แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 - 2570)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568





เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

"เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง"



สำนักงานจังหวัดนครพนม nakhonphanom.go.th 0 4251 1287

บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัด ซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขาแผนเฉพาะด้านต่าง ๆ และความต้องการของประชาชนในจังหวัด เป็นกรอบการดำเนินงานจัดทำแผนเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในจังหวัด ตามมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

จังหวัดได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ เพื่อชี้แจงนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดฯ รวมถึงการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการทบทวนศักยภาพของจังหวัด (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) และเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด จัดการประชุมคณะอนุกรรมการและคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ตลอดจนการประชุมปรึกษาหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดฯ จากทุกภาคส่วนในจังหวัด ตามมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 โดยได้มีความเห็นชอบตรงกันในการกำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดไว้ ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)		
“นครพนมเมืองแห่งความสุขและการเรียนรู้ เคียงคู่เศรษฐกิจสีเขียว”		
ด้าน	**แนวทางการพัฒนา**	**แผนดำเนินงานที่สำคัญ**
เศรษฐกิจ	ศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุด แห่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- นครมิ่งมงคล - MICE เมืองรอง
	ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่วิถีเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- Pilot Plant - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ (ข้าว ปลา โคเนื้อ ผลไม้ ผ้าและหัตถกรรม) - Smart Agriculture (เกษตรกร และระบบการจัดการ)
	ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ (Retirement Community) - Logistics Hub
สังคม	เมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี	- นครพนมเมืองสุขภาพดี - นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) - นครแห่งความสุข
สิ่งแวดล้อม	บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำโขง	- เพิ่มพื้นที่สีเขียว - บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี - ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ - พลังงานทดแทน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ และโครงการที่จำเป็นต้องผลักดัน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
เศรษฐกิจ	- นครมิ่งมงคล - Pilot Plant ระยะที่ 1 - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture	- Pilot Plant ระยะที่ 2 - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ (Sand Box) - Logistics Hub	- MICE เมืองรอง - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์) -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ - Logistics Hub	- สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ - Logistics Hub
สังคม	-นครพนมเมืองสุขภาพดี -นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองสุขภาพดี -นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข
สิ่งแวดล้อม	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

" เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง "

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

" ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 "

(ฐานปี 64 = 87,122 บาท/คน/ปี)

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด มี 6 ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

1. การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

เป้าประสงค์ " เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง "

ประกอบด้วย 7 แนวทางการพัฒนา คือ

1.1 พัฒนาคุณภาพ บุคลากร แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย สินค้า และมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว

1.2 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณี ศาสนา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ เชิงกีฬา เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้อง การท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism

1.3 บริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงในท้องถิ่น ในประเทศและต่างประเทศ

1.4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism

1.5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ

1.6 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า

1.7 การส่งเสริมและผลักดันการขึ้นทะเบียนพระธาตุพนม เป็นมรดกโลก

2. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ " คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้น ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี สู่วิถีเกษตรที่ยั่งยืน"

ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนา คือ

2.1 พัฒนาศักยภาพ และสร้างความเข้มแข็ง เชื่อมโยงเครือข่ายให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตร

2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และจัดการตลาดสินค้าเกษตร

2.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัล ด้านการผลิตสินค้า และแปรรูปทางการเกษตรที่เหมาะสม ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.4 ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน

เป้าประสงค์ " เป็นเส้นทางการค้าชายแดนและการลงทุน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง "

ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา คือ

3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

3.2 พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือทางการค้าการลงทุนในประเทศภูมิภาคอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

3.3 ส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

3.4 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล

3.5 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลตลอดห่วงโซ่มูลค่า

4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ “ สังคมน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน ”

ประกอบด้วย 7 แนวทางการพัฒนา คือ

4.1 ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.2 เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-friendly Living) ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

4.3 ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย

4.4 ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ สร้างสรรค์นวัตกรรม

4.5 ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลบุคลากรภาครัฐในพื้นที่

4.6 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่

4.7 สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาชุมชน

5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

เป้าประสงค์ “ นครพนมเมืองแห่งความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ”

ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนา คือ

5.1 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในหมู่บ้าน/ชุมชน

5.2 เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

5.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

5.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านความมั่นคง

6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ “ นครพนมเมืองพัฒนาที่ลดมลพิษและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้นแบบการบริหารจัดการแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงพื้นที่ชุ่มน้ำโลก ”

ประกอบด้วย 7 แนวทางการพัฒนา คือ

6.1 สนับสนุนกล้าไม้ เพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่รัฐและเอกชน

6.2 สร้างการมีส่วนร่วม และสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เพียงพอ และรักษาระบบสมดุลนิเวศน์แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ

6.4 แก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม (หมอกควัน/ฝุ่นPM2.5,ขยะมูลฝอย,น้ำเสียชุมชน ฯลฯ)

6.5 สนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพ.สธ.) ของจังหวัด

6.6 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโรคร้อน

6.7 การส่งเสริมพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์,พลังงานชีวมวล,ไบโอแก๊ส,พลังงานไฟฟ้าจากขยะ ฯลฯ)

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

<table>
<tr><td rowspan="2">แผนระดับ 1</td><td colspan="4">ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)
ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</td></tr>
<tr><td colspan="2">เป้าหมาย
1. สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
2. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ
3. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ</td><td colspan="2">ประเด็น
1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม
4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง</td></tr>
<tr><td colspan="5">⬇</td></tr>
<tr><td>แผนระดับ 2</td><td>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นพลังทางสังคม
● เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ
- ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น
● แผนย่อยของแผนแม่บทฯ
- การเสริมสร้างทุนทางสังคม
● เป้าหมายแผนย่อย ภาคีการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
● แนวทางการพัฒนา เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง</td><td>แผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านสังคม
● เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย</td><td>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13
● หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
-เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร
-กลยุทธ์ที่ 10 การพัฒนาให้เกิดระบบการบริหารจัดการเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร
● หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
-เป้าหมายที่ 3 การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ
-กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมสินค้าและบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง
● หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
-เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง</td><td>นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
(พ.ศ. 2562 – 2565)
● นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 2. สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ
● แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ 6. การสร้างความสามัคคีปรองดอง</td></tr>
</table>

			กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก • **หมุดหมายที่ 10** ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ **-เป้าหมายที่ 2** การอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน **-กลยุทธ์ที่ 4** การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	

⬇

แผนระดับ 3	**ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2566 - 2570**	
	1. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย 2. ขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio Circular Green Economy) 3. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน 4. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) 5. ยกระดับเป็นศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และสุขภาพของภูมิภาค 6. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการท่องเที่ยวชุมชน	7. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน 8. พัฒนาเศรษฐกิจตามระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC) 9. ส่งเสริมการค้าชายแดน 10. ส่งเสริมการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง 11. พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน

⬇

สาระสำคัญแผนพัฒนาจังหวัด	**เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด** เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	**ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด** ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 (ฐานปี 64 = 87,122 บาท/คน/ปี)

⬇

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด	1. การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	2. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน	4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
เป้าประสงค์ตามประเด็นการพัฒนา	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้นด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่วิถีเกษตรที่ยั่งยืน	เป็นเส้นทางการค้าชายแดนและการลงทุน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	สังคมน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขอย่างยั่งยืน	นครพนมเมืองแห่งความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	นครพนมเมืองพัฒนาที่ลดมลพิษและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้นแบบการบริหารจัดการแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงพื้นที่ชุ่มน้ำโลก
	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇	⬇
แผนงาน	1.1 พัฒนาคุณภาพ บุคลากร แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน	2.1 พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็ง เชื่อมโยงเครือข่าย	3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุน	4.1 ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา	5.1 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต	6.1 สนับสนุนกล้าไม้ เพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่รัฐและเอกชน

	สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย สินค้า และมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว 1.2 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวประเพณี ศาสนาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ เชิงกีฬา เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถี สู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism 1.3 บริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยง ในท้องถิ่น ในประเทศและต่างประเทศ 1.4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism 1.5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ 1.6 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า 1.7 การส่งเสริมและผลักดันการขึ้นทะเบียนพระธาตุพนม เป็นมรดกโลก	ให้กับเกษตรกรสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตร 2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรมูลค่าสูง และจัดการตลาดสินค้าเกษตร 2.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัล ด้านการผลิตสินค้า และแปรรูปทางการเกษตรที่เหมาะสม ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2.4 ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ	รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.2 พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือทางการค้าการลงทุนในประเทศภูมิภาคอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.3 ส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.4 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล 3.5 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลตลอดห่วงโซ่มูลค่า	4.2 เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-friendly Living) ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ 4.3 ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย 4.4 ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการสร้างสรรค์นวัตกรรม 4.5 ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลบุคลากรภาครัฐในพื้นที่ 4.6 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่ 4.7 สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาชุมชน	และทรัพย์สิน ในหมู่บ้าน/ชุมชน 5.1 เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชน ให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ 5.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 5.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านความมั่นคง	6.2 สร้างการมีส่วนร่วมและสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เพียงพอ และรักษาระบบสมดุลนิเวศน์แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ 6.4 แก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม (หมอกควัน/ฝุ่น PM2.5,ขยะมูลฝอย,น้ำเสียชุมชน 6.5 สนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพ.สธ.) ของจังหวัด 6.6 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโรคร้อน 6.7 การส่งเสริมพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์, พลังงานชีวมวล,ไบโอแก๊ส, พลังงานไฟฟ้าจากขยะ ฯลฯ)
โครงการสำคัญ	1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร	1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม	1. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพด้วยนวัตกรรมอย่างครบวงจรภายใต้BCG โมเดลเพื่อยกระดับรายได้ของชุมชนอย่างยั่งยืน	1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม	1. โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวของจังหวัดนครพนม

	2.โครงการส่งเสริมงานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นสำคัญของจังหวัดนครพนม 3. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม 4. โครงการบูรณาการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 5.โครงการส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 6.โครงการแพทย์ทางไกลเพื่อพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 7.โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model 3.โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดนครพนม	2. โครงการซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบท เพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน 3. โครงการซ่อมสร้างปรับปรุงโครงสร้างทาง ถนนโครงข่ายทางหลวงชนบท 4. โครงการส่งเสริมแปรรูปสินค้าเกษตรและยกระดับความสามารถขอผู้ประกอบการ 5. โครงการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไทย และระบบควบคุมภายในสินค้าเพื่อส่งเสริมและยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐาน GI 6 โครงการส่งเสริมการผลิตต่อยอดหัตถอุตสาหกรรมชุมชนต้นกก นครพนม ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืน 7. โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าอัตลักษณ์กาละแมโบราณนครพนมตลอดห่วงโซ่การผลิตเพื่อยกระดับสู่ความเป็นสินค้าพรีเมี่ยมมูลค่าสูง	2.โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ “นครพนม สร้างสังคมอุดมสุข บำบัดทุกข์ด้วยชุมชนท้องถิ่น” 3..โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภาพแรงงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย 4. โครงการนครพนมสังคมแห่งการเรียนรู้ทุกช่วงวัยเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน 5. โครงการพัฒนานิเวศริมโขงสู่การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์ 6.โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 7.โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE 8. โครงการศูนย์เรียนรู้ "ภูมิปัญญาผ้าไทย วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน"	2. โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน 3. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ 4.โครงการจัดระเบียบเรือตามลำแม่น้ำโขง	2.โครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดสภาวะโลกร้อน 3. โครงการชุมชนต้นแบบลดการเผาเศษผลผลิตทางการเกษตรและเฝ้าระวังปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 4. โครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรท้องถิ่นของแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม และการใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.) 5. โครงการยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน 6. โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมพลังงาน “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01” 7. โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทางและปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร **ก-ค**

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 **ง-ช**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา 2

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ 2

1.1.1 ประวัติความเป็นมา 2

1.1.2 ลักษณะทางกายภาพ 3

1.1.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต 3

1.1.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ 3

1.1.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ 4

1.1.2.4 ข้อมูลการปกครอง/ประชากร 5

1.1.2.5 ศาสนา ชนเผ่า/เชื้อชาติ วัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ 8

1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ 11

1.2.1 ข้อมูลเศรษฐกิจ 11

1.2.1.1 โครงสร้างเศรษฐกิจหลัก 11

1.2.1.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์หลักของจังหวัด 13

1.2.2 การผลิตที่สำคัญ 14

1.2.2.1 การเกษตร 14

1.2.2.2 การประมง 17

1.2.2.3 การปศุสัตว์ 17

1.2.3 อุตสาหกรรม 18

1.2.3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนม 18

1.2.3.2 อุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนมากที่สุด 5 อันดับแรกของจังหวัดนครพนม 19

1.2.3.3 โรงงานที่สำคัญต่อการลงทุนของจังหวัดนครพนม 20

1.2.4 การค้าชายแดน 21

1.2.5 ข้อมูลด่านศุลกากร และด่านกักกันจังหวัดนครพนม 22

1.2.6 การท่องเที่ยว 23

1.2.7 ข้อมูลด้านสังคม 24

1.2.7.1 ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ. 24

1.2.7.2 ระดับความสุขของคนนครพนม ประจำปี 2562 25

1.2.7.3 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขของคนนครพนม ปี 2562 (10 ลำดับแรก) 25

1.2.8 ข้อมูลด้านสาธารณสุข 25

1.2.8.1 ข้อมูลทรัพยากรทางด้านสาธารณสุข 25

1.2.8.2 ข้อมูลสถานะสุขภาพ 26

1.2.8.3 สาเหตุการตายที่สำคัญของประชาชนจังหวัดนครพนม ปี 2563 – 2565 26

1.2.8.4 ความเพียงพอของบุคลากรทางการแพทย์จังหวัดนครพนม ปีงบประมาณ 2559 – 2563 26

1.2.9 ข้อมูลด้านการศึกษา 27

1.2.9.1 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ 27

1.2.9.2 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาจังหวัดนครพนม 27

1.2.9.3 จำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด 27

1.2.9.4 จำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 28

1.2.9.5 คุณภาพทางการศึกษา 30

1.2.10 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน 31

1.2.10.1 การวางผังเมืองและพื้นที่ 31

1.2.10.2 ไฟฟ้า 33

1.2.10.3 ประปา 34
1.2.10.4 การคมนาคมขนส่ง 34
1.2.10.5 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม 39
1.2.11 ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 39
1.2.11.1 ทรัพยากรน้ำ 39
1.2.11.2 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน 55
1.2.11.3 ทรัพยากรป่าไม้ 59
1.2.11.4 ทรัพยากรธรณี 61
1.2.11.5 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม 62
1.2.12 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ 73
1.2.12.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 73
1.2.12.2 แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามพื้นที่ชุ่มน้ำโลก 74
1.2.12.3 แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา 74
1.2.12.4 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 75
1.2.12.5 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 79
1.2.12.6 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน 80
1.2.13 ข้อมูลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 82
1.2.14 ข้อมูลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม 82
1.2.14.1 บทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม 83
1.2.14.2 การเตรียมความพร้อมของจังหวัด 86
1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ 87
1.3.1 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอเมืองนครพนม 89
1.3.2 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอธาตุพนม 91
1.3.3 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาแก 93
1.3.4 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอบ้านแพง 95
1.3.5 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาหว้า 96
1.3.6 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอท่าอุเทน 99
1.3.7 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอเรณูนคร 100
1.3.8 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอโพนสวรรค์ 103
1.3.9 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาทม 105
1.3.10 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอศรีสงคราม 107
1.3.11 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอปลาปาก 109
1.3.12 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอวังยาง 110
1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา 111
1.4.1 ด้านการท่องเที่ยว 111
1.4.2 ด้านการเกษตร 112
1.4.3 ด้านการค้าและการลงทุน 112
1.4.4 ด้านสังคม 113
1.4.5 ด้านความมั่นคง 113
1.4.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 114

ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนา 115
2.1 บทวิเคราะห์ 115
2.1.1 วิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis) 116
2.1.2 วิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ 124
2.1.2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ 124
2.1.2.2 แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดนครพนมปี 2565 124
2.1.3 วิเคราะห์ด้านการเกษตร 125
2.1.3.1 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2566 และแนวโน้มปี 2566 125
2.1.3.2 ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจจังหวัด 126
2.1.3.3 ครัวเรือนเกษตร 126
2.1.3.4 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร 127
2.1.3.5 ข้อมูลด้านเกษตรที่สำคัญของจังหวัด 129
2.1.4 วิเคราะห์ด้านอุตสาหกรรม 142
2.1.4.1 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม 142
2.1.4.2 การรับรองผลิตภัณฑ์มาตรฐานชุมชน 144
2.1.5 วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP 144
2.1.5.1 ภาพรวมผลิตสินค้า OTOP จังหวัดนครพนม 144
2.1.5.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้า OTOP 145
2.1.5.3 ปัจจัยซึ่งส่งผลต่อมูลค่าและความต้องการสินค้า OTOP 146
2.1.6 วิเคราะห์การค้าการลงทุน และการค้าชายแดน 147
2.1.6.1 ภาพรวมการค้าการลงทุนจังหวัดนครพนม 147
2.1.6.2 การค้าชายแดน – การค้าผ่านแดน 148
2.1.6.3 การออกหนังสือรับรอง 149
2.1.7 วิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยว 149
2.1.7.1 ข้อมูลทั่วไป 149
2.1.7.2 อัตลักษณ์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว 149
2.1.7.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 150
2.1.7.4 ข้อท้าทายว่าด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 152
2.1.8 วิเคราะห์ประชากรจังหวัดนครพนม 153
2.1.9 วิเคราะห์ด้านแรงงาน 156
2.1.9.1 ภาพรวมกำลังแรงงาน 156
2.1.9.2 การใช้แรงงานต่างด้าว 158
2.1.10 วิเคราะห์ความยากจน หนี้สินและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรายได้ครัวเรือน 160
2.1.11 วิเคราะห์ด้านสาธารณสุข 162
2.1.11.1 ปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพจังหวัดนครพนม 162
2.1.11.2 โอกาสในการพัฒนาระบบสุขภาพจังหวัดนครพนม 163
2.1.12 วิเคราะห์ด้านการศึกษา 163
2.1.12.1 คุณภาพการศึกษา 163
2.1.13 วิเคราะห์ด้านความมั่นคง 164
2.1.13.1 ภาพรวมด้านความมั่นคงจังหวัดนครพนม 164
2.1.13.2 ความปลอดภัยในชีวิตในทรัพย์สินและความมั่นคง 165
2.1.13.3 ปัญหาที่มีผลกระทบต่อจังหวัดนครพนมด้านความมั่นคง 165
2.1.13.4 สถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน 167

2.1.14 ด้านสาธารณภัย 164
2.1.14.1 อุทกภัย 170
2.1.14.2 ภัยแล้ง 170
2.1.14.3 วาตภัย 171
2.1.14.4 อัคคีภัย 172
2.1.14.5 อุบัติเหตุทางถนน 173
2.1.15 วิเคราะห์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 174
2.1.15.1 ทรัพยากรน้ำ 174
2.1.15.2 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน 175
2.1.15.3 ทรัพยากรป่าไม้ 176
2.1.15.4 พื้นที่ชุ่มน้ำ 177
2.1.15.5 คุณภาพสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ 179
2.1.16 วิเคราะห์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 185
2.1.17 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) 182
2.1.18 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) 183
2.1.19 แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) 188
2.1.20 แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) 188
2.1.21 แผนแม่บทการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) 188
2.1.22 แผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565 189
2.1.23 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2566-2570 189
2.1.24 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) 193
2.1.25 ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด 194
2.1.25.1 ตัวชี้วัดการพัฒนา (Common Indicators) 194
2.1.25.2 การจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด 195
2.1.25.3 ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของจังหวัดนครพนม 198
2.1.26 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) 200
2.1.27 ข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) 202
2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585) 204
2.3 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 207
2.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 207
2.5 ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด 207

แบบ จ.1 **215**

ภาคผนวก ก รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่ แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

ภาคผนวก ข สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ภาคผนวก ค รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม ครั้งที่ 6/2566

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณน้ำฝน ปี 2563 – 2565 4
ตารางที่ 1.2 แสดงอุณหภูมิสูงสุดและอุณหภูมิต่ำสุด ปี 2563 – 2565 4
ตารางที่ 1.3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด และต่ำสุด ปี 2563 – 2565 4
ตารางที่ 1.4 แสดงข้อมูลการปกครองของจังหวัดนครพนม 5
ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายอำเภอ/ท้องถิ่น 5
ตารางที่ 1.6 แสดงจำนวนประชากร 6
ตารางที่ 1.7 แสดงจำนวนประชากรเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี 6
ตารางที่ 1.8 แสดงจำนวนประชากรเยาวชน 6
ตารางที่ 1.9 แสดงจำนวนประชากรวัยแรงงาน 7
ตารางที่ 1.10 แสดงจำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ 7
ตารางที่ 1.11 แสดงจำนวนคนพิการที่จดทะเบียนและประเภทของความพิการ 7
ตารางที่ 1.12 แสดงร้อยละของจำนวนประชากรจังหวัดนครพนม 7
ตารางที่ 1.13 แสดงรายชื่อหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าจังหวัดนครพนม 8
ตารางที่ 1.14 แสดงลำดับที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (GPP) ปี 2564 13
ตารางที่ 1.15 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) แยกตามจังหวัด (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) 13
ตารางที่ 1.16 แสดงลำดับที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนมต่อคน (รายได้เฉลี่ยต่อหัว) (GPP Per Capita) 14
ตารางที่ 1.17 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) แยกตามจังหวัด (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 14
ตารางที่ 1.18 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม 16
ตารางที่ 1.19 แสดงมูลค่าของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด 16
ตารางที่ 1.20 แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม 17
ตารางที่ 1.21 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามประเภทจำพวกโรงงาน 18
ตารางที่ 1.22 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามรายอำเภอ 18
ตารางที่ 1.23 แสดงข้อมูลโรงงานในจังหวัดนครพนม (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2565) 19
ตารางที่ 1.24 แสดงมูลค่าการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย66) (นำเข้า + ส่งออก) 21
ตารางที่ 1.25 แสดงมูลค่าสินค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย.66) จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่ 3 21
ตารางที่ 1.26 แสดงรวมมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย.66) 22
ตารางที่ 1.27 แสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 – 2564 23
ตารางที่ 1.28 แสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565-2566 23
ตารางที่ 1.29 แสดงระดับความสุขของคนนครพนม ประจำปี 2562 24
ตารางที่ 1.30 แสดงปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขของคนนครพนม ปี 2562 (10 ลำดับแรก) ตามเกณฑ์ตัวชี้วัด จปฐ. 24
ตารางที่ 1.31 แสดงจำนวนโรงพยาบาลแยกตามอำเภอ 25
ตารางที่ 1.32 แสดงข้อมูลสถิติชีพประชากรจังหวัดนครพนม 26
ตารางที่ 1.33 แสดง 5 อันดับของโรคที่มีอัตราตายต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครพนม 2557 – 2563 26
ตารางที่ 1.34 แสดงจำนวนบุคลากร 3 สายงานหลัก ตามกรอบอัตรากำลัง (FTE) จังหวัดนครพนม 27
ตารางที่ 1.35 แสดงข้อมูลครู ผู้สอน คณาจารย์ /นักเรียน/นักศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม 28
ตารางที่ 1.36 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 29
ตารางที่ 1.37 แสดงจำนวนโรงเรียนนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 29
ตารางที่ 1.38 ผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 – 2565 30
ตารางที่ 1.39 แสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ 33
ตารางที่ 1.40 แสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าชีวมวล 33
ตารางที่ 1.41 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 230 kV จำนวน 1 แห่ง (กฟผ.) 33

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 1.42 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 115 kV มีจำนวน 1 แห่ง (กฟผ.) 33
ตารางที่ 1.43 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟภ.) จำนวน 1 แห่ง สถานีศรีสงคราม (SSK) ระดับแรงดัน 115-22kV 33
ตารางที่ 1.44 แสดงทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด (ถนนสายหลักเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด) 34
ตารางที่ 1.45 แสดงทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด (ถนนสายรองเชื่อมระหว่างอำเภอ) 35
ตารางที่ 1.46 แสดงสถิติผู้โดยสารของท่าอากาศยานนครพนม ปี พ.ศ. 2559 – 2563 38
ตารางที่ 1.47 แสดงข้อมูลด้านโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม 39
ตารางที่ 1.48 แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในจังหวัดนครพนม 43
ตารางที่ 1.49 แสดงข้อมูลจำนวนบ่อน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 49
ตารางที่ 1.50 แสดงข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 49
ตารางที่ 1.51 แสดงข้อมูลพื้นที่ศักยภาพของน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 52
ตารางที่ 1.52 แสดงเนื้อที่กลุ่มชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดจังหวัดนครพนม 56
ตารางที่ 1.53 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดนครพนมปี 2565 57
ตารางที่ 1.54 แสดงการจำแนกพื้นทำการเกษตรจังหวัดนครพนม 57
ตารางที่ 1.55 แสดงประเภทดินเพื่อการเกษตรจังหวัดนครพนม ปี 2565 58
ตารางที่ 1.56 แสดงสถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 – 2564 59
ตารางที่ 1.57 แสดงพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดนครพนม 60
ตารางที่ 1.58 แสดงสภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดนครพนม ปี 2563 63
ตารางที่ 1.59 แสดงโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม 63
ตารางที่ 1.60 แสดงคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรมชาติ ของจังหวัดนครพนม (ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2566) 65
ตารางที่ 1.61 แสดงจุดความร้อน (Hotspot) ที่เกิดขึ้นในจังหวัดนครพนม ประจำปี 2566 67
ตารางที่ 1.62 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ที่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ประจำปี 2566 67
ตารางที่ 1.63 แสดงข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครพนม 70
ตารางที่ 1.64 แสดงปริมาณขยะมูลฝอยจังหวัดจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2565 71
ตารางที่ 1.65 แสดงตารางที่ 1.65 แสดงปริมาณขยะในจังหวัดนครพนม 2561-2565 71
ตารางที่ 1.66 แสดงจำนวนโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 82
ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis) 116
ตารางที่ 2.2 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรรายอำเภอ จังหวัดนครพนม 126
ตารางที่ 2.3 การใช้ประโยชน์พื้นที่ในจังหวัดนครพนม 127
ตารางที่ 2.4 การจำแนกพื้นทำการเกษตรจังหวัดนครพนม 127
ตารางที่ 2.5 ประเภทดินเพื่อการเกษตรจังหวัดนครพนม 128
ตารางที่ 2.6 ข้อมูลการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri Map) 129
ตารางที่ 2.7 พื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม 129
ตารางที่ 2.8 มูลค่าของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปีเพาะปลูก.2562/2563 – 2565/2566 130
ตารางที่ 2.9 จำนวนสัตว์เศรษฐกิจและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทต่าง ๆ 131
ตารางที่ 2.10 มูลค่าปศุสัตว์ที่ขายระหว่างปี 2562 – 2565 132
ตารางที่ 2.11 การเปรียบเทียบการเลี้ยงโคเนื้อ ปี พ.ศ. 2562 – 2565 132
ตารางที่ 2.12 การเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงกระบือ ปี พ.ศ. 2562-2565 133
ตารางที่ 2.13 การเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงสุกร ปี พ.ศ. 2562-2565 134
ตารางที่ 2.14 การเปรียบเทียบข้อมูลการเลี้ยงไก่ ปี พ.ศ. 2562-2565 135
ตารางที่ 2.15 ปริมาณสัตว์ส่งออกนอกราชอาณาจักร 136
ตารางที่ 2.16 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม 137
ตารางที่ 2.17 แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนบ่อ เนื้อที่ และปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จากการเพาะเลี้ยง พ.ศ. 2565 137
ตารางที่ 2.18 แสดงจำนวนสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ พ.ศ. 2565 138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 2.19 แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) 139
ตารางที่ 2.20 แสดงข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ปี 2565 139
ตารางที่ 2.21 แสดงการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีและเหมาะสม GAP ปี 2565 139
ตารางที่ 2.22 แสดงข้อมูลการผลิตและร้อยละของผลผลิตรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด 140
ตารางที่ 2.23 แสดงจำนวนสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหัดนครพนม 140
ตารางที่ 2.24 แสดงข้อมูล Smart Farmer จังหวัดนครพนม 141
ตารางที่ 2.25 แสดงข้อมูล Young Smart Farmer จังหวัดนครพนม 142
ตารางที่ 2.26 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามประเภทจำพวกโรงงาน 143
ตารางที่ 2.27 แสดงจำนวนโรงงานในจังหวัดนครพนมตามรายอำเภอ 143
ตารางที่ 2.28 แสดงข้อมูลโรงงานในจังหวัดนคพนม (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2565) 139
ตารางที่ 2.29 แสดงการขอรับคำขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช) ในปี 2557 – 2562 144
ตารางที่ 2.30 แสดงสินค้า OTOP ของจังหวัดนครพนม ยอดขาย 10 อันดับแรก 144
ตารางที่ 2.31 แสดงมูลค่าการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (นำเข้า + ส่งออก) ที่ผ่านด่านศุลกากรนครพนม 147
ตารางที่ 2.32 แสดงมูลค่าสินค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 จาก สปป. ลาว ไปประเทศที่ 3(ขาเข้า) และจากประเทศที่ 3 ไป สปป. ลาว (ขาออก) 148
ตารางที่ 2.33 แสดงรวมมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 148
ตารางที่ 2.34 แสดงสถานการณ์การท่องเที่ยว จังหวัดนครพนม ปี 2565-2566 149
ตารางที่ 2.35 แสดงสถานการณ์การท่องเที่ยว จังหวัดนครพนม ปี 2566 151
ตารางที่ 2.36 แสดงประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดนครพนม พ.ศ.2560-2563 156
ตารางที่ 2.37 แสดงแรงงานต่างด้าวที่คงเหลือ ในจังหวัดนครพนม (ณ ธันวาคม 2563) 158
ตารางที่ 2.38 แสดงคะแนนเฉลี่ยการสอบ O-Net จังหวัดนครพนม 2561-2563 163
ตารางที่ 2.39 แสดงสถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดนครพนม ในปี พ.ศ. 2560 – 2563 165
ตารางที่ 2.40 แสดงคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่เกิดในจังหวัดนครพนมระหว่างปี 2559 – 2563 165
ตารางที่ 2.41 แสดงปริมาณการรับน้ำของลุ่มน้ำต่างๆ 167
ตารางที่ 2.42 แสดงการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำฝนสะสมที่ตกในจังหวัดนครพนมระหว่างปี พ.ศ. 2563 – 2565 168
ตารางที่ 2.43 แสดงจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี พ.ศ. 2562 169
ตารางที่ 2.44 แสดงจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2557 – 2562 170
ตารางที่ 2.45 แสดงจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากวาตภัย ปี พ.ศ. 2557 – 2563 171
ตารางที่ 2.46 แสดงจำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากอัคคีภัย ปี พ.ศ. 2547 – 2563 173
ตารางที่ 2.47 แสดงสรุปการเกิดอุบัติเหตุในจังหวัดนครพนมระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 173
ตารางที่ 2.48 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดนครพนม 2565 175
ตารางที่ 2.49 แสดงสถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562-2564 176
ตารางที่ 2.50 แสดงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนม (2558-2562) 177
ตารางที่ 2.51 แสดงคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดนครพนม ระหว่าง 2561-2566 179
ตารางที่ 2.52 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ประจำปี 2564 180
ตารางที่ 2.53 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ประจำปี 2565 181
ตารางที่ 2.54 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ประจำปี 2566 182
ตารางที่ 2.55 แสดงคุณภาพเสียงในจังหวัดนครพนมระหว่าง 2558-2560 (ข้อมูลตรวจวัดครั้งสุดท้าย) 183
ตารางที่ 2.56 แสดงปริมาณขยะในจังหวัดนครพนม ปี 2561-2565 183
ตารางที่ 2.57 แสดงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) 186
ตารางที่ 2.58 แสดงกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) 188
ตารางที่ 2.59 แสดงกรอบแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570) 194
ตารางที่ 2.60 แสดงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) 197
ตารางที่ 2.61 แสดงตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของจังหวัดนครพนม ตัวชี้วัดมิติ 5 มิติ 33 ตัวชี้วัด 199
ตารางที่ 2.62 แสดงดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จังหวัดนครพนม 200
ตารางที่ 2.63 แสดงข้อมูลตัวชี้วัดรายมิติ 200

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2564 (แยกรายภาค) 11
แผนภูมิที่ 1.2 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2564 (แยกรายสาขา) 12
แผนภูมิที่ 1.3 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2564 13
แผนภูมิที่ 1.4 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของจังหวัดนครพนม (บาท/คน/ปี) 14
แผนภูมิที่ 1.5 แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ปี 64-66 16
แผนภูมิที่ 1.6 แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ปี 61-66 17
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงจำแนกพื้นที่การเกษตรของจังหวัด 127
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงจำนวนสัตว์เศรษฐกิจ 131
แผนภูมิที่ 2.3 แสดงมูลค่าปศุสัตว์ที่ขายระหว่างปี 2562-2565 132
แผนภูมิที่ 2.4 แสดงมูลค่าสินค้า OTOP ระหว่างปี 2558 – 2560 145
แผนภูมิที่ 2.5 แสดงสัดส่วนมูลค่าสินค้า OTOP ที่มีการจำหน่ายระหว่างปี 2558 – 2560 146
แผนภูมิที่ 2.6 แสดงสถิติการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ระหว่างปี 2563-2564 149
แผนภูมิที่ 2.7 แสดงการสำรวจการย้ายถิ่นจังหวัดนครพนม ปี 2565 154
แผนภูมิที่ 2.8 แสดงโครงสร้างประชากรจังหวัดนครพนมปี 2550 (ซ้าย) และปี 2560 (ขวา) 154
แผนภูมิที่ 2.9 แสดงแนวโน้มประชากรของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2555-2565 155
แผนภูมิที่ 2.10 แสดงการเปรียบเทียบประชากรวัยแรงงาน วัยเด็ก และวัยสูงอายุ พ.ศ. 2554 – 2564 155
แผนภูมิที่ 2.11 แสดงการเปรียบเทียบประชากรวัยแรงงาน วัยเด็ก และวัยสูงอายุ พ.ศ. 2555 – 2565 156
แผนภูมิที่ 2.12 แสดงอัตราการว่างงานของจังหวัดนครพนม 157
แผนภูมิที่ 2.13 แสดงร้อยละแรงงานนอกระบบระหว่างปี 2560-2563 158
แผนภูมิที่ 2.14 แสดงจำนวนแรงงานตามมาตรา 59 ระหว่างปี 2560 –2563 159
แผนภูมิที่ 2.15 แสดงจำนวนแรงงาน 3 สัญชาติ กลุ่มพำนักตามมติ ครม. ระหว่างปี 2560–2563 160
แผนภูมิที่ 2.16 แสดงสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้ในปี 2556-2560 161
แผนภูมิที่ 2.17 แสดงวัตถุประสงค์ของการกูยืมเงิน ปี 2556 และ 2560 161
แผนภูมิที่ 2.18 แสดงร้อยละของประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมระหว่างปี 2557-2560 162
แผนภูมิที่ 2.19 แสดงพลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” 188
แผนภูมิที่ 2.20 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด 200
แผนภูมิที่ 2.21 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดนครพนม 202
แผนภูมิที่ 2.22 ข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) จังหวัดนครพนม 202

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่ 1.1 แสดงแผนที่แสดงพื้นที่ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมในจังหวัดนครพนม 32
รูปภาพที่ 1.2 แสดงแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 36
รูปภาพที่ 1.3 แสดงการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งของจังหวัดนครพนมสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้ 37
รูปภาพที่ 1.4 แสดงท่าอากาศยานนครพนม 38
รูปภาพที่ 1.6 แสดงแผนที่ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ 42
รูปภาพที่ 1.7 แสดงแผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำจังหวัดนครพนม 43
รูปภาพที่ 1.8 แสดงแผนที่น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครพนม 50
รูปภาพที่ 1.9 แสดงแผนที่ศักยภาพน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครพนม 51
รูปภาพที่ 1.10 แสดงพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์แม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม 54
รูปภาพที่ 1.11 แสดงสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม 70
รูปภาพที่ 1.12 แสดงศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม เทศบาลเมืองนครพนม 71
รูปภาพที่ 1.13 แสดงความพร้อมของพื้นที่ราชพัสดุ 85
รูปภาพที่ 2.1 การวิเคราะห์สถานภาพทางการตลาด นักท่องเที่ยวไทย ฐานข้อมูลปี 2558-2559 152
รูปภาพที่ 2.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 185
รูปภาพที่ 2.3 กรอบทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570) 194
รูปภาพที่ 2.4 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด 201

ส่วนที่ 1
ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

1.1.1 ประวัติความเป็นมา



จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ มีประวัติสืบทอดยาวนานมาหลายร้อยปี เดิมเคยเป็นมหานครของ “อาณาจักรศรีโคตรบูรณ์”ที่รุ่งเรืองในอดีต ประมาณราวต้นพุทธศตวรรษที่ 12 เป็นอาณาจักรอิสระไม่ขึ้นกับใคร ในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 16 อาณาจักร ศรีโคตรบูรณ์ได้เสื่อมอำนาจลงตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรขอมต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ชื่อของ “ศรีโคตรบูรณ์” ได้กลายมาเป็นเมืองในอาณาจักรล้านช้าง มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง โดยพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้างทรงสร้างเมืองที่ปากห้วยหินบูรณ์ (ปากห้วยบรรจบลำน้ำโขงฝั่งซ้ายตรงข้ามอำเภอท่าอุเทน เหนือเมืองนครพนม) และได้สืบทอดราชสมบัติต่ออีกหลายพระองค์ ภายหลังย้ายเมืองมาตั้งที่ป่าไม้รวกห้วยศรีมังริมแม่น้ำโขงฝั่งซ้าย (คือเมืองเก่าใต้เมืองท่าแขกในปัจจุบัน) ถึงปี พ.ศ. 2297 มีพระนครานุรักษ์ครองเมืองศรีโคตรบูรณ์มีความเห็นว่าเมืองมิได้ตั้งอยู่ที่ปากห้วยแล้วจึงได้เปลี่ยนนามเมืองใหม่ว่า “เมืองมรุกขนคร” เพราะถือว่าสร้างขึ้นในดงไม้รวก นามเมืองศรีโคตรบูรณ์จึงเปลี่ยนไปตั้งแต่ครั้งนั้น

ช่วงประมาณ พ.ศ. 2309 สมัยพระบรมราชากู่แก้ว หลังจากชนะศึกกับพระนครานุรักษ์ (คำสิงห์) เจ้าราชบุตรเขยผู้ไปสวามิภักดิ์ต่อพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชที่ 2 (เจ้าองค์หล่อ) แห่งนครเวียงจันทน์ พระองค์ได้ย้ายเมืองข้ามฝั่งแม่น้ำโขงมาที่ปากบัง ฮวก (ฝั่งประเทศไทยปัจจุบันคือบริเวณวัดมรุกขนคร ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม) และต่อมาในปี พ.ศ.2321 พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก และเจ้าพระยาสุรสิงหนาทยกทัพมาตีเอาหัวเมืองทางแถบแม่น้ำโขง รวมไปจนถึงนครเวียงจันทน์ เมืองมรุกขนครจึงได้ขึ้นกับกรุงธนบุรีในสมัยนี้ แต่ยังคงปกครองตนเองอยู่ หลังจากนั้นราวปี พ.ศ. 2322 สมัยพระบรมราชา (พรหมา) ได้ย้ายเมืองจากปากบังฮวกมาอยู่ที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางธาตุพนม 5 กม.) แล้วสถาปนาเมืองขึ้นใหม่ชื่อว่า “นครราชธานีศรีโคตรบูรณ์” ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2330 ได้ย้ายเมืองมาตั้งทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ปากห้วยบังฮวกบรรจบกับแม่น้ำโขง (ปัจจุบันอยู่ระหว่างบ้านดอนนางหงส์ท่า ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม เลยลงไปถึงบ้านธาตุน้อยศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม) เมื่อย้ายมาตั้งที่ปากห้วยบังฮวกได้ประมาณ 20 ปี น้ำก็ได้กัดเซาะตลิ่งพังลงมามากจึงได้ย้ายเมืองมาตั้งที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางทิศใต้ 4 กิโลเมตร) ตั้งชื่อเมืองใหม่ว่า “นครบุรีราชธานี”

ต่อมาในปี พ.ศ. 2337 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเมืองเสียใหม่ว่า “เมืองนครพนม” ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร การที่พระราชทานนามว่า “เมืองนครพนม” สันนิษฐานได้ว่าอาจจะเนื่องด้วยเดิมเมืองนี้เป็นเมืองลูกหลวงมาก่อน เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงให้ใช้คำว่า “นคร” หรืออีกนัยหนึ่งคำว่า “นคร” นี้ อาจรักษาชื่อเมืองเดิมไว้ คือ “เมืองนครบุรีราชธานี” ส่วนคำว่า “พนม” อาจจะเนื่องด้วยจังหวัดนี้มีองค์พระธาตุพนมประดิษฐานอยู่ หรืออาจจะเนื่องจากเดิมมีอาณาเขตไกลไปถึงดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง คือบริเวณเมืองท่าแขก ซึ่งมีภูเขาสลับซับซ้อนมากมายไปจนถึงดินแดนของประเทศเวียดนาม จึงใช้คำว่า “พนม” เพราะแปลว่า “ภูเขา”

1.1.2 ลักษณะทางกายภาพ

1.1.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 16-18 องศาเหนือ และลองติจูดที่ 104-105 องศาตะวันออก มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 740 กิโลเมตร

มีเนื้อที่ประมาณ 5,528.88 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,474,437 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแนวยาวตามฝั่งแม่น้ำโขงประมาณ 174 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้



ทิศเหนือ ติดอำเภอเซกา และอำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ

ทิศตะวันออก ติดแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแนวกั้นพรมแดน

ทิศใต้ ติดอำเภอดงหลวง และอำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

ทิศตะวันตก ติดอำเภอกุสุมาลย์ อำเภออากาศอำนวย และอำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร

มีจุดผ่านแดนไปประเทศลาว รวม 6 จุด เป็นจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด และจุดผ่อนปรน 4 จุด จุดผ่านแดนที่สำคัญและเป็นสากล คือ ด่านสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 3 ซึ่งรัฐบาลไทย - ลาว ร่วมมือกันสร้างเพื่อเป็นประตูไปสู่อินโดจีน

1.1.2.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนครพนมอยู่ทางตอนบนของแอ่งโคราช ประกอบด้วยเทือกเขาที่ต่อแนวมาจากเทือกเขา ภูพาน (Phupan Range) ซึ่งมีแนวต่อเนื่องมาจากเขตจังหวัดสกลนคร ลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบลอนลาดเป็นส่วนใหญ่ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยประมาณ 170 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยสภาพภูมิประเทศสามารถแบ่งอย่างกว้าง ๆ ได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) พื้นที่ภูเขาและเทือกเขา พบทางตอนเหนือและตอนใต้ของจังหวัดโดยมีลักษณะที่ค่อนข้างแตกต่างกัน คือ ทางตอนเหนือในเขตอำเภอบ้านแพงมีภูลังกาที่ต่อเนื่องจากภูทอก ภูสิงห์ภูวัว ในเขตจังหวัด บึงกาฬ โดยภูลังกาเป็นภูลูกโดดวางตัวเป็นแนวยาวตามทิศทางตะวันตกเฉียงเหนือ - ตะวันออกเฉียงใต้ยาว ประมาณ 15 กิโลเมตรกว้างประมาณ 3 - 5 กิโลเมตร มีระดับความสูง ประมาณ 200 - 530 เมตร เหนือระดับทะเล ปานกลาง ประกอบด้วยหินทรายเป็นส่วนใหญ่ชั้นหินวางตัวค่อนข้างอยู่ในแนวระดับ (เอียงตัวเล็กน้อย) ส่วนทาง ตอนใต้เป็นแนวภูเขาในเขตอำเภอนาแกที่วางตัวต่อเนื่องจากเทือกเขาภูพาน ประกอบด้วย ภูสันหมากตูม ภูถ้ำพระ ภูผาแดง ภูปอ ภูจ้อก้อ และภูเสือที่มีระดับความสูง 642 เมตรเหนือระดับทะเลปานกลางซึ่งสูงที่สุด ในบริเวณนี้วางตัวในแนวประมาณตะวันออก - ตะวันตก ประกอบด้วยหินทรายเป็นส่วนใหญ่ ชั้นหินวางตัวเอียงเทไปทางทิศเหนือ - ตะวันออกเฉียงเหนือ

(2) ที่ราบลอนลาดและที่ดอน เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด มีระดับความสูงอยู่ระหว่าง 150 - 180 เมตรเหนือระดับทะเลปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำพวกพืชไร่

(3) พื้นที่ราบและที่ราบน้ำท่วมถึง เป็นพื้นที่ระหว่างลุ่มน้ำ

1.1.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ

(1) ฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศจังหวัดนครพนมแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นที่มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยจะเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอาการร้อนอบอ้าวที่สุดของปี อุณหภูมิเฉลี่ย 25 – 35 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิสูงสุดอยู่ระหว่าง 37 - 41 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคมของทุกปี ในบางส่วนของจังหวัด มีฝนตกชุกโดยเฉพาะพื้นที่อำเภอที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงจะประสบอุทกภัยได้รับความเสียหายเป็นประจำทุกปี เช่น อำเภอเมือง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอบ้านแพง เป็นต้น

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี โดยทั่วไปอากาศจะหนาวเย็น อุณหภูมิเฉลี่ย 16 - 25 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วง 8 - 15 องศาเซลเซียส แต่ก็มีบางปีที่อุณหภูมิต่ำสุดอาจจะต่ำกว่านั้นได้

(2) ปริมาณน้ำฝน

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่มีฝนตกชุกในฤดูฝน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุม และอิทธิพลจากป่าไม้และเทือกเขาจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งพายุจากทะเลจีนใต้ที่เคลื่อนผ่านหรือเคลื่อนเข้าใกล้ ฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งในปี 2565 มีฝนตก 142 วัน ปริมาณฝน 1,908.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิสูงสุด 38.0 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนเมษายน 2565 และอุณหภูมิต่ำที่สุด 11.1 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนธันวาคม 2565

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณน้ำฝน ปี 2563 – 2565

ปี	พ.ศ.2563				พ.ศ.2564				พ.ศ.2565			
	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด	ปริมาณฝน(มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด
ทั้งปี	**1,297.2**	**112**	**140.50**	**1**	**2,133.3**	**124**	**89.2**	**22**	**1,908.1**	**142**	**174.6**	**11**
มกราคม	0.50	1	0.50	27	0	0	0	0	6.5	4	2.9	23
กุมภาพันธ์	0	0	0	0	30.9	3	22.5	9	21.7	6	10.3	20
มีนาคม	88.10	9	27.70	6	49.8	4	29.4	3	50.7	7	19.5	7
เมษายน	29.30	5	14.40	21	97.8	8	78.8	26	119.9	6	57.6	22
พฤษภาคม	262.20	16	55.00	28	238.9	15	61.9	27	257.3	22	40.4	27
มิถุนายน	127.70	12	60.40	25	464.2	21	79.9	4	223.8	18	57.9	14
กรกฎาคม	198.20	13	72.60	2	570.4	23	89.2	22	303.9	19	57.0	1
สิงหาคม	363.20	26	10570	1	241.4	17	67.2	12	560.8	23	174.6	11
กันยายน	84.80	13	27	18	282.8	22	31.6	8	283.2	21	94.4	4
ตุลาคม	140.50	15	140.50	7	157.6	11	76.4	10	50.6	13	15.2	2
พฤศจิกายน	2.70	2	2.40	15	0	0	0	0	29.7	3	26.9	27
ธันวาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม 2565

(3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล 3 ปี)

ตารางที่ 1.2 แสดงอุณหภูมิสูงสุดและอุณหภูมิต่ำสุด ปี 2563 – 2565

ปี	ระดับอุณหภูมิ	ระดับอุณหภูมิ หน่วย : เซลเซียส											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2563	สูงสุด	27.8	29.6	31.9	33.2	34.2	31.9	31.1	29.6	30.3	29.3	28	27.1
	ต่ำสุด	20.3	21.7	21	24.5	26.3	26.6	26.4	24.6	26.1	22	23.2	17.5
	เฉลี่ย	25.01	25.61	28.34	28.85	31	29.42	29.35	27.31	28.88	25.67	25.66	22.43
2564	สูงสุด	33.6	36	38.7	38.2	37.8	37.5	36.4	35.4	34.7	34.6	34.8	32.2
	ต่ำสุด	9.5	13.9	16.7	22.5	24	23	23.2	15.3	23.6	19.1	15.8	11.7
	เฉลี่ย	20.87	24.49	28.19	29.58	30.19	28.64	28.13	28.74	27.61	26.93	25.35	22.34
2565	สูงสุด	30.9	29.1	34.1	33.4	31.9	33.3	33.1	32.0	32.3	31.5	33.0	28.6
	ต่ำสุด	14.8	12.8	18.0	17.5	17.0	23.0	23.8	23.4	23.4	18.3	16.0	11.1
	เฉลี่ย	24.01	23.21	27.63	27.78	27.17	28.71	28.63	27.82	27.85	26.04	26.82	22.29

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดนครพนม 2565

ตารางที่ 1.3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด และต่ำสุด ปี 2563 – 2565

ปี	ระดับ	ระดับความชื้นสัมพัทธ์ หน่วย : ร้อยละ											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2563	สูงสุด	71	65	92	75	88	88	90	93	90	90	78	702
	ต่ำสุด	56	46	55	44	54	67	67	75	71	60	56	54
	เฉลี่ย	61.8	56.67	66.73	59.06	66.51	76.14	76.73	84.83	79.05	76.77	66.3	65.32
2564	สูงสุด	95	95	99	96	96	97	97	97	98	97	93	94
	ต่ำสุด	21	26	33	33	37	42	24	39	35	32	37	24
	เฉลี่ย	59.62	60.81	62.64	64.02	71.51	78.62	81.16	79.48	82.27	71.81	66.24	62.74
2565	สูงสุด	98	95	96	96	96	96	97	97	96	97	96	92
	ต่ำสุด	25	30	23	22	31	35	50	42	50	33	26	33
	เฉลี่ย	64.57	64.29	66.25	62.61	77.54	78.44	80.43	82.08	80.18	71.25	68.22	61.97

ที่มา : สถานีตรวจอากาศจังหวัดนครพนม 2565

1.1.2.4 ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

(1) ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดนครพนม แบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,131 หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด, 1 เทศบาลเมือง, 21 เทศบาลตำบล และ 81 องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 1.4 แสดงข้อมูลการปกครองของจังหวัดนครพนม

อำเภอ	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1. เมืองนครพนม	853.306	15	165	1	1	12
2. ท่าอุเทน	467.983	9	111	-	2	7
3. ธาตุพนม	367.884	12	136	-	5	7
4. นาแก	539.217	12	143	-	2	11
5. บ้านแพง	284.731	6	66	-	1	5
6. ปลาปาก	547.096	8	85	-	1	8
7. ศรีสงคราม	671.371	9	109	-	5	5
8. เรณูนคร	253.952	8	91	-	1	8
9. นาหว้า	288.448	6	68	-	2	5
10. โพนสวรรค์	718.835	7	91	-	1	7
11. นาทม	398.129	3	39	-	-	3
12. วังยาง	137.931	4	27	-	-	3
รวม	**5,528.883**	**99**	**1,131**	**1**	**21**	**81**

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม 2565

(2) ข้อมูลประชากร

จังหวัดนครพนมประกอบด้วยกลุ่มชน 9 เผ่า ได้แก่ ไทลาวเผ่าผู้ไท, เผ่าไทญ้อ(ญ้อ), เผ่าไทโส้หรือไทกะโซ่, เผ่าไทกะเลิง, ไทข่า, เผ่าไทแสก, ไทกวน, ไทตาด รวมไปถึงชาวไทยเชื้อสายจีนและเวียดนาม อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ซึ่งชนเผ่าต่างๆ มีความหวงแหนในศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเอง เช่น ชนเผ่าผู้ไท อำเภอเรณูนคร ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของตนเองไว้เป็นอย่างดี

จำนวนประชากรในจังหวัดนครพนมมีทั้งสิ้น 716,652 คน แยกเป็น เพศชาย 356,788 คน เพศหญิง 359,864 คน จำนวนครัวเรือน 239,340 ครัวเรือน

ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายอำเภอ/ท้องถิ่น

อำเภอ/ท้องถิ่น	ประชากร (คน)			ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
อำเภอเมืองนครพนม	59,031	58,410	117,441	37,153
อำเภอปลาปาก	25,477	25,111	50,588	18,318
อำเภอท่าอุเทน	27,550	27,200	54,750	18,228
อำเภอบ้านแพง	13,373	13,196	26,569	12,148
อำเภอธาตุพนม	35,551	36,185	71,736	26,646
อำเภอเรณูนคร	20,747	20,737	41,484	15,063
อำเภอนาแก	35,858	36,379	72,237	24,481
อำเภอศรีสงคราม	32,105	32,502	64,607	22,384
อำเภอนาหว้า	19,926	19,944	39,870	17,997
อำเภอโพนสวรรค์	26,370	26,391	52,761	19,284
อำเภอนาทม	11,896	11,840	23,736	7,739
อำเภอวังยาง	7,906	7,755	15,661	4,876
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลปลาปาก	1,863	1,979	3,842	1,600
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลโพนสวรรค์	2,664	2,670	5,334	1,904
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาหว้า	5,967	6,162	12,129	4,353
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลศรีสงคราม	2,410	2,546	4,956	2,586

อำเภอ/ท้องถิ่น	ประชากร (คน)			ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาแก	1,984	2,247	4,231	2,359
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเรณูนคร	2,057	2,323	4,380	1,728
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลธาตุพนม	4,743	5,054	9,797	4,172
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลบ้านแพง	4,279	4,416	8,695	3,680
ท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าอุเทน	2,308	2,450	4,758	1,993
ท้องถิ่นเทศบาลเมืองนครพนม	12,206	13,856	26,062	15,405
รวม	**356,271**	**359,353**	**715,624**	**239,340**

ที่มา : ที่ทำการปกครองนครพนม กรกฎาคม 2566

(3)ข้อมูลประชากรตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนกรกฎาคม 2566 จังหวัดนครพนมมีจำนวนประชากรรวมทั้งหมด 715,624 คน แยกเป็นชาย จำนวน 356,271 คน และเป็นหญิง จำนวน 359,353 คน จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 239,340 ครัวเรือน

ตารางที่ 1.6 แสดงจำนวนประชากร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	356,788	49.79
หญิง	359,864	50.21
รวม	**716,652**	**100.00**

(4) เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนตุลาคม 2565 จังหวัดนครพนมมีจำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีทั้งสิ้น 145,118 คน คิดเป็นร้อยละ 20.25 ของจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 74,535 คน และเพศหญิง 70,583 คน โดยประกอบด้วย

- เด็กแรกเกิด-ปฐมวัย (0-5 ปี) จำนวน 38,915 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 20,081 คนและเพศหญิง 18,834 คน
- เด็กวัยเรียนตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-15 ปี) จำนวน 86,890 คน แบ่งเป็นเพศชาย 44,577 คน และเพศหญิง 42,313 คน
- เด็กวัยเรียน (อายุ 16-18 ปี) จำนวน 19,313 คน แบ่งเป็นเพศชาย 9,877 คน และเพศหญิง 9,436 คน

ตารางที่ 1.7 แสดงจำนวนประชากรเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี

เด็ก	ชาย	หญิง	รวม (คน)
1. เด็กแรกเกิด-ปฐมวัย (อายุ 0-5 ปี)	20,081	18,834	38,915
2. เด็กวัยเรียนตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ 6-15 ปี)	44,577	42,313	86,890
3. เด็กวัยเรียน (อายุ 16-18 ปี)	9,877	9,436	19,313
รวม อายุต่ำกว่า 18 ปี	**74,535**	**70,583**	**145,118**

(5) เยาวชน อายุตั้งแต่ 18 – 25 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนตุลาคม 2565 จังหวัดนครพนมมีเยาวชนจำนวน 69,277 คน คิดเป็นร้อยละ 9.67 ของจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็นเพศชาย 34,879 คน และเพศหญิง 34,398 คน

ตารางที่ 1.8 แสดงจำนวนประชากรเยาวชน

เพศ	จำนวน
ชาย	34,879
หญิง	34,398
รวม	**69,277**

(6) วัยแรงงาน อายุตั้งแต่ 25 – 59 ปี ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนตุลาคม 2565 จังหวัดนครพนมมีประชากรวัยแรงงานจำนวน 384,074 คน คิดเป็นร้อยละ 53.59 ของจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็นเพศชาย 194,294 คน และเพศหญิง 189,780 คน

ตารางที่ 1.9 แสดงจำนวนประชากรวัยแรงงาน

เพศ	จำนวน
ชาย	194,294
หญิง	189,780
รวม	**384,074**

(7) ผู้สูงอายุ อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ณ เดือนตุลาคม 2565 จังหวัดนครพนม มีผู้สูงอายุจำนวน 118,183 คน คิดเป็นร้อยละ 16.49 ของจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็นชาย 53,080 คน และเพศหญิง 65,103 คน ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1.10 แสดงจำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	รวม(คน)
อายุ 60-69 ปี	32,058	36,272	68,330
อายุ 70-79 ปี	15,507	20,217	35,724
อายุ 80-89 ปี	4675	7318	11993
อายุ 90-100 ปี	776	1236	2012
อายุ 100 ปีขึ้นไป	64	60	124
รวม	**53,080**	**65,103**	**118,183**

ที่มา : สำนักทะเบียนจังหวัด เดือนตุลาคม 2565

(8) สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจังหวัดนครพนม จำแนกตามประเภทความพิการและเพศ จำนวน 23,338 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 ของจำนวนประชากรทั้งหมด แบ่งเป็น ชายจำนวน 12,771 คน หญิงจำนวน 10,567 คน และได้แบ่งตามประเภทของความพิการตามตารางนี้

ตารางที่ 1.11 แสดงจำนวนคนพิการที่จดทะเบียนและประเภทของความพิการ

ประเภทความพิการ	ชาย	หญิง	รวม
1) ทางการมองเห็น	1,013	1,194	2,207
2) ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	1,797	1,818	3,615
3) ทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย	6,010	4,959	10,969
4) ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	2,042	1,105	3,147
5) ทางสติปัญญา	956	837	1,793
6) ทางการเรียนรู้	120	40	160
7) ทางออทิสติก	105	32	137
พิการมากกว่า 1 ประเภท	728	582	1,310
รวม	**12,771**	**10,567**	**23,338**

(9) ครัวเรือน ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ จำนวน 239,340 ครัวเรือน ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2565

จากจำนวนประชากรทั้งหมดของจังหวัดนครพนม จำนวน 717,135 คน แบ่งเป็นเด็ก จำนวน 158,450 คน เยาวชน จำนวน 81,868 คน วันแรงงาน จำนวน 364,505 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 112,312 คน

ตารางที่ 1.12 แสดงร้อยละของจำนวนประชากรจังหวัดนครพนม

ประชากร	รวม (คน)	ร้อยละ
เด็ก	145,118	20.25
เยาวชน	80,059	9.67
วัยแรงงาน	384,074	53.59
ผู้สูงอายุ	118,183	16.49
รวม	**716,652**	**100.00**

1.1.2.5 ศาสนา ชนเผ่า/เชื้อชาติ วัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ

(1) ศาสนา

ประชาชนในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 95% รองลงมาคือศาสนาคริสต์ 3.9% และศาสนาอื่น ๆ 1.1%

1) ศาสนาพุทธ มีวัด จำนวน 875 แห่ง แบ่งเป็น วัดหลวง 1 แห่ง วัดราษฎร์ 837 แห่ง ที่พักสงฆ์ 384 แห่ง

2) ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์คริสต์ จำนวน 21 แห่ง แบ่งเป็น นิกายโรมันคาทอลิก โบสถ์ที่ตั้งวัดนักบุญอันนา หนองแสง (รองอาสนวิหารนักบุญอันนา) ตำบลหนองแสง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และนิกายโปรแตสแตนท์ โบสถ์ที่ตั้ง คริสตจักรพระกิตติคุณนครพนม เลขที่ 10 ถนนอรัญญิกาวาส ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

(2) ชนเผ่า/เชื้อชาติ

จังหวัดนครพนมเป็นศูนย์รวมชาติพันธุ์ที่หลากหลาย คือ 8 ชนเผ่า และ 2 เชื้อชาติประกอบด้วย เผ่าไทแสก เผ่าไทกะเลิง เผ่าไทกวน เผ่าไทข่า เผ่าไทอีสาน เผ่าไทโส้ เผ่าไทญ้อ เผ่าผู้ไท เผ่าไทตาด ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม

ตารางที่ 1.13 แสดงรายชื่อหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่าจังหวัดนครพนม

ที่	ชนเผ่า	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ
1	เผ่าไทแสก	บ้านอาจสามารถ	อาจสามารถ	เมืองนครพนม
2	เผ่าไทกะเลิง	บ้านคำเตย	คำเตย	เมืองนครพนม
3	เผ่าไทแสก	บ้านบะหว้า	ท่าเรือ	นาหว้า
4	เผ่าไทกวน	บ้านนาถ่อน	นาถ่อน	ธาตุพนม
5	เผ่าไทข่า	บ้านโสกแมว	อุ่มเหม้า	ธาตุพนม
6	เผ่าไทกะเลิง	บ้านหนองสังข์	หนองสังข์	นาแก
7	เผ่าไทอีสาน	บ้านไชยบุรี	ไชยบุรี	ท่าอุเทน
8	เผ่าไทโส้	บ้านโพนจาน	โพนจาน	โพนสรรค์
9	เผ่าไทโส้	บ้านพะทาย	พะทาย	ท่าอุเทน
10	เผ่าไทญ้อ	บ้านโพน	โนนตาล	ท่าอุเทน
11	เผ่าไทโส้	บ้านคำฮาก	โนนตาล	ท่าอุเทน
12	เผ่าผู้ไท	บ้านนาบัว	โคกหินแฮ่	เรณูนคร
13	เผ่าผู้ไท	บ้านอูนยางคำ	นาหว้า	นาหว้า
14	เผ่าไทตาด	บ้านผึ้ง	บ้านผึ้ง	เมืองนครพนม
15	ชาวไทยเชื้อสายจีน		ในเมือง	เมืองนครพนม
16	ชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม		ในเมือง	เมืองนครพนม

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม (2566)

(3) วัฒนธรรม ประเพณี

1) วัฒนธรรมพื้นบ้านการแสดงและการละเล่น

รำศรีโคตรบูรณ์ รำหางนกยูง ฟ้อนผู้ไทเรณูนคร เซิ้งเมืองเว รำเบิ่งโขง รำบายศรี แสกเต้นสาก รำไทญ้อ รำบูชาพระธาตุพนม และเซิ้งไหลเรือไฟ

2) งานเทศกาลและงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัด

- งานนมัสการองค์พระธาตุพนม จัดขึ้นตรงกับวันขึ้น 8 ค่ำเดือน 3 ถึงวันแรม 1 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี จัดขึ้น ณ วัดพระธาตุพนมวรหมาวิหาร อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยมีกิจกรรมสำคัญได้แก่ พิธีอันเชิญพระอุปคุตขึ้นจากแม่น้ำโขง เพื่อประดิษฐานบนวิหารหอพระแก้ว พิธีถวายเครื่องสักการะองค์พระธาตุพนม พิธีถวายข้าวพีชภาคและบุญเสียค่าหัว พิธีเวียนเทียนรอบองค์พระธาตุพนม แห่กองบุญถวายพระธาตุ ถวายผ้าห่มพระธาตุพนม กิจกรรมทำวัตรเย็น และฟังธรรมเทศนา เป็นต้น

- งานนมัสการพระธาตุท่าอุเทน จัดขึ้นในห้วงวันมาฆบูชา ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ณ วัดพระธาตุท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม กิจกรรมประกอบด้วย พิธีอันเชิญพระอุปคุต พิธีทำบุญตักบาตร พิธีปฏิบัติธรรม เวียนเทียน เป็นต้น

- งานนมัสการพระธาตุประสิทธิ์ จัดขึ้นในห้วงวันมาฆบูชา ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 ณ วัดพระธาตุประสิทธิ์ ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การแสดงศิลปวัฒนธรรม พิธีทำบุญตักบาตร พิธีปฏิบัติธรรม เวียนเทียน เป็นต้น

- งานนมัสการพระธาตุมหาชัย จัดขึ้นในห้วงวันมาฆบูชา ขึ้น 15 ค่ำเดือน 3 ณ วัดธาตุมหาชัย ตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การแสดงศิลปวัฒนธรรม พิธีทำบุญตักบาตร พิธีปฏิบัติธรรม เวียนเทียน เป็นต้น

- งานนมัสการพระธาตุเรณู จัดขึ้นในห้วงวันมาฆบูชา ขึ้น 15 ค่ำเดือน 3 ณ วัดพระธาตุเรณู ตำบลเรณู อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การรำบวงสรวงพระธาตุเรณู ขบวนแห่ พิธีทำบุญตักบาตร พิธีปฏิบัติธรรม เวียนเทียน เป็นต้น

- งานนมัสการพระธาตุศรีคุณ จัดขึ้นในห้วงวันมาฆบูชา ขึ้น 15 ค่ำเดือน 3 ณ วัดพระธาตุศรีคุณ ตำบลนาแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การแสดงศิลปวัฒนธรรม พิธีทำบุญตักบาตร พิธีปฏิบัติธรรม แสดงธรรมเทศนา เป็นต้น

- งานวันผู้ไท เรณูนคร จัดขึ้นตรงกับวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ณ วัดพระธาตุเรณู ตำบลเรณู อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญได้แก่ การแสดงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ เช่น อาหาร งานหัตศิลป์ การแสดงศิลปวัฒนธรรม ขบวนแห่ เป็นต้น

- งานสงกรานต์ ถนนข้าวปุ้น จัดขึ้นระหว่างวันที่ 13 - 15 เมษายน ของทุกปี ณ หมู่บ้านวัฒนธรรม 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ ถนนสวรรค์ชายโขง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ ขบวนแห่บุพชาติและขบวน 9 ชนเผ่า การแสดงสินค้า อาหาร ศิลปวัฒนธรรม

- งานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช จัดขึ้นตรงกับวันที่ 7 - 13 กรกฎาคม ของทุกปี กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ พิธีบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช การรำบูชา การแสดงศิลปวัฒนธรรม การจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

- วันสัตตนาคารำลึก จัดขึ้นตรงกับวันขึ้น 5 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี ณ วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ คือ พิธีสวดมนต์เพื่อรำลึกถึงพญานาคทั้ง 7 ตนที่ปกปักรักษาพระธาตุพนม

- งานไหลเรือไฟนครพนม จัดขึ้นตรงในห้วงวันออกพรรษา (ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11) ระหว่างขึ้น 8 ค่ำเดือน 11 - แรม 1 ค่ำเดือน 11 ของทุกปี ณ บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ถนนสุนทรวิจิตร เขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การแสดงเรือไฟจาก 12 อำเภอ การแสดงศิลปวัฒนธรรม การจำหน่ายสินค้าทางวัฒนธรรม เป็นต้น

- งานมหกรรมเทศกาลปลาลุ่มน้ำสงคราม จัดขึ้นในห้วงเดือนธันวาคมของทุกปี ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ ขบวนแห่ปลา การประกวดเทพีปลา การจัดนิทรรการเกี่ยวกับปลาและวิถีชีวิตคนในชุมชน เป็นต้น

- งานเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ Winter Festival จัดขึ้นในห้วงเดือนธันวาคมของทุกปี ณ ลานพญาศรีสัตตนาคราช ถึงบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ถนนสุนทรวิจิตร เขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การประดับไฟแสงสี อุโมงค์ไฟ/ซุ้มไฟ การแสดงสินค้าทางวัฒนธรรม การแสดงศิลปวัฒนธรรม 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติและการแสดงแสง สี เสียง คืนส่งท้ายปี เป็นต้น

(4) ความเชื่อ

ประชาชนในจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีความเชื่อและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไว้ ยึดเหนี่ยวจิตใจที่สำคัญ ได้แก่

1) พระติ้ว พระเทียม เป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของนครสรีโคตรบุรณ์หลวง เชื่อว่าหากมีเหตุร้ายที่เกิดที่ใดเมื่ออัญเชิญพระติ้ว พระเทียมไปก็จะพ้นจากเหตุร้ายโรคภัยไข้เจ็บ ตั้งอยู่ ณ วัดโอกาส ตำบลในเมืองอำเภอเมืองนครพนม

2) พระทอง เป็นพระพุทธรูปโบราณทองสำริด ผู้ใดได้มาสักการะกราบไหว้ อธิฐานขอพรพระทองก็จะสมหวัง ดังปรารถนา ตั้งอยู่ ณ หอพระทองวัดโพธิ์ศรี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

3) หลวงพ่อองค์ตื้อ เป็นพระพุทธรูป ปางมารวิชัย ศิลปะล้านช้าง เชื่อว่าผู้ใดได้มาสักการะไหว้หลวงพ่อองค์ต้อแล้วจะได้รับความเป็นธรรมประสบผลสำเร็จในชีวิต ตั้งอยู่ ณ วัดกลาง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

4) พระองค์แสนวัดมหาธาตุ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยหล่อด้วยโลหะหลายชนิดเป็นเนื้อเดียวกัน มีความเชื่อว่าหากได้มาสักการะบูชาจะพบแต่ความสุข ความสำเร็จ พ้นจากอุบัติเหตุอันตรายทั้งปวง ที่ตั้ง ณ วัดมหาธาตุ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

5) พระแสงวัดศรีเทพประดิษฐาราม สร้างโดยพระราชธิดาแห่งอาณาจักรล้านช้าง มี 4 องค์ คือ พระเสริม พระสุก พระใส พระแสง ในสมัยเจ้าอนุวงษ์เวียงจันทร์ ตั้งอยู่ ณ วัดศรีเทพประดิษฐาราม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

6) หลวงพ่อศรีโคตรบูรวัดกกต้อง เป็นพระพุทธศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองมีอายุประมาณ 400 ปี สร้างขึ้นราว พ.ศ.2144 สร้างจากไม้จันทร์แดงมาสลักเป็นพระพุทธรูปยืนลงรักปิดทอง เปิดโลกมีลวดลายอันวิจิตรสลักประดับไว้ที่ชายจีวร สบง และประคดขององค์พระพุทธรูปด้วย หลวงพ่อศรีโคตรบูรณ์นี้เป็นศิลปะศรีโคตรบูรณ์โดยแท้

7) พระองค์แสนวัดพระธาตุเรณู เป็นพระพุทธรูปทองเหลืองมีน้ำหนักถึง 10 หมื่น อายุกว่า 100 ปี เชื่อว่าผู้ที่ได้มาสักการจะพบแต่ความเป็นสิริมงคล แคล้วคลาดจากอันตรายทั้งปวงที่ตั้ง วัดพระธาตุเรณูนคร ตำบลเรณู อำเภอเรณูนคร

8) พระบางไตรภูมิ เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามสมุทร เชื่อว่าหากปีใดฝนแล้งถ้านำองค์พระบางมาบวงสรวงบูชาแห่รอบเมืองจะทำให้เกิดฝนตก ที่ตั้ง วัดไตรภูมิ ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน

9) หลวงพ่อพระซอง วัดป่าพระซอง เป็นพระพุทธรูปหินทราย ปางสมาธิ ศิลปะแบบขอมโบราณ ตามตำนานเล่าว่าพระยาคำแดง เจ้าเมืองหนองหาร(สกลนคร)ได้นำหินจากเทือกเขาภูพานไปร่วมสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงนำหินมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูปประดิษฐ์ไว้ ณ วัดป่าพระซอง ที่ตั้ง วัดป่าพระซอง ตำบลพระซอง อำเภอนาแก

10) พระเนาว์ เป็นพระพุทธรูปโบราณ ไม่ปรากฏใครเป็นผู้สร้างมานานเท่าไหร่เป็นพระพุทธรูปที่มีอานุภาพมาก เป็นที่เคารพสักการะบูชาของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในท้องถิ่นมมากกว่า 25 หมู่บ้าน ในเขตอำเภอศรีสงคราม อ.นาทม อ.บ้านแพง จังหวัดนครพนม มาเป็นเวลาหลายร้อยปี ขณะนี้ ประดิษฐานอยู่ที่สิมวัดพุทธพระเนาว์ บ้านศรีเวินชัย ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย นั่งขัดสมาธิราบ ศิลปะยุคอาณาจักรล้านช้าง เนื้อหินทราย ต่อมาถูกหุ้มด้วยปูน และมีพระพุทธรูปคู่บารมีอีก 2 องค์ คือ พระแก้ว และพระบาง ประดิษฐานอยู่ในสิมพระเนาว์มาตั้งแต่สมัยวัฒนธรรม ไตร-ลาว ราว พ.ศ. 2100 – 2200 ตำนานพื้นบ้านเล่าลือกันมาว่า พระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ ได้แสดงอภินิหารลอยมาตามลำน้ำสงคราม ถึงบริเวณน้ำวังวน ท่าน้ำของหมู่บ้านศรีเวินชัย ชาวบ้านจึงได้อัญเชิญขึ้นไปประดิษฐานไว้ที่วัด บางตำนานเล่าว่าพะเนาเป็นเจ้าไม่ใช่พระ หรือที่เรียกกันว่า “เจ้าพะเนา” เป็นเจ้าผู้ครองหัวเมืองของอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ พระเจ้าพะเนา ทรงโปรดการสู้รบ การศึก เสียงพลุ เสียงปืน และความบันเทิงต่างๆ จะเห็นได้จากการมีคนไปบนบานด้วยพลุและมหรสพคบงัน ภาพยนตร์เกี่ยวกับการทำสงคราม ผู้บนบานส่วนมากจะฝันเห็น “ชายรูปร่างสูงใหญ่ กำยำใส่ผ้าเบี่ยงหรือสไบ ขี่ม้าขาวมือถือดาบ โดยบนด้วยภาหวาน คือ การนำข้าวเหนียวมาคลุกกับน้ำอ้อยหรือน้ำตาล แล้วปั้นเป็นก้อนเล็กๆ วางบนภาชนะที่เตรียมไว้ นำไปถวายท่านในสิมพะเนา” สถานที่ตั้งวัดพะเนาตั้งแต่ สมัยโบราณ มีเนินดินรูปทรงคล้ายสิ่งก่อสร้าง ทะลุถึงแม่น้ำสงคราม เจอซากปรักหักพัง ขุดพบพระพุทธรูปทองคำหลายองค์ ลักษณะเหมือนพระในกรุวัดพระธาตุพนม 3 องค์ นอกจากนี้ยังพบวัตถุโบราณบางส่วน ได้แก่ ระฆังทรงแบน หรือฆ้องลา หนัก 7 ชั่ง 4 ฮ้อย เก็บรักษาอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดนครพนม และไหใส่กระดูก เศษไห เศษหม้อดิน กระบอกสูบยา กลาดเกลื่อนทั่วไป อิฐที่พบทุกก้อนมีรูป “พระมันปู”แต่คอหัก ประกอบกับผู้ที่เข้าขุดค้นซากปรักหักพักที่ดงพะเนาได้ล้มป่วยเสียชีวิต จึงเชื่อว่าตรงนี้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นเขตเคารพและเขตหวงห้าม จึงเรียกพื้นที่ตรงนี้ว่า “ดงพะเนา” เมื่อบูรณสิมในยุคแรก ประมาณ พ.ศ.2441 มีผู้พบเห็นดวงแก้วหลายดวง หลายสี (ฉัพพรรณรังสี) เสด็จออกจากสิมพระเนาว์ ลอยไปทางทิศใต้และทิศเหนือ แล้วก็เสด็จกลับคืนเข้าไปในสิมอีก เชื่อกันว่า เป็นการแสดงอภินิหารให้ปรากฏของ “พระบรมสารีริกธาตุ” และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่รักษา และนอกจากนั้น ยังมีเทพเจ้าเฝ้ารักษา มิให้ผู้ใดล่วงล้ำเข้าไปขุดค้นหาวัตถุโบราณ ในบริเวณนั้นได้ เพราะนอกจากจะไม่ได้อะไรแล้ว ยังเป็นภัยแก่ตนเองอีกด้วย เมื่อถึงเทศกาลสงกรานต์ หรือวันเนาว์ จักได้อันเชิญลงมาสงน้ำขอศีลขอพร เป็นวันจัดงานนมัสการพระเนาว์

11) บ่อน้ำพระอินทร์ เป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ในการประกอบพิธีบูรพาภิเษกซึ่งเป็นพิธีที่พระมหากษัตริย์ทรงสรงน้ำก่อนขึ้นครองราชย์ โดยเริ่มจากรัชกาลที่ 7 เป็นต้นมา ปัจจุบันปิดบ่อน้ำเปิดให้ตักน้ำเฉพาะในงานพระราชพิธีเท่านั้น อยู่ภายในบริเวณวัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร อำเภอธาตุพนม

12) แหล่งโบราณสถาน (ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว) ดังนี้

- องค์พระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร อำเภอธาตุพนม
- เนินดิน วัดธาตุน้อยศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม
- ศิลาจารึก วัดต้นเมืองไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน
- ศิลาจารึก วัดบ้านเหล่าหนาด (ร้าง) บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม

- วัดกลางไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน
- วัดไต้เมืองไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน
- วัดบ้านสำราญ ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม
- อาคารศาลากลางจังหวัด (หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติฯ) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดธาตุน้อยศรีบุญเรือง บ้านศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม
- วัดพระธาตุท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน
- วัดโกศลมัชฌิมาวาส บ้านกลางใหญ่ ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดป่าดอนธาตุ บ้านโพนค้อ ตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน
- จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม
- รอยพระพุทธบาทเวินปลา หน้าวัดพระบาทเวินปลา ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน
- วัดร้างบ้านเหล่าหนาด บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดแก่งเมือง บ้านหนาด ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม
- วัดโพธิ์คำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม
- วัดบ้านเมืองเก่า บ้านเมืองเก่า ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม
- วัดธาตุจำปา บ้านเสาเล้า ตำบลโพนสวรรค์ อำเภอโพนสวรรค์
- พระธาตุเมืองเก่า บ้านเมืองเก่า ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม
- วัดมรุกขนคร(ร้าง) ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม

จังหวัดนครพนมมีจุดแข็งด้านการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น โบราณสถาน ศาสนสถานสำคัญ ที่สามารถจัดเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย แต่ยังขาดรูปแบบการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลายสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาชมความสวยงามของนครพนม

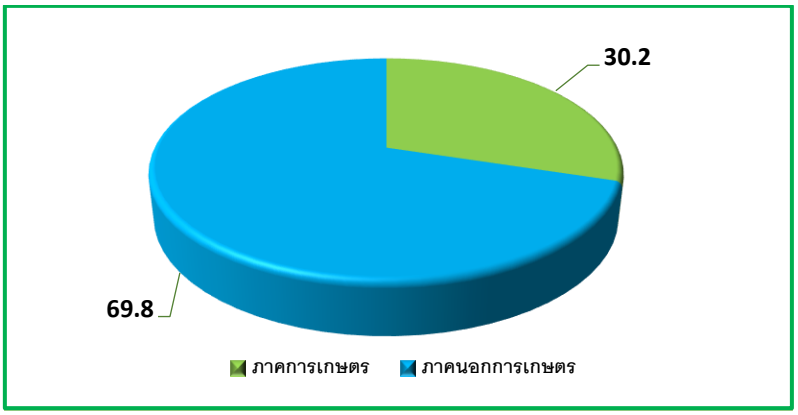
1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

1.2.1 ข้อมูลเศรษฐกิจ

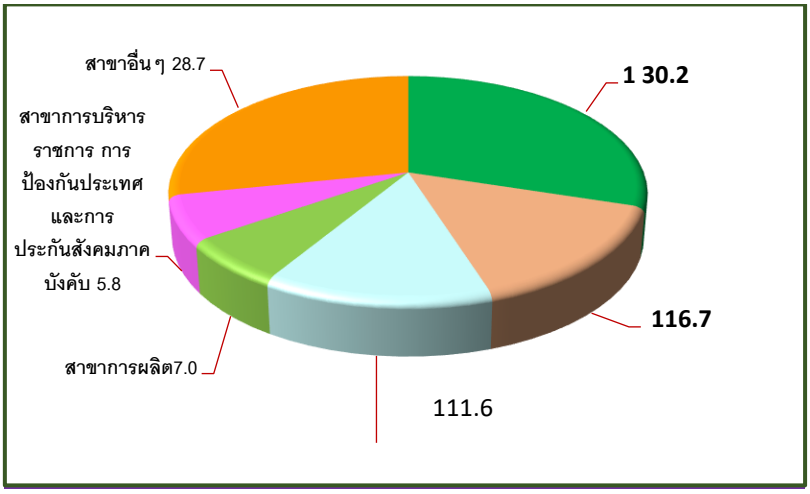
1.2.1.1 โครงสร้างเศรษฐกิจหลัก

โครงสร้างการผลิตของจังหวัดนครพนม ปี 2564 ขึ้นอยู่กับภาคนอกการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ 69.8 **ภาคการเกษตร** มีสัดส่วนร้อยละ 30.2 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาโครงสร้างจังหวัดนครพนม ขึ้นอยู่กับ อันดับ 1 สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มีสัดส่วนร้อยละ 30.2 อันดับ 2 สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 16.7 อันดับ 3 สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และจักรยานยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ 11.4 อันดับ 4 สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 7.0 อันดับ 5 การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ มีสัดส่วนร้อยละ 6.4 และสาขาอื่น ๆ มีสัดส่วน ร้อยละ 28.7

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2564 (แยกรายภาค)



แผนภูมิที่ 1.2 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2564 (แยกรายสาขา)



การผลิตภาคเกษตร

ในปี 2564 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 14,404 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 13,781 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 623 ล้านบาท อัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 4.5 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 5.2 ในปีที่ผ่านมา มาจากการผลิตสาขาดังต่อไปนี้

- **สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง** ขยายตัวร้อยละ 4.5 ลดลงจากที่ขยายตัว ร้อยละ 5.2 ในปีที่ผ่านมา

การผลิตภาคนอกเกษตร

ในปี 2564 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 33,344 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 31,949 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 1,395 ล้านบาท ส่วนอัตราการขยายตัว ณ ราคาคงที่ ขยายตัวร้อยละ 3.7 ต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 2.4 ในปีที่ผ่านมา จากการขยายตัวของสาขาดังต่อไปนี้

- **สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า** ขยายตัวร้อยละ 39.3 ต่อเนื่องจากที่ขยายตัว ร้อยละ 6.3 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร** ขยายตัวร้อยละ 19.9 จากที่หดตัวร้อยละ 2.9 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล** ขยายตัวร้อยละ 19.6 ต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 6.5 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ** ขยายตัวร้อยละ 15.6 จากที่หดตัวร้อยละ 11.2 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขากิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์** ขยายตัวร้อยละ 8.4 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 10.2 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการก่อสร้าง** ขยายตัวร้อยละ 4.9 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 7.5 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการศึกษา** ขยายตัวร้อยละ 13.1 จากที่ขยายตัว ร้อยละ 1.3 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการผลิต** ขยายตัวร้อยละ 2.0 จากที่หดตัวร้อยละ 2.2 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย** ขยายตัวร้อยละ 3.0 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 4.0 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ** ขยายตัวร้อยละ 5.1 ต่อเนื่องจากที่ขยายตัว ร้อยละ 2.5 ในปีที่ผ่านมา

ในขณะที่สาขาที่มีการหดตัว ได้แก่ สาขาดังต่อไปนี้

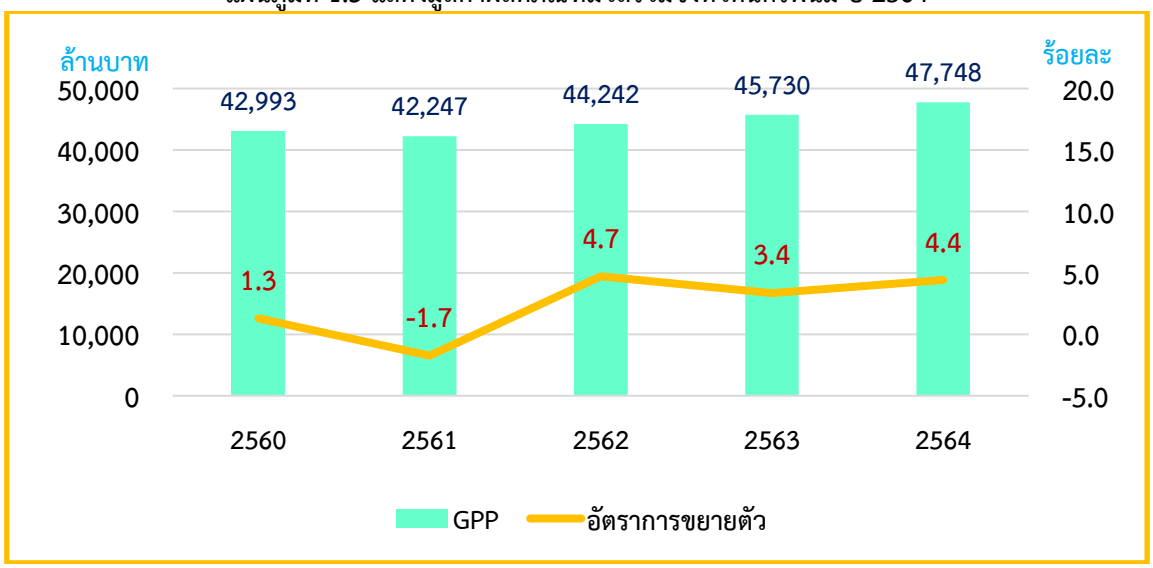
- **สาขากิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน** หดตัวร้อยละ 32.5 จากที่หดตัวร้อยละ 47.1 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร** หดตัวร้อยละ 10.4 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 1.2 ในปีที่ผ่านมา

- **สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์** หดตัวร้อยละ 9.7 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 5.7 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน** หดตัวร้อยละ 9.6 จากที่หดตัวร้อยละ 16.1 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ** หดตัวร้อยละ 5.5 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 4.3 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขากิจกรรมบริการด้านอื่นๆ** หดตัวร้อยละ 5.1 จากที่หดตัวร้อยละ 4.5 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขากิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค** หดตัวร้อยละ 4.9 ลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 6.8 ในปีที่ผ่านมา
- **สาขากิจกรรมอสังหาริมทรัพย์** หดตัวร้อยละ 4.2 จากที่หดตัวร้อยละ 0.5 ในปีที่ผ่านมา

1.2.1.2 มูลค่าผลิตภัณฑ์หลักของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2564 มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี มีค่าเท่ากับ 47,748 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 45,730 ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ 2,018 ล้านบาท อัตราการขยายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ขยายตัว ร้อยละ 4.4 เพิ่มขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 3.4 ในปีที่ผ่านมา

แผนภูมิที่ 1.3 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม ปี 2564



ตารางที่ 1.14 แสดงลำดับที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (GPP) ปี 2564 มูลค่าเพิ่ม 47,748 ล้านบาท (ลำดับที่)

ประเทศ (77)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20)	กลุ่มสนุก (3) (สกลนคร,นครพนม,มุกดาหาร)
54	14	2

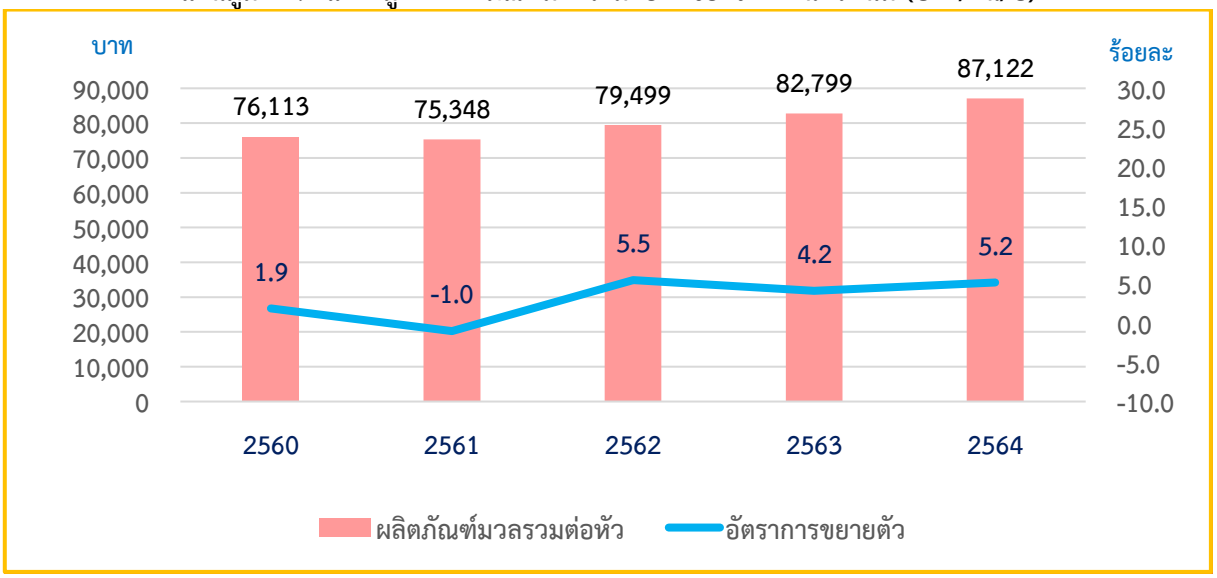
หมายเหตุ *: GDP มีมูลค่า 16,166,598 ล้านบาท*

ตารางที่ 1.15 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) แยกตามจังหวัด (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) *(หน่วย : ล้านบาท)*

จังหวัด		2560	2561	2562	2563	2564
สกลนคร		57,031	59,502	60,481	64,296	65,924
นครพนม		42,993	42,247	44,242	45,730	47,748
มุกดาหาร		26,106	25,646	27,202	25,698	28,329

ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (GPP Per Capita) จังหวัดนครพนม ปี 2564 มีมูลค่าเท่ากับ 87,122 บาท เมื่อเทียบกับ 82,799 บาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 4,323 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2

แผนภูมิที่ 1.4 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของจังหวัดนครพนม (บาท/คน/ปี)



ตารางที่ 1.16 แสดงลำดับที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนมต่อคน (รายได้เฉลี่ยต่อหัว) (GPP Per Capita) จำนวน 87,122 บาท ประชากร ปี 64 จำนวน 548,059 คน
(ลำดับที่)

ประเทศ (77)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (20)	กลุ่มสนุก (3) (สกลนคร,นครพนม,มุกดาหาร)
55	6	1

หมายเหตุ *: GDP Per capita 231,986 บาท*

ที่มา *: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)*

ตารางที่ 1.17 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อประชากร (GPP per Capita) แยกตามจังหวัด (กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) *(หน่วย : บาท)*

จังหวัด	2560	2561	2562	2563	2564
นครพนม	76,113	75,348	79,499	82,799	87,122
สกลนคร	61,398	64,305	65,622	70,045	72,117
มุกดาหาร	65,623	63,466	66,320	61,776	67,203

1.2.2 การผลิตที่สำคัญ

1.2.2.1 การเกษตร

ข้อมูลด้านเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,445,418 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรปี 2565/66 จำนวน 2,025,530 ไร่ หรือร้อยละ 58.30 ของพื้นที่ทั้งหมด มีครัวเรือนทั้งสิ้น 233,023 ครัวเรือน ประชาชนประกอบอาชีพด้านการเกษตร 123,768 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 1,504,790 ไร่ แบ่งออกเป็น ข้าวเจ้านาปี จำนวน 810,617 ไร่ และข้าวเหนียวนาปี จำนวน 694,173 ไร่ ยางพารา จำนวน 352,901 ไร่ มันสำปะหลัง จำนวน 27,356 ไร่ สับปะรด จำนวน 5,218 ไร่ และลิ้นจี่ นพ.1 จำนวน 2,698 ไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ก) ข้าวนาปี ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ในภาพรวมปี 2565/66 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของข้าวนาปี ทั้งข้าวเจ้านาปีและข้าวเหนียวนาปี รวมประมาณ 6,837 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 16.96 เนื่องจากราคาข้าวเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และตั้งแต่ปี 2563 – 2565 พบว่าผลผลิตเฉลี่ยข้าวนาปีเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในส่วนของพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยข้าวนาปี และพื้นที่ปลูกข้าวนาปีเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดนครพนมมี โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว) ตามนโยบายรัฐบาล ดังปรากฏในช่วงปี 2563-2565

การผลิตข้าวเจ้านาปี มีพื้นที่ปลูกลดลง 6,567 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 0.80 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวเจ้านาปีลดลง เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวเหนียวและมันสำปะหลัง เพราะข้าวเหนียวสามารถจำหน่ายเองในพื้นที่ได้ และราคามันสำปะหลังมีการปรับสูงขึ้น รวมไปถึงนโยบายของรัฐบาลให้มีการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยให้เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ด้านการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการและการตลาด พบว่า ผลผลิตข้าวเจ้านาปีเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 ในทางกลับกันพื้นที่เพาะปลูกข้าวเจ้านาปีลดลง แต่ราคาข้าวที่มีการปรับสูงขึ้น จึงส่งผลให้มูลค่าเพิ่มขึ้น 575 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.68

การผลิตข้าวเหนียวนาปี พบว่าพื้นที่การปลูกข้าวเหนียวนาปีเพิ่มขึ้น 61,031 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.64 ส่งผลมาจากเกษตรกรปลูกเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายด้วยตนเองในพื้นที่ พร้อมกับการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว) เกษตรกรจึงพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวนาปีเพิ่มขึ้น การดูแลรักษาของเกษตรกรทั่วถึงมากขึ้นส่งผลให้ต่อผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.55 และราคาข้าวที่มีการปรับสูงขึ้น จึงส่งผลให้มูลค่าเพิ่มขึ้น 414 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.24

ข) ยางพารา ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอันดับสองรองจากข้าวนาปีของจังหวัดนครพนม ในปี 2565/66 มีการปรับพื้นที่ปลูกลดลง 14,277 ไร่ หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.89 และราคายางพารามีการปรับลดลง ทำให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประมาณ 1,848 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 56.11

ค) มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังของจังหวัดนครพนม ในปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2,725 ไร่ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.06 เนื่องจากราคามันสำปะหลังมีการปรับราคาสูงขึ้นจาก ปี 2564 รวมไปถึงจังหวัดนครพนมได้จัดทำ “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำปะหลัง” เกษตรกร 60 ราย ทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนหรือบุกเบิกพื้นที่การเกษตรเพื่อปลูกมันสำปะหลังมากขึ้น ส่วนผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเล็กน้อย เนื่องจากฝนมีการทิ้งช่วงในช่วงการเจริญเติบโตอายุ 6-10 เดือน การปลูกมันสำปะหลังส่วนมากเกษตรกรจะอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวไม่มีการติดตั้งระบบน้ำ แต่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.95

ง) สับปะรด พื้นที่ปลูกสับปะรดของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2563-2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2564 โดยจังหวัดนครพนมมีพื้นที่การปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.58 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.01 ปัจจัยที่ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น คาดว่าเนื่องจากสภาพภูมิอากาศเหมาะสม ปริมาณน้ำฝนเพียงพอ และในปี 2565 จังหวัดนครพนมได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสับปะรด ทำให้เกษตรกรมีการจัดการแปลงปลูกที่ดีและเริ่มขยายผลไปยังเกษตรกรข้างเคียง

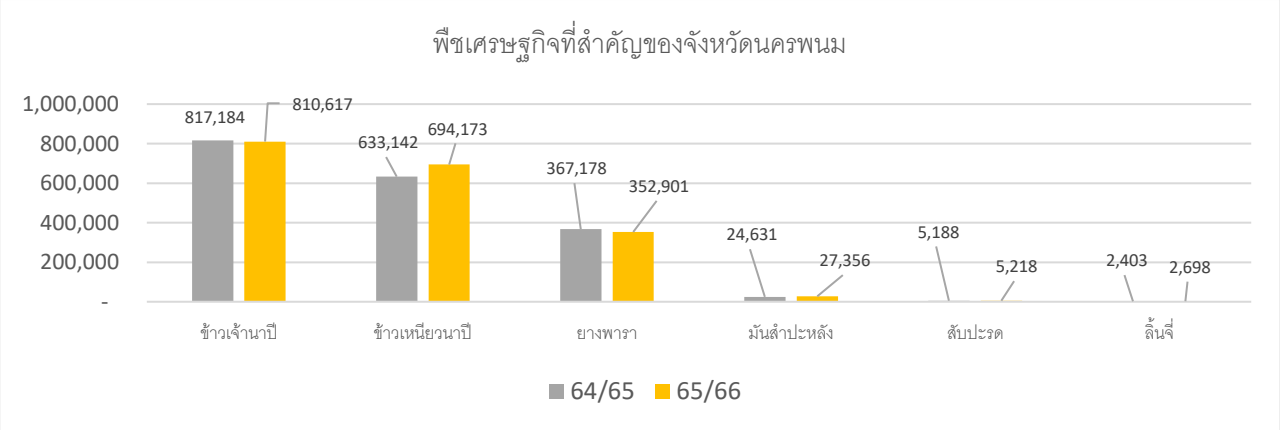
จ) ลิ้นจี่ ในปี 2565 มีพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น 295ไร่ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 12.28 ปัจจัยที่ส่งผลให้พื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรแบบผสมผสานมากขึ้น เกษตรกรที่เป็นแปลงต้นแบบการเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัดนครพนม ในปี 2564 เริ่มมีการขยายผลถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังเกษตรกรรายอื่น ๆ และมีการติดตามผลการผลิตของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ สภาพภูมิอากาศยังเอื้อต่อการออกดอกติดผล อากาศหนาวต่อเนื่องเพียงพอต่อการติดดอกออกผลลิ้นจี่ และเกษตรกรมีทักษะความชำนาญในการดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวมากขึ้นส่งผลให้ผลผลิตที่ได้มีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพ รวมถึงเกษตรจำหน่ายได้ราคาดี ช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ส่งผลให้ลิ้นจี่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 1.73 และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 9.29

ตารางที่ 1.18 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				ผลผลิตต่อไร่ (กก/ไร่)			
	ปีการเพาะปลูก 62/63	ปีการเพาะปลูก 63/64	ปีการเพาะปลูก 64/65	ปีการเพาะปลูก 65/66	ปีการเพาะปลูก 62/63	ปีการเพาะปลูก 63/64	ปีการเพาะปลูก 64/65	ปีการเพาะปลูก 65/66
ข้าวเจ้านาปี	775,547	741,563	817,184	810,617	348	374	378	387
ข้าวเหนียวนาปี	688,635	731,572	633,142	694,173	350	383	387	393
ยางพารา	313,230	367,308	367,178	352,901	220	212	219	230
มันสำปะหลัง	22,244	23,639	24,631	27,356	3,033	2,682	2,892	3,070
สับปะรด	7,624	4,988	5,188	5,218	3,980	3,575	4,144	4,186
ลิ้นจี่	2,๖๖๙	2,191	2,403	2,698	48.09	530	695	707

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566

แผนภูมิที่ 1.5 แสดงพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม

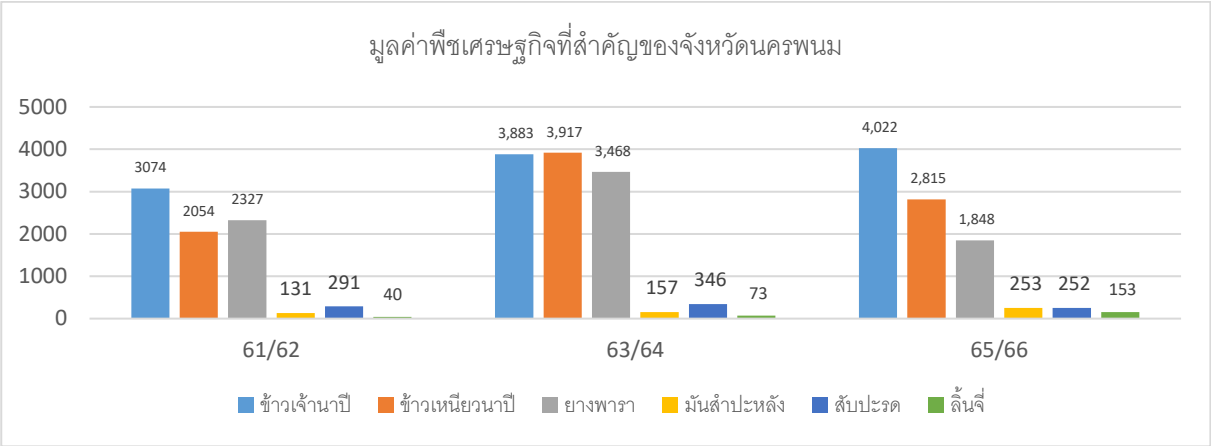


ตาราง 1.19 แสดงมูลค่าของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	มูลค่า (ล้านบาท)						
	ปี 60/61	ปี 61/62	ปี 62/63	ปี 63/64	ปี 64/64	ปี 65/66	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ) (65-66)
ข้าวเจ้านาปี	3,558	3,074	4,182	3,883	3,447	4,022	+16.68
ข้าวเหนียวนาปี	1,851	2,054	3,524	1,917	2,401	2,815	+17.24
ยางพารา	3,132	2,327	1,948	3,468	4,211	1,848	-56.11
มันสำปะหลัง	130	131	103	157	226	253	+11.95
สับปะรด	256	291	338	346	248	252	+1.61
ลิ้นจี่	93	40	48.09	73	140	153	+9.29

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566

แผนภูมิที่ 1.6 แสดงมูลค่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม



1.2.2.2 การประมง

จังหวัดนครพนมมีภูมิศาสตร์ที่เอื้อให้สามารถทำการประมง โดยมีแหล่งน้ำที่เหมาะสมทั้งการเพาะเลี้ยงประเภทบ่อดินและกระชัง ได้แก่ แม่น้ำโขง ที่มีระยะทางประมาณ 174 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาของแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำก่ำ ลำน้ำบัง เป็นต้น แหล่งน้ำเหล่านี้มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ทำให้เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาเผาะ เป็นต้น ประกอบกับมีแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จำนวน 1,002 แห่ง พื้นที่ 153,055 ไร่ ที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์น้ำ ทั้งนี้ ผลผลิตสัตว์น้ำประเภทพันธุ์ปลา และปลาขนาดใหญ่สำหรับบริโภคจากจังหวัดนครพนม เป็นที่ต้องการของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นอย่างมาก

ตารางที่ 1.20 แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม

ปี	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					ผลผลิตทั้งหมด (กก.)	ราคา บาท/ กิโลกรัม	มูลค่า (บาท)	+/- (ร้อยละ)
	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่(ไร่)	จำนวนกระชัง	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)				
2562	10,038	7,311.71	4,213	23.69	7,311.31	6,134700.00	65	398,755,500	8.41
2563	10,888	16,372.25	9,099	51.25	16,423.25	7,899,200.00	60	473,925,000	18.86
2564	12,765	9,493.48	7,657	43.07	9,536.55	11,789,430.00	65	766,313,000	61.69
2565	11,293	7,523.95	8,588	50.11	7,574.06	8,751,080.00	65	567,560,380	-25.92

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566

1.2.2.3 การปศุสัตว์

จังหวัดนครพนมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในแง่จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง และจำนวนเกษตรกร ระหว่างปี 2561 – 2565 เนื่องจากสถานการณ์ โควิด 19 ทำให้เกษตรกรตกงานกลับมาอยู่บ้าน เลยหันมาเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ ไก่เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวระหว่างที่รองาน อีกทั้งราคาสูงขึ้นเนื่องจากมีความต้องการในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น ยกเว้น สุกร มีจำนวนสุกรลดลง เนื่องจากเกิดโรคระบาด ASF เกษตรกรรายหลายจึงพักคอก (หยุดเลี้ยง) จึงส่งผลให้จำนวนเกษตรกรลดลงด้วย แยกเป็น

โคเนื้อ โคเนื้อ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 153,676 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 23,727 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.26 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 30,595 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 5,697 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.88 อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอนาแก 29,662 ตัว อำเภอเมืองนครพนม 23,698 ตัว และอำเภอปลาปาก 14,937 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 3,431 ตัว

กระบือ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 78,397 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 7,389 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.41 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 14,964 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 1,572 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.74 อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงกระบือมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอศรีสงคราม 13,081 ตัว อำเภอเมืองนครพนม 8,168ตัว และอำเภอนาแก 7,847 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 2,022 ตัว

สุกร ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 111,131 ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมา 11,848 ตัว หรือลดลงร้อยละ 9.63 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 3,660 ราย ลดลงจากปีที่ผ่านมา 225 ราย หรือลดลงร้อยละ 5.79 เนื่องจากเกิดโรคระบาด ASF เกษตรกรรายหลายจึงพักคอก (หยุดเลี้ยง) ส่งผลให้ปริมาณการเลี้ยงและจำนวนเกษตรกรลดลง อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงสุกรมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม 46,704 ตัว อำเภอนาหว้า 17,366 ตัว และอำเภอบ้านแพง 9,901 ตัว และ และส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอธาตุพนม 2,068 ตัว

ไก่ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 2,631,671 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 506,631 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.84 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง 53,732 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 3,113 ราย หรือเพิ่มขึ้น 6.15% อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงไก่มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอปลาปาก 507,726ตัว อำเภอเมืองนครพนม 431,656 ตัว และอำเภอธาตุพนม 325,333 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 56,248 ตัว

1.2.3 อุตสาหกรรม

1.2.3.1 สถานการณ์อุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนม มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566 จำนวนทั้งสิ้น 248 โรงงาน เงินลงทุนรวม 8,055.99 ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน 4,026 คน แยกตามจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1.21 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามประเภทจำพวกโรงงาน

จำพวกที่	จำนวน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
1	-	-	-
2	9	56.53	60
3	239	7,999.46	3,966
รวม	**248**	**8,055.99**	**4,026**

หมายเหตุ : แยกตามจำนวนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) **ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2562** จำนวนทั้งสิ้น 460 โรงงาน เงินลงทุนรวม 7,667.52 และมีจำนวนคนงาน 4,638 คน หลังจากพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 **(ซึ่งเครื่องจักรมีขนาดไม่ถึง 50 แรงม้า หรือคนงานมุถึง 50 คนจะสิ้นสภาพการเป็นโรงงาน) มีผลบังคับใช้ในวันที่ 27 ตุลาคม 2562** โรงงานอุตสาหกรรม ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) **ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566** จำนวนทั้งสิ้น 248 โรงงาน เงินลงทุนรวม 8,055.99 และมีจำนวนคนงาน 4,026 คน

ตารางที่ 1.22 แสดงจำนวนโรงงานในจังหวัดนครพนมแยกตามรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1	เมืองนครพนม	78	2,120.86	1,173
2	ปลาปาก	13	1,058.48	106
3	ท่าอุเทน	54	2,152.95	1,170
4	บ้านแพง	19	919.01	530
5	ธาตุพนม	23	845.17	285
6	เรณูนคร	5	59.30	141
7	นาแก	24	372.50	214
8	ศรีสงคราม	11	253.23	176
9	นาหว้า	8	90.80	66
10	โพนสวรรค์	10	95.70	55
11	นาทม	2	80.00	80
12	วังยาง	1	8.00	30
รวม		**248**	**8,055.99**	**4,026**

ที่มาข้อมูล : https://www.diw.go.th/intranet/

หมายเหตุ : *เงินทุนรวม หมายถึง สินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ได้แก่ อาคารและเครื่องจักร

ตารางที่ 1.23 แสดงข้อมูลโรงงานในจังหวัดนครพนม (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2565)

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม		จำนวน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1	1	อุตสาหกรรมจากพืช	24	618.88	210.00
2	2	อุตสาหกรรมอาหาร	29	660.79	580.00
3	3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	2	40.00	60.00
4	5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	2	6.21	200.00
5	7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	25	230.18	339.00
6	8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	1	10.61	125.00
7	9	ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	2	10.10	12.00
8	11	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	1	34.43	8.00
9	12	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	15	289.60	93.00
10	13	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	8	1,952.17	520.00
11	14	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	2	23.96	157.00
12	15	ผลิตภัณฑ์อโลหะ	61	798.89	468.00
13	16	ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน	1	9.50	8.00
14	17	ผลิตภัณฑ์โลหะ	19	165.05	158.00
15	18	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	2	8.30	19.00
16	19	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	2	21.06	63.00
17	20	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม	13	1,098.49	148.00
18	21	การผลิตอื่น ๆ	52	2,169.87	915.00
รวม			**261**	**8,148.09**	**4,083.00**

หมายเหตุ : **เงินทุนรวม หมายถึง สินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ได้แก่ อาคารและเครื่องจักร*

1.2.3.2 สาขาอุตสาหกรรมที่มี<u>เงินลงทุนมากที่สุด</u> 5 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

อันดับที่ 1 อุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ เช่น การประกอบกิจการ ดูดทราย การร่อนหรือการคัดกรวดหรือทราย การขุดลอกกรวด ทราย หรือดิน โรงงานไฟฟ้า เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 43 โรงงาน มีเงินลงทุน 2,090.18 ล้านบาท คนงาน 960 คน

อันดับที่ 2 อุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง เช่น การประกอบกิจการ ผลิตยาง STR 20 ทำยางแผ่นรมควัน ผลิตยางเครป เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 8 โรงงาน มีเงินลงทุน 1,955.37 ล้านบาท คนงาน 528 คน

อันดับที่ 3 อุตสาหกรรมผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ เช่น การประกอบกิจการรถยนต์, ซ่อมรถจักรยานยนต์, ซ่อมเครื่องยนต์ - เคาะพ่นสีรถยนต์, ทำหลังคาเหล็กและเบาะรถยนต์, ทำเครื่องตบแต่งรถยนต์และซ่อมเบาะรถยนต์, ทำท่อไอเสียรถยนต์และอัดผ้าเบรค เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 11 โรงงาน มีเงินลงทุน 1,097.92 ล้านบาท คนงาน 142 คน

อันดับที่ 4 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อโลหะ เช่น การประกอบกิจการ บด ผสมปูนซีเมนต์, ทำท่อคอนกรีต เสาคอนกรีต และคอนกรีตบล็อก ผลิตภัณฑ์คอนกรีต เช่น คอนกรีตบล๊อก เสา ท่อ ผลิตอิฐดินเผา โรงงานผลิตท่ออัดแรง และแผ่นพื้น เสาเข็ม ผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 60 โรงงาน มีเงินลงทุน 792.73 ล้านบาท คนงาน 453 คน

อันดับที่ 5 อุตสาหกรรมอาหาร เช่น การฆ่าสัตว์ การทำผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์ มันสัตว์ หนังสัตว์ หรือสารที่สกัดจากไขสัตว์ การล้าง ชำแหละ แกะ ต้ม นึ่ง ทอด หรือบดสัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์ การทำนมสดให้ไร้เชื้อ หรือฆ่าเชื้อ โดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น การพาสเจอร์ไรส์ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำ ตัด ซอย บด หรือย่อย น้ำแข็งการทำอาหารผสมหรืออาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงสัตว์การป่นหรือบดพืช เมล็ดพืช กากพืช เนื้อสัตว์ กระดูกสัตว์ ขนสัตว์ หรือเปลือกหอย เป็นต้น ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 30 โรงงาน มีเงินลงทุน 675.79 ล้านบาท คนงาน 587 คน

1.2.3.3 โรงงานที่สำคัญต่อการลงทุนของจังหวัดนครพนม

(1) การยางแห่งประเทศไทย ทะเบียนโรงงาน 3-52(3)-6/54 นพ ประกอบกิจการผลิตยางแท่ง STR 20 ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 123 หมู่ที่ 2 ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 48120 เงินลงทุน 1,154.60 ล้านบาท คนงาน 120 คน

(2) บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 1) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-49/54 นพ ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์ ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 81/1 หมู่ที่ 3 ตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม 48160 เงินลงทุน 100 ล้านบาท คนงาน 12 คน

(3) บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 2) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-148/56 นพ ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์ ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 84/6 หมู่ที่ 3 ตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม 48160 เงินลงทุน 630 ล้านบาท คนงาน 12 คน

(4) บริษัท โซล่า เพาเวอร์ (นครพนม 3) จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-88-161/56 นพ ประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ 6 เมกะวัตต์ ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 8 หมู่ที่ 6 ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม 48160เงินลงทุน 630 ล้านบาท คนงาน 12 คน

(5) บริษัท ซันสมาร์ท รับเบอร์ ทะเบียนโรงงาน 3-52(3)-20/58 นพ ประกอบกิจการผลิตยางแท่ง STR 20 ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน หมู่ที่ 14 ตำบลหนองแวง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม 48160 เงินลงทุน 713 ล้านบาท คนงาน 340 คน

(6) บริษัท นครพนมธัญญไรซ์ จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-9(1)-10/58 นพ ประกอบกิจการ สีข้าว ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 90 ถนนนครพนม-สกลนคร หมู่ที่ 4 ตำบลวังตามัว อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48140 เงินลงทุน 113.67 ล้านบาท คนงาน 30 คน

(7) บริษัท ทีพีเอส แมททีเรียล จำกัด ทะเบียนโรงงาน จ3-55-5/54 นพ ประกอบกิจการผลิตจอกดินเผา จานถ้วยชามเซรามิก และผลิตลังไม้และภาชนะที่ทำจากดินเผาทุกประเภท ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ 146 หมู่ที่ 8 ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม 48140 เงินลงทุน 63 ล้านบาท คนงาน 72 คน

(8) บริษัท โรงสีนาแกพงษ์เจริญ จำกัด ทะเบียนโรงงาน 3-9(1)-1/44 นพ ประกอบกิจการสีข้าว,โรงอบเมล็ดข้าวเปลือก และเก็บรักษาหรือลำเลี้ยงเมล็ดข้าวเปลือกในไซโล ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่ 144 หมู่ที่ 10 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม 48130 เงินลงทุน 70 ล้านบาท คนงาน 85 คน (หยุดผลิตชั่วคราว)

(9) บริษัท บีฟส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ทะเบียนโรงงาน จ3-38-2/58 นพ ประกอบกิจการซักรีด ซักแห้ง ซักฟอก รีด อัด ผ้า เครื่องนุ่งห่มและพรม ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งสำนักงาน เลขที่ 320 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 48000· เงินลงทุน 25.5 ล้านบาทคนงาน 20 คน

(10) บริษัท นครพนม บีฟ(ไทยแลนด์) จำกัด ทะเบียนโรงงาน จ 3-4(1)-9/56 นพ ประกอบกิจการฆ่าชำแหละโคขุน ที่ตั้งโรงงาน/ที่ตั้งโรงงาน เลขที่ ๒๑๖ ถนนจอมมณี-ดงหลวง หมู่ที่ 4 ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม 48130 เงินลงทุน 21 ล้านบาท คนงาน 12 คน

1.2.4 การค้าชายแดน

จังหวัดนครพนม มีช่องทางการค้า 6 ช่องทาง ประกอบด้วย จุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน 4 แห่ง ดังนี้

(1) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) บริเวณบ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 06.00-22.00 น. ทุกวัน

(2) จุดผ่านแดนถาวร ท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม ติดต่อกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 06.00 – 18.00 น. ทุกวัน

(3) จุดผ่อนปรนบ้านหนาดท่า หมู่ 2 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเป่ง เมืองท่าแขก เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี

(4) จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง เป็นเขตติดต่อกับบ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคาไซ เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์

(5) จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 อำเภอธาตุพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่าน เมืองหนองบก แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันอังคารและวันศุกร์

(6) จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นเขตติดต่อกับบ้านหินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วน เปิดตั้งแต่ 08.00 – 16.00 น. ทุกวันอังคารและวันศุกร์

ตารางที่ 1.24 แสดงมูลค่าการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย 66) (นำเข้า + ส่งออก) ที่ผ่านด่านศุลกากรนครพนม

มูลค่าการค้าชายแดน (นำเข้า - ส่งออก) ที่ผ่านด่านศุลการกรนครพนม ปี 2562 - 2566

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-มิ.ย.)	รวม
มูลค่ารวม	82,902.97	73,224.45	128,241.54	89,577.86	64,751.75	438,698.57
นำเข้า	18,083.01	13,715.93	23,040.99	29,537.05	15,805.36	100,182.34
ส่งออก	64,819.96	59,508.52	105,200.55	60,040.81	48,946.39	338,516.23
ดุลการค้า	46,736.95	45,792.59	82,159.56	30,503.76	33,141.03	238,333.89

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม 2566

ตารางที่ 1.25 แสดงมูลค่าสินค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย.66) จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่ 3 (ขาเข้า) และจาก ประเทศที่ 3 ไป สปป.ลาว (ขาออก)

มูลค่าสินค้าผ่านแดน จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่ 3 (ขาเข้า) และจากประเทศที่ 3 ไป สปป.ลาว (ขาออก) ที่ผ่านด่านศุลกากรนครพนม

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-มิ.ย.)	รวม
มูลค่าสินค้าผ่านแดน ขาเข้า	254.60	355.77	12,149.65	10,419.57	2,754.84	25,934.43
มูลค่าสินค้าผ่านแดน ขาออก	1,773.17	1,055.15	3,525.73	5,682.19	2,150.08	14,186.32
รวม	2,027.77	1,410.92	15,675.38	16,101.76	4,904.92	40,120.75

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม 2566

ตารางที่ 1.26 แสดงรวมมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (ม.ค.-มิ.ย.66)



	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-มิ.ย.)	รวม
ผ่านด่านศุลกากร	82,902.97	73,224.45	128,241.54	89,577.86	64,751.75	438,698.57
ผ่านแดน (ขาเข้า+ขาออก)	2,027.77	1,410.92	15,675.38	16,101.76	4,904.92	40,120.75
รวม	84,930.74	74,635.37	143,916.92	105,679.62	69,656.67	478,819.32

ที่มา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม 2566

1.2.5 ข้อมูลด่านศุลกากร และด่านกักกันจังหวัดนครพนม

1. ด่านศุลกากรนครพนม เป็นด่านศุลกากรทางบก อยู่ติดเขตแดนไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดน ตั้งอยู่ที่สะพานมิตรภาพ 3 นครพนม - คำม่วน อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม มีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง จุดผ่อนปรน 4 แห่ง ดังนี้

1) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) บริเวณบ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

2) จุดผ่านแดนถาวร ท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม ติดต่อกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

3) จุดผ่อนปรนบ้านหนาดท่า หมู่ 2 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเป่ง เมืองท่าแขก

4) จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง เป็นเขตติดต่อกับ บ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ

5) จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 อำเภอธาตุพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่าน เมืองหนองบก แขวงคำม่วน

6) จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นเขตติดต่อกับบ้านหินบูน เมืองหินบูน แขวงคำม่วน

2. ด่านกักกันด้านพืช ประมง และปศุสัตว์

1) ด่านตรวจพืช สำนักงานตั้งอยู่ตำบลหนองแสง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และมีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น สถานกักกันพืช ตั้งอยู่บริเวณสะพานมิตรภาพ 3 อาคารด่านพรมแดน (ขาเข้า) สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

2) ด่านตรวจประมง สำนักงานตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์เบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service : OSS) สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

3) ด่านตรวจปศุสัตว์ (ด่านกักกันสัตว์นครพนม) สำนักงานตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านหนองบัว ตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยสถานที่ตั้งของห้องปฏิบัติการ และสถานที่กักกันสัตว์ ตั้งอยู่บริเวณสะพานมิตรภาพ 3 อาคารด่านพรมแดน (ขาเข้า) สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

1.2.6 การท่องเที่ยว

จังหวัดนครพนมมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ที่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองเช่น พระธาตุพนม พระธาตุประจำวันเกิด ทั้ง 7 วัน ประดิษฐานอยู่ โดยให้มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของ สปป.ลาว เพื่อสร้างความต้องการด้านการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่าง 3 ประเทศ (ไทย ลาว เวียดนาม) และเชื่อมโยงสู่อนุภาคลุ่มน้ำโขง

แนวโน้มของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในปี พ.ศ. 2566

-ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2566 (มกราคม 66 – มิถุนายน 66) จังหวัดนครพนมมีผู้เยี่ยมเยือนรวม 1,042,523 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนผู้เยี่ยมเยือนครึ่งปีแรกของปี 256๕ อยู่ 363,250 คน โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.09

- ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2566 (มกราคม 66 – มิถุนายน 66) จังหวัดนครพนมมีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน 1,639.27 ล้านบาท ซึ่งมากกว่ารายได้ผู้เยี่ยมเยือนครึ่งปีแรกของปี 256๕ อยู่ 802.66 ล้านบาท โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 95.94

ตารางที่ 1.27 แสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 – 2564

ข้อมูล	2562		2563		2564	
	2562	%Change	2563	%Change	2564	%Change
นักท่องเที่ยว (คน)	**1,160,725**	+2.13	**657,955**	**-43.31**	**407,004**	**-41.48**
ชาวไทย	1,071,274	+2.10	644,897	-39.80	406,749	-40.39
ชาวต่างชาติ	89,451	+2.41	13,058	-85.40	255	-98.05
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	**2,218**	**+3.79**	**1,123.74**	**-49.33**	**541**	**-54.27**
ชาวไทย	2,095	+3.76	1,105.40	-47.24	540.42	-53.59
ชาวต่างชาติ	122.8	+4.24	18.34	-85.06	0.45	-97.55
ค่าใช้จ่ายต่อทริปเฉลี่ย (บาท)						
ชาวไทย	1,956	+.1.67	1,714.10	-12.36	-	-
ชาวต่างชาติ	1,373	+1.78	1,405	+2.33	-	-
อัตราการเข้าพักเฉลี่ย %	**57.737**	**+1.51**	**33.008**	**-42.83**	**19.46**	**-15.71**

ที่มา : กองเศรษฐกิจ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2564

ตารางที่ 1.28 แสดงข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565-2566

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2565								ปี พ.ศ. 2566			
	ครึ่งปีแรก (วันที่ 1 ม.ค. – 30 มิ.ย. 2565)				ครึ่งปีหลัง (วันที่ 1 ก.ค. – 31 ธ.ค. 2565)				ครึ่งปีแรก (วันที่ 1 ม.ค. – 30 มิ.ย. 2566)			
	รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)		รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)		รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)	
	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ
จังหวัดนครพนม	823.26	13.25	625,275	5,701	1,253.10	113.4	860,934	48,043	1,499.54	139.73	988,525	53,998
รวม	**837.61**		**630,976**		**1,366.30**		**908,977**		**1,639.27**		**1,042,523**	

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖

1.2.7 ข้อมูลด้านสังคม

1.2.7.1 ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ.

ข้อมูลคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดนครพนม ตามเกณฑ์ชี้วัด จปฐ. ปี 2562 ตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด จากการประมวลผลข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในพื้นที่ 1,128 หมู่บ้าน 99 ตำบล 12 อำเภอ ดังนี้

- จำนวนครัวเรือน 167,354 ครัวเรือน
- จำนวนประชากร 505,867 คน
  - เป็นชาย 249,061 คน
  - เป็นหญิง 256,806 คน
- รายได้เฉลี่ย 67,572 บาท/คน/ปี
- รายจ่ายเฉลี่ย 38,567 บาท/คน/ปี

1.2.7.2 ระดับความสุขของคนนครพนม ประจำปี 2562

ระดับความสุขเฉลี่ยของคนนครพนม (คะแนนเต็ม 10) ทั้ง 12 อำเภอ พบว่าคนในครัวเรือน มีความสุขในภาพรวมอยู่ที่ 8.54 และคนในครัวเรือนมีความสุขมากสุดอยู่ที่ อำเภอปลาปาก ระดับ 8.90 รองลงมาคือ อำเภอนาหว้า ระดับ 8.80 และระดับความสุขต่ำสุด คือ อำเภอวังยาง ระดับ 7.83

ตารางที่ 1.29 แสดงระดับความสุขของคนนครพนม ประจำปี 2562

ที่	พื้นที่	ระดับความสุขเฉลี่ยของคนในครัวเรือน
1	อำเภอปลาปาก	8.90 (สุขที่สุด @ ปลาปาก)
2	อำเภอนาหว้า	8.80
3	อำเภอเมืองนครพนม	8.69
4	อำเภอเรณูนคร	8.67
5	อำเภอท่าอุเทน	8.64
6	อำเภอโพนสวรรค์	8.57
7	อำเภอนาทม	8.53
8	อำเภอนาแก	8.50
9	อำเภอศรีสงคราม	8.47
10	อำเภอธาตุพนม	8.14
11	อำเภอบ้านแพง	8.12
12	อำเภอวังยาง	7.83
จังหวัดนครพนม		**8.54**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม 2563

1.2.7.3 ปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขของคนนครพนม ปี 2562 (10 ลำดับแรก)

ตารางที่ 1.30 แสดงปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขของคนนครพนม ปี 2562 (10 ลำดับแรก) ตามเกณฑ์ตัวชี้วัด จปฐ.

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่		จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ไม่ผ่านเกณฑ์		
					จำนวน		ร้อยละ
1	24	คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	505,867	คน	50,490	คน	9.98
2	25	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	505,867	คน	44,972	คน	8.89
3	16	เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	60,924	คน	4,612	คน	7.57
4	4	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และมาตรฐาน	167,354	คร.	3,948	คร.	2.36
5	23	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	167,354	คร.	3,869	คร.	2.31

ลำดับที่	ตัวชี้วัดที่		จำนวนที่สำรวจทั้งหมด		ไม่ผ่านเกณฑ์		
					จำนวน		ร้อยละ
6	17	เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อชั้น ม.4 หรือเทียบเท่า	1,577	คน	16	คน	1.01
7	6	คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	298,388	คน	2,359	คน	0.79
8	21	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	92,205	คน	553	คน	0.60
9	11	ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	167,354	คร.	897	คร.	0.54
10	1	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป	1,393	คน	7	คน	0.50

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม 2563

1.2.8 ข้อมูลด้านสาธารณสุข

1.2.8.1 ข้อมูลทรัพยากรทางด้านสาธารณสุข

จังหวัดนครพนม มีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ คือ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 12 แห่ง สังกัดกรมสุขภาพจิต จำนวน 1 แห่ง และสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 156 แห่ง ไม่มีโรงพยาบาลเอกชน

ตารางที่ 1.31 แสดงจำนวนโรงพยาบาลแยกตามอำเภอ

อำเภอ	โรงพยาบาล	ระดับการให้บริการ	จำนวนเตียง	จำนวนหน่วยบริการระดับปฐมภูมิ
เมืองนครพนม	1. รพ.นครพนม 2.รพ.จิตเวชนครพนมราชนครินทร์ 3.รพ.ค่ายพระยอดเมืองขวาง	รพ.ทั่วไปขนาดใหญ่ (ระดับ S) รพ.เฉพาะโรค รพ.สังกัดกระทรวงกลาโหม	369 120 30	29
ท่าอุเทน	รพ.ท่าอุเทน	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	47	17
ธาตุพนม	รพ.สมเด็จพระยุพราชธาตุพนม	โรงพยาบาลชุมชนเพื่อรับส่งต่อผู้ป่วย (M2)	126	16
นาแก	รพ.นาแก	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	61	19
บ้านแพง	รพ.บ้านแพง	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	43	9
ปลาปาก	รพ.ปลาปาก	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	40	9
เรณูนคร	รพ.เรณูนคร	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	59	10
ศรีสงคราม	รพ.ศรีสงคราม	โรงพยาบาลชุมชนขนาดใหญ่ (F1)	90	18
นาหว้า	รพ.นาหว้า	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	36	9
โพนสวรรค์	รพ.โพนสวรรค์	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	40	11
นาทม	รพ.นาทม	รพ.ชุมชนขนาดกลาง (F2)	36	5
วังยาง	รพ.วังยาง	โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก (F3)	32	4
รวม		ระดับ S จำนวน 1 แห่ง ระดับ M2 จำนวน 1 แห่ง ระดับ F1 จำนวน 1 แห่ง ระดับ F2 จำนวน 8 แห่ง ระดับ F3 จำนวน 1 แห่ง	1,129	156

1.2.8.2 ข้อมูลสถานะสุขภาพ

ข้อมูลสถิติชีพ ปี พ.ศ. 2564 อัตราเกิดของประชากรจังหวัดนครพนม เท่ากับ 6.6 ต่อประชากรพันคน อัตราตายเท่ากับ 7.5 ต่อประชากรพันคน และอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติของประชากรลดลง - 0.10

ตารางที่ 1.32 แสดงข้อมูลสถิติชีพประชากรจังหวัดนครพนม

พ.ศ.	เกิดมีชีพ		การตาย		อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ
	จำนวน (คน)	อัตราต่อประชากร 1,000 คน	จำนวน (คน)	อัตราต่อประชากร 1,000 คน	
2560	5,407	7.6	4,714	6.6	0.10
2561	5,234	7.3	4,651	6.5	0.09
2562	4,980	6.9	5,057	7.0	-0.01
2563	4,961	6.9	5,145	7.2	-0.03
2564	4,688	6.6	5,354	7.5	-0.10

1.2.8.3 สาเหตุการตายที่สำคัญของประชาชนจังหวัดนครพนม ปี 2563 – 2565

ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 จังหวัดนครพนม มีการเสียชีวิตจากโรคที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ ได้แก่ โรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี การติดเชื้อในกระแสเลือด ไตวาย ปอดบวม และอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ซึ่งยังสูงเกินเกณฑ์เป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ Sustainable Development Goals (SDGs) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรผู้สูงอายุ ซึ่งกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือสร้างความตระหนักรู้ทางด้านสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับการจัดบริการสุขภาพอย่างมีคุณภาพ

ตารางที่ 1.33 แสดง 5 อันดับของโรคที่เป็นสาเหตุการตายที่สำคัญ

โรค	อัตราตายต่อประชากรแสนคน (ปี 2557 – 2563)		
	ปี งปม. 2563	ปี งปม. 2564	ปี งปม. 2565
มะเร็งตับและท่อน้ำดี	38.60	42.50	19.13
การติดเชื้อในกระแสเลือด	36.65	37.77	22.75
ไตวาย	55.18	60.34	29.47
ปอดบวม	32.19	33.31	20.16
เบาหวาน	26.76	29.82	13.52
อุบัติเหตุทางถนน	22.31	25.68	23.06

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม 2566

1.2.8.4 ความเพียงพอของบุคลากรทางการแพทย์จังหวัดนครพนม ปีงบประมาณ 2559 – 2563

สถานการณกำลังคนดานสุขภาพ 4 สาขา ไดแก แพทย ทันตแพทย เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ ยังมีจำนวนไมเพียงพอยัง ถือวาเปนสัดสวนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยบุคลากรทางการแพทย์ทั่วประเทศ

สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรจังหวัดนครพนม

- แพทย์ จำนวน 151 คน 1 : 4,758
- ทันตแพทย์ จำนวน 73 คน 1 : 9,841
- เภสัชกร จำนวน 100 คน 1 : 7,184
- พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 1,258 คน 1 : 571

ตารางที่ 1.34 แสดงจำนวนบุคลากร 3 สายงานหลัก ตามกรอบอัตรากำลัง (FTE) จังหวัดนครพนม

หน่วยงาน	แพทย์			ทันตแพทย์			เภสัชกร		
	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)	ควรมี	มีจริง	ขาด/เกิน (-/+)
สสจ.นครพนม	2	1	-1	4	3	-1	14	10	-4
รพท.นครพนม	78	82	4	15	20	5	25	30	5
รพ.ปลาปาก	10	5	-5	3	3	0	5	5	0
รพ.ท่าอุเทน	10	5	-5	6	2	-4	4	4	0
รพ.บ้านแพง	10	4	-6	5	3	-2	5	3	-2
รพร.ธาตุพนม	18	16	-2	5	5	0	9	12	3
รพ.เรณูนคร	11	5	-6	4	4	0	8	8	0
รพ.นาแก	14	7	-7	7	5	-2	6	6	0
รพ.ศรีสงคราม	16	10	-6	8	7	-1	8	8	0
รพ.นาหว้า	11	4	-7	3	4	1	5	5	0
รพ.โพนสวรรค์	10	6	-4	4	5	1	5	5	0
รพ.นาทม	5	3	-2	3	3	0	3	4	1
รพ.วังยาง	3	3	0	2	2	0	2	2	0
รวม	198	151	-47	69	66	-3	99	102	2

ที่มา : กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สสจ.นพ.,รพท. ข้อมูล ณ 1 กรกฎาคม 2566

1.2.9 ข้อมูลด้านการศึกษา

1.2.9.1 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566

จำนวนสถานศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 969 แห่ง เมื่อพิจารณา เป็นรายสังกัดพบว่า สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนมากที่สุด 480 แห่ง รองลงมาได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีสถานศึกษา 416 แห่ง

1.2.9.2 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาจังหวัดนครพนม

ปีการศึกษา 2566 พบว่า มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา ทั้งสิ้น 143,904 คน และศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มากที่สุด 89,539 คน รองลงมาคือกระทรวงมหาดไทย จำนวน 13,899 คน

1.2.9.3 จำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด

จังหวัดนครพนม มีจำนวนเท่ากับ 9,094 คน โดยสังกัดที่มีมากที่สุด ได้แก่ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 6,855 คน รองลงมาได้แก่ สังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1,243 คน

ตารางที่ 1.35 แสดงข้อมูลสถานศึกษา ครู ผู้สอน คณาจารย์ /นักเรียน/นักศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดนครพนม ปี 2566

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา (แห่ง)	จำนวน นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/ผู้สอน (คน)
1. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	**525**	**107,028**	**6,855**
1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	**480**	**89,539**	**6,254**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1	248	31,024	2,183
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2	181	26,961	2,105
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	51	31,285	1,929
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม	1	269	37
1.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ	19	6,168	280
1.3 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)	**13**	**11,052**	**321**
สถานศึกษาของรัฐบาล	4	3,797	137
สถานศึกษาของเอกชน	9	7,255	184
1.4 สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครพนม (สกร.) และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ	12	10,742	183
2. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2.1 มหาวิทยาลัยนครพนม 2.2 มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยาบริการ- เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม 2.3 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครพนม 2.4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยนครพนม (พนมพิทยพัฒน์)	4	11,069	648
3. กระทรวงมหาดไทย (มท)	**416**	**13,899**	**1,243**
3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	403	11,463	1,073
3.2 โรงเรียนสังกัด อบต./เทศบาลตำบล/ และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด	13	4,436	170
4. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) โรงเรียนพระปริยัติธรรม	9	484	86
5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	8	744	55
6. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถานรับเลี้ยงเด็กและสถานสงเคราะห์เด็กเอกชน	7	207	24
รวมทั้งสิ้น	**969**	**143,904**	**9,094**

ที่มา : ระบบคลังข้อมูลกลางด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2566 http://www.eduwh.moe.go.th/pub/ **25 กรกฎาคม 2566**

1.2.9.4 จำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 1.36 แสดงจำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ									รวมทั้งสิ้น
จังหวัดนครพนม	สพฐ.			สอศ.		สช.	ศูนย์การศึกษาพิเศษ	สกร.	
	สพป. นพ.1	สพป. นพ.2	สพม.	รัฐบาล	เอกชน				
1.อำเภอเมืองนครพนม	62	-	7	1	2	5	1	1	79
2.อำเภอปลาปาก	42	-	6	1	1	2	-	1	53
3.อำเภอธาตุพนม	44	-	6	-	1	3	-	1	55
4.อำเภอเรณูนคร	33	-	2	-	-	2	-	1	38
5.อำเภอนาแก	53	-	5	1	1	2	-	1	63
6.อำเภอวังยาง	14	-	2	-	-	-	-	1	17
7.อำเภอท่าอุเทน	-	42	6	-	1	-	-	1	50
8.อำเภอบ้านแพง	-	26	3	1	-	1	-	1	32
9.อำเภอศรีสงคราม	-	44	6	-	2	2	-	1	55
10.อำเภอนาหว้า	-	24	4	-	-	-	-	1	29
11.อำเภอโพนสวรรค์	-	30	2	-	1	1	-	1	35
12.อำเภอนาทม	-	15	2	-	-	1	-	1	19
รวมทั้งสิ้น	**248**	**181**	**51**	**4**	**9**	**19**	**1**	**12**	**525**

ตารางที่ 1.37 แสดงจำนวนโรงเรียนนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

จำนวนโรงเรียนนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ								รวมทั้งสิ้น
จังหวัดนครพนม	อปท.		สำนักพระพุทธฯ	ตชด.	สถานรับเลี้ยงเด็ก	กระทรวงอุดมฯ	รร.กีฬา	
	เทศบาล/อบต.	ศูนย์เด็กเล็ก						
1.อำเภอเมืองนครพนม	6	49	1	-	7	2	1	66
2.อำเภอปลาปาก	2	55	-	-	-	-	-	57
3.อำเภอธาตุพนม	2	45	1	-	-	1	-	49
4.อำเภอเรณูนคร	-	18	1	-	-	-	-	19
5.อำเภอนาแก	-	37	1	-	-	1	-	39
6.อำเภอวังยาง	-	12	-	-	-	-	-	12
7.อำเภอท่าอุเทน	-	36	-	4	-	-	-	40
8.อำเภอบ้านแพง	-	19	-	-	-	-	-	19
9.อำเภอศรีสงคราม	-	50	1	-	-	-	-	51
10.อำเภอนาหว้า	2	33	3	-	-	-	-	38
11.อำเภอโพนสวรรค์	-	33	1	2	-	-	-	36
12.อำเภอนาทม	-	16	-	2	-	-	-	18
รวมทั้งสิ้น	**12**	**403**	**9**	**8**	**7**	**4**	**1**	**444**

1.2.9.5 คุณภาพทางการศึกษา

ในปีการศึกษา 2565 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 25.24 ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 50.42 ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 32.61 และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 36.19 ทั้ง 4 วิชา ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 22.17 ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 48.88 ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 29.14 ต่ำและวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 31.42 ทั้ง 4 วิชา ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 22.00 ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 23.67 และวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย 28.67 ทั้ง 3 วิชา ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนวิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 43.43 และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ย 32.98 ต่ำทั้ง 2 วิชา ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ การทดสอบ V-NET ผลการทดสอบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ปี 2564 ผลการทดสอบต่ำกว่าระดับประเทศ และต่ำกว่าระดับสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ปี 2562 ผลการทดสอบต่ำกว่าระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค 11

ตารางที่ 1.38 ผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 - 2565

ชั้น/วิชา	ระดับประเทศ			จังหวัดนครพนม		
	2564	2565	เปรียบเทียบ 2564-2565	2564	2565	เปรียบเทียบ 2564-2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6						
1. คณิตศาสตร์	36.83	28.06	-8.77	34.13	25.24	-8.89
2. ภาษาไทย	50.38	53.89	**+3.51**	46.40	50.42	**+4.02**
3. ภาษาอังกฤษ	39.22	37.62	-1.60	32.92	32.61	-0.31
4. วิทยาศาสตร์	34.31	39.34	**+5.03**	32.59	36.19	**+3.6**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3						
1. คณิตศาสตร์	24.47	24.39	-0.08	21.50	22.17	**+0.67**
2. ภาษาไทย	51.19	52.95	**+1.76**	46.12	48.88	**+2.76**
3. ภาษาอังกฤษ	31.11	32.05	**+0.94**	27.67	29.14	**+1.47**
4. วิทยาศาสตร์	31.45	33.32	**+1.87**	29.57	31.42	**+1.85**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6						
1. คณิตศาสตร์	21.28	21.61	**+0.33**	17.29	**22.00**	**+4.71**
2. ภาษาไทย	46.40	44.09	-2.31	43.64	**44.25**	**+0.61**
3. ภาษาอังกฤษ	25.56	32.98	**+7.42**	21.36	23.67	**+2.31**
4. วิทยาศาสตร์	28.65	28.08	-0.57	26.85	**28.67**	**+1.82**
5. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	36.87	33.00	-3.87	35.21	32.98	-2.23

1.2.10 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน

1.2.10.1 การวางผังเมืองและพื้นที่

1) เขตเมืองเก่า จะต้องอนุรักษ์พื้นที่ริมแม่น้ำโขงไว้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีภูมิทัศน์และทัศนียภาพ ที่ สวยงาม และอาจต้องออกกฎ ระเบียบ หรือประกาศเป็นพื้นที่ที่ห้ามไม่ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น มีการกำหนดความสูงของอาคารและกำหนดกิจการที่ไม่ส่งเสริมต่ออบายมุขในพื้นที่ โดยให้มีการปรับปรุงถนนเพื่อรองรับรถบัสท่องเที่ยว การทำเส้นทางจักรยานและการนำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน พื้นที่ชายแดนริมฝั่งโขงโดยเฉพาะตั้งแต่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนมถึงเทศบาลตำบลธาตุพนมเป็นพื้นที่ที่ต้องอนุรักษ์ ส่งเสริมให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ/ เชิงนิเวศ/เชิงวัฒนธรรมประเพณีชนเผ่า เมืองเส้นทางจักรยานริมฝั่งโขง จากอำเภอเมืองนครพนมถึงอำเภอธาตุพนม

2) เขตเมืองใหม่ เป็นการกำหนดพื้นที่ผังเมืองเชื่อมโยงสนามบินนครพนมถึงสะพานมิตรภาพ ๓ นครพนม - คำม่วน ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ศูนย์ขนส่งชายแดน ศูนย์โลจิสติกส์ โดยจะต้องมีการกำหนดพื้นที่ที่เอื้อต่อการพัฒนาการค้าและการลงทุน และจะต้องมีการสร้างระบบโลจิสติกส์ เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม โดยสามารถเชื่อมโยงกับเขตเมืองเก่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดนครพนมเป็นพื้นที่เมืองชายแดน มีแม่น้ำโขงกั้นระหว่าง สปป.ลาว ซึ่งทำให้มีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ในการเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยปี 2554 ได้ทำการเปิดใช้งานสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 (นครพนม - คำม่วน) ทำให้การเดินทางคมนาคมขนส่งมีความสะดวกมากขึ้นก่อให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้เมืองนครพนมจากการเป็นเมืองการเกษตรและพักอาศัยสู่การเป็นเมืองการค้าชายแดน ต่อมาในปี 2558 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้กำหนดให้จังหวัดนครพนมเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 ประกอบด้วยท้องที่ 2 อำเภอ 13 ตำบล ปัจจุบันจังหวัดนครพนมมีรูปแบบของการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารที่มีความหลากหลายของกิจกรรม มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินที่มีการขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายสนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจ ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ทั้งนี้เพื่อเป็นการวางแผนเพื่อรองรับการเติบโตและขยายตัวของเมือง การดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นมาตรการในการควบคุมและรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองและป้องกันปัญหาอันจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งในการดำเนินการด้านผังเมืองภายในจังหวัดนครพนม ปัจจุบันมีจำนวนผังที่ดำเนินการทั้งสิ้น 7 ผัง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผังที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 1 ผัง ได้แก่

(1) ผังเมืองรวมจังหวัดนครพนม (ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง) ประกาศบังคับใช้เมื่อ 20 มีนาคม 2560 พื้นที่วางผังครบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดนครพนม มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,528.88 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,474,437ไร่

ผังที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 6 ผัง ได้แก่

(1) ผังเมืองรวมเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม (ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการและเพื่อเป็นการควบคุมกิจกรรมการใช้อาคารแทนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินจึงมีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ฯ มีผลบังคับใช้เมื่อ 16 พฤศจิกายน 2561 ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ 13 ตำบล ดังนี้ 1.อำเภอเมืองนครพนม ครอบคลุม 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลกุรุคุตำบลท่าค้อ ตำบลนาทราย ตำบลนาราชควาย ตำบลในเมือง ตำบลบ้านผึ้ง ตำบลโพธิ์ตาก เทศบาลตำบลหนองญาติ ตำบลหนองแสง และตำบลอาจสามารถ และ 2.อำเภอท่าอุเทน ครอบคลุม 3 ตำบลได้แก่ ตำบลโนนตาล ตำบลรามราช และตำบลเวินพระบาท จังหวัดนครพนม

(2) ผังเมืองรวมชุมชนธาตุพนม (ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการ พื้นที่วางผังครอบคลุมเทศบาลตำบลปลาปาก มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 62.16 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 38,850 ไร่

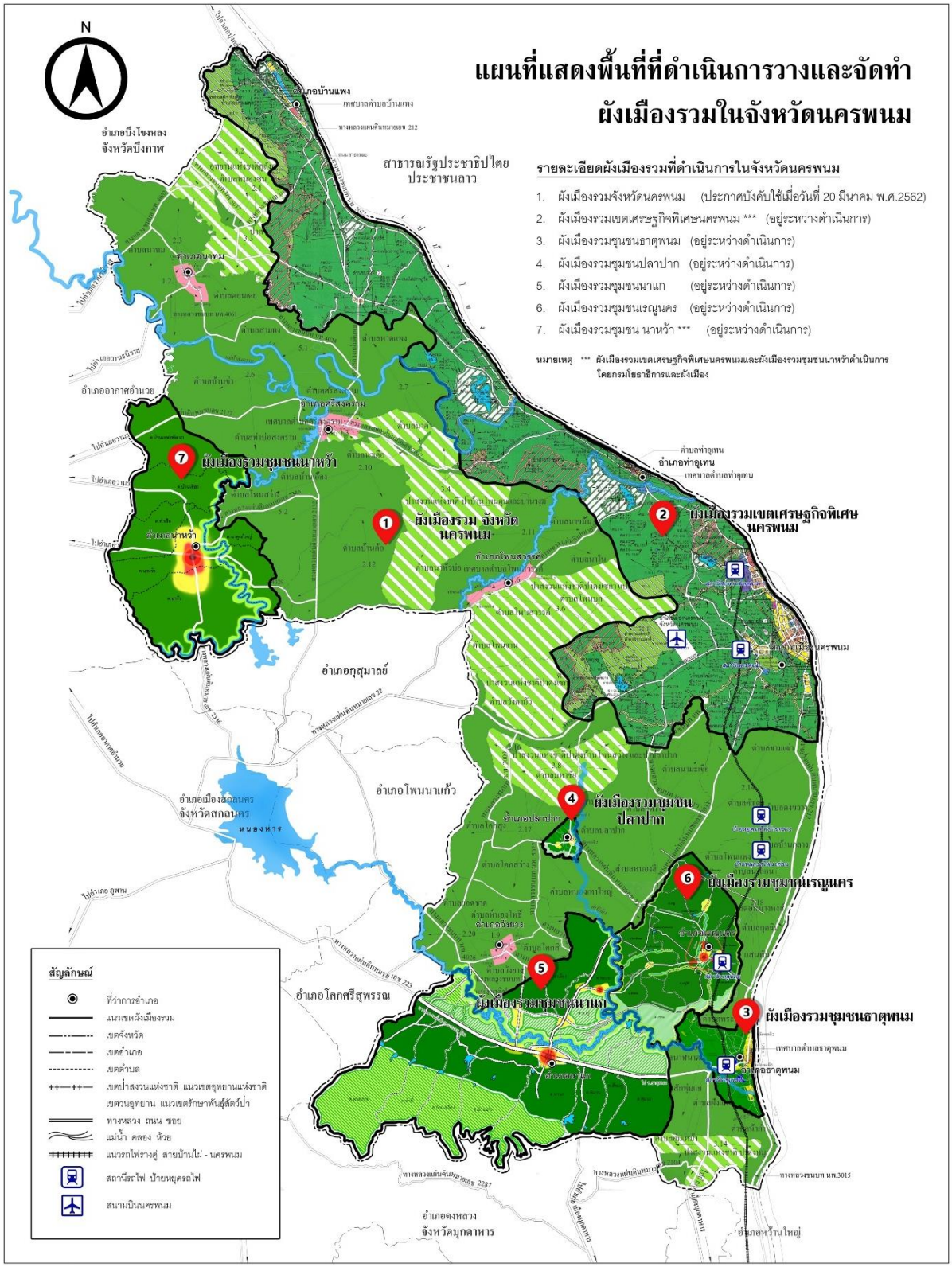
(3) ผังเมืองรวมชุมชนปลาปาก (ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการ พื้นที่วางผังครอบคลุมเทศบาลตำบลปลาปาก มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 11.89 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,433.69 ไร่

(4) ผังเมืองรวมชุมชนนาแก (ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการ พื้นที่วางผังครอบคลุมทั้งอำเภอนาแก มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 660 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 412,500 ไร่

(5) ผังเมืองรวมชุมชนเรณูนคร (ดำเนินการโดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการ พื้นที่วางผังครอบคลุมทั้งอำเภอเรณูนคร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 254 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 158,750 ไร่

(6) ผังเมืองรวมชุมชนนาหว้า (ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง) อยู่ระหว่างการดำเนินการ พื้นที่วางผังครอบคลุมทั้งอำเภอนาหว้า มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 288 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 180,000 ไร่

รูปภาพที่ 1.1 แผนที่แสดงพื้นที่ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมในจังหวัดนครพนม



1.2.10.2 ไฟฟ้า

(1) โรงไฟฟ้าในจังหวัดนครพนม มีจำนวนทั้งสิ้น 5 แห่ง โดยเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์จำนวน 4 แห่ง โรงไฟฟ้าชีวมวลจำนวน 1 แห่ง กำลังการผลิตรวม 19.411 MW ดังนี้

ตารางที่ 1.39 แสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

ลำดับ	บริษัท/บุคคล	อำเภอ	กำลังผลิตติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตามสัญญา(MW)
1	นางเฟื่องรักษ์ร่วมเจริญ	อ.เมืองนครพนม	0.003	0.003
2	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 1)	อ.เมืองนครพนม	5.940	5.880
3	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 2)	อ.ปลาปาก	7.128	5.880
4	บจก.โซล่าเพาเวอร์ (นครพนม 3)	อ.ธาตุพนม	5.940	5.880
รวม			**19.011**	**17.643**

ตารางที่ 1.40 แสดงข้อมูลโรงไฟฟ้าชีวมวล

ลำดับ	บริษัท/บุคคล	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (MW)	ปริมาณขายตามสัญญา(MW)
1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม	อ.ปลาปาก	0.4	0.3
รวม			**0.4**	**0.3**

(2) สถานีไฟฟ้าแรงสูง จังหวัดนครพนมมีสถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟผ.) และ (กฟภ.) จำนวน 3 แห่ง ตารางที่ 1.41 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 230 kV จำนวน 1 แห่ง (กฟผ.)

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน	หมายเลขโทรศัพท์
นครพนม (NN)	เลขที่ 179 หมู่ที่ 3 ถ.นิตโย ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม 48000 (เดิมเป็น สฟ. 69 KV เปลี่ยนเป็น สฟ.115 KV วันที่ 31 มี.ค.39 และ เปลี่ยนมาเป็น สฟ.230 KV วันที่ 31 ต.ค.42)	22	742 - 5011 , 12

ตารางที่ 1.42 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด 115 kV มีจำนวน 1 แห่ง (กฟผ.)

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน	หมายเลขโทรศัพท์
ธาตุพนม (TH)	เลขที่ 82 หมู่ที่ 12 ถ.ชยางกูร ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม จ.นครพนม 48110 (เดิมเป็น สฟ. 69 KV เปลี่ยนเป็น สฟ. 115 KV วันที่ 15 ม.ค. 42)	22	769 - 5001 , 02

ตารางที่ 1.43 แสดงข้อมูลสถานีไฟฟ้าแรงสูง (กฟภ.) จำนวน 1 แห่ง สถานีศรีสงคราม (SSK) ระดับแรงดัน 115-22kV

สถานีไฟฟ้าแรงสูง	สถานที่ตั้ง	ระดับแรงดัน	หมายเลขโทรศัพท์
ศรีสงคราม (SSK)	สถานีศรีสงคราม	22	

1.2.10.3 ประปา

จังหวัดนครพนม มีการประปาส่วนภูมิภาคสาขา จำนวน 4 แห่ง คือ

(1) การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น1) สาขานครพนม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขตอำเภอเมืองนครพนม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่อำเภอ ท่าอุเทนและค่ายพระยอดเมืองขวาง

(2) การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น1) สาขาธาตุพนม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขต อำเภอธาตุพนม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 3 แห่ง ในพื้นที่อำเภอเรณูนคร อำเภอนาแก และอำเภอปลาปาก

(3) การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น2) สาขาศรีสงคราม มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขตอำเภอศรีสงคราม และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่อำเภอนาหว้า และอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

(4) การประปาส่วนภูมิภาค (ชั้น2) สาขาบ้านแพง มีพื้นที่ในการให้บริการครอบคลุมเขต อำเภอบ้านแพง และมีเขตจำหน่ายน้ำในความรับผิดชอบของการประปา อีกจำนวน 1 แห่ง ในพื้นที่อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ

1.2.10.4 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดนครพนม มีเส้นทางการคมนาคมขนส่ง 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

(1) การคมนาคมทางบก

ทางหลวงแผ่นดินเส้นทางหลักที่ผ่านจังหวัดนครพนม ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 สายหนองคาย–อุบลราชธานี หรือ ถนนชยางกูร เริ่มจากแยกถนนมิตรภาพสายเก่า ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 233 ใน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ไปทางทิศตะวันออกทอดยาวไปตามแม่น้ำโขง ผ่านเข้าจังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ และไปสิ้นสุดที่ตัวเมืองจังหวัดอุบลราชธานี มีระยะทางประมาณ 583.575 กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 223 สายสกลนคร–บ้านต้อง เป็นทางหลวงแนวตะวันตก-ตะวันออกที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสกลนครกับอำเภอทางตอนใต้ของจังหวัดนครพนม มีระยะทางตลอดทั้งสาย 65.052 กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 หรือ ถนนนิตโย สายอุดรธานี - นครพนม เริ่มจากบริเวณวงเวียนห้าแยกหอนาฬิกา ซึ่งเป็นถนนทหาร และถนนอุดรดุษฎี ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี (เส้นเดียวกับถนนโพศรี) ผ่านเทศบาลตำบลหนองบัวในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี ผ่านอำเภอหนองหาน อุทยานประวัติศาสตร์บ้านเชียง และเข้าสู่เขตจังหวัดสกลนครที่อำเภอสว่างแดนดิน ผ่านอำเภอสว่างแดนดิน อำเภอพังโคน อำเภอพรรณานิคม อำเภอเมืองสกลนคร เทศบาลตำบลท่าแร่ อำเภอกุสุมาลย์ และเข้าสู่เขตจังหวัดนครพนมที่อำเภอเมืองนครพนมไปบรรจบเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 (ถนนสุนทรวิจิตร) ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 240.746 กิโลเมตร

ตารางที่ 1.44 ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด (ถนนสายหลักเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด)

ที่	ถนนสายหลักเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	ระยะทาง(กิโลเมตร)	ทางหลวงหมายเลข
1	จังหวัดสกลนคร	**93**	**22**
2	จังหวัดบึงกาฬ	**158**	212
3	จังหวัดมุกดาหาร	**104**	212

ตารางที่ 1.45 แสดงทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด (ถนนสายรองเชื่อมระหว่างอำเภอ)

ที่	ถนนสายรองเชื่อมระหว่างอำเภอ	ระยะทาง(กิโลเมตร)	ทางหลวงหมายเลข
1	อำเภอเมือง - อำเภอธาตุพนม	53	212
2	อำเภอเมือง - อำเภอนาแก	63	22, 2033
3	อำเภอเมือง - อำเภอศรีสงคราม	76	212, 2032
4	อำเภอเมือง - อำเภอเรณูนคร	52	22, 2033, 2276
5	อำเภอเมือง - อำเภอปลาปาก	44	2033
6	อำเภอเมือง - อำเภอวังยาง	66	212
7	อำเภอเมือง - อำเภอท่าอุเทน	26	212, 2028
8	อำเภอเมือง - อำเภอโพนสวรรค์	43	212, 2032
9	อำเภอเมือง - อำเภอนาหว้า	94	212, 2032, 2132
10	อำเภอเมือง - อำเภอนาทม	83	212, 2390, 2417
11	อำเภอเมือง - อำเภอบ้านแพง	96	212

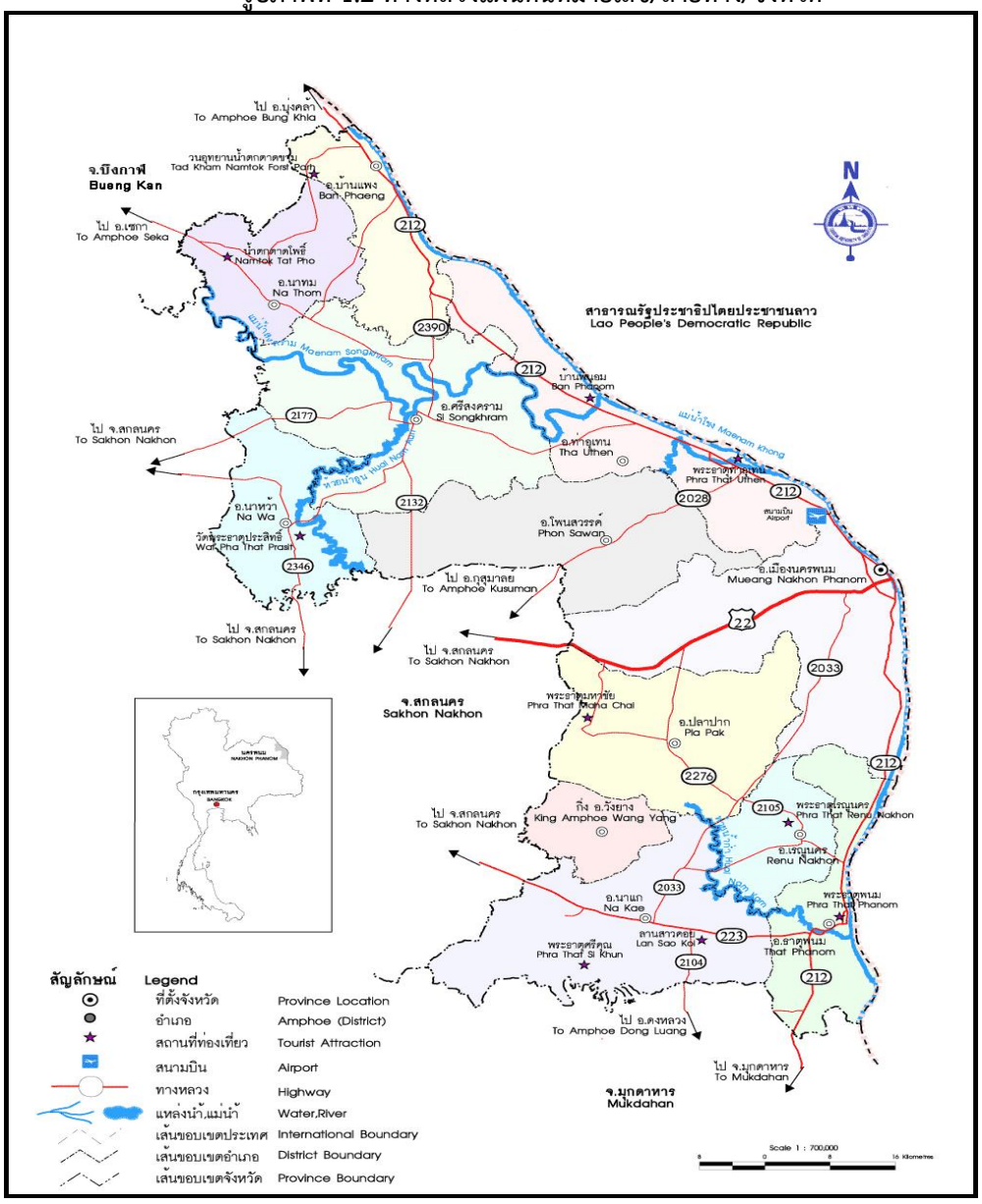
ที่มา : กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งของจังหวัดนครพนมสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้ ได้แก่

- **ถนนหมายเลข 8** ถึงเมืองวินห์ 330 กิโลเมตร ถึงอาติงห์ 350 กิโลเมตร จาก วินห์ถึงฮานอย 290 กิโลเมตร จากฮานอยถึงด่านผิงเสียง (จีน) 188 กิโลเมตร จากผิงเสียงถึงหนานหนิง 198 กิโลเมตร นครพนมถึงด่านชายแดนจีน (ผิงเสียง) 808 กิโลเมตร จากนครพนมถึงหนานหนิง 1,006 กิโลเมตร

- **ถนนหมายเลข 12** ถึงฮาติงห์ 353 กิโลเมตร จากฮาติงห์ถึงฮานอย 340 กิโลเมตร จากฮานอยถึงด่านชายแดนผิงเสียง (จีน) 188 กิโลเมตร และจากผิงเสียงถึงหนานหนิง 198 กิโลเมตร สรุประยะทางจากนครพนมถึงด่านชายแดนผิงเสียง (จีน) 831 กิโลเมตร และจากนครพนมถึงหนานหนิง 1,029 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเส้นทางที่สะดวกและสั้นที่สุด ปัจจุบันสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะจีนตอนใต้ได้ใช้เส้นทางนี้เป็นเส้นทางสำคัญในการเชื่อมโยงเข้าสู่อาเซียน

รูปภาพที่ 1.2 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข/สายทาง/จังหวัด



ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข/สายทาง/จังหวัด

2028/ กุสุมาลย์ – โนนศิวิลัย/ สกลนคร, นครพนม
2030/ ทางเลี่ยงองค์พระธาตุ/ นครพนม
2031/ ธาตุน้อย – นาเหนือ/ นครพนม
2032/ ท่าดอกแก้ว – ศรีสงคราม/ นครพนม
2033/ นาแก – หนองญาติ/ นครพนม
2104/ จอมมณี – ดอนสวรรค์/นครพนม, มุกดาหาร
2132/ ท่าแร่ – ศรีสงคราม/ สกลนคร, นครพนม
2177/ ศรีสงคราม – อากาศอำนวย/ นครพนม, สกลนคร
2185/ บ้านเชือม – นาหว้า/ สกลนคร, นครพนม
2276/ กุรุคุ – เรณูนคร/ นครพนม
2346/ ดอนเชียงบาน – ดงขวาง/ สกลนคร, นครพนม
2390/ ปฏิรูป – โนนสมบูรณ์/ นครพนม
2417/ นาพระชัย – เซกา/ นครพนม, บึงกาฬ

รูปภาพที่ 1.3 แสดงการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งของจังหวัดนครพนมสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจีนตอนใต้



Route 8	kilometers
Nakhon Phanom-Vinh	330
Nakhon Phanom-Hatinh	350
Vinh-Hanoi	290
Hanoi-Lang Son-Phingxiang	188
Phingxiang-Nanning	198
Nakhon Phanom-Phingxiang	**808**
Nakhon Phanom-Nanning	**1,006**

Route 12	kilometers
Nakhon Phanom-Vinh	353
Nakhon Phanom-Hatinh	285
Nakhon Phanom-Donghoi	310
Vinh-Hanoi	290
Hanoi-Lang Son	188
Phingxiang-Nanning	198
Nakhon Phanom-Phingxiang	**831**
Nakhon Phanom-Nanning	**1,029**

(2) การคมนาคมทางน้ำ มีเรือยนต์ข้ามฟากระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ด่านศุลกากรนครพนม และจุดผ่อนปรนทั้ง 4 แห่งที่มีเขตพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขงและ สปป.ลาว ได้แก่

1) บ้านดอนแพง อำเภอบ้านแพง - บ้านบุ่งกลาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอริคำไซ
2) บ้านท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน – บ้านหินบูร เมืองหินบูร แขวงคำม่วน
3) บ้านธาตุพนม อำเภอธาตุพนม - บ้านปากเซบั้งไฟ เมืองหนองบก แขวงคำม่วน
4) บ้านหนาดท่า อำเภอเมือง – บ้านปากเป่ง เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน สปป.ลาว

(3) การคมนาคมทางอากาศ

จังหวัดนครพนม มีท่าอากาศยานนครพนม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดนครพนม 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางนครพนม - สกลนคร โดยมีขนาดความยาวทางวิ่ง-ทางขับ 2,500 เมตร กว้าง 45 เมตร สามารถรองรับเครื่องบินขนาดกลางที่มีความจุ ไม่เกิน 250 คน ได้และมีลานจอดเครื่องบินสามารถจอดเครื่องบินได้สามลำในเวลาเดียวกัน พร้อมทั้งมีพื้นที่ขยายเพิ่มเติมในอนาคตได้ รวมทั้งมีระบบเครื่องช่วยในการเดินอากาศที่ครบถ้วนและได้มาตรฐานสากล และได้รับการกำหนดให้เป็นสนามบินศุลกากร เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2544 ซึ่งอากาศยานสามารถบินขึ้นไปต่างประเทศ และเครื่องบินจากต่างประเทศสามารถลงที่ท่าอากาศยานนครพนม ได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านท่าอากาศยานสุวรรณภูมิหรือท่าอากาศยานดอนเมืองแต่ประการใด ปัจจุบัน มีสายการบินนกแอร์และสายการบินไทยแอร์เอเชีย ซึ่งมีผู้โดยสารจากจังหวัดใกล้เคียงเดินทางมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น เช่น มุกดาหาร สกลนคร เป็นต้น รวมไปถึงผู้โดยสารจากประเทศเพื่อนบ้านจาก แขวงสะหวันเขต แขวงคำม่วน สปป.ลาว รวมไปถึงผู้โดยสารชาวเวียดนามที่เดินทางมาจังหวัดนครพนม เพื่อต่อไปยังกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ควรได้รับการผลักดันให้สนามบินนครพนมเป็นสนามบินนานาชาติ เพื่อรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศที่จะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

รูปภาพที่ 1.4 แสดงท่าอากาศยานนครพนม



ตารางที่ 1.46 แสดงสถิติผู้โดยสารของท่าอากาศยานนครพนม ปี พ.ศ. 2559 – 2563

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้โดยสาร (คน)	เพิ่มขึ้น/ลดลง จากปีที่ผ่านมา คน)
2559	359,101	+2,873
2560	413,925	-2,818
2561	436,528	+3,300
2562	386,422	-2,716
2563	238,818	-1,738

ที่มา : กรมท่าอากาศยาน , 2564

(4) การคมนาคมทางราง

โครงการรถไฟทางคู่สายใหม่ บ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม ระยะทาง 355 กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนมและประตูการค้าชายแดนด้านสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) จังหวัดนครพนม มี 30 สถานี 1 ชุมทาง ลานบรรทุกตู้สินค้า 3 แห่ง และย่านกองเก็บตู้สินค้า 3 แห่ง

การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้เปิดให้ยื่นซองประมูลด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-bidding สำหรับโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม ระยะทาง 355 กม. จำนวน 2 สัญญา วงเงินรวม 55,458 ล้านบาท ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้ยื่นเสนอราคา เสนอซองข้อเสนอด้านเทคนิคในวันที่ 27 พฤษภาคม 2564 จากนั้นจะนำเสนอผลประมูลต่อคณะกรรมการ (บอร์ด) รฟท. และประกาศผู้ชนะการประมูลประมาณวันที่ 23 กรกฎาคม 2564

1.2.11 ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.11.1 ทรัพยากรน้ำ

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

1.1) แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

- แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยถือร่องน้ำลึกเป็นแนวเขต แม่น้ำโขงนับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นอย่างยิ่ง

- แม่น้ำสงคราม ต้นน้ำเกิดในท้องที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ไหลผ่านท้องที่อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผ่านอำเภอศรีสงคราม และไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

- ลำน้ำยาม ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอศรีสงคราม มาบรรจบลำน้ำสงครามที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

- ลำน้ำก่ำ ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม

- ลำน้ำอูน ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอนาหว้ามาบรรจบกับลำน้ำสงครามที่บ้านปากอูน อำเภอศรีสงครามของจังหวัดนครพนม

1.2) คู/คลอง/ลำราง ได้แก่

- ห้วยลังกา ต้นกำเนิดเทือกเขาลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอบ้านแพง ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านนาเข ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพง ความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

- ห้วยบังกอ ต้นกำเนิดตำบลกุรุคุ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลโพธ์ตาก ตำบลหนองญาติ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านกุดข้าวปุ้น ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม

- ห้วยบังฮวก ต้นกำเนิดอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านตำบลคำเตย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม ตำบลนาถ่อน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่บ้านดงขวาง อำเภอธาตุพนม

- ห้วยฮ่องฮอ ต้นกำเนิดตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม ไหลบรรจบห้วยบังกอที่บ้านดงหมู อำเภอเมืองนครพนม ความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

- ห้วยน้ำบัง ต้นกำเนิดอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอปลาปาก อำเภอนาแก ไหลบรรจบลำน้ำก่ำที่บ้านปากบัง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

- ห้วยทวย ต้นกำเนิดอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอโพนสวรรค์ อำเภอท่าอุเทน ไหลลงแม่น้ำโขงที่บ้านปากทวย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ความยาวประมาณ 85 กิโลเมตร

2) แหล่งน้ำชลประทาน

จังหวัดนครพนมมีปริมาณน้ำมากสามารถพัฒนาเป็นแหล่งน้ำและโครงการชลประทาน ที่สำคัญ จำนวน 379 แห่ง ปริมาณความจุรวม 160.002 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ระบบชลประทาน 373,013 ไร่

ตารางที่ 1.47 แสดงข้อมูลด้านโครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ที่	โครงการ	ที่ตั้ง		ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ			
อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง		**รวม**		**53.56**	**34,040**	**28,881**
1	อ่างเก็บน้ำห้วยศรีคุณ	นาแก	นาแก	2.31	2,000	5,260
2	อ่างเก็บน้ำห้วยก้านเหลือง	ก้านเหลือง	นาแก	7.41	7,840	1,730
3	อ่างเก็บน้ำห้วยส้มโฮง	บ้านผึ้ง	เมือง	3.12	3,200	7,800
4	อ่างเก็บน้ำห้วยแคน	หนองฮี	ปลาปาก	11.01	5,000	500
5	อ่างเก็บน้ำบ้านดงน้อย	พิมาน	นาแก	5.20	7,200	150
6	อ่างเก็บน้ำหินชะแนน	มหาชัย	ปลาปาก	2.40	1,800	1,500
7	อ่างเก็บน้ำห้วยผักดอก	คำพี้	นาแก	2.80	1,200	3,605
8	อ่างเก็บน้ำห้วยบุ่งหมากโมง	วังตามัว	เมือง	2.19	1,200	400

ที่	โครงการ	ที่ตั้ง		ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
		ตำบล	อำเภอ			
9	อ่างเก็บน้ำห้วยกะเบา	อุ่มเหม้า	ธาตุพนม	5.10	1,000	2,000
10	อ่างเก็บน้ำห้วยกกคูณ	ก้านเหลือง	นาแก	2.00	1,200	1,036
11	อ่างเก็บน้ำห้วยวังม่วง	คำพี้	นาแก	1.50	1,200	200
12	อ่างเก็บน้ำห้วยนางออ	หนองบ่อ	นาแก	3.30	1,200	3,500
13	อ่างเก็บน้ำห้วยอ้วน	หาดแพง	ศรีสงคราม	5.22	-	1,200
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก		**รวม**		**3.06**	**2,079**	**2,171**
1	อ่างเก็บน้ำห้วยดอนพัฒนา	พิมาน	นาแก	0.54	100	400
2	อ่างเก็บน้ำบ้านดงหมู	อุ่มเหม้า	ธาตุพนม	0.45	150	250
3	อ่างเก็บน้ำห้วยนางยอด	พุ่มแก	นาแก	0.85	400	600
4	อ่างเก็บน้ำห้วยบัง	ปลาปาก	ปลาปาก	0.42	411	89
5	อ่างเก็บน้ำห้วยบง	มหาชัย	ปลาปาก	0.10	160	90
6	อ่างเก็บน้ำห้วยดงน้อย	วังตามัว	เมือง	0.36	258	42
7	อ่างเก็บน้ำห้วยเชียงยืน	เวินพระบาท	ท่าอุเทน	0.34	600	700
ประตูระบายน้ำ		**รวม**		**51.70**		**42,500**
1	ปตร.ห้วยลังกา	นาเข	บ้านแพง	12.00	-	12,000
2	ปตร.ห้วยทวย	โนนตาล	ท่าอุเทน	7.50	-	9,000
3	ปตร.น้ำอูน	ศรีสงคราม	ศรีสงคราม	22.00	-	7,500
4	ปตร.หนองบัว	นาหว้า	นาหว้า	4.00	-	5,000
5	ปตร.ห้วยบังกอ	ท่าค้อ	เมือง	4.00	-	4,000
6	ประตูระบายห้วยบังฮวก	ดอนนางหงส์	ธาตุพนม	2.20	-	5,000
ประตูระบายน้ำ (น้ำก่ำ)		**รวม**		**50.12**	**-**	**60,753**
1	ประตูระบายน้ำธรณีศนฤมิต	น้ำก่ำ	ธาตุพนม	35.67	-	9,440
2	ประตูระบายน้ำห้วยแคน	ธาตุพนม	ธาตุพนม	1.90	-	4,200
3	ประตูระบายน้ำบ้านนาบัว	โคกหินแฮ่	เรณูนคร	1.05	-	1,500
4	ประตูระบายน้ำบ้านนาขาม	วังยาว	นาแก	3.10	-	12,669
5	ประตูระบายน้ำบ้านนาคู่	นาแก	นาแก	6.45	-	32,944
6	ประตูระบายน้ำบ้านตับเต่า	หนองเทาใหญ่	ปลาปาก	0.73	-	-
7	ประตูระบายน้ำบ้านบ้านหนองบึง	ด่านม่วงคำ	โคกศรีสุพรรณ	1.22	-	-
ฝายน้ำล้นขนาดกลาง		**รวม**		**1.30**	**-**	**3,000**
1	ฝายน้ำล้นโพนสวรรค์	นาขมิ้น	โพนสวรรค์	1.30	-	3,000
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก 86 แห่ง				-	-	-
โครงการพระราชดำริขนาดเล็ก 31 แห่ง				**2.852**	**4,860**	**4,860**
ฝายน้ำล้นขนาดเล็ก 100 แห่ง				**15.257**	**-**	**6,650**
แก้มลิง 14 แห่ง				-	-	-
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 130 แห่ง				-	-	**255,618**

ที่มา : โครงการชลประทานนครพนม 2565

3) พื้นที่ลุ่มน้ำจังหวัดนครพนม

ตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ.2564 ได้กำหนดลุ่มน้ำของประเทศไทยเป็น 22 ลุ่มน้ำจังหวัดนครพนม อยู่ในลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมประมาณ 47,161.97 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 29.48 ล้านไร่ และอยู่ในขอบเขตพื้นการปกครองของ 10 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคายบึงกาฬ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี พื้นที่ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 9 กลุ่มลุ่มน้ำ และ 36 ลุ่มน้ำสาขา ดังนี้

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 1 (น้ำหมัน-น้ำสาน) ประกอบด้วย 4 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 3 ลุ่มน้ำหมัน ลุ่มน้ำสาน และลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 4 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดเลย

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 2 (แม่น้ำเลย) ประกอบด้วย 3 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำเลยตอนล่างส่วนที่ 1 ลุ่มน้ำห้วยน้ำป่วน และลุ่มน้ำแม่น้ำเลยตอนล่างส่วนที่ 2 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 3 (น้ำโมง-น้ำสวย) ประกอบด้วย 7 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 5 ลุ่มน้ำห้วยน้ำโสม ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 6/ ลุ่มน้ำโมง ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 6/2 ลุ่มน้ำสวย และลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 7/1 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองคายจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองบัวลำภู

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 4 (ห้วยหลวง) ประกอบด้วย 3 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยหลวงส่วนที่ 1ลุ่มน้ำห้วยดานและลุ่มน้ำห้วยหลวงส่วนที่ 2 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดหนองคายจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองบัวลำภู

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 5 (ห้วยเป-ห้วยหนิง) ประกอบด้วย 1 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 7/2 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดนครพนม

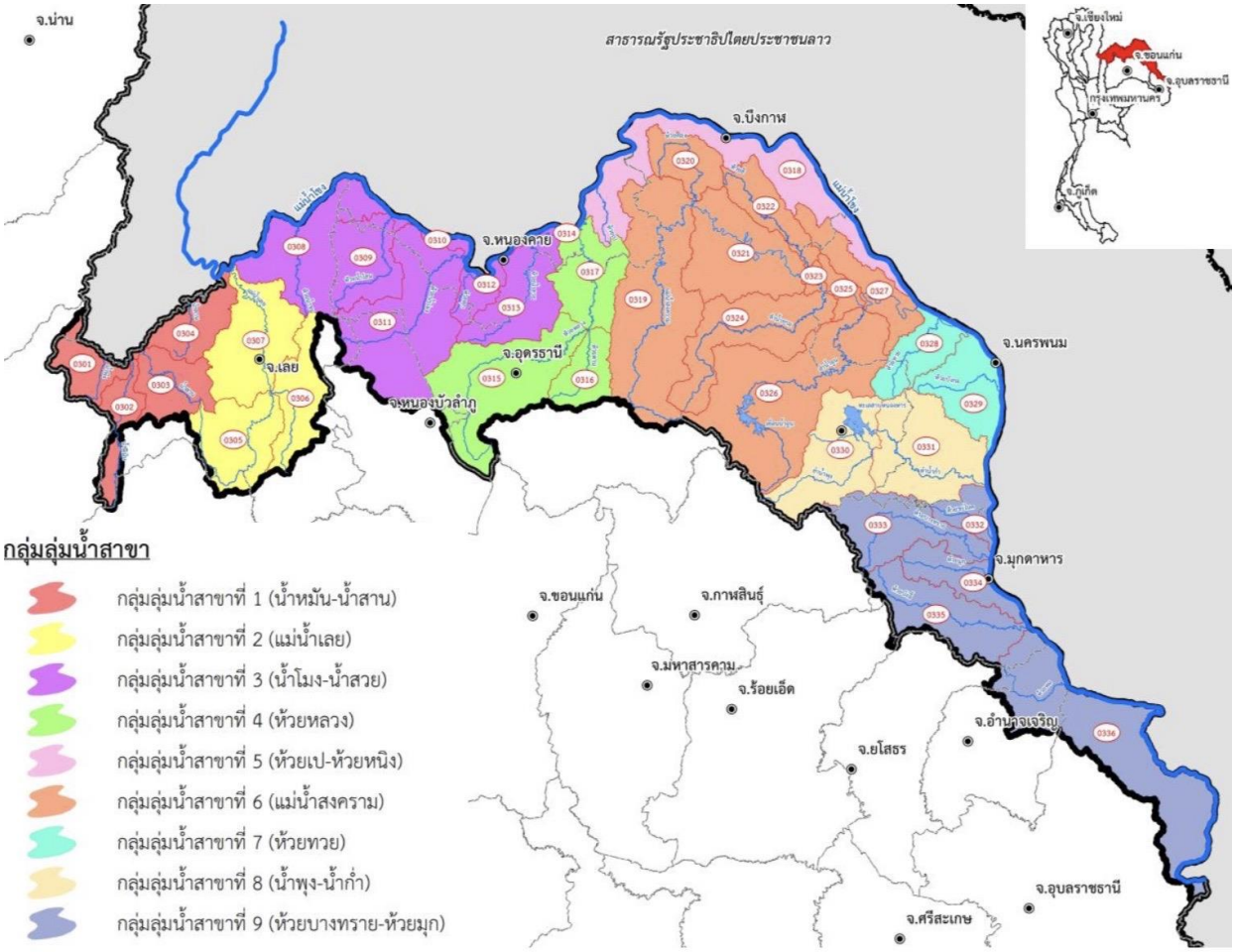
กลุ่มลุ่มน้ำที่ 6 (แม่น้ำสงคราม) ประกอบด้วย 9 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนบน ลุ่มน้ำห้วยคอง ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่างส่วนที่ 1 ลุ่มน้ำห้วยฮี้ ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ส่วนที่2 ลุ่มน้ำห้วยน้ำยาม ลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ส่วนที่ 3 ลุ่มน้ำห้วยน้ำน และลุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ส่วนที่ 4 โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดหนองคายจังหวัดอุดรธานี จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครพนม

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 7 (ห้วยทวย ประกอบด้วย 2 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำห้วยทวย และลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 8 และลุ่มน้ำพุง โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร และจังหวัดนครพนม

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 8 (น้ำพุง-น้ำก่ำ) ประกอบด้วย 2 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำพุง และลุ่มน้ำห้วยน้ำก่ำ โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

กลุ่มลุ่มน้ำที่ 9 (ห้วยบางทราย-ห้วยมุก) ประกอบด้วย 5 ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่น้ำโขงส่วนที่ 9 ลุ่มน้ำห้วยบางทราย ลุ่มน้ำห้วยมุก ลุ่มน้ำห้วยบังอี้ และลุ่มน้ำแม่น้ำโขงตอนล่าง โดยจังหวัดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

รูปภาพที่ 1.6 แสดงแผนที่ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ



ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำ คือ หน่วยพื้นที่หนึ่ง ประกอบด้วยทรัพยากรภายในลุ่มน้ำหลายชนิดรวมกัน เรียกว่า "ทรัพยากรลุ่มน้ำ" เช่น ดิน ต้นไม้ แร่ธาตุ สัตว์ป่า มนุษย์ เป็นต้น

พื้นที่ลุ่มน้ำ คือ หน่วยของพื้นที่ที่ถูกกำหนดขอบเขตตามแนวสันปันน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่รับน้ำฝนของแม่น้ำสายหลักในลุ่มน้ำนั้นๆ เมื่อฝนตกลงมาในพื้นที่ลุ่มน้ำ น้ำฝนจะไหลลงสู่ร่องน้ำลำห้วย ลำธาร แล้วไหลรวมกันลงสู่แม่น้ำสายหลัก ตลอดจนไหลลงปากแม่น้ำในที่สุด

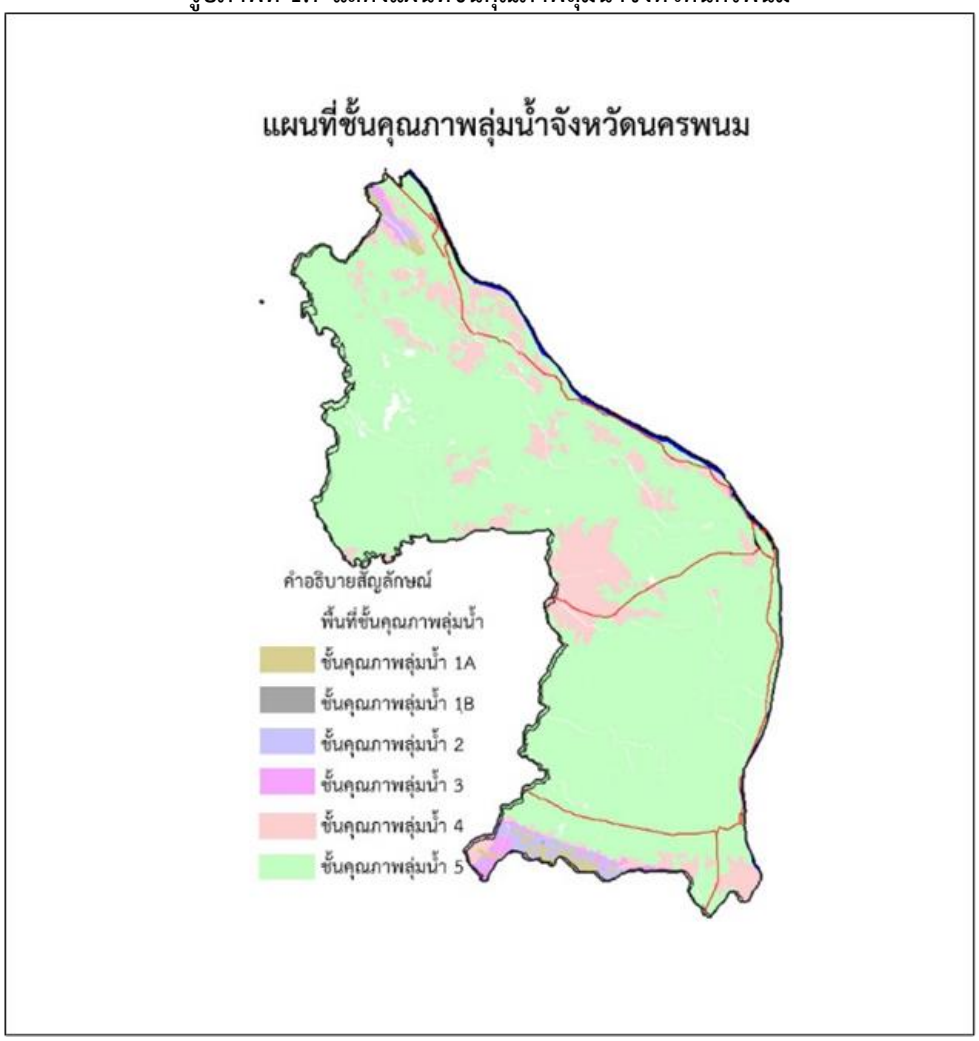
ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ คือ ลำดับความสำคัญของพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ ซึ่งในแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะและศักยภาพของสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ไปตามความสูง ความลาดชัน ลักษณะพื้นที่ ลักษณะหินและลักษณะดิน

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำที่ควรสงวนไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารโดยเฉพาะ เนื่องจากมีลักษณะและสมบัติที่อาจมีผลกระทบทางสิ่งแวดดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงใช้ที่ดินได้ง่าย แบ่งออกเป็น 2 ระดับชั้นย่อย คือ ชั้นที่ 1A เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่ยังมีสภาพป่าสมบูรณ์และ ชั้นที่ 1B เป็นพื้นที่ที่สภาพป่าส่วนใหญ่ได้ถูกทำลาย ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินรูปแบบอื่นก่อน พ.ศ.2525 ชั้นที่ 2 เป็นพื้นที่ที่เหมาะต่อการเป็นต้นน้ำลำธารในระดับรองจากลุ่มน้ำชั้นที่ 1 แต่สามารถนำพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไปใช้เพื่อประโยชน์ที่สำคัญอย่างอื่นได้ เช่น ทำสวนยางพารา หรือพืชอื่นๆ ที่มีความมั่นคงต่อเศรษฐกิจ ชั้นที่ 3 เป็นพื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งการทำไม้ เหมืองแร่ ถ้าดินตื้นสามารถปลูกป่า ถ้าดินลึกสามารถปลูกไม้ผลได้ ชั้นที่ 4 เป็นสภาพพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกแผ้วถางเพื่อใช้ประโยชน์ เพื่อกิจการพืชไร่เป็นส่วนใหญ่ ชั้นที่ 5 พื้นที่นี้โดยทั่วไปเป็นที่ราบหรือที่ลุ่มหรือเนินลาดเอียงเล็กน้อยส่วนใหญ่ป่าไม้ได้ถูกแผ้วถางเพื่อประโยชน์ด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนาและกิจการอื่นไปแล้ว

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 1A ที่เป็นป่าต้นน้ำลำธาร จำนวน 70.29 ตารางกิโลเมตร (คิดเป็นร้อยละ 1.25) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1B มีจำนวน 0.29 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 0.005) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 1A และ 1B

นี้โดยมากอยู่บนที่สูง ได้แก่ เขาภูลังกาในเขตอำเภอบ้านแพงทางตอนเหนือและเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอนาแกทางตอนใต้ของจังหวัด ชั้นที่ 2 เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันค่อนข้างสูง มีจำนวน 78.45 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 1.39) พื้นที่นี้ส่วนใหญ่นิยมปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา อยู่ในเขตตอนเหนือและตอนใต้ของจังหวัด ได้แก่ อำเภอบ้านแพง อำเภอนาทม อำเภอธาตุพนม และอำเภอนาแก ชั้นที่ 3 ความลาดเทสูง มีจำนวน 80.56 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 1.43) เหมาะแก่การปลูกป่า และปลูกไม้ผล ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำนี้อยู่ในเขตเขาภูลังกาและเทือกเขาภูพาน ชั้นที่ 4 มักอยู่ติดกับพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A มีพื้นที่ 685.91 ตารางกิโลเมตร (คิดเป็นร้อยละ 12.02) มีความลาดชันต่ำ เดิมเป็นพื้นที่ป่าแต่ปัจจุบันมีการบุกรุกแผ้วถางเพื่อทำการเกษตร พื้นที่นี้กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ ส่วนมากอยู่ในเขตตอนบนและด้านทิศตะวันตกของจังหวัด ด้านตอนใต้มีการบุกรุกป่าเป็นส่วนน้อย คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 5 มีพื้นที่ 4,663.73 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 82.96) ถือเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่และมีมากที่สุดของจังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าวและพืชไร่ ซึ่งกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ดังแสดงในภาพ

รูปภาพที่ 1.7 แสดงแผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำจังหวัดนครพนม



ตารางที่ 1.48 แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในจังหวัดนครพนม

รหัสประเภทชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	ประเภทชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	คำอธิบายประเภทชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	ลักษณะการใช้ที่ดินในชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	จำนวนพื้นที่/ตารางกิโลเมตร	ร้อยละ/พื้นที่จังหวัด
100	1A	ความลาดชันสูง เป็นป่าสมบูรณ์ ก่อนปี 2525	ป่าต้นน้ำลำธาร ห้ามมีการใช้ประโยชน์อย่างอื่น	70.29	1.25
120	1B	ความลาดชันสูง เป็นป่าสมบูรณ์ แต่มีการบุกรุกก่อนปี 2525	ป่าต้นน้ำลำธาร และควบคุมการใช้ประโยชน์เป็นพิเศษ	0.29	0.005

200	2	ความลาดชันค่อนข้างสูง	ทำเหมืองแร่ สวนยางพารา และพืชที่มีความมั่นคงต่อเศรษฐกิจ	78.45	1.39
300	3	ความลาดเทสูง	ทำไม้ เหมืองแร่ ถ้าดินตื้นปลูกป่าและทุ่งหญ้า ถ้าดินลึกปลูกไม้ผล	80.56	1.43
400	4	ความลาดชันต่ำ ป่าถูกบุกรุก	ทำไม้ เหมืองแร่ ถ้าดินลึกลาดชันมากปลูกไม้ผล ลาดชันน้อยปลูกพืช	685.91	12.20
500	5	ความลาดเอียงน้อย	ทำไม้ เหมืองแร่ ไม้ผล ทุ่งหญ้า พืชไร่ ข้าว	4,663.73	82.96
600	W	แหล่งน้ำ	แหล่งน้ำ	42.36	0.75
รวมพื้นที่ทั้งหมด				**5,621.19**	**100.00**

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) ทรัพยากรน้ำบาดาล

สภาพอุทกธรณีวิทยาน้ำบาดาลในจังหวัดนครพนม โดยทั่วไปเป็นชั้นน้ำในหินทรายหินทรายแป้งและหินโคลนของกลุ่มหินโคราช คุณสมบัติของการกักเก็บน้ำบาดาลของหินชนิดต่างๆ และลักษณะของชั้นน้ำบาดาลหรือการให้น้ำของหินแต่ละชนิดจะมีคุณสมบัติไม่เหมือนกันซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหิน น้ำบาดาลอาจถูกกักเก็บไว้ในช่องว่างระหว่างเม็ดทรายหรือกักเก็บในเฉพาะส่วนที่เป็นหินผุหรืออาจกักเก็บไว้ตามโครงสร้างธรณีวิทยาที่เกิด ในหิน เช่นตามรอยต่อระหว่างชั้นหิน 2 ชนิด ตามแนวรอยเลื่อน ตามแนวรอยแตกแยก หรือโครงสร้างอื่นๆ สำหรับจังหวัดนครพนม สามารถแบ่งชั้นหินที่กักเก็บน้ำบาดาลออกได้เป็น 2 ประเภท

4.1) น้ำบาดาลในหินร่วน

ซึ่งประกอบด้วยตะกอน กรวด ทราย และดินเหนียว ซึ่งยังไม่สมานหรือจับตัวกันเป็นก้อนแข็ง โดยทั่วๆไปน้ำบาดาลจะกักเก็บอยู่ในช่องว่างของกรวดหรือทรายที่สะสมในที่ราบลุ่มน้ำหลากของทางน้ำ ต่างๆ และบริเวณที่เป็นเนินของกรวด ชั้นของกรวดและทรายจะกักเก็บน้ำได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ

- ความหนาของชั้นกรวดทราย โดยถ้ามีความหนามากก็จะสามารถกักเก็บน้ำบาดาลได้มาก
- การคัดขนาดของ กรวด ทราย โดยถ้ามีขนาดเท่า ๆกัน ก็จะกักเก็บน้ำบาดาลได้มาก
- ลักษณะของกรวด ทราย ถ้า กรวด ทราย มีความกลมมนมาก ก็จะเป็นแหล่งน้ำบาดาลที่ดี

น้ำบาดาลในหินร่วนของจังหวัดนครพนม ได้แก่ ตะกอนลุ่มน้ำหลากของแม่น้ำสงคราม และน้ำก่ำ ขนาดของตะกอนเปลี่ยนแปลงมากจากดินเหนียวถึงกรวดหยาบ ขนาดของตะกอนจะเพิ่มขึ้นตามความลึก และพบถ่านพีทกระจายอยู่ทั่วไป ตะกอนนี้จะอยู่ต่อเนื่องกันกับตะกอนโบราณของแม่โขง ซึ่งเป็นแนวยาวตาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง นอกจากนั้นตะกอนของหินยุคนี้ได้แก่ ตะกอนตะพักแม่น้ำซึ่งจะสะสมตัวในบริเวณที่สูงกว่า ท้องน้ำปัจจุบันประมาณ 11-18 เมตร เป็นตะกอนกรวด ทราย ที่มีการคัดขนาดที่ไม่ค่อยดี มีขนาดตั้งแต่ 0.2-6.4 ซม. ประกอบด้วยควอรตซ์ เชิร์ต เศษหินภูเขาไฟ และกระเปาะของดินเหนียว มีคราบสนิมเหล็ก ปรากฏอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีตะกอนที่เกิดจากการผุพังของหมวดหินมหาสารคาม โคกกรวดและภูพานปิด ทับอยู่บนหมวดหินเหล่านั้น ความหนาของตะกอนต่างกันตามลักษณะภูมิประเทศ ตั้งแต่ 10 -40 เมตร ขนาด ตะกอนมีตั้งแต่ทรายแป้งไปถึงกรวดและมีสีสว่างต่างจากแม่น้ำ มักมีศิลาแลงปรากฏอยู่ตอนบน ปริมาณน้ำ ตั้งแต่ 10 ลบ.ม./ชม จนถึง 50 ลบ.ม./ชม ในบางแห่ง ยกเว้นบริเวณที่มีตะกอนไม่หนาและมีดินเหนียวใน ปริมาณมากจะพัฒนาน้ำได้ในปริมาณ 2-10 ลบ.ม./ชม

4.2) น้ำบาดาลในหินแข็ง

ส่วนใหญ่น้ำบาดาล จะถูกกักเก็บในบริเวณที่เป็นช่องว่างของรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อนในเนื้อหินหรือในบริเวณที่เป็นรอยต่อระหว่างชั้นหิน หรือพื้นที่ที่เป็นโซนหินผุ น้ำบาดาลที่ถูกกักเก็บอยู่ในช่องว่างของ หินจะมากหรือน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับ ชนิดและขนาดของโครงสร้างของหินนั้นๆ โดยถ้ารอยแตกของหินมี ขนาดใหญ่และต่อเนื่องกัน ก็จะมีน้ำบาดาลกักเก็บในปริมาณสูง ตรงกันข้ามถ้าไม่มีรอยแตก หรือรอยแยกมี ขนาดเล็กและไม่ต่อเนื่อง ปริมาณน้ำบาดาลจะไม่มีเลยหรือน้อย ชั้นน้ำในหินแข็งของจังหวัดนครพนม แบ่งออกเป็นชนิดต่างๆ ดังนี้

ชั้นน้ำหมวดหินภูทอก หมวดหินนี้ยังไม่มีการศึกษาแบ่งแยกชัดเจน แต่พบปรากฏใน จังหวัดนครพนม บริเวณเทือกเขาภูลังกาทางตอนเหนือ

ชั้นน้ำหมวดหินมหาสารคาม ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย หินทรายแป้ง หินดินดานและหินทรายแป้ง สีส้มแดงถึงม่วงแดง มีชั้นเกลือหินปรากฏอยู่ที่ระดับความลึกประมาณ 100 เมตร ลงไป ปริมาณ

น้ำแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือมีปริมาณ เฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม และ 15 ลบ.ม./ชม ในพื้นที่ที่มีรอย แตกหลายแนวมาตัดกัน พบน้ำเค็ม และกระด้างบางแห่ง

ชั้นน้ำหมวดหินโคกกรวด ประกอบด้วยหินทรายสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแดง เม็ดทราย ขนาดเล็กถึงปานกลาง การคัดขนาดไม่ดี หินทรายแป้งและหินดินดานที่พบมีสีน้ำตาลอ่อน มีแร่ไมก้ากระจายอยู่ ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีหินกรวดมนปนเม็ดปูนอยู่ตอนล่าง มีอายุระหว่างตอนกลาง – ตอนปลายยุคครีเทเชียส ปริมาณน้ำ บริเวณอำเภอธาตุพนมค่อนข้างสูง คือพัฒนาได้เฉลี่ย 30 ลบ.ม./ชม ยกเว้นบริเวณเชิงเขา ซึ่งปริมาณ น้ำน้อยเพียง 1-2 ลบ.ม./ชม ยกเว้นบริเวณเชิงเขา ซึ่งปริมาณน้ำน้อยพียง 1-2 ลบ.ม./ชม ส่วนชั้นน้ำหมวดหิน โคกกรวดบริเวณอำเภอนาแก มีน้ำในปริมาณเฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดี

ชั้นน้ำหมวดหินภูพาน ประกอบด้วยหินทรายสีขาวหรือสีส้มอ่อน มีเม็ดกรวดของ ควอร์ตซ์ เชิร์ต หินทรายแป้ง และหินภูเขาไฟปรากฏอยู่ พบลักษณะของแนวชั้นเฉียงระดับในหมวดหินนี้ นอกจากนี้มีชั้นของหินดินดานและหินกรวดมนแทรกสลับมีอายุระหว่างตอนต้น-ตอนกลางของยุคครีเทเชียส ปริมาณน้ำในหินหมวดนี้ที่บริเวณอำเภอธาตุพนมเฉลี่ย 7 ลบ.ม./ชม ส่วนที่อำเภอนาแก มีปริมาณน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม

ชั้นน้ำหมวดหินเสาขัว ส่วนใหญ่จะพบบริเวณที่ราบ หรือเชิงเขาระหว่างเนิน หรือหน้าผา ของหมวดหินพระวิหารกับหมวดหินภูพานเพราะหมวดหินนี้มีความคงทนต่อการผุพังน้อยประกอบด้วยหินทราย หินทรายแป้ง หินดินดาน และหินกรวดมนสีแดง เป็นชั้นน้ำที่มีศักยภาพต่ำ ปริมาณน้ำน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม

ชั้นน้ำหมวดหินพระวิหาร เป็นหินทรายมีชั้นหนา มีหินดินดานสีน้ำตาลแกมแดงและหินกรวดมนสลับบ้างเล็กน้อย เป็นชั้นน้ำที่มีศักยภาพต่ำ ปริมาณน้ำน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม

4.3) คุณภาพน้ำบาดาล

คุณภาพน้ำบาดาลที่อยู่ในหินร่วนซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มคุณภาพน้ำบาดาลมักจะกร่อยหรือเค็ม ทั้งนี้เพราะพื้นที่จังหวัดบางส่วน หรือของภาคอีสานมีหินเกลือสะสมอยู่และเกลือเหล่านี้บางส่วน ถูกน้ำฝนกัดเซาะและพัดพามาตกสะสมในพื้นที่ราบ และไหลลงไปรวมกับน้ำบาดาลที่เคยจืด เป็นเหตุให้น้ำ บาดาลมีคุณภาพน้ำกร่อยหรือเค็มเป็นบริเวณกว้าง

ในส่วนของคุณภาพน้ำบาดาลในหินแข็งก็เช่นกันกับหินร่วน ในพื้นที่หลายแห่งน้ำบาดาลมี รสกร่อยหรือ เค็ม ทั้งนี้เป็นเพราะใต้ชั้นน้ำบาดาลมีชั้นหินเกลือ หากรอยแตกรอยแยกที่เป็นชั้นน้ำบาดาลต่อเนื่องถึงชั้นเกลือก็จะเป็นเหตุให้น้ำเกลือเข้ามาในชั้นน้ำบาดาลได้ หรืออาจเกิดจากน้ำบาดาลที่ไหลจากที่สูงไปที่ต่ำ คือจากผิวดินสู่ใต้ดินผ่านไปถึงชั้นเกลือที่จะไหลต่อไปยังพื้นที่อื่น ๆ หรือบางส่วนอาจจะมาจากน้ำเกลือที่ถูกพัดพามาจากที่อื่น ๆ

เมื่อกล่าวถึงคุณภาพน้ำบาดาลที่มีลักษณะ จืด กร่อย หรือเค็มนั้น ปกติมักใช้ค่าปริมาณสารทั้งหมดที่ ละลายได้ (TDS) เป็นข้อพิจารณา ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้หมายถึงเกลือแร่ต่าง ๆ ทุกชนิดที่สามารถ ละลายได้ เมื่อมีค่าสูงแสดงว่ามีปริมาณเกลือแร่สูง ดังนั้นการแสดงคุณภาพน้ำ จึงใช้ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายอยู่ในน้ำเป็นหลักในการแบ่งส่วนคุณภาพ น้ำบาดาลว่าดีหรือไม่ดี และกร่อยหรือเค็ม ซึ่งมีหน่วยเป็นมิลลิกรัม/ลิตร เกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ปริมาณสารทั้งหมด ที่ละลายเป็นตัวแบ่งคุณภาพน้ำ มีดังนี้

- ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ น้อยกว่า 750 มิลลิกรัม/ลิตร จะมีคุณภาพน้ำดีมาก
- ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ น้อยกว่า 750 - 1,500 มิลลิกรัม/ลิตร จะมีคุณภาพน้ำดีปานกลาง อนุโลมใช้ได้
- ปริมาณสารทั้งหมดที่ละลายได้ มากกว่า 1,500 มิลลิกรัม/ลิตร จะมีคุณภาพน้ำไม่ดี

4.4) สภาพน้ำบาดาลในอำเภอต่างๆ

อำเภอเมืองนครพนม

น้ำบาดาลในหินร่วน ได้แก่ ตะกอนกรวดทรายของแม่น้ำโขง ตะกอนนี้วางตัวเป็นแนวยาวในทิศเหนือ-ใต้ ตั้งแต่ ต.อาจสามารถ ต.ในเมือง ต.ท่าค้อ ต.ขามเฒ่า มายัง ต.ดงขวาง และ ต.บ้านกลาง เป็นระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร เช่น พื้นที่ ต.ห้วยเตย และตอนเหนือของ ต.ขามเฒ่า ทางตอนเหนือของตะกอนกรวดทรายนี้สามารถพัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ดังเช่นพื้นที่ส่วนใหญ่ของ ต.ในเมืองบริเวณ บ.ห้อม บ.สำราญเหนือ บ.อาจสามารถ ต.อาจสามารถ บ.โพนทา บ.บัว บ.หนาด บ.กลาง บ.กลางน้อย ต.บ้านกลาง ส่วนบริเวณนี้มีน้ำน้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม พบบ้างที่ บ.บุ่งเวียน บ.ท่าค้อ บ.ดงหมู บ.ห้วยหนองเซา ต.ขามเฒ่า และ บริเวณ ต.ขามเฒ่า และบริเวณ ต.ขามเฒ่า ที่ บ.กุดข้าวปั้น นอกจากนี้ จะเป็นบริเวณที่พัฒนาน้ำได้ในปริมาณ เฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม สำหรับพื้นที่ที่พัฒนาน้ำได้น้อย สามารถจะเพิ่มปริมาณน้ำได้โดยการพัฒนาน้ำจากรอยแตกหรือรอยต่อระหว่างชั้นหินแข็งที่รองรับอยู่ด้านล่างตะกอนนี้ถือว่าเป็นชั้นน้ำที่ดีทั้งคุณภาพและปริมาณ แต่มีปัญหาเรื่องมีเหล็กค่อนข้างสูงในบางพื้นที่น้ำบาดาลในหินแข็งหมวดมหาสารคาม พัฒนาน้ำได้ในปริมาณเฉลี่ย

ในปริมาณ 8 ลบ.ม./ชม ยกเว้น บางแห่ง เช่น ทางตอนใต้ของ ต.กุรุคุ เขตติต่อกับ ต.มหาชัย ของ อ.ปลาปาก และด้านตะวันออกของ ต.กุรุคุ เป็นแนวตามเส้นทางสกลนคร-นครพนม ซึ่งได้แก่บริเวณ บ.นาโพธิ์ บ.เทพพนม บ.นามน ต.บ้านผึ้ง ซึ่งสามารถ พัฒนาน้ำบาดาลได้ ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ส่วนพื้นที่ที่พัฒนาน้ำบาดาลได้ยากได้แก่พื้นที่ ต.ขามเฒ่า และ บ.โนนค้อ ต.ค้าเตย คุณภาพน้ำดีบางแห่งมีปริมาณเหล็กสูง นอกจากนี้ยังพบการปนเปื้อนสารไนเตรท ที่ บ.เจริญทอง ม.14 ต.คำเตย มีปริมาณสารไนเตรท 91 มิลลิกรัมต่อลิตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินร่วน 15-20 เมตร ระดับน้ำบาดาล 4-6 เมตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 20-35 เมตร บางแห่งอาจลึกถึง 60 เมตร ระดับน้ำ 5-9 เมตรบางแห่งระดับน้ำอาจอยู่ตื้นเพียง 1-2 เมตร

อำเภอธาตุพนม

น้ำบาดาลในหินร่วน ปรากฏอยู่ทางด้านทิศตะวันออก ตามแนวแม่น้ำโขง โดยเริ่มจากตอนเหนือของ อำเภอ บริเวณ ต.นาถ่อน เป็นแนวแคบ ๆ แล้วค่อยๆ ขยายออกและแผ่เป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่ ต.แสนพัน ต.พระกลางทุ่ง ต.ธาตุพนมและตอนเหนือของ ต.ฝั่งแดง 90 เปอร์เซ็นต์ ของตะกอนนี้ พัฒนาน้ำได้ปริมาณ มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดีมาก แต่มีปริมาณเหล็กค่อนข้างสูง น้ำคุณภาพดีปานกลางพบบ้างเล็กน้อย ทางตอนใต้ของ ต.พระกลางทุ่ง ตามแนวเขตติดต่อกับ ต.เรณู ใต้ อ.เรณูนคร

น้ำบาดาลในหินแข็งหมวดมหาสารคาม พบที่ ต.โพนแพง ต.นาถ่อน และ ต.คอนนางหงส์ คุณภาพน้ำดี มาก 55 % ของพื้นที่ พัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม 15% พัฒนาน้ำเฉลี่ยได้ 15 ลบ.ม./ชม ส่วนที่เหลือซึ่งเป็นพื้นที่ ต.โพนแพง พัฒนาน้ำได้ระหว่าง 2-10 ลบ.ม./ชม

น้ำบาดาลใน หินแข็งหมวดโคกกรวด พบทางตอนใต้ของ ต.ธาตุพนม บางส่วนของ ต.น้ำก่ำ ต.ฝั่งแดง และ ต.อุ่มเหม้า ปริมาณน้ำที่พัฒนาได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม อย่างชัดเจนคือทางด้านเหนือ ในท้องที่ ต.ธาตุพนม ต.ฝั่งแดง พัฒนาน้ำได้ปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ส่วนทางใต้ที่ติดกับแนวเขาในพื้นที่ต.น้ำก่ำ และ ต.อุ่มเหม้า เป็นแหล่งน้ำไม่ดี สามารถพัฒนาน้ำได้ในปริมาณ 1-2 ลบ.ม./ชม เท่านั้น โดยทั่วไปน้ำคุณภาพดีพบน้ำกระด้างในเขต ต.ฝั่งแดง

น้ำบาดาลใน หินแข็งหมวดภูพาน มีการพัฒนาน้ำบาดาลได้บ้าง ในหินชุดนี้ที่บริเวณ ต.น้ำก่ำ และ ต.อุ่มเหม้า โดยพัฒนาน้ำคุณภาพดีได้จากรอยแตก และส่วนที่ผุพัง ในปริมาณเฉลี่ย 7 ลบ.ม./ชม พบการปนเปื้อนของสารไนเตรท ที่ บ.ดงเจริญ ม.3 ต.แสนพัน และ บ.สร้างแห่ ม.3 ต.กุดฉิม มีปริมาณ สารไนเตรท 48 และ 71 มิลลิกรัมต่อลิตรตามลำดับความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินร่วน 15-25 เมตร ระดับน้ำบาดาล 3-7 เมตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 30-40 เมตร ระดับน้ำ 5-8 เมตร

อำเภอปลาปาก

น้ำบาดาลใน หินแข็งหมวดมหาสารคาม รองรับพื้นที่ ต.ปลาปากทั้งหมด พัฒนาน้ำได้จากรอยแตกรอยต่อ ระหว่างหิน และบริเวณที่ผุ โดย 60%ของพื้นที่ พัฒนาน้ำได้ในปริมาณเฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม บางส่วนของ ต.ปลาปาก ต.มหาชัย ต.โคกสูง และ ต.กุตาไก้ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 30% ของอำเภอ พัฒนาน้ำได้มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม พื้นที่ส่วนที่เหลือ ในท้องที่ ต.นามะเขือ และ ต.กุตาไก้ พัฒนาน้ำได้ในปริมาณ 15 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำเกือบดีทั้งหมด แต่บางแห่งมีเหล็กสูง และพบน้ำกระด้างบางส่วนของ ต.หนองฮี และต.โคก สร้าง พบน้ำกร่อยที่ บ.นามะเขือ และ บ.กุตาไก้ ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของ อ.ปลาปาก ไม่พบการปนเปื้อนของ สารไนเตรท ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 30-45 ระดับน้ำ 3-5 เมตร บางแห่งระดับน้ำอาจอยู่ลึกถึง 12-18 เมตร

อำเภอท่าอุเทน

แหล่งน้ำบาดาล ของอำเภอท่าอุเทนได้แก่ หินแข็งหมวดมหาสารคาม โดย 90% ของพื้นที่พัฒนาน้ำ บาดาลได้ในปริมาณเฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม ยกเว้น บ.ค้าเตย และตอนใต้ของบ้านดอนติ้ว ต.ท่าจำปา พัฒนาน้ำได้ใน ปริมาณ 15 ลบ.ม./ชม และ บ.กลาง บ.ฮาก ต.โนนตาล บ.ท่าดอกแก้ว บ.ค้าพอก ต.ท่าจำปา รวมทั้งทางด้าน ตะวันตกของ ต.พะทาย พัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดีบางแห่งมีเหล็กสูง พบน้ำกระด้างและกร่อยถึงเค็มที่ บ.พะทายและทางทิศใต้ของ บ.หนองแวง ต.พะทาย พบการปนเปื้อนของสารไนเตรท ที่ บ.นาหว้า ม. 10 ต.รามราช มีปริมาณไนเตรท 67 มิลลิกรัมต่อลิตร ความลึกถึงชั้นนน้ำบาดาลในหินแข็ง 30-45 เมตร ระดับน้ำ 5-8 เมตร

อำเภอบ้านแพง

แหล่งน้ำบาดาลใน หมวดหินภูทอก พบอยู่ทางตะวันตกของอำเภอ หมวดหินนี้วางตัวเป็นเทือกเขาสูงในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ การพัฒนาน้ำในบริเวณเชิงเขาเป็นไปได้เนื่องจากหินมีความแข็งไม่มาก บางส่วนผุพังไป แต่เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำ ระดับน้ำจะลึกมาก และไหลไปยังบริเวณที่ต่ำกว่า ศักยภาพน้ำบาดาลจึงค่อนข้างต่ำ สำหรับแหล่งน้ำใน หินแข็งหมวดมหาสารคาม 70% ของพื้นที่พัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม บริเวณที่พัฒนาน้ำได้ระหว่าง 10-20 ลบ.ม./ชม ได้แก่ บ.นาเรียงบ.พืชผล บ.นาวัวเหนือ ต.ไผ่ล้อม บ.แพง บ.แพงเหนือ

บ.แพงใต้ บ.หัวหาด บ.ดอนแพง บ.เนินคะนึง บ.ดอนติ้วต.บ้านแพง บ.นาข่า บ.ค้าพอก ต.หนองแวง บริเวณนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วจะมีปริมาณน้ำตั้งแต่ 2-10 ลบ.ม./ชม น้ำส่วนใหญ่นอกจาก มีเหล็กสูงแล้ว โดยทั่วไปคุณภาพดี ยกเว้นบริเวณ บ.ท่าลาด ต.บ้านแพง บ.นาทุ่ง ต.โพนทองและ บ.ดอนกลาง ต.หนองแวง พบน้ำกร่อยถึงเค็ม พบการปนเปื้อนของไนเตรทที่วัดบ้านค้านกกก ต.หนองแดง มีปริมาณสารไนเตรท 71 มิลลิกรัมต่อลิตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 35-45 เมตร ระดับน้ำ 3 - 8 เมตร

อำเภอเรณูนคร

น้ำบาดาลในกรวดทราย ปรากฏเป็นแนวต่อมาจาก ต.แสนพัน อ.ธาตุพนม ผ่านด้านตะวันออกเฉียง-ใต้ และด้านใต้ของ อ.เรณูนคร บริเวณ ต.โพนทอง ต.หนองย่างชิ้น ต.เรณูใต้และ ต.นางาม ส่วนใหญ่มีปริมาณน้ำ มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ยกเว้น บ.เหล่าสำราญ บ.หนองลาดควาย ต.โพนทอง มีปริมาณน้ำโดยเฉลี่ย 5 ลบ.ม./ชม น้ำบาดาลส่วนใหญ่คุณภาพดี พบน้ำกร่อยและกระด้างบ้างที่ ต.หนองย่างชิ้น และ ต.เรณูใต้

น้ำบาดาลในหินแข็งหมวดมหาสารคาม พบน้ำบาดาลปริมาณมากกว่า 15 ลบ.ม./ชม เป็นแนวยาวทาง ตอนกลางและตะวันตก คิดเป็น 35 เปอร์เซ็นต์ของอำเภอ บริเวณนี้ได้แก่ ส่วนใหญ่ของ ต.นางาม ต.เรณูและ ต.โคกหินแฮ่ ส่วนที่เหลือมีน้ำบาดาลโดยเฉลี่ย 5 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดี พบน้ำกร่อยถึงเค็มทางตอนเหนือ ของ ต.ท่าลาดเป็นแนวยาวไปยัง ต.โคกหินแฮ่ และ ต.หนองย่างชิ้น ดังเช่นที่ บ.ต้องน้อย บ.นาโดนเก่า และ บ.ดงมะเอก น้ำกระด้างพบบางแห่งในเขต ต.โคกหินแฮ่ และ ต.เรณูใต้ อำเภอเรณูนครไม่พบการปนเปื้อนของสาร ไนเตรทความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินร่วน 15-20 เมตร ระดับน้ำบาดาล 3-6 เมตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลใน หินแข็ง 30-40 เมตร บางแห่งอาจลึกถึง 60 เมตร ระดับน้ำ 3-7 เมตร

อำเภอนาแก

น้ำบาดาลในหินร่วน ปรากฏเป็นแนวต่อมาจาก อ.ธาตุพนม ผ่านบางส่วนของ ต.พุ่มแก ต.พิมาน ต.นาแก ต.บ้านแก้ง ต.ก้านเหลือง ต.ก้านเหลือง ต.ค้าพี้ และ ต.หนองบก มีความยาวประมาณ30 กิโลเมตร ปริมาณน้ำ มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดี

น้ำบาดาลในหินแข็ง หมวดหินมหาสารคาม ปรากฏทางตอนเหนือของอำเภอ ต่อจากแนวหินร่วนขึ้นมา หมวดหินนี้ รองรับบริเวณ ต.ยอดชาติ ต.วังยาง ต.โคกสี ต.พระชอง ต.นาเรียง ต.นาคู่ และ ต.หนองสังข์ 35 เปอร์เซ็นต์ของชั้นน้ำในหินแข็งนี้ พัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม เช่นที่ บ.หนองบึง บ.ยอดชาด บ.นาคอย บ.ผักขะย่า บ.โนนแดง ของ ต.ยอดชาด บ.หนองผักแว่น ต.โคกสี ในท้องที่ของ ต.นาเลียง บ.นาฮุม บ.หนองครองและบ.หนองสังข์ บ.ค้าเม็ก บ.ส้มป่อย ต.หนองสังข์ พื้นที่ที่พัฒนาน้ำได้น้อย คือพัฒนาน้ำ ได้ในปริมาณ 10-20 ลบ.ม./ชม ได้แก่ บ.นาฉันทะ บ.นาบ่อ บ.แขนนาง บ.ค้าอ้อม บ.หนองหอย ต.นาคู่ บ.นาขาม บ.หัวภูธร บ.หนองนางด่อน ต.วังยาง บริเวณที่พัฒนาน้ำได้น้อยกว่า 10 ลบ.ม./ชม ได้แก่ บ.โนนหอย บ.หนองโพธิ์ บ.หนองแหน ต.โคกสี บ.หนองกุง บ.หนองห้าง ต.หนองสังข์ น้ำส่วนใหญ่คุณภาพดี พบน้ำกร่อย ถึงเค็มที่ บ.พระชอง บ.ดงติ้ว บ.บ่อดอกช้อน บ.พระชองน้อย ต.พระชอง พบน้ำกระด้างบ้างบริเวณ บ.นาเหนือ ต.นาชอง

น้ำบาดาลในหินแข็งหมวดโคกกรวด ซึ่งปรากฏทางตอนใต้ของหินร่วนเป็นแนวตามเทือกเขายาว ประมาณ 35 กิโลเมตร กว้าง 4 กิโลเมตร โดยเริ่มตั้งแต่ ต.พุ่มแก ทางด้านทิศตะวันออกไปทางด้าน ต.พิมาน ต.นาแก ต.บ้านแก้ง ต.ก้านเหลือง ต.ค้าพี้ และ บ.หนองบ่อ ซึ่งอยู่ทางตะวันตก พัฒนาน้ำได้ในปริมาณเฉลี่ย 8 ลบ.ม./ชม ส่วนในหินแข็งหมวดภูพาน เสาขัว พระวิหาร ซึ่งเป็นบริเวณแนวเขาทางทิศใต้มีการพัฒนาน้ำบาดาล น้อยมาก เนื่องจากเป็นแหล่งน้ำไม่ดีและบริเวณนี้เป็นพื้นที่ป่าเขา ไม่มีบ้านเรือนราษฎรอาศัยอยู่มากนัก

อำเภอนาแก คุณภาพน้ำโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ได้น้ำจืดกระจายทั่วทั้งอำเภอ มีปริมาณเกลือแร่รวมน้อยกว่า 750 มิลลิกรัมต่อลิตร ยกเว้นบางพื้นที่ที่ได้น้ำกร่อยเค็มและน้ำกระด้าง มีปริมาณเกลือแร่รวมเกิน 1,500 มิลลิกรัมต่อลิตร ได้แก่บ้านบ่อดอกช้อน บ้านพระชอง บ้านพระชองน้อย ตำบลพระชอง นอกจากนี้ยังพบการปนเปื้อนของสารไนเตรท ที่บ.โนนตูม ม.4 ต.ก้านเหลือง และบ.ผักขะย่า ต.ยอดชาด มีปริมาณสารไนเตรด 220 และ 276 มิลลิกรัมต่อลิตรตามลำดับ

อำเภอศรีสงคราม

ชั้นหินให้น้ำชนิดหินร่วน พบทางตอนใต้ของ ต.หาดแพง ต่อกับตอนเหนือของ ต.นาค้า ให้น้ำคุณภาพดี ปริมาณเฉลี่ย 7 ลบ.ม./ชม สำหรับหินให้น้ำบริเวณอื่น นอกจากที่กล่าวข้างต้น เป็นหินให้น้ำชนิดหินแข็งของหมวดหินมหาสารคาม เป็นแหล่งน้ำบาดาลที่ค่อนข้างไม่ดี โดยพื้นที่ 70 เปอร์เซ็นต์ของบริเวณนี้พัฒนาน้ำได้ใน ปริมาณ 2-10 ลบ.ม./ชม น้ำในปริมาณมากกว่านี้สามารถพัฒนาได้เป็นแห่งๆ กระจายอยู่ห่างกัน โดยมี ปริมาณน้ำ 10-20 ลบ.ม./ชม ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของ ต.โพนสว่าง ที่บ.โพนสว่าง บ.โพนขาว และที่บริเวณ ต.บ้านเอี้ยง ที่ บ.หนองผือ อีกบริเวณหนึ่งอยู่ทางตอนกลางของ ต.สามผง รอบๆอ่างเก็บน้ำห้วยสาป ปริมาณน้ำ มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ที่กระจายอยู่นั้นพบที่ บ.ค้าไฮ ต.หาดแพง บ.นาค้า ต.นาค้าบ.ข่าต.บ้านข่า บ.นาชุม บ.นาอินทร์ บ.นาอินทร์ บ.นาโอ บ.นาคอย ต.นาเดื่อ และ บ.ดอนก่อน ต.บ้านเอี้ยง พบน้ำคุณภาพไม่ค่อยดีทางตอนเหนือ ต.บ้านข่า ต่อไปทาง ต.ท่าบ่อสงคราม ที่บริเวณ บ.ท่าบ่อ บ.ดอนแดงบ.ดงหนองบัว บ.ท่าโขง อีกบริเวณคือ บ.จอมศรี ต.นาเดื่อ บ.นาสร้าง ต.นาค้า พบการปนเปื้อนของสารไนเตรท ที่ บ.ดอนจ่าง ม.2 ต.ท่าบ่อ และบ.ข่า ม.10 ต.บ้านข่า มีปริมาณสารไนเตรท 106 และ 79 มิลลิกรัมต่อลิตรตามลำดับ ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินร่วน 15-25 เมตร ระดับน้ำบาดาล 4-8 เมตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลใน หินแข็ง 30-45 เมตร บางแห่งอาจลึกถึง 60 เมตร ระดับน้ำ 3-7 เมตร บางแห่งระดับน้ำอาจอยู่ตื้นเพียง 1-2 เมตร

อำเภอนาหว้า

พัฒนาน้ำคุณภาพดีจาก หินร่วน บริเวณตอนใต้ของ ต.บ้านเหล่าพัฒนา ที่ บ.ดอนศาลา บ.เหล่าพัฒนา ในปริมาณ 2-10 ลบ.ม./ชม เช่นเดียวกับที่ บ.เสียว บ.ดอนพระชาย บ.ดอนแดง ต.บ้านเสียว อีกบริเวณหนึ่งในท้องที่ตอนใต้ของบ้านดอนตาล ในเขตติดต่อกับ ต.โพนสว่าง อ.ศรีสงคราม พัฒนาน้ำได้มากกว่า 20 ลบ.ม./ชม อำเภอนาหว้านี้หินแข็ง หมวดมหาสารคาม สามารถพัฒนาน้ำคุณภาพดีในปริมาณตั้งแต่ 10 ลบ.ม./ชม ขึ้นไปที่ บ.ท่าเรือ ต.ท่าเรือ บ.นาคูณน้อย บ.หนองหัวงัว ต.นาคูณใหญ่ บ.อูนน้ำบ.โนนสะอาด บ.นากระทืม บ.นาคอย บ.สามัคคี บ.โนนถุง บ.กุดน้ำใส บ.นางัว นอกเหนือจากหมู่บ้านต่างๆที่กล่าวมานี้พัฒนาน้ำได้ใน ปริมาณน้อยกว่า 10 ลบ.ม./ชม แต่มากกว่า 2 ลบ.ม./ชม และคุณภาพน้ำก็ดีเช่นกัน ยกเว้นที่ บ.ตาลน้อย บ.นาหว้า บ.ตาลใหญ่ ต.นาหว้า บ.นาซ่อม ต.ท่าเรือ และบริเวณ บ.ม่วง ต.นาคูณใหญ่ พบน้ำกร่อยและเค็ม พบการปนเปื้อนของสารไนเตรท ที่ บ.ดอนชาย ม.2 ต.เสียง และ บ.ตาลใหญ่ ม.10 ต.นาหว้า มีปริมาณ สารไนเตรท 164 และ 120 มิลลิกรัมต่อลิตร ตามลำดับความลึกถึงระดับชั้นน้ำบาดาลในหินร่วน 15-20 เมตร ระดับน้ำบาดาล 3-5 เมตร ความลึกถึงชั้นน้ำ บาดาลในหินแข็ง 30-40 เมตรบางแห่งอาจลึกถึง 60 เมตร ระดับน้ำ 3-6 เมตร บางแห่งระดับน้ำอาจอยู่ตื้น เพียง 1-2 เมตร

อำเภอโพนสวรรค์

พัฒนาน้ำบาดาลคุณภาพดีจาก หินแข็งหมวดมหาสารคาม ได้ในปริมาณตั้งแต่ 2 ลบ.ม./ชม ขึ้นไปจนถึง 10 ลบ.ม./ชม ในบริเวณตอนกลางของอำเภอที่ บ.นาน้ำค้า บ.นาขมิ้น บ.โคกปากดง บ.โคกนาดี บ.ขามเตี้ยน้อย บ.ขามเตี้ยใหญ่ และ บ.ท่าศาลา บ.ขมิ้น บ.โพนบก บ.ทุ่งโพธิ์ บ.โพนเพ็ก บ.โนนอุด บ.นาหมากมี้ บ.หนองคู ต.โพนบก บางส่วนของ ต.โพนสวรรค์ ที่ บ.เสาเล้าใหญ่ บ.เสาเล้าเหนือ บ.เสาเล้าน้อย และ บ.โพนสวรรค์ สำหรับในท้องที่ ต.บ้านค้อ ที่ บ.นาค้าค้อ บ.สมบูรณ์ บ.ห้วยไห สามารถพัฒนาน้ำได้ในปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม ขึ้นไป จนถึง 50 ลบ.ม./ชม บางส่วนของ ต.นาขมิ้น ช่วงตั้งแต่ บ.อ้อ บ.ท่าเรือ ต่อไปยัง ต.โพนสวรรค์ และ ต.โพนจาน ที่ บ.นาชอ บ.หนองสะโน บ.โพนเพ็ก บ.กุดตากล้า บ.นาหัวบ่อ พัฒนาน้ำคุณภาพดีได้ในปริมาณ 10-20 ลบ.ม./ชม พบน้ำ คุณภาพดีปานกลางคือ มีค่าสารทั้งหมดที่ละลายน้ำได้มากกว่า 750 มิลลิกรัมต่อลิตร แต่ไม่เกิน 1,500 มิลลิกรัม ต่อลิตร ที่ บ.โพนเพ็ก ต.โพนจาน เท่านั้น อำเภอโพนสวรรค์ ไม่พบการปนเปื้อนของสารไนเตรทความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 30-45 เมตร บางแห่งอาจลึกถึง 60 เมตร ระดับน้ำ 4-8 เมตร บางแห่งระดับน้ำอาจอยู่ตื้นเพียง 1-2 เมตร

อำเภอนาทม

น้ำบาดาลใน หินร่วน พบที่ บ.หนองซน ต.หนองซน พัฒนาน้ำคุณภาพดีได้ในปริมาณ 2-10 ลบ.ม./ชม สำหรับหินแข็งที่อำเภอนาทมนี้ เป็น หมวดหินมหาสารคาม เกือบทั้งหมดยกเว้นด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแนวหมวดหินภูทอก อยู่เล็กน้อย 90 เปอร์เซ็นต์พัฒนาน้ำได้ในปริมาณเฉลี่ย 7 ลบ.ม./ชม พบน้ำในปริมาณ 15 ลบ.ม./ชม คุณภาพน้ำดีที่ บ.หมูม่นเหนือ บ.หมูม่น บ.ดอนหลาง ต.ดอนเตย บ.พันห่าง บ.ดอนดู่ บ.ท่าพันโฮง ต.นาขาม สำหรับ บ.นาโด บ.โพธิ์ศรี คุณภาพน้ำ ไม่ค่อยดี เพราะมีความกระด้างสูง บริเวณที่พัฒนาน้ำคุณภาพดีได้ใน ปริมาณมากกว่า 20 ลบ.ม./ชม พบที่ ต.หนองซน ที่ บ.โคกพระชาย บ.แม่ค้านาง และ ทางด้านตะวันออกของ บ.หนองซน พบการปนเปื้อนสารไนเตรทที่ บ.ดอนหลวง ม.7 ต.ดอนเตย มีปริมาณสารไนเตรท 94 มิลลิกรัมต่อลิตร ความลึกถึงชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง 30-60 เมตร ระดับน้ำ 4-7 เมตร บางแห่งระดับน้ำอาจอยู่เพียง 1-2 เมตร (ที่มา:แหล่งน้ำบาดาลและวิธีการใช้แผนที่จังหวัดนครพนม,กองน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี)

ตารางที่ 1.49 แสดงข้อมูลจำนวนบ่อน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

จังหวัด	บ่อน้ำบาดาลของราชการทั้งหมด(บ่อ)	บ่อน้ำบาดาลของราชการที่สามารถใช้งานได้(บ่อ)	บ่อน้ำบาดาลของเอกชนที่ถูกต้องตามกฎหมาย (บ่อ)
นครพนม	5,244	2,463	1,076
สกลนคร	6,502	3,075	N.A.
มุกดาหาร	3,892	1,541	N.A.

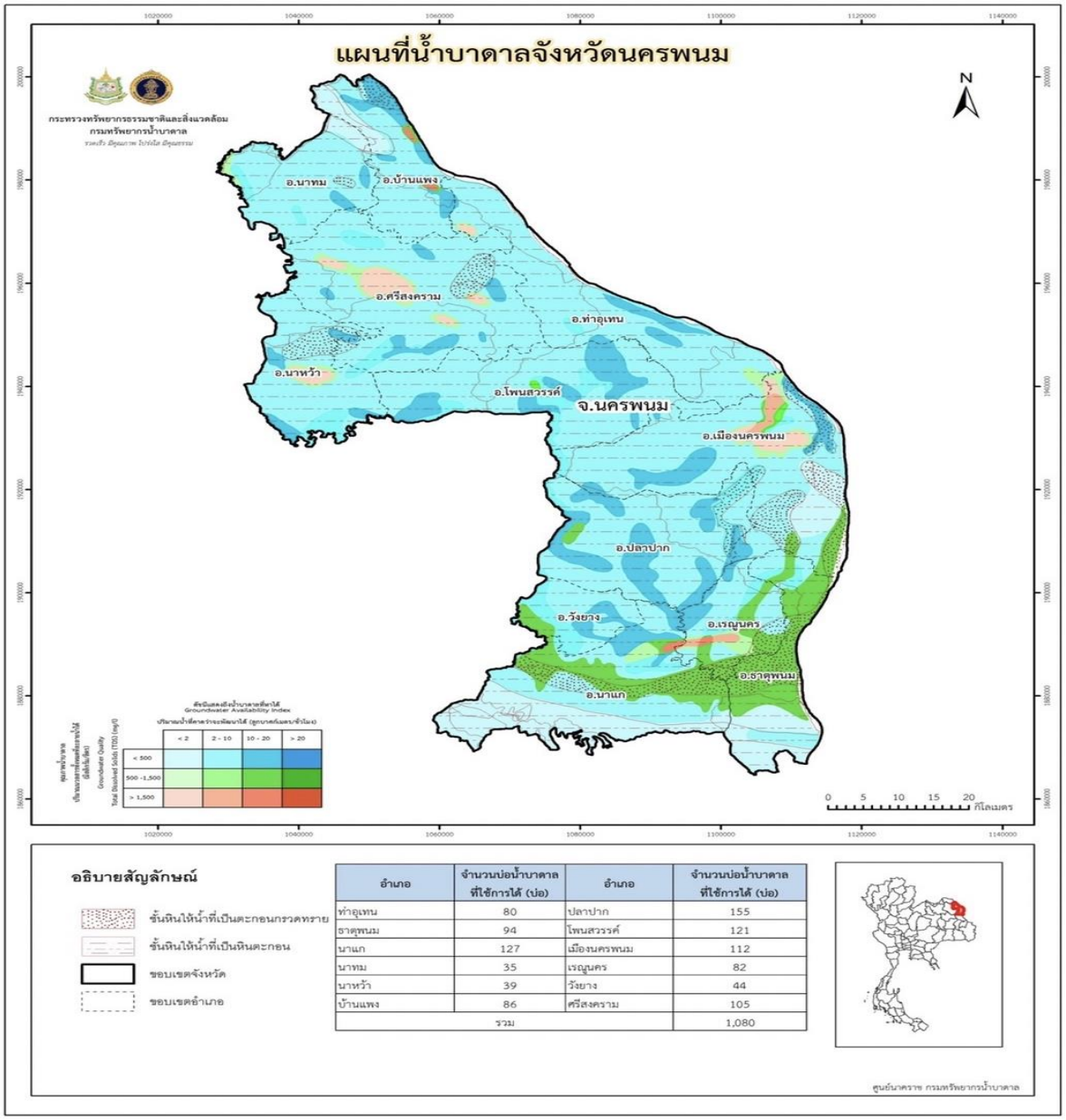
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต10 อุดรธานี

ตารางที่ 1.50 แสดงข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

จังหวัด	ปริมาณกักเก็บทั้งหมด (ล้านลูกบาศก์เมตร)	ปริมาณน้ำไหลเติม (ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี)	ปริมาณน้ำที่สูบขึ้นมาใช้อย่างปลอดภัย(ล้านลูกบาศก์เมตร)
นครพนม	120.30	35.10	26.30
สกลนคร	488.60	98.30	73.70
มุกดาหาร	42.60	16.80	12.60

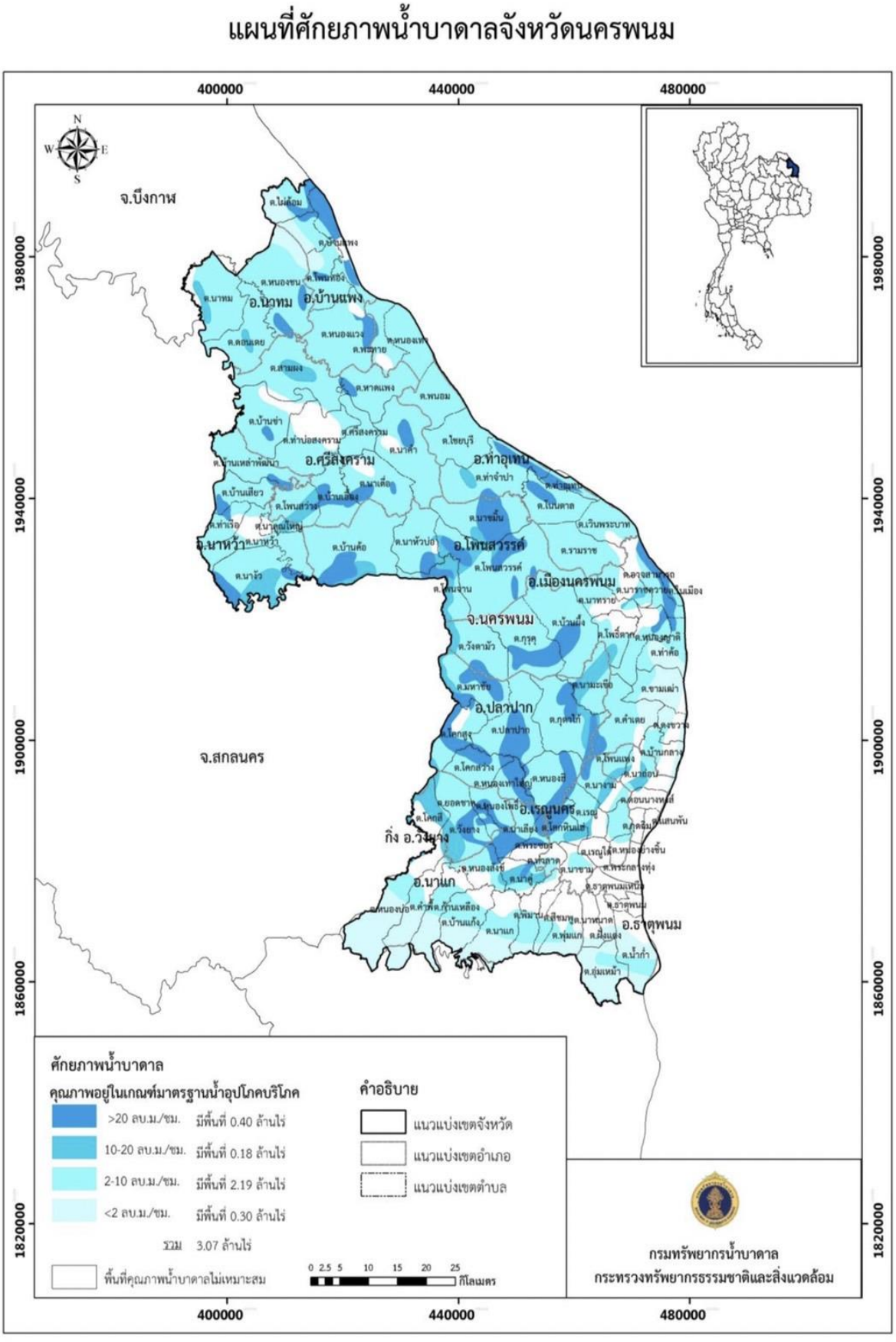
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต10 อุดรธานี

รูปภาพที่ 1.8 แผนที่น้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครพนม



อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำบาดาลที่ใช้การได้ (บ่อ)	อำเภอ	จำนวนบ่อน้ำบาดาลที่ใช้การได้ (บ่อ)
ท่าอุเทน	80	ปลาปาก	155
ธาตุพนม	94	โพนสวรรค์	121
นาแก	127	เมืองนครพนม	112
นาทม	35	เรณูนคร	82
นาหว้า	39	วังยาง	44
บ้านแพง	86	ศรีสงคราม	105
รวม			1,080

รูปภาพที่ 1.9 แผนที่ศักยภาพน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดนครพนม



ตารางที่ 1.51 แสดงข้อมูลพื้นที่ศักยภาพของน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

จังหวัด	พื้นที่ทั้งหมด (ตาราง กม.)	พื้นที่มีศักยภาพน้ำบาดาล(ตาราง กม.)	ร้อยละ	พื้นที่ไม่มีศักยภาพน้ำบาดาล(ตาราง กม.)	ร้อยละ
นครพนม	5,449.43	4,751.52	87.19	697.91	12.81
สกลนคร	9,525.61	4,891.73	51.35	4,633.88	48.65
มุกดาหาร	4,161.15	1,887.20	45.35	2,273.95	54.65

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 10 อุดรธานี

5) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำ

จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น จำนวน 68 แห่ง กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ มีพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ 2 แห่ง คือ แม่น้ำโขง และแม่น้ำสงคราม สำหรับแม่น้ำสงคราม เป็นแม่น้ำสาขาสายสำคัญของแม่น้ำโขง ตั้งอยู่ในขอบเขตลุ่มน้ำสงคราม แบ่งออกเป็นลุ่มน้ำสงครามตอนบน และลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมกันประมาณ 6,472 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,045,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด จังหวัดสกลนคร จังหวัดอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ และนครพนม มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพาน บริเวณภูผาหัก ภูผาเพลิน และภูผาเหล็ก ในเขตท้องที่ตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านพื้นที่ 5 จังหวัด 33 อำเภอ มีความยาวประมาณ 540 กิโลเมตร สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง ประกอบด้วย 3 จังหวัด คือ สกลนคร บึงกาฬ และนครพนม พื้นที่ประมาณ 1,981,868 ไร่ โดยในส่วนของจังหวัดนครพนม พื้นที่ลุ่มน้ำสงครามมีอาณาบริเวณพื้นที่ประมาณ 600,000 ไร่

พื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง มีขอบเขตพื้นที่เริ่มตั้งแต่บ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม ไปจนถึงปากน้ำบ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน มีความยาวทั้งสิ้น 92 กิโลเมตร พื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง มีอาณาบริเวณครอบคลุมเฉพาะส่วนที่เป็นตัวแม่น้ำสงครามตอนล่าง และพื้นที่ป่าบุ่งป่าทามที่ติดกับสองฝั่งแม่น้ำ และไม่มีพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่เอกสารสิทธิ์ของราษฎร รวมทั้งพื้นที่การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และพื้นที่สาธารณะตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) รวมพื้นที่ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง ทั้งหมด 34,381 ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอท่าอุเทน 1 ตำบล คือ ตำบลไชยบุรี และอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลหาดแพง, ตำบลศรีสงคราม, ตำบลสามผง, ตำบลบ้านข่า และตำบลท่าบ่อสงคราม รวมตำบลในพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง ทั้งหมด 6 ตำบล 50 หมู่บ้าน

แม่น้ำสงครามไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยทำกินบริเวณโดยรอบแม่น้ำศรีสงครามเป็นจำนวนมาก แม่น้ำสงครามมีคุณค่าและความสำคัญมาก โดยเป็นแหล่งปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีพของคน สิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งพืชและสัตว์ได้ใช้ประโยชน์อย่างหลากหลาย เป็นแหล่งรายและเป็นแหล่งในการประกอบอาชีพต่างๆของชุมชนในพื้นที่รวมทั้งเป็นแหล่งน้ำผิวดินให้แก่แหล่งน้ำโดยรอบและแม่น้ำโขง เป็นแหล่งน้ำใต้ดินที่สำคัญ เป็นพื้นที่รองรับน้ำท่วม ชะลอความรุนแรงการไหลบ่าของน้ำ ช่วยดักจับสารเคมี สารพิษ ตะกอนดิน และช่วยเพิ่มปริมาณน้ำให้แก่มนุษย์ และสิ่งมีชีวิตเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร แหล่งผสมพันธุ์และทำรังวางไข่ของสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลาหลายชนิดจากแม่น้ำโขง ที่อพยพเข้ามาผสมพันธุ์ และวางไข่ พร้อมทั้งเป็นแหล่งอนุบาลลูกปลาก่อนที่จะออกไปเจริญเติบโตในแม่น้ำโขง เป็นอาหารและรายได้ที่สำคัญให้แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในลุ่มน้ำสงคราม และชุมชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat) หรืออนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) และประเทศไทยได้ให้สัตยาบรรณ ในปี พ.ศ. 2541 โดยอนุสัญญามีวัตถุประสงค์ ในการอนุรักษ์และยับยั้งการสูญเสียของพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก และสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาดประกอบกับพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในลำดับต้นๆ ของประเทศโดยเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความโดดเด่น และเอกลักษณ์ที่สำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง คือ มีระบบนิเวศที่หาได้ยาก คือ มีป่าบุ่งป่าทามผืนใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญในเชิงความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ในระบบนิเวศ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพันธุ์ปลาน้ำจืด เป็นแหล่งประมงพื้นบ้านที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงทางอาหารของคนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นแหล่งอพยพเพื่อผสมพันธุ์วางไข่ของ พันธุ์ปลาจากแม่น้ำโขงในช่วงฤดูน้ำหลาก และมีการสำรวจพบความหลากหลายของพันธุ์ปลาอย่างน้อย 124 ชนิด พันธุ์พืช 208 ชนิด จึงมีทั้งความสำคัญทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และความสำคัญในเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจท้องถิ่นในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง จึงได้มีการผลักดันจากทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site)

และในที่สุดเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ลำดับที่ 2,420 และเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ Ramsar Site ลำดับที่ 15 ของประเทศไทย นับได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวจังหวัดนครพนม โดยคนในชุมชนใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำ ดังนี้

1) ใช้เป็นแหล่งน้ำในการอุปโภคและบริโภคของคนในชุมชน
2) เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำที่สำคัญ ซึ่งเป็นวงจรในการ สืบพันธ์ของสัตว์น้ำที่สำคัญ และเชื่อมโยงกับแม่น้ำโขง
3) ใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรของคนในชุมชน
4) ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น ปลาที่มีจำนวนมาก และหลากหลายสายพันธ์ เพื่อการบริโภคและประกอบอาชีพ และเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชุมชน
5) ใช้ประโยชน์จากต้นไม้ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติรอบแหล่งน้ำในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ใบและต้น ของต้นครามหรือต้นคามในการย้อมสีผ้า การใช้ประโยชน์จากป่าไผ่พื้นบ้านที่ทนต่อนำท่วมขังซึ่งชุมชนท้องถิ่นเรียกพื้นที่ดังกล่าวว่า “ป่าทาม” เป็นต้น
6) เป็นแหล่งสืบสานประเพณีแข่งเรือของคนในชุมชน สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นแต่ดั้งเดิม
7) มีแหล่งพันธ์ไม้ที่หายาก เช่น ต้นไชยวาน ซึ่งเป็นกลุ่มสังคมพืช/ระบบนิเวศน์ ที่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ปัจจุบันระบบนิเวศน์ต้นไชยวานที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย พบได้เฉพาะในพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ในบริเวณบ้านดอนแดง ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
8) เป็นพื้นที่รองรับน้ำท่วม ชะลอความรุนแรงการไหลบ่าของน้ำ
9) ช่วยดักจับสารเคมี สารพิษ ตะกอนดิน และช่วยเพิ่มปริมาณน้ำให้แก่มนุษย์ และสิ่งมีชีวิต

อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland City Accreditation) ได้คัดเลือกเมืองแห่งพื้นที่ชุ่มน้ำภายใต้อนุสัญญาฯ จากทุกประเทศทั่วโลก ผลการคัดเลือก ได้เมืองแห่งพื้นที่ชุ่มน้ำ จำนวน 25 แห่งจาก 13 ประเทศ ประเทศไทยเป็น 1 ใน 13 ประเทศที่ได้รับการคัดเลือก โดยพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์แม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม เป็นตัวแทนของประเทศไทยที่ได้รับการคัดเลือกและได้รับรางวัลเมืองแห่งพื้นที่ชุ่มน้ำ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2565 กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จ้างบริษัทที่ปรึกษา เพื่อสำรวจข้อมูลศักยภาพ สภาพปัญหา ข้อมูลเชิงพื้นที่ ฯลฯ ในพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง และพื้นที่ชุ่มน้ำโดยรอบ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุมน้ำ และการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำให้เอื้อต่อการใช้ประโยชน์แก่ชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครพนม และการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.2566

การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชุ่มน้ำ

(1) มีการบุกรุกเพื่อทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น รบกวนป่าในพื้นที่ชุ่มน้ำตามธรรมชาติ โดยเฉพาะในช่วงที่น้ำลด

(2) การเพาะปลูก โดยเฉพาะการปลูกพืชไร่เป็นพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียว ทำให้ดินเสื่อมสภาพและขาดธาตุอาหารหมุนเวียน และเกิดการพังทลายของหน้าดินจนเป็นสาเหตุของแหล่งน้ำตื้นเขิน

(3) การใช้สารเคมีในภาคการเกษตรจำนวนมาก ในพื้นที่บริเวณโดยรอบพื้นที่ชุ่มน้ำ ส่งผลให้สารเคมีตกค้างในดิน และลงสู่แหล่งน้ำ และสะสมเป็นปริมาณมากและเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์วิทยาและความหลากหลายของพื้นที่ชุ่มน้ำ

(4) การปิดกั้นทางไหลของน้ำตามธรรมชาติ (ประตูน้ำ) มีผลทำให้น้ำขังไม่ไหลเวียน น้ำไม่มีการขึ้นลงตามธรรมชาติ ทำให้กระทบต่อระบบนิเวศน์ของพืช สัตว์น้ำ นานาชนิด จนถึงขั้นสูญพันธ์ได้

(5) การดำเนินการก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำของหน่วยงานราชการ ทั้งในปัจจุบันและแผนการดำเนินงานในอนาคต มีผลทำให้ระบบนิเวศน์และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำ จะเปลี่ยนสภาพไป

การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ

(1) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่หาได้จากพื้นที่แบบยั่งยืน เช่น การเลือกจับปลาโดยใช้อวนตาห่าง เพื่อป้องกันการจับลูกปลา เปิดโอกาสให้ปลาได้มีเวลาขยายพันธุ์ การไม่จับปลาในฤดูวางไข่

(2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเรื่องการจัดการลดมลพิษที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชน เช่น การบริหารจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนก่อนปล่อยทิ้งลงแหล่งน้ำ

(3) ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน หรือการทำเกษตรประณีต เพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน การปลูกพืชคลุมดินเพื่อลดการชะล้างพังทลาย

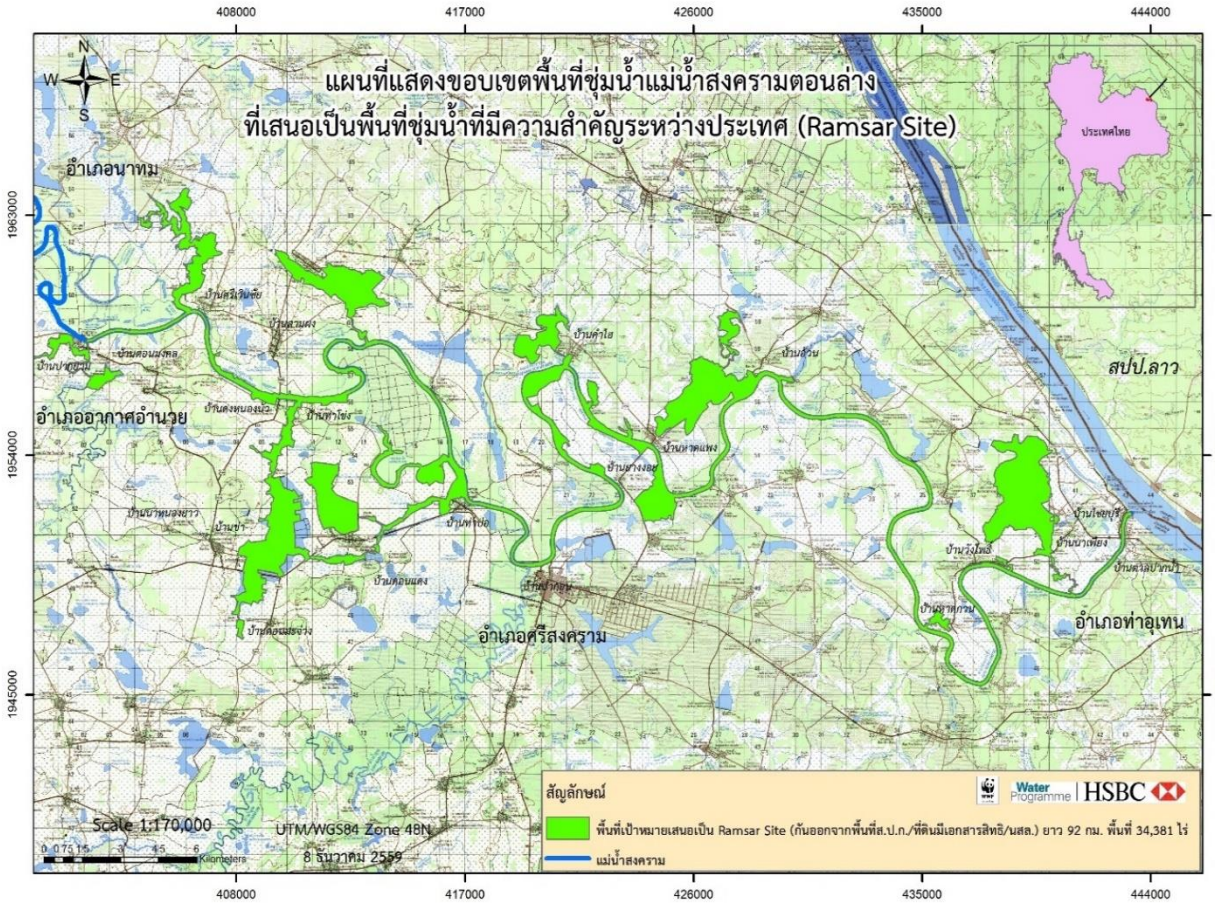
(4) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ร่วมกับการปลูกพืชแบบผสมผสาน ส่งเสริมการใช้มูลสัตว์ทำปุ๋ยคอก

(5) ส่วนราชการควรมีการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ชุ่มน้ำก่อนวางแผนดำเนินการก่อสร้างใดๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่และสภาพนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำจนอาจไม่สามารถแก้ไขได้

(6) หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ จะต้องดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีฯ ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

(7) จังหวัดนครพนม จะต้องจัดให้มีแผนบริหารจัดการการพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งจังหวัด เพื่อให้การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นไปตามกรอบแนวทาง ตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่

รูปภาพที่ 1.10 แสดงพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์แม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม



ประเด็นปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครพนมมีความอุดมสมบูรณ์ แต่จะมีประเด็นปัญหาด้านภัยแล้งและอุทกภัยในบางพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศ ฝนทิ้งช่วงยาวนาน(ในบางฤดู) ปริมาณฝนน้อย ประกอบกับขาดแหล่งกักเก็บน้ำที่เพียงพอ การขยายตัวของชุมชนและผู้ประกอบการ ทำให้ระบบกักเก็บและกระจายน้ำที่มีอยู่เดิมไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ประกอบกับระบบชลประทาน ระบบประปาหลายแห่ง มีอายุการใช้งานมานานหลายปี มีสภาพทรุดโทรมทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งมีปัญหาน้ำบาดาลเค็มและน้ำกร่อยในบางพื้นที่

สำหรับประเด็นปัญหาด้านอุทกภัย ซึ่งจะมีปัญหาในบางพื้นที่ ในช่วงฤดูฝน โดยเฉพาะในบริเวณที่ลุ่มของแม่น้ำสายสำคัญ และพื้นที่ชุ่มน้ำต่างๆ เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงคราม พื้นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำโขง ฯลฯ จะมีการเอ่อท่วมเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นปกติตามธรรมชาติ และชุมชนพื้นที่มีวิถีทำมาหากินที่สอดคล้องกับธรรมชาติในช่วงฤดูน้ำหลาก ซึ่งเป็นปกติของชุมชนที่อาศัยอยู่กินกับแหล่งน้ำ หากในปีใดปริมาณฝนตกมากผิดปกติ และยาวนาน น้ำที่เอ่อท่วมเป็นพื้นที่กว้างระยะเวลายาวนาน จะส่งผลกระทบและความเดือนร้อนกับชุมชนในพื้นที่และชุมชนโดยรอบได้ สำหรับประเด็นปัญหาของภัยแล้งและอุทกภัย แยกออกเป็น 11 ประเด็น ดังต่อไปนี้

(1) น้ำเพื่อการอุปโภคในฤดูแล้ง บางพื้นที่ขาดแคลน

(2) ระบบประปาชุมชน มีสภาพเก่า ขาดการซ่อมบำรุงอย่างถูกต้อง ระบบกระจายน้ำประปาไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ทำให้มีปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอในฤดูแล้ง

(3) แหล่งน้ำเพื่อการผลิตประปาผิวดิน มีปัญหาการปนเปื้อนของสารเคมีการเกษตร ทำให้มีปัญหาด้านคุณภาพน้ำประปาผิวดิน

(4) แหล่งน้ำบาดาล ในบางพื้นที่ มีน้ำกร่อย / เค็ม / มีสนิมเหล็ก / มีหินปูน

(5) แหล่งน้ำเพื่อน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง

(6) มีวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ และกระจายไปเร็วมาก

(7) แหล่งน้ำสาธารณะ ห้วย หนอง คลอง บึง ตื้นเขิน ทำให้รองรับปริมาณน้ำได้น้อย

(8) ระบบชลประทาน (ฝาย/คลองส่งน้ำ/สถานีสูบน้ำ) บางพื้นที่ชำรุด ขาดการซ่อมบำรุงทำให้ประสิทธิภาพในการในการส่งน้ำ กระจายน้ำ ไม่ทั่วถึง

(9) ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการจัดการน้ำ

(10) ไม่มีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบทั้งจังหวัด

(11) แม่น้ำโขง มีการขึ้นลง และมีการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำอย่างรวดเร็ว ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ (ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนจำนวนมากในแม่น้ำโขงตอนบน) ส่งผลต่อระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ กระทบต่อประชาชนริมฝั่งโขงทั้งด้านการเกษตร และการประมงริมฝั่งโขง

1.2.11.2 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1) ทรัพยากรดิน

จังหวัดนครพนมมีเนื้อที่ประมาณ 3,464,061 ไร่ พบดินทั้งหมด 56 หน่วยแผนที่ 25 กลุ่มชุดดิน ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกข้าว และที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อดิน ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินแน่นทึบหรือค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำได้ง่าย และมีคราบเกลือบนผิวดิน มีเนื้อที่ประมาณ 2,166,544 ไร่ หรือร้อยละ 42.66 ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ประมาณ 93,299 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของเนื้อทั้งหมด และที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำได้ง่าย และมีการชะล้างพังทลายดินชั้นบน มีเนื้อที่ประมาณ 955,354 ไร่ หรือร้อยละ 18.81 ของเนื้อที่ทั้งหมด ดินที่เหมาะสมสำหรับการรักษาไว้เป็นป่าธรรมชาติและเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ 473 ไร่ หรือร้อยละ 0.0 1 ของเนื้อที่ทั้งหมด

สภาพธรณีสัณฐานของจังหวัดนครพนม แบ่งออกได้ดังนี้

(1) สันดินริมน้ำเก่า เป็นบริเวณสันดินริมน้ำที่มีน้ำท่วมถึงในอดีตและปัจจุบันเกิดเป็นแนวแคบๆ เกิดตามริมฝั่งน้ำโขงและลำห้วยใหญ่ต่าง ๆ เช่น ลำน้ำสงคราม ลำน้ำก่ำ และลำน้ำอูน เป็นต้น

(2) ที่ราบน้ำท่วมถึง เป็นที่ราบลุ่มหลังสันดินริมน้ำ บางแห่งพบตามบริเวณใกล้ๆ กับหนองน้ำ อาจเกิดเป็นร่องน้ำหรือบึงโค้งเก่าเกิดจากการเปลี่ยนทิศทางของลำน้ำ หรืออาจเป็นผลจากการหยุบตัวของดิน

สภาพลานตะพักลำน้ำ บริเวณที่เป็นลานตะพักลำน้ำมีสภาพพื้นที่อยู่สูงกว่าที่ราบน้ำท่วมขึ้นมา พบแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ลานตะพักระดับต่ำ ลานตะพักระดับกลาง บานตะพักระดับสูง มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ เกือบราบเรียบ เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน ดินเกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมไว้ในอดีตกาล ตอนบนมีเนื้อดินเป็นทรายหรือดินร่วนปนทรายและเหนียวขึ้นตามความลึก อาจมีชั้นศิลาแลงปะปนอยู่ในบางพื้นที่

สภาพพื้นที่เป็นภูเขาและที่ลานเชิงเขา พื้นที่ไม่มากนัก ตอนเหนือในท้องที่อำเภอบ้านแพงมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 200 – 400 เมตร มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลึก

วัตถุต้นกำเนิดดินในพื้นที่จังหวัดนครพนม ที่เกิดจากน้ำพัดพามาทับถม แบ่งได้ดังนี้

(1) ดินเกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับทมใหม่และค่อนข้างใหญ่ ลักษณะของตะกอนเป็นดินทรายดินทรายแป้ง ดินร่วนเหนียวปนทรายแห้ง ดินเหนียวปนทรายแป้งและดินเหนียวทับถมอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำโขง และลำห้วยใหญ่ไม่ห่างไกลจากแม่น้ำและลำห้วยมากนัก ใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ทำสวนผลไม้ ทำนา ปลูกพืชผักสวนครัวและพืชไร่

(2) ดินเกิดจากตะกอนที่น้ำพัดพามาทับถมในยุคก่อน เป็นตะกอนที่ลำน้ำพัดพามาทับทมมานานแล้วในอดีตกาล พบเห็นบริเวณส่วนใหญ่ในลาดตะพัดลำน้ำระดับต่ำและระดับกลาง สภาพพื้นที่ราบเรียบใช้ในการทำนาและปลูกพืช

ไร่ ไม้ผล ป่าไม้ธรรมชาติ ในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเป็นลูกคลื่นลอนลึกตามลำดับ3) ดินที่เกิดจากหินชนิดต่าง สลายตัวอยู่กับที่และเคลื่อนย้ายไปบริเวณใกล้ๆ ได้แก่ หินทราย หินทรายแป้ง หินดินเหนียว และหินทรายปนกรวด เป็นต้น สลายไปเนื้อดินหยาบ เนื้อทรายแป้ง และเนื้อดินเหนียวตามแต่ชนิดของหินที่สลาย

2) ชุดดินนครพนม

จากการสำรวจศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดนครพนม ได้จำแนกดินออกเป็น 25 กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ 3,094,328 ไร่ หรือร้อยละ 89.79 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 7 หน่วย ได้แก่ ที่ดินหินพื้นโผล่ ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำๆ มีเนื้อที่ประมาณ 351,090 ไร่ หรือร้อยละ 10.21 ของเนื้อที่ทั้งหมด มีรายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1.52 แสดงเนื้อที่กลุ่มชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดจังหวัดนครพนม

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่		ลำดับ	กลุ่มชุดดิน/พื้นที่เบ็ดเตล็ด	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
1	กลุ่มชุดดินที่ 4	101,347	2.95	27	กลุ่มชุดดินที่35B	127,216	3.69
2	กลุ่มชุดดินที่5	78,980	2.29	28	กลุ่มชุดดินที่37	7,796	0.23
3	กลุ่มชุดดินที่6	267,887	7.77	29	กลุ่มชุดดินที่37B	9,109	0.26
4	กลุ่มชุดดินที่7	23,210	0.67	30	กลุ่มชุดดินที่38	29,209	0.85
5	กลุ่มชุดดินที่15hi	9,988	0.29	31	กลุ่มชุดดินที่40	622	0.02
6	กลุ่มชุดดินที่15hiB	15,860	0.46	32	กลุ่มชุดดินที่40B	312,738	9.07
7	กลุ่มชุดดินที่16hi	6,289	0.18	33	กลุ่มชุดดินที่41B	26,805	0.78
8	กลุ่มชุดดินที่ 16hiB	9,230	0.27	34	กลุ่มชุดดินที่44B	7,956	0.23
9	กลุ่มชุดดินที่ 17	87,129	2.53	35	กลุ่มชุดดินที่48B	3,416	0.11
10	กลุ่มชุดดินที่17hi	1,665	0.06	36	กลุ่มชุดดินที่49	17,307	0.51
11	กลุ่มชุดดินที่17hiB	57,966	1.68	37	กลุ่มชุดดินที่49B	985,057	28.57
12	กลุ่มชุดดินที่18	31,780	0.92	38	กลุ่มชุดดินที่56B	109,872	3.19
13	กลุ่มชุดดินที่18hiB	12,270	0.36	39	กลุ่มชุดดินที่62	113,499	3.29
14	กลุ่มชุดดินที่19	10,993	0.32	40	กลุ่มชุดดินที่4/33	25,637	0.74
15	กลุ่มชุดดินที่19B	94,214	2.73	41	กลุ่มชุดดินที่4/38	70,365	2.04
16	กลุ่มชุดดินที่19C	1,064	0.03	42	กลุ่มชุดดินที่33/38	3,829	0.11
17	กลุ่มชุดดินที่20	682	0.03	43	กลุ่มชุดดินที่35C/RC	687	0.02
18	กลุ่มชุดดินที่21B	72,542	2.11	44	กลุ่มชุดดินที่40C/RC	7,178	0.21
19	กลุ่มชุดดินที่22	92,197	2.67	45	สนามบิน (AP)	6,293	0.18
20	กลุ่มชุดดินที่22B	21,023	0.61	46	ที่สาธารณประโยชน์ (CEM)	205	0.01
21	กลุ่มชุดดินที่24	3,671	0.11	47	ที่ดินดัดแปลง (ML)	4,147	0.13
22	กลุ่มชุดดินที่25	145,836	4.23	48	สระน้ำ (P)	1,287	0.04
23	กลุ่มชุดดินที่25B	24	0.01	49	ที่ดินหินพื้นโผล่ (RC)	11,584	0.34
24	กลุ่มชุดดินที่33	42,769	1.24	50	ที่อยู่อาศัย (U)	119,548	3.47
25	กลุ่มชุดดินที่33B	36,589	1.06	51	พื้นที่น้ำ (W)	208,026	6.04
26	กลุ่มชุดดินที่35	10,825	0.31		รวมเนื้อที่ทั้งหมด	3,445,418	100.00

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม

3) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning By Agri-Map จำนวน 3,445,418 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 2,319,566 ไร่ ร้อยละ 66.73 พื้นที่ป่า 531,599 ไร่ ร้อยละ 15.43 พื้นที่น้ำ 234,028 ไร่ร้อยละ 6.79 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 219,316ไร่ ร้อยละ 6.37 และพื้นที่เบ็ดเตล็ด 161,298 ไร่ ร้อยละ 4.68

ตารางที่ 1.53 การใช้ประโยชน์พื้นที่ในจังหวัดนครพนม ปี 2565

พื้นที่	ไร่	ร้อยละ
จังหวัดนครพนม (Zoning By Agri-Map)	3,445,418	100
พื้นที่การเกษตร	2,299,177	67
-พื้นที่นา	1,588,915	46
-พืชไร่	139,793	4
-ไม้ยืนต้น	546,151	16
-ไม้ผล	10,804	0
-พืชสวน	4,926	0
-ทุ่งหญ้าและโรงเรือน	5,074	0
-พืชน้ำ	13	-
-สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,989	0
-เกษตรผสมผสาน	512	0
พื้นที่ป่า	531,599	15
พื้นที่น้ำ	234,028	7
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	219,316	6
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	161,298	5

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน 2565

ตารางที่ 1.54 การจำแนกพื้นทำการเกษตรจังหวัดนครพนม

ที่	ประเภททำการเกษตร	พื้นที่ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ(%)
1	ที่นา	1,588,915	69
2	พืชไร่	139,793	6
3	ไม้ผลไม้ยืนต้น	556,955	24
4	พื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ	13,514	1
รวมพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด		2,299,177	2,299,177

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2565

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินในจังหวัดนครพนมเกิดขึ้นจากการขยายพื้นที่ในการทำเกษตรกรรมเพื่อการค้าและการส่งออก การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม โดยมีผลอันสืบเนื่องมาจากนโยบายการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงการมีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้เกิดการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น และการพัฒนาจังหวัดในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและระบบสาธารณูปโภคในชุมชนท้องถิ่น อาทิ น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้ดินส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อความต้องการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์เพิ่มมากขึ้น ราษฎรจึงต้องใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อขยายการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าจึงลดลง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลักดันให้เมืองมีการขยายตัวออกไปมากขึ้น สิ่งแวดล้อมตามชนบทจึงเปลี่ยนแปลงไปเป็นเมืองมากขึ้น ส่งผลทำให้สิ่งแวดล้อมเดิมเปลี่ยนไป รวมไปถึงการพัฒนาสาธารณูปโภคและเส้นทางคมนาคมเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่ในท้องถิ่นเดิมถูกปรับเปลี่ยนไปเป็นถนนหนทาง เสาและสายไฟฟ้า และคลองชลประทาน เป็นต้น

ตารางที่ 1.55 ประเภทดินเพื่อการเกษตรจังหวัดนครพนม ปี 2565

ประเภท	เนื้อที่(ไร่)	ร้อยละ
ดินเหมาะสำหรับปลูกข้าว	228,392	7
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	502,250	15
ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกข้าว	463,270	13
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น	112,396	3
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นแต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	626,178	18
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่บางชนิด เหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ผล และไม้ยืนต้นโดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินและเนื้อดิน	34,761	1
ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่และไม้ผล โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นที่โผล่ปะปน	1,013,645	29
ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม เนื่องจากมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์	113,499	3
สนามบิน (AP)	6,293	0
ที่สาธารณประโยชน์ (CEM)	205	0
ที่ดินดัดแปลง (ML)	4,147	0
สระน้ำ (P)	1,287	0
ที่ดินหินพื้นโผล่ (RC)	11,584	0
ที่อยู่อาศัย(U)	119,548	3
พื้นที่น้ำ(W)	208,026	6
รวมทั้งหมด	3,445,418	100

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน 2560-2565

ประเด็นปัญหาทรัพยากรดิน

ดินที่มีปัญหาในจังหวัดนครพนม พบว่า

1. ดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ 34,761 ไร่ หรือร้อยละ 1.01 ของเนื้อที่ทั้งหมด
2. ดินค่อนข้างเป็นทราย มีเนื้อที่ประมาณ 14,664 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่ทั้งหมด
3. ดินเค็ม มีเนื้อที่ประมาณ 682 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ทั้งหมด
4. ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหิน มีเนื้อที่ประมาณ 17,307 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่ทั้งหมด
5. ดินมีหินพื้นโผล่ มีเนื้อที่ประมาณ 11,584 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่ทั้งหมด
6. พื้นที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ 113,499ไร่ หรือ ร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่ทั้งหมด
7. ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ และไม้ผล โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นโผล่ปะปน มีเนื้อที่ประมาณ 1,013,645 ไร่ หรือร้อยละ 29.42 ของเนื้อที่ทั้งหมด
8. ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม เนื่องจากมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 จึงเหมาะสำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ 113,499 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่ทั้งหมด

1.2.11.3 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,445,418 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ 487,558.42ไร่ ร้อยละ 13.62 ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร โดยเขตพื้นที่ทางตอนเหนือจะเป็นเนินสูงและที่ดอน ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบแล้งบางส่วน ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย เช่น ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้เต็ง ไม้รัง เป็นต้น

ตารางที่ 1.56 สถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 – 2564

รายละเอียด	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ.2564
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	479,716.02	493,340.20	487,558.42
ร้อยละพื้นที่ป่าไม้	14	13.84	13.62

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565

จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดชายแดนไทยที่มีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นลำน้ำกั้นระหว่างพรมแดนของทั้งสองประเทศ มีลักษณะภูมิประเทศตั้งอยู่ทางตอนบนของแอ่งโคราช ประกอบด้วยเทือกเขาที่ต่อแนวมาจากเทือกเขาภูพาน ซึ่งมีแนวต่อเนื่องมาจากจังหวัดสกลนคร พื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลอนลาด ความสูงเฉลี่ย 170 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าไม้ (พื้นที่ป่าที่ปรากฏอยู่จริงจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม ปี พ.ศ. 2562) รวมทั้งสิ้น 493,340.20 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.00 ของพื้นที่จังหวัด (สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้, 2562) สามารถแบ่งลักษณะพืชพรรณของป่าไม้ตามสภาพภูมิประเทศ ออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

พื้นที่ภูเขาและเทือกเขา พบทางตอนเหนือและตอนใต้ของจังหวัด โดยมีลักษณะที่ค่อนข้างแตกต่างกัน คือ ทางตอนเหนือในเขตอำเภอบ้านแพง มีภูลังกาที่ต่อเนื่องจากภูทอก ภูสิงห์ ภูวัว ในเขตจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งภูลังกาเป็นภูลูกโดด วางตัวในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ – ตะวันออกเฉียงใต้ ยาวประมาณ 15 กิโลเมตร กว้าง 3 – 5 กิโลเมตร มีระดับความสูงประมาณ 200 – 530 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ประกอบด้วยหินทรายเป็นส่วนใหญ่ ชั้นหินวางตัวค่อนข้างอยู่ในแนวระดับ (เอียงตัวเล็กน้อย) ดินมีลักษณะเป็นดินทรายมีการพังทลายปานกลาง ปกคลุมด้วยป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง เป็นแหล่งต้นน้ำที่กำเนิดห้วยและลำธารหลายสาย เช่น ห้วยยางนกเหาะ ห้วยลังกา ห้วยขาม ห้วยทรายใต้ เป็นต้น และไหลลงสู่แม่น้ำโขงในอำเภอบ้านแพง มีพืชพรรณและสัตว์ป่าหลากหลายชนิด พืชโดยเฉพาะกล้วยไม้ป่ารองเท้านารี กล้วยไม้ตระกูลหวายและแดงอุบล ส่วนสัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม ได้แก่ หมูป่า ลิง อีเห็น เก้ง มีเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมี กระรอก กระแต บ่าง ส่วนสัตว์ปีกเป็นพวกนกหลากชนิดพันธุ์ สัตว์เลื้อยคลาย ได้แก่ กระท่าง และงู ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอุทยานแห่งชาติภูลังกา

สำหรับพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาทางตอนใต้ในเขตอำเภอนาแก เป็นภูเขาที่ต่อเนื่องจากภูพาน มีภูสันหมากตูม ภูถ้ำพระ ภูผาแดง ภูปอ ภูจ้อก้อ และภูเสือ มีระดับความสูง 642 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ภูเขาบริเวณนี้วางตัวในแนวประมาณตะวันออก – ตะวันตก ประกอบด้วยหินทรายเป็นส่วนใหญ่ ชั้นหินวางตัวเอียงเทไปทางทิศเหนือ – ตะวันออกเฉียงเหนือ ปกคลุมด้วยป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำพุง ห้วยบางทราย ห้วยหวด ห้วยเลา เป็นต้น สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายจึงทำให้ไม่ดินอุ้มน้ำได้ไม่ดี มีพืชพรรณหลากหลายชนิด เช่น ตะเคียน มะค่าโมง ตะแบก รัง แดง เหียง พลวง กะบก ประดู่ พะยูง ไผ่ หวาย เป็นต้น ส่วนสัตว์ป่าประกอบด้วย เก้ง กวางป่า หมูป่า หมาใน และนกหลายชนิด ปัจจุบันเป็นที่ตั้งอุทยานแห่งชาติภูผายล (เดิมคืออุทยานแห่งชาติห้วยหวด) สังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 10 (อุดรธานี) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งสองอุทยานแห่งชาติจึงเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ มีไว้เพื่อการอนุรักษ์และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญของจังหวัดนครพนม

ที่ราบลอนลาด ที่ดอน ซึ่งเป็นลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ของจังหวัด มีความสูงอยู่ระหว่าง 150 – 180 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ลักษณะโดยทั่วไปเป็นหินทรายแป้ง มักพบแร่ธาตุเกลือหิน โปรแตส ยิปซั่ม และแอนไฮไดรก์แทรก ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่ทางการเกษตรจำพวกพืชไร่ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกระจายตัวหนาแน่นอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด รวมถึงพื้นที่ป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มีกระจายตัวทั่วไป สภาพป่าไม้ดั้งเดิมส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณบางส่วน พืชพรรณ ได้แก่ เต็ง รัง รกฟ้า เหียง พลวง เป็นต้น ป่าสงวนแห่งชาติมีความอุดมสมบูรณ์ไม่มากเท่าป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ จึงถูกสงวนและรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ คือ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม กรมป่าไม้

พื้นที่ราบ และที่ราบน้ำท่วมถึง เป็นพื้นที่ระหว่างลุ่มน้ำ จังหวัดนครพนมมีแม่น้ำสำคัญ 3 สาย คือ แม่น้ำสงคราม น้ำอูน และน้ำก่ำ ทุกสายไหลลงแม่น้ำโขง พื้นที่เหล่านี้มีระดับความสูงประมาณ 140 – 160 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้ทำนาและประมงน้ำจืด เช่น การเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น

ตารางที่ 1.57 พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดนครพนม

ที่	ประเภทป่า	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	บริเวณ (อำเภอ)	เนื้อที่ป่าเดิม (ไร่)	ทับซ้อนในป่าอนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่มอบให้ ส.ป.ก. (ไร่)	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคงเหลือ(ไร่)
1	**ป่าอนุรักษ์**	อุทยานแห่งชาติภูผายล	นาแก	133,064	12,372	-	-
2		อุทยานแห่งชาติภูลังกา	บ้านแพง	24,000	21,928	-	-
			รวม	157,064	34,300		
1	**ป่าสงวนแห่งชาติ**	ป่าสักพุ่มแก	นาแก	176	-	-	-
2		ป่าสักหนองห้าง	นาแก	75	-	-	-
3		ป่าภูลังกา	บ้านแพง	44,248	21,928	17,406	4,913
4		ป่าดงเซกาแปลงที่หนึ่ง	เมืองนครพนม โพนสวรรค์	69,881	-	48,721	21,159
5		ป่าห้วยศรีคูณ	นาแก	16,805	12,372	1,016	3,417
6		ป่าหนองบัวโค้ง	นาแก	10,517	-	6,173	4,345
7		ป่าดงเชียงยืน	ท่าอุเทน	11,784	-	1,002	10,782
8		ป่าดงบ้านโพนสว่างและป่าปลาปาก	เมืองนครพนม ปลาปาก	63,111	-	327	62,784
9		ป่าบ้านโพนตูม และป่านางุม	ศรีสงคราม ท่าอุเทนโพนสวรรค์	137,263	-	103,014	34,249
10		ป่าดงเมา	บ้านแพง นาทม	64,223	-	38,448	25,775
11		ป่าดงหมู	ธาตุพนม	22,403	-	2,734	19,668
12		ป่าดงเซกาแปลงที่สอง	โพนสวรรค์ ท่าอุเทน เมือง	128,611	-	2,387	126,223
			รวม	569,096	34,300	221,229	313,315

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2566

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครพนม โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร โดยเขตพื้นที่ทางตอนเหนือจะมีลักษณะเป็นเนินสูงและที่ดอนประเภทของป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณบางส่วนและป่าดงดิบแล้ง ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ไม้เต็งไม้รัง ไม้มะค่าโมง ไม้พะยูง ไม้กันเกรา เป็นต้น พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้แก่

1) พื้นที่ป่าอนุรักษ์

1.1) อุทยานแห่งชาติภูลังกา ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ นครพนม และบึงกาฬ โดยมีพื้นที่อยู่ในจังหวัดนครพนม จำนวนพื้นที่ 24,000 ไร่

1.2) อุทยานแห่งชาติภูผายล ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ นครพนม สกลนคร และมุกดาหาร โดยมีพื้นที่อยู่ใน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่ 133,074 ไร่

2) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มลดลงเกือบทุกปี สาเหตุสำคัญ คือ มีการบุกรุกถือครองทำกิน(เพื่อทำการเกษตร ปศุสัตว์ ฯลฯ) การลักลอบตัดไม้ และการขยายตัวของชุมชน/เมือง อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พื้นที่สงวนแห่งชาติตามกฎหมาย ตามกระทรวงฯ(เดิม) มีพื้นที่จำนวน 569,095 ไร่ ปัจจุบันคงเหลือ 313,314.61 ไร่

1.2.11.4 ทรัพยากรธรณี

ธรณีวิทยาทั่วไปของจังหวัดนครพนม ประกอบด้วยชั้นหินหรือหินตะกอนของชุดหินโคราช เป็นหินตะกอนที่เกิดในสภาพแวดล้อมพื้นทวีป หน่วยหินที่พบ ได้แก่

1) หมวดหินพระวิหาร (PhraWihan Formation, JKpw) ประกอบด้วย หินทรายเนื้อควอตซ์สีขาว สีน้ำตาลเหลือง เนื้อละเอียดถึงปานกลาง การคัดขนาดดี ความกลมมนดี ประกอบด้วยแร่ควอตซ์เป็นส่วนใหญ่ แสดงชั้นหนาและชั้นเฉียงระดับ พบแพร่กระจายตัวอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอนาแกหรือทางทิศใต้ของอำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

2) หน่วยหินเสาขัว (Sao Khua Formation, Ksk) ประกอบด้วย หินทราย สีน้ำตาลแกมแดง และเทาเนื้อปนไมกา หินทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา สีน้ำตาลปนแดง หินดินดานสีน้ำตาลปนม่วง สีแดงอิฐ มีไมก้าเป็นส่วนประกอบเด่น มีก้อนปูนกลมๆ ปนอยู่ เกิดกระจายอยู่ทั่วไปและรอบๆ หน่วยหินพระวิหารพบในพื้นที่อำเภอนาแก

3) หมวดหินภูพาน (PhuPhan Formation, Kpp) มีลักษณะเด่นประกอบด้วยหินทรายปนกรวดสีเทาปนขาว ขนาดเม็ดปานกลางถึงหยาบ และหินกรวดมน สีน้ำตาลแกมเหลือง เทา ส้มอ่อน ชมพู และขาว แสดงลักษณะเป็นชั้นหนามีชั้นเฉียงระดับขนาดใหญ่ เม็ดกรวดประกอบด้วยหินหลายชนิด หมวดหินภูพานแผ่กระจายตัวตามแนวขอบของหมวดหินเสาขัวต่อเนื่องจากแนวทางตะวันตก-ตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอนาแกไปจนถึงทางตอนใต้ของอำเภอธาตุพนม เช่น ภูเสือ ภูผาแดง ภูถ้ำพระ ภูไม้โก๊ะ ภูสารเมย ภูถ้ำศรีคูณ ภูสันหมากตูม เป็นต้น

4) หมวดหินโคกกรวด (KhokKrut Formation, Kkk) ประกอบด้วยหินทรายสีแดงอ่อน แดงแกมเทา น้ำตาลแกมแดง ถึงขาวอมน้ำตาล มักมีขนาดเม็ดละเอียดถึงปานกลาง การคัดขนาดดี มีแร่ไมกาปนอยู่ในเนื้อหิน มีหินทรายแป้ง หินโคลน และหินกรวดมน สีน้ำตาลแกมแดง แทรกสลับอยู่ แสดงชั้นเฉียงระดับขนาดเล็กถึงปานกลาง แสดงลักษณะที่มีก้อนปูนฝังประในเนื้อหิน หมวดหินโคกกรวดพบเป็นที่ลอนลาด แผ่กระจายตัวต่อเนื่องจากแนวทางตะวันตก-ตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอนาแก ไปจนถึงทางตอนใต้ของอำเภอธาตุพนมอีกบริเวณพบหมวดหินโคกกรวดทางตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอบ้านแพง และที่บ้านนากระเสริม ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน ซึ่งพบรอยตีนไดโนเสาร์จำนวนมาก โดยบริเวณนั้นพบรอยริ้วคลื่น (ripple mark) และรอยระแหงโคลน (mud crak) แสดงสภาพแวดล้อมแบบริมฝั่งแม่น้ำ

5) หมวดหินมหาสารคาม (MahaSarakham Formation, KTms) เป็นหมวดหินที่สำคัญเพราะมีความเกี่ยวข้องกับชั้นเกลือ โดยทั่วไปประกอบด้วย หินโคลนสีน้ำตาลแดง หินทรายแป้ง ชั้นเกลือหิน (rock salt) จำนวน 3 ชั้น ซึ่งพบแพร่หลายทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากหมวดหินนี้ไม่คงทนต่อการสึกกร่อนและกัดเซาะทำให้ถูกปิดทับด้วยตะกอนปัจจุบัน พบตามพื้นผิวที่มีคราบเกลือ ซึ่งคราบเกลือเหล่านี้จะถูกละลายจากชั้นเกลือหินที่อยู่ด้านล่างทำให้เกิดปัญหาดินเค็มและแหล่งน้ำบาดาลเค็ม จังหวัดนครพนมพบที่อำเภอนาแก บริเวณบ้านพระซอง บ้านบ่อดอกซ้อน

6) หมวดหินภูทอก (PhuThok Formation, KTpt) โผล่กระจายตัวมากกว่าหมวดหินอื่น สามารถแบ่งออกเป็น 3 หมู่ ได้แก่ หมู่หินนาหว้า (Nawa Member, KTpt) ตั้งชื่อตามอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โผล่โดยทั่วไปในพื้นที่อำเภอนาหว้า ตามสองข้างทางที่ถนนตัดผ่าน ตามโค้งน้ำของห้วยต่างๆ เช่น ห้วยน้ำอูน และบ่อขุดกักเก็บน้ำของเกษตรกร หมู่หินคำตากล้า (KamTaKla Member, KTpt2) ตั้งชื่อตามอำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร ส่วนที่พบในจังหวัดนครพนมพบทางตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอโพนสวรรค์ ต่อเนื่องอำเภอศรีสงคราม จนถึงอำเภอนาทม และหมู่หินภูทอกน้อย (PhuThokNoi Member, KTpt3) หมู่หินนี้จะมีชั้นหินแบบฉบับอยู่ที่เขาภูทอกน้อย อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ ที่จังหวัดนครพนมพบที่ภูลังกา อำเภอบ้านแพง

7) ตะกอนยุคควอเทอร์นารี (Quaternary Sediments, Q) ประกอบด้วย ตะกอนตะพัก (Qt) จะพบอยู่ตามริมแม่น้ำโขง ลักษณะเป็นเนินที่มีความสูงประมาณ 160-180 เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ตะกอน จะประกอบด้วยกรวดของแร่ควอตซ์ เป็นส่วนใหญ่ขนาด 1-5 เซนติเมตร ขนาดเฉลี่ยประมาณ 2 เซนติเมตร มีดินเหนียวปนทรายเป็นเนื้อปนอยู่ด้วย ตะกอนน้ำพา (Qa) จะเป็นตะกอนทราย ทรายแป้งและดินเหนียวที่เกิดจากล้าน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม ลำน้ำอูม หรือลำห้วยต่างๆ พัดพามาตะกอนที่กัดเซาะสึกกร่อนมาสะสมตัวบริเวณที่ราบ และตะกอนเศษหินผุอยู่กับที่ (Qr) ตะกอนเชิงเขา: ชั้นกรวด ทราย ทรายแป้ง เม็ดตะกอนเหลี่ยม การคัดขนาดไม่ดี

1.2.11.5 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

1. แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

(1) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ กั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยถือร่องน้ำลึกเป็นแนวเขต แม่น้ำโขงนับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดเป็นอย่างยิ่ง

(2) ลำน้ำยาม ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอศรีสงครามมาบรรจบลำน้ำสงครามที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

(3) แม่น้ำสงคราม ต้นน้ำเกิดในท้องที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ไหลผ่านท้องที่อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผ่านอำเภอศรีสงคราม และไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

2. แม่น้ำสายรอง ได้แก่

(1) ลำน้ำก่ำ ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม

(2) ลำน้ำอูน ต้นน้ำเกิดในท้องที่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอนาหว้ามาบรรจบกับลำน้ำสงคราม ที่บ้านปากอูน อำเภอศรีสงครามของจังหวัดนครพนม

3. คู/คลอง/สายรอง ได้แก่

(1) ห้วยลังกา ต้นกำเนิดจากเทือกเขาลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอบ้านแพง ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านนาเข ตำบลนาเข อำเภอบ้านแพง ความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

(2) ห้วยบังกอ ต้นกำเนิดจากตำบลกุรุคุ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลโพธ์ตาก ตำบลหนองญาติ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่บ้านกุดข้าวปุ้น ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม

(3) ห้วยบังฮวก ต้นกำเนิดจากอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านตำบลคำเตย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม ตำบลนาถ่อน ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่บ้านดงขวาง อำเภอธาตุพนม

(4) ห้วยฮ่องฮอ ต้นกำเนิดจากตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม ไหลผ่านตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม ไหลบรรจบห้วยบังกอที่บ้านดงหมู อำเภอเมืองนครพนม ความยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

(5) ห้วยน้ำบัง ต้นกำเนิดจากอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ไหลผ่านอำเภอปลาปาก อำเภอนาแก ไหลบรรจบลำน้ำก่ำที่บ้านปากบัง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

(6) ห้วยทวย ต้นกำเนิดจากอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอำเภอโพนสวรรค์ อำเภอ ท่าอุเทน ไหลลงแม่น้ำโขงที่บ้านปากทวย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ความยาวประมาณ 85 กิโลเมตร

ตารางที่ 1.58 สภาพแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดนครพนม ปี 2563

ที่	ลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณฝนทั้งปี (มม.)	ปริมาณน้ำท่า (ล้าน ลบ.ม.)		
				ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี
1	แม่น้ำโขงส่วนที่ 7 ประกอบด้วย ห้วยลังกา ห้วยไร่ ห้วยเบือก และห้วยทราย	2,350.00	2,980.80	-	2,350.00	2,980.80
2	สงครามตอนล่าง	3,070.00	-	-	3,070.00	-
3	ห้วยอูน	3,542.00	1,417.45	-	3,542.00	1,417.45
4	ห้วยทวย	782.00	1,877.78	-	782.00	1,877.78
5	แม่น้ำโขงส่วนที่ 8 ประกอบด้วย ห้วยบังกอ และห้วยบังฮวก	1,145.00	2,102.81	-	1,145.00	2,102.81
6	น้ำก่ำ	2,670.00	1,486.51	-	2,670.00	1,486.51
7	แม่น้ำโขงส่วนที่ 9 ห้วยกะเบา	449.00	1,448.15	-	449.00	1,448.15
	รวม	14,008.00	11,314.00	-	14,008.00	11,314.00

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม พ.ศ.2563

2) แหล่งน้ำชลประทาน

พื้นที่ชลประทาน 191,154 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.50 และพื้นที่รับประโยชน์ 440,278 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.67 ของพื้นที่จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1.59 โครงการชลประทานในพื้นที่จังหวัดนครพนม

โครงการ		จำนวนแห่ง	ความจุ ล้าน ลบ.ม.	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
คป.นครพนม (ในเขตชลประทาน)					
อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง		13	53.56	34,040.00	27,681.00
อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก		7	3.06	2,079.00	2,171.00
ประตูระบายน้ำ		6	51.70	0.00	0.00

โครงการ		จำนวน แห่ง	ความจุ ล้าน ลบ.ม.	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)
ฝายน้ำล้น		6	0.00	0.00	4,300.00
รวม ในเขตชลประทาน		**32**	**32.00**	**108.33**	**36,119.00**
คป.นครพนม (นอกเขตชลประทาน)					
โครงการพระราชดำริขนาดเล็ก		24	0.00	935.00	3,513.00
อ่างเก็บน้ำ (โครงการขนาดเล็ก)		86	25.13	0.00	34,185.00
ฝายน้ำล้นชป.เล็ก		95	19.64	0.00	33,299.00
แก้มลิง		19	5.46	0.00	10,530.00
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถ่ายโอนแล้ว		130	0.00	0.00	255,618.00
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอยู่ระหว่างถ่ายโอน		12	0.00	0.00	0.00
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอยู่ระหว่างก่อสร้าง		3	0.00	0.00	0.00
รวม นอกเขตชลประทาน		**369**	**369.00**	**50.23**	**935.00**
รวม คป.นครพนม			**158.559**	**รวม คป.นครพนม**	**158.56**
คบ.น้ำก่ำ					
ประตูระบายน้ำ	เขตนครพนม	6	48.91	154,100.00	68981.00
แก้มลิง	เขตนครพนม	6	5.06	0.00	1,350.00
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถ่ายโอนแล้ว	เขตนครพนม	22	0.00	-	-
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอยู่ระหว่างถ่ายโอน	เขตนครพนม	3	-	-	-
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า คบ.น้ำก่ำ	เขตนครพนม	6	-	-	-
ประตูระบายน้ำ	เขตสกลนคร	2	268.15	12,600.00	10,500.00
แก้มลิง	เขตสกลนคร	9	10.20	0.00	2,450.00
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าถ่ายโอนแล้ว	เขตสกลนคร	4	-	-	-
สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอยู่ระหว่างถ่ายโอน	เขตสกลนคร	7	-	-	-
รวม คบ.น้ำก่ำ			**332.31**	**166,700.00**	**332.31**
รวม เขตนครพนม			**212.52**	**191,154.00**	**212.52**
รวม เขตสกลนคร			**278.35**	**12,600.00**	**278.35**

ที่มา : โครงการชลประทานนครพนม กุมภาพันธ์ 2566

3) ปริมาณฝนและปริมาณน้ำท่า

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ลุ่มน้ำรวม ประมาณ 14,000 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี 7,767 ล้านลูกบาศก์เมตร ฤดูฝน 7,328 ล้านลูกบาศก์เมตร และฤดูแล้ง 443 ล้านลูกบาศก์เมตร

4) ทรัพยากรน้ำบาดาล

สภาพอุทกธรณีวิทยาน้ำบาดาลในจังหวัดนครพนม โดยทั่วไปเป็นชั้นน้ำในหินทราย หินทรายแป้ง และหินโคลนของกลุ่มหินโคราช ดังนั้น สภาพน้ำโดยทั่วไปจึงมักมีสนิมเหล็กสีแดง และมีปริมาณคลอไรด์ค่อนข้างสูงหากอยู่ในบริเวณหมวดหินมหาสารคาม จังหวัดนครพนมมีจำนวนบ่อบาดาลทั้งหมด 1,313 บ่อ ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากน้ำบาดาลในการอุปโภคบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือใช้ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจและการบริการ

5) คุณภาพน้ำผิวดิน

จังหวัดนครพนมได้ดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำสายหลักในจังหวัด ประกอบด้วย แม่น้ำสงคราม แม่น้ำอูน และแม่น้ำยาม ซึ่งทำการตรวจวัดเป็นประจำทุกปี พบว่าคุณภาพน้ำผิวดินทั้ง 2 สาย อยู่ในเกณฑ์ดี

6) คุณภาพน้ำ

คุณภาพน้ำของจังหวัดนครพนม มีแนวโน้มเสื่อมโทรม จากการเจริญและการขยายตัวของชุมชน ส่งผลให้มีกิจกรรมการใช้ประโยชน์ในแม่น้ำสายสำคัญเพิ่มมากขึ้น เช่น การเลี้ยงปลากระชังจำนวนมากการไหลปนเปื้อนของน้ำเสียจากอุตสาหกรรมและชุมชนต่างๆ ทำให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลัก มีแนวโน้มเสื่อมโทรม ตามข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพน้ำที่ปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 1.60 คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรมชาติ ของจังหวัดนครพนม (ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2566)

แหล่งน้ำ/สถานีที่ตรวจวัด	ค่าที่ตรวจวัดได้ในช่วง						เกณฑ์คุณภาพน้ำ	ดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI)
	ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.	ออกซิเจนละลาย (DO) (มิลลิกรัม/ลิตร)	บีโอดี (BOD) (มิลลิกรัม/ลิตร)	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แบคทีเรียกลุ่มฟิโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แอมโมเนียไนโตรเจน NH_3-N (มิลลิกรัม/ลิตร)		
1.แม่น้ำสงคราม (SO01)	2561	7.1	1.6	140	97	0.2	พอใช้	75
	2562	7.2	1.0	3,958	332	0.2	ดี	81
	2563	8.54	0.9	2,538	738	0.30	ดี	71
	2564	7.4	1.0	6675	2804	0.08	เสื่อมโทรมมาก	69
	2565	7.9	1.3	4667	233	0.1	พอใช้	84
	2566	7.93	0.75	1125	430	0.08	พอใช้	90
2.แม่น้ำสงคราม (SO02)	2561	6.05	1.18	2,813	93	0.1	ดี	84
	2562	6.3	1.2	2,090	485	0.2	พอใช้	80
	2563	8.19	0.9	3,588	1,795	0.2	พอใช้	70
	2564	7.5	1.6	6,993	4177	0.07	เสื่อมโทรม	61
	2565	7.2	1.5	3,058	803	0.08	พอใช้	81
	2566	7.87	1.0	1,245	260	0.06	ดี	75
3. แม่น้ำอูน (ON01)	2561	5.3	1.1	192	90	0.0	ดี	89
	2562	6.0	1.0	1,253	223	0.1	ดี	85
	2563	7.7	1.3	1,515	863	0.3	ดี	70
	2564	6.8	0.9	3,060	62	0.1	พอใช้	86
	2565	6.7	1.0	1885	323	0.1	ดี	86

แหล่งน้ำ/สถานีที่ตรวจวัด	ค่าที่ตรวจวัดได้ในช่วง						เกณฑ์คุณภาพน้ำ	ดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI)
	ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.	ออกซิเจนละลาย (DO) (มิลลิกรัม/ลิตร)	บีโอดี (BOD) (มิลลิกรัม/ลิตร)	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แบคทีเรียกลุ่มฟิโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แอมโมเนียไนโตรเจน NH_3-N (มิลลิกรัม/ลิตร)		
	2566	6.92	1.05	1415.00	63.00	ND	ดี	75
4. แม่น้ำอูน (ON02)	2561	6.0	1.2	182	132	ND	พอใช้	89
	2562	5.6	1.1	359	62	0.2	พอใช้	84
	2563	6.34	1.2	1,223	261	0.4	ดี	70
	2564	6.9	1.2	9,090	2,874	0.1	เสื่อมโทรม	66
	2565	5.9	1.1	1570	213	0.1	พอใช้	84
	2566	6.52	0.95	580	90	ND	ดี	76
5. แม่น้ำโขง	2566	8.09	0.80	2765	680	ND	ดี	89

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2561-2566)

ในภาพรวมการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มที่น้ำมีคุณภาพลดลง โดยมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

(1) การเติบโตทางเศรษฐกิจในจังหวัด มีร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรม โรงงานอุตสาหกรรม เพิ่มมากขึ้น น้ำเสียจากการประกอบกิจการดังกล่าวถูกทิ้งลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ทำให้คุณภาพน้ำลดลง

(2) การปล่อยน้ำเสียของครัวเรือนลงแหล่งน้ำมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้คุณภาพน้ำลดลง

(3) การทิ้งน้ำเสียจากการซักล้างของราษฎร เช่น จากการซักผ้า การล้างจาน เป็นต้น ซึ่งในน้ำเสียดังกล่าวจะมีสารสำคัญหลายชนิด อาทิ ไนเตรต ฟอสเฟต เป็นต้น จะช่วยในการเจริญเติบโตของวัชพืชน้ำที่ขึ้นในแหล่งน้ำ ส่งผลให้น้ำไม่สามารถแลกเปลี่ยนแก๊สออกซิเจนกับอากาศได้โดยสะดวกและทำให้น้ำเน่าเสียในที่สุด

(4) การทิ้งขยะลงสู่แหล่งน้ำโดยตรงของราษฎร ทำให้น้ำเน่าเสีย ตื้นเขิน รวมถึงการกีดขวางและอุดตันระบบการระบายน้ำ

(5) น้ำเสียจากโรงงานน้ำตาลที่เปิดดำเนินการเมื่อปี 2563 ในท้องที่จังหวัดสกลนคร พื้นที่ติดกับอำเภอนาหว้า จังหวัดสกลนคร (ไหลลงสู่แม่น้ำอูน อำเภอนาหว้า)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพน้ำในจังหวัดนครพนม คือ การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง จากภาคธุรกิจ อาทิ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และโรงงานอุตสาหกรรม(โรงงานน้ำตาล) เป็นต้น และการปล่อยน้ำเสียของครัวเรือนที่อยู่ติดแหล่งน้ำมาเป็นระยะเวลายาวนาน รวมถึงการทิ้งขยะลงสู่ทางน้ำไหล ทางระบายน้ำ หรือแหล่งน้ำของราษฎร ดังนั้น การจัดทำระบบบำบัดเสียรวมของชุมชนในเขตพื้นที่ชุมชนเมือง เพื่อรวบรวมน้ำเสียและบำบัดอย่างถูกวิธี ก่อนที่จะระบายน้ำออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ เป็นแนวทางที่จะต้องใช้ในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียที่ยั่งยืนของจังหวัดนครพนม

7) มลพิษจากไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$

จังหวัดนครพนม มีปัญหาจากการเผา หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{2.5}$) และวิกฤติในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน ของทุกปี การเผาในที่โล่งเป็นปัญหาหลักในการเกิดหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{2.5}$) ของจังหวัดนครพนม สำหรับในพื้นที่จังหวัดนครพนมมีการเผาในพื้นที่โล่ง ในพื้นที่เกษตร พื้นที่สปก. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ริมทางและพื้นที่ชุมชน/อื่นๆ โดยเป็นการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่ทำการเกษตร (ทำไร่อ้อย พื้นที่ทำนา พื้นที่ทำไร่) การเผาพื้นที่ป่าการเผาขยะในครัวเรือน ฯลฯ แต่สาเหตุสำคัญในการเกิดหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{2.5}$) มาจากการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่ทำการเกษตรของประเทศ สปป.ลาว ซึ่งจากข้อมูลจุดความร้อน(Hotspot) จากภาพถ่ายดาวเทียม ปริมาณจุดความร้อนที่เกิดจากการเผาจากประเทศ สปป.ลาว ที่มีพื้นที่เกิดการเผาอยู่ติด กับชายแดนจังหวัดนครพนม มีปริมาณจุดความร้อน (Hotspot) เป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 70-80 ของสาเหตุการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) ของจังหวัดนครพนม เป็นสาเหตุให้ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก($PM_{2.5}$) ของจังหวัดนครพนม สูงเกินค่ามาตรฐาน และสูงมากจนถึงขั้นที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน ของทุกปี ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงฤดูหนาว ซึ่งมีความกดอากาศสูง และในช่วงเวลาดังกล่าว สภาพอากาศทั่วไปแห้งแล้ง จึงส่งผลต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่ต่างๆ ประกอบกับเกษตรกรมักจะนิยมเผาพื้นที่การเกษตร เพื่อเตรียมพื้นที่ในการการทำการเกษตรในรอบต่อไปตามวิถีเดิมๆ เป็นจำนวนมาก

ตารางที่ 1.61 แสดงจุดความร้อน (Hotspot) ที่เกิดขึ้นในจังหวัดนครพนม ประจำปี 2566

จำนวนจุดความร้อน (Hotspot) ที่เกิดขึ้นในจังหวัดนครพนม ประจำปี 2566							
เดือน	พื้นที่การเกษตร	ป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ป่าอนุรักษ์	พื้นที่ สปก.	พื้นที่ริมทางหลวง	พื้นที่ชุมชน/อื่นๆ	รวมจุดความร้อน
มกราคม	0	5	4	0	57	19	**85**
กุมภาพันธ์	19	24	31	5	179	57	**315**
มีนาคม	30	79	60	3	234	108	**514**
เมษายน	76	7	17	21	1	22	**144**
พฤษภาคม	19	1	0	9	0	6	**35**
มิถุนายน	0	0	0	0	0	1	**1**
กรกฎาคม	0	0	0	0	0	0	**0**
รวมทั้งปี	**565**	**103**	**66**	**138**	**9**	**213**	**1,094**

ตารางที่ 1.62 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ที่เกินเกณฑ์มาตรฐาน ประจำปี 2566

วันที่	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	35	115	54	58	19	-	13.4					
2	38	158	47	53	19	24.6	8.3					
3	30	48	49	51	27	27.8	5.5					
4	21	16	61	68	41	24.8	4.4					
5	30	37	50	71	47	18.4	6.5					
6	12	35	71	75	50	7.9	-					
7	31	67	132	86	55	8.4	14.7					
8	60	64	167	47	44	11.8	20.8					
9	53	72	125	20	18	14.0	18.1					
10	23	54	54	31	22	14.9	10.4					
11	23	52	142	75	17	10.5	10.3					
12	14	93	114	75	12	12.3	10					
13	18	108	52	62	9	16.4	-					
14	46	104	33	51	11	19.5	6.7					
15	46	35	153	57	13	14.5	12.8					
16	32	22	130	33	32	13.1	7.4					
17	10	29	78	33	38	9.1	11.3					
18	19	35	106	48	36	7.2	11.5					
19	32	46	112	53	42	7.4	11.1					

20	22	27	160	52	52	9.8	13.4					
21	45	45	129	48	55	11.1	8.3					
22	54	57	90	60	51	13.9	10.4					
23	73	27	84	45	39	17.8	7.8					
24	44	55	87	34	33	19.5	8.1					
25	36	34	137	36	18	11.3	7.1					
26	62	33	157	36	19	7.9	8.7					
27	67	52	115	26	18	8.8	8.9					
28	17	44	61	32	23	11.2	8.5					
29	45	-	32	44	15	16.1	8.8					
30	63	-	46	29	19	15.5	7.7					
31	91	-	59	-	19	-	10.9					
ค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน (วัน)	**8**	**13**	**25**	**15**	**4**	**0**	**0**					
รวมทั้งปี (วัน)	**65**											

หมายเหตุ : 1. เกณฑ์มาตรฐานเดิม ไม่เกิน 50 ไมโครกรัม/ลบ.ม.

2. เกณฑ์มาตรฐานใหม่ ไม่เกิน 37.5 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป

สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพอากาศในจังหวัดนครพนม คือ การเผาในพื้นที่โล่ง เช่น การเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร การจุดเผากำจัดกออ้อยหลังการเก็บเกี่ยว การเผาวัชพืชเตรียมแปลงปลูก เป็นต้น และการบุกรุกเผาป่า รวมทั้งปัญหาหมอกควันข้ามแดนจากการเผาไหม้ในประเทศสปป.ลาว

เวลาและฤดูกาลย่อมมีผลต่อคุณภาพของอากาศ เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่เป็นลมประจำถิ่นนั้นจะพัดผ่านพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูกาลหรือช่วงเวลาที่ต่างกัน โดยช่วงเดือนตุลาคม มกราคม อากาศจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดเอาความหนาวเย็นและแห้งแล้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย ทำให้สภาพพื้นที่โดยรวมแห้งเกิดฝุ่นละอองและถูกพัดพาสู่อากาศได้มากขึ้น ส่วนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงเดือนพฤษภาคม – กันยายน จะพัดเอาความชื้นจากมหาสมุทรอินเดียขึ้นมายังประเทศหรือที่เรียกกันว่าช่วงฤดูฝน น้ำฝนจะช่วยดูดซับฝุ่นละอองในอากาศตกลงยังพื้นดินส่งผลให้คุณภาพอากาศดีที่สุด

จังหวัดนครพนมเผชิญปัญหาหมอกควันข้ามแดนเป็นประจำทุกปี และพบว่า ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมาปัญหายิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้เกิดปรากฏการณ์หมอกควันข้ามพรมแดนที่เป็นปัญหามากที่สุด ซึ่งคาดการณ์จะเกิดขึ้นได้อีกเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เพราะประเทศเพื่อนบ้าน(สปป.ลาว) มีการเตรียมพื้นที่เพื่อทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นจำนวนมาก จึงมีการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่จำนวนมากตามแนวพรมแดน

8) ขยะมูลฝอย

จังหวัดนครพนมได้แบ่งกลุ่มพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามแนวทางแผนรณรงค์ “แยกก่อนทิ้ง” และขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยเป็น 3 กลุ่มพื้นที่คือ

กลุ่มที่ 1 เทศบาลเมืองนครพนมเป็นเจ้าภาพ ตั้งอยู่ที่บ้านสุขเกษม ต.โพธิ์ตาก อ.เมือง จ.นครพนม มีพื้นที่ 77 ไร่ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเทศบาล การจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ลักษณะการฝังกลบแบบ Area Method จำนวน 1 บ่อ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ปีงบประมาณ2542 วงเงิน 79.85 ล้านบาท และก่อสร้างระบบการจัดขยะมูลฝอยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์กาจัดขยะมูลฝอยรวม ปีงบประมาณ 2559 - 2560 วงเงิน 46.616 ล้านบาท มี อปท. ลงนามความร่วมมือในการเข้าร่วมกาจัดขยะมูลฝอย (MOU) จานวน 28 แห่ง และในปัจจุบันมี อปท. และหน่วยงานอื่นๆ นำขยะมาร่วมกำจัดจริง จำนวน 14 แห่ง ปริมาณขยะรวม 55 ตัน/วัน

กลุ่มที่ 2 เทศบาตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง เป็นเจ้าภาพ โดยมี อปท.ที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการ และร่วมลงนามใน MOU จำนวน 34 อปท.ปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในการศึกษาออกแบบและกำหนดจุดก่อสร้าง

กลุ่มที่ 3 เทศบาลตำบลนาแก เป็นเจ้าภาพ ตั้งอยู่บ้านนามน หมู่ 3 ต.นาเลียง อ.นาแก จ.นครพนม พิกัด 48Q 0451110 1887313 พื้นที่ 77 ไร่ 98 ตารางวา เป็นที่กรรมสิทธิ์ของเทศบาล ระยะห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลนาแก 20 กิโลเมตร เริ่มให้บริการ พ.ศ.2554 ภายในศูนย์ฯ มีเครื่องชั่งน้ำหนัก 1 เครื่อง มีการคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อหมักทำปุ๋ย และฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล มีบ่อฝังกลบ 1 บ่อ มี อปท.ที่อยู่ในพื้นที่ให้บริการ 41 อปท. โดยมีอปท.ที่มาใช้บริการ 13 อปท. งบประมาณในการก่อสร้างศูนย์ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2553 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วงเงิน 86.90 ล้านบาท (จัดซื้อจัดจ้างในวงเงิน 69 ล้านบาท) เพื่อก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย โดยบริษัทขอนแก่น ยูนิตี้ คอนสตรัคชั่น จำกัด เริ่มเปิดดำเนินการ เดือนตุลาคม 2554 โดยเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยหมักทำปุ๋ย และฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 1 บ่อ สามารถรองรับปริมาณมูลฝอยได้ 20 ปี รองรับปริมาณขยะมูลฝอยได้ 497,209 ตัน โดยมี อปท.ที่ร่วมลงนามใน MOU จำนวน 39 อปท. ปัจจุบันศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยตำบลนาแก ไม่สามารถเดินระบบกำจัดขยะมูลฝอยตามแผนงานที่กำหนดไว้เนื่องจากมีปัญหาด้านเครื่องจักร และค่าใช้จ่ายในเดินระบบที่สูงจน เทศบาลตำบลนาแก ไม่สมารถดำเนินการได้ และได้ปรับมาใช้ระบบกำจัดขยะแบบ Control Dump ในบริเวณพื้นที่ศูนย์กำจัดขยะ เป็นการชั่วคราว

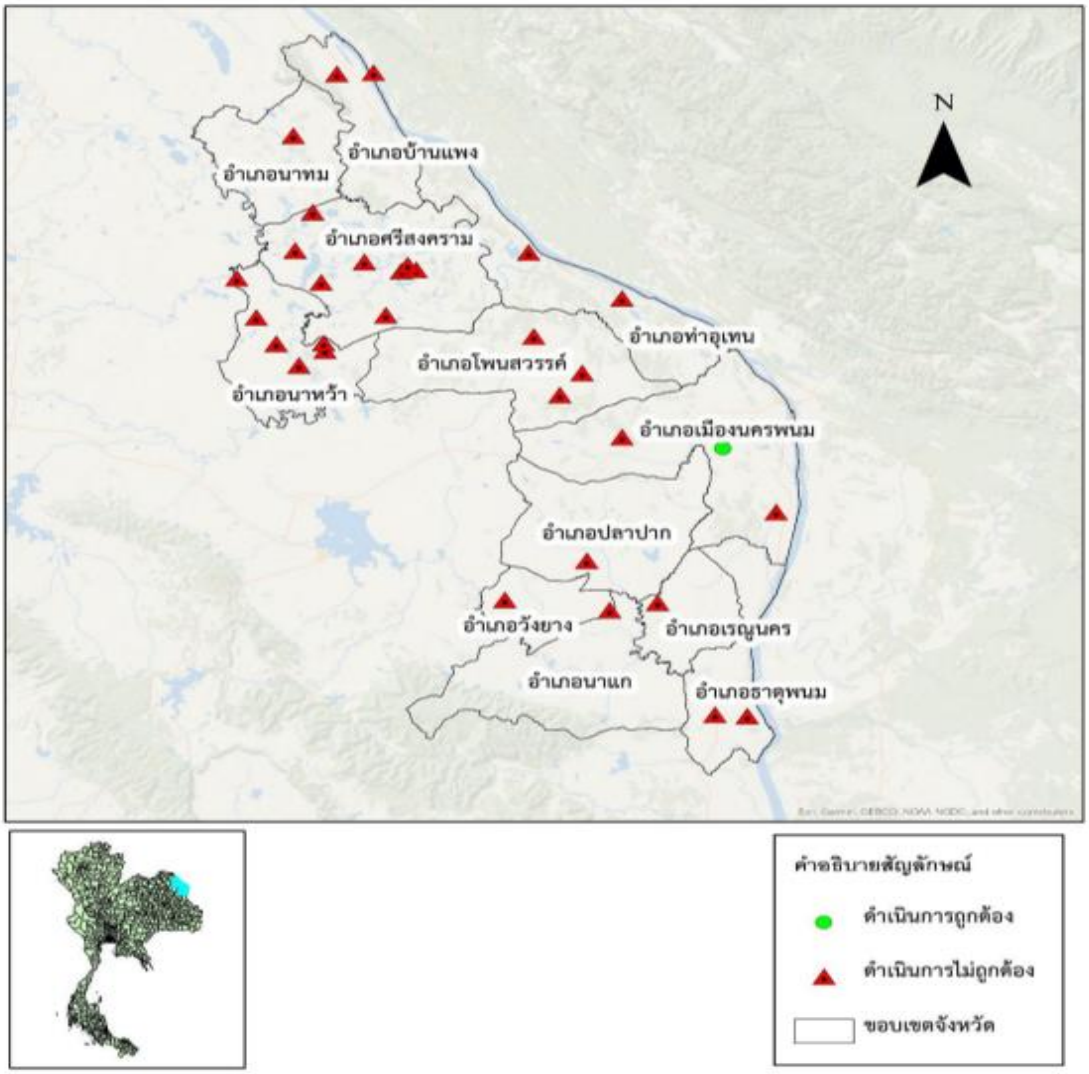
ปัจจุบันได้มีการควบรวมศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 เข้าด้วยกัน จึงทำให้ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัดนครพนม มีจำนวน 2 ศูนย์ ประกอบด้วย

- กลุ่มที่ 1 เทศบาลเมืองนครพนม เป็นเจ้าภาพ(ควบรวมพื้นที่ กลุ่มที่ 3 ของเทศบาลตำบลนาแก)
- กลุ่มที่ 2 เทศบาลตำบลบ้านแพง เป็นเจ้าภาพ

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของจังหวัดนครพนม วันละ 675.40 ตัน หรือจำนวน 246,521 ตัน/ปี ปริมาณขยะที่จัดการอย่างถูกต้อง วันละ 546.67 ตัน คิดเป็นร้อยละ 11.56 มีการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์วันละ 249.53 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 81

เนื่องจากศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัดนครพนม มีปัญหาในการบริหารจัดการและไม่สามารถรองรับปริมาณขยะทั้งจังหวัดได้ ทำให้อปท.ส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครพนม นำขยะบางส่วนไปทิ้งในบ่อขยะของตนเองหรือ อปท.ใกล้เคียง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ่อขยะแบบไม่ถูกหลักวิชาการ (Open Dump) จำนวน 30 แห่ง กระจายทั่วทั้งจังหวัด

ภาพที่ 1.11 แสดงสถานทีกำจัดขยะมูลฝอยของจังหวัดนครพนม (ที่ถูกต้อง และไม่ถูกต้อง)



ที่มา : รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 1.63 แสดงข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครพนม

จังหวัด	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ (แห่ง)			
	ดำเนินการกำจัดถูกต้อง	ดำเนินการกำจัดไม่ถูกต้อง	สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย	รวม
นครพนม	1	31	0	32

ที่มา : รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 1.64 ปริมาณขยะมูลฝอยจังหวัดจังหวัดนครพนม ปี พ.ศ. 2565

จังหวัด	ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น1 (ตัน/วัน)	ขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์1 (ตัน/วัน)	ขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกต้อง2 (ตัน/วัน)	ขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างไม่ถูกต้อง2 (ตัน/วัน)
นครพนม	650	457	50	143

ที่มา : รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 1.65 แสดงปริมาณขยะในจังหวัดนครพนม 2561-2565

รายการ	ปริมาณ	ปริมาณขยะ (ตัน)				
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
.ขยะมูลฝอยทั่วไป	ปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด	276,976	247,075	247,287.5	248,364.3	246,521
	ขยะที่จัดการอย่างถูกต้อง	107,310	213,141	134,254.3	104,623.6	199,534.6
ขยะมูลอันตรายชุมชน	ปริมาณขยะอันตรายทั้งหมด	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	ขยะที่กำจัดถูกต้อง	N/A	6.70	6.87	4.78	9.53

ที่มา : ข้อมูลขยะจากสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครพนม (มฝ.2) –ขยะอันตราย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม – 2565

รูปภาพที่ 1.12 แสดงศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม เทศบาลเมืองนครพนม







9) ประเด็นปัญหาในการจัดการขยะ จังหวัดนครพนม

(1) ประชาชนขาดความตระหนัก และไม่ให้ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย เท่าที่ควร ในเขตชุมชนเมืองมีการคัดแยกขยะและนำขยะไปใช้ประโยชน์น้อย

(2) มาตรการในการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนจัดการขยะในครัวเรือน ตามหลัก 3 Rs ประสบความสำเร็จในบางพื้นที่(ในพื้นที่ชุมชนรอบนอก) แต่สำหรับชุมชนในเมือง การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ครัวเรือนมีน้อย ส่วนใหญ่จะผลักให้เป็นภาระของ อปท.ในการเก็บ รวบรวม และนำไปกำจัด

(3) ขาดแคลนระบบกำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่กำจัดขยะส่วนใหญ่โดยการขุดหลุมฝัง เทกอง เผากลางแจ้ง ส่งผลกระทบกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ รวมทั้งอาจมีปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น แมลงวันมีจำนวนมากสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ

(4) ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญของเมือง

(5) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งยังไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากขาดบุคคลากรที่มีความรู้ในการบริหารจัดการขยะ และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญปัญหาเป็นลำดับต้นๆ การขาดแคลนงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ งบประมาณในการดำเนินการจัดการขยะในชุมชนที่มีสูงขึ้น

(6) ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการจัดการขยะต้นทาง ขาดการขับเคลื่อนงานในการส่งเสริมให้จัดการขยะต้นทาง มุ่งเน้นการจัดการขยะที่ปลายทาง

1.2.12 ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

1.2.12.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ



(1) อุทยานแห่งชาติภูลังกา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอบ้านแพง ห่างจากอำเภอบ้านแพง 6 กิโลเมตร ภูลังกาเป็นต้นกำเนิดของน้ำตกและลำธารใหญ่น้อยหลายสาย ตลอดจนมีความอุดมสมบูรณ์ของดอกไม้ กล้วยไม้ และพันธุ์ไม้นานาชนิดที่สวยงาม การเดินทางจากตัวจังหวัด ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 212 (นครพนม-บ้านแพง) ระยะทาง 92 กิโลเมตร มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญได้แก่

1) น้ำตกตาดขาม ต้นลำธารเกิดจากเทือกเขาภูลังกา ตั้งอยู่ใจกลางเขตป่าสงวนแห่งชาติภูลังกา ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านแพง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ 6 กิโลเมตรเป็นลำห้วยไหลมาบรรจบ สภาพโดยรอบบริเวณร่มรื่นเหมาะแก่การไปท่องเที่ยวและ พักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันมีถนนคอนกรีต เข้าไปถึงบริเวณน้ำตกการเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับทางไปภูลังกา

2) น้ำตกตาดโพธิ์ กำเนิดจากเทือกเขาภูลังกา อยู่ใกล้กับน้ำตกตาดขามห่างกันประมาณ 5 กิโลเมตร มีลักษณะสวยงามไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ที่ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านแพงประมาณ 11 กิโลเมตร อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม น้ำตกตาดโพธิ์ไหลจากห้วยลังกาซึ่งมาจากเทือกเขาภูลังกาที่อุดมสมบูรณ์ทำให้เกิดเป็นน้ำตกที่งดงามไหลเป็นชั้นๆ จำนวน 4 ชั้น ซึ่งแต่ละชั้นจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปทำให้น่าเที่ยวชมให้ครบทั้ง 4 ชั้น จากลานจอดรถของที่ทำการอุทยานสามมารถเดินเท้าถึงน้ำตกชั้นที่ 1 ประมาณ 100 เมตร และจากชั้น 1 เดินต่อไประยะทาง 200 เมตร ถึงชั้นที่ 2 ระยะทาง 1,700 เมตร ถึงชั้นที่ 3 ระยะทาง 2,000 เมตร ถึงชั้นที่ 4 น้ำตกชั้นที่ 4 มีความสูงที่สุด ประมาณ 50 เมตร ซึ่งในฤดูฝนสามารถมองเห็นได้จากถนนสายนครพนม-หนองคาย โดยเห็นได้ชัดเจนและมีความสวยงาม ระหว่างทางเดินจากชั้นที่ 1-4 จะมีดอกไม้ป่าและผีเสื้อชนิดต่างๆ ให้ชมในช่วงเดือนมิถุนายน-ตุลาคม ของทุกปี

(2) หาดดอนแพง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอบ้านแพง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 1 กิโลเมตร อยู่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นสถานที่ที่มีทัศนียภาพสวยงาม โดยเฉพาะภูมิทัศน์ช่วงที่มีการปลูกใบยาสูบนับพันไร่ดานสาวคอยตั้งอยู่บนเทือกเขาภูพาน เขตอำเภอนาแก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลานหินเรียบ มีต้นไม้เบญจพรรณขึ้นประปราย เมื่อขึ้นถึงลานหินสามารถมองเห็นยอดขององค์พระธาตุพนม รวมทั้งอ่างเก็บน้ำห้วยโทห้วยผักดอกและพื้นที่ของอำเภอนาแกได้เป็นอย่างดี ทั่วพื้นที่มีทิวทัศน์สวยงาม ความเป็นมาของสถานที่แห่งนี้มาจากหนุ่มสาวชาวบ้านสมัยก่อนเวลาไปหาของป่าจะนัดหมายคอยกันที่นี่เลยได้ชื่อว่า “ดานสาวคอย” การเดินทางห่างจากตัวอำเภอนาแกประมาณ 6 กิโลเมตร เส้นทางเป็นถนนลูกรังรถยนต์สามารถขึ้นไปถึงบริเวณดานสาวคอยได้

(3) หาดแห่ เป็นเกาะกลางแม่น้ำโขง อยู่บริเวณบ้านน้ำก่ำใต้ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม สภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของบ้านเรือนสองฝั่งโขง ในอดีตเริ่มมีผู้คนลงไปท่องเที่ยวพักผ่อนในฤดูร้อน ตั้งแต่ปี 2534 แต่เริ่มเป็นรูปเป็นร่างและเปิดให้บริการนักท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการเมื่อ 5 ปี ที่ผ่านมา ในช่วงหลังจากงานพระธาตุพนมของทุกปีไปจนถึงวันที่ 15 เมษายนหรือจนจบเทศกาลสงกรานต์

(4) อุทยานผาเป้า เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ชมความสวยงามทางธรรมชาติ ที่หาดูได้ยาก รวมถึงศึกษาย้อนรอยประวัติศาสตร์ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย และจะมีการพัฒนาเส้นทางขึ้นไปจุดชมวิว ให้รถยนต์ทั่วไปสามารถขึ้นได้โดยสะดวก เพื่อเป็นการรองรับประชาชน นักท่องเที่ยว ที่สนใจท่องเที่ยว นอกจากนี้ ระหว่างเส้นทางยังมีวัด สถานที่สำคัญหลายแห่ง ที่สามารถแวะเยี่ยมชมได้ถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่น่าสนใจ อุทยานฯ มีความพร้อมที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยวสนใจสามารถติดต่อสอบถาม หรือขอเจ้าหน้าที่นำทางเข้าเยี่ยมชมได้ตลอด สามารถติดต่อได้ที่ อบต.หนองบ่อ อ.นาแก จ.นครพนม หรือ สถานีควบคุมไฟป่าอุทยานแห่งชาติภูผายล อ.นาแก จ.นครพนม

1.2.12.2 แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามพื้นที่ชุ่มน้ำโลก

แม่น้ำสงคราม เป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลลงแม่น้ำโขง ทางเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน หรือที่เรียกว่าแอ่งสกลนคร มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูพาน ในเขตจังหวัดสกลนคร ไหลผ่านอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ และบรรจบกับแม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม มีความยาวประมาณ 420 กิโลเมตร ยาวเป็นลำดับที่ 7 ของประเทศ

หมู่บ้านในเขตลุ่มน้ำสงครามไหลผ่านเขตพื้นที่อำเภอนาทม อำเภอศรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน โดยเฉพาะในเขตพื้นที่บ้านปากยาม ตำบลสามผง บ้านยางงอย บ้านอ้วน และบ้านท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พบว่าบริเวณป่าบุ่งป่าทามดังกล่าว มีระบบนิเวศย่อย ถึง 28 ระบบ เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์ปลากว่า 124 ชนิด มีพรรณพืชในป่าทามที่ใช้ประโยชน์ได้จำนวนถึง 208 ชนิด

แม่น้ำสงคราม และป่าบุ่งป่าทาม เป็นแหล่งทรัพยากรที่เลี้ยงดูชุมชนรอบๆ มาอย่างยาวนาน จนสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งชาวบ้านที่นี่ได้ขนานามว่า "แม่น้ำสงครามป่าบุ่งป่าทาม" คือ "ตู้กับข้าวของชุมชน" และก่อเกิด "วัฒนธรรมปลาแดก" ขึ้น

ชุมชนในเขตลุ่มน้ำสงครามได้ใช้ประโยชน์จากลำน้ำสงครามในการทำนาปรับ การปลูกพืชผลทางการเกษตร การประมง และการคมนาคมขนส่งโดยในอดีต ใช้ท่าวังไผ่ลำน้ำสงคราม เป็นท่าน้ำสำคัญในการคมนาคมทางน้ำสู่พื้นที่ภายนอกเป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำยุคแรกๆ

แนวคิดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามรอยเส้นทางธรรมวิถีไทยวิถีพุทธลุ่มน้ำสงครามพื้นที่ชุ่มน้ำโลก และมีสโลแกน “ล่องเรือลำน้ำสงคราม นั่งรถชมวัดเก่า ช๊อปโอท๊อป กินข้าวป่า”

จึงได้บังเกิดแนวคิดโปรแกรมนำเที่ยวและทัศนศึกษา สามธรรม @ ลุ่มน้ำสงคราม

ธรรมที่ 1 ธรรมชาติ ได้แก่ ระบบนิเวศน์ลำน้ำสงคราม ป่าบุ่งป่าทาม (ตู้กับข้าวชุมชน) กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar Sites) ลำดับที่ 15 ของประเทศ

ธรรมที่ 2 ธรรมะ ได้แก่ พระกรรมฐานตามแผนที่กองทัพธรรมแห่งภาคอีสาน สายธุดงค์พระอาจารย์เสาร์ พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระอาจารย์เกิ่ง อธิมุตตโก พระอาจารย์มหาบัว ญาณสัมปันโน พิพิธภัณฑ์หลวงปู่ตื้อ

ธรรมที่ 3 วัฒนธรรมท้องถิ่นคนลุ่มน้ำสงคราม เช่น วิถีชีวิตคนหาปลา การไหลมอง ไส่ตุ้ม ไส่โต่ง ตึกสดุ้งยักย์ ทำปลาแดก กินข้าวป่า และเส้นทางประวัติศาสตร์ของชาติพันธุ์คนลุ่มน้ำสงคราม

1.2.12.3 แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา

(1) แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน แหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทน จ.นครพนม สำหรับแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ท่าอุเทนนี้นับว่ามีความสำคัญทางด้านโบราณชีววิทยาและธรณีวิทยา เป็นแหล่งรอยตีนไดโนเสาร์ที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทยมีความกว้างกว่า 3 นิ้ว ประกอบด้วยแนวทางเดิน 32 แนว และรอยเท้ามากกว่า 199 รอย มีลักษณะชัดเจนเป็น 3 นิ้ว คล้ายรอยตีนไก่ ปลายนิ้วมีเล็บแหลมคมเป็นลักษณะของไดโนเสาร์พวกกินพืชขนาดกลาง จากลักษณะทางเดินน่าจะอยู่กันเป็นฝูงพวกนี้น่าจะเป็นไดโนเสาร์นกกระจอกเทศ จากรอยตีน ยังพบรอยตีนไดโนเสาร์ขนาดใหญ่ คือ ซอโรพอดและอิกัวโนดอนอยู่ด้วย และยังพบรอยตีนจระเข้ขนาดเล็กอีกหลายแนว

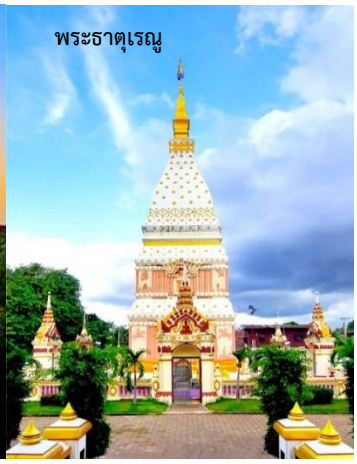
(2) ดานสาวคอย ตั้งอยู่ในบริเวณวัดภูพานอุดมธรรม บนเทือกเขาภูพาน ในบริเวณพิกัดที่ 0443527 ตะวันออก 1867320 เหนือ ระวาง 5942 บ้านคับพวง สามารถเดินทางเข้าไปในตัวอำเภอนาแกโดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 223 อำเภอธาตุพนม-อำเภอนาแก จะมีป้ายบอกทางไปวัดภูพานอุดมธรรม ซึ่งห่างจากอำเภอนาแกไปทางทิศใต้ประมาณ 6 กิโลเมตร สามารถเดินทางขึ้นโดยรถยนต์มีถนนลาดยาง ขึ้นถึงบริเวณวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของดานสาวคอย ความเป็นมา

ของสถานที่แห่งนี้เนื่องมาจากหนุ่มสาวชาวบ้านสมัยก่อนเวลาจะไปหาของป่าจะนัดหมายมาคอยกันที่ลานหินนี้เป็นประจำ หรือมาเที่ยวชมความงามโดยฝ่ายสาวจะมาเป็นผู้คอย จึงได้ชื่อว่า **“ดานสาวคอย”**

1.2.12.4 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

(1) พระธาตุพนม ประดิษฐาน ณ วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหารในเขตอำเภอธาตุพนม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 50 กิโลเมตร ผลจากการขุดค้นทางโบราณคดีลงความเห็นว่าเป็นสมัยเดียวกันกับปราสาทของขอม และได้ทำการบูรณะเรื่อยมา โดยในปี พ.ศ.2458 วัดพระธาตุพนมได้รับการยกฐานะเป็นอารามหลวงชั้นเอก ขึ้นเป็น “วรมหาวิหาร” ต่อมาในวันที่ 11 สิงหาคม 2518 พระธาตุพนมได้ล้มทลายลงทั้งองค์เนื่องจากความเก่าแก่ของ องค์พระธาตุพนม รัฐบาลได้ก่อสร้างองค์พระธาตุขึ้นใหม่ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2522 และได้ ทำการบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ตลอดจนของมีค่ามากมายนับหมื่นชิ้นภายในองค์พระธาตุ บนยอดองค์พระธาตุมีฉัตรทองคำน้ำหนักถึง 110 กิโลกรัม ปัจจุบันองค์พระธาตุพนมมีฐานกว้างด้านละ 12.33 เมตร เป็นเจดีย์ทรงสี่เหลี่ยมสูงแลดูสง่างามยิ่งนัก


พระธาตุพนม


พระธาตุเรณู

(2) พระธาตุท่าอุเทน ประดิษฐานอยู่บ้านท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน รูปทรงคล้ายพระธาตุพนม มีความสูงจากพื้นดินถึงยอด 33 วา ฐานกว้างด้านละ 6 วา 3 ศอก พระอาจารย์ศรีทัตถ์ เป็นผู้สร้าง เมื่อปี พ.ศ.2455 พระธาตุท่าอุเทนนี้เป็นศิลปกรรมและปูชนียสถานอันสำคัญยิ่งองค์หนึ่ง ภายในองค์พระธาตุบรรจุพระธาตุของ พระอรหันต์ ซึ่งพระอาจารย์ศรีทัตถ์ได้อัญเชิญมาจากเมืองย่างกุ้งประเทศพม่า การเดินทางไปนมัสการพระธาตุท่าอุเทนจากตัวเมืองนครพนมใช้เส้นทางหมายเลข 212 ไปยังอำเภอท่าอุเทน ระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร

(3) พระธาตุเรณูนคร ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุเรณูนคร ตำบลเรณูนคร อำเภอเรณูนคร สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2461 โดยอาจารย์เม้า วงษา และ อุปปัชฌาอินทร์ โดยจำลองมาจากองค์พระธาตุพนม มีความสูง 35 เมตร กว้าง 8.37 เมตร มีซุ้มประตู 4 ด้าน ภายในเป็นโพรงบรรจุพระไตรปิฎก พระพุทธรูปทองคำ ภายในวัดพระธาตุเรณูนคร นอกจากมีองค์พระธาตุเรณูนครแล้วยังมีพระรูปพระองค์แสน (น้ำหนัก 1,200 กิโลกรัม หน้าตักกว้าง 50 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร) มีพระพุทธลักษณะสวยงาม การเดินทางไปนมัสการพระธาตุเรณูนคร จากตัวเมืองใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 212 ถึงกิโลเมตร ที่ 44 มีทางแยกไปยังอำเภอเรณูนคร 7 กิโลเมตร สภาพถนนลาดยางใช้ได้ทุกฤดูกาล รวมระยะทางทั้งสิ้น 51 กิโลเมตร

(4) พระธาตุประสิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระธาตุประสิทธิ์ ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า ห่างจากตัวอำเภอเมืองประมาณ 98 กิโลเมตร เป็นที่บรรจุพระอุรังคธาตุของพระพุทธเจ้า ประชาชนในท้องถิ่นใกล้เคียงเคารพนับถือมากการเดินทางจากตัวเมืองนครพนม ไปตามทางหลวงหมายเลข 212 ผ่านอำเภอท่าอุเทน ถึงบ้านท่าดอกแก้วจะมีทางหลวง หมายเลข 2032 แยกซ้ายมือเข้าตัวอำเภอศรีสงคราม จากอำเภอศรีสงคราม ไปอำเภอนาหว้า ระยะทาง 26 กิโลเมตร ถนนลาดยางตามทางหลวงหมายเลข 2132 ถึงบริเวณวัด

(5) พระธาตุมหาชัย ประดิษฐาน ณ วัดโพธิ์ตดาราม ตำบลมหาชัย อำเภอปลาปาก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 40 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางนครพนม - สกลนคร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 พระธาตุมหาชัย เป็นปูชนียสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ที่พระธาตุมหาชัย เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2518 ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 ซึ่งเป็นวันวิสาขบูชา และที่วัดโพธิ์ตดารามนี้ ยังเป็นที่จำพรรษาของท่านพระครูสุนทรธรรมโพธิต (หลวงปู่คำพันธ์ โพสปัญโญ) พระเกจิอาจารย์สายวิปัสสนาที่สำคัญองค์หนึ่ง และเป็นที่เคารพนับถือของชาวจังหวัดนครพนม และชาวอีสานทั่วไปด้วย

(6) พระธาตุศรีคูณ หรือ พระธาตุศรีคุณ เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองของชาวอำเภอนาแก ห่างจากอำเภอธาตุพนม ตามทางหลวงหมายเลข 212 ประมาณ 27 กิโลเมตร พระธาตุศรีคูณมีลักษณะส่วนบนคล้ายพระธาตุพนม ต่างกันตรงที่ชั้นที่ 1 มีสองตอน เป็นรูป 4 เหลี่ยม ประดับลวดลายปูนปั้น และชั้นที่ 2 สั้นกว่าพระธาตุพนม

(7) พระธาตุนคร อำเภอเมืองนครพนม พระธาตุนครมีลักษณะสี่เหลี่ยมจตุรัส กว้างด้านละ 5.85 เมตร สูง 24 เมตร ก่อสร้างเสร็จในวันเดือนเพ็ญของปี พ.ศ. 2465 มีรูปแบบตามพระธาตุพนมองค์เดิมภายในบรรจุพระอรหันต์สารีริกธาตุพร้อมกับองค์พระพุทธรูปทองคำและของมีค่าต่างๆ จากประชาชนผู้มีจิตศรัทธาถวายบรรจุเอาไว้ในองค์พระธาตุ และพระธาตุประจำวันเกิดของผู้เกิดวันเสาร์ เชื่อกันว่าผู้มานมัสการจะได้รับอานิสงส์เสริมบุญบารมีและมีอำนาจวาสนาเป็นเจ้าคนนายคน

(8) วัดมรุกขนคร ตั้งอยู่ ต.ดอนนางหงส์ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม มีพระธาตุสำคัญของจังหวัด ลักษณะคล้ายพระธาตุพนม ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมซ้อนลดหลั่นกันขึ้นไปเรื่อยๆ ยอดเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยมผู้สร้างคือพระบรมราชา(กู่แก้ว) เจ้าเมืองเดิมมรุขนครเดิม ช่วงหนึ่งเคยเป็นศูนย์กลางอาณาจักรศรีโคตรบูรณ์

(9) วัดโอกาสศรีบัวบาน เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองมาแต่โบราณ มีศาลเจ้าหมื่น รวมทั้งพระติ้ว พระเทียม ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของเมืองนครพนม เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วไป วัดนี้ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงติดกับด่านศุลกากรนครพนม ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม

(10) พระพุทธบาทเวินปลา ตั้งอยู่ในลำน้ำโขง ณ บ้านเวินพระบาท ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน โดยมีที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดพระบาทเวินปลา หางจากฝั่งออกไป 150 เมตร สถานที่แห่งนี้ ชาวบ้านเรียกว่า “วังน้ำวน หรือ เวิน” ลักษณะเป็นรอยฝ่าพระบาทเบื้องซ้าย ความกว้าง 70เซนติเมตร ความยาว 1.80 เมตร ตรงกลางมีรูปกงจักร เส้นผ่าศูนย์กลางของรูปประมาณ 10 เซนติเมตร ในฤดูฝนน้ำจะท่วมคือตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปจนกว่าน้ำจะลดลง ในเดือนกุมภาพันธ์ จึงไปนมัสการได้ งานเทศกาลนมัสการ จะตรงกับวันสงกรานต์ของทุกปี การเดินทางจากนครพนมไปตามถนนสายนครพนม-บ้านแพง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 10 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านอีก 500 เมตร


พระพุทธบาทเวินปลา

(11) พระบางวัดไตรภูมิ ประดิษฐานอยู่ ณ วัดไตรภูมิ ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามสมุทร มีขนาดสูง 80 นิ้ว แท่นสูง 2.5 นิ้ว ฐานเป็นรูป 8 เหลี่ยม สูง 15 นิ้ว ห่างจากตัวจังหวัดนครพนม ประมาณ 26 กิโลเมตร

(12) พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เป็นสถาปัตยกรรมดีเด่นมีลักษณะเป็นแบบตะวันตกได้รับอิทธิพลในรูปแบบการก่อสร้างจากฝรั่งเศสช่วงสมัยสงครามอินโดจีน มีอายุแก่มากแล้วแต่ยังรักษาสภาพและความสวยงามต่างๆไว้ได้อย่างดี ภายในจัดแสดงเกี่ยวกับเรื่องราวของจังหวัดนครพนมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันรวมถึงประเพณีไหลเรือไฟหนึ่งเดียวของประเทศไทยด้วย



พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

(13) หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถฯ เดิมเคยเป็นอาคารศาลากลางจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) มาก่อน เริ่มสร้างครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2458 ในสมัยที่พระยาพนมนครนุรักษ์ (อุ้ย นาครทรรภ) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมคนแรก สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2462 ลักษณะสถาปัตยกรรม ตัวอาคารใช้แปลนของศาลากลางจังหวัดเชียงราย มีลักษณะตึกสองชั้นครึ่ง ก่ออิฐถือปูน ไม่เสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ส่วนประกอบโครงสร้างต่างๆ เป็นไม้ รูปทรงอาคารเป็นแบบตะวันตก



(14) หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ที่อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ท่านโฮจิมินห์ได้เคยเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อกอบกู้เอกราชของประเทศเวียดนาม ระหว่างปี พ.ศ.2471-2474 ที่บ้านนาจอกหมู่ที่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกอบกู้อิสรภาพให้แก่ประเทศเวียดนาม กระทรวงการต่างประเทศสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวโดยให้ความเห็นว่าเป็นการส่งเสริมให้ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแน่นแฟ้นขึ้นและจะช่วยดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามให้เดินทางมาเยี่ยมเยียนเพื่อทัศนศึกษาแหล่งจารึกทางประวัตศาสตร์ ณ ที่แห่งนี้ ต่อมากระทรวงการต่างประเทศเวียดนามมีความคิดเห็นสนับสนุนการพัฒนาบ้านนาจอกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและมิตรภาพไทย-เวียดนามโดยพิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์เวียดนามมีการรวบรวมเอกสารสำคัญภาพถ่ายเครื่องใช้สอยและหลักฐานทางประวัติศาสตร์และบ้านจำลองบ้านเกิด และบ้านที่ฮานอยเพื่อมอบให้ฝ่ายไทยให้จัดแสดงให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาที่พิพิธภัณฑ์ประธาน โฮจิมินห์ที่บ้านนาจอกนอกจากนี้ยังมีบ้านจำลองของท่านอดีตประธานโฮจิมินห์ที่เคยอยู่โดยการก่อสร้างขึ้นโดยชาวไทยเชื้อสายเวียดนามให้จังหวัดนครพนม สถานที่แห่งนี้ท่านเคยปลูกต้นมะเฟือง 1 ต้น และต้นมะพร้าว 2 ต้นลักษณะบริเวณบ้านปลูกต้นมะพร้าวต้นมะเฟือง หลังบ้านมียุ้งข้าว ตัวบ้านเป็นบ้านสวนแบบโบราณ ชั้นเดียว ร่มรื่น ในบ้านมีห้อง 2 ห้อง มีเตียงไม้ ชั้นวางของ โต๊ะ เก้าอี้ยาว

(15) พิพิธภัณฑ์ประธานโฮจิมินห์ เป็นสถานที่รวบรวมเอกสารและจัดแสดงจำลองบ้านเกิดของท่านประธานโฮจิมินห์และรูปปั้นประวัติการเดินทางเพื่อกอบกู้เอกราชนอกจากนี้ยังมีห้องบรรยายและมีห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม

(16) อนุสรณ์สถานประธานโฮจิมินห์ ตั้งอยู่ที่บ้านนาจอก ต.หนองญาติ อ.เมืองนครพนม จ.นครพนม ภายในมีอาคารพิพิธภัณฑ์ มีอาคารจำลองบ้านเก่าของลุงโฮ จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้านแบบเดียวกับยุคที่ลุงโฮหรือประธานโฮจิมินห์ได้มาอาศัยอยู่ที่นี่ช่วงสงครามเวียดนามให้ได้ชมกัน รวมทั้งมีอาคารจำหน่ายสินค้าพื้นบ้าน สินค้า OTOP ของที่ระลึก และมีบริการเช่าชุดอ๋าวหย่ายเพื่อถ่ายภาพเป็นที่ระลึก



สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ให้ความสำคัญกับจังหวัดนครพนมในฐานะเมืองคู่แฝด ที่ลงนามความร่วมมือในเรื่องของเศรษฐกิจการค้า การท่องเที่ยว ที่สำคัญยังเป็นเมืองที่อดีตประธานโฮจิมินห์เคยมาพำนัก เพื่อหาลู่ทางกอบกู้เอกราช ปลดปล่อยประเทศเวียดนามยุคสงครามอินโดจีน กระทั่ง เมื่อปี 2557 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สนับสนุนงบประมาณ 45 ล้าน ร่วมกับชาวไทยเชื้อสายเวียดนามผลักดันให้มีการก่อสร้างอนุสรณ์สถานประธานโฮจิมินห์ขึ้นที่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม บนเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ของกรมธนารักษ์ ภายในได้จัดสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์รวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเส้นทางการต่อสู้กอบกู้เอกราชของอดีตประธานโฮจิมินห์ การแสดงหุ่นขี้ผึ้งจำลอง สภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของอดีตประธานโฮจิมินห์กับชาวบ้าน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาเส้นทางความเป็นมาของประวัติศาสตร์ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับเวียดนาม นอกจากนี้ยังมีการก่อสร้างอาคาร ไว้จัดแสดงจำหน่ายสินค้าโอทอป ที่ระลึกที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ซึ่งเปิดเป็นทางการในวันที่ 19 พฤษภาคม 2559 พร้อมจัดงานเฉลิมฉลองครบรอบ 126 ปี วันคล้ายวันเกิดของอดีตประธานโฮจิมินห์ รวมถึงครบรอบ 12 ปี ในการก่อสร้างหมู่บ้านมิตรภาพไทยเวียดนามขึ้น

(17) พิพิธภัณฑ์ศาลจังหวัดนครพนม เป็นอาคารศาลจังหวัดนครพนม (หลังเก่า) ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2460 ในที่ดินแปลงริมแม่น้ำโขง หันหน้าสู่แม่น้ำโขง เป็นอาคารแบบตึกโบราณชั้นเดียวใต้ถุนสูง เสา ผนัง ก่ออิฐถือปูน ไม่มีโครงเหล็ก โครงหลังคาทำด้วยไม้เนื้อแข็งมุงกระเบื้องเดินเผา ทำพิธีเปิดศาลเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2461 มีห้องพิจารณาครั้งแรก 1 ห้อง และเมื่อปี พ.ศ. 2483 เป็นปีที่ประเทศไทยมีกรณีพิพาทอินโดจีน อาคารศาลได้ถูกกระสุนปืนและลูกระเบิดหลายแห่ง ทำให้ผนังแตกร้าว ต่อมาได้มีโอกาสซ่อมแซมและเพิ่มห้องพิจารณาอีก 1 ห้อง พร้อมดัดแปลงใต้ถุนเป็นห้องขังและห้องเก็บพัสดุใช้งานเป็นที่ทำการศาลจังหวัดนครพนมจนถึงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2506 เป็นเวลา 55 ปี

ในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดได้จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงให้เป็นพิพิธภัณฑ์ศาลจังหวัดนครพนม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ทบทวนเรื่องราวประวัติศาสตร์ศาลจังหวัดนครพนมที่ผ่านมา รวมทั้งเป็นการให้ความสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต และให้ความสำคัญกับบุคคลที่ได้บุกเบิกและทุ่มเท และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานในอดีต



1.2.12.5 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

(1) ประติมากรรมองค์พญาศรีสัตตนาคราช หรือ Land Mark องค์พญาศรีสัตตนาคราช เกิดจากดำริของท่านอนุกูล ตังคณานุกูลชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คนที่ 38 ที่ว่า “นครพนมเป็นเมืองสุดชายแดน มีเส้น SKYLINE เส้นขอบฟ้า ทิวทัศน์สวยงามริมฝั่งโขง จะต้องมีจุดพักสายตาและสัญลักษณ์เมืองเป็นแลนด์มาร์ค”จึงได้หารือร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เพื่อจัดสร้างสัญลักษณ์ หรือแลนด์มาร์คของเมือง เป็นพญานาคตามหลักความเชื่อของชาวลุ่มแม่น้ำโขง จังหวัดจึงได้จัดทำโครงการยกระดับและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมก่อสร้างประติมากรรมพญานาค (Land Mark) ขึ้น ซึ่งได้มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครพนม ดำเนินการออกแบบ รวมไปถึงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบโครงการ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารูปแบบประติมากรรมพญานาค โดยมีนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม เป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ต่อมา ท่านอดิศักดิ์ เทพอาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คนที่ 39 พร้อมด้วย พล.ต.สนธยา ศรีเจริญ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกนครพนมในขณะนั้น ได้ติดตามการดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงรูปแบบประติมากรรมรูปพญานาค ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาให้ได้รูปแบบงดงาม ถูกต้องตามลักษณะ อันเป็นมงคล และพัฒนาพื้นที่โดยรอบให้สวยงาม และเมื่อท่านสมชาย วิทย์ดำรงค์ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม คนที่ 40 ก็ได้สานต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งแม่น้ำโขงต่อเนื่องเพิ่มเติม ได้แก่ การก่อสร้างอัฒจันทร์ลานเดิน - วิ่ง เพื่อนั่งชมไหลเรือไฟ และการออกกำลังกาย การก่อสร้างเส้นทางจักรยาน และการปรับปรุงภูมิทัศน์ ให้สอดรับกับประติมากรรมแลนด์มาร์คพญานาค และให้จัดสร้างวัตถุมงคลเหรียญพญานาค รุ่น “มหาสิทธิโชค” เพื่อจัดหาทุนในการบริหารจัดการประติมากรรมพญานาค การก่อสร้างประติมากรรมพญาศรีสัตตนาคราชจึงสัมฤทธิ์ผลสำเร็จ

“ประติมากรรมพญาศรีสัตตนาคราช เกิดจากแนวความคิด ที่ว่า ท่านพญานาคได้ขึ้นมาจาก แม่น้ำโขงมีปลายหางอยู่กลางสระน้ำ พร้อมน้ำพุรอบ 8 ทิศทาง โดยแสดงให้เห็นพญานาคขึ้นมาจากน้ำ และมีซุ้มลำตัวพญานาคเป็นลายโปร่งแสง แสดงการลอกคราบ ละทิ้งหลุดจากกิเลส แล้วมุดไปทางใต้ฐานขึ้นแท่นประทับ เป็นองค์พญานาค พญาศรีสัตตนาคราชที่สง่างาม มีลำตัวขด 3 ชั้น แสดงถึงว่าองค์พญานาคเลือกขึ้นมาจากแม่น้ำโขง มาอยู่ดินแดนที่มีความสุขมากที่สุดน่าอยู่ที่สุดชูคอและหัวทะยานไปทางทิศเหนือเพื่อพัฒนานครพนมให้เจริญรุ่งเรืองและคงอยู่คู่กับดินแดนแห่งนี้ตลอดไป”

โดยพญาศรีสัตตนาคราช หล่อด้วยทองเหลือง มี 7 เศียร ขนาดความกว้างรวมหาง 4.49 เมตร สูง 10.90 เมตร โดยมีความสูงรวมฐานประมาณ 16.29 เมตร น้ำหนักรวมทั้งสิ้น 9 ตัน หันหน้าไปทางทิศเหนือ หางชี้ไปทางแม่น้ำโขง

(2) ประเพณีไหลเรือไฟ ในวันเพ็ญเดือนสิบเอ็ดของทุกปี จังหวัดนครพนมจะมีการจัดงานประเพณีไหลเรือไฟ ซึ่งการไหลเรือไฟถือเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่พุทธศาสนิกชนชาวอีสาน ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่ครั้งโบราณ ประเพณีไหลเรือไฟบางทีเรียกว่าล่องเรือไฟ ลอยเรือไฟ หรือปล่อยเรือไฟ ซึ่งเป็นลักษณะที่ไฟเคลื่อนที่ไปเรื่อยๆ เรือไฟหรือเฮือไฟ หมายถึงเรือที่ทำด้วยท่อนกล้วย ไม้ไผ่ หรือวัสดุที่ลอยน้ำมีโครงสร้างเป็นรูปร่างต่างๆ ตามความต้องการ เมื่อจุดไฟ เปลวไฟจะลุกเป็นรูปร่างตามโครงสร้างนั้นๆ งานประเพณีไหลเรือไฟจะมีขึ้นในเทศกาลออกพรรษา ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับการบูชา รอยพระพุทธบาทที่ประทับไว้บน ฝั่งแม่น้ำนัมมทานที ในแคว้นทักขิณาบท ประเทศอินเดีย (ปัจจุบันเรียกว่า “แม่น้ำเนรบุททา”) ตามพุทธประวัติกล่าวไว้ว่า ในครั้งนี้พญานาค ได้ทูลอาราธนาพระพุทธองค์ไปแสดงธรรมในพิภพของนาค เมื่อเสด็จกลับพญานาคทูลขอให้พระองค์ประทับรอยพระบาทไว้ ณ ริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานที พระองค์จึงได้ประทับรอยพระบาทไว้ตามประสงค์ของพญานาค รอยพระบาทที่ทรงประทับไว้นี้ เป็นที่เคารพของเทวดา มนุษย์ ตลอดจนถึงสัตว์ทั้งหลาย ผู้ที่ต้องการบุญกุศล ด้วยเหตุนี้การไหลเรือไฟจึงถือว่าเป็นการบูชารอยพระพุทธบาท


องค์พญาศรีสัตตนาคราช

(3) เรณูนคร เมืองเรณูนครเป็นถิ่นที่อยู่ของชาวผู้ไทซึ่งยังคงรักษา ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นไว้อย่างดี อาทิ เช่น ธรรมเนียมการต้อนรับด้วยการบายศรีสู่ขวัญ การเลี้ยงอาหารแบบพาแลง การชวนดูดอุ การฟ้อนรำผู้ไท เมืองเรณูนครยังมีร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกต่างๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณวัดธาตุเรณูและตลาดอำเภอเรณูนคร ตัวอำเภอเรณูนครมีที่ตั้งห่างจากพระธาตุพนม 15 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัด ไปทางทิศใต้เป็นระยะทาง 51 กิโลเมตร

(4) ประเพณีแสกเต้นสาก เป็นประเพณีของชนเผ่าไทแสก อาศัยอยู่ในบ้านอาจสามารถ ตำบลอาจสามารถ ห่างจากตัวเมืองนครพนม ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นการ

เต้นบวงสรวงเจ้าที่ ในเดือน 3 ขึ้น 2 ค่ำ การเต้นสากนอกเทศกาลจะต้องทำพิธีขอขมาก่อน โดยใช้หัวหมู เงิน 20 บาท และเหล้าทำพิธีที่ศาลเจ้าประจำหมู่บ้านโดยการเสี่ยงทายใช้ไม้สี ถ้าไม้สีเดียวกันถือว่าเจ้าไม่อนุญาตการเต้นแสกเต้นสากใช้ไม้ยาวทาสีแดงสลับขาวเรียก “สาก” นำด้วยเสียงกลองจังหวะเร็ว ผู้เต้นจะซอยเท้าถี่ๆ ลงไปตามจังหวะการกระทบไม้ คล้ายกับการเต้นลาวกระทบไม้แต่เร็วกว่ามาก

(5) โซ่ทั่งบั้ง เป็นประเพณีของชาวโซ่ (โส้) ซึ่งเป็นชนเผ่าๆ หนึ่งของจังหวัดนครพนม ชาวโซ่มีภาษา เป็นของตนเอง ลักษณะภาษาคล้ายมอญปนเขมร การเต้นโซ่ทั่งบั้ง เป็นการรำในงานศพ เพื่อส่งวิญญาณผู้ตายให้ไปสุขสบายในชาติหน้า การรำมีทั้งชายและหญิง หมู่บ้านชาวโซ่มีอยู่ที่บ้านโพนจาน อำเภอโพนสวรรค์ โดยเดินทางไปตามถนนนครพนม - ท่าอุเทน เลี้ยวซ้ายไปตามถนนสายท่าอุเทน - กุสุมาลย์ 25 กิโลเมตร ชนเผ่าไทโซ่ มีกระจายอยู่ในหลายอำเภอ อาทิ ที่อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม และอำเภอนาแก

(6) ไชยบุรีเมืองแห่งแม่น้ำ 2 สี บ้านไชยบุรีเป็นชุมชนเมืองโบราณเก่าแก่กว่า 200 ปี ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำสงครามที่ไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง ทำให้เกิดปรากฏการณ์แม่น้ำ 2 สี และ มีโบราณสถานให้ศึกษาเยี่ยมชม ตามโครงการย้อนรอยเมืองไชยสุต์อุตมบุรี และเป็นแหล่งปลาชุกชุม ผลิตภัณฑ์และของฝากที่มีชื่อเสียง คือ ส้มปลาโด ปลาร้าตัวใหญ่ บ้านไชยบุรี

1.2.12.6 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน

(1) เส้นทางจักรยานเลาะริมโขง โดยในปี 2557 - 2564 จังหวัดนครพนมได้ดำเนินการก่อสร้างทางจักรยานริมแม่น้ำโขง จากสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ถึง อำเภอธาตุพนม รวมระยะทาง 74.208 กิโลเมตร





(2) อุโมงค์นาคราช อุโมงค์นาคราช ยาว 303 เมตร เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขงของจังหวัดนครพนม ตัดด้านหลังหล่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวนครพนม แห่งใหม่และแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง

(3) สนามกอล์ฟภูกระแต มีเนื้อที่ประมาณ 200 ไร่ ตั้งอยู่ที่บริเวณคณะเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม รอบอ่างเก็บน้ำภูกระแต เป็นสนามกอล์ฟที่ได้มาตรฐานแห่งหนึ่ง มีขนาด 9 หลุม มีธรรมชาติสวยงาม อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเพียง 3 กิโลเมตร เท่านั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นสนามกอล์ฟที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

(4) สวนหลวง ร.9 สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพระราชสักการะ เนื่องในโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ เป็นสวนสาธารณะที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล เมืองนครพนม ตามเส้นทางสายนครพนม - ท่าอุเทน อยู่ทางด้านทิศเหนือของตัวเมืองนครพนม

(5) เขื่อนหน้าเมืองนครพนมและอัฒจันทร์ลานเดิน - วิ่ง ริมฝั่งแม่น้ำโขง เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกาย อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม เป็นสถานที่สำหรับชมทิวทัศน์อันวิจิตรของแม่น้ำโขงอันเป็นแน่น้ำสายสำคัญไหลผ่านเมือง ก่อให้เกิดทัศนียภาพอันสวยสดงดงาม โดยเฉพาะภาพพระอาทิตย์ที่โผล่พ้นทิวเขาเหนือลำน้ำโขงนั้นเป็นภาพที่หาดูได้ยากยิ่งบริเวณเขื่อนหน้าเมืองนี้อยู่ตรงข้ามกับเมืองท่าแขกแขวงคำม่วน ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(6) สวนสาธารณะและหาดทรายทองศรีโคตรบูรณ์ นับเป็นหาดทรายน้ำจืดที่สวยงามมาก โดยจะปรากฏหาดทรายในฤดูแล้ง (ราวเดือนมีนาคม - เมษายน) บริเวณหาดทรายจะยื่นยาวออกไปกลางลำน้ำโขง ห่างจากประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพียง 500 เมตร หาดทรายแห่งนี้ อยู่ตรงข้ามกับที่ทำการแขวงคำม่วน เหมาะอย่างยิ่งสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจและชมความงามของธรรมชาติ

(7) สวนชมโขง เป็นสวนสาธารณะที่เทศบาลเมืองนครพนม จัดสร้างขึ้นในปี 2545 เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ในการนันทนาการ พักผ่อนออกกำลังกาย ตลอดจนใช้เป็นสถานที่จัดแสดงงานประจำปีต่างๆ ของจังหวัด ใช้พื้นที่ของเรือนจำจังหวัด (เดิม) เป็นสถานที่ก่อสร้าง ภายในสวนยังคงมีอาคารและห้องคุมขังนักโทษไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาและเข้าชม รวมถึงการตกแต่งประดับสวนด้วยน้ำพุที่สวยงาม

(8) สถานที่จัดแสดงโลกของปลาแม่น้ำโขง อ่างเก็บน้ำหนองญาติ มีเนื้อที่ประมาณ 2,500 ไร่ เป็นแหล่งน้ำที่ติดกับเขตเทศบาลเมืองนครพนม เป็นสถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้เสด็จปฏิบัติภารกิจเมื่อปี พ.ศ.2505 รวมทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนโดยทั่วไป และจังหวัดนครพนมมีแม่น้ำที่สำคัญคือ แม่น้ำโขง ลำน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม จึงทำให้จังหวัดนครพนม มีสัตว์น้ำมากมาย หลายชนิดและกลายเป็นแหล่งน้ำที่ สำคัญในการขยายพันธุ์สัตว์น้ำ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมสัตว์น้ำและปลาหลายชนิดทั้ง ชนิดที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ในประเทศไทย ด้วยดำริของ ฯพณฯ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรีคนที่ 22 พิจารณาเห็นสมควรที่จะจัดตั้งสถานที่จัดแสดงโลกของปลาแม่น้ำโขง ขึ้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองญาติ เพื่อรวบรวม พันธุ์สัตว์น้ำที่อยู่ในแม่น้ำโขง ลำน้ำก่ำ แม่น้ำสงคราม ไว้เพื่อแสดงให้นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว และผู้ที่สนใจได้ชมและศึกษาหาความรู้ โดยจัดแสดงพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงทั่วไป และชนิดที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งมีจุดเด่นคือมีอุโมงค์ลอดใต้ตู้ปลาสามารถ ชมความเคลื่อนไหวของปลา ได้เป็นอย่างดี และยังมีตู้ปลาขนาดและรูปทรงต่างๆอีกมากมาย นอกจากนั้น ภายในตัวอาคารยังประกอบไปด้วยจุดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับปลาแม่น้ำโขงห้องโสตทัศนศึกษาสำหรับฉายวีดีทัศน์ที่ทันสมัยขนาด 50 ที่นั่ง และสถานที่ จำหน่ายของที่ระลึก จึงนับเป็นอาคาร แสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืดที่ทันสมัยและมีประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ความเพลิดเพลินแก่ผู้เยี่ยมชมชาวจังหวัดนครพนมและจังหวัดอื่นๆ ต่อไป

(9) หอเฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์จักรี ห่างจากใจกลางเมืองนครพนม 7 กม. ใช้เวลาเดินทางประมาณ 14 นาที ตั้งอยู่ที่ ต.หนองญาติ อ.เมืองนครพนม เปิดทุกวัน จันทร์ – ศุกร์ 9.00 – 17.00 น. เสาร์ – อาทิตย์ 10.00 – 18.00 น. เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับความเป็นมาของพระราชวงศ์จักรี นิทรรศการพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินจังหวัดนครพนม เนื้อหาภายในนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์จักรี ประกอบไปด้วยพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ภาพวาดสีน้ำมันของ 9 รัชกาล พร้อมพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ โชนชั้น 2 จะมีนิทรรศการจัดแสดงเรื่องราวและประวัติความเป็นมาของแต่ละชนเผ่าพื้นเมืองของจังหวัดนครพนม ซึ่งมีถึง 8 เผ่า 2 เชื้อชาติ จำลองชุดประจำของแต่ละชนเผ่า รวมทั้งภาพพระธาตุประจำวันเกิด และยังมีเจ้าหน้าที่คอยให้ข้อมูลสอบถามให้กับนักท่องเที่ยว ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจ มาเยี่ยมชม ถ่ายรูป อีกทั้งยังสามารถศึกษาหาความรู้ได้อีกด้วย


สะพานมิตรภาพแห่งที่ 3


หอนาฬิกาเวียดนามอนุสรณ์

(10) ถนนวสรรค์ชายโขง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนแห่งใหม่ หรือที่เรียกกันว่า ถนนสวรรค์ชายโขง ระยะทางยาวกว่า 4 กิโลเมตร บริเวณท้ายเมือง ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม นอกจากพัฒนาให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวชมธรรมชาติสองฝั่งโขงไทย-ลาว และยังเป็นถนนเพื่อสุขภาพ ออกกำลังกาย เดิน วิ่ง ปั่นจักรยาน ทั้งยามเช้า ยามเย็นที่สำคัญบริเวณเส้นทางดังกล่าวยังมีหมู่บ้านวัฒนธรรมชนเผ่า ที่จัดแสดงวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความเป็นอยู่ของชนเผ่า ตอนเย็นจะนำสินค้าพื้นเมือง OTOP ของฝากที่ระลึกออกมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังเป็นจุดสำคัญที่มีไฮไลต์ ในช่วงน้ำโขงแห้งลดระดับ จะสามารถมองเห็นหาดทรายทองศรีโคตรบูรณที่มีความแปลกสวยงามตามธรรมชาติ เรียกได้ว่าอันซีนไทยแลนด์แห่งเดียวในประเทศไทยเพราะเป็นหาดทรายที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ หลังน้ำโขงลดจะมีความสวยงามถูกน้ำโขงซัด

กลายเป็นคลื่นทรายคล้ายเกล็ดพญานาค และมีความสวยงามระยิบระยับหลังถูกแสงแดดกระทบ กลายเป็นถนนที่ได้รับความสนใจจากประชาชน นักท่องเที่ยวมาเที่ยวพักผ่อนชื่นชมความสวยงามตามธรรมชาติสองฝั่งโขงไทย-ลาว


ถนนสวรรค์ชายโขง

1.2.13 ข้อมูลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จังหวัดนครพนม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานไว้เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่เน้นการพึ่งพาตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาและการบริหารจัดการในภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม จึงมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป นำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในแนวทางและวิธีการต่างๆ แตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน แต่ละพื้นที่ในลักษณะการบูรณาการในการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

จังหวัดนครพนม ได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่มีการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครอบคลุมทั้ง 12 อำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 1.66 แสดงจำนวนโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่	ประเภทโครงการ	จำนวน (พื้นที่/หมู่บ้าน)
1	โครงการบูรณาการจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาความยากจน และโครงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแบบ ABC	140
2	โครงการด้านแหล่งน้ำตามพระราชดำริ และโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	114
3	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	125
4	การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท	243
5	การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านความมั่นคง	15
6	การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส.	75

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดาริ (กปร.) รวบรวมจากหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง)

1.2.14 ข้อมูลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2558 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้มีประกาศ กนพ. ที่ 2/2558 เรื่อง กำหนดพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 2 จัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนมขึ้น โดยกำหนดให้พื้นที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครพนม 10 ตำบล ได้แก่ ต.กุรุคุ ต.ท่าค้อ ต.นาทราย ต.นาราชควาย ต.ในเมือง ต.บ้านผึ้ง ต.โพธิ์ตาก ต.หนองญาติ ต.หนองแสง ต.อาจสามารถ และอำเภอท่าอุเทน 3 ตำบล ได้แก่ ต.โนนตาล ต.เวินพระบาท ต.รามราช โดยมีเนื้อที่รวม 794.79 ตร.กม. หรือ 495,743.75 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 14.71 ของพื้นที่จังหวัด

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 74/2559 กำหนดให้ที่ดินในท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 2 แปลง ประมาณ 1,408 ไร่ ตกเป็นที่ราชพัสดุ ต่อมาได้มีการกันพื้นที่ประมาณ 42 ไร่ ให้เป็นพื้นที่สีเขียว และได้ตัดพื้นที่ที่มีการทับซ้อนกับเส้นทางรถไฟรางคู่บ้านไผ่-นครพนม จำนวน 28 ไร่ ออก จึงเหลือพื้นที่ให้เช่า จำนวน 1,335 ไร่

1.2.14.1 บทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม



ลักษณะของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีความต้องการให้ดำเนินการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม 3 ด้าน ได้แก่
(1) ศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์
(2) เมืองผลิตอาหารปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร
(3) เมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม



การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(1) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 9 โครงการ ประกอบด้วย

(1.1) สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)

(1.2) อาคารศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS)

(1.3) อาคารคลังตรวจสินค้าและเก็บของกลาง (R8)

(1.4) อาคารคลังตรวจสินค้าและเก็บของกลาง (R8)

(1.5) อาคารคลังสินค้า (R12)

(1.6) อาคารด่านชายแดน (CIQ)

(1.7) ด่านศุลกากรนครพนมแห่งใหม่

(1.8) ทางหลวงหมายเลข 212 เพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ

(1.9) โครงการระบบประปาเพื่อรองรับพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (เร่งด่วน) การประปา ส่วนภูมิภาคสาขานครพนม (เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ) อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

(1.10) โครงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข 22 สกลนคร – นครพนม



(1.1)



(1.2)



(1.3)



(1.4)



(1.5)



(1.6)



(1.7)



(1.8)



(1.9)

(2) โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 5 โครงการ ประกอบด้วย

(2.1) โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 212 สาย อ.บ้านแพง – อ.ท่าอุเทน ตอน ต.พะทาย - อ.ท่าอุเทน คาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 2566

(2.2) โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมจากสนามบิน - สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม - คำม่วน) ระยะทางรวม 23.166 กม. งบประมาณ 1,719.26 ล้านบาท (ช่วงที่ 1 ระยะทาง 16.550 กม. งบประมาณ 1,399.70 ล้านบาท ช่วงที่ 2 ระยะทาง 6.616 กม. งบประมาณ 319.56 ล้านบาท) ผลการดำเนินงาน การเวนคืนที่ดินเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จ ในปี 2567

(2.3) รถไฟสายบ้านไผ่ปลายทางนครพนม เชื่อมเขตเศรษฐกิจพิเศษ-สะพานมิตรภาพ 3 ระยะทางประมาณ 354 กิโลเมตร (บ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม) อยู่ระหว่างรังวัดที่ดินจากกรมที่ดินส่วนกลาง ทำสัญญาจ่ายเงินค่าทดแทน ประกาศราคาค่าทดแทน และประชุมคณะกรรมการกำหนดราคาค่าทดแทน คาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 2570

(2.4) โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้านครพนม 3 จากแยกท่าควาย ถึงสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 งบประมาณ 208.40 ล้านบาท (เฉพาะงานสถานี) คาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 2568

โครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม เพื่อรองรับการขนส่งระหว่างประเทศไทย - ลาว -เวียดนาม - จีน บนเส้นทาง R12 คาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี 2568

ค่าเช่า – ค่าธรรมเนียม

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ในการประชุม ครั้งที่ 1/2560 วันที่ 15 มิถุนายน 2560 ได้เห็นชอบเกี่ยวกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ดังนี้

1) เห็นชอบให้เอกชนหรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเช่าที่ดินราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

2) เห็นชอบการกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุฯ ดังนี้

- อัตราค่าเช่า/ไร่/ปี 8,400 บาท ต่อปีแรก โดยปรับปรุงอัตราค่าเช่าร้อยละ 9 ทุก 3 ปี สำหรับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ให้ส่วนลดร้อยละ 30 จากอัตราค่าเช่าของเอกชน
- ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่า/ไร่/50 ปี 140,000 บาท
- ระยะเวลาการเช่า 50 ปี และอาจต่อสัญญาเช่าได้อีก 50 ปี

3) เห็นชอบในหลักการปรับปรุงเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การคัดเลือกนักลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยให้เพิ่มคะแนนในประเด็นความสอดคล้องกับนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 นอกจากนี้ควรเพิ่มหลักเกณฑ์เพื่อให้เป็นไปตามหลักการสิทธิมนุษยชนในการประกอบธุรกิจของสหประชาชาติ การสนับสนุน SMEs และการแปรรูปเพิ่มมูลค่าทางการเกษตรโดยใช้วัตถุดิบในพื้นที่ ทั้งนี้ มอบหมายให้กรมธนารักษ์รับไปดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ในการประชุม ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 ได้เห็นชอบเกี่ยวกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ดังนี้

1) เห็นชอบให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมเงื่อนไขเสนอการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ลงทุน รวมทั้งการให้น้ำหนักคะแนน โดยให้เร่งดำเนินการในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีความพร้อมก่อน สำหรับพื้นที่อื่นมอบหมายให้กรมธนารักษ์ปรับปรุงรายละเอียดการสรรหาและคัดเลือกผู้ลงทุน เพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนโดยเฉพาะ SMEs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) เห็นชอบให้มาตรการการเร่งรัดการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ดังนี้

- ยกเว้นค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ เป็นเวลา 2 ปี หากทีการลงทุนจริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของเงินลงทุน ในปีที่ 1 ของรอบปีที่ทำสัญญาเช่า
- ยกเว้นค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ เป็นเวลา 1 ปี หากมีการลงทุนจริง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของเงินลงทุน ในปีที่ 2 ของรอบปีที่ทำสัญญาเช่า

รูปภาพที่ 1.13 ความพร้อมของพื้นที่ราชพัสดุ



หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 74/2559 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้ที่ดินในท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 2 แปลง ประมาณ 1,408 ไร่ เป็นที่ราชพัสดุ ซึ่ง ในการประชุม กนพ. ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2560 และครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 มีมติเห็นชอบให้กันที่ราชพัสดุในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม แปลงที่ 1 บางส่วน บริเวณที่ติดกับที่พักสงฆ์สามัคคีอุปถัมภ์ออกไป ประมาณ 49 ไร่ ให้คงไว้ตามสภาพเดิม ส่วนพื้นที่ที่เหลือประมาณ 1,359 ไร่ ให้ดำเนินการเพื่อประมูลให้เอกชนเช่า ปัจจุบันได้กันพื้นที่ก่อสร้างโครงการรถไฟทางคู่บ้านไผ่ - นครพนม พื้นที่ประมาณ 24 ไร่ จึงเหลือพื้นที่ให้เพื่อให้เอกชนเช่าประมาณ 1,335 ไร่

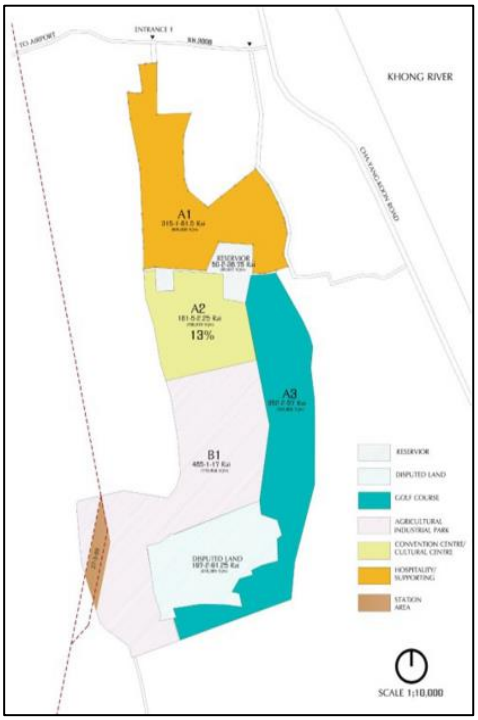
การสรรหาและคัดเลือกผู้พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

กรมธนารักษ์ ได้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกผู้พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม โดยเริ่มประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักลงทุน ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2561 และวันที่ 22 ตุลาคม - 16 พฤศจิกายน 2561 ได้เปิดขายเอกสารการลงทุนแก่นักลงทุน ซึ่งมีนักลงทุนที่สนใจซื้อเอกสารลงทุน จำนวน 5 ราย และเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 จังหวัดนครพนม ได้จัดการประชุมชี้แจงความพร้อมของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต่อนักลงทุน ทั้ง 5 ราย และพาดูสถานที่จริง ทั้งนี้ นักลงทุนจะต้องจัดทำข้อเสนอโครงการลงทุน/ศึกษาความเป็นไปได้โครงการ (Feasibility) ส่งให้คณะทำงานสรรหาฯ ภายใน 90 วัน เมื่อครบกำหนดการยื่นเสนอการลงทุน15 กุมภาพันธ์ 2562 ปรากฏว่ามีผู้ลงทุน จำนวน 1 ราย ที่ยื่นเสนอโครงการลงทุน คือ บริษัท เจซีเค อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

กรมธนารักษ์ โดยคณะทำงานสรรหา คัดเลือก และเจรจาผู้ลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ลงทุน (บริษัท เจซีเค อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)) เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2562 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ได้นำผลการพิจารณาคัดเลือกผู้ลงทุนของคณะกรรมการสรรหาฯ เสนอต่อ กนพ. พิจารณา โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ บริษัท เจซีเค อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ได้รับสิทธิพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

แผนการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ของทางบริษัทเจซีเคฯ ได้เตรียมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในจังหวัดนครพนมให้กลายเป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์ เป็นเมืองผลิตอาหารปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรและเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในลักษณะพาณิชยกรรมแบบผสมผสาน ที่มุ่งเน้นการออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ ภายใต้วิสัยทัศน์ สังคมน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ ซึ่งแบ่งโครงการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

ศักยภาพที่สำคัญสู่การเป็นประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียน และจีนตอนใต้ – ตะวันออก



กลุ่มพื้นที่ A1 เมืองวัฒนธรรม (Cultural Town) เนื้อที่ 315 ไร่ กิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้แก่ โรงแรม/หอพัก/เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์ โรงพยาบาล ศูนย์บำบัดครบวงจร ศูนย์การศึกษา ศูนย์บำบัดและทดสอบแรงงาน/ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ/แพทย์แผนไทย

กลุ่มพื้นที่ A2 ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ (Convention Center) เนื้อที่ 181 ไร่ กิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้แก่ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ ศูนย์แสดงศิลปะวัฒนธรรมและศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP และตลาประชารัฐ

กลุ่มพื้นที่ A3 ศูนย์รวมกีฬาฯ และสันทนาการ (Sports Complex) เนื้อที่ 352 ไร่กิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้แก่ สนามกอลฟ์/คลับเฮ้าส์/สนามกีฬากลางแจ้งหรือในร่ม

กลุ่มพื้นที่ B1 ศูนย์กระจายสินค้าและเขตอุตสาหกรรมทั่วไป (Distribution Center and Industrial Park) เนื้อที่ 485 ไร่ กิจกรรมที่จะดำเนินการ ได้แก่ กิจการโลจิสติกส์และคลังสินค้า เขตอุตสาหกรรม อาทิ แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ผลไม้เพื่อการส่งออก

ปัจจุบันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) วิกฤตการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบเชิงลบต่อภาพรวมเศรษฐกิจทั่วโลก และเศรษฐกิจภายในประเทศ รวมถึงธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เป็นอย่างมากส่งผลให้บริษัทฯ ชะลอการลงทุน

1.2.14.2 การเตรียมความพร้อมของจังหวัด

(1) การจัดวางโซนนิ่งการใช้ประโยชน์พื้นที่

จังหวัดนครพนม ได้มีการจัดทำร่างการจัดวางโซนนิ่งการใช้ประโยชน์พื้นที่โคกภูกระแต ประกอบด้วย

- พื้นที่รองรับศูนย์ราชการ ขนาดประมาณ 700 ไร่
- พื้นที่รองรับตลาดกลางและศูนย์แสดงสินค้า ขนาดประมาณ 1,100 ไร่
- พื้นที่รองรับนิคมอุตสาหกรรม ขนาดประมาณ 1,335 ไร่
- พื้นที่แหล่งน้ำโครงการ ขนาดประมาณ 125 ไร่

(2) การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- สะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน)
- อาคารด่านชายแดน (CIQ)
- ด่านศุลกากรนครพนมแห่งใหม่
- อาคารศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS)
- อาคารคลังตรวจสินค้าและเก็บของกลาง (R8)
- อาคารคลังสินค้า (R12)
- โครงการพัฒนาทางหลวงเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทางหลวงหมายเลข 212 อ.หว้านใหญ่-อ.ธาตุพนม กม.343+770 – 397+271 รวมระยะทาง 23.831 กม.
- โครงการพัฒนาทางหลวงเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทางหลวงหมายเลข 212 นครพนม – อ.ท่าอุเทน กม.284+571 – 303+424 รวมระยะทาง 18.853 กม.
- โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 212 สาย อ.บ้านแพง – อ.ท่าอุเทน ตอน ต.พะทาย - อ.ท่าอุเทน ผลการดำเนินงาน ดำเนินการแล้วเสร็จ ร้อยละ 4.26 คาดว่าจะแล้วเสร็จ 6 กุมภาพันธ์ 2565

- โครงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข 22 สกลนคร – นครพนม กม.198+940 – 223+773 รวมระยะทาง 24.833 กม.

- โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมศูนย์ซ่อมอากาศยาน - ศูนย์กลางการค้าส่งชายแดนบริเวณสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 - ถนนเชื่อมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

- รถไฟสายบ้านไผ่ปลายทางนครพนม เชื่อมเขตเศรษฐกิจพิเศษ-สะพานมิตรภาพ 3 ระยะทางประมาณ 354 กิโลเมตร (บ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม)

- โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้านครพนม 3 จากแยกท่าควาย ถึงสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3

- โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้านครพนม 2

- โครงการเพื่อรองรับพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (เร่งด่วน) การประปาส่วนภูมิภาคสาขานครพนม (เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ) อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

- โครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม เพื่อรองรับการขนส่งระหว่างประเทศไทย-ลาว-เวียดนาม-จีน บนเส้นทาง R12

- โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง ขนาด 24 core (บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน))

- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาตินครพนม

(3) การเตรียมความพร้อมด้านแรงงาน

- ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง จังหวัดนครพนม โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง จังหวัดนครพนม ณ ชั้น 1 อาคารสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม เพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครพนม โดยมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการจัดหางานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครพนม และการรับคำขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว (ออกใบอนุญาตทำงาน ต่อใบอนุญาตทำงาน) ประกอบด้วยคนต่างด้าวกลุ่มต่างๆ

- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาตินครพนม ได้อนุญาตให้ใช้ที่ดิน จำนวน 86 ไร่ บริเวณสนามกีฬาจังหวัดแห่งใหม่ บ้านหนองญาติ ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นสถานที่ก่อสร้างของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาตินครพนม ซึ่งประกอบด้วย

1) อาคารอำนวยการและฝึกอบรม อาคาร 2 ชั้น พื้นที่ใช้สอย 8,000 ตร.ม. 1 อาคาร

2) อาคารปฏิบัติการซ่อมบำรุง พื้นที่ใช้สอย 1,200 ตร.ม. จำนวน 6 อาคาร

3) ลานฝึกขับรถบรรทุกขนาดใหญ่ จำนวน 1 ลาน

1.3 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

กระทรวงมหาดไทย แจ้งแนวทางการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้การจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน แผนชุมชนระดับตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอมีเอกภาพและเกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค จึงให้สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด พิจารณาดำเนินการตามแนวทาง โดยให้นำปัญหา ความต้องการของประชาชนจากประชาคมมาบูรณาการจัดทำแผนฯ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จังหวัดนครพนมได้จัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2566 – 2570 และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 และหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมถึงการบูรณาการของทุกภาคส่วนในการจัดแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 และเสนอปัญหาและความต้องการตามแนวทางการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งเสนอโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โดยมีการแบ่งการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ตามประเด็นการพัฒนา 6 ด้าน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น ปรึกษาหารือ ค้นหาศักยภาพ อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละอำเภอ(จุดแข็ง) ปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่อย่างมีคุณภาพ ในด้านท่องเที่ยว ด้านเกษตร ด้านการค้าและการลงทุน ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่
ทั้ง 12 อำเภอ ของจังหวัดนครพนม

1.3.1 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอเมืองนครพนม

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - มีแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น เช่น พญาศรีสัตตนาคราช หมู่บ้านมิตรภาพไทยเวียดนาม พิพิธภัณฑ์ปลา (หนองญาติ) วัดพระธาตุนคร - มีประเพณีที่โด่งดังระดับประเทศ เช่น ไหลเรือไฟ - มีทิวทัศน์ที่งดงาม เช่น ถนนริมแม่น้ำโขง ถนนสวรรค์ชายโขง - มีจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศ เช่น สะพานมิตรภาพ 3 - มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ปั่นจักรยานชมชิมลิ้นจี่ที่ตำบลขามเฒ่า สวนสมุนไพรบ้านเมืองเก่าตำบลท่าค้อ **2. ด้านเกษตร** - มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ - มีดินที่เหมาะกับการเกษตร - มีสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพ เช่น ลิ้นจี่ ข้าวโพด ข้าว หอมแดง แตงโม ปลานิล กระหล่ำปลี - มีกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - เป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ - เป็นศูนย์กลางขนถ่ายแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน - สามารถขนส่งสินค้าได้หลายทางเช่น ทางบก ทางอากาศ และทางเรือ - มีห้างร้านขายสินค้าขนาดใหญ่และตลาดต่างๆ เช่น ถนนคนเดินริมโขง **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีสังคมครอบครัวดูแลกัน - มีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ - มีสถานศึกษาครบทุกระดับ ตั้งแต่ เตรียมอนุบาล จนถึงมหาวิทยาลัย	**1. ด้านท่องเที่ยว** - มีสถานที่ท่องเที่ยวมากแต่ยังไม่เป็นที่รู้จัก - ขาดงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว - ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก - สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งการคมนาคมเข้าถึงไม่สะดวก - ขาดสินค้าของที่ระลึกของสถานที่ท่องเที่ยว ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจากแหล่งท่องเที่ยว - แหล่งท่องเที่ยวขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำที่มีมาตรฐาน - ขาดจุดบริการสำหรับแหล่งท่องเที่ยวตามสถานต่างๆ **2. ด้านเกษตร** - ขาดระบบการจัดการน้ำ - ขาดการประสานข้อมูลด้านการเกษตรระหว่างตำบล ขาดเครือข่ายเกษตรกร **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ห้างร้านขนาดใหญ่แย่งส่วนแบ่งการตลาดจากผู้ค้ารายย่อย ร้านขายปลีกในพื้นที่ - สินค้าจากเกษตรกรบางอย่างล้นตลาด ถูกกดราคา เช่น ข้าวโพด ปลานิล - ขาดการส่งเสริมการลงทุน/แหล่งเงินทุน แก้ผู้ประกอบการรายย่อย **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ผู้สูงอายุจำนวนมากขาดผู้ดูแล เนื่องจากลูกหลานไปทำงานต่างจังหวัด - ขาดโรงพยาบาลที่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หากเจ็บป่วยรุนแรงต้องส่งต่อผู้ไปไปต่างจังหวัด	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง โฆษณาตามสื่อต่างๆ - พัฒนาจุดบริการนักท่องเที่ยว ถนน การคมนาคมให้สะดวกยิ่งขึ้น สิ่งอำนวยความสะดวก(ห้องน้ำ) - เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เช่น เที่ยวนครพนม 2 วัน 1 คืนไปที่ใดได้บ้าง - จัดงบประมาณสนับสนุนจากจังหวัด ประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานปกครองท้องที่ ให้มีการดำเนินงานประสานกันอย่างเป็นระบบ **2. ด้านเกษตร** - สร้างระบบจัดการน้ำให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ เช่น ระบบท่อส่งน้ำ สถานีสูบน้ำ - หน่วยงานส่วนราชการเข้าสนับสนุนสร้างเครือข่ายเกษตรกรและพัฒนาคุณภาพสินค้าการเกษตร **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ส่งเสริมด้านเงินทุน/การตลาดแก่ผู้ค้าปลีกผู้ค้ารายย้อย - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดูแลเรื่องสินค้าเกษตรที่ล้นตลาด **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริมอาชีพ สร้างงานเพื่อให้แรงงานคืนถิ่น - ส่งเสริมระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข - ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมและแนวคิดสังคมที่ดีงามผ่านระบบการศึกษาให้เยาวชนได้รับการปลูกฝังความคิดที่ดี **5. ด้านความมั่นคง** - ตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดตามพื้นที่ชายแดนโดยการบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ ด้านความมั่นคง

89

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
- มีประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน แต่ไม่มีความขัดแย้ง มีหลายชนเผ่า **5. ด้านความมั่นคง** - ผู้นำในพื้นที่มีความเข้มแข็ง - ไม่มีเหตุจลาจล วุ่นวาย **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - มีแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก - ประชาชน/ผู้นำในพื้นที่ให้ความสำคัญและร่วมกันดูแล - มีป่าชุมชน/ทรัพยากรธรรมชาติ/ของป่า จำนวนมาก	- มีการนำวัฒนธรรมต่างๆเข้ามาจนหลงลืมวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ดีงาม ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม - มีปัญหาการค้ามนุษย์ เช่น แรงงานต่างด้าวเข้ามาขายบริการทางเพศ **5. ด้านความมั่นคง** - สภาพพื้นที่เสี่ยงต่อการลักลอบนำเข้า – ส่งออก สินค้าหนีภาษี ของผิดกฎหมาย ยาเสพติด - มีปัญหายาเสพติดในพื้นที่ - มีแรงงานต่างด้าวทั้งถูกกฎหมายและลักลอบเข้ามาทำงานในพื้นที่ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - มีการเผาพื้นที่การเกษตร เช่น เผาไร่อ้อย เผาตอซังข้าว - ขาดระบบบริหารจัดการขยะที่ครบวงจร มีคุณภาพมาตรฐาน	- เข้มงวดในการใช้กฎหมายควบคุมเรื่องแรงงานต่างด้าว/ยาเสพติด - จัดระบบเครือข่ายสังคมในการร่วมมือกันดูแลความมั่นคงในทุกพื้นที่ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - พัฒนาระบบบริหารจัดการขยะที่มีคุณภาพมาตรฐาน ครอบคลุมทุกพื้นที่ - ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น อปท. ให้ความสำคัญและร่วมมือกันบูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม - สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่าให้หวงแหนและมีส่วนร่วมในการดูแลฟื้นฟูรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

1.3.2 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอธาตุพนม

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - วัดพระธาตุพนม วรมหาวิหาร - วัดมรุกขนคร - แพหนองหวาย - หาดแห่ - การแสดงผีโผน - พิพิธภัณฑ์วัดพระธาตุพนม - วัตถุโบราณตำบลกุดฉิม - มีทิวทัศน์ริมฝั่งโขงที่สวยงาม **2. ด้านเกษตร** - มีการทำเกษตรอินทรีย์และการเกษตรริมแม่น้ำโขง - โคก หนอง หนา โมเดล - นาแปลงใหญ่ - มีแหล่งน้ำที่สำคัญเพื่อการเกษตร เช่น แม่น้ำโขง ลำน้ำก่ำ ลำห้วยแคน ห้วยเชือม ห้วยบังฮวก ห้วยกุดฉิม - มีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ มันแกว ฟักทอง หอมแดง กระเทียม ปลานิล **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - จุดผ่อนปรนการค้าไทย – ลาว - ตลาดสดเทศบาลตำบลธาตุพนม - มีถนนเชื่อมโยงจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น งานนมัสการพระธาตุพนม ชนเผ่าไทยกวน งานประเพณีแห่เทียนพรรษา - มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา - มีโรงพยาบาล และระบบให้บริการทางสาธารณสุขที่เข้มแข็ง **5. ด้านความมั่นคง** - มีหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่หลายหน่วยงาน เช่น ฝ่ายปกครอง นรข.เขต สถานีเรือ ตชด.235 สถานีตำรวจน้ำ สภ.ธาตุพนม สภ.หลักศิลา ชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 - ขาดการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง - สถานที่ท่องเที่ยวส่วนมากยังไม่มีจุดบริการนักท่องเที่ยว - การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวกในการเดินทาง - ขาดงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรในฤดูแล้ง - ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรในฤดูฝน - สินค้าทางการเกษตรบางอย่างยังไม่มีมาตรฐาน - ไม่มีแหล่งตลาดรองรับสินค้าการเกษตร - ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ตลาดสำหรับจำหน่ายสินค้ายังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ - การแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน - ถนนภายในหมู่บ้านชุมชนบางสายยังเป็นถนนลูกรัง หรือ ชำรุดเสียหาย ทำให้การเดินทางไม่สะดวก - ระบบไฟฟ้าประปายังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - รายได้ของประชาชนไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต - มีผู้ยากไร้ และครัวเรือนยากจนอยู่เป็นจำนวนมาก - เยาวชนบางกลุ่มยังไม่เข้าถึงการบริการทางการศึกษา - มีผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ต้องการความช่วยเหลือในพื้นที่ **5. ด้านความมั่นคง** - มีพื้นที่ติดแม่น้ำโขงเป็นระยะยาว ซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน	**1. ด้านท่องเที่ยว** - สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในการป้องกันตนจากโควิด-19 - จัดให้การการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว - จัดทำจุดบริการนักท่องเที่ยว - พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยว - สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - จัดระบบบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจร - ปรับปรุงผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าการเกษตรให้ได้มาตรฐาน - จัดหาตลาดรองรับสินค้าการเกษตร - ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาตลาดจำหน่ายสินค้าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ - ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน - สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมถนนในหมู่บ้านชุมชน - ขยายเขตไฟฟ้าและประปาให้คลอบคลุมทุกพื้นที่ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริมให้มีการจ้างงาน เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน - ส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพให้กับครัวเรือนยากจน - ส่งเสริมเยาวชนให้เข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึง - จัดระบบสวัดิการให้แก่ผู้พิการและผู้สูงอายุ **5. ด้านความมั่นคง** - พัฒนาแนวเขตชายแดนและควบคุมดูแลชายฝั่งริมแม่น้ำโขง - จัดระบบเวรยามเฝ้าระวังการกระทำผิดตามแนวชายแดน

91

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
- มีการบรูณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - มีป่าสงวนและอุทยานในพื้นที่ - มีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ - มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ **7. อื่นๆ** -	- มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน - บุคลากรด้านความมั่นคงมีน้อย - มีแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานในพื้นที่ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ไม่มีหน่วยงานดูแลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ - มีการลักลอบเผา เผ่าไร่อ้อย เผาตอซังข้าว ตลอดถึง พื้นที่การเกษตร - ปัญหาขยะ - ไม่มีระบบบริหารจัดการขยะที่ได้มาตรฐาน **7. อื่นๆ** -	- สนับสนุนงบประมาณในการใช้เทคโนโลยี เช่น โดรน แอนตี้โดรน กล้องวงจรปิด ไฟฟ้าส่องสว่างตามริมฝั่งแม่น้ำโขง - เพิ่มกรอบอัตรากำลังบุคลากรด้านความมั่นคง - จัดระบบขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - จัดตั้งองค์กรเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนงดการเผาในพื้นที่ และลงโทษผู้กระทำผิดโดยเคร่งครัด - ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - จัดระบบบริหารจัดการขยะให้ได้มาตรฐานสากล - ส่งเสริมการแยกขยะจากครัวเรือน **7. อื่นๆ** -

92

1.3.3 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาแก

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - พระธาตุศรีคุณ - แหล่งท่องเที่ยวผาเป้า - วัดภูพานอุดมธรรม (พุทธมณฑล จังหวัดนครพนม) - วัดถ้ำพระเวส - ประเพณีหมอเหยา - หลวงพ่อหมื่นคงอัตตะ - อนุสรณ์สถานภูพานน้อย - แหล่งท่องเที่ยวๆไทกะเลิง ตำบลหนองสังข์ - โฮมสเตย์ตำบลพิมาน - ศาลหลักเมือง อำเภอนาแก - พระธาตุอาจารย์ลิ้น ตำบลหนองบ่อ - ภูถ้ำพระ ตำบลหนองบ่อ - งานบุญเผวตของทุกตำบล **2. ด้านเกษตร** - โคขุนนครพนมบีฟ - แหล่งปลูกข้าวอินทรีย์/ปุ๋ยอินทรีย์ - ถั่วลิสงพันธุ์ดี - ข้าวฮางงอก - โรงเรียนสอนกระบือไถนา - ผักปลอดสารพิษ นพค.22 - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - ศูนย์เรียนรู้เพาะพันธุ์เห็ด บ้านแก้งน้อย - โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำ ในพระราชดำริ	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ขาดการประชาสัมพันธ์ - ขาดงบประมาณในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว - ประชาชนในพื้นที่ขาดองค์ความรู้ในการต่อยอดการท่องเที่ยว - ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว - ขาดการบูรณการร่วมกับทุกภาคส่วน **2. ด้านเกษตร** - ขาดแคลนน้ำสำหรับการทำการเกษตรในบางพื้นที่ - มีการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรน้อย - คนในพื้นที่ยังขาดองค์ความรู้ในการแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร - ขาดความร่วมมือและผลักดันสินค้าการเกษตรจากภาคส่วนต่างๆ - ขาดตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร - ขาดการประชาสัมพันธ์ในด้านสินค้าการเกษตร **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ราคาผลผลิตตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง - ไม่มีตลาดรองรับ - ขาดการรวมกลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง - ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย - ขาดความร่วมมือจากการบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - เนื่องจากเป็นอำเภอขนาดใหญ่ มีพื้นที่กว้างและติดต่อกับจังหวัดอื่น เป็นเส้นทางสัญจรผ่านไป-มา ทำให้การดูแลความสบเรียบร้อยทำได้ยาก - ปัญหายาเสพติด	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เน้นการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง - จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว - ส่งเสริมและบูรณาการแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับภาคส่วนต่างๆ - พัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อต่อยอดในการท่องเที่ยวในอนาคต - สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ป้าย มัคคุเทศก์ **2. ด้านเกษตร** - พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ที่มีความจำเป็นสำหรับการทำการเกษตรให้ครอบคลุมและทั่วถึง - ส่งเสริมให้ความรู้ในการแปรรูปสินค้าและบรรจุภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อให้เกิดการต่อยอดสินค้าการเกษตรที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น - ประชาสัมพันธ์สินค้าการการเกษตรผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ปรับรุงและวางแผนการผลิตให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด - ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย - สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพในชุมชน ให้มีความรักสามัคคี และช่วยเหลือกัน - ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อบูรณาการร่วมกัน

93

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
3. ด้านการค้าและการลงทุน - ผลิตภัณฑ์โอทอป (OTOP) - ผลิตภัณฑ์หมูกระจก - น้ำปลาร้าปรุงรส - ไม้กวาดดอกหญ้า - ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน - ผ้าย้อมคราม (ตำบลพุ่มแก ตำบลหนองสังข์) - ผ้าย้อมเปลือกไม้ ตำบลหนองสังข์ - ตลาดสดเทศบาลตำบลนาแก **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม - มี ชรบ. , อปพร. ทุกตำบล - โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลพิมาน, นาเลียง, หนองบ่อ - กิจกรรมปั่นจักรยาน เพื่อสุขภาพ **5. ด้านความมั่นคง** - มีหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 22 - กองทุนแม่ของแผ่นดิน (ป้องกันปัญหายาเสพติด โดยแนวทางสันติวิธี) - มีจุดตรวจ/จุดสกัด ทุกหมู่บ้าน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ศูนย์เรียนรู้ขยะรีไซเคิล ชุมชนโพนแดง **7. อื่นๆ** - หมู่บ้านตามรอยเสด็จในหลวงรัชกาลที่ 9 ตำบลหนองบ่อ, ก้านเหลือง, พิมาน	- วัยรุ่นมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม - ยังไม่มีเลนส์ถนนที่ใช้สำหรับปั่นจักรยานโดยเฉพาะ **5. ด้านความมั่นคง** - เนื่องจากเป็นอำเภอขนาดใหญ่ มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดอื่นและเป็นเส้นทางผ่านที่ใช้สัญจรไป-มา ทำให้สามารถใช้เป็นเส้นทางในลักลอบทำผิดกฎหมายได้ง่าย **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ - ไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย ก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำก่ำ - ไม่มีการแยกประเภทถังขยะก่อนทิ้งลงถัง - ภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม **7. อื่นๆ** - ยังไม่ได้รับการสนับสนุน ผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาเรียนรู้อย่างจริงจัง	**4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่างๆ - ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น - ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในจุดเสี่ยง/จุดสำคัญ/พื้นที่สาธารณะ - สนับสนุนงบประมาณ เพื่อสร้างเลนส์ถนนสำหรับปั่นจักรยาน - จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ตรวจสารเสพติด - ส่งเสริมการจัดตั้งเวรยามในหมู่บ้าน - รณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติด **5. ด้านความมั่นคง** - ขยายผลกองทุนแม่ของแผ่นดินให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนและหมู่บ้าน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบแก้ไขปัญหาและจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรื่องขยะ - สร้างบ่อบัดน้ำเสียก่อน ปล่อยน้ำลงสู่แม่น้ำก่ำ - จัดแยกประเภทถังขยะ เพื่อให้ง่ายต่อการทิ้งขยะให้ถูกประเภท - ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้ประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกในเรื่องของการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง - ให้ความรู้และเตรียมความพร้อมมือกับภัยธรรมชาติ - วางแผนเพื่อหาสาเหตุและแนวทางในการป้องกันภัยธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปี เพื่อลดความเสียหายต่อประชาชนในพื้นที่และสิ่งแวดล้อม โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน **7. อื่นๆ** - สร้าง Story ในการสนับสนุน ผลักดันให้หมู่บ้านเหล่านี้เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอ

94

1.3.4 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอบ้านแพง

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - มีแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาธรรมชาติที่สำคัญ คือ น้ำตกตาดขาม น้ำตกตาดโพธิ์ อุทยานแห่งชาติภูลังกา หนองเครือเขา จุดชมทิวทัศน์ริมแม่น้ำโขง **2. ด้านเกษตร** - มีพื้นที่เพาะปลูกและแหล่งน้ำ (แม่น้ำโขง)ที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืช เช่น มะเขือเทศ ยาสูบ ข้าวโพด ฟักทอง ฯลฯ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - มีจุดผ่อนปรนชั่วคราว เป็นจุดกระจายสินค้าไปยัง สปป.ลาว ประเทศแถบอาเซียน เวียดนาม จีน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ประชาชนหากินแบบเรียบง่าย ทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ อยู่แบบพึ่งพาอาศัยกัน **5. ด้านความมั่นคง** - หน่วยงานรัฐและภาคประชาชน มีความเข้มแข็งในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ชายแดน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ประชาชนและผู้นำหมู่บ้าน ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำโขง และลำห้วย ฯลฯ - แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้แก่ ภูลังกา แม่น้ำโขง **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ขาดการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับทราบอย่างแพร่หลาย และการบูรณาการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอ และระหว่างอำเภอ จังหวัด - งบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา และปรับปรุงให้เป็นจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น **2. ด้านเกษตร** - บางพื้นที่ที่อยู่ห่างจากแม่น้ำสายหลักแหล่งน้ำไม่เพียงพอ และพื้นที่บางแห่งลักษณะดินไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก - ตลาดรองรับสินค้าด้านการเกษตรไม่เพียงพอ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมและรองรับการกระจายสินค้า เช่น ถนน อาคารบริการรับผู้โดยสาร จุดจอดท่าเรือน้ำลึก ฯลฯ - ข้อจำกัดด้านกฎหมายผ่านแดน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ประชาชนบางส่วนมีรายได้น้อย ตกเกณฑ์ จปฐ. และมีการว่างงานหลังจากฤดูกาลทำนา **5. ด้านความมั่นคง** - ปัญหายาเสพติด **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า ภัยแล้ง ฯลฯ - ภัยจากมนุษย์ เช่น การจุดเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก การลักลอบตัดไม้ ฯลฯ **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น - สนับสนุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปรับปรุงจุดท่องเที่ยวให้สามารถรองรับและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - สนับสนุนงบประมาณจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น น้ำใต้ดิน ระบบชลประทาน เพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น ขุดเจาะบ่อบาดาล ขุดลอกแหล่งน้ำ ขุดสระกักเก็บน้ำ ฯลฯ - ให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน - จัดหาตลาดรองรับ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - สนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน - ผลักดันให้มีการยกระดับเป็นจุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่านแดนถาวร ตามลำดับ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริมพัฒนาอาชีพอื่นๆ นอกจากทำการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ให้พออยู่พอกิน ลดภาระค่าใช้จ่าย **5. ด้านความมั่นคง** - ฝึกอบรมพัฒนาภาคประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ สร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านชายแดน เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - การสร้างจิตสำนึก รณรงค์ประชาสัมพันธ์เป็นหูเป็นตาให้กับภาครัฐ และร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ **7. อื่นๆ** -

95

1.3.5 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาหว้า

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - มีพระธาตุประสิทธิ์ เป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมือง ซึ่งเป็นพระธาตุบริวารของพระธาตุพนม - มีหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม ที่ผลิตเครื่องดนตรีอีสาน พิณ แคน โหวต ผ้าพื้นเมือง ผ้าคราม ผ้าไหมมุก **2. ด้านเกษตร** - พื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่ราบต่ำ ลักษณะเป็นแอ่งกระทะ สามารถทำการเกษตรได้ดี สามารถปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี เช่น การทำนาปี นาปรัง และมีการปลูกพืชเสริม เช่น กก คราม เพื่อใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ OTOP ของอำเภอ - การปศุสัตว์มีกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อโคขุนที่มีคุณภาพดี **3. ด้านการค้าและการลงทุน** -ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตรมีที่ดินเป็นของตนเอง -มีกลุ่มอาชีพที่สามารถผลิตสินค้าและส่งไปจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ - มีสินค้าโอท็อปหลากหลายชนิด เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากกก ไม้ไผ่ และเครื่องดนตรีอีสาน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินสูง - มีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษา **5. ด้านความมั่นคง** - ไม่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ในพื้นที่ของอำเภอมีแม่น้ำอูน เป็นแม่น้ำสายสำคัญที่ใช้ในการอุปโภค และด้านเกษตรกรรม ส่วนพื้นที่ป่าส่วนมากจะเป็นพื้นที่ป่าชุมขนขนาดเล็ก **7. อื่นๆ**	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เป็นอำเภอที่อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัด - การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างวัดพระธาตุประสิทธิไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ(บ้านท่าเรือ บ้านเหล่าพัฒนา) ยังไม่มีความสะดวกและขาดการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และขาดการประชาสัมพันธ์ เช่น ป้ายบอกทาง สื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว - สถานที่ท่องเที่ยวยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่นรถราง รถจักรยาน - คนในชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของชุมชนในเรื่องการท่องเที่ยวจึงขาดการมีส่วนร่วม -ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง **2. ด้านเกษตร** - การเลี้ยงโคยังขาดสายพันธ์ที่มีคุณภาพ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคยังขาดความรู้ในการเลี้ยงโคให้ได้คุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น - การเกษตรกรรม ขาดความรู้ในการคัดเลือกพันธุ์ข้าว ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ต้นทุนในการผลิตข้าวสูง และประสบปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝน - ขาดการส่งเสริมให้เกษตรกร ทั้งในด้านความรู้ในการปลูกและพัฒนาสายพันธุ์ต้นครามให้มีคุณภาพดี -ในห้วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สินค้าทางการเกษตรหลายรายการไม่สามารถจำหน่ายออกไปได้ สืบเนื่องจากไม่มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อในพื้นที่ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ประชาชนขาดความรู้ในการประกอบการค้าการลงทุน	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ให้ภาคส่วนราชการ และภาคส่วนอื่นๆ ทุกภาคส่วน ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอตามแนวทางการท่องเที่ยวแบบวิถีใหม่ โดยเน้นย้ำมาตรการการป้องกันการติดต่อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ - ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้ถึงศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในท้องที่ของตน **2. ด้านเกษตร** - มีการส่งเสริมการปลูกพืชวัตถุดิบ (ต้นคราม เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตผ้าคราม - การส่งเสริมการผลิตโคขุนให้มีคุณภาพดี - การส่งเสริมปลูกกก เพื่อนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากกก - ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้มากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดจากสินค้าล้นตลาด (เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019) **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - จัดให้มีการส่งเสริมองค์ความรู้วิชาการเกษตรและการประกอบธุรกิจขนาดเล็กต่างๆ - สนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพต่างๆรวมทั้งส่งเสริมด้านการตลาด - พัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มผู้ผลิตให้เข้าสู่มาตราฐานสากล - ส่งเสริมการขาย/การตลาด แบบออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาการติดต่อ การสัมผัส ที่อาจจะเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

96

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
-	- ประชาชนไม่ชอบการรวมกลุ่มในการผลิตสินค้าต่างๆ รวมถึงการขาดความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่ม - จำนวนสมาชิกยังมีน้อย ซึ่งมีผลกระทบกับความสามารถในการผลิตสินค้าที่อาจจะไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า - กลุ่มอาชีพหลายกลุ่มยังขาดทักษะในการผลิตสินค้าและบริการ - วัตถุดิบในการผลิตสินค้าโอท็อปมีไม่เพียงพอ - วัตถุดิบมีราคาที่สูงขึ้นมาก สืบเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ยากต่อการขนส่ง และวัตถุดิบบางชนิดไม่สามารถผลิตได้ในช่วงที่มีการระบาดของโรค **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - วัยแรงงานอพยพเข้าไปทำงานในเมืองใหญ่ ผู้สูงอายุจึงรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลาน - ผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ - ปัญหาเด็กเยาวชนมีลูกก่อนวัยอันควร - ประชาชนเกิดความตระหนก การใช้ชีวิตที่ลำบากมากขึ้น ในการใช้ชีวิตประจำวันและมีความเสี่ยงสูงในการติดโรคมากขึ้น - เกิดการอพยพของกลุ่มแรงงานที่มีการติดเชื้อ กลับมายังภูมิลำเนาจำนวนมาก - ประชาชนในพื้นที่เกิดภาวะเสี่ยงสูงในการติดเชื้อของการระบาด - ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการปิดหมู่บ้านที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 - ปัญหาการว่างงานจากกลุ่มแรงงานที่มาจากจังหวัดเสี่ยง หรือจังหวัดที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 **5. ด้านความมั่นคง** - มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ในพื้นที่โดยเฉพาะในกลุ่มของวัยรุ่น - ปัญหาอาชกรรมในพื้นที่ เช่น การลักทรัพย์ - ประชาชนขาดความรู้เท่าทันในการรับข้อมูลข่าวสาร	**4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริม/ขยายเขตการศึกษาให้ลงถึงพื้นที่ห่างไกล - สร้างงานให้กับวัยแรงงานให้สามารถทำงานมีรายได้โดยไม่ต้องอพยพหรือไปทำงานในเมืองใหญ่ - ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ เช่น การจักรสาน การทอผ้าพื้นเมือง - ช่วยเหลือเยียวยากลุ่มผู้ป่วย/ผู้ได้รับผลกระทบ จากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 - บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ เยียวยา รวมถึงการรักษาพยาบาลกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 **5. ด้านความมั่นคง** - มีการนำผู้เสพที่ต้องการเข้ารับการบำบัดเข้าสู่กระบวนการบำบัด - ติดตาม ส่งเสริมอาชีพ ให้กับผู้ที่ผ่านการบำบัดปัญหายาเสพติด - ส่งเสริมให้เยาวชน เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม และทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น ดนตรี กีฬา การบำเพ็ญประโยชน์ - ส่งเสริมและให้ความรู้เพื่อวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - รณรงค์ให้มีการปลูกป่าในพื้นที่ป่าชุมชนให้มากขึ้น - ส่งเสริมการคัดแยกขยะ และปลูกผังการรักษาความสะอาด - สร้างสถานที่กำจัดขยะให้มีมาตรฐาน **7. อื่นๆ** -

97

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
	- มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019/หรือโรคอุบัติใหม่ **<u>6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>** - ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้นเหตุให้เกิดความสูญเสียของพื้นที่ป่าชุมชน - ปริมาณขยะในแต่ละชุมชน มีปริมาณมากขึ้น - พื้นที่ป่ามีน้อย ในบางฤดูกาลมีการเผาซังข้าว โดยขาดความรู้ความเข้าใจทำให้เกิดความเสียหายไปถึงป่าชุมชน **<u>7. อื่นๆ</u>** - การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังคงทวีความรุนแรงและต่อเนื่อง ทำให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่หลากหลายด้าน รวมไปถึงอันตรายที่อาจจะก่อเกิดขึ้นจากโรคอุบัติใหม่ต่างๆ	

1.3.6 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอท่าอุเทน

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - การท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งด้านธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำสองสี ภูมิทัศน์ริมโขง หนองบัวทอง แพหนองหาร ด้านศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ได้แก่ พระธาตุท่าอุเทน พระธาตุสิมมา พระธาตุโนนตาล หมู่บ้านชนเผ่า บูชาพระพุทธบาท ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ได้แก่ พระบางวัดไตรภูมี รอยเท้าไดโนเสาร์ ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน พระนอน ตำบลพนอม - มีผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา ส้มปลาโด **2. ด้านเกษตร** - มีผลไม้ GI ของจังหวัดนครพนม ได้แก่ สับปะรดท่าอุเทน - มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งดิน น้ำ อากาศ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - เป็นพื้นที่ถูกประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ - มีจุดผ่อนปรนการค้าอำเภอท่าอุเทน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีความโดดเด่นด้านความสามัคคีของชนเผ่า ทั้งไทยญ้อ ไทยกะเลิง ไทยโส้ ผู้ไทย ไทยอีสาน **5. ด้านความมั่นคง** - มีหน่วยงานความมั่นคงทั้งฝ่ายปกครอง ตำรวจ และทหาร **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** - ป่าไม้ และพื้นที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ยังขาดงบประมาณในการพัฒนา/ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว - ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนและต่อยอดด้านการท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - การพัฒนาสินค้าการเกษตรในพื้นที่ขาดการสนับสนุนงบประมาณ - แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรยังไม่เพียงพอ - ขาดตลาดรองรับสินค้าทางการเกษตร - ขาดการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่ม - สินค้าเกษตรไม่มีความหลากหลาย **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ขาดความชัดเจนในข้อมูลที่เอื้อต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาร่วมกันของคนในพื้นที่ - ผู้ประกอบการขาดเงินทุน - ขาดความรู้ด้านการค้าการลงทุน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ยังขาดการสนับสนุนอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น - ประชาชนว่างงาน ยากจน **5. ด้านความมั่นคง** - มีการลักลอบสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ เข้าออกในพื้นที่ได้ง่าย - เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** - มีการลักลอบทำลายป่าไม้ และการบุกรุก และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากขยะ **7. อื่นๆ**	**1. ด้านท่องเที่ยว** - สนับสนุนงบประมาณด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยพาะงานนมัสการพระธาตุท่าอุเทน พระธาตุโนนตาล งานสรงน้ำพระบาง เป็นต้น - ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและทุกภาคส่วน - ต่อยอด/ขยายพื้นที่ที่มีศักยภาพ เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - สนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่เข้ามาบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ตรงกับความต้องการให้เกษตรกร - ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่ม **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาสร้างความตระหนักรู้ แก่ประชาชนในพื้นที่ - พัฒนาองค์ความรู้ด้านการลงทุน การประกอบอาชีพ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น - ส่งเสริม สนับสนุน ส่งเสริมอาชีพ **5. ด้านความมั่นคง** - เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน , ชุมชน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** - สร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในการร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านประชากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น สร้างเตาเผาขยะ ธนาคารขยะ **7. อื่นๆ**

1.3.7 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอเรณูนคร

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านการท่องเที่ยว - วัดพระธาตุเรณู - วิถีวัฒนธรรมชนเผ่าผู้ไทยเรณูนคร - ประเพณีสงกรานต์ - แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์บ้านนาบัว (หมู่บ้านเสียงปืนแตก) - ลอยกระทงตำบลท่าลาด - ข้าวหลามใหญ่ ปิ้งไก่แซ่บ ตำบลโคกหินแฮ่ - พริกหวานตำบลนางาม - เปิดประตูเล้าตำบลนาขาม - บุญข้าวจี่ตำบลเรณูใต้ - กินปลาห้วยแคนตำบลหนองย่างชิ้น - งานนมัสการพระธาตุเรณู - งานไหว้ปู่ถลา - แหล่งผลิต ผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น - การทอผ้า การผลิตเหล้าอุ - วัดบรูพาราม **2. ด้านการเกษตร** - ข้าว (เกษตรแปลงใหญ่) - ลูกอ๊อด (ลูกกบ) แปลงใหญ่ - พริก - การเลี้ยงโค - การเลี้ยงสัตว์แบบอินทรีย์ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ผ้าพื้นเมือง - เหล้าอุ - ผ้าปักมือ	**1. ด้านการท่องเที่ยว** - ความเลื่อมโทรมมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว - ปัญหากลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่เด่นชัด - ประชากรวัยหนุ่มสาวย้ายถิ่นฐานไปทำงานต่างถิ่นเหลือไว้แต่วัยชราและเด็กเล็กทำให้วัฒนธรรมบางอย่างไม่มีผู้สืบสานดูแล - กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่หลากหลาย - ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง - แหล่งท่องเที่ยวน้อย ขาดแรงดึงดูด ขาดการเชื่อมโยง และสร้างเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง **2. ด้านการเกษตร** - ราคาพืชผลทางการเกษตรไม่แน่นนอนราคาตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง - การรวมกลุ่มยังไม่มีความเข้มแข็งพอ ส่วนมากเป็นการรวมกลุ่มเฉพาะกิจ - การสนับสนุนไม่มีความต่อเนื่อง - ไม่สามารถขยายตลาดได้ - ขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ - แรงงานภาคการเกษตรไม่สอดคล้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีคนสนใจการทำเกษตรน้อยลงมาก - การขยายพื้นที่ส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอและครอบคลุมในพื้นที่ห่างไกลลุ่มน้ำ - ไม่มีความรู้ด้านการเกษตร และการแปรรูปผลผลิต **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ต้นทุนสูง ทำให้ราคาสูงไปด้วย - ขาดการถ่ายทอดองค์ความรู้ - การสนับสนุนไม่มีความต่อเนื่อง	**1. ด้านการท่องเที่ยว** - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรมโดยเชื่อมโยงกับอำเภอธาตุอำเภอนาแก - ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกิจกรรมกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด - พัฒนาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้มีหลากหลายในด้านของกิจกรรม - ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้มีความต่อเนื่องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้มีความเชื่อมโยงกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น - พัฒนาโครงการพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ **2. ด้านการเกษตร** - พัฒนาและขยายเขตพื้นที่ชลประทานยิ่งขึ้น - ส่งเริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร - ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจแบบผสมผสาน - พัฒนาโรงสร้างพื้นฐาน เส้นทางการขนส่งสินค้าด้านการเกษตรและระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร - ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังในพื้นที่ห้วยบ่อแก ลำน้ำบังและลำน้ำก่ำ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่น เป็นที่ต้องการของตลาดในยุคไทยแลนด์ 4.0 ได้ - ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการจัดการต่างๆของ กลุ่มอาชีพการขยายผลผลิต และช่องทางการจำหน่ายสินค้า - จัดตั้งตลาดชุมชน

100

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
- ข้าวอินทรีย์ - ข้าวปุ้น - พริก **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - **5. ด้านความมั่นคง** - เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนความใส่ใจในการป้องกันดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่เป็นอย่างดี **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - อำเภอเรณูนคร ยังมีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ดีเนื่องจากเป็นสังคมเกษตรกรรมไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ จึงไม่เกิดปัญหามลพิษ **7. ด้านอื่นๆ** -	- ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบไม่หลากหลาย ไม่สามารถดึงดูดผู้ซื้อได้เท่าที่ควร - ผลิตภัณฑ์ยังไม่มีบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ - ไม่มีตลาดกลางในการจำหน่ายสินค้า - ขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ - ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ขยะมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น - สารเคมีตกค้าง ก่อให้เกิดโรค - ปัญหาผู้ป่วยติดเตียง - ปัญหาผู้ยากไร้ รายได้น้อย หนี้นอกระบบ - ปัญหาการฆ่าตัวตาย (โรคซึมเศร้า) - ปัญหาเด็กจมน้ำตาย - การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ด้อยโอกาสยังไม่เพียงพอ - ไฟสัญญาณจราจร ป้ายจราจร ไฟฟ้าส่องสว่างตามถนน ไม่มีเพียงพอ - ถนนชำรุด ปัญหาระบบน้ำประปาไม่มีมาตรฐาน - ปัญหาการคมนาคมติดต่อสื่อสารไม่สะดวก **5. ด้านความมั่นคง** - เป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติด - ก่อให้เกิดการลักขโมยในพื้นที่ขึ้น - การปกปิดข้อมูลด้านยาเสพติดในชุมชนทำให้ไม่สามารถปราบปรามยาเสพติดไม่สำเร็จ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - เรณูนครไม่มีพื้นที่ป่าไม้ และไม่มีแม่น้ำสายหลักในพื้นที่ มีเพียงแม่น้ำที่ไหลผ่านในช่วงรอยต่ออำเภอคือ - ห้วย หนอง คลอง บึง ในพื้นที่อำเภอเรณูนครไม่สามารถกักเก็บน้ำได้	- ควรจัดให้มีการศึกษาดูงาน ฝึกอบรมหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพ - ผลักดันกลุ่มอาชีพที่สามารถบริหารจัดการตนเองได้โดยให้ความรู้ด้านการบัญชี **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ชุมชน และครัวเรือน - พัฒนาแหล่งศึกษา เรียนรู้ - สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะสังคมและการเฝ้าสังเกตการณ์ของครอบครัว - ส่งเสริมการฝึกอาชีพต่างๆ เช่นเลี้ยงสัตว์ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกพื้น **5. ด้านความมั่นคง** - ปลูกจิตสำนึก และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชนให้ตระหนักถึงพิษภัย และโทษที่จะได้รับหากทำผิดกฎหมาย และไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด - จัดตั้งธรรมนูญชุมชน เพื่อเป็นข้อบังคับในชุมชนของตนเอง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ - ทำความเข้าใจกับประชาชนในการแจ้งเบาะแส ผู้ – สอดส่องดูแลบุตรหลานและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจให้วัยรุ่นมีส่วนร่วม **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ควรมีการขุดบ่อในลักษณะหลุมขนมครกเพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูฝนไว้ในการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง และควรมีธนาคารน้ำ - พัฒนา ขุดลอกแหล่งน้ำให้สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ตลอดปี - สร้างองค์ความรู้ในการจัดการขยะให้แก่หมู่บ้าน **7. ด้านอื่นๆ** - ควรมีการมอบอำนาจให้นายอำเภอในพื้นที่พิจารณาและบริหารจัดการในการดูแลในพื้นที่ได้

101

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
	- แหล่งน้ำตื้นเขินมีวัชพืช ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ตลอดปี - ประชาชนบางหมู่บ้านยังไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการขยะในครัวเรือน - ขาดความตระหนักในการจัดการขยะร่วมกัน **7. ด้านอื่นๆ** - ปัญหาถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบหน่วยงานซึ่งนอกเหนือจากอำนาจการดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ หากจะทำการซ่อมแซ่มปรับปรุงจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของพื้นที่เสียก่อน จึงทำให้การแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกิดความล่าช้า ก่อให้ความเสียมากบางพื้นที่ประชาชนไม่เข้าใจก่อให้เกิดการร้องเรียน - ปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ และการรวมกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่ซึ่งบางกลุ่มไม่มีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนทางกฎหมายทำให้การแก้ไขเป็นไปด้วยความยากลำบาก	

102

1.3.8 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอโพนสวรรค์

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา คือพระธาตุเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ 4 พระธาตุ ได้แก่ พระธาตุโพนสวรรค์ พระธาตุเกตแก้ว พระธาตุจำปา และพระธาตุนาเต่า - แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชนเผาที่เข้มแข็ง ได้แก่วันฒนธรรมไทยโส้ ไทยญ้อ ไทยกะเลิง และไทยอีสาน - แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์หลวงปู่ประไพ **2. ด้านเกษตร** - พื้นที่ราบ มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถทำการเกษตรได้ดี - เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวพันธุ์ดี พริกหัวเรือ พริกยอดสน ยางพารา สับปะรด และมันสำปะหลัง - มีการรวมกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม มีที่ดินเป็นของตนเอง เช่น ไร่สับปะรด สวนยางพารา สวนพริก นาข้าว และไร่มันสำปะหลัง - ตั้งอยู่จุดกึ่งกลางระหว่างจังหวัดสกลนครและนครพนม **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง - ปัญหาอาชญากรรมน้อย - มีวัฒนธรรมชนเผ่าที่เข้มแข็ง **5. ด้านความมั่งคง** - ความร่วมมือระหว่างฝ่ายปกครอง และตำรวจ ทหาร - เป็นพื้นที่ตอนใน	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เป็นอำเภอขนาดกลางมีประชากรน้อย - เป็นเส้นทางสายรอง - ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว - เส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวไม่สะดวก - ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว **2. ด้านเกษตร** - พื้นที่ดินส่วนใหญ่เป็นดินลูกรัง/สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - เป็นที่ลุ่ม น้ำท่วมขัง - ขาดไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ทางการเกษตร - ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง - มีพื้นที่น้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก - ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ - ขาดการส่งเสริมการแปรรูปทางการเกษตร **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ประชาชนขาดความรู้ในการประกอบการค้าการลงทุน - เศรษฐกิจภายในอำเภอมีมูลค่าต่ำ - ขาดการสนับสนุนการส่งเสริมการลงทุนทางด้านการเกษตร **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีพื้นที่อยู่ห่างไกลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษา - ขาดระบบประปา - ขาดสัญญาณจราจร ป้ายเตือนบริเวณพื้นที่หน้าสถานศึกษา **5. ด้านความมั่งคง** - ปัญหายาเสพติดค่อนข้างมาก - เป็นเส้นทางลำเลียงสิ่งผิดกฎหมาย	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ส่งเสริมด้านเงินทุนในการดำเนินงาน - ส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยว - ปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว - ประชาชนสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว - สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำ ป้าย มัคคุเทศก์ **2. ด้านเกษตร** - มีการส่งเสริมผลิตอาหารปลอดภัย - มีการส่งเสริมทอผ้าพื้นเมือง - ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ ระบบชลประทานเพื่อการเกษตร - สร้างระบบธนาคารน้ำใต้ดิน - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ - อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรทางเลือกด้านอื่นๆ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - จัดให้มีการส่งเสริมองค์ความรู้วิชาการเกษตรและการประกอบธุรกิจขนาดเล็กต่างๆ - ส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจขนาดเล็กและขนานกลางแปรรูปผ้าพื้นเมือง ผลิตผลทางการเกษตร OTOP **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริม/ขยายเขตการศึกษาให้ลงถึงพื้นที่ห่างไกล - สร้างระบบประปาระดับอำเภอ - บริหารจัดการขยะให้เป็นระบบ

103

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ - ในพื้นที่ของอำเภอมีป่าไม้และแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ - พื้นที่ทางการเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์ **7. ด้านอื่นๆ** -	**6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** - ภัยธรรมชาติ ที่ไม่สามารถหลีกเหลี่ยงได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม - พื้นที่ป่าเสียหาย - ขาดการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ **7. ด้านอื่นๆ** -	**5. ด้านความมั่งคง** - ส่งเสริมการจัดตั้งเวรยามทุกหมู่บ้าน - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งจุดตรวจให้เพิ่มมากขึ้น - จัดสรรงบประมาณอบรม บำบัด ฟื้นฟูผู้ติดยา - จัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ตรวจสารเสพติด - จัดสรรงบประมาณในการติดตั้งกล้องวงจรปิดให้มากขึ้น **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ** - การให้ความรู้และการเตรียมความพร้อมรับมือภัยธรรมชาติต่างๆ - เพิ่มพื้นที่ป่าโดยการปลูกป่า บวชต้นไม้ **7. ด้านอื่นๆ** -

104

1.3.9 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอนาทม

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - อำเภอนาทมมีประเพณีท้องถิ่นที่สืบสานเป็นวัฒนธรรมที่ดีงามสืบต่อกันมา อาทิ บุญแห่พระเวสสันดร บุญบั้งไฟ - เทศกาลกินปลาน้ำฮี้ บ้านท่าพันโฮง - หนองศาลาแข้ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ผือ ปลา บัว ต.ดอนเตย -มีผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์จากปลา ผ้าขาวม้า ไม้กวาด ขนตาช้าง ผลิตภัณฑ์จากผือ **2. ด้านการเกษตร** - มีพื้นที่เหมาะสมในการผลิต - มีแหล่งน้ำธรรมชาติในการผลิตหลายแหล่ง - แหล่งน้ำต้นทุน - ทำนาปรัง - เลี้ยงปลาในกระชัง เชื่องโยงการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวการเกษตร - โคขุน - ปุยอินทรีย์ - ยางพารา - หน่อไม้, หญ้าขนตาช้างแปรรูปเป็นไม้กวาด -ผ้าพันคอ,ผ้ามัดยอม ,ปลาร้าปลาส้มปลาแห้ง หน่อแขม **3. ด้านการค้าการลงทุน** - เหมาะแก่การค้าการลงทุนด้านการเกษตรกรรม (สวนยางพารา , ข้าว) **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ประชากรส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบพอเพียง ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน - มีกลุ่มอาชีพทำผ้าขาวม้า ผ้าย้อมสีธรรมชาติที่ทำจากต้นขนุนต้นคูณ	**1. ด้านท่องเที่ยว** - อำเภอนาทมมีแต่งานบุญประเพณีแต่ไม่มีสถานพักผ่อนหย่อนใจที่ชักจูงนักท่องเที่ยวจากที่อื่นให้มาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ **2. ด้านการเกษตร** - เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน (ระบบส่งน้ำยังไม่ครอบคลุม) - ตลาดรองรับผลผลิตมีน้อย **3. ด้านการค้าการลงทุน** - เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม(สวนยางพารา ปลูกข้าว)และมีจำนวนประชากรน้อยจึงยังไม่มีพ่อค้าจากแหล่งอื่นมาลงทุนในรูปแบบห้างสรรพสินค้าหรือเชิงพาณิชย์อื่นๆ รวมทั้งไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้มีการจับจ่ายหรือใช้บริการในพื้นที่ (เงินหมุนเวียนในท้องถิ่นไม่มี ความหลากหลาย) **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ยังมีประชากรตกเกณฑ์ จปฐ. ในปี 60 จำนวน 26 ครัวเรือน - เบาหวาน,ความดัน **5. ด้านความมั่นคง** - ปัญหายาเสพติด **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - สร้างเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายนอก - ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ แพ ลำน้ำสงคราม เชื่อมโยงแหล่งโบราณคดีตามรอยเส้นทางอารยธรรมบ้านเชียง เตาเครื่องปั้นดินเผาริมน้ำสงคราม - พัฒนาสินค้าและสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวชุมชน - ปรับปรุงหรือสร้างจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวหนอง ไชยวาน - พัฒนาหนองศาลาแข้ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เผือ บัว ปลา เชื่อมโยงปากห้วยอา - ประกวดทำอาหารจากปลา - ลองแพชมอารยธรรมดงเตาไห - ไหว้พระใหญ่วัดป่า - ปรับภูมิทัศน์หนองไชยวานเป็นหาดทราย (บ.หนองไชวาน) ชมทิวทัศน์ภูลังกา **2. ด้านการเกษตร** - จัดทำระบบชลประทานในพื้นที่การเกษตร - ส่งเสริมให้เกิดตลาดรองรับผลผลิตให้มากขึ้น **3. ด้านการค้าการลงทุน** - ควรมีการส่งเสริมการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ผลไม้ พืชเศรษฐกิจอื่นๆ ประชาชนจะได้มีรายได้จากหลายๆแหล่ง เมื่อยางพารามีราคาตกต่ำ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - การส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น - การอบรมส่งเสริมอาชีพสำหรับกลุ่มแม่บ้านที่ว่างงานอย่างจริงจังและยั่งยืน

105

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
5. ด้านความมั่นคง - ภาคประชาชนมีความเข้มแข็งในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ยาเสพติดผู้ค้ารายย่อยในเยาวชน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ - ประชาชนและผู้นำหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ **7. อื่นๆ** -		**5. ด้านความมั่นคง** - พัฒนาภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็งทุกหมู่บ้าน สนับสนุนการทำงานภาครัฐ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่าในการห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 - ข้าราชการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่บุกรุกที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตัว **7. อื่นๆ** -

106

1.3.10 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอศรีสงคราม

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - พิพิธภัณฑ์หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม - ลำน้ำสงคราม - ศูนย์ศิลปาชีพหาดแพง - ลิงป่าบ้านโพนก่อ - วัดพระเนาว์ - วัดอรัญญานาโพธิ์ **2. ด้านเกษตร** - ปลูกยางพารา - พื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง สามารถทำนาได้ตลอดทั้งปี - พื้นที่บางส่วนเป็นเนินสูงที่เหมาะแก่การปลูกพืชสวน **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ผลิตภัณฑ์ OTOP ปลาส้ม - แตงโมไร้เมล็ดอำเภอศรีสงคราม **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีกลุ่มชนหลายเผ่า ซึ่งอพยพแยกย้ายมารวมตัวกัน เช่น ไทยลาว ไทญ้อ แสก โส้ และผู้ไท - ฮีต สิบสอง คลองสิบสี่ **5. ด้านความมั่นคง** - หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน ดูแล รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย เช่น ฝ่ายปกครอง สถานีตำรวจภูธรศรีสงคราม ตำรวจอาสาสมัครพิทักษ์ถิ่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) - ขาดการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการท่องเที่ยว - การเดินทางยังไม่สะดวก รถโดยสารประจำทางมีวันละ 1 เที่ยว และใช้เวลาในการเดินทางนาน - ไม่มีงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว **2. ด้านการเกษตร** - ปัญหาน้ำท่วม - ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ - ไม่มีตลาดรองรับ - เกษตรกรขาดเงินทุน เครื่องมือ และความรู้ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ขาดเงินทุน - หนี้นอกระบบ - ผู้ประกอบการเข้าไม่ถึงสื่อสังคมออนไลน์/ตลาดออนไลน์ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ - เด็กและเยาวชนมั่วสุมเสพยาเสพติด - ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) **5. ด้านความมั่นคง** - หน่วยงานต่างๆ ยังขาดความร่วมมือซึ่งกันและกัน - ขาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพในการปฏิบัติงาน	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และจุดบริการนักท่องเที่ยว - เสริมอัตลักษณ์ของการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มีความโดดเด่นและน่าสนใจ **2. ด้านการเกษตร** - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และฝึกอาชีพ - จัดหาตลาดนอกพื้นที่อำเภอ เพื่อกระจายสินค้า - แปรรูปผลิตภัณฑ์จากสินค้าทางเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ เพื่อลดต้นทุน **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ส่งเสริมการฝึกอาชีพให้ประชาชน เพิ่มรายได้ - ฝึกอบรม ให้ความรู้ เกี่ยวกับการขายสินค้าในสื่อสังคมออนไลน์/ตลาดออนไลน์ - ส่งเสริมวินัยการออม **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส โดยการฝึกอาชีพและจัดหาอุปกรณ์ประกอบอาชีพ สถานที่ค้าขาย - จัดการแข่งกีฬาต่อต้านยาเสพติด - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ยาเสพติดให้โทษ **5. ด้านความมั่นคง** - บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในพื้นที่มากขึ้น - จัดหาอุปกรณ์ หรือคิดค้นนวัตกรรมใหม่ในการทำงาน

107

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - มีแม่น้ำสายหลัก 5 สาย คือ แม่น้ำสงคราม,ลำน้ำอูน,ลำน้ำยาม,ลำน้ำเมาและลำห้วยอ้วน - มีป่าสงวนแห่งชาติโพนงาม - นางูม มีพื้นที่ 64,000 ไร่ **7. อื่น ๆ** -	- บุคลากรขาดความรู้ ทักษะ ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ปัญหาขยะ - การเผาวัสดุทางการเกษตร - ปัญหาภาวะโลกร้อน **7. อื่น ๆ** -	**6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - จัดอบรมให้ความรู้การจัดการขยะ การคัดแยกขยะ - จัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะรีไซเคิล - จัดอบรมให้ความรู้การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น การเพาะเห็ดจากฟางข้าว การผลิตปุ๋ยหมัก - รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้รู้ถึงผลเสียจากการเผา **7. อื่น ๆ** -

108

1.3.11 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอปลาปาก

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - มียีตสิบสองครองสิบสี่ (ค่านิยมพื้นฐาน) เป็นทุนทางสังคม - วัดพระธาตุมหาชัย วัดพระธาตุประจำวันเกิดวันพุธ - วัดโฆสมังคลาราม - ศูนย์ศิลปาชีพบ้านทันสมัย - งานประเพณีสงกรานต์รวมใจไทปลาปาก **2. ด้านเกษตร** - มีพื้นที่ราบ สามารถทำการเกษตรได้ดี - มีแหล่งน้ำเพียงพอ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตรมีที่ดินเป็นของตนเอง **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินสูง - มีความเป็นชุมชนดั้งเดิมที่เป็นเครือญาติในการปกครอง และมีความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน **5. ด้านความมั่นคง** - ปัญหายาเสพติดค่อนข้างน้อย **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ในพื้นที่ของอำเภอมีป่าไม้และแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ - มีแหล่งอาหารธรรมชาติตามฤดูกาล เช่น ไข่มดแดง จักจั่น ผักหวาน **7. อื่น ๆ** - การขยายผลเครือข่ายอินเตอร์เน็ตหมู่บ้าน/ชุมชน	**1. ด้านท่องเที่ยว** - เป็นอำเภอขนาดกลางมีประชากรไม่มาก - ขาดที่พักนักท่องเที่ยว - ขาดการประชาสัมพันธ์ **2. ด้านเกษตร** - พื้นที่ดินส่วนใหญ่เป็นดินลูกรัง/สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ขาดแหล่งน้ำที่จะเข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่ชุมชน **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - ประชาชนไม่ค่อยมีความรู้ในการประกอบการค้าการลงทุน - ขาดทุนทรัพย์ในการผลิต - ขาดความรู้ในการแปรรูป - ขาดศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าการเกษตร **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีพื้นที่อยู่ห่างไกลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอุดมศึกษาหรือระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษา - ประชาชนมีรายได้น้อย/ว่างงาน ผลการสำรวจ จปฐ. ตกเกณฑ์ **5. ด้านความมั่นคง** - ขาดงบประมาณในการออกตรวจเวรช่วงเวลากลางคืน **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ภัยธรรมชาติ ที่ไม่สามารถหลีกเหลี่ยงได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม - มีการบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตร **7. อื่นๆ** - การเข้าถึงสัญญาณอินเตอร์เน็ตยังไม่ครอบคลุม	**1. ด้านท่องเที่ยว** -ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละชุมชน/ตำบล - จัดอบรม การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว - จัดแหล่งจำหน่ายสินค้า ของฝาก ของที่ระลึก **2. ด้านเกษตร** - มีการส่งเสริมผลิตอาหารปลอดสารพิษ - การส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ - ส่งเสริมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - สร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตรในแต่ละชุมชน **3. ด้านการค้าและการลงทุน** - จัดให้มีการส่งเสริมองค์ความรู้วิชาการเกษตรและการประกอบธุรกิจขนาดเล็กต่างๆ - ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งศูนย์กลางสินค้า/ตลาดนัดสินค้าทางการเกษตร **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริม/ขยายเขตการศึกษาให้ลงถึงพื้นที่ห่างไกล - ส่งเสริมการฝึกและพัฒนาอาชีพ **5. ด้านความมั่นคง** - ส่งเสริมการจัดตั้งเวรยามทุกหมู่บ้าน - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - การให้ความรู้และการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ - รณรงค์ ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกปลูกต้นไม้/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ(หัวไร่ปลายนา) - เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน **7. อื่น ๆ** - เพิ่ม/ขยายจุดปล่อยสัญญาณอินเตอร์เน็ต Free WIFI หมู่บ้าน/ชุมชน

109

1.3.12 สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ อำเภอวังยาง

ศักยภาพหรืออัตลักษณ์ที่โดดเด่น	ปัญหา	แนวทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหา
1. ด้านท่องเที่ยว - งานประเพณีบุญเดือนสาม - งานประเพณีแข่งขันเรือยาวบ้านหัวภูธร **2. ด้านการเกษตร** - มีพื้นที่ราบ สามารถทำการเกษตรได้ดี - มีลำน้ำก่ำ สำหรับใช้ในการเกษตรในบางพื้นที่ที่ติดลำน้ำ - มีการลี้ยงโคขุน โคพื้นบ้าน และกระบือพื้นเมือง เป็นบางครอบครัวกระจายทั่วทุกตำบล - ผลิตภัณฑ์ข้าวที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ **3. ด้านการค้าและการลงทุน** -ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมมีที่ดินเป็นของตนเอง เป็นเมืองที่เกิดขึ้นใหม่ ยังมีช่องทางที่จะให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นได้ **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง - มีการผลิตสินค้าด้านผ้ามัดหมี่ เพื่อเป็นเพิ่มรายได้ - ส่งเสริมอาชีพเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 **5. ด้านความมั่นคง** - มีปัญหายาเสพติดค่อนข้างน้อย - มีกองทุนแม่ของแผ่นดิน - มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ประจำหมู่บ้าน - มีสถานีตำรวจ จำนวน 1 แห่ง **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ในพื้นที่ของอำเภอวังยางยังมีพื้นป่าที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ มีอาหารพื้นบ้านตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ตามฤดูกาล **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการจัดงาน - เป็นอำเภอที่มีขนาดเล็กและมีประชากรน้อย - เป็นอำเภอที่อยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัด - การประชาสัมพันธ์งานหรือกิจกรรมยังไม่กว้างขวาง - การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ครบคลุมพื้นที่ - ขาดแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่น **2. ด้านการเกษตร** - พื้นที่ดินส่วนใหญ่เป็นดินลูกรัง/สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - มีบางพื้นที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร - มีการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรน้อย - ขาดองค์ความรู้ด้านการเกษตรสมัยใหม่ **3. ด้านการค้าการลงทุน** - ประชากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ในด้านการประกอบการค้าการลงทุน - ขาดความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิต - ขาดการส่งเสริมด้านการตลาดที่ยั่งยืน **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - มีพื้นที่ห่างไกลสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษา ทำให้เยาวชนบางส่วนไม่ได้เรียนหนังสือต่อ - ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการประกอบวิชาชีพช่องทางการค้าการลงทุน **5. ด้านความมั่นคง** - ขาดงบประมาณในการออกตรวจเวรยามช่วงกลางคืนอย่างสม่ำเสมอ **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - ภัยธรรมชาติ ที่เหลี่ยงไม่ได้ ทำให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อม **7. อื่นๆ** -	**1. ด้านท่องเที่ยว** - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมให้กว้างขึ้น - จัดกิจกรรมให้มากขึ้น เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ - ส่งเสริมสินค้าและผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ให้มีความโดดเด่น - พัฒนาสถานที่จัดงานและเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม **2. ด้านการเกษตร** - ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดสารพิษ การผลิตโคขุนคุณภาพ - ส่งเสริมปลูกพืชในเขตพัฒนาลุ่มน้ำก่ำตามแนวพระราชดำริ - ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้เป็นสินค้าโอทอปในแต่ละตำบล **3. ด้านการค้าการลงทุน** - ส่งเสริมองค์ความรู้วิชาการเกษตรและการประกอบธุรกิจขนาดเล็กต่างๆ - จัดให้มีตลาดชุมชนที่ได้มาตรฐานในทุกตำบล - ขยายผลกองทุนแม่ของแผ่นดินให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **4. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** - ส่งเสริม/ขยายเขตการศึกษาให้ลงถึงพื้นที่ห่างไกล - ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง **5. ด้านความมั่นคง** - ส่งเสริมการจัดตั้งด่านเวรยามทุกหมู่บ้าน - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** - การให้ความรู้และความพร้อมในการรับมือกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ - สร้างเยาวชนรักบ้านเกิด - สร้างความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ธรรมชาติ **7. อื่น ๆ** -

110

1.4 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

ตามแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2561 – 2565 ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเป็น “เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ – ตะวันออก” โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จ “ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 มีประเด็นการพัฒนาจังหวัด 6 ด้าน ได้แก่ 1.การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 2.การพัฒนาการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน 4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุข อย่างยั่งยืน 5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย และ 6.การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ ได้มีการขับเคลื่อนและดำเนินโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

1.4.1 ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” เพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) ส่งเสริมและยกระดับงานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสำคัญของจังหวัด ได้แก่ การจัดงานประเพณีไหลเรือไฟ งานบวงสรวงพญาศรีสัตนาคราช งานสงกรานต์เรณูนคร งานบุญประเพณีประจำเดือนของอำเภอต่าง ๆ และกิจกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 8 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ

(2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุสำคัญและประวัติศาสตร์ของจังหวัด ได้แก่ การจัดงานปฏิบัติบูชาพระธาตุพนม ประจำปี 2565 งานนมัสการพระธาตุสำคัญของจังหวัด และประชาสัมพันธ์เส้นทางไหว้พระธาตุวันเกิด มหัศจรรย์เส้นทางบุญ

(3) ส่งเสริมและกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัด ได้แก่ การจัดงานเดิน-วิ่งข้ามโขง นครพนม - คำม่วน ครั้งที่ 5 งานรำลึก วันคล้ายวันเกิดประธานโฮจิมินห์ และความสัมพันธ์มิตรภาพไทย-เวียดนาม กิจกรรม การท่องเที่ยวแบบวิถีคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงสู่ความปกติวิถีใหม่ กิจกรรมถนนสายวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และพิมานมินิมาราธอน

(4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ได้แก่ การก่อสร้างทางจักรยานถนนเลียบแม่น้ำโขงจำนวน 3 แห่ง ติดตั้งป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ซ่อมสร้างถนนเพื่ออำนวยสะดวกด้านการท่องเที่ยว ปรับปรุงพัฒนาพิพิธภัณฑ์โฮจิมินห์ และพัฒนากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองอำเภอธาตุพนม

(5) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัด ได้แก่ การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ภูมิภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ในจังหวัดนครพนม และพัฒนากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองอำเภอธาตุพนม

(6) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว 4 เส้นทาง (เส้นทางธรรมชาติ เส้นทางอาหาร เส้นทางธรรมะ เส้นทางสินค้าดีสินค้าเด่นของจังหวัดนครพนม) By YouTuber และพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัด

จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2563 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 695,450 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,183 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 39.65 และ 45.78 ตามลำดับ

- ปี 2564 (เดือน มกราคม - เมษายน 2564) มีจำนวนนักท่องเที่ยว 27,557 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 41.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในห้วงระยะเวลาเดียวกัน เกินร้อยละ 100

- ปี 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,236,267 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในห้วงระยะเวลาเดียวกัน เกินร้อยละ 100

1.4.2 ด้านการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าประสงค์เพื่อ “คุณภาพชีวิตเกษตรกรดี ด้วยวิถีเกษตรที่ยั่งยืน” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร ได้แก่ การก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ และขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

(2) ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาดุกและแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาดุกเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของเกษตรกร และสนับสนุนฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

(3) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสงคราม ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสงคราม

(4) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อการค้า ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงโคแม่พันธุ์ และกระบือในพื้นที่จังหวัดนครพนม และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรจากฟักทอง จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2563 มีหน่วยการผลิตทางเกษตร ด้านพืช 1,809,839 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 5.79 / ด้านปศุสัตว์ 2,107,445 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 15.59 /ด้านประมง 19,987 กระชัง/บ่อ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 31.91

- ปี 2564 จากการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่สามารถลดต้นทุนการผลิต จาก 4,900 บาท/ไร่ คงเหลือ 3,800 บาท/ไร่ เพิ่มผลผลิตจาก 400 กก./ไร่ เป็น 410 กก./ไร่

- ปี 2565 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ พื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ดังนี้

ข้าวเจ้านาปี มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 3,447 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 817,184 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 378 กิโลกรัม

ข้าวเหนียวนาปี มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 2,401 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 633,142 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 387 กิโลกรัม

ยางพารา มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 4,211 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 367,308 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 231 กิโลกรัม

มันสำปะหลัง มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 226 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 24,631 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,192 กิโลกรัม

สัปปะรด มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 204 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 4,193 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 3,695 กิโลกรัม

ลิ้นจี่ นพ.1 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ 563 ล้านบาท มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน 2,522 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 2,796 กิโลกรัม

1.4.3 ด้านการค้าและการลงทุน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน มีวัตถุประสงค์เพื่อ “เป็นเส้นทางการค้าชายแดนและการลงทุน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) ซ่อมสร้างถนนเพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนของจังหวัด ได้แก่ การซ่อมสร้างถนนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน และรองรับการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม

(2) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนคนนครพนม

จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2562 รายได้ผู้ประกอบการธุรกิจ (นิติบุคคลที่ส่งงบการเงิน จำนวน 1,362 ราย) จำนวน 24,429.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 23.76

- ปี 2563 รายได้ผู้ประกอบการธุรกิจ (นิติบุคคลที่ส่งงบการเงิน จำนวน 268 ราย) จำนวน 3,115.31 ล้านบาท

- ปี 2563 จังหวัดนครพนมได้จัดงานมหกรรมการค้า การลงทุน และการเกษตร จังหวัดนครพนม Nakhonphanom Trade Fair 7 เดือน 7 2019 มียอดจำหน่ายสินค้าภายในงานรวม 2.74 ล้านบาท มีนักธุรกิจจากประเทศ

ไทย ลาว (แขวงคำม่วน) และเวียดนาม (จังหวัดฮาติงห์ กวางบิงห์ และกวางจิ) เข้าร่วมงานฯ และมีการลงนาม MOU จับคู่ธุรกิจ จำนวน 9 คู่ค้า มูลค่ารวม 13.8 ล้านบาท

- ปี 2564 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2564 มีมูลค่า 128,264.16 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน มกราคม – ธันวาคม 2563 มีมูลค่า 73,224.48 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้น 55,039.68 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 75.17 สำหรับในปี 2564 ได้เปรียบดุลการค้า 82,135.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.04 ของมูลค่าการค้ารวม เพิ่มขึ้นจากปี 2563 เท่ากับ 36,343.30 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 79.37

- ปี 2565 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2565 มีมูลค่า 89,577.86 ล้านบาท และปี 2566 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2566 มีมูลค่า 64,751.75 ล้านบาท เปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมีมูลค่า 32,746.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 32,005.50 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 97.74

1.4.4 ด้านสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ “สังคมน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) ส่งเสริมการดำเนินงาน TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษาเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยขยายรูปแบบ แนวทาง การสร้างภูมิคุ้มกันและการป้องกันยาเสพติดให้ถึงกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น โดยการจัดประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่เยาวชนแกนนำ ชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา

จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2562 ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ 80,956 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5.3 (ใช้ฐานปี 2561 เท่ากับ 76,915 บาท ต่อคนต่อปี)

- ปี 2563 ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (โอเน็ต) ปี พ.ศ. 2561 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 2.76 3.10 และ 2.10 ตามลำดับ

- ปี 2563 ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) มีมูลค่าเท่ากับ 82,712 บาท เมื่อเทียบกับ 79,495 บาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 3,217 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0

- ปี 2564 ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) มีมูลค่าเท่ากับมีมูลค่าเท่ากับ 87,122 บาท เมื่อเทียบกับ 82,799 บาท ในปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้น 4,323 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2

1.4.5 ด้านความมั่นคง

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย มีวัตถุประสงค์เพื่อ “นครพนมเมืองแห่งความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) เพิ่มศักยภาพด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยให้แก่เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครหมู่บ้านชายแดนและพื้นที่ตอนใน โดยการจัดตั้งกองบัญชาการประสานงานร่วม การลาดตระเวนทั้งทางน้ำและทางบก การตั้งจุดตรวจจุดสกัด บนถนนเส้นทางหลัก และพื้นที่ตอนในอย่างต่อเนื่อง การจัดกำลังควบคุม ณ จุดผ่อนปรนทางการค้า การจัดระเบียบท่าข้ามจุดจอดเรือ การจัดชุดมวลชนสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชน สร้างภูมิคุ้มกันห่างไกลยาเสพติดให้กับเยาวชนนักเรียนในสถานศึกษา ตลอดจนฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพชุดรักษาหมู่บ้าน ทั้งนี้ เพื่ออำนวยการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนป้องกัน สกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติด และบูรณาการแผนงานการปฏิบัติงานกับหน่วยงาน/ส่วนราชการในพื้นที่ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ให้เกิดความประสานสอดคล้องระหว่างหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับสถานการณ์ความรุนแรงของการนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ รวมทั้งเพื่อป้องกัน/สกัดกั้น/ยับยั้งการนำเข้ายาเสพติดจากภายนอกประเทศตามเส้นทางการลำเลียงทั้งทางบกและทางน้ำรวมทั้งเส้นทางตามภูมิประเทศนอกเหนือจากเส้นทางหลัก

(2) ปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายตามลำแม่น้ำโขง

(3) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัดนครพนมในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายใน โดยการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและอำนวยการบริหารจัดการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย (ควบคุมฝูงชน) ในจังหวัดนครพนม

(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันภายใน โดยการอบรมอาสาสมัครภาคประชาชนในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ และธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และอบรมบุคลากรระดับจังหวัดและอำเภอในการไกล่เกลี่ยข้องพิพาททาแพ่งและทางอาญา

จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2563 จับกุม 3,001 คดี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 19.42 ผู้ต้องหา 3,052 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 19.17 ของกลาง ยาบ้า 9,841,462 เม็ด ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 13.08, กัญชา 5,248 กิโลกรัม ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 11.83 และไอซ์ 51 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า มากกว่าร้อยละ 100

- ปี 2564 จับกุม 2,366 คดี ผู้ต้องหา 2,419 คน ของกลาง ยาบ้า 12,752,769 เม็ด, กัญชา 7,825.87 กิโลกรัม , เฮโรอีน 48 กิโลกรัม และไอซ์ 7.6 กิโลกรัม (ข้อมูล 31 พฤษภาคม 2564)

- ปี 2565 จับกุม 5,393 คดี ผู้ต้องหา 5,397 คน ของกลาง ยาบ้า 10,397,304 เม็ด, ยาอี 73,737 เม็ด, เฮโรอีน 1 กิโลกรัม และไอซ์ 942 กิโลกรัม

1.4.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ “นครพนมเมืองพัฒนาที่ลดมลพิษและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้นแบบการบริหารจัดการแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงพื้นที่ชุ่มน้ำโลก” เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญและเกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

(1) น้อมนำศาสตร์พระราชาให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยการอบรมศาสตร์พระราชา ให้ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ และรณรงค์ปลูกต้นไม้ในโอกาสวันสำคัญของชาติและงานเฉลิมพระเกียรติ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

(2) ส่งเสริมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ให้นครพนมก้าวไกลใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมความร่วมมือการจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน สนับสนุนการปลูกไม้เพิ่มพื้นที่ป่า และเน้นส่งเสริมการปลูกอนุรักษ์ดินและน้ำ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนรอบพื้นที่ป่า และสร้างแหล่งป่าพื้นที่อาหารชุมชนที่อุดมสมบูรณ์

(3) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าชุมชนท้องที่ ฟื้นฟูป่าระบบนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

- ปี 2563 ชุมชนมีพื้นที่ป่าอาหาร ป่าไม้ใช้สอยและมีรายได้จากป่าเพิ่มขึ้น 100 ไร่
- ปี 2563 มีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 10 หมู่บ้าน
- ปี 2563 พื้นที่ป่าไม่ได้รับการป้องกันความเสียหายจากไฟป่าไม่น้อยกว่า 90,000 ไร่
- ปี 2563 พื้นที่ป่าไม้ จำนวน 487,558.42 ไร่ ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 1.17
- ปี 2564 พื้นที่ป่าไม้ จำนวน 479,716.02 ไร่ ลดลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 1.61

ส่วนที่ 2
ประเด็นการพัฒนา

ส่วนที่ 2 ประเด็นการพัฒนา

2.1 บทวิเคราะห์

2.1.1 วิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ
จุดแข็ง (Strength)
S1. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมลุ่มน้ำโขง เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขงที่ยาวที่สุด แม่น้ำโขงที่สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวได้หลากหลาย อาทิ การล่องเรือชมเมืองและทิวทัศน์ริมฝั่งโขงได้ทุกฤดูกาล S2. มีองค์พระธาตุพนม พระธาตุประจำวันเกิด ครบ 7 วัน และพระธาตุบริวารทุกอำเภอและแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญ S3. มี Land mark องค์พญาศรีสัตตนาคราช S4. มีหมู่บ้านท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ และชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี S5. มีทิวทัศน์ริมฝั่งโขงและสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) ที่สวยที่สุด S6. มีเส้นทางจักรยานริมฝั่งโขงที่สวยที่สุดในประเทศไทย S7. มีเทศกาลงานประเพณีที่มีชื่อเสียงระดับชาติ อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ งานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช เป็นต้น S8. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัยทางธรรมชาติ อาทิ อุทยานแห่งชาติภูลังกา /อุทยานแห่งชาติภูผายล/ภูพานน้อย/ลุ่มน้ำสงคราม/ลำน้ำก่ำ/ลำน้ำยาม/แม่น้ำโขง/หนองหาน/หนอง บึง ต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ เป็นต้น S9. มีอาหารถิ่นที่มีความเป็นอัตลักษณ์ เช่น อาหาร 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ S10. มีสนามบินที่สะดวกในการเดินทางคมนาคม S11. มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์บ้านลุงโฮจิมินห์ที่มีอัตลักษณ์ S12. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและศึกษานิเวศน์ เช่น ถ้ำนาคี,แหล่งเรียนรู้รอยเท้าไดโนเสาร์
W1. บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการยังไม่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เท่าที่ควร เช่น ทักษะด้านภาษา / มัคคุเทศก์/ปราชญ์ชุมชน W2. โครงข่ายคมนาคมเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวกการขนส่งบริการสาธารณะเพื่อบริการนักท่องเที่ยวยังไม่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและเพียงพอ W3. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง W4. การนำนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้ายังมีน้อย และเพิ่มนวัตกรรมให้แก่สินค้าและผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว W5. กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหลักของจังหวัด มักกระจุกตัวในช่วงเทศกาลไม่มีการกระจายตัวตลอดทั้งปี W6. ขาดป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางแหล่ง W7. สถานประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวยังขาดมาตรฐาน

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

โอกาส (Opportunities)

O1. รัฐบาลได้ประกาศให้จังหวัดนครพนมอยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

O2. มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งลาว (แขวงคำม่วน สะหวันนะเขต บลิคำไซ) และเวียดนาม (เหงะอาน ฮาติง กวางบิง) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และวัฒนธรรมที่สมบูรณ์หลายแห่งขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

O3. กระแสความนิยมเกี่ยวกับความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความศรัทธาและความเชื่อ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและถวิลหาอดีตการท่องเที่ยวตามกระแสตามรอยฯ (ภาพยนตร์,พญานาค)/ละครและผู้มีชื่อเสียง

O4. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2566-70

O6. ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

O7. เป็นจุดยืนทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดนครพนม

O8. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง

อุปสรรค (Threats)

T1 : สถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกและการเมืองทั้งในประเทศและต่างประเทศ

T2 : การเกิดของโรคอุบัติใหม่

T3 : ความห่างไกลระยะทางของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง (Strength)

S1 บุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ มีความรู้ความสามารถ ทั้งส่วนราชการ เกษตรกร (เกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer, เกษตรกรรุ่นใหม่ปราดเปรื่อง Young Smart Farmer) ผู้นำเกษตรกร อาสาสมัครในพื้นที่

S2 สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ได้แก่ ลิ้นจี่ นพ.๑ และสับปะรดท่าอุเทน

S3 เส้นทางการคมนาคมและขนส่งสะดวก

S4. สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ ที่พร้อมให้องค์ความรู้ด้านการเกษตรและสหกรณ์

S5. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานานทำให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้ด้านการเกษตรหลากหลาย

S6. ประชากรในจังหวัดนครพนมมีค่านิยมในการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1. ผู้ประกอบการค้าสินค้าเกษตร มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจไม่สูงมากนัก ขาดทักษะและประสบการณ์ในด้านการจัดการและด้านภาษาที่ใช้สื่อสารทางธุรกิจ

W2. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ คนรุ่นใหม่และไม่สนใจอาชีพการเกษตร เนื่องจากเป็นอาชีพที่ใช้แรงงาน และค่าตอบแทนต่ำ

W3. มีแหล่งน้ำที่สำคัญแต่การกระจายน้ำสู่พื้นที่การเกษตรยังไม่ครอบคลุม ขาดการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มีการทำการเกษตรแบบพึ่งพาธรรมชาติ (ใช้น้ำฝน) และ มีปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งบางพื้นที่

W4. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในการเกษตร

W5. มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำการเกษตร และการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า ค่อนข้างน้อย

W6. สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ

W7. เกษตรกรส่วนใหญ่ มีข้อจำกัด/ไม่ให้ความสนใจในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสมัยใหม่ ขาดความรู้ความเข้าใจในก้านการวางแผนการผลิต การตลาด และการบริการจัดการ (reskill upskill NewSkill)

W8. ขาดการแปรรูปการผลิตปลายน้ำทำให้ผลิตภัณฑ์ ขาดการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ผลไม้ และยางพารา

W9. ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการผลิตสินค้าเกษตรเช่น โรงงานแปรรูป

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

โอกาส (Opportunities)

O1. มีการกำหนดแนวทางขับเคลื่อนนโยบายสำคัญด้านการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร นโยบายตลาดนำการผลิต รวมทั้งโครงการตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

O2. มีความเจริญก้าวหน้า และงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่รองรับในการพัฒนา การเกษตร เพื่อลดต้นทุนเพิ่มคุณภาพ และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain)

O3. ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพเพิ่มขึ้น และมีความนิยมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น

O4. มีเส้นทางเชื่อมโยงไปสู่ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้-ตะวันออกที่สั้นที่สุด ๑,๐๒๙ กิโลเมตร ผ่านสะพานมิตรภาพ ๓ (นครพนม – คำม่วน) เส้นทาง R ๑๒

O5. รัฐบาลกำหนดนโยบายให้มีการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG และส่งเสริมเศรษฐกิจด้วย Soft Power คือโอกาสในการต่อยอดเชิงความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และภูมิปัญญา การรักษาสุขภาพด้วยสินค้าเกษตรปลอดภัยให้กับกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

O6. นโยบายสนับสนุนการทำเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (Green and Cool Agricultural Economy) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning Agri-Map) การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และSmart Farmer ของรัฐบาล

อุปสรรค (Threats)

T1. การเปลี่ยนแปลงสภาพของภูมิอากาศของโลกที่ส่งผลต่อการทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน

T2. โรคอุบัติใหม่ และภัยธรรมชาติ

T3. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง และราคาสินค้าเกษตรผันผวน ไม่มีเสถียรภาพ

T4. เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีต้นทุนสูงเกินกว่าที่เกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจะลงทุนในการนำมาใช้เอง

T5. มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัดนครพนม โดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซาร์ไซต์ “แม่น้ำสงครามตอนล่าง” ติดข้อกฎหมายในการสร้างระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำ

T6. พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักโรคและตรวจสอบสำหรับการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่ ๓ (ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ยังไม่มีการประกาศเปิดด่านสากลของจีนเพิ่มเติม)

T7. สงครามรัฐเซีย - ยูเครน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน

จุดแข็ง (Strength)

S1. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่บนปากทางที่สั้นและสะดวกที่สุดในการเชื่อมโยงไปสู่ลาว เวียดนาม และจีนตอนใต้-ตะวันออก โดยผ่านสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) เส้นทาง R12 ของลาว และเส้นทาง National highway R1A และโฮจิมินห์ Road ของเวียดนาม และจีนตอนใต้ – ตะวันออก

S2. สนามบินนครพนมเป็นสนามบินศุลกากร ที่สามารถเช่าเหมาลำลงได้ และมีการเจริญเติบโตของจำนวนบุคคลเดินทางเข้า-ออก ณ ท่าอากาศยานนครพนม ในอัตราเพิ่มที่สูง

S3. มีจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรนการค้า 4 แห่ง ที่อำนวยความความสะดวกการค้าชายแดนและการท่องเที่ยว

S4. เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ได้หลายชนิดเพื่อส่งเสริมการค้าภายในและภายนอกประเทศ

S5. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลเพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจนครพนม เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

S6. ตามพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดในการกักกันโรคและตรวจสอบสำหรับการขนส่งผลไม้ไทยผ่านประเทศที่สามเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน(CIQ) เส้นทางหมายเลข R12 จากนครพนมเข้าสู่จีน ถูกกำหนดรวมให้เป็นเส้นทางการขนส่งผลไม้สด

S7. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของประชาชนจังหวัดใกล้เคียงในระยะ 300 กิโลเมตร

S8. เป็นศูนย์ขนส่งสินค้าชายแดน

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1. รายได้ต่อหัวเฉลี่ย ปี 2564 ของจังหวัดนครพนม จำนวน 87,122 บาท/คน/ปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่ 231,986บาท/คน/ปี

W2. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งบางอำเภอห่างไกลจากจังหวัด ไม่เอื้อต่อการเดินทางเข้าสู่จุดศูนย์กลางของจังหวัดนครพนมในการติดต่อด้านธุรกิจการค้า

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

W3. ผู้ประกอบการ SMEs , OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มสหกรณ์การเกษตร และสถาบันเกษตรกร ยังขาดการใช้นวัตกรรมในด้านการผลิต และกระบวนการพัฒนายกระดับการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

W.4 .แหล่งรองรับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรไม่สอดคล้องกับผลผลิตทางการเกษตรของประชาชน

โอกาส (Opportunities)

O1. เส้นทาง R8 และ R12 ในสปป.ลาว และR1A ของ สส.เวียดนาม เป็นเส้นทางที่เชื่อมไปสู่เวียดนามและจีนตอนใต้-ตะวันออกที่สั้นที่สุดและเส้นทางโฮจิมิน road เส้นทางลัด r1e (R8-R12)

O2. ประเทศจีนมีนโยบาย Belt and Road Initiative (BRI) เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่อยู่ในเส้นทางสายไหม โดยมีการสร้างเส้นทางยุทธศาสตร์สำคัญบนระเบียงเศรษฐกิจจีน – อินโดจีนที่เชื่อมต่อเส้นทางกับประเทศอาเซียนตอนบนได้ทั้งทางบกและทางทะเล

O3. MOU 3 ประเทศ 9 จังหวัด (ไทย – ลาว – เวียดนาม) MOUนครพนม กับ ฉงจั่ว และนโยบาย“โจ่วชูตงเหมิง”(เดินออกสู่อาเซียน) ของจีนโดยมีการยกประเด็นการพัฒนาเส้นทาง นครพนม –หนานหนิง และเมืองฉงจั่ว ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของการเข้าสู่จีนใต้ ได้ให้การสนับสนุนสิทธิพิเศษในด้านความร่วมมือทางด้านการค้าการลงทุน และอุตสาหกรรมแก่จังหวัดนครพนม

O4. ประเทศเพื่อนบ้าน(สปป.ลาว และ สส.เวียดนาม) มีนโยบายเปิดรับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราสูง

O6. จังหวัดนครพนมได้รับการกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายในแผนการพัฒนา Smart City (Smart Mobility) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานเศรษฐกิจดิจิทัล

O7. วิถีชีวิตของประชาชนเปลี่ยนไป มีการใช้เทคโนโลยี และการซื้อขายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

O8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาลเพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจนครพนม เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว (โครงการก่อสร้างสถานีรถไฟรางคู่สายบ้านไผ่-นครพนม, โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้า ประปา, โครงการก่อสร้างถนนจากสนามบินนครพนม-สะพานมิตรภาพ 3)

อุปสรรค (Threats)

T1. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมายบางส่วนของประเทศ ไม่เอื้อต่อการผลักดันการให้บริการรถโดยสารและรถขนส่งสินค้า SMEs ระหว่าง 3 ประเทศ (ไทย ลาว เวียดนาม) เช่น การสัมปทานการเดินรถไทย กฎหมายการประกันภัยทางรถระหว่างประเทศ และกฎระเบียบของต่างประเทศก็ไม่เอื้อเช่นกัน

T2. ข้อกำหนดและกฎหมาย ความชัดเจน ทางการค้า การลงทุน และการขนส่งสินค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดชายแดนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ทำให้นักลงทุนชะลอการลงทุน

T3. เส้นทาง R8 และ R12 ใน สปป.ลาว ปัจจุบันอยู่ในกรอบความร่วมมือการขนส่งของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS-CBTA)

T4. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมายบางส่วนของประเทศ ไม่เอื้อต่อการผลักดันการให้บริการรถโดยสารและรถขนส่งสินค้า SMEs ระหว่าง 3 ประเทศ (ไทย ลาว เวียดนาม) เช่น สัมปทานการเดินรถไทย กฎหมายการประกันภัยทางรถระหว่างประเทศ รวมกับข้อ T2

T5. การแข่งขันทางการค้าด้านราคาของสินค้าเกษตรและสิ่งทอจากจีนและเวียดนามมีราคาถูกกว่าสินค้าในประเทศ

T6. สถานการณ์การเมืองภายในประเทศไม่นิ่ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

จุดแข็ง (Strength)

S1. มีภูมิสังคมมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานที่หลากหลายเป็นที่ประดิษฐานขององค์พระธาตุพนมอันล้ำค่า (ขับเคลื่อนพระธาตุพนมสู่มรดกโลก) และพระธาตุสำคัญอีก 8 พระธาตุ ที่มีความสำคัญทางด้านศาสนาในระดับภูมิภาคไทย-ลาว อินโดจีน และมีแลนด์มาร์คพญาศรีสัตตนาคราช ตลอดจนมีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์แถบลุ่มน้ำโขงที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง

S2. มีสถาบันทางสังคม (สถานศึกษา/สถานพยาบาล/สถาบันผู้สูงอายุ)ที่เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัดในระยะยาว อาทิ,โรงพยาบาลจิตเวช,มหาวิทยาลัยนครพนมคณะต่างๆ เช่นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี,วิทยาลัยการบินนานาชาติ,วิทยาลัยการท่องเที่ยว,คณะเกษตรและเทคโนโลยีสถาบันภาษาศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา, ศูนย์อนุรักษ์และพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจืด

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

ลุ่มน้ำโขง มีศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในรูปแบบประชารัฐแห่งแรกของประเทศไทย รวมถึงมีสมาคมผู้สูงอายุ สำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

S3. เป็นจังหวัดที่ปล่อยก๊าซให้เกิดภาวะเรือนกระจกน้อยที่สุด

S4. มีสิ่งก่อสร้างสาธารณประโยชน์(อารยสถาปัตย์) และนันทนาการตามสถานที่ท่องเที่ยว มีเส้นทางปั่นจักรยานริมแม่น้ำโขง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ คนพิการรวมไปถึงประชาชนทั่วไป

S5. มีช่องทางการคมนาคม เช่น สนามบินที่มีความสะดวก และสามารถเชื่อมโยงในเชิงสาธารณสุข และส่งเสริมคุณภาพชีวิต

S6. มีการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมทุกระดับและทุกระบบตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษา และมีงานวิจัยและนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยนครพนม และองค์ความรู้ของหน่วยงาน ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1. บุคลากรทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ **โดยมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร 1: 7,470 ขาดแพทย์สูงเป็นอันดับ 6 ของภาคอีสาน สูงเป็นอันดับต้นๆของประเทศ ค่าเฉลี่ยประเทศ 1 : 2,960 (ขาดข้อมูล ณ ปัจจุบัน) ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการแพทย์

W2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ โดยวัดจากการสอบ O-Net A-Net V-Net N-Net

W3. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานนานาชาติอยู่ในระดับต่ำ

W4. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนที่สร้างสมดุลทุกด้านและมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคลน้อยกว่าร้อยละ 10

W5. ระดับผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ 3 เท่า มีสัดส่วนผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่ำ และภาคการเกษตรมีผลผลิตต่อไร่ต่ำ

W6. เกษตรกรว่างงานนอกฤดูกาลทำนาสูง ทำให้เกิดปัญหาการย้ายถิ่นของประชากรวัยทำงานเข้าสู่เมืองใหญ่ (ต้องการข้อมูลสนับสนุนเชิงปริมาณ)

W7. อัตราการเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช ของเด็กและเยาวชน(วัยรุ่น) ต่ำ

W8. อัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยภาวะวิกฤตสูง

W9. ปัญหาการฆ่าตัวตายสูง

W10. ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่

W11. อุบัติเหตุจราจรสูง

W12. อัตราการตายจากโรคมะเร็งตับ มะเร็งท่อน้ำดีสูง และไตวาย เป็นอันดับต้นของประเทศ

W13. อัตราป่วยและอัตราตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสูง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง

W14. ฐานข้อมูลกลางไม่ครบถ้วน ไม่ทันสมัยพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนไม่เหมาะสมตามหลัก 6 อ

W15. ไม่มีแผนบริหารการเปลี่ยนแปลงในภาวะวิกฤต

โอกาส (Opportunities)

O1. นโยบายพัฒนาโรงพยาบาลศูนย์สุขภาพแห่งอนุภูมิภาคอินโดจีน ตามมติ ครม.สัญจร ที่จังหวัดอุดรธานี 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555

O2. มีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยได้รับการสนับสนุนแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ด้านการศึกษา สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ

O3. มีการน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จนเป็นวิถีชีวิตประจำวัน

O4. มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับพื้นที่ พ.ศ. 2561 (ประกาศ ณ วันที่ 7 มีนาคม 2561)

O5. มีนโยบายประชารัฐเพื่อสังคม ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ ประชาชนมีส่วนร่วม

O6. เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารมีความทันสมัย

O7. มีระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกับการศึกษา เช่น พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)

อุปสรรค (Threats)

T1. การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างของประชากร ซึ่งกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มีแนวโน้มที่ภาครัฐจะต้องให้การช่วยเหลือและให้บริการทางด้านสวัสดิการ สังคม และสุขภาพแก่ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น สถานการณ์ผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม ปี 2564 พบว่า มีผู้สูงอายุทั้งหมด 110,267 คน มีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ 96,232 คน คน ผู้สูงอายุช่วยเหลือตัวเองไม่ได้/ไม่มีคนดูแล/ไม่มีรายได้/ผู้ป่วยเรื้อรังติดบ้าน/ติดเตียง จำนวน 4,054 คน ผู้สูงอายุจังหวัดนครพนมคิดเป็นร้อยละ 15.37 ของประชากรทั้งจังหวัด

T2. รูปแบบในการประเมินผลทางการศึกษาไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ

T3. ปัญหาโรคติดต่อชายแดนและโรคข้ามพรมแดน และโรคอุบัติใหม่ เช่น โควิด-19

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

จุดแข็ง (Strength)

S1. หน่วยงานด้านความมั่นคงหลายหน่วยงานสามารถตอบสนองต่อภารกิจในครอบคลุมในทุกมิติ เช่น มทบ.210, บก.ควบคุมกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี หน่วยทหารพราน, นรข., ตชด. 3 กองร้อย กอ.รมน.

S2. มีนโยบายในการกำกับดูแลด้านความมั่นคงที่ชัดเจน

S3. มีแหล่งข่าวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่มีประสิทธิภาพ

S4. มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งตลอดแนวชายแดน

S5. มีจุดผ่านแดนถาวร เพื่อใช้ในการตรวจคน ตรวจสินค้า และสามารถควบคุมการผ่านแดนได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น

S6. มีความปรองดองสมานฉันท์ไม่มีความขัดแย้งภายในจังหวัด

S7. มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในด้านความมั่นคง

จุดอ่อน (Weaknesses)

W1. ขาดความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร

W2. เงื่อนไข ระเบียบ กฎหมาย ระหว่างประเทศในมิติด้านความมั่นคง ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงข้อจำกัดเพิ่มมากขึ้น

W3. ขาดทรัพยากรในการดำเนินงานด้านความมั่นคง เช่น งบประมาณ ยุทโธปกรณ์ เป็นต้น

W4. การมีท่าข้ามประเพณีหลายจุดทำให้มีโอกาสเพิ่มการกระทำสิ่งผิดกฎหมายมากขึ้น

W5. ลักษณะภูมิประเทศเอื้อต่อการกระทำความผิด

W6. ขาดแคลนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรที่มีอยู่ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

W7. ขาดงบประมาณในด้านสิทธิมนุษยชน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ในการรักษาในพื้นที่จังหวัดนครพนม

W8. ขาดการประเมินผลโครงการของปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนในปีต่อไป

โอกาส (Opportunities)

O1. การประชุมร่วมกัน และมีการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศที่มีชายแดนร่วมกัน อย่างสม่ำเสมอ

O2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

อุปสรรค (Threats)

T1. มีระยะทางความยาวตามแนวลำแม่น้ำโขง 174 กม. และมีช่องทางธรรมชาติมากทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล

T2. มีการดูดหิน/ทรายในเขตประเทศเพื่อนบ้านมีผลกระทบทำให้เกิดการกัดเซาะของกระแสน้ำซึ่งอาจทำให้เส้นเขตแดน/ร่องน้ำเปลี่ยน

T3. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น ค้ามนุษย์ รถยนต์ ยาเสพติด และอื่นๆ

T4. เส้นแบ่งเขตแดนยังไม่ชัดเจน

T5. ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

T6. ลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย เช่น โจรกรรมรถยนต์ข้ามฝั่ง ไม้พะยูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

จุดแข็ง (Strength)

S1. มีแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำโขง(นานาชาติ) แม่น้ำสงคราม ลำน้ำก่ำ ลำน้ำยาม และลำน้ำอูน ฯลฯ เป็นแหล่งทรัพยากรน้ำที่มีความสำคัญของจังหวัด

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)
S2. มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งมีพื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัด โดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ “แม่น้ำสงครามตอนล่าง” ทำให้เกิดระบบนิเวศที่เป็นเอกลักษณ์
S3. มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยแต่ละปีอยู่ในระดับสูงในภาคอีสานเฉลี่ย 1,889 ม.ม./ปี
S4. มีสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด
S5. มีอุทยานแห่งชาติและสวนรุกขชาติ ที่เป็นแหล่งทรัพยากรป่าไม้และท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย
S6. มีพื้นที่ชลประทาน 376,013 ไร่ โครงการชลประทาน 356 แห่ง ปริมาณความจุรวม 159.717 ลบ.ม.
S7. มีหน่วยงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดหลายหน่วยงาน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด
S8. จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มีความเข้มของแสงอาทิตย์สูง และมีปริมาณชีวมวลในพื้นที่สูง มีศักยภาพในการนำมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนได้
S9. จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่เหมาะสมทางด้านการเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์
จุดอ่อน (Weaknesses)
W1. พื้นที่ป่าไม้สมบูรณ์ลดลงทุกปี จากฐานข้อมูลการแปลภาพถ่ายดาวเทียม ปี 2562 พื้นที่ป่า 493,340.20 ไร่ ,ปี 2563 พื้นที่ป่า 487,558.42 ไร่ ,ปี 2564 พื้นที่ป่า 479,716.02 ไร่ และ ปี 2565 พื้นที่ป่า 473,724.55 ไร่
W2. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ปัญหาการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกถือครองที่ดินป่าไม้ ปัญหาการเผาพื้นที่การเกษตร การปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
W3. การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมไม่ดีเท่าที่ควร เช่น การจัดการขยะ การจัดการของเสียอันตราย การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน
W4. ขาดการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ มีปัญหาน้ำท่วม ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ทั้งที่จังหวัดนครพนมมีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมากในแต่ละปี
W5. ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ได้ได้อย่างเพียงพอ ทำให้ไม่สามารถปลูกข้าวนาปรัง และทำการเกษตรในฤดูแล้ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
W6. ไม่มีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบทั้งจังหวัด
W7. ขาดมาตรการจูงใจในการส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
W8. ปัญหาการใช้สารเคมีในภาคการเกษตรจำนวนมาก ทำให้สารเคมีบางส่วนตกค้างในดิน และแหล่งน้ำ ส่งผลกระทบต่อดิน แหล่งน้ำ ระบบนิเวศน์ของพืชและสัตว์น้ำ และมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
W9. การดำเนินงานตามแผนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานต่างๆ ไม่ได้ผลเท่าที่ควร
W10. หน่วยงานรัฐมีการบังคับใช้กฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควร
W11. ขาดการติดตามและการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
W12. ฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ยังไม่เป็นระบบ และไม่สะดวกในการนำไปใช้ หรืออ้างอิง
W13. ต้องพึ่งพาพลังงานไฟฟ้าทั้งจากต่างประเทศ
โอกาส (Opportunities)
O1. แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเชื้อพระวงศ์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศาสตร์พระราชาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่าสร้างรายได้
O2 นโยบายสนับสนุนการทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม(Green and Cool Agricultural Economy) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม(Zoning) การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และ Smart Farmer ของรัฐบาล
O3. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย
O4. กระแสการตื่นตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ และสภาวะโลกร้อน
O5. นโยบายการพัฒนาและโครงการขนาดใหญ่ของจังหวัด/รัฐบาล
O6. มีระเบียบกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมและเกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น
O7. จังหวัดมีนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ ที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
O8. มีเทคโนโลยีพลังงานที่หลากหลาย ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดให้เหมาะสมกับพื้นที่
O9. การได้รับการขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ (Ramsar Site)

การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัดนครพนม (SWOT Analysis)
อุปสรรค (Threats)
T1. นโยบายการพัฒนาและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาล ไม่ชัดเจน
T2. ปัญหาภัยธรรมชาติ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง สถานการณ์การเกิดสาธารณภัย เป็นประจำทุกปีเนื่องจากอยู่ใกล้ร่องมรสุมที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ ประเทศเวียดนาม และสปป.ลาว
T3. การบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำโขงไม่สามารถควบคุมได้
T4. ขาดจิตสำนึกในการใช้สารเคมีในภาคการผลิต(ในระดับประเทศ)
T5. เป็นพื้นที่ติดชายแดนเสี่ยงต่อการลักลอบค้าขายสิ่งผิดกฎหมาย โดยเฉพาะด้านทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ไม้เถื่อน สัตว์ป่า
T6. กฎหมายค่าทดแทนที่ดิน ไม่สอดคล้องกับมูลค่าและสถานการณ์ในปัจจุบันทำให้การขอใช้พื้นที่ของภาครัฐเกิดอุปสรรค และความล่าช้า
T7. กฎหมายผังเมืองรวมจังหวัด/ผังพื้นที่เฉพาะ ไม่เหมาะสมและไม่ทันกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการประเด็นการปกป้องสิ่งแวดล้อมของเมืองและการรองรับการขยายตัวของการค้าชายแดน และการเกิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
T8. บทกำหนดโทษตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ไม่รุนแรง ทำให้ไม่เกิดความเกรงกลัวในกฎหมายที่ใช้บังคับ
T9. มีความเสี่ยงด้านพลังงานไฟฟ้า เนื่องจากไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัด นำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน

2.1.2 วิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ

2.1.2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดนครพนม ปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.43 ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 11.87 โดยมีแรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐซึ่งมีส่วนสำคัญในการประคับประคองเศรษฐกิจไทย และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

2.1.2.2 แนวโน้มเศรษฐกิจจังหวัดนครพนมในปี 2565

(1) ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดนครพนมในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.43 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ - 0.99 ถึง 1.77) ชะลอตัวจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 11.87 โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการใช้จ่ายในประเทศที่ขยายตัว จากภาคการท่องเที่ยวที่กลับมาขยายตัวได้อีกครั้ง รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ได้แก่ “โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ” “โครงการคนละครึ่ง” “โครงการช้อปดีมีคืน” “โครงการเราเที่ยวด้วยกัน” ที่ช่วยประคับประคองเศรษฐกิจจังหวัดนครพนมและสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนให้มีเม็ดเงินหมุนเวียนในเศรษฐกิจฐานราก ด้านเสถียรภาพ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2565 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.52 (โดยมีช่วงคาดการณ์ ที่ร้อยละ -1.50 ถึง 1.30)

ด้านอุปทาน (การผลิต) คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.27 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า ที่ขยายตัวร้อยละ 1.95 สะท้อนจากภาคการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ภาคเกษตรกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.06 ชะลอลงจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 20.77 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 4.73 ถึง 7.38) ทั้งนี้ จากปัจจัยของปริมาณผลผลิตยางพาราที่ลดลง เนื่องจากมีจากปริมาณสวนโค่นต้นยางพาราที่อายุมาก ยางพาราผลัดใบเร็วขึ้น และเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณยางพาราลดลง **ภาคบริการ** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.52 ฟื้นตัวจากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -2.87 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.69 ถึง 4.39) จากยอดขายส่งขายปลีกสินค้า **ภาคอุตสาหกรรม** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.92 ชะลอตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.88 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.15 ถึง 7.73) ตามจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และทุนจดทะเบียนอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น

ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -0.18 หดตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 63.38 จาก**การบริโภคภาคเอกชน** คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -0.58 หดตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 12.07 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.83 ถึง 0.37) จากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ รวมทั้งจากการอุปโภคและบริโภคของภาครัฐและภาคเอกชน ที่ลดลงในช่วงต้นปี 2565 ประกอบกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังไม่สามารถกลับมาสู่สภาวะปกติได้ เนื่องจากยังคงได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สายพันธุ์โอมิครอน ที่มียอดผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้น และรถจักรยานยนต์ จดทะเบียนใหม่ที่ลดลง **การค้าชายแดน** คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -0.25 หดตัวจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 75.11 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -1.00 ถึง 0.10) ตามการลดลงของมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกสินค้า เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 บริเวณพรมแดนระหว่างประเทศเวียดนามและประเทศจีน อีกทั้งประเทศจีนมีนโยบาย Zero Covid จึงกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนรถเข้า – ออกและตรวจสอบอย่างเข้มงวด ทำให้ทั้ง 2 ประเทศมีมาตรการป้องกันโรคติดต่อเข้มงวดมากขึ้น ในขณะที่**การใช้จ่ายภาครัฐ** คาดว่า จะขยายตัวร้อยละ 16.73 ขยายตัวจากปีก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -1.44 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 14.33 ถึง 19.00) จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และผลการเบิกจ่ายจากพระราชกำหนด ให้กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 พ.ศ. 2563 โดยมีกรอบวงเงินกู้ ไม่เกิน 1 ล้านล้านบาท **การลงทุนภาคเอกชน** คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.35 ฟื้นตัวจากปีก่อนหน้า ที่หดตัวร้อยละ -56.31 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.63 ถึง 2.18) จากสินเชื่อเพื่อการลงทุนรวม และรถยนต์ เพื่อการพาณิชย์จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้น

(2) เสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2565 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.52 ปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อนหน้าตามดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สำหรับจำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะมี จำนวน 292,836 คน เพิ่มขึ้น จากปีก่อนหน้าที่มี จำนวน 291,838 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 ตามการขยายตัวของการใช้จ่ายภาครัฐ การผลิตภาคเกษตรกรรม ภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และการลงทุนภาคเอกชน

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจสำคัญ ที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ในปี 2565-2566

1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การเมือง

2) ตลาดแรงงานยังคงฟื้นตัวไม่เต็มที่ จึงเป็นข้อจำกัดสำหรับการจับจ่ายใช้สอยของประชาชน และความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือน ที่ยังคงมีความเปราะบาง

3) ความเสี่ยงจากการผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก อาทิ การส่งสัญญาณปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายของธนาคารกลางในหลายประเทศ จากแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการไหลออกของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ

4) ปัญหาข้อจำกัดในห่วงโซ่อุปทานการผลิต (Supply Chain Disruption) เช่น การขาดแคลนอุปกรณ์เซมิคอนดักเตอร์ ที่อาจยืดเยื้อ ส่งผลให้การผลิตสินค้าไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ขาดวัตถุดิบจากต่างประเทศ การขนส่งหยุดชะงักจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ราคาสินค้าแพงขึ้น

5) ราคาพลังงานและน้ำมันดิบโลกที่ยังอยู่ในระดับสูง

6) สถานการณ์เงินเฟ้อ สินค้าแพง ค่าครองชีพพุ่งสูงขึ้น

7) สงครามความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างยูเครนและรัสเซีย จำเป็นต้องติดตามสถานการณ์กันอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินความรุนแรงของผลกระทบจากสงครามความไม่สงบครั้งนี้ ว่าจะขยายวงกว้างไปสู่เศรษฐกิจยุโรปและเศรษฐกิจทั่วโลกหรือไม่ เพื่อภาคธุรกิจจะได้ประเมินความเสี่ยงและวางแผนรับมืออย่างเหมาะสมต่อไป

2.1.3 วิเคราะห์ด้านการเกษตร

2.1.3.1ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2566 และแนวโน้มปี 2566

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส 1 ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 2.70 เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยทุกสาขาขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสาขาที่มีการขยายตัวมากที่สุด ได้แก่ สาขาพืช (ร้อยละ 4.50) พืชสำคัญได้แก่ อ้อยโรงงาน มันสำปะหลังและยางพารา มีผลผลิตเพิ่มขึ้น จากความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น ประกอบกับสภาพอากาศที่เหมาะสม ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติมโตของพืช สาขาบริการด้านการเกษตร (ร้อยละ 1.80) เกษตรกรมีการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง สาขาปศุสัตว์ (ร้อยละ 1.50) ความต้องการสินค้าปศุสัตว์เพิ่มขึ้น ได้แก่ สุกร และไข่ไก่ ประกอบกับภาครัฐส่งเสริมระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเกษตรกรเฝ้าระวังควบคุมโรคเป็นอย่างดี ส่งผลให้ผลผลิตปศุสัตว์เพิ่มขึ้น และสาขาประมง (ร้อยละ 0.40) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและการจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติเพิ่มขึ้นจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเลี้ยง ประกอบกับภาครัฐดำเนินโครงการส่งเสริมด้านประมง อย่างต่อเนื่อง

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566

ภาคการเกษตรคาดว่าจะมีการขยายตัวอยู่ที่ 1.6% - 2.6% แยกเป็นสาขาพืช 2% - 3% สาขาบริการด้านการเกษตร 0.8% - 1.8% สาขาปศุสัตว์ 0.8% - 1.8% และสาขาประมง 0.30% - 1.30%

ปัจจัยสนับสนุน

- การสนับสนุนการผ่อนปรนและฟื้นตัวของการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง
- การดูแลการผลิตภาคเกษตร และรายได้เกษตรกรของรัฐบาลและจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เช่น การบริหารจัดการน้ำ การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และโครงการประกันรายได้ เป็นต้น
- การส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน เช่น การส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการ และSMEs
- การขับเคลื่อนการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ เช่น การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุน

ปัจจัยเสี่ยง

- ความไม่มั่นใจในสถานการณ์โควิด-๑๙ สายพันธุ์ใหม่ อาจเกิดการแพร่ระบาดใหม่ ทำให้ผู้ประกอบการมีการชะลอการลงทุนการผลิต
- ความยืดเยื้อของสถาการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน และมาตรการ คว่ำบาตร ส่งผลต่อราคาปัจจัยการผลิตและพลังงานที่ยังมีราคาสูง
- แนวโน้มการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของจีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป
- ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น ภัยแล้ง โรงระบาดพืชและสัตว์

2.1.3.2 ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครพนม (GPP) ปี 2564

มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี 47,728 ล้านบาท ปีก่อน 45,730 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จำนวน 2,018ล้านบาท (ร้อยละ 4.41) ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรจำนวน 14,404 บาท นอกภาคเกษตร จำนวน 33,344 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.17 และ 69.83 ตามลำดับ สาขาที่มีมูลค่าเพิ่มสูงสุด จำนวน 5 สาขา ดังนี้

- สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง จำนวน 14,404 ล้านบาท
- สาขาการศึกษา จำนวน 7,957 ล้านบาท
- สาขาการขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 5,539ล้านบาท
- สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ จำนวน 2,790 ล้านบาท
- สาขาการเงินและการประกันภัย จำนวน 2,757ล้านบาท

มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี จำนวน 47,748 ล้านบาท อยู่ในลำดับที่ 54 ของประเทศ ลำดับที่ 14 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลำดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดสนุก (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 87,233 บาท อยู่ในลำดับที่ 55 ของประเทศ ลำดับที่ 6 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลำดับที่ 1 ของกลุ่มจังหวัดสนุก (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)

2.1.3.3 ครัวเรือนเกษตร

ตารางที่ 2.2 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรรายอำเภอ จังหวัดนครพนม

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน จังหวัดนครพนม	จำนวนครัวเรือนเกษตร	ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตรกร/ครัวเรือนทั้งหมด
1	เมืองนครพนม	215,576	18,272	7.84
2	ปลาปาก	17,138	11,217	4.81
3	ท่าอุเทน	15,514	8,076	3.47
4	บ้านแพง	9,475	5,983	2.57
5	ธาตุพนม	2,3126	11,975	5.14
6	เรณูนคร	12,983	8,553	3.67
7	นาแก	20,745	15,423	2.62
8	ศรีสงคราม	18,409	13,752	5.90
9	นาหว้า	13,691	9,999	4.29
10	โพนสวรรค์	15,842	12,275	5.27
11	นาทม	6,107	4,668	2.00
12	วังยาง	4,111	3,575	1.53
รวม		**370,961**	**123,768**	**53.11**

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม 2565

2.1.3.4 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning By Agri-Map จำนวน 3,445,418 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 2,319,566 ไร่ ร้อยละ 66.73 พื้น531,599 ไร่ร้อยละ 15.43 พื้นที่น้ำ 234,028ไร่ ร้อยละ 6.79 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง 219,316ไ ร่ ร้อยละ 6.37 และพื้นที่เบ็ดเตล็ด 161,298 ไร่ ร้อยละ 4.68

ตารางที่ 2.3 การใช้ประโยชน์พื้นที่ในจังหวัดนครพนม ปี 2565

พื้นที่	ไร่	ร้อยละ
จังหวัดนครพนม (Zoning By Agri-Map)	3,445,418	100
พื้นที่การเกษตร	2,299,177	67
-พื้นที่นา	1,588,915	46
-พืชไร่	139,793	4
-ไม้ยืนต้น	546,151	16
-ไม้ผล	10,804	0
-พืชสวน	4,926	0
-ทุ่งหญ้าและโรงเรือน	5,074	0
-พืชน้ำ	13	-
-สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,989	0
-เกษตรผสมผสาน	512	0
พื้นที่ป่า	531,599	15
พื้นที่น้ำ	234,028	7
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	219,316	6
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	161,298	5

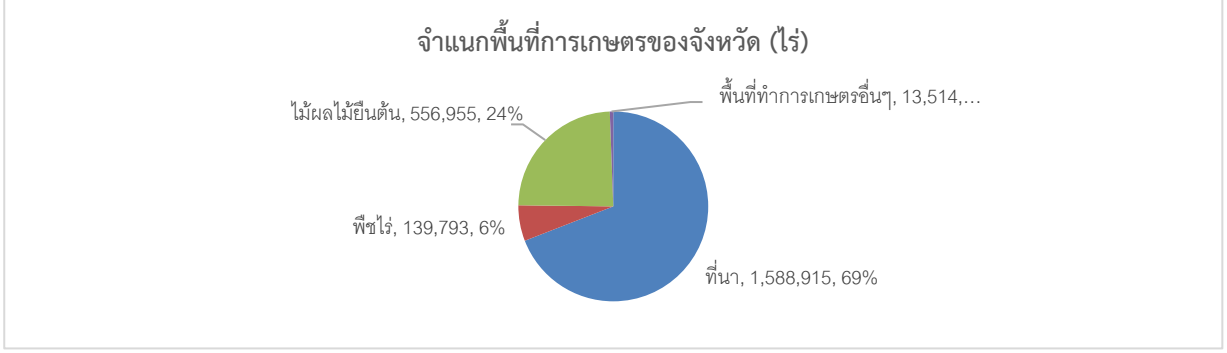
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน 2565

ตารางที่ 2.4 การจำแนกพื้นที่ทำการเกษตรจังหวัดนครพนม

ที่	ประเภททำการเกษตร	พื้นที่ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ(%)
1	ที่นา	**1,588,915**	**69.10**
2	พืชไร่	**139,793**	**6.08**
3	ไม้ผลไม้ยืนต้น	**556,955**	**24.23**
4	พื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ	**13,514**	**0.59**
รวมพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด		**2,299,177**	**100**

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. 2565

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงการจำแนกพื้นที่การเกษตรของจังหวัด



ตารางที่ 2.5 ประเภทดินเพื่อการเกษตรจังหวัดนครพนม ปี 2565

ประเภท	เนื้อที่(ไร่)	ร้อยละ
ดินเหมาะสำหรับปลูกข้าว	228,392	7
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	502,250	15
ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกข้าว	463,270	13
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น	112,396	3
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้นแต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับดิน	626,178	18
ดินที่เหมาะสมดีสำหรับปลูกพืชไร่บางชนิด เหมาะสมปานกลางสำหรับไม้ผล และไม้ยืนต้นโดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินและเนื้อดิน	34,761	1
ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่และไม้ผล โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นที่โผล่ปะปน	1,013,645	29
ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม เนื่องจากมีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์	113,499	3
สนามบิน (AP)	6,293	0
ที่สาธารณประโยชน์ (CEM)	205	0
ที่ดินดัดแปลง (ML)	4,147	0
สระน้ำ (P)	1,287	0
ที่ดินหินพื้นโผล่ (RC)	11,584	0
ที่อยู่อาศัย(U)	119,548.00	3.47
พื้นที่น้ำ(W)	208,026.00	6.04
รวมทั้งหมด	3,445,418.00	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน 2560-2565

ดินที่มีปัญหาในจังหวัดนครพนม พบว่า

1. ดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ 34,761 ไร่ หรือร้อยละ 1.01 ของเนื้อที่ทั้งหมด
2. ดินค่อนข้างเป็นทราย มีเนื้อที่ประมาณ 14,664ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่ทั้งหมด
3. ดินเค็ม มีเนื้อที่ประมาณ 682 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ทั้งหมด
4. ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหิน มีเนื้อที่ประมาณ 17,307ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อทีทั้งหมด
5. ดินมีหินพื้นโผล่ มีเนื้อที่ประมาณ 11,584ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่ทั้งหมด
6. พื้นที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ประมาณ 113,499 ไร่ หรือ ร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่ทั้งหมด

7. ดินที่เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ และไม้ผล โดยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับดินที่มีกรวดและหินพื้นโผล่ปะปน มีเนื้อที่ประมาณ 1,013,645 ไร่ หรือร้อยละ 29.42 ของเนื้อที่ทั้งหมด

8. ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม เนื่องจากมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 จึงเหมาะสำหรับเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ 113,499 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่ทั้งหมด

ตารางที่ 2.6 ข้อมูลการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri Map)

ที่	ชนิดพืช	เหมาะสมสูง (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมเล็กน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ปลูก (ไร่)
1	ข้าว	597,206	302,636	322,298	361,049	1,583,189
2	มันสำปะหลัง	462	413	91,577	-	92,452
3	อ้อย	506	3,117	3,045	-	6,668
4	ยางพารา	22,255	259,581	77,711	2	359,549

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน พฤศจิกายน พ.ศ.2563

2.1.3.5 ข้อมูลด้านเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

(1) ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2563/2564 – 2565/2566

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,474,437 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรทั้งหมดในปี 2565 เป็นพื้นที่การเกษตร 2,319,566 ไร่ สภาพการเพาะปลูกพืชในจังหวัดนครพนม มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยทั่วไป คือ มีพืชหลัก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สับปะรด และลิ้นจี่ อย่างไรก็ตามได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเพาะปลูก โดยมีการเพาะปลูกพืชผักและพืชไร่บางชนิด ที่มีผลผลิตสูงและมีตลาดรองรับ เช่น แตงโมเนื้อ มะเขือเทศ พริก ข้าวโพดหวาน และพืชผัก ส่วนใหญ่จะเพาะปลูกริมแม่น้ำหรือบริเวณที่มีระบบชลประทานซึ่งเป็นการเพาะปลูกนอกฤดูกาล ในแง่พื้นที่การเพาะปลูกมีการแบ่งเขตที่ชัดเจน จำนวน 4 เขต ดังนี้

1. เขตริมแม่น้ำโขง ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน และอำเภอธาตุพนม มีการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก และมีการปลูกพืชผักตามริมแม่น้ำโขง เช่น พืชผักใบเขียว มะเขือเทศ ข้าวโพด หอมแบ่ง มันแกว ผักชีฝรั่ง ฝักทอง ยาสูบ

2. เขตริมแม่น้ำสงคราม ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า มีการปลูกข้าวนาปี เป็นหลัก นอกจากนี้มีการปลูกพืชฤดูแล้ง เช่น ข้าวนาปรัง พริก แตงโมเนื้อ

3. เขตเพาะปลูกพืชแบบผสมผสาน คือ ทั้งทำนาข้าว ปลูกมะเขือเทศ ยาสูบ และข้าวโพด ได้แก่ อำเภอปลาปาก อำเภอนาแก อำเภอเรณูนคร อำเภอนาหว้า อำเภอวังยาง

4. เขตปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง สับปะรด และไม้ยืนต้น เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ฯลฯ ได้แก่ อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอนาทม พื้นที่ที่สามารถเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรได้ดี คือ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอนาแก อำเภอท่าอุเทน อำเภอศรีสงคราม และอำเภอโพนสวรรค์ พืชเศรษฐกิจที่จังหวัดสามารถผลิตได้เพื่อป้อนโรงงานแปรรูป คือ ข้าวนาปี ยางพารา มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน และสับปะรด

ในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจ คณะทำงานจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ของพืชที่มีความสำคัญต่อ GPP จังหวัดนครพนม 6 อันดับ ได้แก่ 1) ข้าวเจ้านาปี 2)ข้าวเหนียวนาปี 3) ยางพารา 4) มันสำปะหลัง 5) สับปะรด และ 6) ลิ้นจี่ นพ.1

ตารางที่ 2.7 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)				ผลผลิตต่อไร่ (กก/ไร่)			
	ปีการเพาะปลูก 62/63	ปีการเพาะปลูก 63/64	ปีการเพาะปลูก 64/65	ปีการเพาะปลูก 65/66	ปีการเพาะปลูก 62/63	ปีการเพาะปลูก 63/64	ปีการเพาะปลูก 64/65	ปีการเพาะปลูก 65/66
ข้าวเจ้านาปี	775,547	741,563	817,184	810,617	348	374	378	387
ข้าวเหนียวนาปี	688,635	731,572	633,142	694,173	350	383	387	393
ยางพารา	313,230	367,308	367,178	352,901	220	212	219	230
มันสำปะหลัง	22,244	23,639	24,631	27,356	3,033	2,682	2,892	3,070
สับปะรด	7,624	4,988	5,188	5,218	3,980	3,575	4,144	4,186
ลิ้นจี่	๒,๖๖๙	2,191	2,403	2,698	48.09	530	695	707

ตาราง 2.8 แสดงมูลค่าของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

ชื่อพืชเศรษฐกิจ	มูลค่า (ล้านบาท)						
	ปี 60/61	ปี 61/62	ปี 62/63	ปี 63/64	ปี 64/64	ปี 65/66	เปรียบเทียบจากปีก่อน +/- (ร้อยละ) (65-66)
ข้าวเจ้านาปี	3,558	3,074	4,182	3,883	3,447	4,022	+16.68
ข้าวเหนียวนาปี	1,851	2,054	3,524	1,917	2,401	2,815	+17.24
ยางพารา	3,132	2,327	1,948	3,468	4,211	1,848	-56.11
มันสำปะหลัง	130	131	103	157	226	253	+11.95
สับปะรด	256	291	338	346	248	252	+1.61
ลิ้นจี่	93	40	48.09	73	140	153	+9.29

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566

วิเคราะห์สถานการณ์การปลูกพืชแต่ละชนิด ได้ดังนี้

จากตารางที่ 2.7 และ 2.8 จะเห็นได้ว่าผลิตผลจากการเพาะปลูกมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงปี 2563 – 2565 โดยสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของพืชแต่ละชนิดมีการเปลี่ยนแปลงโดยสาเหตุดังต่อไปนี้

ก) ข้าวนาปี ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ในภาพรวมปี 2565/66 มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของข้าวนาปี ทั้งข้าวเจ้านาปีและข้าวเหนียวนาปี รวมประมาณ 6,837 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 16.96 เนื่องจากราคาข้าวเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และตั้งแต่ปี 2563 – 2565 พบว่าผลผลิตเฉลี่ยข้าวนาปีเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในส่วนของพื้นที่ปลูกข้าวนาปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยปัจจัยที่ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยข้าวนาปีและพื้นที่ปลูกข้าวนาปีเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดนครพนมมี โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว) ตามนโยบายรัฐบาล ดังปรากฏในช่วงปี 2563-2565

การผลิตข้าวเจ้านาปี มีพื้นที่ปลูกลดลง 6,567 ไร่ หรือลดลงร้อยละ 0.80 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวเจ้านาปีลดลง เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวเหนียวและมันสำปะหลัง เพราะข้าวเหนียวสามารถจำหน่ายเองในพื้นที่ได้ และราคามันสำปะหลังมีการปรับสูงขึ้น รวมไปถึงนโยบายของรัฐบาลให้มีการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยให้เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ด้านการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการ และการตลาด พบว่า ผลผลิตข้าวเจ้านาปีเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 ในทางกลับกันพื้นที่เพาะปลูกข้าวเจ้านาปีลดลง แต่ราคาข้าวที่มีการปรับสูงขึ้น จึงส่งผลให้มูลค่าเพิ่มขึ้น 575 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.68

การผลิตข้าวเหนียวนาปี พบว่าพื้นที่การปลูกข้าวเหนียวนาปีเพิ่มขึ้น 61,031 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.64 ส่งผลมาจากเกษตรกรปลูกเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายด้วยตนเองในพื้นที่ พร้อมกับการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว) เกษตรกรจึงพื้นที่ปลูกข้าวเหนียวนาปีเพิ่มขึ้น การดูแลรักษาของเกษตรกรทั่วถึงมากขึ้นส่งผลให้ต่อผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.55 และราคาข้าวที่มีการปรับสูงขึ้น จึงส่งผลให้มูลค่าเพิ่มขึ้น 414 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.24

ข) ยางพารา ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอันดับสองรองจากข้าวนาปีของจังหวัดนครพนม ในปี 2565/66 มีการปรับพื้นที่ปลูกลดลง 14,277 ไร่ หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 3.89 และราคายางพารามีการปรับลดลง ทำให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประมาณ 1,848 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 56.11

ค) มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังของจังหวัดนครพนม ในปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2,725 ไร่ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.06 เนื่องจากราคามันสำปะหลังมีการปรับราคาสูงขึ้นจาก ปี 2564 รวมไปถึงจังหวัดนครพนมได้จัดทำ “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำปะหลัง” เกษตรกร 60 ราย ทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนหรือบุกเบิกพื้นที่การเกษตรเพื่อปลูกมันสำปะหลังมากขึ้น ส่วนผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเล็กน้อย เนื่องจากฝนมีการทิ้งช่วงในช่วงการเจริญเติบโตอายุ 6-10 เดือน การปลูกมันสำปะหลังส่วนมากเกษตรกรจะอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวไม่มีการติดตั้งระบบน้ำ แต่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 11.95

ง) สับปะรด พื้นที่ปลูกสับปะรดของจังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2563-2565 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2564 โดยจังหวัดนครพนมมีพื้นที่การปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.58 และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.01 ปัจจัยที่ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น คาดว่าเนื่องจากสภาพภูมิอากาศเหมาะสม ปริมาณน้ำฝนเพียงพอ และในปี 2565 จังหวัดนครพนมได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสับปะรด ทำให้เกษตรกรมีการจัดการแปลงปลูกที่ดีและเริ่มขยายผลไปยังเกษตรกรข้างเคียง

จ) ลิ้นจี่ ในปี 2565 มีพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น 295ไร่ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 12.28 ปัจจัยที่ส่งผลให้พื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรแบบผสมผสานมากขึ้น เกษตรกรที่เป็นแปลงต้นแบบการเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่ของจังหวัดนครพนม ในปี 2564 เริ่มมีการขยายผลถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังเกษตรกรรายอื่น ๆ และมีการติดตามผลการผลิตของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ สภาพภูมิอากาศยังเอื้อต่อการออกดอกติดผล อากาศหนาวต่อเนื่องเพียงพอต่อการติดดอกออกผลลิ้นจี่ และเกษตรกรมีทักษะความชำนาญในการดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวมากขึ้นส่งผลให้ผลผลิตที่ได้มีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพ รวมถึงเกษตรจำหน่ายได้ราคาดี ช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ส่งผลให้ลิ้นจี่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 1.73 และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 13 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 9.29

(2) ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี 2562 – 2565

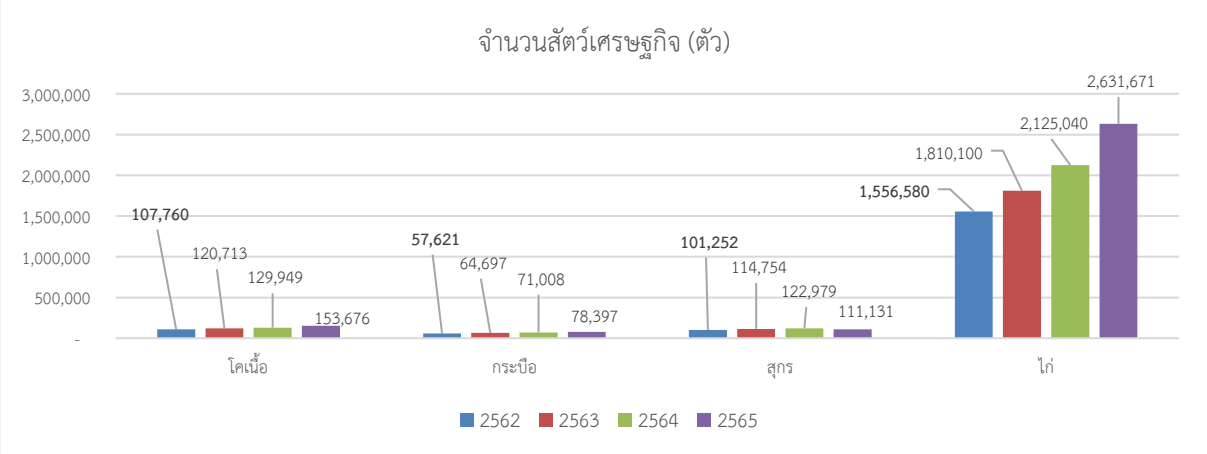
จังหวัดนครพนมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในแง่จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง และจำนวนเกษตรกร ระหว่างปี 2561-2565 เนื่องจากสถานการณ์ โควิด 19 ทำให้เกษตรกรตกงานกลับมาอยู่บ้าน เลยหันมาเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ ไก่เพิ่มมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวระหว่างที่รองาน อีกทั้งราคาสูงขึ้นเนื่องจากมีความต้องการในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น ยกเว้น สุกร มีจำนวนสุกรลดลง เนื่องจากเกิดโรคระบาด ASF เกษตรกรรายหลายจึงพักคอก (หยุดเลี้ยง) จึงส่งผลให้จำนวนเกษตรกรลดลงด้วย

ตารางที่ 2.9 แสดงจำนวนสัตว์เศรษฐกิจและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทต่าง ๆ (2562 - 2565)

ปี	โคเนื้อ		กระบือ		สุกร		ไก่	
	ตัว	เกษตรกร	ตัว	เกษตรกร	ตัว	เกษตรกร	ตัว	เกษตรกร
2562	107,760	16,599	57,621	9,316	101,252	3,023	1,556,580	41,749
2563	120,713	21,824	64,697	11,992	114,754	3,470	1,810,100	48,143
2564	129,949	24,898	71,008	13,392	122,979	3,885	2,125,040	50,619
2565	153,676	30,595	78,397	14,964	111,131	3,660	2,631,671	53,732

ที่มา :สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม,ธันวาคม 2565

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงจำนวนสัตว์เศรษฐกิจ

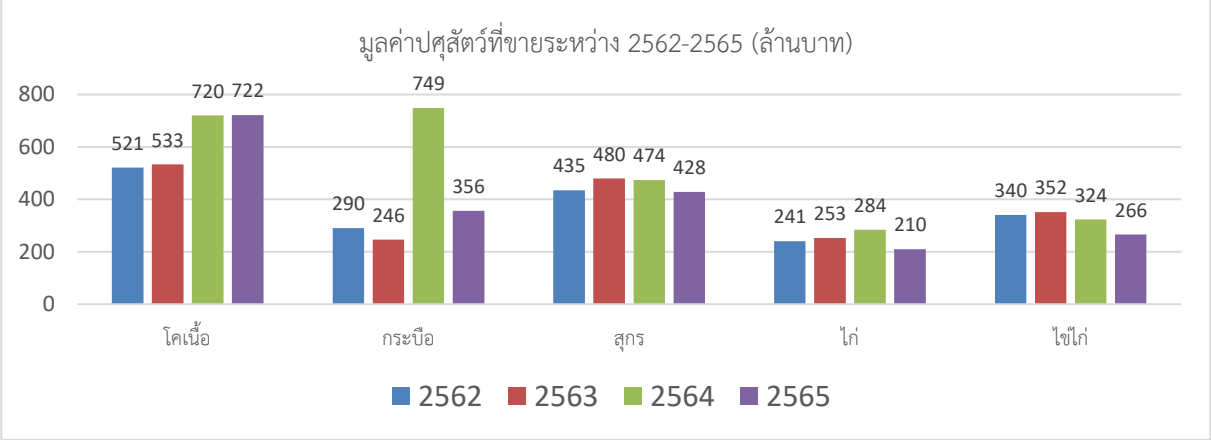


ตารางที่ 2.10 แสดงมูลค่าปศุสัตว์ที่ขายระหว่างปี 2562-2565

ปี	มูลค่า (ล้านบาท)				
	โคเนื้อ	กระบือ	สุกร	ไก่	ไข่ไก่
2562	**521**	290	435	241	340
2563	**533**	246	480	253	352
2564	**720**	749	474	284	324
2565	**722**	356	428	210	266

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงมูลค่าปศุสัตว์ที่ขายระหว่างปี 2562-2565



ก) **โคเนื้อ** ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 153,676 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 23,727 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.26 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 30,595 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 5,697 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.88 อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอนาแก 29,662 ตัว อำเภอเมืองนครพนม 23,698 ตัว และอำเภอปลาปาก 14,937 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 3,431 ตัว

ตารางที่ 2.11 แสดงตารางการเลี้ยงโคเนื้อ 2562 - 2565

อำเภอ	โคเนื้อ							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
เมืองนครพนม	11,570	2,503	17,862	3,224	22,537	4,342	23,698	4,759
ปลาปาก	5,952	1,207	7,665	1,579	12,782	2,787	14,937	3,188
ท่าอุเทน	3,161	718	3,982	900	3,899	890	5,459	1,291
บ้านแพง	20,230	743	5,708	880	5,752	952	7,002	1,175
ธาตุพนม	6,635	1,509	11,815	2,430	11,383	2,367	14,426	3,033
เรณูนคร	14,631	1,922	13,366	2,282	9,276	2,031	10,179	2,171

อำเภอ	โคเนื้อ							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
นาแก	20,007	3,032	23,421	3,723	23,755	3,915	29,662	6,122
ศรีสงคราม	6,473	1,327	9,904	1,751	10,007	1,737	12,288	2,035
นาหว้า	5,443	1,183	6,507	1,416	7,487	1,686	9,861	2,079
โพนสวรรค์	6,944	1,350	9,356	1,680	10,543	1,895	12,746	2,366
นาทม	2,445	346	3,090	496	3,082	530	3,431	512
วังยาง	4,269	759	8,037	1,463	9,446	1,766	9,987	1,864
รวม	107,760	16,599	120,713	21,824	129,949	24,898	153,676	30,595

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม 31 ธันวาคม 2565

จังหวัดนครพนมมีการส่งออกสัตว์ไปนอกราชอาณาจักร โดยมีสัตว์และชิ้นส่วนของสัตว์ออก ที่สำคัญได้แก่ โค กระบือ ลูกสุกร สุกรพันธุ์ ไก่ไข่ ไก่เนื้อ จำนวนส่งออกรวม 1,055,976 ตัว และชิ้นส่วนไก่แช่เย็น จำนวนส่งออก 313.5 ตัน

ข) กระบือ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 78,397 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 7,389 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.41 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 14,964 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 1,572 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.74 อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงกระบือมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอศรีสงคราม 13,081 ตัว อำเภอเมืองนครพนม 8,168ตัว และอำเภอนาแก 7,847 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 2,022 ตัว

ตารางที่ 2.12 แสดงตารางการเลี้ยงกระบือ 2562-2565

อำเภอ	กระบือ							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน(ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน(ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตร (ราย)
เมือง นครพนม	4,496	921	6,351	1,158	8,267	1,603	8,168	1,666
ปลาปาก	3,115	644	3,811	786	5,952	1,251	6,474	1,349
ท่าอุเทน	3,966	746	4,796	912	4,683	908	6,379	1,202
บ้านแพง	7,999	357	3,182	488	3,221	521	3,831	639
ธาตุพนม	3,017	727	4,828	1,018	5,001	1,045	5,676	1,204
เรณูนคร	7,622	1,160	7,926	1,466	7,130	1,494	7,441	1,553

อำเภอ	กระบือ							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน(ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน(ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตร (ราย)
นาแก	6,309	1,359	7,191	1,546	7,154	1,542	7,847	1,865
ศรีสงคราม	9,994	1,296	11,225	1,697	12,542	1,697	13,081	1,704
นาหว้า	4,778	965	5,428	1,100	5,916	1,222	7,073	1,438
โพนสวรรค์	2,892	599	4,163	856	5,054	1,048	6,189	1,299
นาทม	1,888	175	2,226	260	2,070	266	2,022	234
วังยาง	1,545	367	3,570	705	4,018	795	4,216	811
รวม	57,621	9,316	64,697	11,992	71,008	13,392	78,397	14,964

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565

ค)สุกร ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 111,131 ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมา 11,848 ตัว หรือลดลงร้อยละ 9.63 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง จำนวน 3,660 ราย ลดลงจากปีที่ผ่านมา 225 ราย หรือลดลงร้อยละ 5.79 เนื่องจากเกิดโรคระบาด ASF เกษตรกรรายหลายจึงพักคอก (หยุดเลี้ยง) ส่งผลให้ปริมาณการเลี้ยงและจำนวนเกษตรกรลดลง อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงสุกรมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม 46,704 ตัว อำเภอนาหว้า 17,366 ตัว และอำเภอบ้านแพง 9,901 ตัว และ และส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอธาตุพนม 2,068 ตัว

ตารางที่ 2.13 แสดงตารางการเลี้ยงสุกร 2562-2565

อำเภอ	สุกร							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน(ตัว)	เกษตรกร (ราย)
เมืองนครพนม	47,709	468	49,417	523	51,138	633	46,704	439
ปลาปาก	2,529	187	2,699	204	4,558	363	2,690	223
ท่าอุเทน	1,833	158	2,819	215	3,078	216	4,249	351
บ้านแพง	17,038	136	13,415	140	13,198	155	9,901	203
ธาตุพนม	4,939	285	6,817	424	7,313	432	2,068	261

อำเภอ	สุกร							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน(ตัว)	เกษตรกร (ราย)
เรณูนคร	2,885	217	1,835	144	4,265	295	4,973	283
นาแก	4,931	404	4,440	366	4,077	329	5,038	390
ศรีสงคราม	4,345	409	7,108	456	6,986	385	8,073	426
นาหว้า	4,986	262	13,832	376	16,109	413	17,366	527
โพนสวรรค์	1,960	152	3,497	115	2,967	146	3,750	135
นาทม	4,632	75	4,982	159	5,058	136	2,286	50
วังยาง	3,465	270	3,893	348	4,232	382	4,033	372
รวม	101,252	3,023	114,754	3,470	122,979	3,885	111,131	3,660

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม, พ.ศ. 25656

ง) ไก่ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 2,631,671 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 506,631 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.84 สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยง 53,732 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 3,113 ราย หรือเพิ่มขึ้น 6.15% อำเภอที่มีปริมาณการเลี้ยงไก่มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอปลาปาก 507,726ตัว อำเภอเมืองนครพนม 431,656 ตัว และอำเภอธาตุพนม 325,333 ตัว ส่วนอำเภอที่มีการเลี้ยงน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอนาทม 56,248 ตัว

ตารางที่ 2.14 แสดงตารางการเลี้ยงไก่ 2562-2565

อำเภอ	ไก่							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)
เมืองนครพนม	282,419	5,865	335,491	6,211	407,489	6,894	431,656	7,218
ปลาปาก	85,452	3,752	96,938	4,098	167,263	4,998	507,726	5,135
ท่าอุเทน	116,076	4,080	151,944	4,403	186,430	4,300	191,571	4,647
บ้านแพง	229,344	2,891	109,889	3,256	115,165	3,295	132,058	3,477
ธาตุพนม	104,768	4,517	188,211	5,260	279,768	5,276	325,333	5,985
เรณูนคร	223,433	3,000	212,951	3,551	165,737	3,526	167,980	3,695
นาแก	104,756	3,877	136,355	4,507	133,852	4,404	147,264	4,681

อำเภอ	ไก่							
	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565	
	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร(ราย)
ศรีสงคราม	135,755	4,320	185,794	5,120	208,831	5,192	218,619	5,110
นาหว้า	120,524	5,365	147,782	5,995	160,229	6,157	181,258	6,659
โพนสวรรค์	84,597	1,700	112,226	2,184	131,309	2,517	161,284	3,180
นาทม	36,587	1,388	51,963	1,600	58,709	1,714	56,248	1,569
วังยาง	32,869	994	80,556	1,958	110,258	2,346	110,674	2,376
รวม	1,556,580	41,749	1,810,100	48,143	2,125,040	50,619	2,631,671	53,732

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม, พ.ศ. 2565

จ) ข้อมูลการส่งออกสัตว์นอกราชอาณาจักร จังหวัดนครพนมมีการส่งออกสัตว์ไปนอกราชอาณาจักร โดยมีสัตว์และชิ้นส่วนของสัตว์ออกที่สำคัญได้แก่ โค กระบือ ลูกสุกร ชิ้นส่วนไก่แช่เย็น ไก่ไข่ ไก่เนื้อ ชิ้นส่วนสุกร

ตารางที่ 2.15 แสดงปริมาณสัตว์ส่งออกนอกราชอาณาจักร

ปี	ชนิดสัตว์								หมายเหตุ
	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)	ลูกสุกร (ตัว)	สุกรพันธุ์ (ตัว)	ชิ้นส่วนไก่แช่เย็น (กก.)	ไก่ไข่ปลด (ตัว)	ไก่เนื้อ (ตัว)	ชิ้นส่วนสุกร (กก.)	
2559	56,539	9,137	1,750	1,456	1,454,492	4,200	-	-	แพะ 130 ตัว
2560	62,521	19,417	2,388	83	14,409,034	18,800	-	-	แพะ 240 ตัว
2561	37,695	13,772	970	5,536	4,302,132	94,300	66,553	829,493	
2562	100,863	41,091	-	371	397,248	35,844	150,768	26,879	
2563	197,574	51,259	558	2,535	137,700	258,845	496,649	-	สุกรขุน 17,085
2564	160,920.0	62,681.0	950.0	13,164.0	313,500.0	397,750.0	420,511.0	-	
2565	116,742.0	14,605.0	-	280.0	135,000.0	2,336,437.0	321,766.0	-	

ที่มา :สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม,ธันวาคม 2565

(3) ด้านการประมงของจังหวัด

จังหวัดนครพนมมีภูมิศาสตร์ที่เอื้อให้สามารถทำการประมง โดยมีแหล่งน้ำที่เหมาะสมทั้งการเพาะเลี้ยงประเภทบ่อดินและกระชัง ได้แก่ แม่น้ำโขง ที่มีระยะทางประมาณ 174 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาของแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ลำน้ำสงครามลำน้ำอูน ลำน้ำก่ำ ลำน้ำบัง เป็นต้น แหล่งน้ำเหล่านี้มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ทำให้เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาเผาะ เป็นต้น ประกอบกับมีแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จำนวน 1,002 แห่ง พื้นที่ 153,055 ไร่ ที่เหมาะสมในการอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์น้ำ ทั้งนี้ ผลผลิตสัตว์น้ำประเภทพันธุ์ปลา และปลาขนาดใหญ่สำหรับบริโภคจากจังหวัดนครพนม เป็นที่ต้องการของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นอย่างมาก

ผู้ประกอบการด้านการประมง ในจังหวัดนครพนม มีผู้มาขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2) โดย "ผู้ประกอบการด้านการประมง" หมายความว่า บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการเกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำตามที่กรมประมงกำหนดซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการด้านประมง 9 ประเภท คือ โรงงานอาหารผลิตสัตว์น้ำ ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวมสัตว์น้ำ สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น สถานประกอบการห้องเย็น ผู้นำเข้า-ส่งออกสัตว์น้ำ สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับสัตว์น้ำอื่น ๆ จำนวน 4 ราย ในพื้นที่อำเภอ เมืองนครพนม อำเภอนาหว้า และอำเภอธาตุพนม

ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำในจังหวัด จังหวัดนครพนมมีปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำ ในปี 2565 จำนวน 11,231,350 กิโลกรัม โดยแบ่งเป็นผลผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 8,751,080 กิโลกรัม และผลผลิตที่จับได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน 2,480,270 กิโลกรัม ซึ่งลดลงจากปีที่ผ่านมา

จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรในจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ1) กับสำนักงานประมงจังหวัด ในปี 2565 จำนวน 11,293 ราย แบ่งเป็น

- ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง 522 ราย จำนวนกระชัง 8,588 กระชัง เมื่อพิจารณาแยกตามพื้นที่การเลี้ยงพบว่ามีการเลี้ยงในแม่น้ำโขงสูงสุด รองลงมาเป็น แม่น้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำบัง และ ลำน้ำก่ำ

ตารางที่ 2.16 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม

ปี	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					ผลผลิตทั้งหมด (กก.)	ราคา บาท/ กิโลกรัม	มูลค่า (บาท)	+/- (ร้อยละ)
	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่(ไร่)	จำนวนกระชัง	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)				
2561	9,278	85,362.24	5,114	28.76	8,565	6,130,199.00	60	367,811,940	47.67
2562	10,038	7,311.71	4,213	23.69	7,311.31	6,134700.00	65	398,755,500	8.41
2563	10,888	16,372.25	9,099	51.25	16,423.25	7,899,200.00	60	473,925,000	41.15
2564	12,021	11,108.87	7,640	42.98	11,151.85	10,890,150.00	58.97	642,234.47	35.50

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม พ.ศ.2565

ตารางที่ 2.17 แสดงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด จำนวนบ่อ เนื้อที่ และปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จากการเพาะเลี้ยง พ.ศ. 2565

อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด				ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด (กก.)
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	จำนวนกระชัง	เนื้อที่ (ไร่)	
รวม	11,293	13,665	8,588	7,574	8,751,080
เมืองนครพนม	2,536	2,730	1,786	1,563	1,529,580
ปลาปาก	1,156	1,260	-	708	360,890
ท่าอุเทน	691	586	3,999	458	1,690,570
บ้านแพง	529	653	515	385	324,640
ธาตุพนม	728	1,075	1,085	508	705,200
เรณูนคร	742	1,825	72	647	1,079,210

อำเภอ	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด				ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด (กก.)
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนบ่อ	จำนวนกระชัง	เนื้อที่ (ไร่)	
นาแก	572	669	12	420	622,070
ศรีสงคราม	1,799	2,010	277	1,155	1,261,520
นาหว้า	1,554	1,808	538	1,085	564,750
โพนสวรรค์	493	533	-	342	81,460
นาทม	287	290	304	180	296,590
วังยาง	206	226	-	123	234,600

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม มีนาคม 2566

ตารางที่ 2.18 แสดงจำนวนสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากธรรมชาติ พ.ศ. 2565

อำเภอ	ปลาช่อน	ปลาดุก	ปลาหมอไทย	ปลาตะเพียน	ปลานิล	ปลาไน	ปลาสลิด	กุ้งฝอย	อื่นๆ
รวม(ตัน)	246.32	201.74	87.00	447.41	492.43	182.98	138.35	28.13	794.25
เมืองฯ	1.27	1.04	0.45	2.30	2.53	0.94	0.71	0.14	3.38
ปลาปาก	0.23	0.19	0.08	0.42	0.46	0.17	0.13	0.03	0.62
ท่าอุเทน	0.60	0.49	0.21	1.09	1.20	0.45	0.34	0.07	1.60
บ้านแพง	0.14	0.12	0.05	0.26	0.28	0.10	0.08	0.02	0.38
ธาตุพนม	0.97	0.80	0.34	1.77	1.94	0.72	0.55	0.11	2.60
เรณูนคร	18.12	14.84	6.40	32.92	36.23	13.46	10.18	2.07	48.25
นาแก	14.03	11.49	4.96	25.49	28.05	10.42	7.88	1.60	37.38
ศรีสงคราม	70.35	57.62	24.85	127.78	140.64	52.26	39.51	8.03	187.31
นาหว้า	38.56	31.58	13.62	70.05	77.09	28.65	21.66	4.40	102.69
โพนสวรรค์	62.13	50.88	21.94	112.82	124.21	46.15	34.89	7.10	165.40
นาทม	28.29	23.17	9.99	51.39	56.56	21.02	15.89	3.23	75.33
วังยาง	11.63	9.52	0.33	21.12	23.24	8.64	6.53	1.33	30.97
ราคา	89.27	86.33	86.90	62.62	61.00	68.57	66.44	151.74	
มูลค่าสินค้า (พันบาท)	21,988.94	17,415.97	7,560.67	28,015.32	30,035.88	12,547.38	9,191.97	4,268.43	41,560.07

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม มีนาคม 2566

(4) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ 2.19 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ที่	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน)
1	ลิ้นจี่ นพ.1	41	106	26.45
2	สับปะรด	113	722	1,893

ที่มา : พาณิชย์จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565

ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

1) การทำเกษตรอินทรีย์ มีสินค้าพืช 4 ชนิด (ข้าว ไม้ผล พืชผักสมุนไพร เห็ด) ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ (เกษตรกรรวม 1,367 ราย/แปลง พื้นที่ 14,006.68 ไร่)

ตารางที่ 2.20 แสดงข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ปี 2565

ชนิดสินค้า	จำนวนกลุ่ม/ราย	จำนวนไร่
1.. ข้าวอินทรีย์ (organic Thailand) - ข้าว T3 (ระยะให้การรับรอง)	57/1,249	13,441.50
2. ข้าวอินทรีย์ (มาตรฐานสากล) - มาตรฐาน (SDGPGs)	100	500
3. พืช (พืชผสมผสาน (ไม้ผล ผัก สมุนไพร เห็ด) - รับรองแล้ว	18 (ราย)	65.18

ที่มา : สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม เมษายน พ.ศ. 2566

2) การรับรอง GAP ประกอบด้วยด้านพืช จำนวนเกษตรกรรวม 233 ราย/แปลง พื้นที่ 1,122.11ไร่ ด้านประมง เกษตรกรรวม 50 ราย พื้นที่ 50 บ่อ และด้านปศุสัตว์ จำนวน 57 ฟาร์ม

ตารางที่ 2.21 แสดงการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีและเหมาะสม GAP ปี 2565

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1. พืชผัก (แปลง)	172/172	143.11
2. ข้าว GAP - ข้าว GAP Grain (กลุ่มติดตาม ปี 2564)	61/61	979
3. ประมง	50	50 (บ่อ)
4. ปศุสัตว์ ทั้งหมด 57 ฟาร์ม 1.1 ไก่เนื้อ 1.2 ไก่ไข่ 1.3 เป็ดพันธุ์ 1.4 สุกร 1.5 โคเนื้อ 1.6 จิ้งหรีด 1.7 แพะเนื้อ	 1 5 1 38 3 8 1	 7,500 ตัว 127,806 ตัว 480 ตัว 228,146 ตัว 90 ตัว 9 โรงเรือน 600 ตัว

ที่มา : สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม เมษายน พ.ศ. 2566

(5) การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ 2.22 ข้อมูลการผลิตและร้อยละของผลผลิตรายเดือนของสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ที่	ชนิดสินค้า	ปี 2565												
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
1	ข้าวนาปี - ผลผลิต (ร้อยละ)										10	90		100
2	ข้าวนาปรัง - ผลผลิต (ร้อยละ)			30	70									100
3	ยางพารา - ผลผลิต (ร้อยละ)	11	7	3	2	6	9	9	10	10	10	11	12	100
4	ปาล์มน้ำมัน - ผลผลิต (ร้อยละ)	5	5	5	5	10	15	15	15	10	5	5	5	100
5	สับปะรด - ผลผลิต (ร้อยละ)	10	10	15	15	10	5	5	5	5	5	5	10	100
6	แตงโม - ผลผลิต (ร้อยละ)	20	15	5	5	5	5	5	5	5	5	10	15	100
7	ลิ้นจี่ - ผลผลิต (ร้อยละ)			5	90	5								100
8	มันสำปะหลัง - ผลผลิต (ร้อยละ)	50	40	10										100
9	กระบือ - ผลผลิต (ร้อยละ)	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.31	3.06
10	โคเนื้อ - ผลผลิต (ร้อยละ)	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.47	0.55	5.72
11	ไก่ไข่ - ผลผลิต (ร้อยละ)	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.14	7.23	85.77
12	สุกร - ผลผลิต (ร้อยละ)	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.49	5.44
13	ปลานิล - ผลผลิต (ร้อยละ)	7.29	7.58	7.69	8.92	10.01	7.13	7.32	6.97	7.02	6.99	7.87	15.19	99.98
14	ปลาเผาะ - ผลผลิต (ร้อยละ)	7.20	7.06	13.46	8.29	7.00	8.37	7.25	6.61	6.77	6.77	8.68	12.54	100

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม

(6) กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2.23 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนครพนม

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)	จำนวนสมาชิก			จำนวนสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ (คน)	ร้อยละ
		รวมสมาชิกทั้งหมด (คน)	สมาชิกสามัญ (คน)	สมาชิกสมทบ(คน)		
1. กลุ่มเกษตรกรทำนา	59	5,549	5,549	0.00	5,415	97.59
2. กลุ่มเกษตรกรทำสวน	35	3,983	3,983	0.00	3,798	95.36
3. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	11	632	632	0	649	102.69

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)	จำนวนสมาชิก			จำนวนสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ (คน)	ร้อยละ
		รวมสมาชิกทั้งหมด (คน)	สมาชิกสามัญ (คน)	สมาชิกสมทบ(คน)		
4. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	1	117	117	0	117	100.00
5. กลุ่มเกษตรกรทำประมง	0	0	0	0	๐	0.00
รวม	106	10,281	10,281	0	9,979	97.06

ที่มา :สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครพนม เมษายน พ.ศ.2565

(7) ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป , แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ 2.24 แสดงข้อมูล Smart Farmer จังหวัดนครพนม

อำเภอ	จำนวนสมาชิก Smart Farmer									รวม
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	
เมือง			20	20	20	20	10	10	10	110
ธาตุพนม		110	20	20	20	20	10	10	10	220
นาแก	112		20	20	20	20	10	10	10	222
เรณูนคร			20	20	20	20	10	10	10	110
ปลาปาก			20	20	20	20	10	10	10	110
วังยาง			20	20	20	20	10	10	10	110
ท่าอุเทน			20	20	20	20	10	10	10	110
โพนสวรรค์			20	20	20	20	10	10	10	110
ศรีสงคราม			20	20	20	20	20	20	20	110
บ้านแพง			20	20	20	20	10	10	10	110
นาหว้า			20	20	20	20	10	10	10	110
นาทม			20	20	20	20	10	10	10	110
รวม	112	110	240	240	240	240	120	120	120	1,542

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม พฤษภาคม พ.ศ.2566

ตารางที่ 2.25 แสดงข้อมูล Young Smart Farmer จังหวัดนครพนม

อำเภอ	จำนวนสมาชิก Young Smart Farmer									รวม
	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	
เมือง	4	3	1	7	7	5	8	7	4	46
ธาตุพนม	1	2	4	3	3	7	2	1	3	26
นาแก	4	4	2	1	4	3	6	2	5	31
เรณูนคร	2	-	-	2	1	5	1	3	1	15
ปลาปาก	-	5	-	2	3	7	3	5	3	28
วังยาง	4	2	-	1	-	3	1	2	4	17
ท่าอุเทน	-	4	5	-	4	3	2	2	1	21
โพนสวรรค์	1	2	3	1	-	-	2	1	4	14
ศรีสงคราม	-	1	2	2	2	3	8	3	3	24
บ้านแพง	-	2	2	-	6	-	2	3	2	17
นาหว้า	3	-	2	3	-	2	3	1	5	19
นาทม	6	2	1	-	2	-	-	-	1	11
รวม	25	27	22	22	32	38	38	30	36	270

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม พฤษภาคม พ.ศ.2566

2.1.4 วิเคราะห์ด้านอุตสาหกรรม

2.1.4.1 โครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรม

จังหวัดนครพนม มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566 จำนวนทั้งสิ้น 248 โรงงาน เงินลงทุนรวม 8,055.99 ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน 4,026 คน แยกตามจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ได้ดังนี้

ตารางที่ 2.26 แสดงจำนวนโรงงานแยกตามประเภทจำพวกโรงงาน

จำพวกที่	จำนวน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
1	-	-	-
2	9	56.53	60
3	239	7,999.46	3,966
รวม	**248**	**8,055.99**	**4,026**

หมายเหตุ : แยกตามจำนวนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) **ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2562** จำนวนทั้งสิ้น 460 โรงงาน เงินลงทุนรวม 7,667.52 และมีจำนวนคนงาน 4,638 คน หลังจากพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 **(ซึ่งเครื่องจักรมีขนาดไม่ถึง 50 แรงม้า หรือคนงานมุถึง 50 คนจะสิ้นสภาพการเป็นโรงงาน) มีผลบังคับใช้ในวันที่ 27 ตุลาคม 2562** โรงงานอุตสาหกรรม ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) **ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2566** จำนวนทั้งสิ้น 248 โรงงาน เงินลงทุนรวม 8,055.99 และมีจำนวนคนงาน 4,026 คน

ตารางที่ 2.27 แสดงจำนวนโรงงานในจังหวัดนครพนมแยกตามรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1	เมืองนครพนม	78	2,120.86	1,173
2	ปลาปาก	13	1,058.48	106
3	ท่าอุเทน	54	2,152.95	1,170
4	บ้านแพง	19	919.01	530
5	ธาตุพนม	23	845.17	285
6	เรณูนคร	5	59.30	141
7	นาแก	24	372.50	214
8	ศรีสงคราม	11	253.23	176
9	นาหว้า	8	90.80	66
10	โพนสวรรค์	10	95.70	55
11	นาทม	2	80.00	80
12	วังยาง	1	8.00	30
รวม		**248**	**8,055.99**	**4,026**

ที่มาข้อมูล : https://www.diw.go.th/intranet/

หมายเหตุ : *เงินทุนรวม หมายถึง สินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ได้แก่ อาคารและเครื่องจักร

ตารางที่ 2.28 แสดงข้อมูลโรงงานในจังหวัดนครพนม (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2565)

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม		จำนวน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
1	1	อุตสาหกรรมจากพืช	24	618.88	210.00
2	2	อุตสาหกรรมอาหาร	29	660.79	580.00
3	3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	2	40.00	60.00
4	5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	2	6.21	200.00
5	7	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	25	230.18	339.00
6	8	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	1	10.61	125.00
7	9	ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	2	10.10	12.00
8	11	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	1	34.43	8.00
9	12	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	15	289.60	93.00
10	13	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	8	1,952.17	520.00
11	14	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	2	23.96	157.00
12	15	ผลิตภัณฑ์อโลหะ	61	798.89	468.00
13	16	ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน	1	9.50	8.00
14	17	ผลิตภัณฑ์โลหะ	19	165.05	158.00
15	18	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	2	8.30	19.00
16	19	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	2	21.06	63.00
17	20	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม	13	1,098.49	148.00
18	21	การผลิตอื่น ๆ	52	2,169.87	915.00
รวม			**261**	**8,148.09**	**4,083.00**

หมายเหตุ : **เงินทุนรวม หมายถึง สินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ได้แก่ อาคารและเครื่องจักร*

2.1.4.2 การรับรองผลิตภัณฑ์มาตรฐานชุมชน

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาพัฒนาอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ในปี 2557 - 2562 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์/เชิญชวนให้ผลิตชุมชนที่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน และรับยื่นคำขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มีกลุ่มสินค้า OTOP, วิสาหกิจชุมชน, กลุ่มอาชีพ และกลุ่มสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดนครพนม มายื่นขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยจำแนกประเภทได้ดังนี้

ตารางที่ 2.29 การขอรับคำขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช) ในปี 2557 - 2562

ปี พ.ศ.	ประเภทผลิตภัณฑ์/ราย					เป้าหมาย/ปี	
	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	อาหาร	เครื่องดื่ม	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	แผน/ราย	ผล/ราย
2557	43	56	1	1	9	90	110
2558	49	37	1	5	3	90	95
2559	51	35	6	-	2	90	94
2560	38	46	4	2	2	90	92
2561	48	26	5	3	3	85	85
2562	268	67	1	2	4	85	342

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม, 31 ตุลาคม 2562

หมายเหตุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 หน่วยงานได้รับงบประมาณ จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพม ภายใต้โครงการ OTOP นวัตวิถี ให้ดำเนินกิจกรรม จำนวน 235 ราย

2.1.5 วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP

2.1.5.1 ภาพรวมผลิตสินค้า OTOP จังหวัดนครพนม

สินค้า OTOP ของจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2.30 สินค้า OTOP ของจังหวัดนครพนม ยอดขาย 10 อันดับแรก

ที่	ชื่อผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP	ประเภทผลิตภัณฑ์	ประเภทกลุ่ม/ผู้ลิตผู้ประกอบการ	อำเภอ
1	กลุ่มวิสาหกิจปลูกแตงโม อ.ศรีสงคราม	อาหาร	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	ศรีสงคราม
2	นางมารวย อุดมเลิศปรีชา (หมูยอดาวทอง)	อาหาร	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ธาตุพนม
3	บริษัท นครพนมบีฟ (ไทยแลนด์) จำกัด	อาหาร	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	นาแก
4	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพิ่งตนเองบ้านหนองสะโน	อาหาร	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	ธาตุพนม
5	นายธีระ ด้วงลำพันธ์ (ข้าวทิพมนต์)	อาหาร	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ธาตุพนม
6	ป้าเทียนหมูยอ	อาหาร	SMEs	บ้านแพง
7	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตข้าวกล้องงอก ม.๙ ฝั่งแดง	อาหาร	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	ธาตุพนม
8	นายประธาน ศรีสุโน (ข้าวคุณแม่)	อาหาร	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ธาตุพนม
9	นายรัชชานนท์ ประสมทรัพย์	ผ้า และเครื่องแต่งกาย	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	ธาตุพนม

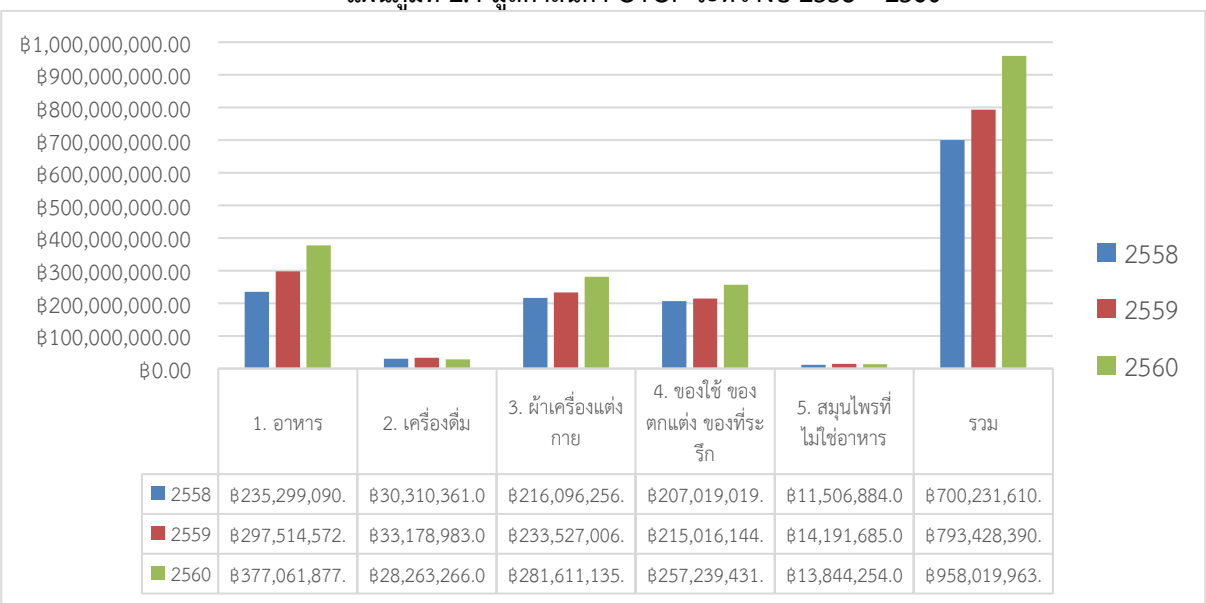
ที่	ชื่อผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP	ประเภท ผลิตภัณฑ์	ประเภทกลุ่ม/ผู้ลิต ผู้ประกอบการ	อำเภอ
10	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านห้วยไห	อาหาร	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	โพนสวรรค์

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม พ.ศ.2565

2.1.5.2 มูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้า OTOP

ในเชิงมูลค่าทางเศรษฐกิจจะเห็นได้ว่ามูลค่าทางเศรษฐของสินค้าจะเห็นได้ว่ามูลค่าการขายสินค้า OTOP ระหว่างปี 2558 – 2560 มีมูลค่าที่สูงขึ้นทุกปี โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของสินค้าประเภทอาหาร โดยเฉพาะข้าว เครื่องแต่งกาย และของใช้ตกแต่ง ของที่ระลึก ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2.6

แผนภูมิที่ 2.4 มูลค่าสินค้า OTOP ระหว่างปี 2558 – 2560

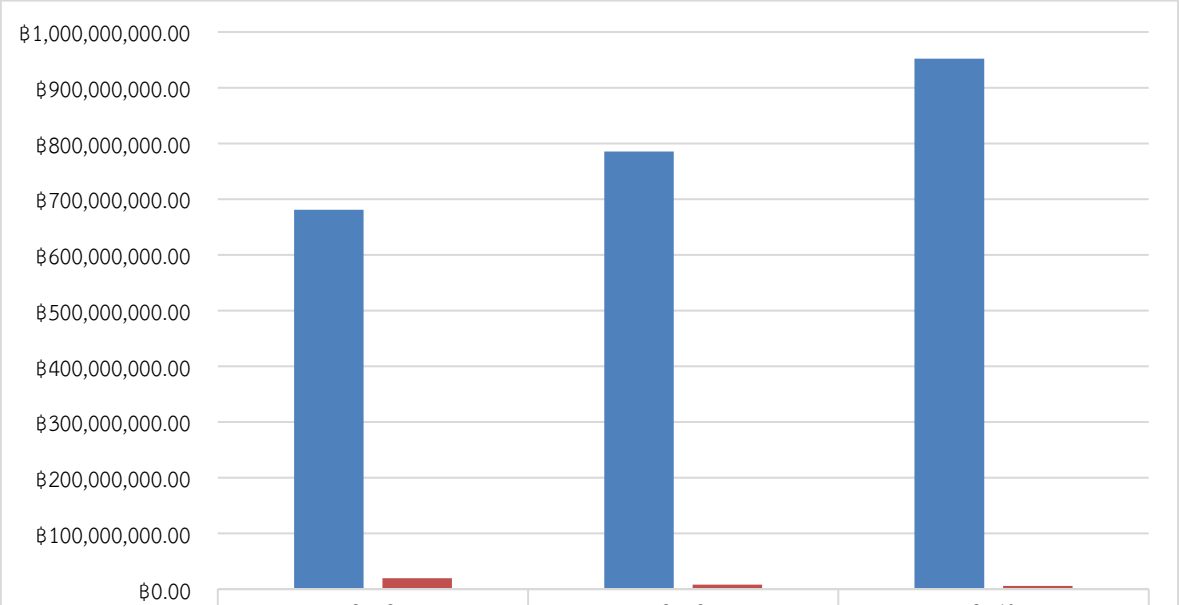


	1. อาหาร	2. เครื่องดื่ม	3. ผ้าเครื่องแต่งกาย	4. ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	5. สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	รวม
2558	฿235,299,090.	฿30,310,361.0	฿216,096,256.	฿207,019,019.	฿11,506,884.0	฿700,231,610.
2559	฿297,514,572.	฿33,178,983.0	฿233,527,006.	฿215,016,144.	฿14,191,685.0	฿793,428,390.
2560	฿377,061,877.	฿28,263,266.0	฿281,611,135.	฿257,239,431.	฿13,844,254.0	฿958,019,963.

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน, 2561

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนสิ้นค้า OTOP ซึ่งขายในประเทศและต่างประเทศแล้วจะพบว่ามูลค่าการขายสินค้า OTOP ในประเทศระหว่างปี 2558 – 2560 มีมูลค่าที่สูงขึ้น แต่หากแบ่งประเภทของตลาดโดยพิจารณาจากตลาดภายในและภายนอกประเทศจะพบว่า ตลาดภายในประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากมูลค่า 680,784,860 ล้านบาทในปี 2558 จนถึงมูลค่า 952,139,513 บาท ในปี 2561 อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว และความต้องการสินค้า OTOP ในประเทศที่เพิ่มขึ้น ขณะที่มูลค่าสินค้า OTOP ที่ส่งขายต่างประเทศมีมูลค่ามีการหดตัวลงอย่างต่อเนื่องจาก 19,446,750 ไปอยู่ที่ 5,880,450 บาทในปี 2560 เนื่องจาก ความต้องการของลูกค้าในต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงรูปแบบผลิตภัณฑ์ และมาตรฐาน ทำให้ชุมชนซึ่งไม่ได้ผลิตสินค้าในลักษณะอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ไม่สามารถปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลงกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปได้

แผนภูมิที่ 2.5 สัดส่วนมูลค่าสินค้า OTOP ที่มีการจำหน่ายระหว่างปี 2558 – 2560



	2558	2559	2560
ในประเทศ	฿680,784,860.00	฿785,469,120.00	฿952,139,513.00
ต่างประเทศ	฿19,446,750.00	฿7,959,270.00	฿5,880,450.00

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน, 2561

2.1.5.3 ปัจจัยซึ่งส่งผลต่อมูลค่าและความต้องการสินค้า OTOP

ปัจจัยซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นลดลงของสินค้า OTOP ซึ่งระบุโดยสำนักงานพัฒนาจังหวัดนครพนม (2561) ประกอบไปด้วย 3 ปัจจัยหลักๆ ได้แก่

ตัวสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ประกอบการ/เจ้าของ ต้องคำนึงถึงและทำความเข้าใจลักษณะและคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ของตนว่ามีจุดเด่น และความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่มีอยู่ในตลาดอย่างไร โดยเฉพาะข้อจำกัดในเรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รูปแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ยังไม่สวยงามโดดเด่น ยังเหมาะสมกับความต้องการของตลาด ผู้ผลิตยังขาดองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

การตลาด มีขนาดเท่าใดและมีการเติบโตอย่างไร ทั้งในเรื่องปริมาณสินค้าและมูลค่าการซื้อขาย ต้องมีข้อมูลในอดีตหลาย ๆ ปีที่ผ่านมาเพื่อทำการเปรียบเทียบ ทั้งภาพรวมของทั้งตลาดและในแต่ละส่วนของตลาด โดยข้อมูลจะต้องบ่งบอกถึงความต้องการของลูกค้า การรับรู้ของลูกค้า แนวโน้มในการซื้อสินค้า การตัดสินใจซื้อ และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

นโยบายทุกระดับ โดยเฉพาะจังหวัดนครพนม เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญ และมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน เป็นจุดเชื่อมการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำมวน) นโยบายจังหวัดนครพนม ที่ประกาศให้จังหวัดนครพนม เป็นเมืองท่องเที่ยวนโยบาย สามที่สุด สู่สุขที่สุด ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในจังหวัดนครพนมเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

ซึ่งปัจจัยที่ได้มีการระบุโดยสำนักงานพัฒนาชุมชน (2561) ดังกล่าวนั้นก็มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sitabutr & Pimdee (2017) ซึ่งศึกษาปัจจัยซึ่งมีผลต่อการส่งออกสินค้า OTOP ไปต่างประเทศโดยศึกษาสินค้า OTOP 5 ดาว โดยทำการสำรวจผู้ประกอบการทั้งสิ้น 720 ราย ซึ่งส่งออกสินค้า OTOP ประเภทที่เกี่ยวข้องกับอาหาร และงานหัตถกรรม โดยพบว่าปัจจัยซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จต่อการส่งออกได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์ซึ่งออกแบบตรงกับความต้องการและการเจริญเติบโตของตลาด 2) ความพึงพอใจของลูกค้าในการรักษามาตรฐานที่เป็นประจักษ์ในระดับสูง (High Perceived Quality) 3) ความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างลูกค้าและผู้ส่งออกทั้งเรื่องการส่งสินค้า สัญญา ตารางเวลา และจำนวนสินค้า 4) ราคาต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพตลาด เพื่อที่จะให้สินค้า OTOP มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการและมาตรฐานดังกล่าวนั้น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนมก็ได้มีโครงการ 1) ส่งเสริมให้สินค้า OTOP สามารถเชื่อมโยงกับตลาด เช่น ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้า หรือศูนย์ OTOP เทรดเดอร์นครพนม ให้เป็นศูนย์กลางช่วยกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค มีเป้าหมายเชื่อมโยงการพัฒนาด้านการบริหารจัดการร้านค้า ให้เป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน และรวบรวมสู่ร้านค้าส่ง-ปลีกในระดับจังหวัด

และ 2) การเชื่อมโยงหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โครงการหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว และโครงการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมอย่างน้อย 100 กว่าหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีจุดแข็งครอบคลุมทุกด้านที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ โดยมีจุดเน้นเรื่องการพัฒนาสินค้าและบริการของหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อพัฒนาและยกระดับเป็นสินค้า OTOP ต่อไปมากกว่า 800 ผลิตภัณฑ์

อย่างไรก็ตามประเด็นที่ยังเป็นโจทย์ท้าทาย คือ การทำความเข้าใจกับตลาด และผู้ซื้อสินค้าในแต่ละประเภท ว่าโดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตลาดเป็นลูกค้ากลุ่มใด การทำความเข้าใจมิติเหล่านั้นย่อมนำไปสู่รูปแบบการส่งเสริมสินค้า OTOP แต่ละประเภทที่ต่างกันออกไป และเป็นการทำการตลาดซึ่งจะมีความจำเพาะเจาะจงกับกลุ่มลูกค้ามายิ่งขึ้น

2.1.6 วิเคราะห์การค้าการลงทุน และการค้าชายแดน

2.1.6.1 ภาพรวมการค้าการลงทุนจังหวัดนครพนม

สถานการณการคาชายแดน ดานจังหวัดนครพนม

มูลคาการคารวมในเดือนพฤษภาคม 2566 มีมูลคา 10,648.90 ลานบาท เปรียบเทียบกับเดือนเมษายน 2566 มีมูลคา 18,913.29 ลานบาท ลดลง 8,264.39 ลานบาท หรือลดลงรอยละ 43.70 เมื่อเปรียบเทียบกับ เดือนเดียวกันของปกอน มีมูลคา 6,332.72 ลานบาท มูลคาเพิ่มขึ้น 4,316.18 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 68.16 มูลคาการคารวมชวงเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2566 มีมูลคา 50,299.00 ลานบาท เปรียบเทียบกับชวงเดียวกันของปกอน ซึ่งมีมูลคา 23,803.83 ลานบาท เพิ่มขึ้น 26,495.17 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 111.31

การสงออก

มูลคาการสงออกในเดือนพฤษภาคม 2566 มีมูลคา 8,293.31 ลานบาท เปรียบเทียบกับเดือนเมษายน 2566 มีมูลคา 16,008.19 ลานบาท มูลคาลดลง 7,714.88 ลานบาท หรือลดลงรอยละ 48.19 และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน ซึ่งมีมูลคา 4,663.28 ลานบาท เพิ่มขึ้น 3,630.03 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 77.84 มูลคาการสงออกรวมชวงเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2566 มีมูลคา 37,030.71 ลานบาท เปรียบเทียบกับชวงเดียวกันของปกอน ซึ่ง มีมูลคา 15,062.10 ลานบาท เพิ่มขึ้น 21,968.61 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 145.85

สินคาสงออก ที่สำคัญ คือ ขนุน ทุเรียน ลำไย เครื่องดื่มบำรุงกำลัง มังคุด มะมวง ผลิตภัณฑปโตรเลียม และสิ่งปรุงแตงพลังงานไฟฟา ตัวแปลงและจายกระแสไฟฟา ผงซักฟอก น้ำยาซักผา น้ำยาลางจาน และสบู โค-กระบือ ครีมทาผิวหนวยภายนอก เครื่องปรับอากาศ

การนำเขา

มูลคาการนำเขาในเดือนพฤษภาคม 2566 มีมูลคา 2,355.59 ลานบาท เปรียบเทียบกับเดือนเมษายน 2566 ซึ่งมีมูลคา 2,905.10 ลานบาท ลดลง 549.51 ลานบาท หรือลดลงรอยละ 18.92 และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปกอน ซึ่งมีมูลคา 1,669.44 ลานบาท เพิ่มขึ้น 686.15 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 41.10 มูลคาการนำเขารวมชวงเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2566 มีมูลคารวมทั้งสิ้น 13,268.29 ลานบาท เปรียบเทียบ กับระยะเดียวกันของปกอน ซึ่งมีมูลคา 8,741.73 ลานบาท เพิ่มขึ้น 4,526.56 ลานบาท หรือเพิ่มขึ้นรอยละ 51.78

สินคานำเขา ที่สำคัญ คือ ปุยเคมีพลังงานไฟฟา ปูนซิเมนตแบตเตอรี่ โซลาเซลลของอื่นๆ ทำดวยพลาสติก ชุดกระโปรงสตรีแผงวงจร แผงวงจรไฟฟา ลำโพง

ตารางที่ 2.31 แสดงมูลค่าการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 (นำเข้า + ส่งออก) ที่ผ่านด่านศุลกากรนครพนม

	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-พ.ค.)	รวม
มูลค่ารวม	**82,902.97**	**73,224.45**	**128,241.54**	**89,577.86**	**50,299.00**	**424,245.82**
นำเข้า	18,083.01	13,715.93	23,040.99	29,537.05	13,268.29	**97,645.27**
ส่งออก	64,819.96	59,508.52	105,200.55	60,040.81	37,030.71	**326,600.55**
ดุลการค้า	46,736.95	45,792.59	82,159.56	30,503.76	23,762.42	**228,955.28**

ตารางที่ 2.32 แสดงมูลค่าสินค้าผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566 จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่ 3 (ขาเข้า) และจาก ประเทศที่ 3 ไป สปป.ลาว (ขาออก)

	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-พ.ค.)	รวม
มูลค่าสินค้าผ่านแดน ขาเข้า	254.60	355.77	12,149.65	10,419.57	2,358.32	**25,537.91**
มูลค่าสินค้าผ่านแดน ขาออก	1,773.17	1,055.15	3,525.73	5,682.19	1,857.76	**13,894.00**
รวม	**2,027.77**	**1,410.92**	**15,675.38**	**16,101.76**	**4,216.08**	**39,431.91**

ตารางที่ 2.33 แสดงรวมมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน ปี พ.ศ. 2562 – 2566

	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 (ม.ค.-พ.ค.)	รวม
ผ่านด่านศุลกากร	82,902.97	73,224.45	128,241.54	89,577.86	50,299.00	**424,245.82**
ผ่านแดน (ขาเข้า+ขาออก)	2,027.77	1,410.92	15,675.38	16,101.76	4,216.08	**39,431.91**
รวม	**84,930.74**	**74,635.37**	**143,916.92**	**105,679.62**	**54,515.08**	**463,677.73**

2.1.6.2 การค้าชายแดน – การค้าผ่านแดน

จังหวัดนครพนม มีช่องทางการค้า 6 ช่องทาง ประกอบด้วย จุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน 4 แห่ง ดังนี้

(1) จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพ 3 (นครพนม-คำม่วน) บริเวณบ้านห้อม ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

(2) จุดผ่านแดนถาวร ท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม ติดต่อกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน

(3) จุดผ่อนปรนบ้านหนาดท่า หมู่ 2 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเป่ง เมืองท่าแขก

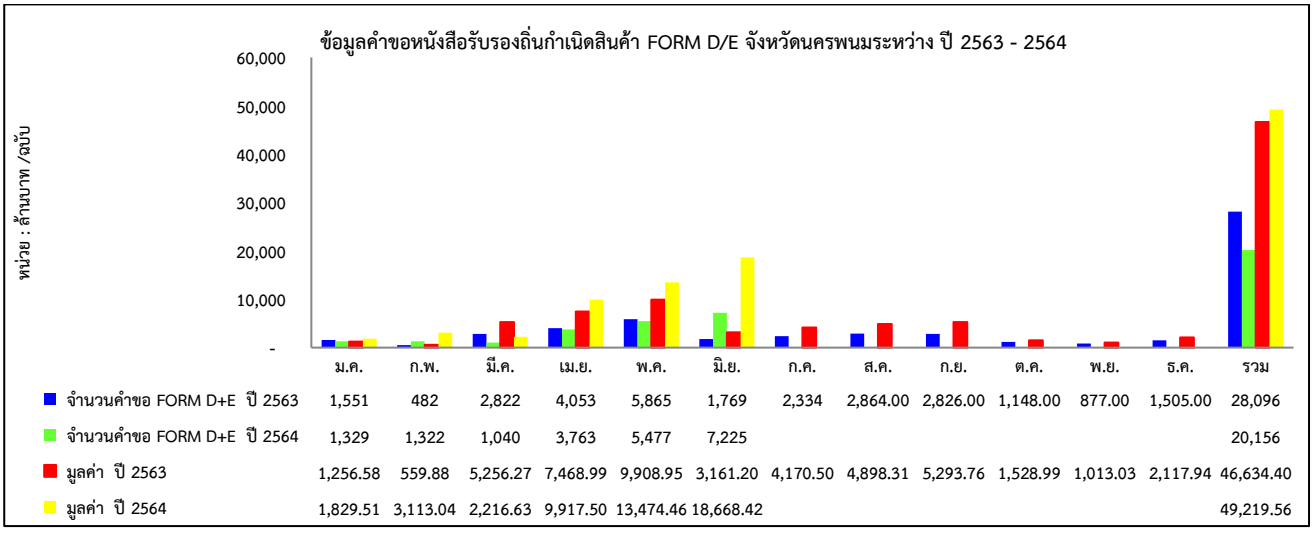
(4) จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง เป็นเขตติดต่อกับบ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคาไซ

(5) จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี หมู่ที่ 2 อำเภอธาตุพนม เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่าน เมืองหนองบก แขวงคำม่วน

(6) จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน เป็นเขตติดต่อกับบ้านหินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วน

2.1.6.3 การออกหนังสือรับรอง

แผนภูมิที่ 2.6 แสดงสถิติการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนมระหว่างปี 2563-2564



	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
จำนวนคำขอ FORM D+E ปี 2563	1,551	482	2,822	4,053	5,865	1,769	2,334	2,864.00	2,826.00	1,148.00	877.00	1,505.00	28,096
จำนวนคำขอ FORM D+E ปี 2564	1,329	1,322	1,040	3,763	5,477	7,225							20,156
มูลค่า ปี 2563	1,256.58	559.88	5,256.27	7,468.99	9,908.95	3,161.20	4,170.50	4,898.31	5,293.76	1,528.99	1,013.03	2,117.94	46,634.40
มูลค่า ปี 2564	1,829.51	3,113.04	2,216.63	9,917.50	13,474.46	18,668.42							49,219.56

หมายเหตุ :

1. Form D คือ หนังสือรับรองฯ ที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษตามความตกลงการค้าสินค้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) สำหรับสินค้าที่ส่งไปประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว เวียดนาม ฟิลิปปินส์ กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน และอินโดนีเซีย

2. Form E คือ หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกให้ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษตามความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA Area-China) ส่วนฮ่องกงไม่ได้อยู่ในกลุ่มจึงไม่ได้รับสิทธิพิเศษฯ นี้

3. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าผู้ขอสามารถนำไปใช้ประกอบการส่งออกได้ทั่วประเทศตามความสะดวกของผู้ส่งออกแต่ละราย

2.1.7 วิเคราะห์ด้านการท่องเที่ยว

2.1.7.1 ข้อมูลทั่วไป

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมสามารถจัดออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและธรณีวิทยา 2) แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ความเชื่อ และประวัติศาสตร์ 3) แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน 4) แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประเพณี ยิ่งไปกว่านั้นโดยลักษณะทางภูมิศาสตร์ (Geo Graphical Setting) ของจังหวัดนครพนมมีลักษณะที่ติดริมน้ำโขง และเป็นเมืองท่าชายแดนติดกับประเทศลาวอันจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ขับเน้นความเป็นไปได้ในการจะพัฒนาจังหวัดนครพนมให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขงได้

2.1.7.2 อัตลักษณ์ กับการพัฒนาการท่องเที่ยว

การบวนการสร้างอัตลักษณ์ (Identification) เป็นกระบวนการที่จัดจำแนกหรือแบ่งตัว “ฉัน (I)” และ “คนอื่น (others)” ออกจากกัน ตัวเราจะรู้ว่าตัวเราแตกต่างจากผู้อื่นได้ ก็จากการที่มีผู้อื่นเป็นสิ่งอ้างอิง (Reference) โดยสิ่งที่ย้ำถึงความต่างนี้เองคือ “อัตลักษณ์ (Identity)” ในบริบทของการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์กับการท่องเที่ยวมักถูกใช้ในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) เพื่อยืนยันความจำเพาะ (Distinctiveness) และความจริงแท้ (Authenticity) ของพิธีกรรม กิจกรรมทางประเพณี สถานที่ ทัศนียภาพ งานศิลปะและงานประดิษฐ์ ความจำเพาะเจาะจงเหล่านี้เองที่จะคัดง้างกับการพัฒนาการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ (Mass Industrialized Tourism) ซึ่งผลิตภัณฑ์ถูกผลิตออกเป็นจำนวนมากอย่างไม่มีความแตกต่างกัน

ในบริบทของการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนมได้กำหนดประเด็นการพัฒนาว่าการพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะในเชิงภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครพนมซึ่งมีลักษณะเป็นเมืองชายแดนติดริมฝั่งโขง สามารถมองเห็นแนวทิศเขาจากฝั่งลาวที่มีความสวยงาม ทำให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์จุดหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้ความเฉพาะของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในเชิงพักผ่อนหย่อนใจ การประกอบธุรกิจและบริการ

ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาบริบทในเชิงวัฒนธรรม จังหวัดนครพนมประกอบ ชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย (Ethnic Diversity) ทั้งสิ้น 8 ชาติพันธุ์ และ 2 เชื้อชาติ เป็นที่น่าสนใจว่าแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ยังคงรักษา และประกอบกิจกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อรักษาอัตลักษณ์ของตน เช่น ชาวภูไทก็ยังพยายามรักษาอัตลักษณ์ของตนในกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งเชื่อมพื้นที่ท้องถิ่นให้เข้ากับพื้นที่โลกโดยตัดข้ามเวลา (Time) และพื้นที่ (Space) ในบริบทเช่นนี้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนมจำเป็นต้องตระหนักถึงเงื่อนไขในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีส่วนในการทำให้อัตลักษณ์เหล่านี้สามารถปรับตัวให้เข้ากับกระแสการในยุคปัจจุบัน แต่ขณะเดียวกันก็ยังสามารถนำเสนออัตลักษณ์เหล่านี้ให้เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาจังหวัดนครพนม ที่จะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก อันเป็นฐานสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจน และกระจายรายได้ให้ชุมชนและท้องถิ่นในที่สุด

2.1.7.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม

แนวโน้มของสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในปี พ.ศ. 2566

ตารางที่ 2.34 แสดงสถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ปี 2565-2566

ปี พ.ศ. 2565								ปี พ.ศ. 2566			
ครึ่งปีแรก (วันที่ 1 ม.ค. – 30 มิ.ย. 2565)				ครึ่งปีหลัง (วันที่ 1 ก.ค. – 31 ธ.ค. 2565)				ครึ่งปีแรก (วันที่ 1 ม.ค. – 30 มิ.ย. 2566)			
รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)		รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)		รายได้ (บาท)		ผู้เยี่ยมเยือน (คน)	
คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ	คนไทย	ชาวต่างชาติ
823.26	13.25	625,275	5,701	1,253.10	113.4	860,934	48,043	1,499.54	139.73	988,525	53,998
837.61		630,976		1,366.30		908,977		1,639.27		1,042,523	

ข้อมูล ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2566

- ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2566 (มกราคม 66 – มิถุนายน 66) จังหวัดนครพนม มีผู้เยี่ยมเยือนรวม 1,042,523 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนผู้เยี่ยมเยือนครึ่งปีแรกของปี 256๕ อยู่ 363,250 คน โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.09

- ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2566 (มกราคม 66 – มิถุนายน 66) จังหวัดนครพนม มีรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน 1,639.27 ล้านบาท ซึ่งมากกว่ารายได้ผู้เยี่ยมเยือนครึ่งปีแรกของปี 2565 อยู่ 802.66 ล้านบาท โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ95.94

การเพิ่มขึ้น/ลดลงของจำนวนผู้เยี่ยมเยือน และรายได้จากการท่องเที่ยว

ปี พ.ศ. 2566 สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 ได้ผ่อนคลาย ทำให้จังหวัดนครพนมได้ดำเนินกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวกลับสู่ภาวะปกติ และในห้วงเทศกาลที่สำคัญจังหวัดนครพนมได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการเพื่อสนับสนุนสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในปี พ.ศ. 2567

- การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม/Event ทุกเดือน
- การสร้าง Campaign เพื่อกระตุ้นการเดินทางของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.35 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ประจำปี 2566

ปี 2566			
นครพนม	**มกราคม-มีนาคม 66**		
	2566(P)	**2565(P)**	**%Change**
นักท่องเที่ยว (คน)	502,436	303,331	+65.64
ชาวไทย	474,397	300,628	+57.80
ชาวต่างชาติ	28,039	2703.00	+937.33
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	793.62	388.94	+104.05
ชาวไทย	723.61	383.06	+88.90
ชาวต่างชาติ	70.01	5.88	+1,090.65
อัตราการเข้าพัก	74.07	56.98	+17.09
จำนวนผู้เข้าพัก (คน)	191,013	117,428	+62.66

ที่มา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนครพนม

สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมซึ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มความนิยมของจังหวัดนครพนมในฐานะสถานที่ท่องเที่ยวหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจุดนี้เองอาจสะท้อนให้เห็นการใช้จุดแข็ง (Strength) ของจังหวัดนครพนมอันประกอบไปด้วย อัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ในจังหวัดนครพนม ซึ่งประกอบไปด้วย 8 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ และความจำเพาะเจาะจงและลักษณะเฉพาะในเชิงภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครพนมซึ่งติดแม่น้ำโขง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยได้มุ่งเน้นการดึงอัตลักษณ์เหล่านั้นเพื่อสร้างมูลค่า และขณะเดียวกันก็มีการเพิ่มมูลค่าให้กับสิ่งที่มีอยู่เดิม เช่น การสร้างแลนด์มาร์กพญาศรีสัตนาคราช เพื่อทิวทัศน์ริมโขงมีพื้นที่การใช้ประโยชน์ และเป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัด หรือการใช้วิธีการพัฒนาแบบการดึงเรื่องราวและเรื่องเล่า (Story-telling) ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น พระธาตุทั้ง 7 และผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อขับเน้นลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์สินค้า เนื่องจากผู้บริโภค (Consumer) ในบริบทของการท่องเที่ยวนั้น ไม่ได้บริโภคสินค้าในฐานะตัวสินค้าที่มีประโยชน์ใช้สอยแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ผู้บริโภคนั้นบริโภคความหมายสัญญะ และคุณค่า (Symbolic Consumption) ที่แฝงมากับผลิตภัณฑ์เหล่านั้นด้วย การบริโภคเช่นนี้เองที่เป็นช่องทางให้คุณค่าความหมายอันเกิดจากอัตลักษณ์ได้ผลิบาน

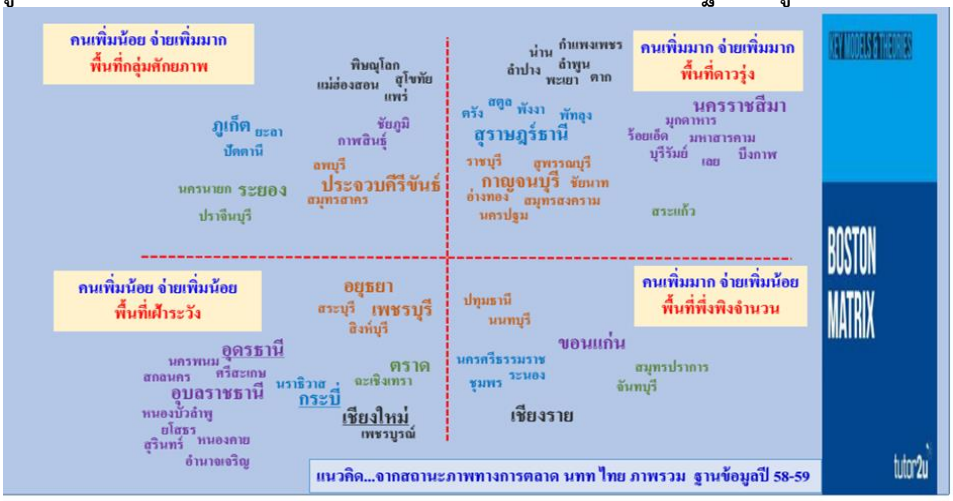
เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกจะเห็นได้ว่า นโยบายก็เป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดโอกาส (Opportunities) ในการพัฒนาทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม การกำหนดแนวทางการพัฒนาของจังหวัดนครพนมให้เป็นการท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดจนถึงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด นั้นย่อมทำให้เกิดการสนับสนุนทั้งทางงบประมาณ (Financial Support) และการสนับสนุนในเชิงเทคนิค (Technical Support) ในอนาคตต่อไป

นอกจากนั้นหากพิจารณาแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ (Infrastructure) เช่น การสร้างถนน การพัฒนาระบบการขนส่งทางราง การขนส่งทางอากาศ และการขนส่งทางน้ำ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้จังหวัดนครพนมสามารถเข้าถึง (Reachable) โดยบุคคลทั่วไป ก็จะเห็นว่าแน้วโน้มการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงการการพัฒนาการคมนาคม เช่น โครงการการสร้างรถไฟฟ้ารางคู่ การพัฒนาท่าอากาศยานนครพนม ก็ล้วนแต่เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งย่อมเอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม

2.1.7.4 ข้อท้าทายว่าด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม

แม้ว่าแนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมจะเป็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลา 3 ปี ที่ผ่านมาแต่ไม่ได้หมายความว่าการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมจะไม่ได้เผชิญกับข้อท้าทายใดๆ เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยแบ่งจังหวัดออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) พื้นที่กลุ่มศักยภาพ (คนเพิ่มน้อย แต่จ่ายเพิ่มมาก) 2) พื้นที่ดาวรุ่ง (คนเพิ่มมา และจ่ายเพิ่มมาก) 3) พื้นที่เฝ้าระวัง (คนเพิ่มน้อย และจ่ายเพิ่มน้อย) 4) พื้นที่พึ่งพิงจำนวน (คนเพิ่มมาก แต่จ่ายเพิ่มน้อย) ดังปรากฏตามรูปภาพที่ 2.1

รูปภาพที่ 2.1 การวิเคราะห์สถานภาพทางการตลาด นักท่องเที่ยวไทย ฐานข้อมูลปี 2558-2559



ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดนครพนม (2561)

จากตารางการวิเคราะห์จะเป็นได้ว่าจังหวัดนครพนมอยู่ในกลุ่มพื้นที่เฝ้าระวัง ซึ่งมีอัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวน้อย และมีการใช้จ่ายน้อย จากการวิเคราะห์ของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2561) ได้ชี้ให้เห็นว่าแนวโน้มของการท่องเที่ยจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มที่ขึ้นในเชิงจำนวนของนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมจังหวัดนครพนม หากแต่ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวยังคงน้อยกว่าค่าเฉลี่ยภาค โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดใกล้เคียง หรือภูมิภาคเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเยี่ยมเพื่อน การประชุมเพื่อสัมมนา และการปฏิบัติธรรม

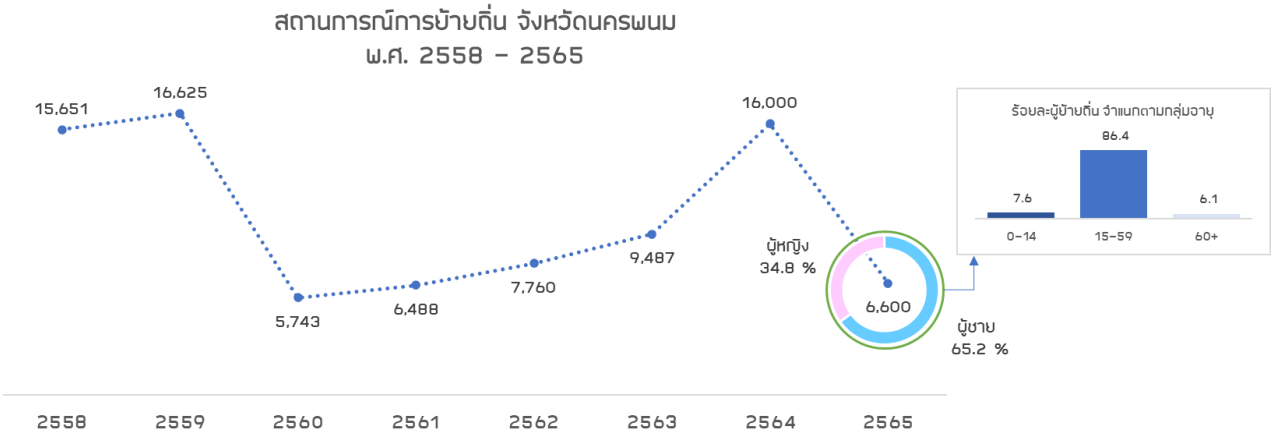
อย่างไรก็ตามจากข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานไม่ได้สะท้อนช่วงอายุของนักท่องเที่ยว ซึ่งเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม เนื่องจากไม่มีข้อมูลเชิงสถิติซึ่งเก็บอย่างเป็นระบบและสามารถชี้ให้เห็นถึงอายุของนักท่องเที่ยว ตลอดจนถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาเยี่ยมชมจังหวัดนครพนม ตามช่วงอายุ

เมื่อพิจารณาจุดอ่อน (Weakness) ในบริบทของการท่องเที่ยวจะเห็นได้ว่า ในเชิงการพัฒนาการท่องเที่ยวยังมีจุดอ่อนในด้านพัฒนาตัวสินค้า และบริการให้สามารถขับเน้นอัตลักษณ์ของจังหวัดให้มีความน่าสนใจ ประกอบกับศักยภาพของผู้ให้บริการยังไม่สามารถจะตอบโจทย์การวางตำแหน่งของตัวเองที่จะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้ยิ่งไปกว่านั้นในเชิงการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์นั้นก็ยังคงขาดฐานข้อมูลหรือองค์ความรู้ ซึ่งใช้อธิบายกลุ่มนักท่องเที่ยว ในเชิงพฤติกรรมการท่องเที่ยว ลักษณะของการบริโภค และความต้องการของการบริโภค การขาดความเข้าใจในมิติเหล่านี้ย่อมเป็นตัวกำหนด(Determinant) ว่าแผนยุทธศาสตร์หรือโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์จะประสบความสำเร็จหรือไม่

2.1.8 ประชากรจังหวัดนครพนม

จากข้อมูลฐานทะเบียนซึ่งจัดเก็บโดยกรมการปกครอง จังหวัดนครพนม มีประชากรทั้งสิ้น 715,624 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของประชากรทั้งประเทศ (66,090,475 คน) มีครัวเรือนทั้งสิ้น 235,673 ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นชายทั้งสิ้น 356,271 คน (49.8%) และประชากรหญิง 359,353 คน (50.2%) ประชากรในปี 2565 นั้น ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2564 ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 716,647 คน อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการสำรวจครัวเรือนแบบรายครัวเรือน (Door-to-door Survey)2 พบว่า จำนวนประชากรจังหวัดนครพนมที่อาศัยอยู่จริงมีจำนวนเพียง 541,901 คน โดยเป็นชายทั้งสิ้น 260,688 คน (48.1%) และเป็นหญิง 281,213 คน (51.9%) แต่ความต่างระหว่างข้อมูลทางทะเบียนและผู้อาศัยจริงอาจสะท้อนให้เห็นการย้ายถิ่นของประชากรของประชากรจังหวัดนครพนม ซึ่งออกไปทำงานนอกจังหวัดนครพนม ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ซึ่งมีการสำรวจการย้ายถิ่นประชากรจังหวัดนครพนม ในปี 2565 แสดงให้ให้เห็นว่า การย้ายถิ่นของจังหวัดนครพนมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 – 2564 โดยในปี 2565 กลับตัวลดลงถึงร้อยละ 58.8 แต่กลุ่มวัยทำงานยังคงเป็นผู้ที่ย้ายถิ่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.4 การย้ายถิ่นของปี 2565 ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่ง เป็นผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาเป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยไม่มีลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30.9 เป็นผู้ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ ประมง ร้อยละ 50.4 รองลงมาเป็นพนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า ร้อยละ 29.8 ดังปรากฏในรูป 2.2

รูปภาพที่ 2.2 แสดงสถานการณ์การย้ายถิ่น จังหวัดนครพนม



รูป 2.7 การสำรวจการย้ายถิ่นจังหวัดนครพนม ปี 2565

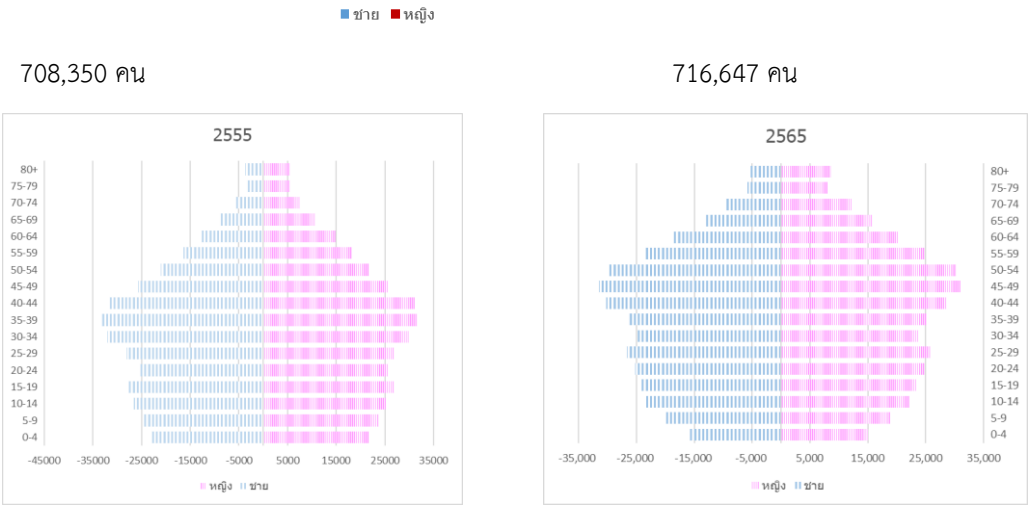


ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างประชากร โดยใช้ฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎร์จะพบว่าจังหวัดนครพนมมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร ช่วงปี 2555 กับ 2565 ดังแผนภูมิที่ 2.13

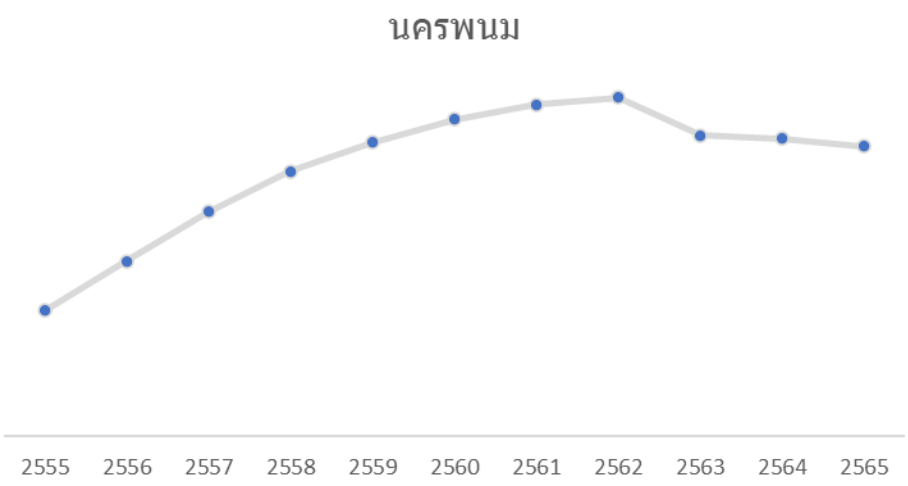
แผนภูมิที่ 2.8 โครงสร้างประชากรจังหวัดนครพนม

ปี 2555 (ซ้าย) และ ปี 2565 (ขวา)



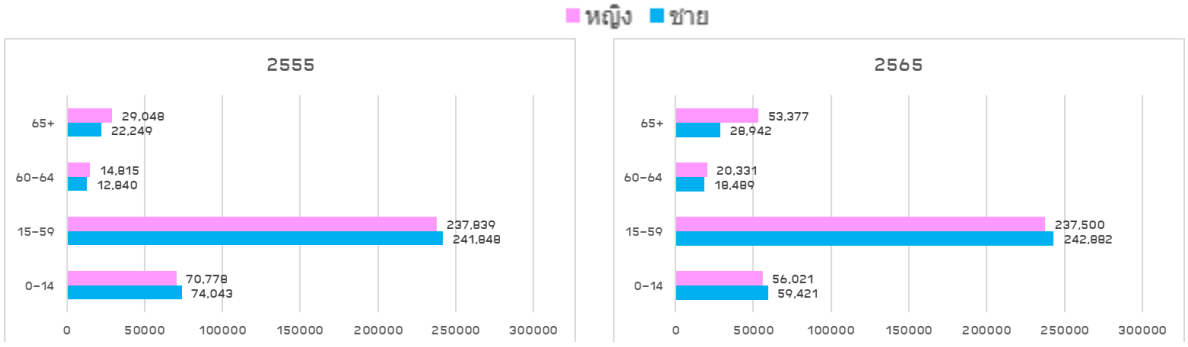
เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างประชากร โดยใช้ฐานข้องมูลทางทะเบียนราษฎร์ พบว่า จังหวัดนครพนมมีการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรระหว่างช่วงปี 2555 - 2565 ซึ่งจะเห็นได้ว่าโครงสร้างประชากรมีรูปร่างที่เปลี่ยนไป ดังปรากฏแผนภูมิที่ 2.8

แผนภูมิที่ 2.9 แนวโน้มประชากร จังหวัดนครพนม ตั้งแต่ปี 2555 - 2565



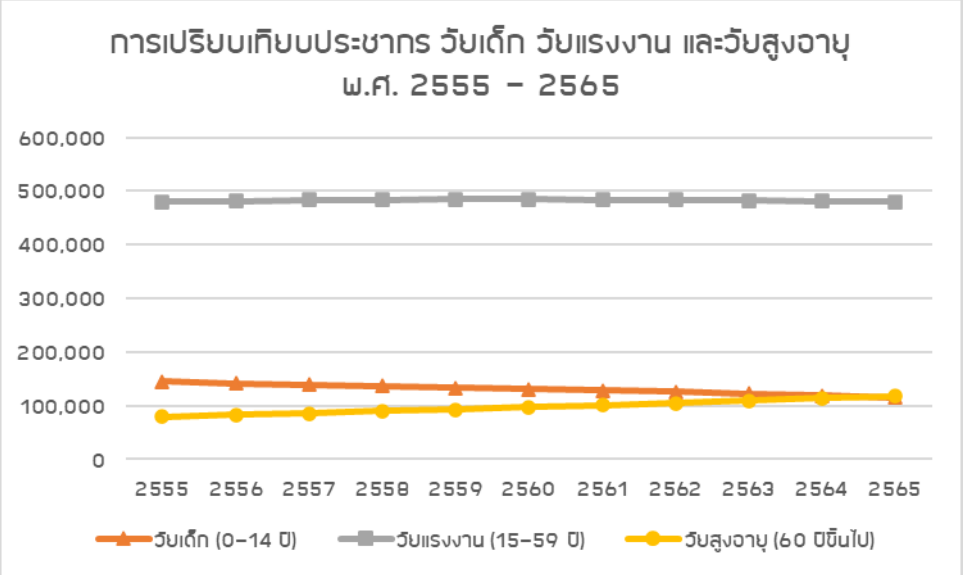
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรนี้ก็มีความสอดคล้องกับการคาดประมาณการของคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำแนกตามช่วงวัยประชากรมีแนวโน้มลดลงเฉลี่ย 0.49% หรือลดลงประมาณ 2,755 คน/ปี ชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของจังหวัดนครพนม และจากการประมาณการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หลังจากปี 2563 จังหวัดนครพนมจะเข้าสู่สังคมสูงอายุสมบูรณ์ (Aged Society)

แผนภูมิที่ 2.10 แสดงเปรียบเทียบประชาชนวัยเด็ก วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ 60 – 64 ปี และ 65 ปีขึ้นไป ระหว่างปี 2554 และ 2564



จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุทั้งสองกลุ่มมีอัตราเพิ่มขึ้น จากปี 2555 อย่างเห็นได้ชัด เมื่อจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มอายุแล้ว พบว่า กลุ่มอายุ 60 – 64 ปี ในปี 2565 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 40.4 และกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป ในปี 2565 มีอัตราเพิ่มขึ้นจากปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 60.5 และจะเห็นได้ว่าประชากรหญิงจะมีอัตราเพิ่มขึ้นมากกว่าประชากรชาย ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก กลุ่มอายุ 0 – 14 ปี จะเห็นได้ว่าปี 2565 มีอัตราลดลงจากปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 20.3 ซึ่งแสดงว่าอัตราการเกิดของประชากรลดลง ซึ่งจะมีผลต่อประชากรวัยแรงงานในอนาคต ที่กลับมีอัตราการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย คือเพิ่มขึ้นจากปี 2555 เพียงร้อยละ 0.1

แผนภูมิที่ 2.11 การเปรียบเทียบประชากรวันเด็ก วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ พ.ศ. 2555 – 2565



จังหวัดนครพนม ปี 2565 มีการลดลงของวัยเด็ก และการเพิ่มขึ้นของวัยสูงอายุ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคนวัยแรงงาน 100 คน จะต้องดูแลวัยเด็ก 25 คน และวัยสูงอายุ 24 คน หรือร้อยละ 48.3 ของจำนวนประชากรวัยแรงงานที่ต้องรับภาระด้านเศรษฐกิจและการดูแล แต่อย่างไรก็ดีเด็ก ๆ ก็จะเติบโตเป็นประชากรวัยแรงงานในอนาคต ดังนั้น การกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ที่จะทำให้ประชากรวัยเด็ก เติบโตมาเป็นประชากรวัยแรงงานที่มีคุณภาพ ต้องวางนโยบายการสาธารณสุข การศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป และวัยผู้สูงอายุที่กำลังเติบโตในขณะนี้ จึงต้องวางแผนและกำหนดนโยบายการสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ให้ดี

2.1.9 วิเคราะห์ด้านแรงงาน

2.1.9.1 ภาพรวมกำลังแรงงาน

ด้านภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการสำรวจภาวการณ์การทำงานของประชากรในปี 2563 (มกราคม-ธันวาคม 2563) สรุปรายละเอียดได้ดังนี้ จังหวัดนครพนมมีประชากรเฉลี่ยทั้งสิ้น 559,896 คน โดยสัดส่วนของประชากรเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย กล่าวคือเพศหญิง มีจำนวน 288,248 คน (ร้อยละ 51.48) ขณะที่เพศชายมีจำนวน 271,648 คน (ร้อยละ48.52) โดยประชากรทั้งหมดพบว่าเป็นผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 442,091 คน (ร้อยละ78.96) ขณะที่ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 117,805 คน (ร้อยละ21.04)

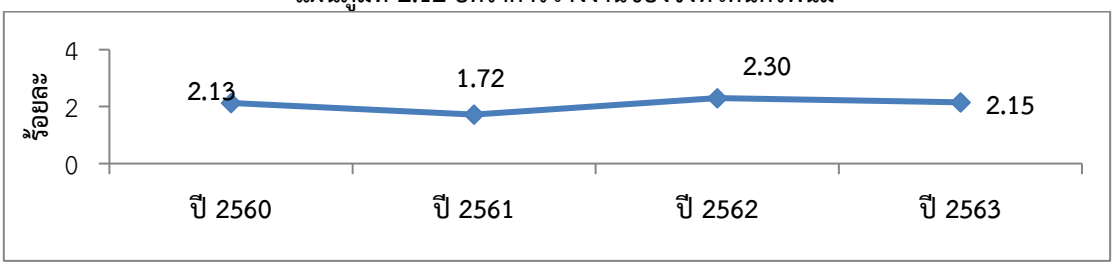
ตารางที่ 2.36 แสดงประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดนครพนม พ.ศ.2560-2563

สถานภาพแรงงาน	ปี (หน่วยเป็นพัน)				
	2559	2560	2561	2562	2563
ประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป	567,241	564,510	562,259	559,185	559,896
1. กำลังแรงงานรวม	441,110	441,574	441,482	441,965	442,091.00
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	303,423	296,773	290,569	281,047	296,351
- ผู้มีงานทำ	293,333	284,572	279,072	271,292	287,601
- ผู้ว่างงาน	5,622	6,316	4,989	6,454	6,377
1.2 กำลังรอฤดูกาล	4,468	5,884	6,926	3,301	2,372
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	137,687	144,802	150,914	160,918	145,740
2.1 ทำงานบ้าน	20,026	27,292	35,964	42,803	35,303
2.2 เรียนหนังสือ	35,868	36,905	33,760	32,926	35,756
2.3 อื่นๆ	81,794	80,605	81,191	85,190	74,681

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2560-2563 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : ข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ยของ 4 ไตรมาส

แผนภูมิที่ 2.12 อัตราการว่างงานของจังหวัดนครพนม



ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม

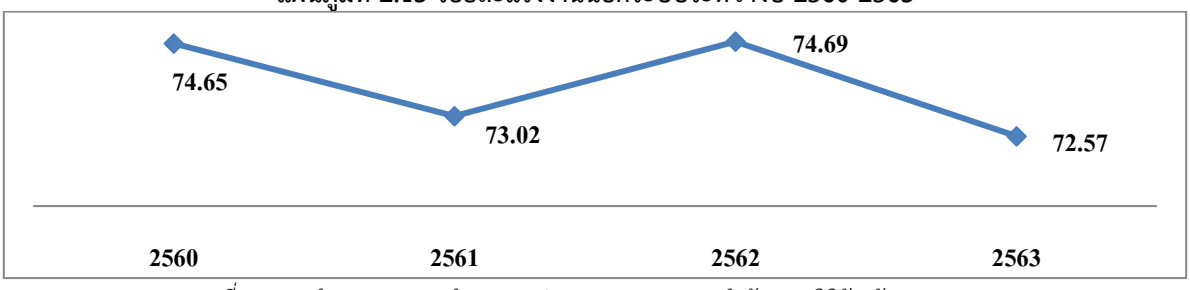
เมื่อพิจารณาสัดส่วนแรงงานในภาคการเกษตรและแรงงานนอกภาคเกษตรจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างน่าสนใจระหว่างปี 2560-2563 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแรงงานในภาพเกษตรสัดส่วนลดลงโดยปี 2560 มีสัดส่วนแรงงานในภาคเกษตรทั้งสิ้นร้อยละ 56.78 และลดลงเหลือร้อยละ56.57 ในปี2561 ต่อมาในปี 2562 เหลืออยู่ที่ร้อยละ 52.32 และปี 2563 เหลือเพียง ร้อยละ 50.97 ตามลำดับ

โดยเมื่อพิจารณาจากมุมมองทางเพศสภาพ ผู้หญิงมักจะทำงานที่มีนัยยะในลักษณะของงานผู้หญิง เช่น งานบริการและพนักงานร้านค้าในตลาด และงานการศึกษา ในขณะที่ผู้ชายมีสัดส่วนที่มากกว่าในประเภทงานอื่นๆ ทุกประเภท ในส่วนนี้เนื่องจากไม่มีการเก็บข้อมูลรายได้จากกงานประเภทต่างๆ จึงไม่สามารถที่จะวิเคราะห์ช่องโหว่ของรายได้ระหว่างหญิงชาย (Gender Wage Gap) ได้

ประเด็นที่น่าสนใจต่อมาคือเมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจะพบว่าโดยเฉลี่ยสัดส่วนผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไปที่อยู่ในกำลังแรงงานจะอยู่ในสัดส่วน 70: 30 เป็นที่น่าสนใจว่าสัดส่วนของผู้หญิงซึ่งไม่อยู่ภายในกำลังแรงงานมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2560 สัดส่วนของผู้หญิงซึ่งไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีทั้งสิ้นร้อยละ 63.42 (ของผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด) และปี 2560 ทั้งสิ้นร้อยละ 65.51 และปี 2562 คิดเป็น 66.05 แต่ในปี 2563 นั้นสัดส่วนของผู้หญิงซึ่งไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีทั้งสิ้น ร้อยละ 63.98 ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีอัตราส่วนที่ลดลง แตกต่างจากหลายปีที่ผ่านมา ในขณะที่จำนวนผู้หญิงที่อยู่ในระหว่างการศึกษาลดลงในปี 2560 ขณะที่จำนวนของผู้ชายเพิ่มขึ้น แนวโน้มเช่นนี้ย่อมแสดงให้เห็นปัญหาของผู้หญิงในการเข้าสู่กำลังแรงงานในจังหวัดนครพนม ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเก็บข้อมูลการศึกษาเพิ่มว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกำลังแรงงานในลักษณะดังกล่าว และมีปัจจัยอันเกิดมาจากเงื่อนไขทางเพศสภาพ (Gender) ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ชายหญิง (Gender Relation) ในครอบครัวให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าว และหากว่าสัดส่วนของผู้หญิงที่ทำงานในบ้านเป็นหลักมีปริมาณที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้ประโยชน์อย่างไรในการส่งเสริมหรือนำเสนอโครงการเพื่อการพัฒนา และทำให้แรงงานกลุ่มนี้สามารถที่จะสร้างรายได้ต่อไป

เมื่อพิจารณาสัดส่วนแรงงานในระบบและนอกระบบในจังหวัดนครพนมจะพบว่า แรงงานส่วนใหญ่ในจังหวัดนครพนมเป็นแรงงานนอกระบบ โดยในปี 2560 แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนถึงร้อยละ 74.65 (คิดจากจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด) และปี 2561 มีแรงงานนอกระบบ ร้อยละ 73.02 ต่อมาในปี 2562 คิดเป็นร้อยละ 74.69 และ ปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 72.57 โดยแรงงาน 3 อันดับแรกอยู่ในภาค 1 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2.20 1) เกษตร 2) บริการ และ 3) ความสามารถทางฝีมือ ตามลำดับ สาเหตุประการหนึ่งของการลดลงของแรงงานนอกระบบเนื่องจาก การกำหนดให้ผู้ประกันตนอิสระตามมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติประกันสังคมเป็นตัวชี้วัดระดับกรม

แผนภูมิที่ 2.13 ร้อยละแรงงานนอกระบบระหว่างปี 2560-2563



ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2563 สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม

2.1.9.2 การใช้แรงงานต่างด้าว

ตารางที่ 2.37 แรงงานต่างด้าวที่คงเหลือ ในจังหวัดนครพนม (ณ ธันวาคม 2563)

สัญชาติ	วิธีการ			รวม
	พิสูจน์สัญชาติ	นำเข้า MOU	อื่นๆ,มติครม.63	
เวียดนาม	-	5	-	5
ลาว	-	1,445	77	1,522
กัมพูชา	-	6	1	7
เมียรมา	-	0	6	6
อื่นๆ (ฟิลิปปินส์ , แคนาดา, เกาหลีใต้, อังกฤษ	-	0	0	0
รวม	**-**	**1,456**	**84**	**1,540**

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม ข้อมูล ณ ธันวาคม 2563

(1) <u>ภาพรวมการใช้แรงงานจังหวัดนครพนม</u> ในบริบทจังหวัดนครพนมการใช้แรงงานข้ามชาติอาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่

1) กลุ่มแรงงานชั่วคราวตามมาตรา 59 ตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 (มาตรา 9 ตามกฎหมายเดิม) แรงงานกลุ่มนี้ในจังหวัดนครพนม มักจะทำงานในลักษณะที่เป็นแรงงานฝีมือ โดยส่วนมากเป็นกลุ่มครูต่างชาติ ซึ่งเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ ทั้งในลักษณะของครูอาสาและครูประจำ

2) กลุ่มแรงงานพื้นที่สูงตามมาตรา 63 ตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 (มาตรา 13 (2) ตามกฎหมายเดิม) โดยในปัจจุบันแรงงานกลุ่มนี้สามารถทำงานได้ทุกประเภท แรงงานกลุ่มในจังหวัดนครพนมเป็นกลุ่มชาติพันธุ์พื้นที่สูงซึ่งอพยพมาจากจังหวัดอื่น ๆ และกลุ่มคนญวนเวียดนามเดิม ที่อพยพเคยเข้ามาในประเทศไทย จากการข้อมูลทางทะเบียนแรงงานกลุ่มนี้จะเข้ามาขออนุญาตทำงานในภาคบริการ งานกรรมกร และงานก่อสร้าง

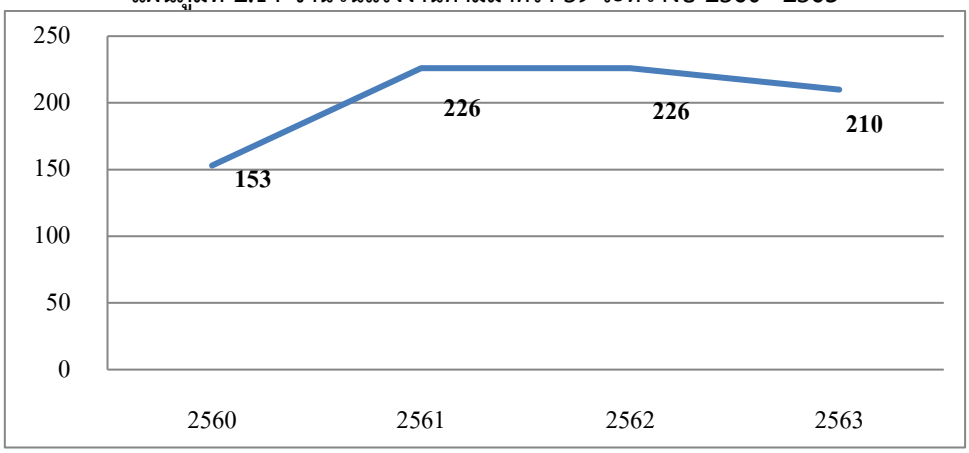
3) กลุ่มแรงงาน 3 สัญชาติ (เมียนมา กัมพูชา และลาว) แรงงานกลุ่มนี้อาจออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ตามลักษณะการได้มาซึ่งสิทธิในการทำงานและพำนักอาศัยในประเทศไทย ประกอบไปด้วย 1) แรงงานซึ่งเข้ามาทำงานในประเทศไทยผ่านบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจ้างแรงงานระหว่างประเทศ (Memorandum of Understanding: MOU) 2) กลุ่มแรงงานผ่านการพิสูจน์สัญชาติเดิม 3) กลุ่มแรงงานเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายแต่ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยและทำงานประเทศได้ชั่วคราวตาม มติ ครม. โดยในกลุ่มสุดท้ายในปัจจุบัน จะต้องพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2561 ภายหลังวันที่ 30 มิถุนายน หากแรงงานไม่ได้ดำเนินการพิสูจน์สัญชาติให้แล้วเสร็จ แรงงานจะต้องกลับไปประเทศต้นทาง และหากประสงค์จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยจะต้องเข้ามาทำงานผ่านช่องทาง MOU เท่านั้น

แรงงาน 3 สัญชาติในจังหวัดนครพนมโดยส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานจากสาธารณะรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เนื่องด้วยสภาพภูมิประเทศและลักษณะของจังหวัดที่เป็นจังหวัดชายแดน (Border Province) โดยแรงงานกลุ่มดังกล่าวมักจะเข้ามาทำงานในภาคบริการโดยทำงานเป็นพนักงานในร้านอาหารลูกจ้างในครัวเรือน และแรงงานกรรมกรจากฐานข้อมูลของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนมสัดส่วนของแรงงานหญิงมากกว่าแรงงานชายในสัดส่วนประมาณ 3 ต่อ 2

สาเหตุของการใช้แรงงาน 3 สัญชาติในจังหวัดนครพนม จะพบว่าเนื่องจากไม่สามารถที่จะหาแรงงานไทยที่จะเข้ามาทำงานในลักษณะดังกล่าวได้ ขณะเดียวกันแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานมีความอดทนเมื่อเทียบกับคนงานไทย ในมุมมองของผู้ประกอบการ ทำให้การการใช้แรงงานข้ามชาติเป็นตัวเลือกที่ผู้ประกอบการให้ความสนใจขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (Gross Domestic Product per Capita: GPP per Capita) ระหว่างประเทศไทย และประเทศลาวในปี 2560 ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank) แสดงให้เห็นว่าว่า GPP per Capita ของประเทศไทยสูงกว่าของประเทศลาว 2.68 เท่า ($6593.8 ต่อ $2457.4) ความแตกต่างในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Disparity) นี้เองที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูด (Pull Factor) ให้แรงงานลาวเข้ามาทำงานในประเทศไทย

(2) <u>การเปลี่ยนแปลงในเชิงการใช้แรงงานจังหวัดนครพนม</u> แรงงานในพื้นที่จังหวัดนครพนม มีลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนหนึ่งเนื่องจากลักษณะของแรงงานที่มีการเคลื่อนย้าย (Mobility) ที่สูง และได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอก เช่นการเปลี่ยนแปลงกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชกำหนด การบริหารแรงงานข้ามชาติปี 2560 และนโยบายของรัฐบาลในการที่เน้นให้แรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงาน 3 สัญชาติต้องถูกเข้ามาทำงานผ่านช่องทาง MOU เท่านั้น ในกลุ่มแรงงานประเภทชั่วคราวตามมาตรา 59 มีการเปลี่ยนแปลงที่สูงกว่าช่วงก่อนหน้าในช่วงปี 2560 เนื่องมาจากในช่วงเวลาดังกล่าวครูต่างชาติซึ่งเข้ามาในลักษณะอาสาสมัครได้หมดสัญญา และมีการเร่งรัดตรวจสถานประกอบการเพื่อตรวจสอบจำนวนของสถานประกอบการซึ่งคนต่างชาติได้ย้ายออก แต่นายจ้างไม่ได้มีการแจ้งให้กับกรมจัดหางานทราบ หลังจากนั้นจำนวนของแรงงานตามมาตรา 59 กลับมาเพิ่มอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการสนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน

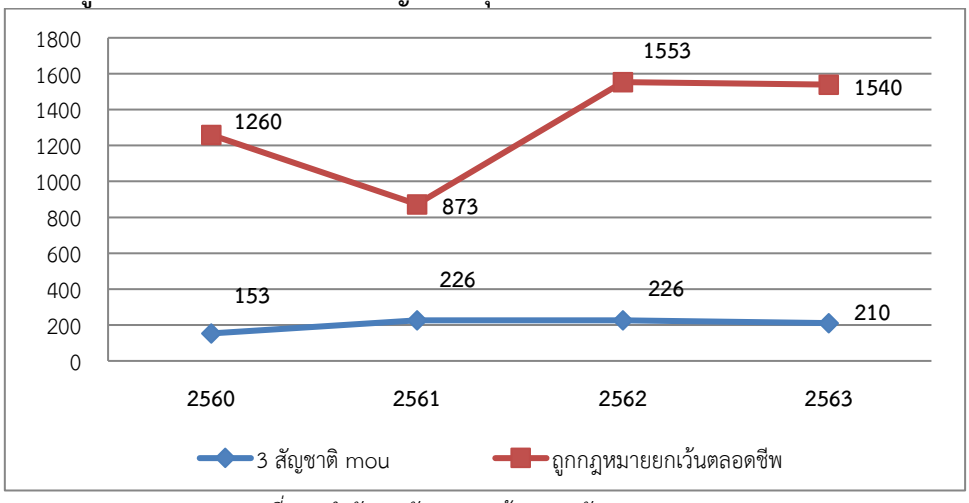
แผนภูมิที่ 2.14 จำนวนแรงงานตามมาตรา 59 ระหว่างปี 2560 –2563



ที่มา: สำนักงานจัดหางาน, ข้อมูล ณ ธันวาคม 2563

ขณะที่กลุ่มแรงงาน 3 สัญชาติ เป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย และนโยบายในแต่ละช่วง ประเด็นที่ชวนพิจารณาในบริบทของจังหวัดนครพนมคือ แรงงานซึ่งอาศัยและทำงานตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งเคยเป็นแรงงานผิดกฎหมายลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่แรงงานกลุ่มนำเข้าด้วย MOU เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่ปี 2560 - 2563 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2.14 ซึ่งจุดนี้สะท้อนให้เห็นความสำเร็จในการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในการมุ่งเน้นให้แรงงาน 3 สัญชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยผ่านทาง MOU

แผนภูมิที่ 2.15 จำนวนแรงงาน 3 สัญชาติ กลุ่มพำนักตามมติ ครม. ระหว่างปี 2560–2563



ที่มา : สำนักงานจัดหางาน, ข้อมูล ณ ธันวาคม 2563

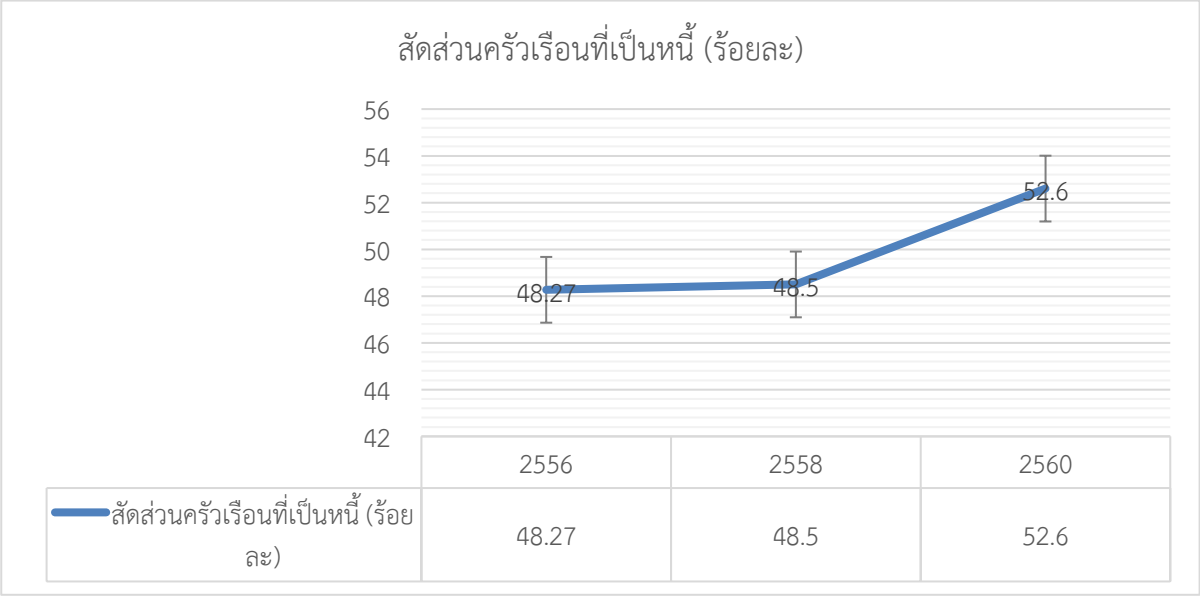
(3) <u>ประเด็นอื่นๆ</u> แม้ว่าพระราชกำหนดการบริหารการจัดการของคนต่างด้าวจะได้มีการกำหนดตามมาตรา 65 ให้การคนต่างด้าวซึ่งมีสัญชาติของประเทศ ซึ่งติดกับชายแดนของประเทศไทยโดยใช้บัตรผ่านแดน หรือเอกสารอื่นๆ ที่ออกโดยประเทศต้นทาง สามารถทำงานได้ชั่วคราว หรือตามฤดูกาล (Seasonal Work) ได้ แต่อย่างไรก็ตามในการที่จะทำให้มาตราดังกล่าวสามารถบังคับใช้ได้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงกับประเทศต้นทาง อย่างไรก็ตามบันทึกข้อตกลงในเรื่องดังกล่าวระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาวยังไม่ได้มีการจัดทำขึ้น ทำให้แรงงานชาวลาวไม่สามารถที่จะเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยอาศัยช่องทางตามมาตร 64 ได้ ปัจจุบันแรงงานชาวลาวสามารถข้ามมาทำงานที่ประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายได้เพียงช่องทางเดียวผ่านช่องทางของ MOU

2.1.10 วิเคราะห์ความยากจน หนี้สินและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรายได้ครัวเรือน

จากการสำรวจของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ชี้ให้เห็นว่าในปี 2559 สัดส่วนคนจนต่อจำนวนประชากรจังหวัดนครพนมอยู่ที่ร้อยละ 30.24 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งสัดส่วนคนยากจนอยู่ที่ร้อยละ 16.64 มิตินี้ชี้ให้เห็นว่าความยากจนยังคงเป็นปัญหาที่เป็นข้อท้าทายของจังหวัดนครพนม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับข้อมูลของสำนักงานคลังจังหวัด จะพบว่าปัจจุบันมีผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐทั้งสิ้น 168,734 รายจากที่ลงทะเบียนทั้งสิ้น 225,223 ราย โดยคิดเป็นร้อยละ 33.64 ของประชากรที่อาศัยจริงในจังหวัดนครพนม (คำนวณโดยใช้ฐานข้อมูล จปฐ.)

เมื่อพิจารณาข้อมูลในเชิงหนี้สิน จากการสำรวจจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ภายในจังหวัดนครพนม ซึ่งสำรวจทุก 2 ปี แสดงให้เห็นการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้ในจังหวัดนครพนมเพิ่มขึ้นระหว่างปี 2556 – 2560 โดยเพิ่มจากร้อยละ 48.27 ในปี 2556 เป็น 48.5 ในปี 2558 และ 52.6 ในปี 2560 ดังแผนภูมิที่ 2.15

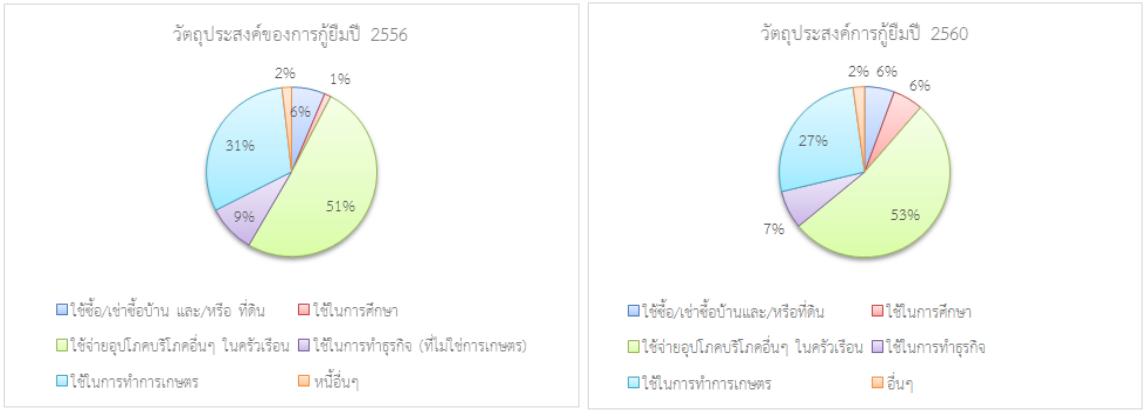
แผนภูมิที่ 2.16 สัดส่วนครัวเรือนที่เป็นหนี้ในปี 2556-2560



ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม, 2561

เมื่อพิจารณาหนี้สินครัวเรือนเฉลี่ยของจังหวัดนครพนมจะพบว่าแต่ละครัวเรือนมีหนี้เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นโดยในปี 2556 หนี้สินเฉลี่ย 90,411 บาท ในปี 2558 หนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือนมีมูลค่าทั้งสิ้น 212,124 บาท ขณะที่ในปี 2560 หนี้เฉลี่ยครัวเรือนคิดเป็น 192868 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของหนี้สินครัวเรือนในจังหวัดนครพนม

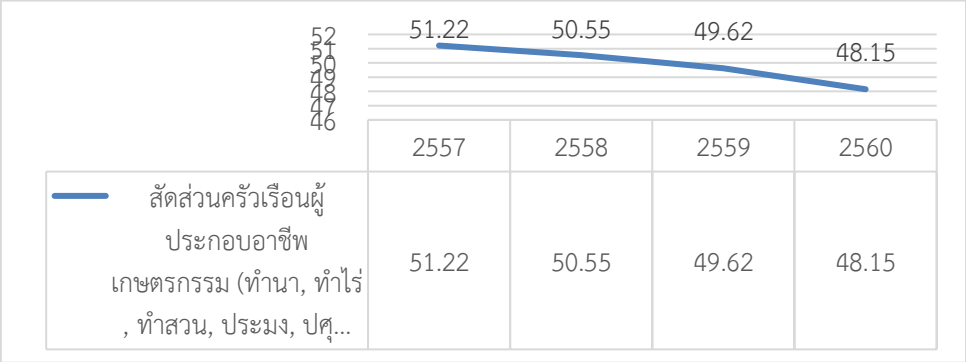
แผนภูมิที่ 2.17 วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงิน ปี 2556 และ 2560



ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดนครพนม, 2561

จากข้อมูลโครงสร้างหนี้ครัวเรือนชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างนี้ครัวเรือนมีการเปลี่ยนแปลง โดยหนี้ซึ่งใช้ในการการเกษตรมีสัดส่วนที่ลดลง ขณะที่หนี้เพื่อการศึกษาและการบริโภคกลับเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นสัญญาณให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิต (Livelihood) ไปสู่วิถีชีวิตในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่อาจเปลี่ยนแปลงไปของสังคมนครพนม หากพิจารณาสัดส่วนครัวเรือนเกษตรของจังหวัดนครพนมจากการสำรวจข้อมูล จปฐ. โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม (2557; 2558; 2559; 2560) จะพบว่าสัดส่วนของประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีสัดส่วนที่ลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2557 โดยลดลงจากร้อยละ 51.22 ในปี 2557 ลดลงเหลือ 48.15 ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 2.17

แผนภูมิที่ 2.18 ร้อยละของประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมระหว่างปี 2557-2560



ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชน, 2557; 2558; 2559; 2560

ยิ่งไปกว่านั้น หากพิจารณาสัดส่วนรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนตามแหล่งที่มาจากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติจังหวัดนครพนมจะพบว่าสัดส่วนของรายได้ประจำหมวดกำไรสุทธิจากการทำเกษตรกรรม ซึ่งเคยมีสัดส่วนต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่ร้อยละ 19 ในปี 2556 กลับลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10 ในปี 2560 ขณะที่รายได้ที่เป็นเงินเดือนในปีเดียวกันมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 34 ในปี 2560 ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของสัดส่วน ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวจากภาคการเกษตรภาคการเกษตรของจังหวัดนครพนมซึ่งมีสัดส่วนน้อยลงในทุกปี ปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นสัญญาณที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ทางสังคมของประชากรในจังหวัดนครพนม

จากข้อมูลในเชิงโครงสร้างประชากรจังหวัดนครพนม สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดนครพนมกำลังเผชิญกับความท้าทายในการจัดการกับภาวะสังคมสูงอายุ ซึ่งอาจส่งผลต่อการจัดสวัสดิการของหวัดนครพนมหากไม่ได้มีการเตรียมความพร้อม แนวโน้มการลดลงการลดลงของประชาชนซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม และสัดส่วนรายได้ครัวเรือนซึ่งมาจากการเกษตรเป็นสัญญาณว่าลักษณะของครัวเรือนจังหวัดนครพนมกำลังมีการเปลี่ยนแปลงและอาจส่งผลต่อวิถีชีวิต และความสัมพันธ์ทางสังคมในชุมชน และอาจส่งผลต่อความเป็นเมืองน่าอยู่ของนครพนมในที่สุด

2.1.11 วิเคราะห์ด้านสาธารณสุข

2.1.11.1 ปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพจังหวัดนครพนม

การให้บริการทางด้านสุขภาพของจังหวัด มีการพัฒนาคุณภาพบริการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากข้อมูลพบว่าประชาชนจังหวัดนครพนม มีอายุขัยเฉลี่ยยืนยาวขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) และอายุ คาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) ที่ 74.9 ป และมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ถึง 66.8 ป แต่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสิ่งแวดลอมที่มีผลตอสุขภาพของประชาชน (Social Determinants of Health) มีความหลากหลายควบคุมไดยากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบตอบริบทสุขภาพของจังหวัดนครพนม ดังนี้

(1) สาเหตุการสูญเสียปสุขภาวะจากการตายกอนวัยอันควรของคนนครพนม สภาพปัญหาการเจ็บป่วยเปลี่ยนจากโรคติดเชื้อ เป็น โรคไมติดตอ (Non-Communicable Diseases: NCDs) สาเหตุการตายสำคัญ ได้แก่ อุบัติเหตุทางถนน มะเร็ง ไตวาย และโรคระบบหลอดเลือดและหัวใจ เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ในปี 2563 พบว่าประชาชนมีอัตราการเสียชีวิตจากโรค NCDs สูงติดอันดับ 5 สาเหตุการตาย คิดป็น 175 ต่อประชากรแสนคน

(2) การเขาสูสังคมผูสูงอายุอยางสมบูรณ (Aged Society) ตามแนวโน้มของประเทศกลุมผูสูงอายุไดเพิ่มขึ้นอยางรวดเร็ว เปน 16.5 % ในป 2559 และมีแนวโนมจะเพิ่มสูงถึง 32.2% ในป 2575 การเจ็บปวยดวยโรคเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น สงผลตอภาระคาใชจายทางสุขภาพที่เพิ่มขึ้นตามไปดวย จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมรับมือกับการจัดบริการสุขภาพและการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดนครพนม อย่างทั่วถึง พัฒนาระบบริการปฐมภูมิ โดยเฉพาะด้านการดูแลผู้สูงอายุในการดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เพิ่มอัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขของจังหวัดซึ่งปัจจุบันยังต่ำกวาเกณฑสากล

(3) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการค้าชายแดน การเคลื่อนย้ายของประชากรและแรงงานข้ามชาติทำให้จังหวัดนครพนมมีความเสี่ยงจากโรคอุบัติใหม่ วัณโรค (ปี 2563 : 519 คน) โรคติดตอทางเพศสัมพันธ์ และปัญหาผู้ป่วยจิตเวชจากยาเสพติด สูงกวาพื้นที่อื่นของประเทศ รวมทั้งปญหาจากแรงงานตางชาติที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานที่ผิดกฎหมายที่ไมมีประกันสุขภาพหรือไมมีความสามารถในการจายคารักษาพยาบาล โดยข้อมูลในปี 2563 พบว่ามีการบริการทางสุขภาพ ที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้ในกลุ่มคนต่างด้าว จำนวน 12,367,523.12 บาท

(4) การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ ที่มีการระบาดไปทั่วโลก ทำให้การค้าและการผ่านเข้าออกตามแนวชายแดน และการให้บริการของผู้ประกอบการโรงแรม สุขภาพ และการท่องเที่ยว ต้องยกระดับมาตรฐาน ความสะอาดและสุขอนามัย เพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคโควิด – 19 รวมถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาพัฒนาการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน วิถีชีวิตแบบ New Normal เพื่อลดผลกระทบจากการระบาดของโรค ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง

2.1.11.2 โอกาสในการพัฒนาระบบสุขภาพจังหวัดนครพนม

จากสถานการณ์ทางด้านสุขภาพที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ผลกระทบจากโรคโควิด – 19 และความปกติใหม่ (New Normal) ทำให้จังหวัดนครพนมจำเป็นต้องยกระดับการพัฒนาระบบสุขภาพ และใช้เป็นโอกาสในการพัฒนา ที่สำคัญดังนี้

(1) การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ทำให้เกิดการตื่นตัวทางด้านสุขภาพของประชาชน ในการป้องกันโรคเป็นโอกาสที่สำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ และสร้างความฉลาดทางสุขภาพ (Health literacy) ของประชาชนทุกระดับ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลข่าวสารทางสุขภาพอย่างรู้เท่าทัน การยกระดับการบริการของร้านอาหารและโรงแรมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ต้องปรับตัว ให้ได้มาตรฐานทางสุขภาพและสาธารณสุข

(2) ที่ตั้งของจังหวัดนครพนม มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ มีเส้นทางคมนาคมขนส่งและที่เชื่อมโยงกับภูมิภาคอินโดจีน และจีนตอนใต้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยทั่วโลก และจุดแข็งของการพัฒนาระบบการแพทย์ของประเทศไทยได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ และมาตรฐานในการรักษาพยาบาลสูง ประกอบกับค่ารักษาพยาบาลที่อยู่ในระดับปานกลาง เป็นโอกาสในการยกระดับการพัฒนาโรงพยาบาลนครพนม ให้เป็นโรงพยาบาลศูนย์อนุภูมิภาคอินโดจีน ซึ่งจะช่วยเพิ่มยกระดับคุณภาพชีวิต ทำให้ประชาชนจังหวัดนครพนม สามารถเข้าถึงบริการการแพทย์ชั้นสูง โดยไม่ต้องไปใช้บริการในจังหวัดอื่น และเป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจทางการแพทย์ (Medical Hub)

(3) จุดแข็งของจังหวัดนครพนม ที่มีภูมิประเทศสวยงาม หลากหลาย ได้รับความนิยมจากนักเที่ยวทั่วประเทศ และเป็นกลไกที่สำคัญขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด การส่งเสริมสุขภาพและออกกำลังกายเชิงการท่องเที่ยว เช่น การจัดงานวิ่งมาราธอน ปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ ไตรกีฬา ในกลุ่มประชาชนจังหวัดนครพนมและกลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นอีกโอกาสหนึ่งในการพัฒนาและเป็นปัจจัยสำคัญลดการเกิดโรค NCds และสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนทุกกลุ่ม

2.1.12 วิเคราะห์ด้านการศึกษา

2.1.12.1 คุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 2.38 คะแนนเฉลี่ยการสอบ O-Net จังหวัดนครพนม 2561-2563

ระดับชั้น	ผลคะแนนเฉลี่ย การสอบ O-Net ของนักเรียนในจังหวัดนครพนม (คะแนน)			เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนหน้า (+/-)
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2562	คะแนน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6				
1. ภาษาไทย	51.54	45.60	51.20	+5.60
2. ภาษาอังกฤษ	33.32	29.45	36.38	+6.93
3. คณิตศาสตร์	31.90	29.69	27.04	-2.18
4. วิทยาศาสตร์	37.40	32.83	35.99	+3.16
5. สังคมศึกษา	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3				
1. ภาษาไทย	49.44	51.83	50.54	-1.29
2. ภาษาอังกฤษ	26.59	29.79	30.65	+0.86
3. คณิตศาสตร์	25.93	23.45	22.65	-0.80
4. วิทยาศาสตร์	33.62	29.21	28.25	-0.95
5. สังคมศึกษา	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ	ไม่มีการสอบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6				
1. ภาษาไทย	42.63	38.57	38.37	-0.21

ระดับชั้น	ผลคะแนนเฉลี่ย การสอบ O-Net ของนักเรียนในจังหวัดนครพนม (คะแนน)			เปลี่ยนแปลงจากปีก่อนหน้า (+/-)
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2562	คะแนน
2. ภาษาอังกฤษ	25.79	24.51	24.51	-0.08
3. คณิตศาสตร์	23.67	20.21	20.21	+0.06
4. วิทยาศาสตร์	27.98	26.93	26.93	+1.32
5. สังคมศึกษา	33.35	33.41	33.41	+0.32

ที่มา : ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม 8 ส.ค.64

อันดับคะแนนสอบ O-Net ของจังหวัดนครพนม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ในการทดสอบวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น โดยมีผลต่างคะแนนคือ 5.60 , 6.93 และ 3.16 ตามลำดับ และในรายวิชา คณิตศาสตร์ มีผลต่างคะแนน ลดลง คือ -2.18 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ในการทดสอบในรายวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น โดยมีผลต่างคะแนนคือ +0.86 และในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีผลต่างคะแนนลดลง คือ -1.29, -0.80, -0.95 ตามลำดับ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ปีการศึกษา 2563 ในการทดสอบวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น โดยมีผลต่างคะแนนคือ 0.06, 1.32, และ 0.32 ตามลำดับ และในรายวิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ มีผลต่างคะแนน ลดลง คือ -0.21 และ -0.08 ตามลำดับ

จากผลการทดสอบระดับชาติ ในปีการศึกษา 2561-2563 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีการเพิ่มขึ้นและลดลงแบบไม่คง มีการเปลี่ยนแปลงแบบไม่เสถียร ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจาก คุณภาพของครู" ซึ่งในปัจจุบันพบว่า การผลิตครูเฉพาะสาย เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นสาขาที่ขาดแคลน ทำให้ต้องนำครูจากสาขาอื่นมาทดแทน อีกทั้งสมรรถนะครูรายสาขาวิชาที่อยู่ในระดับมาตรฐานนานาชาติมีผลการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50 อีกประการข้อสอบในปัจจุบันเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูงแต่กการจัดการศึกษาไทยยังเน้นการศึกษาแบบท่องจำ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมเด็กไทยสู่ศตวรรษที่ 21 จำเป็นที่จะต้องปรับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการสอนให้เด็กคิดวิเคราะห์นั้น เรียกว่า 4C คือ Critical Thinking การคิดวิเคราะห์ Communication การสื่อสาร Collaboration การร่วมมือ และ Creativity ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงต้องสอนทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนส่งเสริมการสร้างศักยภาพพหุปัญญารายบุคคล

2.1.13 วิเคราะห์ด้านความมั่นคง

2.1.13.1 ภาพรวมด้านความมั่นคงจังหวัดนครพนม

เนื่องจากจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งกลั้นเขตแดน ระยะทางยาว 174 กิโลเมตร นับจากทางทิศเหนือคือ อำเภอบ้านแพง ยาวเรื่อยมาจนถึง ทิศใต้ คืออำเภอธาตุพนม ซึ่งมีอำเภอชายแดน จำนวน 4 อำเภอ 22 ตำบล 118 หมู่บ้าน จึงนับเป็นสาเหตุหลักในการเกิดปัญหาความมั่นคงทั้งในรูปแบบเก่าและรูปแบบใหม่ที่มีความซับซ้อน หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบขนย้ายยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน ปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ ความขัดแย้งทั้งภายในและภายนอกประเทศ ภัยธรรมชาติและโรคอุบัติใหม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนและประเทศชาติโดยรวม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม

2.1.13.2 ความปลอดภัยในชีวิตในทรัพย์สินและความมั่นคง

ตารางที่ 2.39 สถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดนครพนม ในปี พ.ศ. 2560 – 2563

ประเภทคดี	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563	
	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)	รับแจ้ง (คดี)	จับ (คดี)
1. คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ	98	89	102	100	115	112	118	112
2. คดีเกี่ยวกับทรัพย์	320	249	223	204	230	201	188	169
3. คดีความผิดพิเศษ	74	32	64	32	73	54	38	27
4. คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	3,390	3,980	3,012	3,312	3,864	3,600	4,968	4,514
รวม	**3,882**	**4,350**	**3,401**	**3,648**	**4,282**	**3,967**	**5,312**	**4,514**
เพิ่มขึ้น/ลดลง (ร้อยละ)			**-9.56**		**25.90**		**24.05**	

สถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดนครพนม ในปี พ.ศ. 2560 – 2563 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 3,401 คดี ในปี 2561 เป็น 2,282 คดี ในปี 2562 คิดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น เท่ากับ 25.90 และในปี 2563 สถิติอาชญากรรมเพิ่มขึ้นเป็น 5,312 คดี เป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้น 24.05

ตารางที่ 2.40 คดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่เกิดในจังหวัดนครพนมระหว่างปี 2559 - 2563

ปี	ประเภทข้อกล่าวหา														รวมทุกข้อกล่าวหา	
	นำเข้า		ผลิต		จำหน่าย		ครอบครองเพื่อจำหน่าย		ครอบครอง		เสพ		อื่นๆ			
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
2559	16	10	19	16	194	235	449	501	346	375	4,266	4,266	-	-	5,290	5,403
2560	5	5	16	13	145	174	546	599	417	445	2,713	2,723	-	-	3,842	3,949
2561	21	12	6	5	176	200	463	510	312	325	1,891	1,891	-	-	2,869	2,944
2562	16	10	17	16	178	208	537	560	319	329	1,412	1,412	1	1	2,480	2,536
2563	4	3	28	28	150	164	632	654	457	468	1,753	1,753	-	-	3,024	3,070
รวมทั้งหมด	62	40	86	78	867	981	2,627	2,824	1,851	1,952	12,035	12,045	1	1	17,505	17,902

2.1.13.3 ปัญหาที่มีผลกระทบต่อจังหวัดนครพนมด้านความมั่นคง

(1) ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด พื้นที่เป้าหมายการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่จะต้องป้องกันปราบปราม และเฝ้าระวัง

1) อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 7 ตำบล ในเขตตำบลท่าค้อ, ขามเฒ่า, ดงขวาง,บ้านกลาง, อาจสามารถ, คำเตย, หนองญาติ

2) อำเภอธาตุพนม จำนวน 11 ตำบล ในเขตตำบลนาถ่อน, ดอนนางหงส์, แสนพัน, ธาตุพนม, พระกลางทุ่ง, ธาตุพนมเหนือ, น้ำก่ำ, กุดฉิม, โพนแพง, อุ่มเหม้า, ฝั่งแดง

3) อำเภอนาแก จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลนาแก, หนองสังข์, ก้านเหลือง, นาคู่

4) อำเภอเรณูนคร จำนวน 3 ตำบล ในเขตตำบลเรณูใต้, นางาม, โคกหินแฮ่

5) อำเภอปลาปาก จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลปลาปาก, โคกสว่าง, หนองฮี, มหาชัย

6) อำเภอท่าอุเทน จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลท่าอุเทน, หนองเทา, ไชยบุรี, ท่าจำปา

7) อำเภอบ้านแพง จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลหนองแวง

8) อำเภอโพนสวรรค์ จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลนาขมิ้น, บ้านค้อ

9) อำเภอศรีสงคราม จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลศรีสงคราม, นาคำ

10) อำเภอนาหว้า จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลนาหว้า, บ้านเสียว, เหล่าพัฒนา,นาคูณใหญ่

11) อำเภอนาทม จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลดอนเตย

12) อำเภอวังยาง จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลวังยาง, โคกสี

(2) ปัญหาการลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน อำเภอชายแดนของจังหวัดนครพนม มักจะเกิดปัญหาการลักลอบเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็น ยาเสพติด สินค้าหนีภาษี การโจรกรรมรถยนต์ข้ามชาติ ไม้หวงห้ามต่างๆ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศในหลายๆจุด เอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด

(3) ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง/การค้ามนุษย์ พื้นที่ป้องกัน ปราบปราม และเฝ้าระวังปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง/การค้ามนุษย์

1) อำเภอเมืองนครพนม จำนวน 5 ตำบล ในเขตตำบลในเมือง, ท่าค้อ, ขามเฒ่า,ดงขวาง, บ้านกลาง

2) อำเภอธาตุพนม จำนวน 8 ตำบล ในเขตตำบลนาถ่อน, ดอนนางหงส์, แสนพัน,พระกลางทุ่ง, ธาตุพนม, ธาตุพนมเหนือ, น้ำก่ำ, นาหนาด

3) อำเภอท่าอุเทน จำนวน 4 ตำบล ในเขตตำบลท่าอุเทน, หนองเทา, ไชยบุรี, ท่าจำปา

4) อำเภอบ้านแพง จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลบ้านแพง, หนองแวง

5) อำเภอนาแก จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลหนองบ่อ, พระซอง

6) อำเภอปลาปาก จำนวน 1 ตำบล ในเขตตตำบลปลาปาก

7) อำเภอเรณูนคร จำนวน 2 ตำบล ในเขตตำบลเรณู, โพนทอง

8) อำเภอนาหว้า จำนวน 1 ตำบล ในเขตตำบลนาหว้า

(4) เหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือ

1) มีการลักลอบเข้าเมืองในพื้นที่อำเภอเมืองนครพนม อำเภอท่าอุเทน อำเภอบ้านแพง ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ 2558 ซึ่งในแต่ละครั้งมีจำนวนผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือมากขึ้นเรื่อยๆ

2) เส้นทางการเดินทางเริ่มต้นจากการนั่งรถยนต์โดยสารเข้าสู่มณฑลเหลียวหนิง ประเทศจีน โดยมีนายหน้าชาวจีนให้การช่วยเหลือ ซึ่งจะใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 วัน จากนั้นเดินทางเข้าสู่ประเทศเวียดนาม ที่เมืองลางซัน เมืองฮานอย เมืองฮาติงห์ มีนายหน้าชาวเวียดนามให้การช่วยเหลือ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 วัน ในการเข้าประเทศ สปป.ลาว แขวงคำม่วน จากนั้นจะเดินทางเข้าสู่จังหวัดนครพนม โดยการจ้างเรือหาปลาของชาวลาวให้มาส่งในบริเวณจุดจอดเรือของหมู่บ้านตามแนวชายแดน

3) ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจังหวัดนครพนมได้มีการบูรณาการกำลังเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ออกลาดตระเวนสืบสวนหาข่าว เพื่อสกัดกั้นมิให้มีการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งแนวโน้มสถานการณ์ ณ ปัจจุบัน ในปี พ.ศ.2561 ยังพบเห็นผู้อพยพชาวหลีเหนืออพยพเข้ามายังอำเภอชายแดนของจังหวัดนครพนมเรื่อยๆ โดยการข่าววิเคราะห์ว่าผู้นำพาหรือผู้อพยพชาวเกาหลีเหนือยังรอคอยโอกาสหลบหนีเข้าเมืองอีกเป็นจำนวนมาก แต่ด้วยมาตรการสกัดกั้นการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของทางเจ้าหน้าที่ในแต่ละอำเภอชายแดนของจังหวัดนครพนม มีความเข้มงวดจริงจังในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงทำให้ต้องอพยพเข้าไปในพื้นที่ของจังหวัดอื่นแทน

4) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

4.1) พื้นที่ตามแนวชายแดนไทย - สปป.ลาว มีระยะทางยาว ทำให้การลักลอบเข้าเมืองของผู้อพยพจะกระทำในเวลากลางคืนยากต่อการจับกุม

4.2) เจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถสื่อสารกับผู้อพยพได้เท่าที่ควร เนื่องจากขาดล่ามภาษาเกาหลีในพื้นที่ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการประสานงานต่างๆ

4.3) ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

- ปัญหาเส้นเขตแดน เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีการปักปันเขตแดนทางน้ำ ระหว่างไทย – ลาว เส้นเขตแดนจึงยังไม่มีความชัดเจน

- ปัญหาเกาะดอนในพื้นที่ โดยเฉพาะดอนปลาแดกซึ่งตั้งอยู่บริเวณ ต.ท่าศิลา อ.ธาตุพนม ซึ่งเคยเกิดพิพาทของประชาชนทั้งสองประเทศในการแย่งสิทธิทำกินบนเกาะนี้

- ปัญหาการลักลอบดูดทราย

2.1.13.4 สถานการณ์ความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย กับ สปป.ลาว ในระดับท้องถิ่นถือว่าอยู่ในระดับที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเสมอมา (อำเภอเมืองนครพนม - เมืองท่าแขก , อำเภอธาตุพนม - เมืองหนองบก , อำเภอท่าอุเทน – เมืองหินบูนและอำเภอบ้านแพง – เมืองปากกระดิง) โดยในแต่ละปีมีการประชุมหารือในประเด็นความร่วมมือด้านสำคัญๆ เช่น ความร่วมมือด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการพัฒนาด้านต่างๆสำหรับในระดับจังหวัดนั้น จังหวัดนครพนม ได้มีการประชุมข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศกับทาง สปป.ลาว และประเทศเวียดนาม ซึ่งได้กำหนดในรูปคณะกรรมการ ดังนี้

(1) ประชุมคณะผู้บริหารระดับสูง 3 ประเทศ 9 จังหวัด ที่ใช้เส้นทางหมายเลข 8 และ 12 (ไทย-สปป.ลาว-เวียดนาม) ในประเด็นความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การท่องเที่ยวและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีการจัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2) ประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดนไทย - ลาว (นครพนม - คำม่วน , นครพนม- บอลิคำไซ , นครพนม - สะหวันนะเขต) ในประเด็นความร่วมมือทางด้านความมั่นคง จัดประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกันในระดับจังหวัด-ระดับแขวง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างจังหวัดนครพนม และแขวงต่างๆของสปป.ลาว ที่สามารถที่จะไปมาหาสู่กันอย่างสะดวกและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งสองฝ่ายอย่างต่อเนื่อง

2.1.14 ด้านสาธารณภัย

2.1.14.1 อุทกภัย

จากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดนครพนมเป็นที่ราบสูง ความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร สภาพภูมิประเทศแบ่งออกได้เป็น 2 เขต

เขตตอนเหนือ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินสูงและที่ดอน มีป่าไม้สลับกับพื้นที่ราบที่ใช้ทำนา ทางเหนือสุดของจังหวัดในเขตอำเภอบ้านแพง มีเทือกเขาภูลังกาทอดผ่าน มีแม่น้ำสงครามและแม่น้ำอูนไหลผ่าน ประกอบด้วยอำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอท่าอุเทน อำเภอนาหว้า อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอนาทม

เขตตอนใต้ เป็นพื้นที่ใกล้แม่น้ำโขง ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนทางทิศตะวันตกซึ่งอยู่ห่างจากแม่น้ำโขงออกไปมีพื้นที่ดอนมีสภาพเป็นป่าเต็งรัง พื้นดินส่วนมากมีลักษณะเป็นหินลูกรัง บางแห่งมีลักษณะเป็นที่เนินและที่ราบสลับกัน มีแม่น้ำก่ำไหลผ่านพื้นที่ทางใต้สุดของจังหวัดในเขตอำเภอนาแก มีเทือกเขาภูพานทอดเป็นแนวกั้นเขตระหว่างจังหวัดนครพนมกับจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วยอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม อำเภอเรณูนคร อำเภอธาตุพนม อำเภอปลาปาก อำเภอนาแก และอำเภอวังยาง

จากลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครพนมพบว่าขนาบไปด้วยภูเขาสูงของเทือกเขาภูพานและเทือกเขาภูลังกา เมื่อมีปริมาณน้ำฝนตกลงมาตามปกติน้ำจะไหลจากที่สูงลงไปที่ต่ำกว่าเสมอ จังหวัดนครพนมจึงเป็นทางผ่านของน้ำซึ่งไหลผ่านลุ่มน้ำต่างๆ ในจังหวัดแล้วไปบรรจบที่แม่น้ำโขง

จังหวัดนครพนมมีลุ่มน้ำภายในจังหวัดหลายลุ่มน้ำ และมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรม ปศุสัตว์ และการประมง เป็นอย่างมาก เมื่อถึงคราวมีน้ำฝนตกในพื้นที่จำนวนมากก็ทำให้มีการเก็บน้ำสะสมตามลุ่มน้ำต่างๆ รวมทั้งปริมาณน้ำที่ไหลมาจากจังหวัดข้างเคียงรวมกับน้ำที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ ประกอบกับน้ำในแม่น้ำโขงหนุนน้ำตามลุ่มน้ำสาขาต่างๆ ระบายลงสู่แม่น้ำโขงได้ช้า เป็นผลทำให้น้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรในลุ่มน้ำต่างๆ ลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนครพนมและมีอิทธิพลในการเกิดอุทกภัย (หากรับน้ำเกินกว่าที่บรรจุได้) ประกอบด้วย

ตารางที่ 2.41 ปริมาณการรับน้ำของลุ่มน้ำต่างๆ

ที่	ลุ่มน้ำ	ขอบเขตลุ่มน้ำ	ลำห้วยสาขา	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตารางกิโลเมตร)	ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม./ปี)
1	ลุ่มน้ำโขงส่วนที่ 7 (รหัส 0223)	ตั้งอยู่บริเวณตอนเหนือสุดของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านแพง เป็นแนวยาวตลอดลำน้ำโขงจรดสันปันน้ำของลุ่มแม่น้ำสงคราม	ห้วยลังกา, ห้วยไร่ ห้วยเบือก, ห้วยทราย	2,350	2,290
2	ลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง (รหัส 0225)	ต้นกำเนิดอยู่ในอำเภอส่องดาว ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน	แม่น้ำสงครามตอนล่าง	3,070	1,880

ที่	ลุ่มน้ำ	ขอบเขตลุ่มน้ำ	ลำห้วยสาขา	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตารางกิโลเมตร)	ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม./ปี)
3	ลุ่มน้ำห้วยน้ำอูน (รหัส 0229)	ต้นกำเนิดอยู่จังหวัดสกลนคร ไหลผ่าน อำเภอนาหว้า และอำเภอศรีสงคราม และลงสู่แม่น้ำสงครามที่บ้านปากอูน อำเภอศรีสงคราม	ห้วยน้ำอูน	3,542	1,338
4	ลุ่มน้ำห้วยทวย (รหัส 0230)	ต้นกำเนิดอยู่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน	ห้วยทวย ห้วยสาขาย่อย	782	253
5	ลุ่มน้ำโขงส่วนที่ 8 (รหัส 0231)	ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของจังหวัดนครพนม	ห้วยบังกอ ห้วยบังฮวก ห้วยสาขา	1,145	385
6.	ลุ่มน้ำก่ำ (รหัส 0233)	ต้นกำเนิดเทือกเขาภูพานไหลลงแม่น้ำโขงที่อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	ลำน้ำก่ำ,ลำน้ำบัง ห้วยแคน, ห้วยตับเต่า	2,678	1,407
7.	ลุ่มน้ำโขงส่วนที่ 9 (รหัส 0234)	ตั้งอยู่บริเวณตอนใต้สุดของจังหวัดรอยต่อเขตจังหวัดมุกดาหาร	ห้วยกะเบา ห้วยสาขาย่อย	449	214

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม

ลักษณะภูมิอากาศและฤดูกาลของจังหวัดนครพนมที่เอื้อให้เกิดสถานการณ์อุทกภัย คือ

จังหวัดนครพนมมีฝนตกชุกมากในแต่ละปีด้วยอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูง ในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งพัดออกจากศูนย์กลางเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ และเปลี่ยนเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้เมื่อพัดข้ามเส้นศูนย์สูตร มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทย ทำให้มีเมฆมากและฝนชุกทั่วไป ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวจังหวัดนครพนมมักจะมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านทำให้เกิดพายุฝนเป็นจำนวนมากและติดต่อกันหลายวัน ดูได้จากปริมาณน้ำฝนรวมที่ตกในพื้นที่ต่างๆ ในจังหวัดนครพนม นับวันจะดูมีความรุนแรงขึ้นเพราะปัจจัยหลายๆ อย่างจากธรรมชาติ เช่น โลกร้อนขึ้น การละลายของน้ำแข็งขั้วโลก การลดลงของป่าไม้ การลดลงของชั้นโอโซน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) เป็นต้น

ซึ่งในปี 2565 มีฝนตก 142 วัน ปริมาณฝน 1,908.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิสูงสุด 38.0 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนเมษายน 2565 และอุณหภูมิต่ำที่สุด 11.1 องศาเซลเซียส เมื่อเดือนธันวาคม 2565

ตารางที่ 2.42 แสดงปริมาณน้ำฝน ปี 2563 – 2565

ปี	พ.ศ.2563				พ.ศ.2564				พ.ศ.2565			
	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด	ปริมาณฝน(มม.)	จำนวนวันที่ตก	ปริมาณฝนสูงสุด	วันที่ปริมาณฝนสูงที่สุด
ทั้งปี	**1,297.2**	**112**	**140.50**	**1**	**2,133.3**	**124**	**89.2**	**22**	**1,908.1**	**142**	**174.6**	**11**
มกราคม	0.50	1	0.50	27	0	0	0	0	6.5	4	2.9	23
กุมภาพันธ์	0	0	0	0	30.9	3	22.5	9	21.7	6	10.3	20
มีนาคม	88.10	9	27.70	6	49.8	4	29.4	3	50.7	7	19.5	7
เมษายน	29.30	5	14.40	21	97.8	8	78.8	26	119.9	6	57.6	22
พฤษภาคม	262.20	16	55.00	28	238.9	15	61.9	27	257.3	22	40.4	27
มิถุนายน	127.70	12	60.40	25	464.2	21	79.9	4	223.8	18	57.9	14
กรกฎาคม	198.20	13	72.60	2	570.4	23	89.2	22	303.9	19	57.0	1
สิงหาคม	363.20	26	10570	1	241.4	17	67.2	12	560.8	23	174.6	11
กันยายน	84.80	13	27	18	282.8	22	31.6	8	283.2	21	94.4	4
ตุลาคม	140.50	15	140.50	7	157.6	11	76.4	10	50.6	13	15.2	2
พฤศจิกายน	2.70	2	2.40	15	0	0	0	0	29.7	3	26.9	27
ธันวาคม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครพนม 2565

ลักษณะทางโครงสร้างและผังเมือง คือ สมัยก่อนการก่อสร้างที่อยู่อาศัยไม่ได้คำนึงถึงแผนผังและโครงสร้างเมืองที่ก่อสร้างไปนั้นได้ขัดขวางทางเดินน้ำไหลตามธรรมชาติหรือไม่ เมื่อมีสิ่งก่อสร้าง บ้านเรือนประชาชน การถ่มที่ เป็นต้น สร้างในพื้นที่ทางเดินน้ำ ทำให้น้ำไม่สามารถไหลตามทางธรรมชาติเพื่อไปลำน้ำ หรือลำห้วยได้ เลยทำให้เกิดน้ำท่วมขัง น้ำรอการระบาย การกีดขวางทางน้ำตามลำน้ำ และลำห้วย คือ

1) จากธรรมชาติ

- เกิดการตื้นเขินของลำน้ำ ลำห้วย สาเหตุจากโคลนและทรายบนพื้นที่สูงไหลลงมาทับถมในลำน้ำปริมาณมาก รวมทั้งวัชพืชที่ขึ้นปกคลุมทำให้การระบายน้ำลงแม่น้ำโขงได้ช้า เมื่อความจุของลำน้ำ และลำห้วยน้อยลง ประกอบกับน้ำไหลช้าลงเพราะมีวัชพืชกีดขวาง น้ำเลยล้นตลิ่งเร็วขึ้น
- ลำน้ำถูกกัดเซาะ ทำให้ตลิ่งพัง ลำน้ำเปลี่ยนทิศทางและเกิดการทับถมของตะกอนในอีกฝั่งของลำน้ำ

2) จากมนุษย์

- จากการบุกรุกลำน้ำเพื่อทำเป็นพื้นที่การเกษตร หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- จากการสร้างฝายกั้นน้ำ บางครั้งเป็นตัวกีดขวางทางน้ำทำให้เกิดการชะลอน้ำน้ำไหลได้ช้าลง
- จากการทิ้งขยะ เศษวัสดุต่างๆ ลงลำน้ำ ทำให้เกิดการตื้นเขินและขัดขวางการไหลของน้ำได้

ตารางที่ 2.43 จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี พ.ศ. 2562

อำเภอ	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือนผู้ประสบภัย	พื้นที่ประสบภัย (ตำบล/หมู่บ้าน)	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	มูลค่าความ* เสียหาย (บาท)	ความเสียหายอื่นๆ
อำเภอเมืองนครพนม	1	3,738	9 ตำบล/54 หมู่บ้าน	1,042		1) ถนนชำรุด 71 สาย 2) ท่อ/ฝาย 2 แห่ง 3) สถานีสูบน้ำ 1 แห่ง 4) ระบบประปา 1 แห่ง
อำเภอธาตุพนม	1	50	2 ตำบล/6 หมู่บ้าน	-		ถนนชำรุด 6 สาย
อำเภอท่าอุเทน	1	1,000	1 ตำบล/4 หมู่บ้าน	-		ถนนชำรุด 11 สาย
อำเภอเรณูนคร	1	226	7 ตำบล/32 หมู่บ้าน	1,551		1) บ่อปลา 4 บ่อ 2) คอสะพาน 1 แห่ง
อำเภอศรีสงคราม	1	253	5 ตำบล/8 หมู่บ้าน	1,476		
อำเภอบ้านแพง	1	38	1 ตำบล/5 หมู่บ้าน	-		1) บ้านเรือน 38 หลัง 2) ถนนชำรุด 2 สาย 3) บ่อปลา 9 บ่อ 4) โค-กระบือ 24 ตัว
อำเภอนาแก	1	1,096	12 ตำบล/65 หมู่บ้าน	8,591		1) บ้านเรือน 6 หลัง 2) บ่อปลา 8 บ่อ 3) ยุ้งข้าว 1 หลัง
อำเภอนาทม	1	2,394	1 ตำบล/9 หมู่บ้าน	-		ถนนชำรุด 11 สาย
อำเภอวังยาง	1	2,000	3 ตำบล/20 หมู่บ้าน	-		ถนนชำรุด 20 สาย
อำเภอนาหว้า	1	848	5 ตำบล/19 หมู่บ้าน	4,556		
อำเภอโพนสวรรค์	1	252	3 ตำบล/14 หมู่บ้าน	806		
อำเภอปลาปาก	1	559	8 ตำบล/36 หมู่บ้าน	4,170		ถนนชำรุด 3 สาย
รวมทั้งสิ้น		**12,455**	**57 ตำบล/ 272 หมู่บ้าน**	**22,209**		

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563

** จำนวนเงินที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัด (ยังไม่ได้รายงานความเสียหาย)*

2.1.14.2 ภัยแล้ง

ประชาชนกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือกลุ่มเกษตรกร เพราะพื้นที่ในจังหวัดนครพนม 3,474,437 ไร่ มีพื้นที่การเกษตรประมาณ 2,125,850 ไร่ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เมื่อน้ำล้นตลิ่งก็ท่วมพื้นที่การเกษตรเป็นวงกว้าง และใช้ระยะเวลาหลายวันกว่าน้ำจะลดลงจนเข้าสู่สภาวะปกติ ทำให้พืชการเกษตรเหล่านี้เสียหายไปแล้วเกินกว่าที่เก็บเกี่ยวและขายออกสู่ตลาดได้

ภัยแล้งในจังหวัดนครพนม เกิดขึ้นมาจากปริมาณน้ำ น้ำฝน น้ำใต้ดิน หรือน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำ มีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้อยกว่าที่พืช คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึง น้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายถึงว่าฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น โดยลักษณะสภาพ อากาศของจังหวัดนครพนม ช่วงระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้งและมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น โดยอุณหภูมิจะขึ้นสูงสุดในเดือนเมษายน ซึ่งอาจจะมีอุณหภูมิสูงสุดถึง 40 – 43 องศาเซลเซียส เป็นผลให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ ประกอบกับมีปริมาณน้ำฝนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิโลก

จังหวัดนครพนมมีอัตราเกิดภัยแล้งค่อนข้างน้อย (อ้างอิง : จากการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยและประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม) เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครพนมอยู่ในลุ่มน้ำต่างๆ และมีลำน้ำ ลำห้วย และแม่น้ำโขงที่ไหลผ่านจังหวัดนครพนมเมื่อเข้าสู่ฤดูร้อนยังมีปริมาณน้ำเพียงพอให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้จนถึงฤดูฝน ในปี พ.ศ. 2562 จังหวัดนครพนมประสบภัยแล้งในอำเภอศรีสงคราม อำเภอโพนสวรรค์ และอำเภอปลาปาก รวมเป็นพื้นที่การเกษตรที่ได้รับความเสียหาย 13,718 ไร่ เป็นพื้นที่นาข้าว 13,715 ไร่ และพื้นที่มันสำปะหลัง 3 ไร่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน สังคม และเศรษฐกิจ ในจังหวัดนครพนมน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับอุทกภัย

ตารางที่ 2.44 จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี พ.ศ. 2557 – 2562

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือนผู้ประสบภัย	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	มูลค่าความ* เสียหาย (บาท)	หมายเหตุ
2557	-		-	-	-	ไม่ประกาศภัย
2558	-		-	-	-	ไม่ประกาศภัย
2559	1	1,824	2	1,028	1,144,164	ประกาศภัย 1) อ.โพนสวรรค์ 2) อ.นาหว้า
2560	-		-	-	-	ไม่ประกาศภัย
2561	-		-	-	-	ไม่ประกาศภัย
2562	1	1,948	3	13,718	1,025,907.75	ประกาศภัย 1) อ.ศรีสงคราม 2) อ.โพนสวรรค์ 3) อ.ปลาปาก

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563

ประชาชนกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดในปี พ.ศ. 2559 คือกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าว จากพื้นที่การเกษตรจังหวัดนครพนมที่ทำการปลูกข้าวประมาณ 1,353,849 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวเสียหายประมาณ 1,028 ไร่ ภัยแล้งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน สังคม และเศรษฐกิจ ในจังหวัดนครพนมน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับอุทกภัย

2.1.14.3 วาตภัย

วาตภัยในจังหวัดนครพนม เกิดมาจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร บ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงชีวิตของประชาชน โดยมีสาเหตุจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คือ พายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชั่น โซนร้อน และไต้ฝุ่น) พายุฝนฟ้าคะนอง และพายุฤดูร้อน ในส่วนของพายุหมุนเขตร้อนที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดนครพนม คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูง ในซีกโลกใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดียซึ่งอธิบายไว้แล้วในปัญหาอุทกภัย และในส่วนที่เป็นสาเหตุของวาตภัยอีกชนิดหนึ่งคือ พายุฤดูร้อน หรือพายุฟ้าคะนอง เกิดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน เป็นพายุที่เกิดจากการที่ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย จึงทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างอากาศที่ร้อนชื้นของประเทศไทยและอากาศที่แห้งและเย็นจากประเทศจีน อากาศเย็นจะผลักให้อากาศร้อนชื้นลอยตัวขึ้นสูงข้างบนอย่างรวดเร็ว จนเมื่อไอความชื้นขึ้นไปถึงชั้นบรรยากาศก็จะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ จนก่อตัวเป็นเมฆฝนขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นก้อนสีเทาเข้มสูงมากกว่า 10 กิโลเมตร หรือที่เรียกว่าเมฆคิวมูโลนิมบัส (Cumulonimbus) ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนอง ฟ้าแลบและฟ้าผ่าตามมา และหากอุณหภูมิบนยอดเมฆต่ำกว่าลบ 60 – 80 องศาเซลเซียส ก็สามารถทำให้เกิดลูกเห็บตกได้ และการที่อากาศยกตัวขึ้นอย่างฉับพลัน จะทำให้อากาศในบริเวณใกล้เคียงไหลเข้ามาแทนที่อย่างรวดเร็วจนเกิดเป็นลมพายุ ทำให้เมื่อเกิดพายุฤดูร้อนจะมีลมพายุพัดแรงตามไปด้วย

จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในภูมิศาสตร์ที่มีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านตามช่วงเวลาของฤดูกาลจึงทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดวาตภัยและอุทกภัยตามช่วงเวลาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนตุลาคมเสมอ และจากการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (วาตภัย) ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ระหว่างพ.ศ. 2557 – 2562 พบว่ามีวาตภัยเกิดทุกอำเภอในจังหวัดนครพนมเพียงสลับปีการเกิดวาตภัยเท่านั้น

ตารางที่ 2.45 จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากวาตภัย ปี พ.ศ. 2557 – 2563

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือนผู้ประสบภัย	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	มูลค่าความ*เสียหาย (บาท)	หมายเหตุ
2557	36	647	11	998,624	ยางพาราเสียหาย 1,358 ต้น
2558	44	1,287	10	5,277,879	ยางพาราเสียหาย 180 ต้น
2559	60	1,818	10	2,086,274	
2560	42	559	10	1,044,996	ยางพาราเสียหาย 1) 16 ไร่ 2 งาน 2) 1,525 ต้น
2561	43	1,324	11	652,338**	1. ยางพาราเสียหาย 415 ไร่ 1,253 ต้น 2. พืชไร่เสียหาย 8 ไร่ 3. กล้วยหอมเสียหาย 20 ต้น 4. นาข้าวเสียหาย 20 ไร่ 5. พริกเสียหาย 6 ไร่ 6. แตงโมเสียหาย 200 ไร่ 7. แตงกวาเสียหาย 20 ไร่ 8. กบเลี้ยงเสียหาย 400 ตัว
2562	66	2,133	12	547,023**	ยางพาราเสียหาย 591 ต้น
2563	9	78	7	355,000**	1) โรงงาน 1 แห่ง 2) ต้นยาสูบ 6 ไร่ 3) โรงเก็บฟาง 1 หลัง 4) โรงเรียน 1 แห่ง 5) วัด 2 แห่ง

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563

ประชาชนกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือบ้านเรือนประชาชนที่พายุฤดูร้อนและพายุหมุนเขตร้อนพาดผ่านแล้วสร้างความเสียหาย นอกจากนี้ยังมีผลต่อสิ่งก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐาน พืชสวน พืชไร่ ทางการเกษตรเป็นต้น เนื่องจากวาตภัยเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ไม่สามารถคาดเดา และพยากรณ์อากาศได้สมบูรณ์ 100 % แล้ว พื้นที่ในจังหวัดนครพนมมีถึง 3,474,437 ไร่ ประกอบกับจังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในบริเวณที่เอื้อให้เกิดสถานการณ์วายภัยและอุทกภัยได้ง่าย นี้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ต้องให้ความรู้ประชาชนเตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์วาตภัยที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

(1) ติดตามข่าวและประกาศคำเตือนลักษณะอากาศร้ายจากกรมอุตุนิยมวิทยา

(2) เตรียมวิทยุและอุปกรณ์สื่อสาร ชนิดใช้ถ่านแบตเตอรี่ เพื่อติดตามข่าวในกรณีที่ไฟฟ้าขัดข้อง

(3) ตัดกิ่งไม้ หรือริดกิ่งไม้ที่อาจหักได้จากลมพายุ โดยเฉพาะกิ่งที่หักมาทับบ้าน สายไฟฟ้า ต้นไม้ที่ตายยืนต้นควรจัดการโค่นลงเสีย

(4) ตรวจเสาและสายไฟฟ้าทั้งในและนอกบริเวณบ้านให้เรียบร้อย ถ้าไม่แข็งแรงให้ยึดเหนียวสายไฟฟ้าให้มั่นคง

(5) พักในอาคารที่มั่นคงตลอดเวลาขณะเกิดวาตภัย อย่าออกมาในที่โล่งแจ้ง เพราะต้นไม้ และกิ่งไม้อาจหักโค่นลงมาทับได้ รวมทั้งสังกะสีและกระเบื้องจะปลิวตามลมมาทำอันตรายได้

(6) ปิดประตู หน้าต่างทุกบาน รวมทั้งยึดประตูและหน้าต่างให้มั่นคงแข็งแรง ถ้าประตูหน้าต่างไม่แข็งแรงให้ใช้ไม้ทาบตีตะปูตรึงปิดประตู หน้าต่างไว้จะปลอดภัยยิ่งขึ้น

(7) ปิดกั้นช่องทางลมและช่องทางต่างๆ ที่ลมจะเข้าไปทำให้เกิดความเสียหาย

(8) เตรียมตะเกียง ไฟฉาย และไม้ขีดไฟไว้ให้พร้อม ให้อยู่ใกล้มือ เมื่อเกิดไฟฟ้าดับจะได้หยิบใช้ได้อย่างทันท่วงที และน้ำสะอาด พร้อมทั้งอุปกรณ์เครื่องหุงต้ม

(9) เตรียมอาหารสำรอง อาหารกระป๋องไว้บ้างสำหรับการยังชีพในระยะ 2 – 3 วัน

(10) ดับเตาไฟให้เรียบร้อยและควรจะมีอุปกรณ์สำหรับดับเพลิงไว้

(11) เตรียมเครื่องเวชภัณฑ์

(12) สิ่งของควรไว้ในที่ต่ำ เพราะอาจจะตกหล่น แตกหักเสียหายได้

(13) บรรดาเรือ แพ ให้ลงสมอยึดตรึงให้มั่นคงแข็งแรง

(14) ถ้ามีรถยนต์ หรือพาหนะ ควรเตรียมไว้ให้พร้อมภายหลังพายุสงบอาจต้องนำผู้ป่วยไปส่งโรงพยาบาล น้ำมันควรจะเติมให้เต็มถังอยู่ตลอดเวลา

(15) เมื่อลมสงบแล้วต้องรออย่างน้อย 3 ชั่วโมง ถ้าพ้นระยะนี้แล้วไม่มีลมแรงเกิดขึ้นอีก จึงจะวางใจว่าพายุได้ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้เพราะเมื่อศูนย์กลางพายุผ่านไปแล้วจะต้องมีลมแรงและฝนตกหนักผ่านมาอีกประมาณ 2 ชั่วโมง

2.1.14.4 อัคคีภัย

อัคคีภัย เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ให้ความร้อนโดยความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุม ดูแล จะทำให้เกิดการติดต่อลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง หากปล่อยเวลาของการลุกไหม้นานเกินไป จะทำให้เกิดการลุกลามมากยิ่งขึ้น สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ มีเชื้อเพลิงหนุนหรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น สิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย ได้แก่ เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุใดๆ ที่มีสถานะเป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่อยู่ในภาวะพร้อม จะเกิดการสันดาปจากการจุดติดใดๆ หรือ จากการสันดาปเอง

จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในภูมิประเทศที่มีลุ่มน้ำต่างๆ มีแม่น้ำโขง ลำน้ำ และลำห้วย ไหลเวียนภายในจังหวัดนครพนมจำนวนมาก เลยทำให้จังหวัดนครพนมมีความชื้นสัมพันธ์ในบรรยากาศที่ค่อนข้างสูง จึงทำให้การเกิดอัคคีภัยที่มีสาเหตุมาจากธรรมชาติเกิดยากมาก โดยส่วนใหญ่จะมีสาเหตุเกิดมาจากความตั้งใจวางเพลิง จากเหตุบังเอิญ จากความประมาทเลินเล่อ จากไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น ซึ่งเมื่อยึดจากการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อัคคีภัย) ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 พบว่าอัคคีภัยสามารถเกิดได้ทุกทีทุกเวลาไม่เลือกฤดูกาล กล่าวคือสามารถเกิดเหตุได้ทั้งปี และทุกเวลา ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมาย

ตารางที่ 2.46 จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากอัคคีภัย ปี พ.ศ. 2547 - 2563

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือนผู้ประสบภัย	จำนวนผู้ประสบภัย	หมายเหตุ
2557	4	4	14	37	
2558	1	1	3	16	
2559	6	5	12	43	
2560	13	8	13	42	
2561	31	10	94	180	
2562	33	8	38	119	

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563

ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือบ้านเรือนประชาชนที่เกิดอัคคีภัยและหากเกิดการลุกลามไปในพื้นที่ใกล้เคียง บ้านใกล้เคียง คอกสัตว์ ยุ้งข้าว พืชสวน พืชไร่ พืชการเกษตร เป็นต้น จะส่งผลต่อความเสียหาย และความสูญเสียจากชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากเกินกว่าจะประมาณค่าได้ เพียงแค่ประมาทเลินเล่อเท่านั้น สาเหตุนี้ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนมจัดทำโครงการ เพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ด้านป้องกันอัคคีภัย และช่วยเหลือทางน้ำ เพื่อเป็นการเตรียมอาสาสมัครในพื้นที่ให้พร้อม มีความรู้และมีความตื่นตัวตลอดเวลาหากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นจากอัคคีภัย เพื่อให้เป็นอาสมัครกลุ่มแรกๆ ที่พักอาศัยในพื้นที่บริเวณนั้นหรือบริเวณใกล้เคียงในการทำหน้าที่ดับไฟได้ทันท่วงที และอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ ก่อนที่หน่วยงานจากภายนอกจะเข้ามาช่วยเหลือต่อไป รวมทั้ง ต้องส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องการเกิดอัคคีภัย ความเสี่ยงที่ทำให้เกิด สาเหตุการเกิด แนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดหากเกิดอัคคีภัยแล้วจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร เพื่อสร้างความตระหนักสร้างจิตสำนึก เพื่อให้เกิดการระมัดระวังตัวของประชาชนเอง

2.1.14.5 อุบัติเหตุทางถนน

การเกิดภัยจากคมนาคมและขนส่งในจังหวัดนครพนม เนื่องมากจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่จังหวัดนครพนมนำมาเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาจังหวัดมาหลายปีแล้ว จึงทำให้มีประชาชนจากจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งคนในจังหวัดนครพนมเองที่เข้าไปท่องเที่ยวในสถานที่สำคัญต่างๆ ทั้งในช่วงเทศกาลหรือไม่ใช่ช่วงเทศกาลก็ตาม เมื่อมีคนเข้ามาในพื้นที่จังหวัดมากขึ้น การเกิดอุบัติเหตุทางท้องถนนก็มีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และรัฐเป็นจำนวนมหาศาล

ตารางที่ 2.47 สรุปการเกิดอุบัติเหตุในจังหวัดนครพนมระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563

ปี	เกิดอุบัติเหตุ(ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(คน)	ผู้บาดเจ็บ(คน)
2557	531	76	585
2558	419	100	391
2559	501	126	477
2560	831	125	820
2561	1,208	162	1,138
2562	1,374	188	1,302
2563	490	58	483

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครพนม ณ วันที่ 25 มีนาคม 2563

จากตารางสรุปการเกิดอุบัติเหตุในจังหวัดนครพนมระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 พบแนวโน้มเพิ่มขึ้นของอุบัติเหตุทางถนน รวมทั้งจำนวนผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บ จำนวนมากขึ้นทุกปี ซึ่งสร้างความสูญเสียและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้มีสาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ขับขี่รถยานพาหนะที่ไม่เคารพกฎหมาย ทำผิดกฎจราจร เช่น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับขี่ การไม่สวมหมวกนิรภัย การขับรถเร็วกว่าที่กฎหมายกำหนด การตัดหน้ากระชั้นชิด การขับรถแข่งกัน เป็นต้น นอกจากนี้สภาพรถก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น ยานพาหนะจอดเสียข้างทางไม่ได้ทำสัญญาลักษณ์ให้ชัดเจนว่ามีรถจอดเสียอยู่ ทำให้รถที่ตามมาข้างหลังไม่เห็นและอาจเกิดการเฉี่ยวชนได้ หรือเกิดจาก

การปรับแต่งยานพาหนะที่ไม่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจากกายภาพทั่วไป ได้แก่ สภาพถนนและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เช่น กิ่งต้นไม้ล้ำมาที่ถนน มีสิ่งกีดขวางการจราจร ฝนตกถนนลื่น เป็นต้น

2.1.15 วิเคราะห์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.15.1 ทรัพยากรน้ำ

ปัญหาทรัพยากรน้ำ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครพนมมีความอุดมสมบูรณ์ แต่จะมีประเด็นปัญหาด้านภัยแล้ง และอุทกภัยบ้างในบางพื้นที่ เป็นปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศ บางครั้ง ฝนทิ้งช่วงยาวนาน ปริมาณฝนน้อย ประกอบกับขาดแหล่งกักเก็บน้ำที่เพียงพอ การขยายตัวของชุมชนและผู้ประกอบการ ทำให้ระบบกักเก็บและกระจายน้ำที่มีอยู่เดิมไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึง ประกอบกับระบบชลประทาน ระบบประปาหลายแห่ง มีอายุการใช้งานมานานหลายปี มีสภาพทรุดโทรมทำให้ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งมีปัญหาน้ำเค็ม น้ำกร่อย ในบางพื้นที่

สำหรับประเด็นปัญหาด้านอุทกภัย ซึ่งจะมีปัญหาในบางพื้นที่ ในช่วงฤดูฝน บริเวณที่ลุ่มของแม่น้ำสายสำคัญและพื้นที่ชุ่มน้ำต่างๆ เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงคราม พื้นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำโขง ฯลฯ จะมีการเอ่อท่วมเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นปกติตามธรรมชาติ และชุมชนพื้นที่มีวิถีทำมาหากินที่สอดคล้องกับธรรมชาติในช่วงฤดูน้ำหลาก ซึ่งเป็นปกติของชุมชนที่อาศัยอยู่กินกับแหล่งน้ำ หากในปีใดปริมาณฝนตกมากผิดปกติ และยาวนาน น้ำที่เอ่อท่วมเป็นพื้นที่กว้าง ระยะเวลายาวนาน จะส่งผลกระทบและความเดือนร้อนกับชุมชนในพื้นที่และชุมชนโดยรอบได้ สำหรับประเด็นปัญหาของภัยแล้ง และอุทกภัย แยกออกเป็น 11 ประเด็น ดังต่อไปนี้

(1) น้ำเพื่อการอุปโภคในฤดูแล้ง บางพื้นที่ขาดแคลน

(2) ระบบประปาชุมชน มีสภาพเก่า ขาดการซ่อมบำรุงอย่างถูกต้อง ระบบกระจายน้ำประปาไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ทำให้มีปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอในฤดูแล้ง

(3) แหล่งน้ำเพื่อการผลิตประปาผิวดิน มีปัญหาการปนเปื้อนของสารเคมีการเกษตร ทำให้มีปัญหาด้านคุณภาพน้ำประปาผิวดิน

(4) แหล่งน้ำบาดาล ในบางพื้นที่ มีน้ำกร่อย / เค็ม / มีสนิมเหล็ก / มีหินปูน

(5) แหล่งน้ำเพื่อน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง

(6) มีวัชพืชในแหล่งน้ำสาธารณะ และกระจายไปเร็วมาก

(7) แหล่งน้ำสาธารณะ ห้วย หนอง คลอง บึง ตื้นเขิน ทำให้รองรับปริมาณน้ำได้น้อย

(8) ระบบชลประทาน (ฝาย/คลองส่งน้ำ/สถานีสูบน้ำ) บางพื้นที่ชำรุด ขาดการซ่อมบำรุงทำให้ประสิทธิภาพในการในการส่งน้ำ กระจายน้ำ ไม่ทั่วถึง

(9) ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการจัดการน้ำ

(10) ไม่มีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบทั้งจังหวัด

(11) แม่น้ำโขง มีการขึ้นลง และมีการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำอย่างรวดเร็ว ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ (ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนจำนวนมากในแม่น้ำโขงตอนบน) ส่งผลต่อระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ กระทบต่อประชาชนริมฝั่งโขง ทั้งด้านการเกษตร และการประมงริมฝั่งโขง

2.1.15.2 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

ตารางที่ 2.48 แสดงการใช้ประโยชน์พื้นที่ในจังหวัดนครพนม ปี 2565

พื้นที่	ไร่	ร้อยละ
จังหวัดนครพนม (Zoning By Agri-Map)	3,445,418	100
พื้นที่การเกษตร	2,299,177	67
-พื้นที่นา	1,588,915	46
-พืชไร่	139,793	4
-ไม้ยืนต้น	546,151	16
-ไม้ผล	10,804	0
-พืชสวน	4,926	0
-ทุ่งหญ้าและโรงเรือน	5,074	0
-พืชน้ำ	13	-
-สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,989	0
-เกษตรผสมผสาน	512	0
พื้นที่ป่า	531,599	15
พื้นที่น้ำ	234,028	7
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	219,316	6
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	161,298	5

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน 2565

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินในจังหวัดนครพนมเกิดขึ้นจากการขยายพื้นที่ในการทำเกษตรกรรมเพื่อการค้าและการส่งออก การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม โดยมีผลอันสืบเนื่องมาจากนโยบายการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงการมีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้เกิดการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น และการพัฒนาจังหวัดในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว การพัฒนาเส้นทางคมนาคมและระบบสาธารณูปโภคในชุมชนท้องถิ่น อาทิ น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงการใช้ดินส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อความต้องการใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์เพิ่มมากขึ้น ราษฎรจึงต้องใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อขยายการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าจึงลดลง และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลักดันให้เมืองมีการขยายตัวออกไปมากขึ้น สิ่งแวดล้อมตามชนบทจึงเปลี่ยนแปลงไปเป็นเมืองมากขึ้น ส่งผลทำให้สิ่งแวดล้อมเดิมเปลี่ยนไป รวมไปถึงการพัฒนาสาธารณูปโภคและเส้นทางคมนาคมเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่ในท้องถิ่นเดิมถูกปรับเปลี่ยนไปเป็นถนนหนทาง เสาและสายไฟฟ้า และคลองชลประทาน เป็นต้น

ปัญหาทรัพยากรดิน

(1) การเกิดไฟป่าทั้งจากธรรมชาติและฝีมือของมนุษย์ โดยที่พบปัญหาได้บ่อยมีสาเหตุมาจาก เกษตรกรเผาที่เพื่อเตรียมแปลงปลูกสำหรับการเพาะปลูก ส่งผลกระทบให้ดินเสื่อมสภาพเร็วยิ่งขึ้น

(2) ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง จากที่มีป่าเคยปกคลุมดินให้มีความชุ่มชื้น มีต้นไม้ใหญ่น้อยที่คอยทำให้ที่แลกเปลี่ยนหมุนเวียนธาตุอาหารให้แก่ดิน แต่ถูกบุกรุกและทดแทนด้วยการเพาะปลูกพืชไร่ อาทิ อ้อย มันสำปะหลัง ปอ เป็นต้น เมื่อหน้าดินถูกเปิดแบบไร้สิ่งปกคลุมจึงเป็นเหตุให้ดินสูญเสียความชุ่มชื้นและเสื่อมสภาพ

(3) การปลูกพืชเชิงเดี่ยวหรือระบบเกษตรกรรมพืชเดียว (Monoculture) เป็นระบบการทำการเกษตรที่ส่งผลเสียต่อดินในระยะยาว เนื่องจากธาตุอาหารในดินจะถูกพืชดูดซึมไปเรื่อยๆจนหมด และไม่มีการหมุนเวียนของธาตุอาหารเพิ่มเติมให้แก่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธาตุไนโตรเจน อันเป็นแร่ธาตุที่สำคัญในการเจริญเติบโตของต้นพืช ซึ่งเกษตรกรในจังหวัดนิยมทำการเกษตรแบบนี้

(4) เกษตรกรกำจัดศัตรูพืชด้วยสารเคมีอันตราย ทำให้สารเคมีตกค้างอยู่ในดินและถูกฝนชะลงแหล่งน้ำ เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์

(5) การใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกในระยะยาว จะส่งผลให้ดินเสื่อมสภาพและทำให้ไม่สามารถเพาะปลูกให้ผลได้ดังเดิม

(6) โดยปกติฝนที่ตกลงมาจะถูกดินช่วยอุ้มน้ำไว้ตามธรรมชาติและไหลซึมไปเป็นน้ำบาดาล แต่การเจริญเติบโตของเมือง/ชุมชนในทุกวันนี้ได้เพิ่มพื้นที่คอนกรีตมากขึ้น สิ่งก่อสร้างต่างๆ ถนนหนทาง และทางเท้า ปิดกั้นผิวดิน น้ำฝนถูกระบายออกสู่แม่น้ำโดยท่อ ส่งผลกระทบให้เกิดน้ำท่วมขังเนื่องจากน้ำระบายไม่ทันและไม่มีดินที่ช่วยในการอุ้มน้ำ รวมถึงส่งผลต่อปริมาณน้ำบาดาลได้ในอนาคต

2.1.15.3 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,445,418 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ 487,558.42ไร่ ร้อยละ 13.62 ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 140 เมตร โดยเขตพื้นที่ทางตอนเหนือจะเป็นเนินสูงและที่ดอน ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง มีป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบแล้งบางส่วน ไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย เช่น ไม้ยาง ไม้ตะแบก ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้เต็ง ไม้รัง เป็นต้น

ตารางที่ 2.49 สถิติข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 – 2564

รายละเอียด	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ.2564
พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	479,716.02	493,340.20	487,558.42
ร้อยละพื้นที่ป่าไม้	14	13.84	13.62

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2565

พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มลดลงเกือบทุกปี สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ มีการบุกรุกครอบครองพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำการเกษตร การลักลอบตัดไม้เพื่อทำการเกษตร และการขยายตัวของชุมชน/เมือง อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดนครพนม แบ่งเป็น

(1) พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ คือ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ มีดังนี้

- อุทยานแห่งชาติภูลังกา ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ นครพนม และบึงกาฬ โดยมีพื้นที่อยู่ในจังหวัดนครพนม จำนวนพื้นที่ 24,375 ไร่

- อุทยานแห่งชาติภูผายล ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ นครพนม สกลนคร และมุกดาหาร โดยมีพื้นที่อยู่ใน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่ 79,596.58 ไร่

(2) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ตามกฎกระทรวงฯ 565,360 ไร่) ดังนี้

1) ป่าสักพุ่มแก พื้นที่ 162 ไร่ 2 งาน
2) ป่าสักหนองห้าง พื้นที่ 100 ไร่
3) ป่าภูลังกา พื้นที่ 44,031 ไร่
4) ป่าดงเซกาแปลงที่หนึ่ง พื้นที่ 67,917 ไร่
5) ป่าห้วยศรีคุณ พื้นที่ 16,875 ไร่
6) ป่าหนองบัวโค้ง พื้นที่ 13,043 ไร่
7) ป่าดงเชียงยืน พื้นที่ 11,950 ไร่
8) ป่าดงบ้านโพนสว่างและป่าปลาปาก พื้นที่ 63,750ไร่
9) ป่าบ้านโพนตูมและป่านางุม พื้นที่ 131,850 ไร่
10) ป่าดงเมา พื้นที่ 65,000 ไร่
11) ป่าดงหมู พื้นที่ 24,117 ไร่
12) ป่าดงเซกาแปลงที่สอง พื้นที่ 126,565 ไร่

กรมป่าไม้ได้มอบให้ สปก.นำไปปฏิรูปที่ดิน จำนวน 221,228.62 ไร่ ในช่วงปี พ.ศ. 2535- 2536) คงเหลือเฉพาะป่าสงวนที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ยังคงมีสภาพป่าที่สมบูรณ์ และจากข้อมูลที่ผ่านมา ยังพบว่าราษฎรมีการเผาป่าแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตร และมีการบุกรุกตัดไม้ในป่าอนุรักษ์ แต่เนื่องจากข้อกฎหมายที่กำหนดอย่างเข้มงวด และการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ที่เข้มข้นของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทำให้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในจังหวัดนครพนมลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น สำหรับป่าสงวนแห่งชาติ พบว่า มีพื้นที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน สาเหตุสำคัญคือ การบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนเพื่อถือครองทำกินของราษฎร และการถือครองที่ป่าสงวนแห่งชาติของนายทุน (ผ่านการซื้อขายที่ดินจากราษฎรที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย)

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดนครพนม มีพื้นที่น้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ทั้งจังหวัดนครพนม พื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ควรมีพื้นที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40(เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ 25 พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ 15) ดังนั้น จึงเป็นภารกิจหน้าที่ของทุกภาคส่วน จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดนครพนม ไม่ให้พื้นที่ลดลงทุกปี เช่นที่ผ่านมา มาตรการที่จำเป็น เช่นการป้องกันรักษาป่าโดยกระบวนการมีส่วนร่วม การสนับสนุนกล้าไม้ให้เพียงพอในการปลูกต้นไม้ การส่งเสริมปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่ป่า ในพื้นสาธารณประโยชน์ ในพื้นที่เมืองและชุมชนของจังหวัดนครพนม อย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2.1.15.4 พื้นที่ชุ่มน้ำ

ตารางที่ 2.50 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนม (2558-2562)

รายละเอียด	การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนม (2558-2562)			
	2558	2559	2560	2562
พื้นที่ชุมน้ำ (ร้อยละ)	0.97	0.97	0.97	0.97

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - โครงการประเมินสถานภาพพื้นที่ชุ่มน้ำประเภทหนองบึงน้ำจืดของประเทศไทย เพื่ออนุวัติอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) - องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล ประเทศไทย (WWF Thailand), เอกสารข้อมูลเพิ่มเติมประกอบเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง ขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ RAMSAR SITE รวบรวมโดย นักสิทธิ์ สังข์จันทร์

จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) แม่น้ำสงครามตอนล่าง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งนี้คือ มีระบบนิเวศที่หาได้ยาก คือ มีป่าบุ่งป่าทามผืนใหญ่ มีความสำคัญในเชิงความหลากหลายทางชีวภาพของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ในระบบนิเวศ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพันธุ์ปลาน้ำจืด เป็นแหล่งประมงพื้นบ้านที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงทางอาหารของคนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นแหล่งอพยพเพื่อผสมพันธุ์วางไข่ของพันธุ์ปลาจากแม่น้ำโขงในช่วงฤดูน้ำหลาก และมีการสำรวจพบความหลากหลายของพันธุ์ปลาอย่างน้อย 124 ชนิด พันธุ์พืช 208 ชนิด จึงมีทั้งความสำคัญทั้งในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และความสำคัญในเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจท้องถิ่นในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง จึงได้มีการผลักดันจากทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับพื้นที่ชุ่มน้ำสงคราม เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) และได้รับประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ในวันที่ 27 เมษายน 2563 เป็นพื้นที่ชุ่มที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ลำดับที่ 2,420 และเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ Ramsar Site ลำดับที่ 15 ของประเทศไทย

มีขอบเขตพื้นที่เริ่มตั้งแต่ปากน้ำบ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน ไปจนถึงบ้านปากยาม ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม มีความยาวทั้งสิ้น 92 กิโลเมตร พื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ แม่น้ำสงครามตอนล่าง มีอาณาบริเวณครอบคลุมเฉพาะส่วนที่เป็นตัวแม่น้ำสงครามตอนล่าง และพื้นที่ป่าบุ่งป่าทามที่ติดกับสองฝั่งแม่น้ำ และไม่มีพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่เอกสารสิทธิ์ของราษฎร รวมทั้งพื้นที่การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และพื้นที่สาธารณะตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) รวมพื้นที่ทั้งหมด 34,381 ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอท่าอุเทน 1 ตำบล คือตำบลไชยบุรี จำนวน 10 หมู่บ้าน และอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอศรีสงคราม จำนวน 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลหาดแพง 2 หมู่บ้าน, ตำบลศรีสงคราม 2 หมู่บ้าน, ตำบลสามผง 8 หมู่บ้าน, ตำบลบ้านข่า 9 หมู่บ้าน และตำบลท่าบ่อสงคราม จำนวน 3 หมู่บ้าน รวมตำบลในพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์แม่น้ำสงครามตอนล่าง ทั้งหมด 6 ตำบล รวมจำนวน 39 หมู่บ้าน นอกจากนี้แล้วจังหวัดนครพนมยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับท้องถิ่น อีก 68 แห่ง กระจายอยู่ทุกอำเภอ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม

พื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนมนั้นสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนซึ่งครัวเรือนใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชุ่มน้ำ ดังนี้

(1) ใช้เป็นแหล่งน้ำในการอุปโภคและบริโภคของคนในชุมชน

(2) ใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรของคนในชุมชน ที่มักจะมีรูปแบบในการเพาะปลูกพืชไร่ อาทิ มันสำปะหลัง อ้อย ปอ เป็นต้น

(3) ผู้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตติดแหล่งน้ำ จึงใช้ประโยชน์จากทรัพยากรปลาที่มีอยู่อย่างหลากหลายทำประมงน้ำจืด เพื่อการบริโภคและประกอบอาชีพ

(4) ผู้คนในชุมชนใช้ประโยชน์จากต้นไม้ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติรอบแหล่งน้ำในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ใบและต้นของต้นครามหรือต้นคามในการย้อมสีผ้า การใช้ประโยชน์จากป่าไผ่พื้นบ้านที่ทนต่อนำท่วมขังซึ่งชุมชนท้องถิ่นเรียกพื้นที่ดังกล่าวว่า “ป่าทาม” เป็นต้น

(5) คนในชุมชนใช้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำระหว่างชุมชน

(6) เป็นแหล่งในการประกอบประเพณีแข่งเรือของคนในชุมชน สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นแต่ดั้งเดิม

การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนมนั้น ยังไม่มีรายงานการศึกษาหรือวิจัยที่แน่ชัดว่าสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชุ่มน้ำในจังหวัดนครพนมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในอนาคต แต่จากการคาดการณ์จากสถานการณ์ในปัจจุบัน และปัญหาการบุกรุกครอบครองพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โดยรอบ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยไม่มีการควบคุม ประกอบกับยังไม่มีแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ ทำให้คาดการณ์ได้ว่า จะมีผลกระทบต่อความหลากหลายชีวภาพและความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ชุ่มน้ำในอนาคตอย่างแน่นอน

<u>การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชุ่มน้ำ</u>

(1) มีการบุกรุกเพื่อทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น รบกวนป่าในพื้นที่ชุ่มน้ำตามธรรมชาติ โดยเฉพาะในช่วงที่น้ำลด

(2) การเพาะปลูก โดยเฉพาะการปลูกพืชไร่เป็นพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียว ทำให้ดินเสื่อมสภาพและขาดธาตุอาหาร หมุนเวียน และเกิดการพังทลายของหน้าดินจนเป็นสาเหตุของแหล่งน้ำตื้นเขิน

(3) การใช้สารเคมีในภาคการเกษตรจำนวนมาก ในพื้นที่บริเวณโดยรอบพื้นที่ชุ่มน้ำ ส่งผลให้สารเคมีตกค้างในดินและลงสู่แหล่งน้ำ และสะสมเป็นปริมาณมากและเพิ่มขึ้นทุกปี ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาและความหลากหลายของพื้นที่ชุ่มน้ำ

(4) การปิดกั้นทางไหลของน้ำตามธรรมชาติ (ประตูน้ำ) มีผลทำให้น้ำขังไม่ไหลเวียน น้ำไม่มีการขึ้นลงตามธรรมชาติ ทำให้กระทบต่อระบบนิเวศน์ของพืช สัตว์น้ำ นานาชนิด จนถึงขั้นสูญพันธ์ได้

(5) การดำเนินการก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ชุ่มน้ำของหน่วยงานราชการ ทั้งในปัจจุบันและแผนการดำเนินงานในอนาคต มีผลทำให้ระบบนิเวศน์และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำ จะเปลี่ยนสภาพไป

<u>การดูแลรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำ</u>

(1) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่หาได้จากพื้นที่แบบยั่งยืน เช่น การเลือกจับปลาโดยใช้อวนตาห่าง เพื่อป้องกันการจับลูกปลา เปิดโอกาสให้ปลาได้มีเวลาขยายพันธุ์ การไม่จับปลาในฤดูวางไข่

(2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเรื่องการจัดการลดมลพิษที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชน เช่น การบริหารจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนก่อนปล่อยทิ้งลงแหล่งน้ำ

(3) ส่งเสริมการปลูกพืชแบบผสมผสาน หรือการทำเกษตรประณีต เพื่อปรับปรุงคุณภาพดิน การปลูกพืชคลุมดินเพื่อลดการชะล้างพังทลาย

(4) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ร่วมกับการปลูกพืชแบบผสมผสาน ส่งเสริมการใช้มูลสัตว์ทำปุ๋ยคอก

(5) ส่วนราชการควรมีการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ชุ่มน้ำก่อนวางแผนดำเนินการก่อสร้างใดๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่และสภาพนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำจนอาจไม่สามารถแก้ไขได้

(6) หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ จะต้องดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีฯ ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

(7) จังหวัดนครพนม จะต้องจัดให้มีแผนบริหารจัดการการพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งจังหวัด เพื่อให้การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นไปตามกรอบแนวทาง ตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่

2.1.15.5 คุณภาพสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ

ตารางที่ 2.51 แสดงคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ของจังหวัดนครพนม (ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561-2566)

แหล่งน้ำ/สถานีที่ตรวจวัด	ค่าที่ตรวจวัดได้ในช่วง						เกณฑ์คุณภาพน้ำ	ดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI)
	ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.	ออกซิเจนละลาย (DO) (มิลลิกรัม/ลิตร)	บีโอดี (BOD) (มิลลิกรัม/ลิตร)	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แบคทีเรียกลุ่มฟิโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/100 มิลลิกรัม)	แอมโมเนียไนโตรเจน NH_3-N (มิลลิกรัม/ลิตร)		
1.แม่น้ำสงคราม (SO01)	2561	7.1	1.6	140	97	0.2	พอใช้	75
	2562	7.2	1.0	3,958	332	0.2	ดี	81
	2563	8.54	0.9	2,538	738	0.30	ดี	71
	2564	7.4	1.0	6675	2804	0.08	เสื่อมโทรมมาก	69
	2565	7.9	1.3	4667	233	0.1	พอใช้	84
	2566	7.93	0.75	1125	430	0.08	พอใช้	90
2.แม่น้ำสงคราม (SO02)	2561	6.05	1.18	2,813	93	0.1	ดี	84
	2562	6.3	1.2	2,090	485	0.2	พอใช้	80
	2563	8.19	0.9	3,588	1,795	0.2	พอใช้	70
	2564	7.5	1.6	6,993	4177	0.07	เสื่อมโทรม	61
	2565	7.2	1.5	3,058	803	0.08	พอใช้	81
	2566	7.87	1.0	1,245	260	0.06	ดี	75
3. แม่น้ำอูน (ON01)	2561	5.3	1.1	192	90	0.0	ดี	89
	2562	6.0	1.0	1,253	223	0.1	ดี	85
	2563	7.7	1.3	1,515	863	0.3	ดี	70
	2564	6.8	0.9	3,060	62	0.1	พอใช้	86
	2565	6.7	1.0	1885	323	0.1	ดี	86
	2566	6.92	1.05	1415.00	63.00	ND	ดี	75
4. แม่น้ำอูน (ON02)	2561	6.0	1.2	182	132	ND	พอใช้	89
	2562	5.6	1.1	359	62	0.2	พอใช้	84
	2563	6.34	1.2	1,223	261	0.4	ดี	70
	2564	6.9	1.2	9,090	2,874	0.1	เสื่อมโทรม	66
	2565	5.9	1.1	1570	213	0.1	พอใช้	84
	2566	6.52	0.95	580	90	ND	ดี	76
5. แม่น้ำโขง	2566	8.09	0.80	2765	680	ND	ดี	89

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี, 2561-2566)

ในภาพรวมการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มที่น้ำมีคุณภาพลดลง โดยมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

(1) การเติบโตทางเศรษฐกิจในจังหวัด มีร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรม โรงงานอุตสาหกรรม เพิ่มมากขึ้น น้ำเสียจากการประกอบกิจการดังกล่าวถูกทิ้งลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง ทำให้คุณภาพน้ำลดลง

(2) การปล่อยน้ำเสียของครัวเรือนลงแหล่งน้ำมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้คุณภาพน้ำลดลง

(3) การทิ้งน้ำเสียจากการซักล้างของราษฎร เช่น จากการซักผ้า การล้างจาน เป็นต้น ซึ่งในน้ำเสียดังกล่าวจะมีสารสำคัญหลายชนิด อาทิ ไนเตรต ฟอสเฟต เป็นต้น จะช่วยในการเจริญเติบโตของวัชพืชน้ำที่ขึ้นในแหล่งน้ำ ส่งผลให้น้ำไม่สามารถแลกเปลี่ยนแก๊สออกซิเจนกับอากาศได้โดยสะดวกและทำให้น้ำเน่าเสียในที่สุด

(4) การทิ้งขยะลงสู่แหล่งน้ำโดยตรงของราษฎร ทำให้น้ำเน่าเสีย ตื้นเขิน รวมถึงการกีดขวางและอุดตันระบบการระบายน้ำ

(5) น้ำเสียจากโรงงานน้ำตาลที่เปิดดำเนินการเมื่อปี 2563 ในท้องที่จังหวัดสกลนคร พื้นที่ติดกับอำเภอนาหว้า จังหวัดสกลนคร (ไหลลงสู่แม่น้ำอูน อำเภอนาหว้า)

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพน้ำในจังหวัดนครพนม คือ การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยตรง จากภาคธุรกิจ อาทิ ร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก และโรงงานอุตสาหกรรม(โรงงานน้ำตาล) เป็นต้น และการปล่อยน้ำเสียของครัวเรือนที่อยู่ติดแหล่งน้ำมาเป็นระยะเวลายาวนาน รวมถึงการทิ้งขยะลงสู่ทางน้ำไหล ทางระบายน้ำ หรือแหล่งน้ำของราษฎร

คุณภาพอากาศในจังหวัดนครพนม ปี 2564

ตารางที่ 2.52 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ประจำปี 2564

วันที่	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ($\mu g/m^3$)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	-	9	52	78	17	18	10	11	9	14	6	40
2	-	16	56	91	18	19	10	14	6	15	7	34
3	-	18	27	45	22	16	12	12	5	10	8	28
4	-	18	13	36	26	17	14	14	6	14	12	39
5	-	17	43	26	19	16	17	12	6	13	18	39
6	-	20	31	20	12	11	14	18	-	10	18	47
7	-	15	21	23	13	11	8	17	6	10	20	49
8	-	18	20	48	20	7	6	15	13	20	16	46
9	-	7	38	37	35	6	8	20	7	27	16	38
10	-	7	27	21	37	6	7	23	7	29	9	25
11	-	11	38	11	31	6	9	-	10	12	15	28
12	-	21	29	15	24	7	8	-	11	7	21	27
13	-	23	25	26	24	6	10	-	14	9	26	19
14	59	26	26	43	27	7	8	5	12	10	24	28
15	40	26	42	32	23	11	9	6	7	3	32	33
16	-	40	63	24	16	8	7	5	6	5	30	26
17	30	33	89	24	24	7	7	6	10	3	15	17
18	-	27	101	23	26	9	11	10	8	5	14	24
19	-	34	93	18	21	15	10	14	9	7	11	19
20	43	31	87	24	25	16	7	12	10	8	26	37
21	58	30	97	31	30	19	7	14	9	10	25	51
22	43	46	19	38	28	25	8	15	6	8	17	31
23	27	38	21	40	21	29	9	17	6	5	5	30
24	38	42	23	42	16	19	8	14	8	11	8	32
25	63	47	18	40	10	11	4	14	5	15	18	37
26	51	94	38	44	6	14	7	9	5	22	27	15
27	21	90	59	24	7	18	10	7	6	26	26	13
28	14	52	86	9	7	11	12	7	7	25	47	5

วันที่	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ (µg/m^3)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
29	15	-	77	16	11	5	13	6	13	9	32	16
30	27	-	78	9	13	9	11	6	15	8	33	16
31	22	-	65	-	16	-	15	7	-	8		13
ค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน (วัน)	4	3	13	2	0	0	0	0	0	0	0	1
รวมทั้งปี (วัน)	23											

ตารางที่ 2.53 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ประจำปี 2565

วันที่	ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ (µg/m^3)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	15	16	69	6	12	18	12	8	8	6	30	15
2	13	13	83	2	7	16	10	8	12	7	23	7
3	21	12	17	6	18	16	8	9	17	6	26	9
4	22	12	66	15	21	12	11	6	13	12	31	16
5	30	8	94	15	28	8	11	6	11	14	41	11
6	24	19	79	13	24	13	15	5	9	9	31	12
7	18	22	77	30	20	11	9	6	25	13	37	13
8	12	52	23	65	11	11	8	8	29	10	34	15
9	21	62	36	57	16	14	9	7	8	9	25	20
10	24	24	35	60	15	18	8	5	7	6	19	19
11	35	39	28	109	15	11	7	7	7	13	13	26
12	11	25	37	83	8	18	7	7	9	21	13	22
13	20	18	46	52	8	24	6	8	13	24	14	41
14	13	22	54	38	7	21	6	10	18	33	11	41
15	26	14	81	37	9	17	5	11	14	35	11	44
16	28	10	-	41	9	12	10	8	11	36	11	50
17	26	15	-	26	11	15	12	8	10	48	11	24
18	8	23	97	14	25	12	18	7	11	42	12	36
19	10	39	29	7	20	17	14	7	8	51	11	34
20	22	13	29	16	12	15	12	7	8	50	14	41
21	25	4	31	24	10	18	10	5	9	16	14	25
22	44	8	21	30	13	21	4	7	15	12	23	42
23	40	12	35	18	18	18	8	12	8	37	15	62
24	36	24	15	29	-	20	12	13	7	44	10	52
25	41	13	10	30	19	12	17	7	6	44	8	27
26	36	23	14	28	22	14	19	8	7	11	10	29
27	33	20	18	40	22	14	15	6	26	8	10	33
28	33	33	10	47	18	16	17	8	35	10	13	22
29	37	-	6	39	19	19	11	9	9	21	22	25
30	44	-	14	39	20	20	15	11	5	40	29	33
31	18	-	11	-	24	-	12	11	-	50	-	34
ค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน (วัน)	0	2	9	6	0	0	0	0	0	1	0	2
รวมทั้งปี (วัน)	20											

วันที่	ตารางที่ 2.54 แสดงข้อมูลค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ ประจำปี 2566											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	35	115	54	58	19	-	13.4					
วันที่	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2	38	158	47	53	19	24.6	8.3					
3	30	48	49	51	27	27.8	5.5					
4	21	16	61	68	41	24.8	4.4					
5	30	37	50	71	47	18.4	6.5					
6	12	35	71	75	50	7.9	-					
7	31	67	132	86	55	8.4	14.7					
8	60	64	167	47	44	11.8	20.8					
9	53	72	125	20	18	14.0	18.1					
10	23	54	54	31	22	14.9	10.4					
11	23	52	142	75	17	10.5	10.3					
12	14	93	114	75	12	12.3	10					
13	18	108	52	62	9	16.4	-					
14	46	104	33	51	11	19.5	6.7					
15	46	35	153	57	13	14.5	12.8					
16	32	22	130	33	32	13.1	7.4					
17	10	29	78	33	38	9.1	11.3					
18	19	35	106	48	36	7.2	11.5					
19	32	46	112	53	42	7.4	11.1					
20	22	27	160	52	52	9.8	13.4					
21	45	45	129	48	55	11.1	8.3					
22	54	57	90	60	51	13.9	10.4					
23	73	27	84	45	39	17.8	7.8					
24	44	55	87	34	33	19.5	8.1					
25	36	34	137	36	18	11.3	7.1					
26	62	33	157	36	19	7.9	8.7					
27	67	52	115	26	18	8.8	8.9					
28	17	44	61	32	23	11.2	8.5					
29	45	-	32	44	15	16.1	8.8					
30	63	-	46	29	19	15.5	7.7					
31	91	-	59	-	19	-	10.9					
ค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน (วัน)	8	13	25	15	4	0	0					
รวมทั้งปี (วัน)	65											

หมายเหตุ : 1. เกณฑ์มาตรฐานเดิม ไม่เกิน 50 ไมโครกรัม/ลบ.ม.
2. เกณฑ์มาตรฐานใหม่ ไม่เกิน 37.5 ไมโครกรัม/ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2566 เป็นต้นไป

สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพอากาศในจังหวัดนครพนม คือ การเผาในพื้นที่โล่ง เช่น การเผาเตรียมพื้นที่การเกษตร การจุดเผากำจัดกออ้อยหลังการเก็บเกี่ยว การเผาวัชพืชเตรียมแปลงปลูก เป็นต้น และการบุกรุกเผาป่า รวมทั้งปัญหาหมอกควันข้ามแดนจากการเผาไหม้ในประเทศสปป.ลาว

เวลาและฤดูกาลย่อมมีผลต่อคุณภาพของอากาศ เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่เป็นลมประจำถิ่นนั้นจะพัดผ่านพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูกาลหรือช่วงเวลาที่ต่างกัน โดยช่วงเดือนตุลาคม มกราคม อากาศจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดเอาความหนาวเย็นและแห้งแล้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย ทำให้สภาพพื้นที่โดยรวมแห้งเกิดฝุ่นละอองและถูกพัดพาสู่อากาศได้มากขึ้น ส่วนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงเดือนพฤษภาคม – กันยายน จะพัดเอาความชื้นจากมหาสมุทรอินเดียขึ้นมายังประเทศหรือที่เรียกกันว่าช่วงฤดูฝน น้ำฝนจะช่วยดูดซับฝุ่นละอองในอากาศตกลงยังพื้นดินส่งผลให้คุณภาพอากาศดีที่สุด

จังหวัดนครพนมเผชิญปัญหาหมอกควันข้ามแดนเป็นประจำทุกปี และพบว่า ตั้งแต่ปี 2562 เป็นต้นมา ปัญหายิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้เกิดปรากฏการณ์หมอกควันข้ามพรมแดนที่เป็นปัญหามากที่สุด ซึ่งคาดการณ์จะเกิดขึ้นได้อีกเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้เพราะประเทศเพื่อนบ้าน(สปป.ลาว) มีการเตรียมพื้นที่เพื่อทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นจำนวนมาก จึงมีการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่จำนวนมากตามแนวพรมแดน

ตารางที่ 2.55 คุณภาพเสียงในจังหวัดนครพนมระหว่าง 2558-2560 (ข้อมูลตรวจวัดครั้งสุดท้าย)

ช่วงเวลาตรวจวัด	พื้นที่	จุดตั้งเครื่องตรวจวัด	ค่าระดับเสียงสูงสุด (เดซิเบลเอ)	ค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชม (เดซิเบล)
(ช่วงเวลา 2558)	อ.เมือง จ.นครพนม	ป้อมตำรวจจราจร ถ.อภิบาลประชา	82.60-93.50 89.7-93.5	55.06-65.80 56.2-56.8
(ช่วงเวลา 2559)	อ.เมือง จ.นครพนม	ป้อมตำรวจจราจร ถ.อภิบาลประชา	84.40-95.80 91.00-98.00	58.20-67.70 57.6-64.80
(ช่วงเวลา 2560)	อ.เมือง จ.นครพนม	ป้อมตำรวจจราจร ถ.อภิบาลประชา	N/A	N/A
ค่ามาตรฐาน			113	70

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 9 อุดรธานี, ปี 2560

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 ค่าระดับเสียงสูงสุด (เดซิเบลเอ) และค่าระดับเสียง เฉลี่ย 24 ช.ม. (เดซิเบล) มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นซึ่งสาเหตุที่จะส่งผลกระทบต่อระดับของเสียงในจังหวัดนครพนม คือ การจราจรที่หนาแน่นในช่วงเวลาเร่งด่วนภายในตัวเมืองจังหวัดนครพนม และการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านคมนาคมระหว่างประเทศ ส่งผลให้มีปริมาณยานพาหนะเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2.56 แสดงปริมาณขยะในจังหวัดนครพนม 2561-2565

รายการ	ปริมาณ	ปริมาณขยะ (ตัน)				
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
.ขยะมูลฝอยทั่วไป	ปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด	276,976	247,075	247,287.5	248,364.3	246,521
	ขยะที่จัดการอย่างถูกต้อง	107,310	213,141	134,254.3	104,623.6	199,534.6
ขยะมูลอันตรายชุมชน	ปริมาณขยะอันตรายทั้งหมด	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	ขยะที่กำจัดถูกต้อง	N/A	6.70	6.87	4.78	9.53

ที่มา : ข้อมูลขยะจากสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครพนม (มฝ.2) –ขยะอันตราย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม - 2565

จังหวัดนครพนมยังมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบรวมกลุ่มพื้นที่ (Clusters) โยโดยแผนจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม 3 กลุ่มพื้นที่ ตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการเพื่อพิจารณาการรวมกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางที่กำหนด ออกเป็น 3 กลุ่ม การพิจารณารวมกลุ่มพื้นที่ใช้การรวมกลุ่มพื้นที่เดิมที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว,การรวมกลุ่มพื้นที่ขึ้นใหม่ หรือกลุ่มพื้นที่เดิมแต่มีความประสงค์ปรับปรุงการจัดกลุ่มใหม่เพื่อความเหมาะสมในการบริหารจัดการ เพื่อรองรับการจัดตั้ง “ศูนย์การจัดขยะมูลฝอยรวม” ตามความเหมาะสม,ความพร้อมและการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์การจัดขยะมูลฝอยรวม ใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสานอย่างเหมาะสม เน้นการจัดการและการกำจัดขยะมูลฝอยให้ครบวงจรเพื่อลดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบคัดแยก ระบบหมักปุ๋ย เตาเผา การฝังกลบ ตามแนวทางของกระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินการเพื่อพิจารณาการรวมกลุ่มพื้นที่ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางที่กำหนด สำหรับการแบ่งกลุ่มศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหัดนครพนม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

<u>กลุ่มที่ 1</u> เทศบาลเมืองเป็นเจ้าภาพ พื้นที่ตั้งอยู่ที่บ้านสุขเกษม ต.โพธิ์ตาก อ.เมือง จ.นครพนม มีพื้นที่ 77 ไร่ เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเทศบาล การจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ลักษณะการฝังกลบแบบ Area Method จำนวน 1 บ่อ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย ปีงบประมาณ2542 วงเงิน 79.85 ล้านบาท และก่อสร้างระบบการจัดขยะมูลฝอยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์กาจัดขยะมูลฝอยรวม ปีงบประมาณ 2559 - 2560 วงเงิน 46.616 ล้านบาท มี อปท. ลงนามความร่วมมือในการเข้าร่วมกาจัดขยะมูลฝอย (MOU) จานวน 18 แห่ง และในปัจจุบันมี อปท. และหน่วยงานอื่นๆ นำขยะมาร่วมกำจัดจริง จำนวน 14 แห่ง ปริมาณขยะรวม 55 ตัน/วัน

<u>กลุ่มที่ 2</u> อบต.บ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม เป็นเจ้าภาพ มี อปท.ที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้บริการ จำนวน 34 อปท. ปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในการศึกษาออกแบบและกำหนดจุดก่อสร้าง

<u>กลุ่มที่ 3</u> เทศบาลตำบลนาแก เป็นเจ้าภาพ พื้นที่ตั้งอยู่บ้านนามน หมู่ 3 ต.นาเลียง อ.นาแก จ.นครพนม พิกัด 48Q 0451110 1887313 พื้นที่ 77 ไร่ 98 ตารางวา เป็นที่กรรมสิทธิ์ของเทศบาล ระยะห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลนาแก 20 กิโลเมตร เริ่มให้บริการ พ.ศ.2554 ภายในศูนย์ฯ มีเครื่องชั่งน้ำหนัก 1 เครื่อง มีการคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อหมักทำปุ๋ย และฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล มีบ่อฝังกลบ 1 บ่อ มี อปท.ที่อยู่ในพื้นที่ให้บริการ 41 อปท. โดยมีอปท.ที่มาใช้บริการ 13 อปท. งบประมาณในการก่อสร้างศูนย์ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2553 จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วงเงิน 86.90 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย โดยบริษัทขอนแก่น ยูนิตี้ คอนสตรัคชั่น จำกัด เริ่มเปิดดำเนินการ เดือนตุลาคม 2554 โดยเป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน มีการคัดแยกขยะมูลฝอยหมักทำปุ๋ย และฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) จำนวน 1 บ่อ สามารถรองรับปริมาณมูลฝอยได้ 20 ปี รองรับปริมาณขยะมูลฝอยได้ 497,209 ตัน

<u>ประเด็นปัญหาในการจัดการขยะ จังหวัดนครพนม</u>

(1) ประชาชนขาดความตระหนัก และไม่ให้ความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย เท่าที่ควรยังมีการทิ้งขยะเกลื่อนกลาดในเขตชุมชนเมือง

(2) มาตรการในการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนจัดการขยะในครัวเรือน ตามหลัก 3 Rs ประสบความสำเร็จอยู่บ้างในพื้นที่ชุมชนรอบนอก แต่สำหรับชุมชนในเมือง การจัดการขยะจะผลักให้เป็นภาระของ อปท.ในการเก็บ รวบรวมและนำไปกำจัด

(3) ขาดแคลนระบบกำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่กำจัดขยะส่วนใหญ่โดยการขุดหลุมฝัง เทกอง เผากลางแจ้ง ส่งผลกระทบกับสภาพแวดล้อมโดยรอบ รวมทั้งอาจมีปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น แมลงวันมีจำนวนมากสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบ

(4) ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามความเจริญของเมือง

(5) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งยังไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากขาดบุคคลากรที่มีความรู้ในการบริหารจัดการขยะ และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญปัญหาเป็นลำดับต้น ๆ การขาดแคลนงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ งบประมาณในการดำเนินการจัดการขยะในชุมชนที่มีสูงขึ้น

(6) ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ ไม่ให้ความสำคัญในการจัดการขยะต้นทางขาดการขับเคลื่อนงานในการส่งเสริมให้จัดการขยะต้นทาง มุ่งเน้นการจัดการขยะที่ปลายทาง

สรุปในภาพรวม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว แนวโน้มด้านทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะด้านป่าไม้ มีแนวโน้มลดลง พื้นที่ป่าถูกเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่ทางการเกษตร ถูกบุกรุกและครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นจำนวนมาก ด้านทรัพยากรน้ำมีปัญหาน้ำขาดแคลนบ้างในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งจะต้องมีแผนบริหารจัดการน้ำของจังหวัดที่เป็นระบบและบูรณาการร่วมกันทุกหน่วยงาน สำหรับสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมมีแนวโน้มอยู่ในระดับที่ดี มีปัญหาฝุ่น $PM_{2.5}$ อยู่บ้าง สำหรับน้ำเสีย จะมีปัญหาเฉพาะในเขตชุมชนเมือง ซึ่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม ส่วนในด้านการบริหารจัดการขยะต้องเพิ่มความเข้มข้นในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตของชุมชน/เมืองในอนาคต

2.1.16 วิเคราะห์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย (SDG Goals) 169 เป้าหมาย ย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา โดยสามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) ให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหยและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (2) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ (3) สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อ พลเมืองโลกรุ่นต่อไป (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนา ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย การขจัดความยากจน ขจัดความหิวโหย การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษา ที่มีคุณภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ น้ำสะอาดและสุขาภิบาล พลังงานสะอาดและจ่ายได้ งานที่มีคุณค่าและเศรษฐกิจที่เติบโต อุตสาหกรรม-นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน การผลิตและการบริโภคที่รับผิดชอบ การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นิเวศทางทะเลและมหาสมุทร ระบบนิเวศบนบก สันติและสถาบันเข้มแข็ง ความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้รับเป้าหมายการพัฒนาดังกล่าวมาดำเนินงานทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่

รูปภาพที่ 2.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน



2.1.17 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ตารางที่ 2.57 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ	เป้าหมาย	ประเด็น
1.ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง	● ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ● บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ ● กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ● ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ ● การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	● การรักษาความสงบภายในประเทศ ● การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ● การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ● การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ ● การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม
2.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	● ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ● ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น	● การเกษตรสร้างมูลค่า ● อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ● สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ● โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ● พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่
3.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์	● คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ● สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต	● การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ● การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ● ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ● การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ● การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ● การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ● การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ
4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	● สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ● กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ● เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ	● การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ● การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ● การเสริมสร้างพลังทางสังคม ● การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
5.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	● อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล ● ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ ● ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ	● สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ● สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล ● สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ● พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ● พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติ	เป้าหมาย	ประเด็น
	● ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล	● ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ
6.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	● ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ● ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ● ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ● กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ	● ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส ● ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็นทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ● ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ● ภาครัฐมีความทันสมัย ● บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนัก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ● ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ● กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น ● กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

2.1.18 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้แนวคิด "Resilience" ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างความสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองคาพยพในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่ "เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน" หรือ "Hi-Value and Sustainable Thailand" โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 2.19 พลิกโฉมประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน”



เป้าหมาย : พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” โดยเน้น 13 หมุดหมาย ดังนี้

ตารางที่ 2.58 กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

หมุดหมาย	ขอบเขต
1. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	● ภาคการเกษตรของไทยได้รับการปรับโครงสร้างให้เป็นภาคการผลิตที่มีผลตอบแทนสูง ผ่านการยกระดับผลิตภาพการพัฒนาคุณภาพของผลผลิต และการปรับเปลี่ยนประเภทของการผลิตจากการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ไปสู่การผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาในการผลิต และการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ด้วยการสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็น รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร ● เกษตรกรสามารถเข้าถึงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลาย อาทิ การขายตรงให้กับผู้ค้าปลีกหรือผู้ส่งออก การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และการทำเกษตรพันธสัญญากับผู้แปรรูป ● โครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนาให้เพียงพอต่อความต้องการและมีประสิทธิภาพ อาทิ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ระบบการตรวจรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์การเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร ● เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีกลไกการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)
2. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน	● ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่เน้น คุณค่าและใส่ใจในความยั่งยืน ● การท่องเที่ยวไทยมีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ เช่น การท่องเที่ยวเชิง นิเวศน์ เชิงเกษตร เชิงการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ เชิงอาหารและวัฒนธรรม เชิงธุรกิจ และเชิงกีฬา ● การท่องเที่ยวไทยมีกิจกรรมที่หลากหลายพร้อมทั้งมีบริการที่ได้มาตรฐานสากล สามารถเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยวเป้าหมายทั้งไทยและต่างชาติที่มีคุณภาพและมีความเต็มใจจ่ายสูง ● แหล่งท่องเที่ยวได้รับการดูแลรักษาให้มีความยั่งยืนและเน้นคุณค่าอย่างเหมาะสม กับพื้นที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ● รายได้จากการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการกระจายตัวสู่เมืองรองในทุกภูมิภาค และกระจาย ตัวสู่ชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่มากขึ้น ผ่านการเพิ่มมูลค่าด้วยการ สร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ
3. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน	● อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยปรับตัวสู่การเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ● ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์สูง มีการสนับสนุนการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงการพัฒนาทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง

หมุดหมาย	ขอบเขต
	● หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการลดผลกระทบที่จะมีต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ดั้งเดิมและภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ เกษตรกรผู้ผลิต พืชพลังงาน ● ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศไทยเพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป รถโดยสารสาธารณะในเมืองหลักปรับสู่ระบบการขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าทั้งหมด ● ประเทศไทยมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าอย่างเพียงพอครอบคลุมเส้นทางคมนาคมสำคัญทั่วประเทศ
4. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	● อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และบริการทางการแพทย์และสุขภาพ ที่มีพื้นฐานอยู่ บนศักยภาพและความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศเป็นเครื่องยนต์สำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง ● ประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านการรักษาโรคเฉพาะทางและบริการทางการแพทย์ขั้นสูง เช่น การผ่าตัดสมอง การผ่าตัดหัวใจ และการรักษาโรคมะเร็ง เป็นต้น รวมถึงเป็นจุดหมายปลายทางของบริการทางการแพทย์ บริการด้านความสวยความงาม และบริการส่งเสริมสุขภาวะ ● ระบบสาธารณสุขได้รับการพัฒนาคุณภาพและขยายศักยภาพ มีการปรับสู่ Smart Medical/Smart Healthcare โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อรองรับกับการ ดำรงชีวิตสมัยใหม่ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนความต้องการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ● บุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุขมีการกระจายตัวอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้รับบริการจากทั้งในและต่างประเทศ
5. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค	● ประเทศไทยเป็นประตูการค้า บริการ และการลงทุนที่สำคัญของอาเซียน โดยมีกฎระเบียบและกระบวนการนำเข้าส่งออกที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการดำเนิน ธุรกิจ ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และเพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน ● ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการ ขนส่งสินค้าและการค้าผ่านแดนยกระดับระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ ● ประเทศไทยมีนโยบายและมาตรการจูงใจสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวด้านการค้าและการลงทุน การจัดทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเชื่อมโยงผู้ประกอบการในประเทศให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การค้า การลงทุนโลก (Global Value Chains) ● ผู้Fประกอบการและแรงงานด้านโลจิสติกส์ของไทยมีองค์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และคุณภาพสูง มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการปรับรูปแบบธุรกิจที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
6. ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน	● ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดิจิทัลคอนเทนต์ และเป็นผู้ให้บริการด้านดิจิทัลที่สำคัญของอาเซียน ● เทคโนโลยี องค์ความรู้และนวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะและบริการด้านดิจิทัล ทั้งด้านซอฟแวร์และการสร้างสรรค์ดิจิทัลคอนเทนต์ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือของภาครัฐ สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ พร้อมทั้งมีกลไกสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ● ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล อาทิ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แรงงานที่มีทักษะ สอดคล้องกับความต้องการ และกฎระเบียบที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และมีประสิทธิภาพสูง ● ภาครัฐมีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ โดยทุกภาคส่วนมีความตระหนักถึงความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ประชาชนและผู้ประกอบการมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และปลอดภัย
7. ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้	● ประเทศไทยมีระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เหมาะสมต่อการเติบโตของ SMEs โดย มีการแข่งขันทางการค้าที่เปิดกว้างและเป็นธรรม ความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและนวัตกรรมการเงินทางเลือกที่เหมาะสม องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมถึงตลาดภาครัฐและช่องทาง ตลาดใหม่ ๆ ลดลง โดยมีการสนับสนุนจากภาครัฐที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของผู้ประกอบการ ● SMEs ไทยมีศักยภาพสูง ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยเฉพาะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนารูปแบบธุรกิจ และการเพิ่ม ● มูลค่าของสินค้าและบริการ ตลอดจนสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือสินค้า และบริการทางสุขภาพ ● SMEs ไทยมีบทบาทในภาคการส่งออกมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกได้ โดยเฉพาะในภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ● วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ ผลิตได้และขายเป็น สามารถนำอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ และสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน

หมุดหมาย	ขอบเขต
	● วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิ การสร้างการมีส่วนร่วมและกระจายผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจไปสู่ชุมชน การสร้างงานในกลุ่ม ● ผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
8. ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่	● พื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาเมืองหลักและการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจทั้งในระดับภายในประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงการเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบทโดยรอบ ● บริการสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา และบริการสาธารณสุข มีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันระหว่างพื้นที่ รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรที่สำคัญอื่น ๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม ● พื้นที่เศรษฐกิจและเมืองหลักทั่วประเทศมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ และดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคม ขนส่งในเมือง และระบบสารสนเทศดิจิทัลที่มีความครอบคลุม สามารถเข้าถึงได้ เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และพัฒนาปัจจัยดึงดูดการพัฒนาสู่ภูมิภาค (Pull Factors) อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน (Eco-living) ● องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐาน การให้บริการสาธารณะ ขณะที่ชุมชน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการออกแบบและขับเคลื่อนการพัฒนาที่เหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการของคนในท้องที่ได้อย่างแท้จริง
9. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม	● คนยากจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาแบบมุ่งเป้าและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถระบุตัวบุคคล ปัญหา และความต้องการ ได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ ● นโยบายการเงินการคลัง และกฎหมายสามารถสนับสนุนการกระจายรายได้ และ สร้างความเป็นธรรมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ● ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างครอบคลุม ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยเฉพาะในชนบทและพื้นที่ห่างไกล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และระหว่างพื้นที่ (digital divide) ● เด็กจากครอบครัวยากจนได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับได้อย่างเสมอภาค เพื่อเพิ่มโอกาสการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในประชากรรุ่นถัดไป ● คนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ความจำเป็น บนฐานของความยั่งยืนทางการคลัง ● ระบบประกันสังคมได้รับการพัฒนาทั้งในด้านรูปแบบ เงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะการทำงานที่หลากหลาย สามารถจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบ และสร้างหลักประกันให้แก่แรงงานในภาวะวิกฤตได้ ● ระบบความคุ้มครองทางสังคมของไทยมีความบูรณาการ เชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับ นโยบาย ฐานข้อมูล ระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตามประมวลผล โดยมีระบบที่สามารถระบุชุดสิทธิของความคุ้มครองทางสังคมที่แต่ละบุคคล/ครัวเรือนพึงได้รับ
10.ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	● ขยะได้รับการหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์ในสัดส่วนที่สูงขึ้น ผ่านการปรับปรุง ระบบการจัดการ รวมทั้งการแก้ไขหรือกำหนดกฎระเบียบที่จำเป็นเพิ่มเติม อาทิ การกำหนดมาตรการเชิงบังคับสำหรับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การมีข้อกำหนดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติกให้เอื้อต่อการรีไซเคิล การพัฒนากลไกในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตสินค้าจากวัสดุเหลือใช้ ● ประเทศไทยมีศักยภาพในการรีไซเคิลน้ำทิ้ง โดยเริ่มจัดทำระบบในพื้นที่ที่มีความพร้อม อาทิ นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนขนาดใหญ่ ● พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลักสำหรับการพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า ใหม่ของประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนตลาดการซื้อขายไฟฟ้าไปสู่รูปแบบตลาดเสรีเพื่อส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของผู้ผลิตรายย่อยและภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบสายส่งไฟฟ้าและการจัดการให้สามารถรองรับ ไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทนในสัดส่วนที่สูงขึ้น ● การใช้งานยานยนต์ไฟฟ้ามีสัดส่วนที่สูงขึ้นทั้งในระบบขนส่งมวลชนและยานพาหนะส่วนบุคคล ● ผลิตภัณฑ์ที่มาจากวัสดุเหลือใช้และมีการปล่อยคาร์บอนในปริมาณต่ำตลอดวงจรชีวิตได้รับการสนับสนุน ทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการผลิต และมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อจูงใจผู้บริโภค

หมุดหมาย	ขอบเขต
11. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	● พื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซาก และพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเผชิญกับผลกระทบที่รุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยงที่ ลดลง ผ่านการใช้มาตรการป้องกันภัยที่ยั่งยืนและมาตรการการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการดำเนินชีวิตของประชาชน ● ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพดี ● เป้าหมายด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้รับการบูรณาการเข้ากับการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งก่อสร้าง ● ระบบการจัดการภัยทั้งการคาดการณ์ การเตือนภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู หลังเกิดภัย ในทุกระดับได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น ● ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติและการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการมีมาตรการช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ คนยากจน และเกษตรกรที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากกว่าประชากรกลุ่มอื่น
12. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	● ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกัน ภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่าง และการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ● ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวเนื่องมีความเหมาะสมและสอดรับกับศักยภาพ ของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 15–24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้อยู่ในระบบฝึกอบรมใด ๆ) ● สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน) ● ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Reskill/Upskill/New skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย และผู้สูงอายุ ● นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ ● ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของ ประเทศมีความบูรณาการ นำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ● สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเลี้ยงดู บุตร การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม
13. ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง	● การทำงานของภาครัฐมีความบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบายระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตามประเมินผล ทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงการดำเนินงานร่วมกับภาคีการพัฒนาอื่น ๆ ● โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน ควบรวม หรือยกเลิกภารกิจให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ● ภาครัฐมีความยั่งยืนทางการคลัง มีความสามารถในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น และมีการบริหารจัดการรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับบทบาทและลดภารกิจเหลือเพียงเท่าที่จำเป็น ● การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ ● กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการภาครัฐมีความทันสมัย ไม่ซ้ำซ่อน มีการบังคับใช้ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ● ทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มีบทบาทในการออกแบบ จัดทำ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐในทุกระดับอย่างเป็นรูปธรรม

2.1.19 แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปีนี้ เป็นแผนแม่บทที่จัดทำควบคู่มากับทิศทางการพัฒนาของประเทศในระยะ 20 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ในการพัฒนา “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนา 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers) 2) สถาบันเกษตรกร มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups) 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products) และ 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)

จากเป้าประสงค์ข้างต้น จึงมีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ออกมาเป็น 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ 1) การสรางความเขมแข็งใหกับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร 3) การเพิ่มความสามารถในการแขงขันการเกษตรดวยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 4) การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนและ 5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

2.1.20 แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปีนี้ มุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างและต่อยอดอุตสาหกรรมหลักและวางแผนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและกิจกรรมการผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเชื่อมโยงเกาะเกี่ยวกันเป็น Value Chain ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมาย (First S- Curve and New S-Curve) โดยจำแนกเป็น 5 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเกษตรแปรรูปอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม อุปกรณ์อัจฉริยะ และหุ่นยนต์ กลุ่มดิจิทัล และกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทุนวัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

(1) ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการใช้งานด้านดิจิทัลในการบริหารจัดการการผลิตในกลุ่ม SMEs เพิ่มจำนวนผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม ลดปริมาณของเสียและการปล่อยก๊าซ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเป้าหมาย

(2) ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา : ปฏิรูปองค์กรภาครัฐ รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มมูลค่าการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ เพิ่มการลงทุน R&D เพิ่มจำนวนนักวิจัย เพิ่มจำนวนสิทธิบัตรจดทะเบียนต่อประชากร และเพิ่มจำนวนแรงงาน คุณภาพเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

(3) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก : ปรับรูปแบบการผลิตของภาคการผลิตให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดโลกและปรับเปลี่ยนสู่ห่วงโซ่ที่มีมูลค่าสูง พัฒนารูปแบบและเพิ่มการใช้ดิจิทัลเพื่อการจัดหา วัตถุดิบและการทำตลาดระดับโลก เพิ่มการลงทุนของผู้ประกอบการไทยและเพิ่มการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพิ่มการขยายตัวของอุตสาหกรรม กลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ

2.1.21 แผนแม่บทการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564)

ทิศทางของแผนแม่บทการการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับ 2 นี้ จะให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพมากขึ้น โดยจะเน้นย้ำตั้งแต่ในเรื่องการบริหารจัดการภาคการท่องเที่ยวในภาพรวม การตลาด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปี 2579 ที่ว่าให้ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพ บนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว

(3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

(4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

(5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

นอกจากยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ข้างต้นนี้แล้ว แผนแม่บทดังกล่าวยังได้มีการกำหนดถึงทิศทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ไว้ด้วย ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

<u>เขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง</u> : เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร

<u>เป้าหมาย</u> : การท่องเที่ยวตามลำน้ำโขงเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

<u>เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้</u> : นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี

<u>เป้าหมาย</u> : การท่องเที่ยววิถีชีวิตอีสานใต้ร่วมสมัย เชื่อมโยง สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม

2.1.22 แผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565

กระทรวงคมนาคมได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558 – 2565 ขึ้นมา โดยให้ความสำคัญตั้งแต่ (1) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางสังคม ด้วยการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง (2) เสริมสร้างรากฐานความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มความเร็วในการเดินทาง และกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในกาคการผลิตและดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (3) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย ในการเดินทางและการขนส่งและเกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ (4) สร้างโอกาสสำหรับการแข่งขันและให้ประเทศได้ประโยชน์สูงสุดจากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคมนาคมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งแผนงาน ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกฉียงเหนือตอนบน 2 ประกอบไปด้วย 1) แผนงานการพัฒนาโครงข่ายรถไฟระหว่างเมือง : ทางรถไฟสายใหม่ช่วงบ้านไผ่-มุกดาหาร-นครพนม 2) แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน : โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าจังหวัดนครพนมและพัฒนาทางหลวงสกลนคร และ 3) แผนงานการเพิ่มขีดความสามารถในการใหบริการขนสงทางอากาศ: ปรับปรุงท่าอากาศยานของกรมการบินพลเรือน จังหวัดสกลนคร และนครพนม

2.1.23 กรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออกฉียงเหนือ พ.ศ. 2566-2570

กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570 มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่อเนื่องจากแผนช่วง 5 ปีก่อนหน้านี้ คือ มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม บนพื้นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนให้สามารถปรับตัวและฟื้นตัวได้เร็ว เพื่อเป็นฐานรองรับสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงต่อไป

ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยพัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เชื่อมโยงการค้า การลงทุนในภูมิภาค ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NE Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา 3G ได้แก่ Green พัฒนาเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ พัฒนาโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว หรือ Bio Circular Green Economy) และการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน Growth โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ท่องเที่ยวชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิต และ Gate ใช้โอกาสจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจชายแดน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์

รูปภาพที่ 2.3 กรอบทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570)



<u>เป้าหมายรวม</u>

(1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

(2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

แนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับหมุดหมายการพัฒนาประเทศตามกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 พร้อมทั้งพิจารณา โอกาส ศักยภาพ ปัญหาและข้อจำกัดของภาค เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาไปสู่ "ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง" โดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ และการแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทุน เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 2.59 แสดงกรอบแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570)

แนวทางการพัฒนา	ขอบเขต
1.พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ	● พัฒนาข้าวหอมมะลิ ทุ่งกุลาร้องไห้ ทุ่งสัมฤทธิ์ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ ให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ โดยพัฒนากระบวนการผลิต แปรรูป และจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรชีวภาพทั้งระบบ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ● ส่งเสริมการปลูกพืชมูลค่าสูง อาทิ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาว และสมุนไพร (เลย อุดรธานี สกลนคร นครพนม) โดยจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปพืชสมุนไพรสำคัญ ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี อาทิ ขมิ้นชันและไพล ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรและตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพร รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และการจัดตั้งตลาดกลาง ● ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนม ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

แนวทางการพัฒนา	ขอบเขต
	● ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและถ่ายทอดเทคโนโลยีจากภาควิชาการในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรกรต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมชีวภาพอย่างเป็นรูปธรรมโดยให้สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยในภาคให้มีบทบาทเป็นฐานทางวิชาการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่กระจายอยู่ทุกพื้นที่ถ่ายทอดความรู้ และนำการวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์
2.บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับกาพัฒนา	● จัดหาแหล่งน้ำและขยายพื้นที่ชลประทานในพื้นที่ที่มีศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พร้อมกับนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพสำหรับภาคเกษตรในระดับไร่นา ขยายผลโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ และ โคก หนอง นา โมเดล เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้ในฤดูแล้ง ● บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุก ภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาวเพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง
3.พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน	● ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค โดยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างอัตลักษณ์และคุณค่าของผ้าทออีสานโดยสร้างเรื่องราวของลวดลายสีสันเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม พัฒนาคุณภาพสินค้า ออกแบบ สี ลวดลาย ตราสัญลักษณ์ พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้หลากหลาย ● พัฒนาผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ ในการออกแบบและการจัดการสินค้าให้ทันสมัย พัฒนาระบบตลาดสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม ● ส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ พัฒนากระบวนการผลิตตั้งแต่การปลูกหม่อน ฝ้าย คราม เลี้ยงไหม แปรรูป การสร้างเรื่องราวให้เชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การดำรงชีวิตแบบพื้นถิ่น
4.พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค	● พัฒนาเมืองขอนแก่นให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ โดยพัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ พัฒนาเมืองนครราชสีมา เมืองมุกดาหาร และเมืองหนองคาย ให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ โดยเน้นการต่อยอด จากฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่โดยรอบ ยกระดับระบบโครงสร้างพื้นฐานในเมืองให้ครอบคลุมและได้มาตรฐานเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของคนทุกกลุ่ม รวมทั้งวางแผนเพื่อสงวนและรักษาพื้นที่สีเขียวอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการรุกล้ำพื้นที่สีเขียวจากการขยายตัวของเมืองในอนาคต และส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ● พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงชายแดน โดยเร่งก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย ลาว แห่งที่ ๕ (บึงกาฬ ปากซัน) พัฒนาเส้นทางใหม่เชื่อมโยงบึงกาฬ อุดรธานี และรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมระหว่างไทย ลาว เวียดนาม และจีน ให้มีความสะดวก ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง ● พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มุกดาหาร นครพนม และหนองคาย ให้มีความพร้อมสาหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นศูนย์กลางความเจริญในการกระจายความเจริญไปยังพื้นที่โดยรอบ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการลงทุนและสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน พร้อมทั้งเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการสำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบริการ CIQ ที่ได้มาตรฐานสากล ● พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา ให้เกิดความเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก ตะวันตก (EWEC) เพื่อเชื่อมโยงไปยัง สปป.ลาว เวียดนาม และต่อเนื่องไปยังจีนซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของโลก และเชื่อมโยงกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยมีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงทั้งทางบก ทางรถไฟ ทางอากาศ สู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของประเทศ อาทิ อุตสาหกรรมระบบราง ท่าเรือบก (Dry Port)
5.พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน	● พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรม อาทิ ท่องเที่ยวสุขภาพ เทศกาลประจำถิ่น โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน และเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ● พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการกิจกรรมแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยววิถีใหม่ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้

แนวทางการพัฒนา	ขอบเขต
	ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์สนับสนุนนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว ● พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อานาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย อุดรธานี หนองบัวลาภู หนองคาย สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อน ชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/ การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ ● พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกรื่นรมย์เสมอ (play and learn learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง ● พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่ายเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชน กับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี โดยเน้นการให้บริการด้านอาหารพื้นถิ่นที่สะอาด ปลอดภัย รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
6.ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม	● พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อย โดยสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้มีรายได้น้อย มีที่ดินทำกินของตนเอง ส่งเสริมการมีอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ยกระดับฝีมือและอบรมให้ความรู้ เพื่อให้มีรายได้เสริมและเกิดความมั่นคงทางรายได้ ตามแนวทางโคก หนอง นา โมเดล และเกษตรทฤษฎีใหม่ ● พัฒนาระบบการป้องกันและควบคุมโรคเฉพาะถิ่น แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับ ในพื้นที่เสี่ยง อาทิ จังหวัดขอนแก่น สกลนคร ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม อุดรธานี นครพนม และยโสธร โดยส่งเสริมการเรียนรู้ในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับให้แก่ประชาชน ทั้งในชุมชนและเยาวชนในสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมในการบริโภคอาหารปรุงสุกจาก ปลาน้ำจืดมีเกล็ด กาจัดสิ่งปฏิกูลจากชุมชนบริเวณรอบแหล่งน้ำอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สร้างเครือข่ายโรงพยาบาลในการคัดกรอง เฝ้าระวัง วินิจฉัยและรักษาโรคพยาธิใบไม้ตับและผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี พร้อมทั้งพัฒนาระบบคัดกรองกลุ่มเสี่ยงและระบบฐานข้อมูลเพื่อติดตามการทำงาน ● พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก โดยส่งเสริมการบริโภคไอโอดีนและให้ความรู้แก่ พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในด้านโภชนาการที่เหมาะสม ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ และวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นการพัฒนาเด็กในช่วง ๐ - ๓ ปีแรก และยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนและพื้นที่ห่างไกลให้ได้มาตรฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กก่อนวัยเรียน ให้มีพัฒนาการความพร้อมทั้งทักษะสมอง ร่างกาย และสังคม

2.1.24 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

(1) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

"ฐานการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน ประตู การค้าสู่อนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง

(2) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ (GPCP : Gross Provincial Cluster Product) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปีที่ผ่านมา

2) ร้อยละของพื้นที่เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5

(3) ประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ดังนี้

1) พัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

2) การพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงอาเซียนสู่สากล

3) การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่

4) การพัฒนาสังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 2.60 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนา	วัตถุประสงค์	แนวทางการพัฒนา
1.การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน	1. ภาคการเกษตรของกลุ่มจังหวัด มีการเติบโตสูงขึ้น 2. มีการพัฒนาผลิตภาพ และคุณภาพสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 3. ผลผลิตการเกษตรได้รับการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สอดคล้องกับตลาด	1. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรมูลค่าสูงด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน 2 .ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และการตลาดสมัยใหม่
2.การพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงอาเซียนสู่สากล	1. การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เป็นที่ยอมรับมากขึ้น 2. การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเติบโตขึ้น	1. ยกระดับและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการ ท่องเที่ยว 2. ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ด้านการ ท่องเที่ยว 3. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
3.การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุนและโลจิสติกส์ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่	1. ภาคการค้าและการลงทุนมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น 2. ผู้ประกอบการ และแรงงานได้รับการเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิต การค้า การลงทุน 3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนได้รับการปรับปรุง/พัฒนา 4. สินค้าและบริการได้รับการเพิ่มมูลค่าโดยใช้นวัตกรรม	1. การพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้า การลงทุน และ โลจิสติกส์ ให้กับภาคธุรกิจในพื้นที่
4.การพัฒนาสังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม	1. ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมของกลุ่มจังหวัด 2. ประชาชนมีการเข้าถึง และมีการศึกษาที่ดีขึ้น 3. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4. ประชาชนมีการดูแลเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	1 พัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย 2 พัฒนาอาชีพและรายได้ของผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่ที่มีสัดส่วน 3 สร้างความมั่นคงทางพลังงาน และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.25 ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด

ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในปี 2566 เป็นการปรับปรุงตัวชี้วัดฯ ครั้งที่ 7 ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 ที่ เห็นชอบให้ส่วนราชการนำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดพิจารณาใช้ประโยชน์ในการกำหนด แผนงานโครงการและงบประมาณลงสู่พื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนระหว่างจังหวัด กลุ่มจังหวัด และส่วนราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล

แนวคิดการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดสถานะการพัฒนาพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเชิงเปรียบเทียบ โดยมีเงื่อนไขข้อมูลที่นำมาจัดทำตัวชี้วัดจะต้องมี การจัดเก็บครอบคลุมทั้ง76 จังหวัดและจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกปีหรือปีเว้นปี สำหรับการดำเนินการในครั้งนี้ สำนักงานฯ ได้นำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) มาปรับใช้เป็น กรอบในการปรับปรุงตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีข้อมูล ตัวชี้วัดที่สะท้อนระดับการพัฒนาในพื้นที่และสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization) โดยได้จัดทำข้อมูลเป็นอนุกรมตั้งแต่ ปี2560 – 2564 นำเสนอผลการเปรียบเทียบ การพัฒนาในระดับภาพรวมและมิติการพัฒนา ระดับรายตัวชี้วัด และระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในรูปแผนที่ กราฟแท่งเปรียบเทียบ 5 ปีและกราฟใยแมงมุม รวมทั้งตารางข้อมูลเปรียบเทียบ 5 ปีในแต่ละตัวชี้วัดเทียบกับ ค่ากลางของประเทศ

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด สามารถใช้ตัวชี้วัดชุดใหม่นี้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการพัฒนาและแนวโน้มของประเด็นปัญหาในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ประกอบการวางและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และกำหนดแผนงาน/โครงการอย่างสอดคล้อง รวมทั้งส่วนราชการสามารถนำไปตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และชี้พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในส่วนที่เกี่ยวกับภารกิจเพื่อกำหนดโครงการและงบประมาณได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.1.25.1 ตัวชี้วัดการพัฒนา (Common Indicators)

ตัวชี้วัดการพัฒนา (Common Indicators) ชุดใหม่ ประกอบด้วย ตัวชี้วัดมิติ 5 มิติ 34 ตัวชี้วัด แยกตามมิติการพัฒนา ดังนี้

(1) มิติการพัฒนาคน (People) มีตัวชี้วัด 9 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

1.1) สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)
1.2) ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ)
1.3) เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ)
1.4) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี (ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปีพันคน)
1.5) ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)
1.6) อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)
1.7) การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)
1.8) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)
1.9) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)

(2) มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) มีตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

2.1) อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)
2.2) อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ)
2.3) มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)
2.4) อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)
2.5) อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
2.6) อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)
2.7) ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
2.8) แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม (ร้อยละ)
2.9) ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง (ร้อยละ)

2.10) หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)
2.11) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้

(3) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มีตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย
3.1) อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)
3.2) สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)
3.3) ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ าประปา (ร้อยละ)
3.4) ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ (ร้อยละ)
3.5) อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ (เรื่องต่อประชากรแสนคน)

(4) มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace) มีตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย
4.1) การแจ้งความคดี ชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (รายต่อประชากร แสนคน)
4.2) จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด (ต่อแสนคน)
4.3) จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด (ต่อแสนคน)
4.4) จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)
4.5) การฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อประชากรแสนคน)

(5) มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) มีตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย
5.1) ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)
5.2) ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร้อยละ)
5.3) ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)
5.4) จำนวนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน)

2.1.25.2 การจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด

การจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามดัชนีการพัฒนาระดับจังหวัด เพื่อสะท้อนกลุ่มของพื้นที่ เป้าหมายที่มีศักยภาพการพัฒนาแตกต่างกัน ดำเนินการโดยใช้ค่ากลางของประเทศ ซึ่งได้จากการคำนวณค่ามัธยฐาน (Median) ของดัชนีผสม (Composite Index) ค่าดัชนีรวมหรือดัชนีย่อยในแต่ละมิติ ปี 2564 จากนั้นคำนวณค่าที่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ร้อยละ 10 และ ร้อยละ 20 เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัด โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

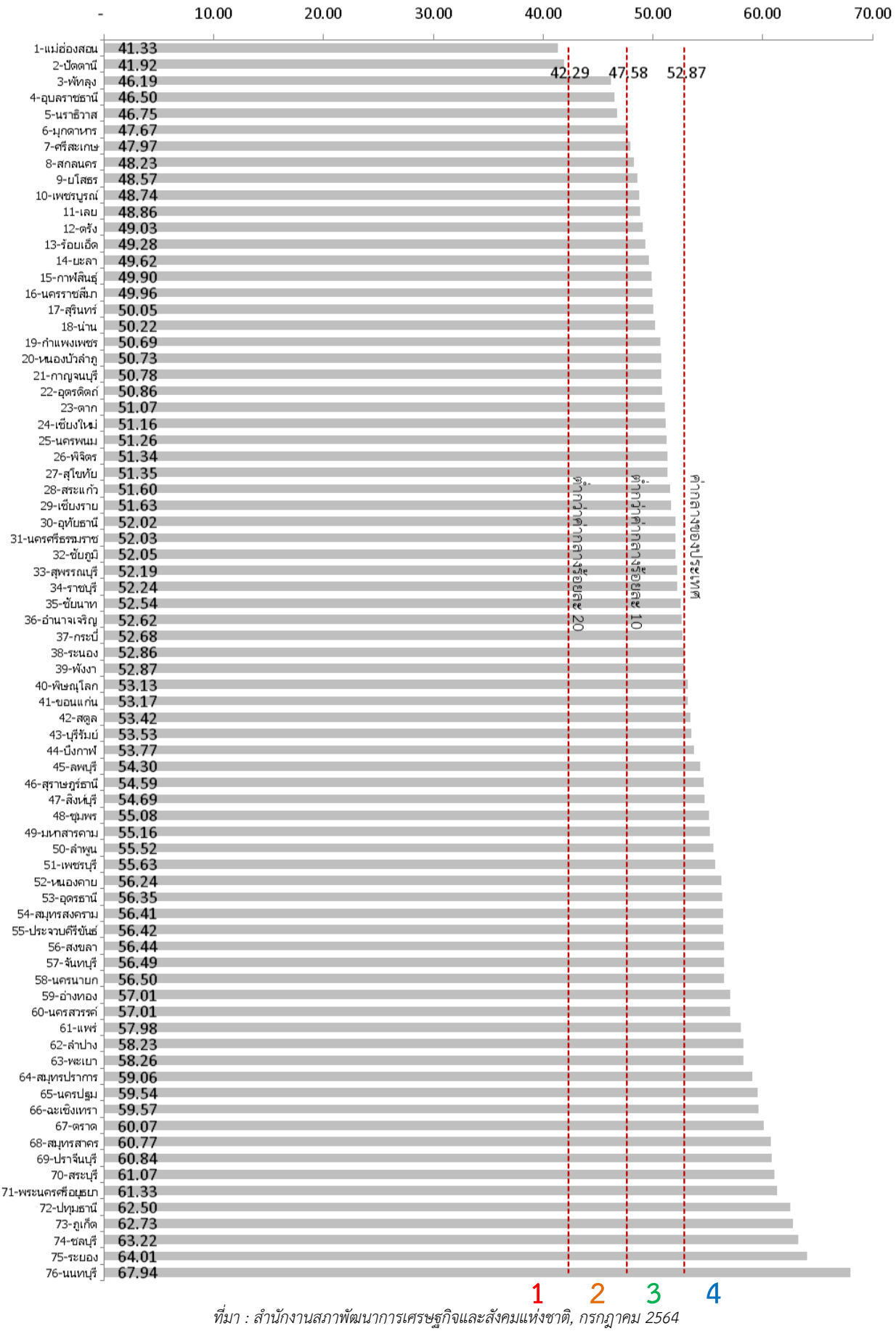
กลุ่มที่ 1 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเหลื่อมล้ำสูง ยังขาดความพร้อมและต้องได้รับการ สนับสนุนอย่างเร่งด่วน ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ มากกว่าร้อยละ 20

กลุ่มที่ 2 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพแต่ยังมีข้อจำกัดที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ระหว่างร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 20

กลุ่มที่ 3 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีศักยภาพและพร้อมที่จะพัฒนา ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนี ผสม ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่เกินร้อยละ 10

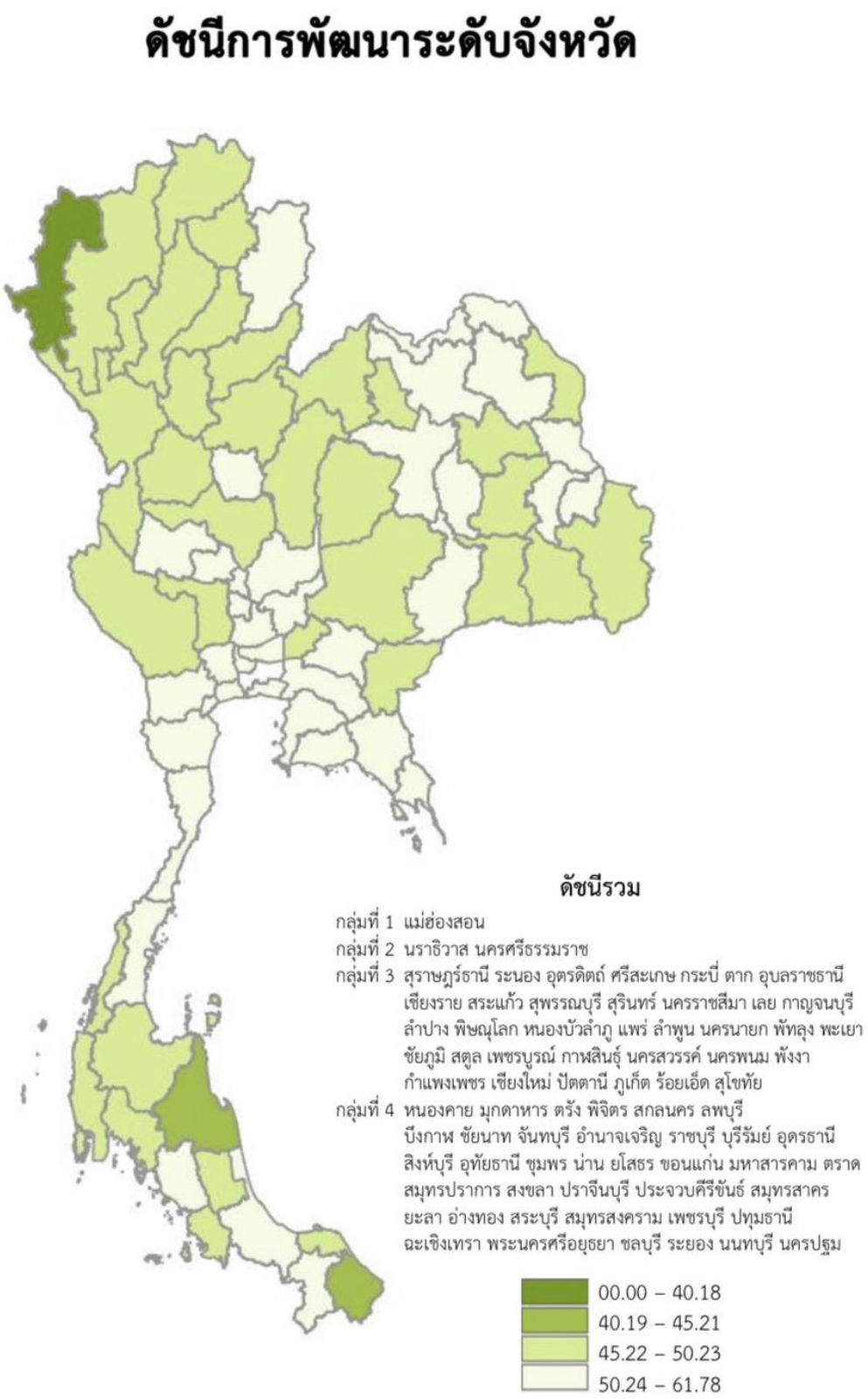
กลุ่มที่ 4 เป็นพื้นที่/จังหวัดที่มีความเข้มแข็งและพร้อมขยายผลไปภายนอก ได้แก่ จังหวัดที่มีค่าดัชนีผสม สูงกว่าค่ากลางของประเทศ

แผนภูมิที่ 2.20 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด



ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรกฎาคม 2564

รูปภาพที่ 2.4 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัด

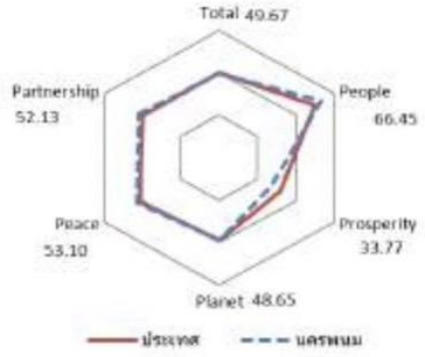


ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กันยายน 2566

2.1.25.3 ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของจังหวัดนครพนม

แผนภูมิที่ 2.21 แสดงดัชนีรวมการพัฒนาจังหวัดนครพนม





มิติการพัฒนา	ค่ากลางของประเทศ					นครพนม				
	2560	2561	2562	2563	2564	2560	2561	2562	2563	2564
ภาพรวม	48.71	48.64	52.02	49.25	50.23	45.35	46.23	51.17	49.68	49.67
ด้านการพัฒนาคน (People)	60.97	63.27	63.81	64.05	62.08	55.05	60.05	60.03	65.57	66.45
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)	45.41	46.27	45.22	38.31	39.80	40.11	43.35	45.06	35.81	33.77
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	49.96	49.50	48.46	47.92	48.69	46.94	45.23	46.10	47.65	48.65
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)	55.67	56.33	59.80	52.53	51.50	62.08	59.86	66.15	54.38	53.10
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)	36.04	35.37	46.77	45.29	49.90	29.82	29.98	42.54	49.73	52.13

หมายเหตุ: * ตัวชี้วัดที่มีการผกผันข้อมูล

** ตัวชี้วัดที่มีการเก็บข้อมูลล่าสุดปี 2563

*** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2560 2562 2564

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กันยายน 2566

ตารางที่ 2.61 ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดของจังหวัดนครพนม ตัวชี้วัดมิติ 5 มิติ 34 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					นครพนม				
	2560	2561	2562	2563	2564	2560	2561	2562	2563	2564
ด้านการพัฒนาคน (People)										
PP_01 สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)*	8.36	8.65	6.25	6.75	5.62	29.47	16.85	13.18	19.65	12.95
PP_02 ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ)*, **	9.95	10.19	9.78	9.39	9.68	9.73	10.11	8.84	9.49	9.40
PP_03 เด็ก 0-5 ปีที่มีพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ)	96.08	96.56	97.54	89.83	84.19	97.76	96.89	97.35	88.49	83.08
PP_04 อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี (ต่อปชก.หญิงอายุ 15-19 ปีพันคน)*	40.54	35.13	31.64	29.13	25.41	35.55	33.55	32.41	30.03	25.70
PP_05 ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)*	29.53	30.99	32.57	31.88	33.46	17.41	18.63	20.39	21.26	21.40
PP_06 อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)*	2,676	2,549	2,350	2,610	2,450	4,804	4,119	4,146	4,265	4,020
PP_07 การเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	74.47	76.51	73.70	75.30	77.39	71.02	67.79	66.92	69.38	70.93
PP_08 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)	7.98	7.97	8.06	8.19	8.37	7.79	7.93	7.79	8.30	8.42
PP_09 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-NET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (คะแนน)	31.89	33.60	31.06	32.73	31.70	28.71	30.68	28.73	29.06	28.74
ด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)										
PT_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของเดือนของครัวเรือนในจังหวัด (ร้อยละ)***	0.13	3.06	-0.91	3.05	5.79	0.19	9.42	47.98	4.78	-20.94
PT_02 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์จังหวัด (ร้อยละ)	4.13	3.86	-0.08	-4.04	1.87	0.68	-2.43	2.13	3.23	3.95
PT_03 มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)	104,985	109,077	111,628	109,661	113,247	76,113	75,348	79,499	82,799	87,122
PT_04 อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)	10.49	8.46	1.67	-54.13	-53.90	12.89	11.91	2.14	-45.80	-54.27
PT_05 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	1.01	0.88	0.86	1.31	1.61	2.13	1.71	2.30	2.22	3.10
PT_06 อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)*, ***	0.63	0.62	0.58	0.62	0.69	1.02	0.83	0.84	0.83	0.92
PT_07 ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)	113,618	118,262	120,953	117,101	118,741	85,586	85,148	89,455	87,650	89,234
PT_08 แรงงานที่มีหลักประกันทางสังคม (ร้อยละ)	20.80	23.26	24.93	26.14	31.00	13.41	15.04	17.11	18.28	19.28
PT_09 ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง (ร้อยละ)	80.94	82.93	81.87	84.64	83.81	93.18	94.17	91.81	87.18	89.74
PT_10 หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	59.64	60.07	62.49	62.89	61.69	66.82	69.70	72.57	68.42	64.29
PT_11 สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้*, ***	0.420	0.413	0.408	0.412	0.407	0.485	0.469	0.564	0.488	0.432
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)										
PN_01 อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)	0.12	0.42	0.08	-0.06	-0.06	-1.46	0.63	-1.53	-1.17	-1.61
PN_02 สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	29.25	22.24	16.81	20.08	20.01	13.04	4.79	3.42	12.05	13.33
PN_03 ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)	16.35	16.42	16.66	16.35	17.27	16.35	16.29	16.43	16.50	16.55
PN_04 ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ (ร้อยละ)*	0.45	0.11	0.38	0.45	0.97	4.52	2.61	0.00	0.15	0.00
PN_05 อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ (เรื่องต่อประชากรแสนคน)*	0.57	0.55	0.31	0.52	0.31	0.00	0.28	0.14	0.28	0.00
ด้านสันติภาพและยุติธรรม (Peace)										
PC_01 การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (รายต่อปชก.แสนคน)*	105.28	95.67	80.15	76.43	79.04	43.87	50.64	42.55	37.79	42.40
PC_02 จำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติด (ต่อแสนคน)*	509.57	510.16	561.17	504.27	518.20	267.40	267.12	269.63	360.57	469.01
PC_03 จำนวนผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด (ต่อแสนคน)	252.31	304.60	337.87	292.19	250.87	237.73	173.90	179.66	178.89	238.34
PC_04 จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ต่อแสนคน)	276.83	267.98	268.05	273.41	260.59	187.74	189.63	186.47	184.19	195.11
PC_05 การฆ่าตัวตายสำเร็จ (รายต่อประชากรแสนคน)*	6.96	7.67	9.19	10.57	10.47	5.03	5.02	10.46	11.30	11.18
ด้านความเป็นหุ้นส่วนพัฒนา (Partnership)										
PS_01 ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	46.82	50.79	60.90	74.77	83.07	37.62	42.98	57.63	77.55	84.03
PS_02 ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (ร้อยละ)	11.79	11.01	11.56	8.89	8.29	8.96	8.04	8.41	7.58	7.04
PS_03 ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (ร้อยละ)	77.96	70.14	71.87	59.53	69.82	70.69	65.43	77.38	75.08	75.92
PS_04 จำนวนองค์กรชุมชน (แห่งต่อประชากรแสนคน)	127.39	129.32	285.04	297.86	298.92	212.81	219.54	317.05	337.98	338.06

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กันยายน 2566

นครพนม : เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

2.1.26 ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคนประจำปีงบประมาณ 2564 โดยจำแนกข้อมูลออกเป็น 8 ด้าน พิจารณาจากค่าดัชนีความก้าวหน้าน้อย 0.000 - ค่าดัชนีความก้าวหน้ามาก 1.000 ดังนี้

ตารางที่ 2.62 แสดงดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) จังหวัดนครพนม

มิติย่อย	คะแนน			ลำดับที่		
	2561	2562	2564	2561	2562	2564
ดัชนีย่อยด้านสุขภาพ	0.7167	0.6699	0.6519	16	16	30
ดัชนีย่อยด้านการศึกษา	0.4400	0.4248	0.4359	61	57	64
ดัชนีย่อยด้านชีวิตการทำงาน	0.6972	0.6901	0.6379	61	56	67
ดัชนีย่อยด้านรายได้	0.6117	0.6149	0.6033	76	67	67
ดัชนีย่อยด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	0.7233	0.7293	0.7271	16	17	26
ดัชนีย่อยด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	0.6742	0.7079	0.7273	50	10	6
ดัชนีย่อยด้านคมนาคมและการสื่อสาร	0.6474	0.6791	0.7824	37	25	26
ดัชนีย่อยด้านการมีส่วนร่วม	0.5802	0.6052	0.5845	9	36	36
ดัชนีความก้าวหน้าของคน	**0.6294**	**0.6327**	**0.6345**	**52**	**31**	**44**

(ที่มา : ดัชนีความก้าวหน้าของคนประจำปี 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

ตารางที่ 2.63 แสดงข้อมูลตัวชี้วัดรายมิติ

มิติ	รายการตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลตัวชี้วัด			ลำดับที่		
			2561	2562	2564	2561	2562	2564
ด้านสุขภาพ	- ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์	ร้อยละ	10.11	8.84	-	50	71	67
	- ประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน	ร้อยละ	8.38	8.97	-	41	37	42
	- ประชากรที่พิการ	ร้อยละ	3.20	3.25	3.31	50	48	46
	- การฆ่าตัวตายสำเร็จ	รายต่อประชากรแสนคน	5.02	10.46	-	31	53	46
ด้านการศึกษา	- จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	ปี	7.79	7.79	8.42	62	65	53
	- อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา	ร้อยละ	67.79	66.92	-	31	27	31
	- เด็ก 0-5 ปี ทีมีพัฒนาการสมวัย	คะแนน	83.69	88.52	83.08	77	59	76
	- คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ร้อยละ	30.68	28.73	28.74	61	54	57
ด้านชีวิตการงาน	- อัตราการว่างงาน	ร้อยละ	1.71	2.30	3.10	4	8	29
	- อัตราการทำงานต่ำระดับ	ร้อยละ	0.96	1.40	3.54	35	38	57
	- แรงงานที่มีประกันสังคม	ร้อยละ	16.14	18.27	20.44	54	53	53
	- อัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	ต่อลูกจ้าง 100 คน	3.32	1.68	-	13	13	8
ด้านเศรษฐกิจ	- ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว (บาท)	บาท	75,348	79,495	-	72	72	71
	- สัดส่วนประชากรยากจน (ร้อยละ)	ร้อยละ	16.85	13.18	12.95	48	48	48
	- ครัวเรือนที่มีหนี้สินเพื่อการอุปโภคบริโภค (ร้อยละ)	ร้อยละ	37.60	37.47	41.22	71	70	75
	- ดัชนีความไม่เสมอภาคด้านรายจ่าย (ร้อยละ)	ร้อยละ	31.77	33.10	33.20	44	23	9
ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม	- ครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยใช้วัสดุคงทนและเป็นของตนเอง	ร้อยละ	94.17	91.81	89.74	5	6	5
	- สัดส่วนกำลังติดตั้งไฟฟ้าทดแทนต่อการใช้พลังงานไฟฟ้ารวม	(กิโลวัตต์ต่อ 1,000 กิกะวัตต์)	42.55	39.01	-	47	50	50

มิติ	รายการตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลตัวชี้วัด			ลำดับที่		
			2561	2562	2564	2561	2562	2564
	- อัตราการร้องเรียนปัญหามลพิษ	(เรื่องต่อประชากรแสนคน)	0.28	0.14	0.14	12	35	28
	- ประชากรที่ประสบภัยพิบัติ	ร้อยละ	2.61	0.00		73	47	5
ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน	-เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	ร้อยละ	4..29	3.64	1.57	47	42	42
	- ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยว	ร้อยละ	6.95	6.17	6.06	23	50	23
	- ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว	ร้อยละ	6.32	6.45	8.53	27	35	33
	- การแจ้งความคดี ชีวิตร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	รายต่อประชากรแสนคน	50.64	42.55	42.40	18	47	9
ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร	- หมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี	ร้อยละ	69.70	72.57	64.29	42	27	30
	- อัตราการตายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน	รายต่อประชากรแสนคน	19.39	24.95	23.62	30	27	27
	- ประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ	ร้อยละ	83.88	83.90	95.84	75	75	30
	- ประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	ร้อยละ	42.98	57.63	84.03	77	63	38
ด้านการมีส่วนร่วม	- ประชากรที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	-	69.20	-	7	74	74
	- จำนวนองค์กรชุมชน	แห่งต่อประชากรแสนคน	219.54	317.05	338.06	51	61	62
	- ครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม / องค์กรในท้องถิ่น	ร้อยละ	91.48	91.93	83.65	7	3	1
	- ครัวเรือนที่มีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	ร้อยละ	100.00	100.00	99.85	3	9	11

(ที่มา : ดัชนีความก้าวหน้าของคนประจำปี 2564 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

2.1.26.1 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านสุขภาพ มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.7167 0.6699 และ 0.6519 ตามลำดับ

2.1.26.2 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านการศึกษา มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.4400 0.4282 และ 0.4659 ตามลำดับ

2.1.26.3 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านชีวิตการงาน มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.6972 0.6901 และ 0.6979 ตามลำดับ

2.1.26.4 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านด้านเศรษฐกิจ มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.6117 0.6149 และ 0.6033 ตามลำดับ

2.1.26.5 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแว้มล้อม มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.7233 0.7293 และ 0.7217 ตามลำดับ

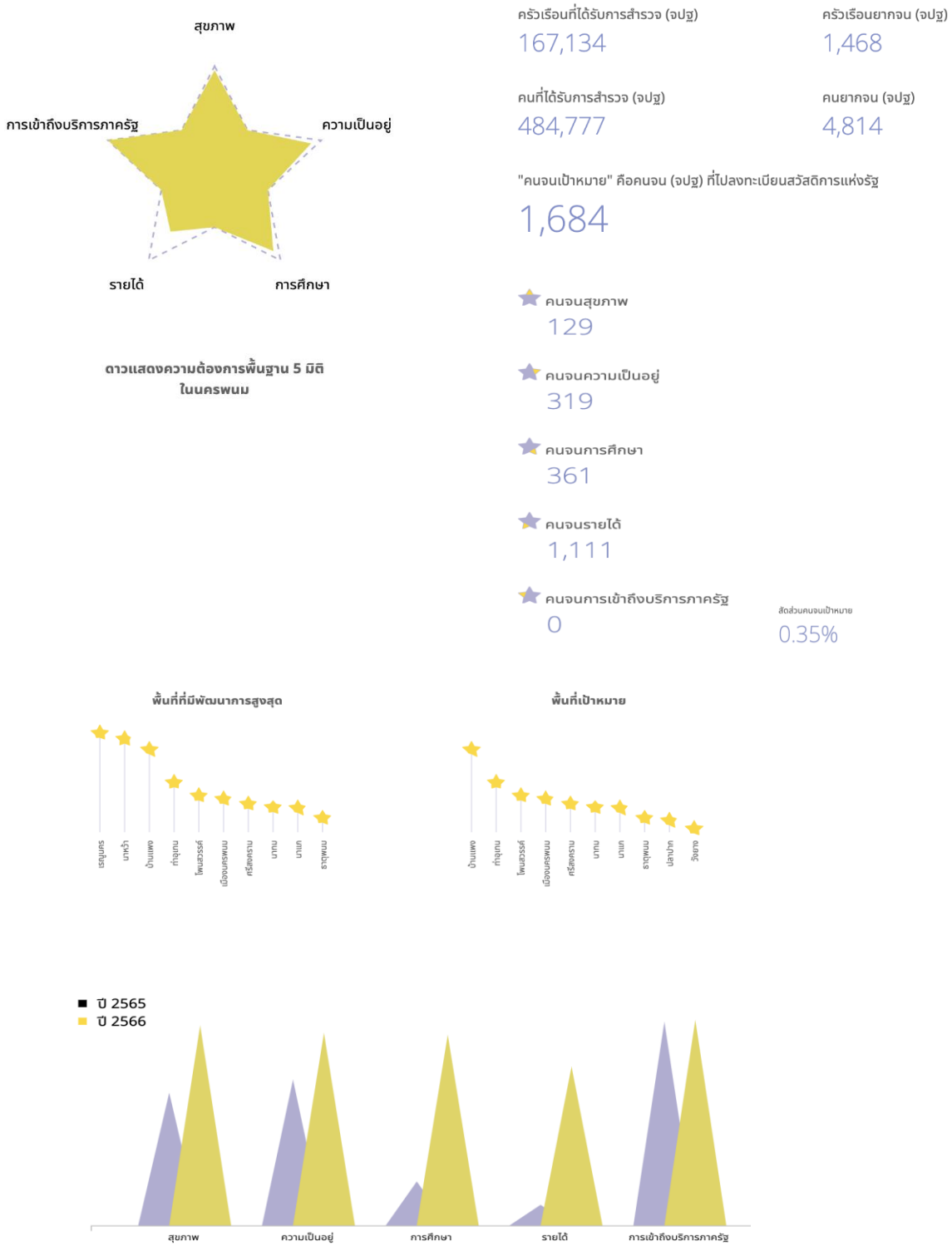
2.1.26.6 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.6742 0.7097 และ 0.7273 ตามลำดับ

2.1.26.7 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านการคมนาคมและการสื่อสาร มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.6474 0.6791 และ 0.7824 ตามลำดับ

2.1.26.8 ความก้าวหน้าการพัฒนาคนในด้านการมีส่วนร่วม มีค่าดัชนีความก้าวหน้าในปี 2561 2562 และปี 2564 คือ 0.5802 0.6052 และ 0.5845 ตามลำดับ

2.1.27 ข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP)

แผนภูมิที่ 2.22 ข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) จังหวัดนครพนม



ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม อัพเดทข้อมูลล่าสุด 25 ม.ค. 2566

จังหวัดนครพนม สำรวจประชากรจำนวน 484,777 คน มีค่าดัชนีประชากรตกเกณฑ์ความยากจนหลายมิติ (MPI) จำนวน 4,814 คน ของประชากรทั้งหมด ซึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพ 129 คน มีปัญหาด้านความเป็นอยู่ 319 คน มีปัญหาด้านการศึกษา 361 คน และมีปัญหาด้านการเงิน 1,111 คน โดยอำเภอที่มีคนจนมากที่สุด คือ อำเภอธาตุพนม มีคนจน 683 คน และอำเภอที่มีคนจนน้อยที่สุดคือ อำเภอวังยาง มีคนจน 8 คน

ทั้งนี้ สัดส่วนคนจนของแต่ละอำเภอ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี 2565/2566 มีสัดส่วนดังนี้

(1) อำเภอเรณูนคร ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 4.44% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.10%
(2) อำเภอนาหว้า ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 4.16% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.06%
(3) อำเภอบ้านแพง ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 4.20% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.58%
(4) อำเภอท่าอุเทน ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 2.41% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.24%
(5) อำเภอโพนสวรรค์ ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 1.78% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.18%
(6) อำเภอเมืองนครพนม ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 1.53% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.08%
(7) อำเภอศรีสงคราม ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 2.12% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.88%
(8) อำเภอนาทม ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 1.18% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.10%
(9) อำเภอนาแก ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 1.12% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.07%
(10) อำเภอธาตุพนม ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 1.90% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 1.29%
(11) อำเภอปลาปากปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 0.70% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.20%
(12) อำเภอวังยาง ปี 2565 มีสัดส่วนคนจน 0.22% ปี 2566 มีสัดส่วนคนจน 0.08%

2.2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)		
“นครพนมเมืองแห่งความสุขและการเรียนรู้ เคียงคู่เศรษฐกิจสีเขียว”		
ด้าน	**แนวทางการพัฒนา**	**แผนดำเนินงานที่สำคัญ**
เศรษฐกิจ	ศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุด แห่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- นครมิ่งมงคล - MICE เมืองรอง
	ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่วิถีเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- Pilot Plant - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ (ข้าว ปลา โคเนื้อ ผลไม้ ผ้าและหัตถกรรม) - Smart Agriculture (เกษตรกร และระบบการจัดการ)
	ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ (Retirement Community) - Logistics Hub
สังคม	เมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี	- นครพนมเมืองสุขภาพดี - นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) - นครแห่งความสุข
สิ่งแวดล้อม	บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำโขง	- เพิ่มพื้นที่สีเขียว - บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี - ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ - พลังงานทดแทน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ และโครงการที่จำเป็นต้องผลักดัน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
เศรษฐกิจ	- นครมิ่งมงคล - Pilot Plant ระยะที่ 1 - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture	- Pilot Plant ระยะที่ 2 - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ (Sand Box) - Logistics Hub	- MICE เมืองรอง - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์) -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ - Logistics Hub	- สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ -Smart Agriculture - เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ - Logistics Hub
สังคม	-นครพนมเมืองสุขภาพดี -นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองสุขภาพดี -นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข	-นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City /Free WIFI) - นครแห่งความสุข
สิ่งแวดล้อม	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน	-บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (ขยะ/น้ำเสีย/PM2.5/บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ/ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) - พลังงานทดแทน

แผนที่นำทาง (Roadmap)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี

2571 - 2575

ศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุดแห่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี สู่วิถีเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 2 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเติบโต (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 4 รายได้สุทธิต่อครัวเรือนเกษตรกร (บาทต่อครัวเรือน)

แผนงานที่สำคัญ

- นครมิ่งมงคล
- MICE เมืองรอง
- Pilot Plant
- Smart Agriculture (เกษตรกร และระบบการ จัดการ)
- สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ (ข้าว ปลา โคเนื้อ ผลไม้ ผ้า และหัตถกรรม)

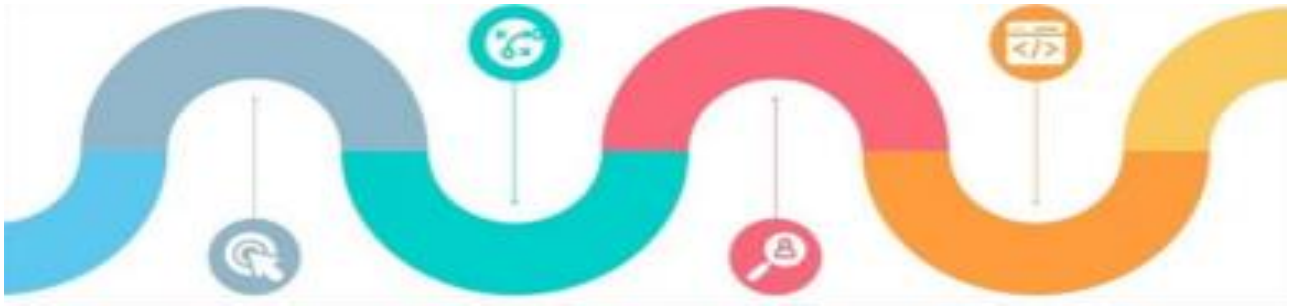
2580 - 2585

บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำโขง

ตัวชี้วัดที่ 1 พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนวันที่มีค่า PM 2.5 สูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน (ไม่เกิน วัน/ปี)
ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนครัวเรือนที่ใช้พลังงานทดแทน (ร้อยละ)

แผนงานที่สำคัญ

- เพิ่มพื้นที่สีเขียว
- บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี
- ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- พลังงานทดแทน



2566 - 2570

เมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัดที่ 1 อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ไม่เกิน (อัตราต่อแสน)
ตัวชี้วัดที่ 2 อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (ปี)
ตัวชี้วัดที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6) สูงขึ้น (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 4 ร้อยละการจับกุมผู้กระทำความผิดตามคดีอาญา

แผนงานที่สำคัญ

- นครพนมเมืองสุขภาพดี
- นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City)
- นครแห่งความสุข

2576 - 2580

ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ตัวชี้วัดที่ 1 มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ตัวชี้วัดที่ 2 มูลค่าการลงทุนรวมในจังหวัดขยายตัว (ร้อยละ)

แผนงานที่สำคัญ

- เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่
- เมืองเกษียณสำราญ (Retirement Community)
- Logistics Hub

2.3 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

" เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง "

2.4 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

" ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 (ฐานปี 64 = 87,122 บาท/คน/ปี) "

2.5 ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ						
เป้าประสงค์	เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า	2	3	4	5	6	4.2
2. ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า	3	5	7	8	9	6.2
3. จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล	-	100	100	100	100	400
4. ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME หรือวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล	-	10	10	10	10	40
แนวทางการพัฒนา	1.1 พัฒนาคุณภาพ บุคลากร แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย สินค้า และมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว 1.2 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณี ศาสนาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ เชิงกีฬา เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้อง การท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism 1.3 บริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงในท้องถิ่น ในประเทศและต่างประเทศ 1.4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism 1.5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ 1.6 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า					

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	
	1.7 การส่งเสริมและผลักดันการขึ้นทะเบียนพระธาตุพนมเป็นมรดกโลก
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 2 โครงการส่งเสริมงานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสำคัญของจังหวัดนครพนม 3. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม 4. โครงการบูรณาการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 5. โครงการส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 6. โครงการแพทย์ทางไกลเพื่อพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 7. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
เป้าประสงค์	คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้น ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี สู่วิถีเกษตรที่ยั่งยืน					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ	51	51	51	51	51	51
2. ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ยื่นขอรับการรับรองผ่านการรับรองมาตรฐาน	80	80	80	80	80	80
3. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร/ครัวเรือน/ปี	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
4. ร้อยละของเกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต	30	35	40	45	50	40
5. เพิ่มพื้นที่ชลประทานไม่น้อยกว่าปีละ (ไร่)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
6. จำนวนพื้นที่ที่มีการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู(ไร่)	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
แนวทางการพัฒนา	2.1 พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งเชื่อมโยงเครือข่ายให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรกร 2.2 ส่งเสริมการผลิตสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรมูลค่าสูง และจัดการตลาดสินค้าเกษตร 2.3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัลด้านการผลิตสินค้า และแปรรูปทางการเกษตรที่เหมาะสม ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2.4 ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ					

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร 2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม อย่างสร้างสรรค์สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model 3. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน						
เป้าประสงค์	เป็นเส้นทางการค้าชายแดนและการลงทุน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	3
2. มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
3. ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่มาลงทุนในจังหวัดนครพนม	3	3	3	3	3	3
4. ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนา	5	5	5	5	5	5
5. จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล	-	100	100	100	100	400
6. ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดห่วงโซ่มูลค่า	-	10	10	10	10	40
แนวทางการพัฒนา	3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.2 พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือทางการค้าการลงทุนในประเทศภูมิภาคอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.3 ส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3.4 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล 3.5 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดห่วงโซ่มูลค่า					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม 2. โครงการซ่อมสร้างถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน 3 โครงการซ่อมสร้างปรับปรุงโครงสร้างทาง ถนนโครงข่ายทางหลวงชนบท					

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน	
	4 โครงการส่งเสริมแปรรูปสินค้าเกษตรและยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ 5 โครงการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไทย และระบบควบคุมภายในสินค้า เพื่อส่งเสริมและยกระดับสินค้ากให้ได้มาตรฐาน GI 6 โครงการส่งเสริมการผลิต ต่อยอด หัตถอุตสาหกรรมชุมชนต้นกก นครพนมด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืน 7 โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าอัตลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนมพนม ตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อยกระดับสู่ความเป็นสินค้าพรีเมี่ยมมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน						
เป้าประสงค์	สังคมน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขอย่างยั่งยืน					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 มีคะแนน O-Net แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา	80	85	90	95	100	100
2. ร้อยละของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้เข้าศึกษา	80	85	90	95	100	100
3. ร้อยละของคนพิการในวัยเรียน (3-18 ปี) ได้รับบริการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น	100	100	100	100	100	100
4. ร้อยละของครูและผู้เรียนระดับพื้นฐานอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะ (skill) ของ World Economic Forum (WEF) (reskill, upskill)	5	10	15	20	25	25
5. ร้อยละของครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. คงเหลือ	50	55	50	50	50	50
6. ร้อยละของปัญหาด้านสังคมของผู้สูงอายุลดลง (4 มิติ ได้แก่ สุขภาพร่างกาย เศรษฐกิจ สังคม การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม)	20	20	20	20	20	20
7 จำนวนของศูนย์ ศพอส./ชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชน มีการขับเคลื่อนงานเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	30	35	40	45	50	50
8. ร้อยละของคนพิการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ	80	80	80	80	80	80
9. ร้อยละการขับเคลื่อนของเครือข่ายเด็กและเยาวชน	50	50	50	50	50	50

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน						
10. ร้อยละของแรงงานทุกช่วงวัยนอกระบบภาคเกษตรกรรม เข้าถึงบริการด้านแรงงานได้รับความคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคม (มาตรา 40)	10	15	20	25	30	35
แนวทางการพัฒนา	4.1 ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา 4.2 เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-friendly Living) ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ 4.3 ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย 4.4 ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ สร้างสรรค์นวัตกรรม 4.5 ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลบุคลากรภาครัฐในพื้นที่ 4.6 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่ 4.7 สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาชุมชน					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพด้วยนวัตกรรมอย่างครบวงจรภายใต้ BCG โมเดลเพื่อยกระดับรายได้ของชุมชนอย่างยั่งยืน 2. โครงการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ “นครพนม สร้างสังคมอุดมสุข บำบัดทุกข์ด้วยชุมชนท้องถิ่น” 3. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภาพแรงงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย 4. โครงการนครพนม สังคมแห่งการเรียนรู้ทุกช่วงวัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน 5. โครงการพัฒนานิเวศริมโขงสู่การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์ 6. โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 7. โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE 8. โครงการศูนย์เรียนรู้ “ภูมิปัญญาผ้าไทย วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน					

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย						
เป้าประสงค์	นครพนมเมืองแห่งความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. ร้อยละการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน (ค่าพื้นฐาน = 118)	100	100	100	100	100	100
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด ร้อยละ 5 ต่อปี (ค่าพื้นฐาน = 715)	5 (715 หมู่บ้าน)	5 (750 หมู่บ้าน)	5 (787 หมู่บ้าน)	5 (826 หมู่บ้าน)	5 (867 หมู่บ้าน)	5 (867 หมู่บ้าน)
3. ร้อยละการจับกุมผู้กระทำความผิดตามคดีอาญา 4 กลุ่ม						
(1) คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	78.14	80	80	80	80	80
(2) คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	58.75	60	60	60	60	60

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย						
4. ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	80	80	80	80	80	80
5. จำนวนครั้งที่สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในระดับอำเภอกับเมือง ระดับจังหวัดกับแขวง หน่วยกำลังในพื้นที่ อย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี	6	6	6	6	6	6
แนวทางการพัฒนา	5.1 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในหมู่บ้าน/ชุมชน 5.2 เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ 5.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 5.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านความมั่นคง					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม 2. โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน จังหวัดนครพนม 3. โครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ 4. โครงการจัดระเบียบเรือตามลำแม่น้ำโขง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568					

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน						
เป้าประสงค์	นครพนมเมืองพัฒนาที่ลดมลพิษและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ต้นแบบการบริหารจัดการแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงพื้นที่ชุ่มน้ำโลก					
ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	**ค่าเป้าหมาย**					
	66	**67**	**68**	**69**	**70**	**66-70**
1. เพิ่มพื้นที่สีเขียวของจังหวัด (จำนวนไร่/ปี)	2,000	5,000	5,000	5,000	5,000	22,000
2. ป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ ให้คงความสมบูรณ์ (ไร่)	487,558	487,558	487,558	487,558	487,558	487,558
3. อปท./โรงเรียน ที่มีผลการดำเนินงานดี และได้รับป้ายพระราชทาน อพ.สธ.	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	5/5
4. จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐานลดลง (ร้อยละของปีฐาน: ฐานปี 2565	10	20	20	20	20	20
5. จำนวนพื้นที่ ที่ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น (จำนวนไร่/ปี)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
6. มีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบและบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน	1	1	1	1	1	1

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน						
7. มีแผนงานในการศึกษาและรวบรวมฐานข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำ(พื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น)	1	1	1	1	1	5
8. จำนวนครัวเรือนที่ได้ใช้พลังงานทดแทน (ร้อยละ) (ค่าฐานปี 2565=716,652 ครัวเรือน)	1	1	1	1	1	5
9. มีเครือข่ายและพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะชุมชนอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น (แห่ง/ปี)	12	12	12	12	12	60
10.ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อแก้ปัญหาสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพนม (ร้อยละที่ลด จากปีฐาน ปี 2562)	-	10	15	20	25	25
แนวทางการพัฒนา	6.1 สนับสนุนกล้าไม้ เพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่รัฐและเอกชน 6.2 สร้างการมีส่วนร่วม และสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6.3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เพียงพอ และรักษาระบบสมดุลนิเวศน์แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ 6.4 แก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม(หมอกควัน / ฝุ่น PM.2.5,ขยะมูลฝอย,น้ำเสียชุมชน ฯลฯ) 6.5 สนับสนุนและส่งเสริมการขับเคลื่อนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช (อพ.สธ.) ของจังหวัด 6.6 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโลกร้อน 6.7 การส่งเสริมพลังงานทดแทน (พลังงานแสงอาทิตย์, พลังงานชีวมวล,ไบโอแก๊ส, พลังงานไฟฟ้าจากขยะ ฯลฯ)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	1. โครงการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวของจังหวัดนครพนม 2. โครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพนนม 3. โครงการชุมชนต้นแบบลดการเผาเศษผลผลิตทางการเกษตรและเฝ้าระวังปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 จังหวัดนครพนม 4. โครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรท้องถิ่นของแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม และการใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.) 5. โครงการยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน 6. โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมพลังงาน “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01” 7. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทาง และปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม					

แบบ จ.1

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

จังหวัดนครพนม

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “ *เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง* ”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
1. การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	1.1 ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า	2	3	4	5	6	4.2
	1.2 ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า	3	5	7	8	9	6.4
	1.3 จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล	-	100	100	100	100	400
	1.4 ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME หรือวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล	-	10	10	10	10	40
2. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	2.1 สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ	51	51	51	51	51	51
	2.2 ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ยื่นขอรับการรับรอง ผ่านการรับการรับรองมาตรฐาน	80	80	80	80	80	80
	2.3 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร/ครัวเรือน/ปี	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000
	2.4 ร้อยละของเกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิต	30	35	40	45	50	40
	2.5 เพิ่มพื้นที่ชลประทานไม่น้อยกว่าปีละ (ไร่)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
	2.6 จำนวนพื้นที่ที่มีการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน และพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์ และฟื้นฟู (ไร่)	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน	3.1. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	3	3	3	3	3	3
	3.2 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	5	5	5	5	5	5
	3.3 ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่มาลงทุนในจังหวัดนครพนม	3	3	3	3	3	3
	3.4 ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนา	5	5	5	5	5	5
	3.5 จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัล	-	100	100	100	100	400
	3.6 ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลตลอดห่วงโซ่มูลค่า		10	10	10	10	40
4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความมุขอย่างยั่งยืน	4.1 ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 มีคะแนน O-Net แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา	80	85	90	95	100	100
	4.2 ร้อยละของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้เข้าศึกษา	80	85	90	95	100	100
	4.3 ร้อยละของคนพิการในวัยเรียน (3-18 ปี) ได้รับบริการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น	100	100	100	100	100	100
	4.4 ร้อยละของครูและผู้เรียนระดับพื้นฐานอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะ (skill) ของ World Economic Forum (WEF) (reskill, upskill)	5	10	15	20	25	25

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
	4.5 ร้อยละของครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ.คงเหลือ	50	50	50	50	50	50
	4.6 ร้อยละของปัญหาด้านสังคมของผู้สูงอายุลดลง (4 มิติ ได้แก่ สุขภาพร่างกาย เศรษฐกิจ สังคม การปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม)	20	20	20	20	20	20
	4.7 จำนวนของศูนย์ ศพอส./ชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชน มีการขับเคลื่อนงานเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ	30	35	40	45	50	50
	4.8 ร้อยละของคนพิการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการ	80	80	80	80	80	80
	4.9 ร้อยละการขับเคลื่อนของเครือข่ายเด็กและเยาวชน	50	50	50	50	50	50
	4.10 ร้อยละของแรงงานทุกช่วงวัยนอกระบบภาคเกษตรกรรม เข้าถึงบริการด้านแรงงานได้รับความคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคม (มาตรา 40)	10	15	20	25	30	35
5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	5.1 ร้อยละการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่ชายแดน (ค่าพื้นฐาน = 118)	100	100	100	100	100	400
	5.2 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด ร้อยละ 5 ต่อปี (ค่าพื้นฐาน = 715)	5 (715 หมู่บ้าน)	5 (750 หมู่บ้าน)	5 (787 หมู่บ้าน)	5 (7826 หมู่บ้าน)	5 (867 หมู่บ้าน)	5 (867 หมู่บ้าน)
	5.3 ร้อยละการจับกุมผู้กระทำความผิดตามคดีอาญา 4 กลุ่ม						
	(1) คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	78.14	80	80	80	80	80
	(2) คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	58.75	60	60	60	60	60
	5.4 ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	80	80	80	80	80	80
	5.5 จำนวนครั้งที่สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในระดับอำเภอกับเมือง ระดับจังหวัดกับแขวง หน่วยกำลังในพื้นที่ อย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี	6	6	6	6	6	6

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	6.1. เพิ่มพื้นที่สีเขียวของจังหวัด (จำนวนไร่/ปี)	2,000	5,000	5,000	5,000	5,000	22,000
	6.2. ป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ ให้คงความสมบูรณ์ (ไร่)	487,558	473,725	473,725	473,725	473,725	473,725
	6.3 อปท./โรงเรียน ที่มีผลการดำเนินงานดี และได้รับป้ายพระราชทาน อพ.สธ.	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	5/5
	6.4.จำนวนวันที่ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐานลดลง (ร้อยละของปีฐาน : ปี 2565)	10	20	20	20	20	20
	6.5 จำนวนพื้นที่ ที่ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น (จำนวนไร่/ปี)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
	6.6. มีแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบและบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วน	1	1	1	1	1	1
	6.7. มีแผนงานในการศึกษาและรวบรวมฐานข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำ(พื้นที่ชุ่มน้ำแรมซ่าร์ไซต์ พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น)	1	1	1	1	1	5
	6.8.จำนวนครัวเรือนที่ใช้พลังงานทดแทน (ร้อยละ) (ค่าฐาน ปี 2565 = 716,652 ครัวเรือน)	1	1	1	1	1	5
	6.9. มีเครือข่ายและพื้นที่ต้นแบบการจัดการขยะชุมชนอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น (แห่ง/ปี)	12	12	12	12	12	60
	6.10. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพ. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพนม (ร้อยละที่ลด จากปีฐาน: ปี 2562)	-	10	15	20	25	25

สรุปแผนงาน/โครงการ

แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หน่วยงาน : บาท

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ปี 2566	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ปี 2567	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ปี 2568	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ปี 2569	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ปี 2570	จำนวนโครงการ 5 ปี	รวมงบประมาณ 5 ปี 2566-2570
1	การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	5	273,912,000	14	751,975,000	**16**	**679,307,000**	10	195,264,000	4	95,420,000	49	**1,995,878,000**
2	การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	27	134,528,000	22	3,702,442,000	**76**	**3,450,966,900**	12	13,419,000	13	39,225,000	150	**7,340,580,900**
3	การพัฒนาการค้าและการลงทุน	7	105,311,000	7	5,461,735,000	**21**	**615,146,000**	2	12,490,000	2	79,200,000	39	**6,273,882,000**
4	การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	26	200,280,000	4	11,217,000	**98**	**72,832,000**	69	30,213,000	70	31,267,000	267	**345,809,000**
5	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	5	33,189,000	4	6,340,000	**4**	**8,725,000**	3	6,900,000	2	4,200,000	18	**59,354,000**
6	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	11	29,199,000	5	545,487,000	**12**	**525,682,000**	1	2,510,000	3	14,725,000	32	**1,117,603,000**
	รวมทั้งสิ้น	**81**	**776,419,000**	**56**	**10,479,196,000**	**227**	**5,352,658,900**	97	260,796,000	94	264,037,000	555	**17,133,106,900**

ตารางจำแนกแหล่งงบประมาณ

แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเด็นการพัฒนา	แหล่งงบประมาณ								รวมทั้งสิ้น	
	จังหวัด		กระทรวง กรม		อปท.		เอกชน			
	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	5	270,593,000	-	-	11	408,714,000	-	-	16	679,307,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4	373,512,000	72	3,077,454,900	-	-	-	-	76	3,450,966,900
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าการลงทุน	7	114,580,000	11	494,866,000	3	5,700,000	-	-	21	615,146,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	8	36,426,000	88	29,806,000	2	6,600,000	-	-	98	72,832,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	4	8,725,000	-	-	-	-	-	-	4	8,725,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	7	20,602,000	-	-	5	505,080,000	-	-	12	525,682,000
รวม	35	824,438,000	171	3,602,126,900	21	926,094,000	-	-	227	5,352,658,900
รวมทั้งสิ้น	35	824,438,000	171	3,602,126,900	21	926,094,000	-	-	227	5,352,658,900

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการ (งบจังหวัด)				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการ	ยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บท	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ.2566-2570
รวมทั้งสิ้น 35 โครงการ						**824,438,000**			**824,438,000**
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 5 โครงการ						**270,593,000**			**270,593,000**
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด**	**-**	**-**	**181,493,000**	**-**	**-**	**181,493,000**
กิจกรรมหลักที่ 1.1 ยกระดับและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	4.15	1	ทางหลวงชนบทนครพนม	-		169,397,000	-	-	169,397,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.1 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.3023 บ้านหมูม่น - บ้านแพง อ.ท่าอุเทน อ.บ้านแพง จ.นครพนม			ทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.2 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.4064 บ้านหมูม่น ตำบลกุตาไก้ อ.นาทม จ.นครพนม			ทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.3 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.2010 บ้านเทพพนม - บ้านชะโนดใหญ่ อ.เมือง อ.ปลาปาก จ.นครพนม			ทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.4 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.2044 บ้านกุรุคุ - บ้านโพนสวรรค์ อ.เมือง อ.โพนสวรรค์ จ.นครพน			ทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.5 กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและปรับปรุงเกาะกลาง ทางหลวงหมายเลข 2417 ตอนควบคุม 0100 ตอน นาพระชัย-เซกา ระหว่าง กม. 6+900- กม. 38+745 (เป็นช่วงๆ)			แขวงทางหลวงนครพนม			9,991,000			9,991,000
กิจกรรมหลักที่ 1.1.6 กิจกรรมปรับปรุงการแบ่งทิศทางการจราจรเพื่อความปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 2425 ตอนควบคุม 0100 ตอนโคกศรีทอง-ต้นแหน			แขวงทางหลวงนครพนม			10,000,000			10,000,000
กิจกรรมที่ 1.1.7 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 จังหวัดนครพนม			แขวงทางหลวงนครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.8 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีวิทยาและไดโนเสาร์ “GeoPark Center @Tha Uthen”			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พนอม			40,000,000			40,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.9 ก่อสร้างอาคารที่พักอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูลังกา (น้ำตกตาดโพธิ์) 1. อาคารที่พักบริการนักท่องเที่ยว จำนวน 2 หลัง รวม 1,713,000 บาท 2. ถนนไปยังอาคารบริการนักท่องเที่ยว ระยะทาง 160 เมตร รวม 629,000 บาท			อุทยานแห่งชาติภูลังกา			2,342,000			2,342,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.10 ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการ และสิ่งก่อสร้าง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว 1.ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูลังกา (น้ำตกตาดโพธิ์) 2.ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่ ภก.1 (น้ำตกตาดขาม) 3. ปรับปรุงซ่อมแซมสะพานแขวน เพื่อบริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่ ภก.1 (น้ำตกตาดขาม)			อุทยานแห่งชาติภูลังกา			794,000			794,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.1.11 โครงการปรับทัศนียภาพพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจืดโลกของปลาแม่น้ำโขง			ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานครพนม			5,000,000			5,000,000

กิจกรรมที่ 1.1.12 ก่อสร้างอาคารบริการนักท่องเที่ยว บริเวณลานพระญาศรีสัตนาคราช ตำบลในเมือง อำเภอ			เทศบาลเมืองนครพนม			1,670,000			1,670,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	4.15	1		-		**4,400,000**	-	-	**4,400,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.1 เสริมสร้างพัฒนาศักยภาพทักษะการให้บริการนักท่องเที่ยว			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-	-	500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.2 การฝึกอบรมการใช้ Canva Application ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-	-	450,000	-	-	450,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.3 พัฒนาศักยภาพที่พักโฮมสเตย์ไทย สู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-	-	450,000	-	-	450,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.4 ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นจังหวัดนครพนม รุ่นที่ 2			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ	-	-	2,000,000	-	-	2,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.2.5 การอบรมเชิงปฏิบัติการ Food stylist to add value การจัดตกแต่งและออกแบบอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-	-	1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 กิจกรรมการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit)				-		**5,620,000**	**-**	**-**	**5,620,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.3.1 กิจกรรมจัดเก็บข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit) ประจำจังหวัดนครพนม			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	-		320,000	-	-	320,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3.2 จัดกิจกรรม FAM TRIP ส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit) ประจำจังหวัดนครพนม			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3.3 กิจกรรมการประกวดบายศรีพญานาคา "พญาศรีสัตตนาคราช" จังหวัดนครพนม			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		3,000,000	-	-	3,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.3.4 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีนาคา "ขบวนแห่บูชาพญาสัตตนาคา ผู้พิทักษ์พระธาตุพนม" วันสัตตนาคารำลึก			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		1,800,000	-	-	1,800,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 การยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง (BCG Happy Life Model) ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการนำเที่ยวท้องถิ่น (Local Tour Guide) ภายใต้แผนบูรณาการการท่องเที่ยวสมัยใหม่	4.15	1		**-**		**1,200,000**	**-**	**-**	**1,200,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง (BCG Happy Life Model) ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการนำเที่ยวท้องถิ่น (Local Tour Guide) ภายใต้แผนบูรณาการการท่องเที่ยวสมัยใหม่			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 1.4.2 กิจกรรมการเดินทาง FAM TRIP เพื่อศึกษาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	**-**		700,000	-	-	1,376,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 กิจกรรมการพัฒนาและยกระดับนักพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ (New Gen Tourism Developer) ประจำท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน ในจังหวัดนครพนม	4.15	1	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	-		**876,000**	-	-	**876,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1.5.1 กิจกรรมการฝึกอบรมโครงการผลิตนักพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ประจำท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน ในจังหวัดนครพนม รวมทั้งสิ้น 35 ชั่วโมง			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม	-		876,000	-	-	876,000
2.โครงการส่งเสริมและยกระดับงานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสำคัญของจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด**	**-**		**48,500,000**	**-**	**-**	**48,500,000**

กิจกรรมหลักที่ 2.1 ส่งเสริมและยกระดับงานประเพณีที่สำคัญจังหวัดนครพนม	4..15	1		-		**43,500,000**	-	-	**43,500,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.1 ส่งเสริมงานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม			สำนักงานจังหวัด	-		27,000,000	-	-	27,000,000
(1) การจัดงานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม วงเงิน 15,500,000 บาท - สนับสนุนกิจกรรมการจัดงานประเพณีไหลเรือไฟ วงเงิน 3,950,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ - สนับสนุนเรือไฟอำเภอ 12 อำเภอ ๆ ละ 300,000 วงเงิน 3,600,000 บาท หน่วยดำเนินการ อำเภอ 12 อำเภอ - เงินรางวัลการประกวดเรือไฟ วงเงิน 450,000 บาท หน่วยดำเนินการ ปกครองจังหวัด - จัดทำเรือไฟโชว์ จำนวน 4 ลำ ลำละ 500,000 บาท วงเงิน 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ ปกครองจังหวัด - จัดทำกระทงสาย วงเงิน 300,000 บาท หน่วยดำเนินการ ปกครองจังหวัด - เรือไฟโบราณ วงเงิน 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ - การจัดทำป้ายเส้นทางการจราจร สถานที่จอดรถและระเบียบการจราจร วงเงิน 300,000 บาท หน่วยดำเนินการ ตำรวจภูธรจังหวัด - การรักษาความปลอดภัยทางน้ำ วงเงิน 400,000 บาท หน่วยดำเนินการ นรข. - การจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านและดนตรีโปงลาง (แสง สี เสียง) วงเงิน 3,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ/วัฒนธรรมจังหวัด - การประชาสัมพันธ์การจัดงาน วงเงิน 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด			สำนักงานจังหวัด/อำเภอ 12 อำเภอ/ปกครองจังหวัด/ตำรวจภูธรจังหวัด/นรข./วัฒนธรรมจังหวัด/สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด	-		-	-	-	-
(2) การส่งเสริมและต่อยอดงานประเพณีไหลเรือไฟสู่นานาชาติ ด้วยการจัด "งานเทศกาลไม้ไผ่จังหวัดนครพนม" (NakhonPhanom Bamboo Festival) วงเงิน 11,500,000 บาท - การจัดนิทรรศการไม้ไผ่ (Bamboo Exhibition) ในประเด็นต่าง ๆ ให้สอดคล้องและส่งเสริมงานเทศกาลไหลเรือไฟให้สื่อสารเอกลักษณ์สู่สาธารณะและสามารถรองรับการท่องเที่ยวต่างชาติได้ เช่น เรื่องราวของไม้ไผ่ เรือไฟนครพนม เรือไฟโบราณ และอื่นๆ ภายใต้แนวคิด BCG Economy Model วงเงิน 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ - การจัดงานเทศกาลไม้ไผ่ (Bamboo Festival) โดยออกแบบงานสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งพื้นที่จัดงานให้ทันสมัย มีเอกลักษณ์ มีการแสดงแสงสีเสียง วงเงิน 5,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ - การจัดขบวนพาเหรดไม้ไผ่ การละเล่น ดนตรี และการแสดงที่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดงาน อาทิ ดนตรีเครื่องไม้ไผ่ ดนตรีคลาสิค ศิลปิน การแสดงท้องถิ่น วงเงิน 3,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ - การจัดแสดง แปรรูป และจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ วงเงิน 1,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สนจ.นพ				-		-	-	-	-
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.2 ส่งเสริมงานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช (Land Mark พญานาค) เชื่อมโยงการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขง			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		5,000,000	-	-	5,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.3 ส่งเสริมงานสงกรานต์เรณูนคร อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		1,500,000	-	-	1,500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.4 ส่งเสริมงานย้อนวิถีอีสาน สีสันแห่งวันวาน สงกรานต์นาทม ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.5 ส่งเสริมงานประเพณีออกพรรษา และชมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (บั้งไฟพญานาค) ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.6 ส่งเสริมงานสงกรานต์ "รวมใจไทโพนสวรรค์" อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.7 ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามประเพณี “งานประเพณีลอยกระทง 9 ชนเผ่า”			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.8 ส่งเสริมประเพณีแข่งเรือออกพรรษา อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000

กิจกรรมย่อยที่ 2.1.9 ส่งเสริมประเพณีบุญแข่งเรือยาว อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.10 ส่งเสริมงานประเพณีบุญเดือนสามอำเภอวังยาง ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.11 ส่งเสริมประเพณีบุญเดือนสาม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.12 ส่งเสริมงานประเพณีแข่งเรือหนองเครือเขา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.13 ส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีแข่งเรือพิมาน			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.14 ส่งเสริมงานรำลึกอนุสรณ์ประวัติศาสตร์ภูพานน้อย			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.1.15 ส่งเสริมสนับสนุนงานวันผู้ไทยโลก "ดูดอุเมืองเว" ประจำปี 2568			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		4,000,000	-	-	4,000,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม ชนเผ่า ชาติพันธุ์ เพื่อการท่องเที่ยว	4.15	1	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		**5,000,000**	-	-	**5,000,000**
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวงานประเพณีรวมใจไทแสก			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.2 ส่งเสริมงานประเพณี 5 ชนเผ่า "บุญเดือนสี่ ของดีนาหว้า"			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.3 ส่งเสริมงานวันรวมชนเผ่าไทนคร เพื่อการท่องเที่ยว 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		2,000,000	-	-	2,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 2.2.4 สานสัมพันธ์วัฒนธรรมชนเผ่า 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		2,000,000	-	-	2,000,000
- การอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานด้านวัฒนธรรม 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ นครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด			200,000			200,000
- จัดประกวด Influencer ท้องถิ่น โดยเจ้าของวัฒนธรรม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด			100,000			100,000
- กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารคดี หนังสือ/ E-book กลุ่มชาติพันธุ์ 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ นครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด			1,200,000			1,200,000
- นิทรรศการมีชีวิต ยลวีถีวัฒนธรรม 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด			500,000			500,000
3 โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด**	-		**10,300,000**	-	-	**9,300,000**
กิจกรรมหลักที่ 3.1 ส่งเสริมและยกระดับพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม เพื่อการท่องเที่ยว	4.15	1	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		6,800,000	-	-	6,800,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.1 กิจกรรมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เส้นทางไหว้พระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ			สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.2 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.3 ส่งเสริมรำบูชาพระธาตุพนมและส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.4 ส่งเสริมงานบุญเดือนสี่ (งานนมัสการพระธาตุเรณู) อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.5 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุภูลังกา			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		300,000	-	-	300,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.6 ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามประเพณีอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม (งานบุญเดือน 5 บูชาพระธาตุนคร)			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.7 ส่งเสริมงานประเพณีนมัสการพระธาตุศรีคุณและบุญมหาชาติประจำปี อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.8 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุโนนตาล ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.9 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุสิมมา ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.10 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุจำปา อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000

กิจกรรมย่อยที่ 3.1.11 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุโพนสวรรค์ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.1.12 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุนาเต่า อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม			สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ตำนานพระอุรังคธาตุ” จังหวัดนครพนม			สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม	-		**3,500,000**	-	-	**3,500,000**
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.1 การจัดการองค์ความรู้ตำนานพระอุรังคธาตุ			สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม	-		1,500,000	-	-	1,500,000
กิจกรรมย่อยที่ 3.2.2 เส้นทางการท่องเที่ยวและจุดหมายปลายทางเชิงวัฒนธรรมจากตำนานอุรังคธาตุ พร้อมเสริมสร้างอาชีพเชิงสร้างสรรค์ เส้นทางการท่องเที่ยวและจุดหมายปลายทางเชิงวัฒนธรรมจากตำนานอุรังคธาตุ			สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม	-		2,000,000	-	-	2,000,000
4. โครงการบูรณาการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว	**4.15**	**1**	**สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด**	-		**8,000,000**	-	-	**8,000,000**
กิจกรรมหลักที่ 4.1 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่	4.15	1		-		8,000,000	-	-	8,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านแคมเปญ “ไหนใครเล่า”			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		2,500,000	-	-	2,500,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2 ส่งเสริมและกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวตามรอย Soft Power of Nakhonphanom			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		5,000,000	-	-	5,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 4.1.3 จัดทำวิดีทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ประจำปี พ.ศ. 2568			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
5. โครงการส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด**	-		**22,300,000**	-	-	**22,300,000**
กิจกรรมหลักที่ 5.1 ส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	4.15	1		-		22,300,000	-	-	22,300,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.1 ส่งแสริมงานรำลึก วันคล้ายวันเกิดประธานโฮจิมินห์ และความสัมพันธ์มิตรภาพไทย-เวียดนาม			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อำเภอเมืองนครพนม	-		1,500,000	-	-	1,500,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.2 งานเดิน-วิ่งข้ามโขง นครพนม- คำม่วน			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.3 ส่งเสริมเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ Nakhonphanom Winter Festival			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		8,000,000	-	-	800,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.4 ส่งเสริมงานมหกรรมเทศกาลปลาลุ่มน้ำสงคราม ประจำปี 2568 อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		300,000	-	-	300,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.5 ส่งเสริมงานเทศกาลกินต่อหัวเสือ อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2568 อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.6 กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว "เบิ่งนครพนม"			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		6,000,000	-	-	6,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 5.1.7 กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว Music sand Mekong Festival			สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	-		5,000,000	-	-	5,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4 โครงการ						**373,512,000**			**373,512,000**
1.โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร	**4.15**	**1**	**สนง.ประมงจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**			**10,922,000**			**10,922,000**

กิจกรรมย่อยที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำในครัวเรือน“กินก็ได้ขายก็ดี”			ประมงจังหวัด/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม			1,435,000			1,435,000
กิจกรรมย่อยที่ 2 ส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่ผู้ปลูกพืชฤดูแล้งด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม			สนง.เกษตรจังหวัดนครพนม,สนง.พลังงานจังหวัด			4,915,000			4,915,000
2.2.1 ส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่ผู้ปลูกพืชฤดูแล้งด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม			สนง. เกษตรจังหวัด./พลังงานจังหวัด			3,956,000			3,956,000
2.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรในจังหวัดนครพนม			สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม			958,000			958,000
กิจกรรมย่อยที่ 3 พัฒนาทายาทเกษตรกรในสถานศึกษาตามศาสตร์พระราชา			สำนักงานเกษตรจังหวัด			1,000,000			1,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 4 ธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อสร้างแหล่งผลิตอาหารชุมชน			สนง.ประมงจังหวัด/สนง.ปศุสัตว์จังหวัด			1,789,000			1,789,000
4.1.1 ธนาคารสัตว์น้ำชุมชนเพื่อความมั่นคงทางอาหารภายใต้สังคมแนวใหม่หลังสถานการณ์โควิด 2019			ประมงจังหวัด			777,000			777,000
4.1.2 ธนาคารอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน			สนง.ปศุสัตว์จังหวัด			1,012,000			1,012,000
กิจกรรมย่อยที่ 5 ยกระดับมาตรฐานสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง			สนง.สหกรณ์จังหวัด	-		457,000		-	457,000
กิจกรรมหลักที่ 6 บริหารจัดการแหล่งน้ำและเพาะขยายพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงกลุ่มปลาเกล็ด เพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ	4.15	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม			549,000			549,000
กิจกรรมหลักที่ 7 เพาะขยายพันธุ์ปลาเศรษฐกิจและสนับสนุนให้แก่เกษตรกรผู้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก นำไปเลี้ยง	4.15	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม			777,000			777,000
2โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม อย่างสร้างสรรค์สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model	**4.15**	**1**	สนง.เกษตรจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		**19,356,000**	-	-	**19,356,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัย เพื่อคุณภาพสินค้าด้วยเกษตรมูลค่าสูง		1	สนง.เกษตรจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		9,449,000	-	-	9,449,000
1.1 พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่สร้างสรรค์			สนง.เกษตรจังหวัด	-		900,000	-	-	900,000
1.2 ยกระดับสินค้านวัตกรรมจากสับปะรด GI เชิงพาณิชย์			สนง.เกษตรจังหวัด	-		1,903,000	-	-	1,903,000
1.3 เพิ่มศักยภาพการผลิตกระบือ			สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	-		2,428,000	-	-	2,428,000
1.4 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงปลาเผาะในกระชังแม่น้ำโขง และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าให้เป็นสินค้าท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม			วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		1,518,000	-	-	1,518,000
1.5 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรจากโกโก้จังหวัดนครพนม			วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		700,000	-	-	700,000
1.6 พัฒนาศักยภาพกลุ่มแปลงใหญ่ผู้ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน			สนง.เกษตรจังหวัดนครพนม	-		2,000,000	-	-	2,000,000
กิจกรรมย่อยที่ 2 การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model			สนง.เกษตรจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		9,907,000	-	-	9,907,000
2.1การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตจิ้งหรีดเพิ่มมูลค่าเชิงสร้างสรรค์ภายใต้โมเดล BCG แบบยั่งยืนสู่เชิงพานิชย์			คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		2,835,000	-	-	2,835,000
2.2 การเพิ่มมูลค่าสำหรับของเหลือใช้จากห่วงโซ่การผลิตทางการเกษตรเพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์			สนง.เกษตรจังหวัด	-		1,968,000	-	-	1,968,000

2.3 พัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดนครพนม			สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด/ ม.นครพนม	-		670,000	-	-	670,000
2.4 จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรและอาหารแปรรูป			สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		1,027,000	-	-	1,027,000
2.5 เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	-		1,000,000	-	-	1,000,000
2.6 พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์และวัฒนธรรมนวัตเมืองรองเชื่อมโยงอาเซียน			สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		891,000	-	-	891,000
2.7 เศรษฐกิจฐานชีวภาพสำหรับพืชเศรษฐกิจใหม่ (กัญชง กัญชา และกระท่อม)			สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		793,000	-	-	793,000
2.8 ยกระดับและเพิ่มมาตรฐานการแปรรูปผลผลิตโดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์			สนง.พลังงานจังหวัด	-		723,000	-	-	723,000
3.โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	**4.15**	**1**		-		**17,234,000**	-	-	**15,949,000**
กิจกรรมย่อยที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	**4.15**	1	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร นครพนม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		11,787,000	-	-	11,787,000
1.1 การใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR๒ และแหนแดง ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว พื้นที่จังหวัดนครพนม			ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-		1,060,000	-	-	1,060,000
1.2 ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร			สนง.เกษตรจังหวัด	-		492,000	-	-	492,000
1.3 โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี			ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-		1,048,000	-	-	1,048,000
1.4 หน่วยบริการตรวจวินิจฉัยและให้คำแนะนำการควบคุมศัตรูพืช บาท			สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		1,562,000	-	-	1,562,000
1.5 ให้บริการวิชาการและวิชาชีพด้านการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์			สนง.ปศุสัตว์จังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		917,000	-	-	917,000
1.6 ศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตไอน้ำตู้อบสมุนไพรเพื่อสุขภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอบนวดสมุนไพรเพื่อสุขภาพไทน้ำก่ำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม			สนง.เกษตรจังหวัด/ วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		1,187,000	-	-	1,187,000
1.7 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่เกษตรกร จังหวัดนครพนม			สนง.เกษตรจังหวัด/วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		257,000	-	-	257,000
1.8 การพัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขงโดยใช้พลังงานหมุนเวียนและแอพพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ			สนง.ประมงจังหวัด/วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		2,042,000	-	-	2,042,000
1.9 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสร้างเครื่องอัดปุ๋ยเม็ดและอบรมการอัดปุ๋ยเม็ดจากมูลสัตว์เพื่อการพัฒนาชุมชนเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน			สนง.เกษตรจังหวัด/ วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		1,979,000	-	-	1,979,000
1.10 การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่แนวทางการเพิ่มผลผลิต และการเพิ่มมูลค่ากับปูนา (งปม. 1,243,000)			สนง.ประมงจังหวัด/วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		1,243,000	-	-	1,243,000
กิจกรรมย่อยที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.15	1	ศูนย์วิจัยฯ (ศวพ.)/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		3,147,000	-	-	3,147,000

2.1 ศูนย์เรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมอาหารจากผลผลิตทางการเกษตรในจังหวัดนครพนมอย่างครบวงจรเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเชิงพาณิชย์			สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		2,518,000	-	-	2,518,000
2.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งจากฝักราชพฤกษ์และเศษถ่านไม้ ให้แก่เกษตร จังหวัดนครพนม			สนง.เกษตรจังหวัด/วิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม	-		629,000	-	-	629,000
กิจกรรมย่อยที่ 3 การยกระดับสินค้าเกษตรสู่ตลาดมูลค่าสูง	4.15	1	ศูนย์วิจัยฯ (ศวพ.)/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-		2,300,000	-	-	2,300,000
3.1 เพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ให้แก่เกษตรกร			สนง.เกษตรจังหวัด	-		300,000	-	-	300,000
3.2 ส่งเสริมและจัดแสดงสินค้าด้านการเกษตรในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (เกษตรลุ่มน้ำโขง)			คณะเกษตรฯ ม.นครพนม	-		2,000,000	-	-	2,000,000
4.โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**โครงการชลประทาน**	**-**		**326,000,000**	**-**	**-**	**326,000,000**
1.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านม่วง ตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		14,000,000	-	-	14,000,000
2.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านน้อยทวย ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 65 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		12,000,000	-	-	12,000,000
3.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดงน้อย ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 80 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		20,000,000	-	-	20,000,000
4.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเหล่าทุ่ง ตำบลสีชมพู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		20,000,000	-	-	20,000,000
5.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโพนงาม ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 70 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		11,000,000	-	-	11,000,000
6.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าบ่อ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		11,000,000	-	-	11,000,000
7.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาถ่อน หมู่ 12 ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนมพื้นที่ชลประทาน 750 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		16,500,000	-	-	16,500,000
8.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกกไฮ ตำบลดงขวาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 750 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		16,500,000	-	-	16,500,000
9.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านน้ำก่ำใต้ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 560 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		13,500,000	-	-	13,500,000
10.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าเรือ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 110 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		15,000,000	-	-	15,000,000
11.ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านพนอม ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		14,000,000	-	-	14,000,000
12.แก้มลิงหนองบ่อเกลือพร้อมอาคารประกอบ บ้านลาดชมพู ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 400 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		25,000,000	-	-	25,000,000

13.ขุดลอกแก้มลิงหนองจระเข้พร้อมอาคารประกอบ บ้านคำไฮ ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 400 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน			โครงการชลประทาน	-		28,000,000	-	-	28,000,000
14.อาคารบังคับน้ำห้วยยางพร้อมขุดลอก บ้านนาทุ่งมั่ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม			โครงการชลประทาน	-		18,000,000	-	-	18,000,000
15.อาคารบังคับน้ำพร้อมส่วนประกอบอื่น บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 16,500,000 บาท			โครงการชลประทาน	-		16,500,000	-	-	16,500,000
16. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบบ้านท่าลาด ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 100 ครัวเรือน			โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำก่ำฯ			45,000,000			45,000,000
17. อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบบ้านปากบัง จำนวน 1 แห่ง ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 100 ครัวเรือน	4.15	1	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำก่ำฯ			30,000,000			30,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าการลงทุน 7 โครงการ						**114,580,000**			**114,580,000**
1โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	**สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม**			**2,500,000**			**2,500,000**
กิจกรรมหลักที่ 1.1 Nakhon Phanom Trade Fair : จัดมหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ณ จังหวัดนครพนม	4.15	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม			2,500,000			2,500,000
2.โครงการซ่อมสร้างถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน	**4.15**	**1**	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม/เทศบาลเมืองนครพนม			**62,541,000**			**62,541,000**
กิจกรรมหลักที่ 2.1 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.3047 บ้านโพนทอง-บ้านคำนกกก อ.บ้านแพง	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.4025 บ้านคำสะอาด-บ้านค้อ อ.โพนสวรรค์	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 2.3 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.4036 บ้านนาซอ-บ้านดอนถ่อน อ.โพนสวรรค์ อ.ศรีสงคราม	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 2.4 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.4026 บ้านหนองหอยน้อย-บ้านด่านม่วงคำ อ.นาแก อ.วังย	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 2.5 ขยายผิวจราจรคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมระบบระบายน้ำจากถนนทัศนปทุม (จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 240 ถึง ลำรางสาธารณประโยชน์) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ระยะทาง 1,250 เมตร	4.15	1	เทศบาลเมืองนครพนม			9,990,000			9,990,000
กิจกรรมหลักที่ 2.6 ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและระบบระบายน้ำถนนผังเมืองรวมนครพนมสาย ง7 เดิม เชื่อมระหว่างถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคม) กับถนนเทศาประดิษฐ์ ถนนผังเมือง สาย ค (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ระยะทางประมาณ 505 เมตร	4.15	1	เทศบาลเมืองนครพนม			12,951,000			12,951,000
3.โครงการซ่อมสร้างปรับปรุงโครงสร้างทาง ถนนโครงข่ายทางหลวงชนบท	**4.15**	**1**	**แขวงทางหลวงชนบทนครพนม**	-		**39,600,000**	-	-	**39,600,000**
กิจกรรมหลักที่ 3.1 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.4017 บ้านหาดแพง-บ้านหนองเทา อ.ศรีสงคราม อ.ท่าอุเทน	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.3042 บ้านเหล่าหนาด-บ้านคำสะอาด อ.ท่าอุเทน อ.ศรีสงคราม	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000

กิจกรรมหลักที่ 3.3 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.3055 บ้านหนองเขา-บ้านเหล่าภูมี อ.เมือง	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
กิจกรรมหลักที่ 3.4 ซ่อมสร้างถนนโครงข่ายฯ สาย นพ.4024 บ้านหาดแพง-บ้านหมูม่น อ.ศรีสงคราม อ.นาทม	4.15	1	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม	-		9,900,000	-	-	9,900,000
4 โครงการส่งเสริมแปรรูปสินค้าเกษตรและยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ	**4.15**	**1**	**สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด**	-		**1,600,000**	-	-	**1,600,000**
กิจกรรมหลักที่ 4.1 จัดอบรมสัมมนา กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 60 ราย	4.15	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	-		100,000	-	-	100,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2 จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ จำนวน 12 ผลิตภัณฑ์	4.15	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	-		1,200,000	-	-	1,200,000
กิจกรรมหลักที่ 4.3 จัดแสดงผลิตภัณฑ์/จำหน่าย	4.15	1	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด	-		300,000	-	-	300,000
5.โครงการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไทย และระบบควบคุมภายในสินค้า เพื่อส่งเสริมและยกระดับสินค้ากลุ่มจังหวัดสนุกให้ได้มาตรฐาน GI	**4.15**	**1**	**สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ร่วมกับมหาวิทยาลัยนครพนม**	-		**4,089,000**	-	-	**4,089,000**
6.โครงการส่งเสริมการผลิต ต่อยอด หัตถอุตสาหกรรมชุมชนต้นกก นครพนม ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืน	**4.15**	**1**	**สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**			**1,750,000**			**1,750,000**
กิจกรรมย่อยที่ 6.1 อบรมการสร้างผลิตภัณฑ์จากต้นกก ด้วยลวดลายพระราชทาน ลวดลายอัตลักษณ์ และลวดลายสวยงาม			สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			400,000			400,000
กิจกรรมย่อยที่ 6.2 ถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยี การเตรียมเส้นกกด้วยเครื่องฉีกเส้นกก และการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ร่วมกับเครื่องทอเสื่อกกแบบต่อเนื่อง			สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			700,000			700,000
กิจกรรมย่อยที่ 6.3 อบรมเชิงปฏิบัติการ การเก็บรักษาต้นกกแห้ง การอบ และการจัดทำเส้นกกเพื่อการจำหน่าย			สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			300,000			300,000
กิจกรรมย่อยที่ 6.4การอบรมสร้างงานหัตถกรรมจากเส้นกก มาตรฐานเพื่อการจำหน่ายสินค้าคุณภาพ และสินค้าในตลาดมูลค่าสูง			สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			350,000			350,000
7.โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าอัตลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนมพนม ตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อยกระดับสู่ความเป็นสินค้าพรีเมี่ยมมูลค่าสูง	**4.15**	**1**	**สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนมร่วมกับมหาวิทยาลัยนครพนม**	-		**2,500,000**	-	-	**2,500,000**
กิจกรรมหลักที่ 6.1 พัฒนาผลิตภัณฑ์ กะละแมโบราณนครพนมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพิ่มยกระดับสินค้าและเพิ่มมูลค่า จำนวน 5 รูปแบบ กลุ่มผู้ประกอบการผลิตกะละแมโบราณนครพนม 10 กลุ่ม	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนมร่วมกับมหาวิทยาลัยนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมหลักที่ 6.2 คัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย/ จัดอบรมสัมมนา	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนมร่วมกับมหาวิทยาลัยนครพนม	-		1,300,000	-	-	1,300,000
กิจกรรมหลักที่ 6.3 จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์/จำหน่าย	4.15	1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ร่วมกับมหาวิทยาลัยนครพนม	-		700,000	-	-	700,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 8 โครงการ						**36,426,000**			**36,426,000**
1.โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยนวัตกรรมอย่างครบวงจรภายใต้ BCG โมเดล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืน	**4.15**	**1**	**สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**	-		**2,100,000**	-	-	**2,100,000**

กิจกรรมหลักที่ 1.1 การสร้างความรู้ความเข้าใจกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เกี่ยวข้อง	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม	-		300,000	-	-	300,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 จ้างเหมาพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชนตามโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG)	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม	-		1,800,000	-	-	1,800,000
2.โครงการโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ “นครพนม สร้างสังคมอุดมสุข บำบัดทุกข์ด้วยชุมชนท้องถิ่น”	**4.15**	**1**	**สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**	-		**5,500,000**	-	-	**5,500,000**
กิจกรรมหลักที่ 2.1 การสร้างความรู้ความเข้าใจกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. TPMAP ThaiQM และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม	-		2,500,000	-	-	2,500,000
กิจกรรมหลักที่ 2.2 ฝึกอบรมอาชีพกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. TPMAP Thai QM และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม	-		3,000,000	-	-	3,000,000
3.โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภาพแรงงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย	**4.15**	**1**	**หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน**	-		**4,540,400**	-	-	**4,540,400**
กิจกรรมหลักที่ 3.1 การพัฒนาทักษะและยกระดับกำลังแรงงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตพื้นที่อำเภอวังยาง	4.15	1	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน	-		1,835,000	-	-	1,835,000
กิจกรรมหลักที่ 3.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการออม	4.15	1	สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครพนม	-		245,800	-	-	245,800

กิจกรรมหลักที่ 3.3 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานต่างประเทศ			สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม	-		2,156,000	-	-	2,156,000
กิจกรรมหลักที่ 3.4 การเสริมสร้างการรับรู้และเข้าถึงบริการด้านแรงงานในการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ กลุ่มเปราะบาง แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ			สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม	-		148,600	-	-	148,600
กิจกรรมหลักที่ 3.5 การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานทุกช่วงวัย			สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	-		155,000	-	-	155,000
4.โครงการนครพนม สังคมแห่งการเรียนรู้ทุกช่วงวัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน	**4.15**	**1**	**สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม**	-		**1,365,600**	-	-	**1,365,600**
กิจกรรมหลักที่ 4.1 การพัฒนาศักยภาพโรงเรียนผู้สูงอายุ			สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม	-		383,000	-	-	383,000
กิจกรรมหลักที่ 4.2 การแก้ปัญหาความยากจนด้านมิติรายได้			สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม	-		615,600	-	-	615,600
กิจกรรมหลักที่ 4.3 การมีส่วนร่วมกับสังคมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวนครพนม			สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม	-		367,000	-	-	367,000
5 .โครงการพัฒนานิเวศริมโขงสู่การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์	**4.15**	**1**	**สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม**	-		**1,500,000**	-	-	**1,500,000**
กิจกรรมหลักที่ 5.1 สร้างกลไกความร่วมภาคีเครือข่ายการพัฒนาเมือง	4.15	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		300,000	-	-	300,000
กิจกรรมหลักที่ 5.2 ร่วมสังเคราะห์ข้อมูลเมือง สร้างความร่วมมือการพัฒนา เพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาเมืองแห่งแหล่งเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ	4.15	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		300,000	-	-	300,000
กิจกรรมหลักที่ 5.3 สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากทุนทางวัฒนธรรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการประกอบการ	4.15	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมหลักที่ 5.4 กระบวนการนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าและโอกาสต่อผู้คนในเมือง ผ่านการสร้างแบรนด์ของเมือง (City Branding) / จัดกิจกรรมนำเสนอนโยบายต่อสาธารณ	4.15	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		400,000	-	-	**400,000**
6.โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	**4.15**	**1**	**สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม**	-		**1,000,000**	-	-	**1,000,000**
กิจกรรมหลักที่ 6.1 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ส่งเสริมพัฒนา O-NET	4.15	1	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		1,000,000	-	-	1,000,000

7.โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE	**4.15**	**1**	**สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม**	-		**3,000,000**	-	-	**3,000,000**
กิจกรรมหลักที่ 7.1 แก้ไขปัญหายาเสพติดระดับอำเภอ 12 อำเภอ	4.15	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม			1,500,000			1,500,000
กิจกรรมหลักที่ 7.2 การประกวด TO BE NUMBER ONE IDOL	4.15	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมหลักที่ 7.3 การประเมินผลการดำเนินงานจังหวัด TO BE NUMBER ONE รอบพื้นที่	4.15	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
กิจกรรมหลักที่ 7.4 การประเมินผลการดำเนินงานจังหวัด TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศ	4.15	1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม	-		500,000	-	-	500,000
8.โครงการศูนย์เรียนรู้ "ภูมิปัญญาผ้าไทย วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน"	**4.15**	**1**	**สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**			**17,420,000**			**17,420,000**
กิจกรรมหลักที่ 8.1 ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ "ภูมิปัญญาผ้าไทย วิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน" บ้านนาจัว ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			14,420,000			14,420,000
กิจกรรมหลักที่8.2 อบรมกระบวนการผลิต/การแปรรูปผ้าพื้นเมือง	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			2,000,000			2,000,000
กิจกรรมหลักที่ 8.3 อบรมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน	4.15	1	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม			1,000,000			1,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย 4 โครงการ				-		**8,725,000**	-	-	**8,725,000**
1โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**		-		**1,900,000**	-	-	**1,900,000**
กิจกรรมที่ 1.1 เพิ่มศักยภาพภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน ดำเนินการในพื้นที่ 12 อำเภอ ดำเนินการอบรมภาคประชาชน จำนวน 12 รุ่น ๆ ละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 1,200 คน รุ่นละ 3 วัน	**4.15**	**1**	ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม	-		1,800,000	-	-	1,800,000
กิจกรรมที่ 1.2 โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครภาคประชาชน ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม			ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก	-		100,000	-	-	100,000
2.โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน จังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**		-		**2,300,000**	-	-	**2,300,000**
กิจกรรมที่ 2.1 พัฒนาประสิทธิภาพราษฎรอาสาในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อเฝ้าระวังการลักลอบกระทำผิดกฎหมาย อ ดำเนินการในพื้นที่ 12 อำเภอ ดำเนินการอบรมภาคประชาชน จำนวน 12 รุ่น ๆ ละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 1,200 คน รุ่นละ 3 วัน			ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม	-		1,800,000	-	-	1,800,000
กิจกรรมที่ 2.2 ฝึกอบรมจิตอาสาภาคประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม			ที่ทำการปกครองอำเภอวังยาง	-		500,000	-	-	500,000

3.โครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่	**4.15**	**1**	**ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม**	-		**2,700,000**	**-**	**-**	**2,700,000**
กิจกรรมที่ 3.1 เสริมสร้างประสิทธิภาพเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดนครพนม ดำเนินการในพื้นที่ 12 อำเภอ ดำเนินการอบรมภาคเครือข่ายภาคประชาชน จำนวน 12 รุ่น ๆ ละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 1,200 คน รุ่นละ 3 วัน			ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม	-		1,800,000	-	-	1,800,000
กิจกรรมที่ 3.2 พัฒนาศักยภาพประชาชนในการรลาดตระเวน หาข่าว เฝ้าระวัง ป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ เพื่อรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครพนม 3 รุ่น ๆ ละ 80 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน รุ่นละ 5 วัน			ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม	-		900,000	-	-	900,000
4.โครงการจัดระเบียบเรือตามลำแม่น้ำโขง ประจำปีงบประมาณ 2568	**4.15**	**1**	**นรข.เขตนครพนม**	-		**1,825,000**	**-**	**-**	**1,825,000**
กิจกรรมที่ 4.1 ดำเนินการจัดทำป้ายจุดจอดเรือ ป้ายกฎระเบียบการใช้เรือ การจัดทำหมายเลขข้างตัวเรือ และธงประจำเรือ ในโครงการจัดระเบียบเรือตามลำแม่น้ำโขง อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม อำเภอธาตุพนม			นรข.เขตนครพนม	-		1,825,000	-	-	1,825,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 7 โครงการ				**-**		**20,602,000**	**-**	**-**	**20,602,000**
1.โครงการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อสนับสนุนการปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวของจังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**		-		**10,475,000**	**-**	**-**	**10,475,000**
กิจกรรมหลักที่ 1.1 โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 1,120,000 กล้า	4.15	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม	-		4,105,000	-	-	4,105,000
กิจกรรมหลักที่ 1.2 โครงการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้เพื่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมอย่างยั่งยืน	4.15	1	สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม	-		3,213,000	-	-	3,213,000
กิจกรรมหลักที่ 1.3 โครงการเพาะชำกล้าไม้ป่าแบบผสมเชื้อเห็ดเพื่อแจกจ่ายประชาชน	4.15	1	โครงการพัฒนาป่าไม้ฯ ป่าห้วยศรีคุณ	-		1,500,000	-	-	1,500,000
กิจกรรมหลักที่ 1.4 โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อขยายพันธุ์พืช นอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้เป็นแหล่งทดแทนการเก็บหาทรัพยากรธรรมชาติ	4.15	1	อุทยานแห่งชาติภูลังกา	-		1,000,000	-	-	1,000,000
กิจกรรมหลักที่ 1.5 โครงการเพาะชำกล้าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจเพื่อแจกจ่ายทั่วไป	4.15	1	อุทยานแห่งชาติภูผายล	-		520,000			520,000
กิจกรรมหลักที่ 1.6 โครงการจัดทำแนวกันไฟ ระยะทาง 25 กิโลเมตร	4.15	1	อุทยานแห่งชาติภูลังกา	-		137,000	-	-	137,000
2.โครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพนนม	**4.15**	**1**	**สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด**	-		**1,500,000**	**-**	**-**	**1,500,000**
กิจกรรมหลักที่ 1 การรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกแก่ทุกภาคส่วน ของจังหวัดนครพนม	4.15	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	-		1,020,000	-	-	1,020,000
กิจกรรมหลักที่ 2 ปลูกต้นไม้เพื่อช่วยการดูดซับคาร์บอน ลดสภาวะโลกร้อน จังหวัดนครพนม	4.15	1	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	-		480,000	-	-	480,000
3. โครงการชุมชนต้นแบบลดการเผาเศษผลผลิตทางการเกษตรและเฝ้าระวังปัญหาฝุ่นละอองPM 2.5 จังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**				**2,750,000**			**2,750,000**
กิจกรรมหลักที่ 1 เทคโนโลยีเพื่อลดการเผาฟางและตอซังข้าวในนา ที่ทำให้เกิด PM 2.5	4.15	1	มหาวิทยาลัยนครพนม			1,550,000			1,550,000
กิจกรรมหลักที่ 2 การเสริมสร้างพลังชุมชน ป้องกันผลกระทบสุขภาพจาก PM 2.5	4.15	1	มหาวิทยาลัยนครพนม			1,200,000			1,200,000

4.โครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรท้องถิ่นของแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม และการใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.)	**4.15**	**1**	**มหาวิทยาลัยนครพนม สนง.ทสจและสำนักงานพัฒนาชุมชน**	-		**2,510,000**	-	-	**2,510,000**
กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลพร้อมรวบรวมข้อมูลพันธุกรรมพืช และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม	4.15	1	มหาวิทยาลัยนครพนม สนง.ทสจ และสำนักงานพัฒนาชุมชน	-		949,000	-	-	949,000
กิจกรรมหลักที่ 2 เทคโนโลยีกล้าไม้พื้นถิ่นที่มีเชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาเพื่อการฟื้นฟูป่าชุมชนและเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม	4.15	1	มหาวิทยาลัยนครพนม สนง.ทสจ และสำนักงานพัฒนาชุมชน	-		949,000	-	-	949,000
กิจกรรมหลักที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้เยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมด้วยแนวทางสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนและสะเต็มศึกษา	4.15	1	มหาวิทยาลัยนครพนม สนง.ทสจ และสำนักงานพัฒนาชุมชน	-		612,000	-	-	612,000
5.โครงการยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน	**4.15**	**1**	**พลังงานจังหวัดนครพนม**	-		**560,000**	-	-	**560,000**
6.โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมพลังงาน “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01”	**4.15**	**1**	**พลังงานจังหวัดนครพนม**	-		**120,000**	-	-	**120,000**
กิจกรรมหลักที่ 1 สนับสนุนตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01 ให้กับกลุ่มทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ จำนวน 10 กลุ่ม	4.15	1	พลังงานจังหวัดนครพนม	-		120,000	-	-	120,000
7.โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทาง และปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม	**4.15**	**1**	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม	-		**2,687,000**	-	-	**2,687,000**
กิจกรรมหลักที่ 1. สำรวจบริบทชุมชน ทั้ง 12 อำเภอ เพื่อเลือกชุมชนต้นแบบ และแบ่งกลุ่มว่าเป็นชุมชนเมืองเกษตรกรรม หรือชุมชนเมืองท่องเที่ยว หรือชุมชนชนบท จะได้เลือกชุดความรู้ในการจัดการขยะเข้ามาแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด	4.15	1	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ร่วมกับ มหาวิทยาลัยนครพนม	-		250,000	-	-	250,000
กิจกรรมหลักที่ 2 จัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนเป้าหมาย ในเรื่องนวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่จะมาส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้ง 12อำเภอ	4.15	1	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ร่วมกับ มหาวิทยาลัยนครพนม	-		2,317,000	-	-	2,317,000
กิจกรรมหลักที่ 3 คู่มือการจัดการขยะ จังหวัดนครพนม	4.15	1	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ร่วมกับ มหาวิทยาลัยนครพนม	-		120,000	-	-	120,000

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ(งบตามภารกิจ Function)				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บทฯ	แหล่งงปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
รวม 171 โครงการ						3,602,126,900			
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ						-			-
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 72 โครงการ				2,494,800	2,494,800	3,077,454,900	2,494,800	2,494,800	3,087,434,100
ส่วนงานราชการ :ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร นครพนม 11 โครงการ				2,494,800	2,494,800	2,494,800	2,494,800	2,494,800	12,474,000
1 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	4.15	2	ศวพ.นครพนม	763,000	763,000	763,000	763,000	763,000	3,815,000
กิจกรรม : การตรวจสอบปัจจัยการผลิตศัตรูพืชออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแลพร.บ			ศวพ.นครพนม	-					
กิจกรรม : จดทะเบียนตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์			ศวพ.นครพนม	-					
กิจกรรม : จดทะเบียนตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช GAP			ศวพ.นครพนม	-					
2. โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา	4.15	2	ศวพ.นครพนม	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000	295,000
3.โครงการ บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร	4.15	2	ศวพ.นครพนม	14,500	14,500	14,500	14,500	14,500	72,500
กิจกรรม : ความหลากหลายทางชีวภาพ			ศวพ.นครพนม	-		-	-	-	
4.โครงการส่งเสริมการดำเนินการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	4.15	2	ศวพ.นครพนม	482,500	482,500	482,500	482,500	482,500	2,412,500
กิจกรรม : สนับสนุนวิชาการเกษตรด้านพืชในโครงการพระราชดำริ			ศวพ.นครพนม						
5.โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	4.15	2	ศวพ.นครพนม	187,890	187,890	187,890	187,890	187,890	939,450
กิจกรรม : ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ			ศวพ.นครพนม	-		-	-	-	-
6.โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	4.15	2	ศวพ.นครพนม	296,160	296,160	296,160	296,160	296,160	1,480,800
7.โครงการส่งเสริมและพัฒนาตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พืชถิ่น	4.15	2	ศวพ.นครพนม	77,500	77,500	77,500	77,500	77,500	387,500
8โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	4.15	2	ศวพ.นครพนม	107,400	107,400	107,400	107,400	107,400	537,000
9.โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก(Agri-map)	4.15	2	ศวพ.นครพนม	251,900	251,900	251,900	251,900	251,900	1,259,500
10โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	4.15	2	ศวพ.นครพนม	113,850	113,850	113,850	113,850	113,850	569,250
11โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	4.15	2	ศวพ.นครพนม	141,100	141,100	141,100	141,100	141,100	705,500
ส่วนราชการ โครงการชลประทาน นครพนม 61 โครงการ						3,074,960,000			3,074,960,000
- ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อชุมชน/ชนบท (ชป.เล็ก)	4.15	2	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 อาคารบังคับน้ำบ้านโนนศิวิไลย์ (ห้วยม่วงไข่)			คป.นครพนม			24,000,000			24,000,000
กิจกรรมที่ 2 อาคารบังคับน้ำห้วยบง (ตอนบน)			คป.นครพนม			40,000,000			40,000,000
กิจกรรมที่ 3 อาคารบังคับน้ำบ้านเอื้อง (ห้วยหินกอง)			คป.นครพนม			30,000,000			30,000,000
กิจกรรมที่ 4 อาคารบังคับน้ำบ้านวังสิม(ห้วยบังขนัง)			คป.นครพนม			40,000,000			40,000,000
กิจกรรมที่ 5 อาคารบังคับน้ำห้วยน้ำปีตอนบน			คป.นครพนม			30,500,000			30,500,000
กิจกรรมที่ 6 อาคารบังคับน้ำห้วยเซกาใหญ่			คป.นครพนม			42,000,000			42,000,000
กิจกรรมที่ 7 อาคารบังคับน้ำห้วยกกคูณตอนบน พร้อมขุดลอก			คป.นครพนม			20,000,000			20,000,000
กิจกรรมที่ 8 อาคารบังคับน้ำบ้านบะหว้า (ห้วยแก)			คป.นครพนม			34,000,000			34,000,000
กิจกรรมที่ 9 อาคารบังคับน้ำบ้านกอก (ห้วยม่วงไข่)			คป.นครพนม			34,000,000			34,000,000

กิจกรรมที่ 10 อาคารบังคับน้ำลำห้วยผึ้ง			คป.นครพนม			18,500,000			18,500,000
กิจกรรมที่ 11 อาคารบังคับน้ำบ้านโนนกุง (ห้วยไผ่น้อย)			คป.นครพนม			40,000,000			40,000,000
กิจกรรมที่ 12 อาคารบังคับน้ำบ้านหนองบัว หมู่1			คป.นครพนม			38,000,000			38,000,000
กิจกรรมที่ 13 อาคารบังคับน้ำบ้านนาคูณใหญ่ (ห้วยแคน)			คป.นครพนม			30,500,000			30,500,000
กิจกรรมที่ 14 อาคารบังคับน้ำห้วยนกเหาะ			คป.นครพนม			30,000,000			30,000,000
กิจกรรมที่ 15 อาคารบังคับน้ำห้วยพง			คป.นครพนม			45,000,000			45,000,000
กิจกรรมที่ 16 อาคารบังคับน้ำบ้านโคกกลาง (ห้วยหินกอง)			คป.นครพนม			25,000,000			25,000,000
กิจกรรมที่ 17 อาคารบังคับน้ำลำห้วยปลิง บ้านเสาเล้าใหญ่			คป.นครพนม			15,000,000			15,000,000
กิจกรรมที่ 18 อาคารบังคับน้ำ บ้านกุรุคุ หมู่ 6			คป.นครพนม			25,000,000			25,000,000
กิจกรรมที่ 19 อาคารบังคับน้ำ บ้านวังยาง (ห้วยม่วงไข่)			คป.นครพนม			30,000,000			30,000,000
- ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อชุมชน/ชนบท (ปชด.)	4.15	2	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 อาคารบังคับน้ำบ้านแพงใต้			คป.นครพนม			32,000,000			32,000,000
- ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อชุมชน/ชนบท (สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า)	4.15	2	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนข้าวหลาม			คป.นครพนม			65,000,000			65,000,000
กิจกรรมที่ 2 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านสองคอน			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 3 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านหนองสาหร่าย			คป.นครพนม			55,000,000			55,000,000
กิจกรรมที่ 4 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านนาน้อย			คป.นครพนม			76,000,000			76,000,000
กิจกรรมที่ 5 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดงยอ			คป.นครพนม			50,000,000			50,000,000
กิจกรรมที่ 6 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนม่วง			คป.นครพนม			63,860,000			63,860,000
กิจกรรมที่ 7 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าลาด			คป.นครพนม			57,100,000			57,100,000
กิจกรรมที่ 8 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าพันโฮง 2			คป.นครพนม			67,000,000			67,000,000
กิจกรรมที่ 9 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านตาลท่า - หนองเทา			คป.นครพนม			72,000,000			72,000,000
กิจกรรมที่ 10 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านกลางน้อย			คป.นครพนม			63,000,000			63,000,000
กิจกรรมที่ 11 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านยางงอย			คป.นครพนม			68,500,000			68,500,000
กิจกรรมที่ 12 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดอนแพง			คป.นครพนม			50,000,000			50,000,000
กิจกรรมที่ 13 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านเหล่าศรี			คป.นครพนม			63,500,000			63,500,000
กิจกรรมที่ 14 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านดอนแดง 2			คป.นครพนม			51,500,000			51,500,000
กิจกรรมที่ 15 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำ บ้านดงตั้ว 3			คป.นครพนม			64,000,000			64,000,000
กิจกรรมที่ 16 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองบัว			คป.นครพนม			58,000,000			58,000,000
กิจกรรมที่ 17 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าจำปา			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 18 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโพนแพง			คป.นครพนม			35,000,000			35,000,000
กิจกรรมที่ 19 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนาขมิ้น			คป.นครพนม			67,000,000			67,000,000
กิจกรรมที่ 20 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำแก้มลิงบ้านหนองสระพัง			คป.นครพนม			65,000,000			65,000,000
กิจกรรมที่ 21 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านขามเปี้ยน้อย			คป.นครพนม			56,000,000			56,000,000
กิจกรรมที่ 22 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านปากห้วยม่วง			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 23 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ร่ บ้านหัวหาด			คป.นครพนม			40,000,000			40,000,000
กิจกรรมที่ 24 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านอูนนา 2			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 25 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านนาคูณน้อย			คป.นครพนม			50,000,000			50,000,000
กิจกรรมที่ 26 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำแก้มลิงหนองเขา			คป.นครพนม			40,000,000			40,000,000

กิจกรรมที่ 27 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านเหล่าส้มป่อย			คป.นครพนม			45,000,000			45,000,000
กิจกรรมที่ 28 สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งมน			คป.นครพนม			42,000,000			42,000,000
- ก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่รับน้ำ (แก้มลิง)	4.15	2	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 แก้มลิงบ้านหนองสระพัง พร้อมอาคารประกอบ			คป.นครพนม			75,000,000			75,000,000
กิจกรรมที่ 2 แก้มลิงหนองสามขา (ระยะที่ 5)			คป.นครพนม			90,000,000			90,000,000
กิจกรรมที่ 3 แก้มลิงหนองผือ พร้อมอาคารประกอบ			คป.นครพนม			85,000,000			85,000,000
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	4.15	5	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 พนังกั้นน้ำฝั่งซ้ายลำน้ำอูน พร้อมอาคารประกอบ บ้านดอนศาลา ระยะ 3.20 กิโลเมตร			คป.นครพนม			27,000,000			27,000,000
กิจกรรมที่ 2 พนังกั้นน้ำฝั่งขวาลำน้ำอูน พร้อมอาคารประกอบ บ้านนาจาน ระยะ 3.20 กิโลเมตร			คป.นครพนม			35,000,000			35,000,000
กิจกรรมที่ 3 พนังกั้นน้ำฝั่งขวาลำน้ำอูน พร้อมอาคารประกอบ บ้านนาโพธิ์ ระยะ1.20 กิโลเมตร			คป.นครพนม			10,000,000			10,000,000
- งานก่อสร้างปีเดียว (ปตร.)	4.15	2	คป.นครพนม						
กิจกรรมที่ 1 ประตูระบายน้ำบ้านทรายทอง (ห้วยทวย) พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 2 ประตูระบายน้ำโนนอุดมดี (ห้วยน้ำเมา) พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 3 ประตูระบายน้ำบ้านนานอ พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			60,000,000			60,000,000
กิจกรรมที่ 4 ประตูระบายน้ำบ้านดอนแดง พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			85,000,000			85,000,000
กิจกรรมที่ 5 ประตูระบายน้ำบ้านสามัคคี (ห้วยน้ำอูน) พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			90,000,000			90,000,000
กิจกรรมที่ 6 ประตูระบายน้ำบ้านนาคอย (ห้วยน้ำอูน) พร้อมส่วนประกอบอื่น			คป.นครพนม			90,000,000			90,000,000
กิจกรรมที่ 7 ประตูระบายน้ำน้ำบ้านท่าพันโฮง (ห้วยฮี้) (เดิม อาคารบังคับน้ำ)			คป.นครพนม			80,000,000			80,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าการลงทุน 11 โครงการ						**494,866,000**			**494,866,000**
ส่วนงานราชการ : สำนักงานขนส่งจังหวัดนครพนม 1 โครงการ						318,066,000			318,066,000
1.โครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม(กิจกรรม : ก่อสร้างและค่าควบคุมงานก่อสร้างศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม)	4.15	2	สำนักงานขนส่งจังหวัด			318,066,000			318,066,000
ส่วนราชการ แขวงทางหลวงชนบท 10 โครงการ						176,800,000			176,800,000
1.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.2010 แยกทางหลวงหมายเลข 22 บ้านขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			20,000,000			20,000,000
2.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.3013 แยกทางหลวงหมายเลข 212 บ้านหนองยาว อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			14,000,000			14,000,000
3.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.4036 แยกทางหลวงหมายเลข 2028 บ้านดอนถ่อน อำเภอ ศรีสงคราม จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000
4.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.4064 แยกทางหลวงหมายเลข 2417 บ้านเหล่าส้มป่อย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			20,000,000			20,000,000
5.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.4029 แยกทางหลวงหมายเลข 2028 บ้านบะหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			12,000,000			12,000,000
6.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.5037 แยกทางหลวงหมายเลข 3004ตำล หนองชน อำเภอ นาทม จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบทนครพนม			9,900,000			9,900,000

7.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.3048 แยกทางหลวงหมายเลข 212 บ้านโนนสะอาด อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบท นครพนม			7,000,000			7,000,000
8.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.3032 แยกทางหลวงหมายเลข 223 บ้านสามแยก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบท นครพนม			9,000,000			9,000,000
9.โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.4040 แยกทางหลวงหมายเลข 2031 บ้านพุ่มแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบท นครพนม			15,000,000			15,000,000
10 .โครงการ ยกระดับมาตรฐานทาง (ก่อสร้างถนนลาดยาง/คอนกรีต) นพ.4038 แยกทางหลวงหมายเลข 2276 บ้านกุตาไก้ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	4.15	2	แขวงทางหลวงชนบท นครพนม			60,000,000			60,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 88 โครงการ				**28,187,880**	**28,356,300**	**29,806,000**	**28,712,700**	**28,901,600**	**29,806,000**
ส่วนงานราชการ: สนง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนม 32 โครงการ				**23,987,500**	**23,987,700**	**23,987,700**	**23,987,700**	**23,987,700**	**119,938,300**
1.โครงการจัดหาครอบครัวบุญธรรม การจัดประชุมคณะอนุกรรมการ การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	24,000	24,200	24,200	24,200	24,200	120,800
2.โครงการให้บริการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน (เงินอุดหนุน)	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	912,000	912,000	912,000	912,000	912,000	4,560,000
3.โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	234,000	234,000	234,000	234,000	234,000	1,170,000
4.โครงการสวัสดิการลดความเหลื่อมล้ำ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.						-
เงินอุดหนุนสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	3,024,000	3,024,000	3,024,000	3,024,000	3,024,000	15,120,000
เงินอุดหนุนสงเคราะห์คนไทยตกทุกข์ได้ยากในประเทศกลับภูมิลำเนา	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
5.โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000
6.โครงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อครอบครัว (ขับเคลื่อน ศพค + ขับเคลื่อน วิทยากรครอบครัว)	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	350,000
กิจกรรมรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็ก สตรี และบุคคลในครอบครัว	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000
7.โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าประเวณี	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	40,000	40,000	40,000	40,000	40,000	200,000
งบดำเนินงาน จัดกิจกรรมวันสตรีสากล	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000
งบดำเนินงาน จัดกิจกรรมสมัชชาสตรี	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000
8 โครงการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถการทำงานและการเป็นผู้สูงอายุที่มีพลัง (Active Ageing) กิจกรรมหลัก การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ งบดำเนินงาน โครงการเสริมพลังคลังปัญญาเพื่อคนทุกวัย	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000
9.โครงการเสริมสร้างกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนกลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน (ศพอส.นาหนาด)	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
10โครงการเงินอุดหนุนค่าจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	4.15		สนง.พมจ.นพ.	3,357,000	3,357,000	3,357,000	3,357,000	3,357,000	16,785,000
11 การปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุฯ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	2,520,000	2,520,000	2,520,000	2,520,000	2,520,000	12,600,000
12โครงการพัฒนาระบบการจัดสวัสดิการให้บริการสวัสดิการแก่เด็กเยาวชนและครอบครัว งบอุดหนุนสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	1,175,000	1,175,000	1,175,000	1,175,000	1,175,000	5,875,000
13โครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเด็กในครอบครัวทดแทน งบดำเนินงาน สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวอุปถัมภ์	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	672,000	672,000	672,000	672,000	672,000	3,360,000
15โครงการอบรมเสริมศักยภาพ ศพอส. เพื่อขับเคลื่อนสังคมสูงวัย	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
16โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายเตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000
17โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	123,000	123,000	123,000	123,000	123,000	615,000

18โครงการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพองค์การสวัสดิการสังคม อาสาสมัคร เครือข่าย และภาคประชาสังคม (CSR)	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
19 โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	25,000	25,000	25,000	25,000	25,000	125,000
20 ประชุมคณะอนุกรรมการขอทานจังหวัดนครพนม ครั้งที่ 1/2566	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	25,900	25,900	25,900	25,900	25,900	129,500
21ประชุมคณะอนุกรรมการคนไร้ที่พึ่งจังหวัดนครพนม ครั้งที่ 1/2566	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	30,600	30,600	30,600	30,600	30,600	153,000
22สนับสนุนสื่อพัฒนาการเด็กและอาหารเสริมให้แก่สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	104,000	104,000	104,000	104,000	104,000	520,000
23กิจกรรมงานวันคนพิการสากลประจำปี 2565	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
24เงินกู้ยืมกองทุน พก.	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000
25 โครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000
26การสนับสนุนเงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	254,000	254,000	254,000	254,000	254,000	1,270,000
27อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	91,000	91,000	91,000	91,000	91,000	455,000
28 โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2566-2570) ฯ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
29การส่งเสริมให้รัฐและเอกชนปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
30การจัดบริการล่ามภาษามือ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	305,000	305,000	305,000	305,000	305,000	1,525,000
31โครงการสนับสนุนการจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	633,000	633,000	633,000	633,000	633,000	3,165,000
32การดำเนินงาน อบรม “อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านคนพิการ” (อพมก.)	4.15	2	สนง.พมจ.นพ.	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
ส่วนราชการ :สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม 36 โครงการ	**4.15**	**2**		**4,200,380**	**4,368,600**	**4,543,200**	**4,725,000**	**4,913,900**	**22,751,080**
1.โครงการส่งเสริมมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรมวิชาการและเทคโนโลยีของนักเรียน	4.15	2	สพม.นครพนม	200,000	208,000	216,300	225,000	234,000	1,083,300
2.ครงการประชุมปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	4.15	2	สพม.นครพนม	622,620	647,500	673,400	700,300	728,300	3,372,120
3.โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต)	4.15	2	สพม.นครพนม	110,000	114,400	119,000	123,800	128,800	596,000
๔.โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการคัดกรองเด็กพิการเรียนรวม	4.15	2	สพม.นครพนม	15,500	16,100	16,700	17,400	18,100	83,800
5.โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณ (Coding)	4.15	2	สพม.นครพนม	5,000	5,200	5,400	5,600	5,800	27,000
6.โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	4.15	2	สพม.นครพนม	14,000	14,600	15,200	15,800	16,400	76,000
7.โครงการการพัฒนาระบบการวัดผลคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตรรกะความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ (PISA)	4.15	2	สพม.นครพนม	7,000	7,300	7,600	7,900	8,200	38,000
8.โครงการส่งเสริมการใช้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	14,000	14,600	15,200	15,800	16,400	76,000
9.โครงการจัดการศึกษาทางไกลแบบสื่อสารสองทาง	4.15	2	สพม.นครพนม	5,000	5,200	5,400	5,600	5,800	27,000
10โครงการส่งเสริมการอ่านตามรอยพระจริยวัตร สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	4.15	2	สพม.นครพนม	34,095	35,500	36,900	38,400	39,900	184,795
11โครงการแข่งขันทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับนานาชาติ	4.15	2	สพม.นครพนม	44,100	45,900	47,700	49,600	51,600	238,900
12โครงการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	40,000	41,600	43,300	45,000	46,800	216,700
13โครงการยกระดับความรู้ทางภาษาของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศตามกรอบมาตรฐาน CEFR และมาตรฐานอื่นที่กำหนด	4.15	2	สพม.นครพนม	15,000	15,600	16,200	16,800	17,500	81,100
14โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.15	2	สพม.นครพนม	21,000	21,800	22,700	23,600	24,500	113,600
15โครงการการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	4.15	2	สพม.นครพนม	1,225,754	1,274,800	1,325,800	1,378,800	1,434,000	6,639,154

16โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.15	2	สพม.นครพนม	67,400	70,100	72,900	75,800	78,800	365,000
17โครงการคัดเลือกนักเรียนนักศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	4.15	2	สพม.นครพนม	32,000	33,300	34,600	36,000	37,400	173,300
18โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตนักเรียนในสถานศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	30,000	31,200	32,400	33,700	35,000	162,300
19โครงการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	29,000	30,200	31,400	32,700	34,000	157,300
20โครงการขับเคลื่อนกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	15,000	15,600	16,200	16,800	17,500	81,100
21โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	268,000	278,700	289,800	301,400	313,500	1,451,400
22โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	25,000	26,000	27,000	28,100	29,200	135,300
23โครงการการแข่งขันกีฬานักเรียนสพม.นครพนมเกมส์ ต้านภัยยาเสพติด TO BE NUMBER ONE	4.15	2	สพม.นครพนม	100,000	104,000	108,200	112,500	117,000	541,700
24โครงการขับเคลื่อนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในสถานศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	15,000	15,600	16,200	16,800	17,500	81,100
25โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัยและสวัสดิการและสวัสดิภาพนักเรียน	4.15	2	สพม.นครพนม	35,931	37,400	38,900	40,500	42,100	194,831
26โครงการการฝึกอบรมโครงการหนึ่งโรงเรียนหนึ่งครูอนามัย สร้างเด็กไทยรอบรู้สุขภาพ ภาคปฏิบัติ	4.15	2	สพม.นครพนม	116,980	121,700	126,600	131,700	137,000	633,980
27โครงการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือต้านภัยยาเสพติด	4.15	2	สพม.นครพนม	275,000	286,000	297,400	309,300	321,700	1,489,400
28โครงการประชุมประจำเดือนผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดและผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วย สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม (จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนางานด้านการศึกษา)	4.15	2	สพม.นครพนม	62,000	64,500	67,100	69,800	72,600	336,000
29โครงการการพัฒนาและบริหารจัดการงานบุคคล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	4.15	2	สพม.นครพนม	196,000	203,800	212,000	220,500	229,300	1,061,600
30โครงการส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	4.15	2	สพม.นครพนม	50,000	52,000	54,100	56,300	58,600	271,000
31โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	4.15	2	สพม.นครพนม	200,000	208,000	216,300	225,000	234,000	1,083,300
32โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย	4.15	2	สพม.นครพนม	60,000	62,400	64,900	67,500	70,200	325,000
33โครงการติดตามการร้องเรียนและประสานคดีภาครัฐ	4.15	2	สพม.นครพนม	40,000	41,600	43,300	45,000	46,800	216,700
34โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย	4.15	2	สพม.นครพนม	90,000	93,600	97,300	101,200	105,200	487,300
35โครงการการตรวจสอบภายในด้านการเงิน การบัญชีและพัสดุ	4.15	2	สพม.นครพนม	50,000	52,000	54,100	56,300	58,600	271,000
36โครงการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	4.15	2	สพม.นครพนม	70,000	72,800	75,700	78,700	81,800	379,000
ส่วนราชการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม 20 โครงการ				-		**1,275,200**	-	-	**1,275,200**
1.โครงการเสนองบประมาณ สป.ศธ.เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 1 แห่ง	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-	-	-	-	-	-
2โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		149,000	-	-	149,000
3โครงการขับเคลื่อนการศึกษาปฐมวัยในพื้นที่จังหวัดนครพนม	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		45,000	-	-	45,000

4 โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		160,000	-	-	160,000
5โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจังหวัดนครพนม	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		60,400	-	-	60,400
6โครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		30,400	-	-	30,400
7โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		40,000	-	-	40,000
8โครงการตรวจ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		60,000	-	-	60,000
9โครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัด โดยผ่านกลไก กศจ.	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		90,900	-	-	90,900
10โครงการจัดทำฐานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผล SDG4 ระดับจังหวัด	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		30,000	-	-	30,000
11โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		20,000	-	-	20,000
12โครงการพัฒนาการส่งเสริมศักยภาพการตรวจติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษา	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		32,500	-	-	32,500
13โครงการส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		41,000	-	-	41,000
14โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางจัดการความขัดแย้ง	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		165,500	-	-	165,500
15โครงการชุมนุมยุวกาชาดและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ยุวกาชาด	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		14,000	-	-	14,000
16โครงการลูกเสือ เนตรนารีบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณะประโยชน์	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		80,000	-	-	80,000
17โครงการเสริมสร้างแกนนำส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		166,500	-	-	166,500
18โครงการจัดงานวันคล้ายวันสถาปนายุวกาชาดไทย	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		40,000	-	-	40,000
19โครงการจัดงานวันเด็ก	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		30,000	-	-	30,000
20โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาเพื่อสนับสนุนการศึกษาผู้ด้อยโอกาส	4.15	2	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	-		20,000	-	-	20,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย						-			-
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน						-			-

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ (งบ อปท.)				งบประมาณดำเนินการ					
แผนงาน/โครงการสำคัญ	ยุทธศาสตร์ชาติ /แผนแม่บทฯ	แหล่ง งปม.	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570	พ.ศ.2566-2570
รวม 21 โครงการ						926,094,000			
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 11 โครงการ						408,714,000	59,844,000		468,558,000
ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม 4 โครงการ						373,114,000			373,114,000
1 โครงการท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง/โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง	4.15	3				20,000,000			20,000,000
1. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลัก แหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และชุมชนวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง ในจังหวัดนครพนม ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ หรือช่องทางอื่น ๆ วงเงินงบประมาณ 1,000,000 บาท 2. จัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ 2.1 กิจกรรม การแสดงพลุ แสงสีเสียง ประกอบดนตรี วงเงินงบประมาณ 2,000,000 บาท 2.2 กิจกรรมปั่นจักรยานเส้นทางบ้านแพง-ภูลังกา วงเงินงบประมาณ 1,000,000 บาท 2.3 กิจกรรมภูลังกา เทรล รันนิ่ง วงเงินงบประมาณ 8,000,000 บาท 2.4 กิจกรรมเทศกาลดนตรีภูลังกา มิวสิค เฟสติวัล วงเงินงบประมาณ 8,000,000 บาท			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			20,000,000			20,000,000
2.โครงการแพทย์ทางไกลเพื่อพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	**4.15**	**3**				**15,000,000**			**15,000,000**
2.1บริการแพทย์ทางไกลของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม									
3.โครงการปรับปรุงสนามกีฬาจังหวัดนครพนมพัฒนาสนามกีฬาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสู่ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	**4.15**	**3**				**80,579,000**			**80,579,000**
1.ปรับปรุงสนามฟุตบอลพร้อมลู่วิ่งและระบบไฟฟ้าส่องสว่างสนามฟุตบอล			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			53,883,000			53,883,000
2.ปรับปรุงสนามเทนนิส ภายในสนามกีฬาจังหวัดนครนพนม			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			6,896,000			6,896,000
3.ปรับปรุงสนามฟุตบอลเล็ก พร้อมไฟส่องสว่าง			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			3,600,000			3,600,000
4.ปรับปรุงอัฒจันทร์+ห้องน้ำใต้อัฒจันทร์			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			2,500,000			2,500,000
5.ก่อสร้างห้องน้ำภายนอก+ห้องคนพิการ			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			1,000,000			1,000,000
6.ก่อสร้างศาลาพักคอย ขนาด 6x4 เมตร 5 จุด			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			2,200,000			2,200,000
7.ก่อสร้างสนามเด็กเล่น			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			1,000,000			1,000,000

8.ก่อสร้างสนามฟุตซอลพร้อมรั้ว ในสนามกีฬาจังหวัดนครพนม			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			3,000,000			3,000,000
9.ก่อสร้างพร้อมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างภายในสนามกีฬา			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม			6,500,000			6,500,000
4.โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง	**4.15**	**3**				**257,535,000**			**257,535,000**
4. 1.ก่อสร้าง/ซ่อมสร้าง/ปรับปรุงซ่อมแซม ถนน จำนวน 20 สายทาง			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม						
4.2.ก่อสร้างสะพาน จำนวน 4 สายทาง			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม						
4.3.ติดตั้งเสาไฟฟ้าส่องสว่างโซล่าเซลล์ จำนวน 550 ต้น			องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม						
ส่วนราชการ เทศบาลเมืองนครพนม 7 โครงการ						**35,600,000**			**35,600,000**
1.โครงการจัดงานประเพณีออกพรรษาและไหลเรือไฟ	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			27,000,000			27,000,000
2.โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,500,000			1,500,000
3.โครงการจัดงานประเพณีเข้าพรรษา	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,000,000			1,000,000
4.โครงการจัดงานประเพณีลอยกระทง	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			500,000			500,000
5โครงการจัดงานวันขึ้นปีใหม่	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			600,000			600,000
6โครงการเฉลิมฉลองสมโภชเมืองนครพนม	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			2,000,000			2,000,000
7 โครงการเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬานักเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38 รอบคัดเลือกระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			3,000,000			3,000,000
ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเขือ 2 โครงการ							**9,844,000**		**9,844,000**
1. โครงการเสริมผิวทางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายทาง บ้านโพนสวาง ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเขือ				3,314,000		3,314,000
2. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก สายทางบ้านหนองบัวคำ-ดอนแดง หมู่ 11 บ้านหนองบัวคำ ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเขือ				6,530,000		6,530,000
ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง 3 โครงการ	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง				**50,000,000**		**50,000,000**
1. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวริมน้ำก่ำ (เกาะแก้วก่ำหลง) หมู่ที่ 5 บ้านหัวภูธร	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง				30,000,000		30,000,000
2. โครงการก่อสร้างประตูเมืองรูปต้นยางจำลอง หมู่ที่ 1 บ้านวังยาง	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง				10,000,000		10,000,000
3. โครงการก่อสร้างลานวัฒนธรรม หมู่ที่ 1 บ้านวังยาง	4.15	3	องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง				10,000,000		10,000,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						-			-
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าการลงทุน 3 โครงการ						**5,700,000**			**5,700,000**
ส่วนราชการ เทศบาลเมืองนครพนม 3 โครงการ						**5,700,000**			**5,700,000**
1 โครงการก่อสร้างถนนปูด้วยยางแอสฟัสท์ติกและก่อสร้างระบบระบายน้ำ ถนนราชทัณฑ์ ซอย 4	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม	-		800,000	-	-	800,000
2 โครงการก่อสร้างถนนปูด้วยยางแอสฟัสท์ติกซอยเจิดจ้า	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม	-		1,600,000	-	-	1,600,000
3 โครงการปรับปรุงผิวจราจรปูยางแอสฟัสท์ติกถนนราชวงศ์ตลอดแนว	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			3,300,000	-	-	3,300,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 2 โครงการ						**6,600,000**			**6,600,000**

ส่วนราชการ เทศบาลเมืองนครพนม 2 โครงการ						**6,600,000**			**6,600,000**
1.โครงการพัฒนาทักษะ 3 ภาษา (ภาษาอังกฤษ ภาษาเวียดนาม และภาษาจีน)	4.15	3				3,000,000			3,000,000
2.โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลเมืองนครพนมเพื่อเข้าสู่ประเทศ	4.15	3				3,600,000			3,600,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย						-			-
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 5 โครงการ						**505,080,000**			**505,080,000**
ส่วนราชการ เทศบาลเมืองนครพนม 5 โครงการ						**505,080,000**			**505,080,000**
1 โครงการก่อสร้างเพิ่มศักยภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองนครพนม	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			500,000,000			500,000,000
2 โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำซอยหลังวิทยาลัยพยาบาลฯ	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,600,000			1,600,000
3 โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำซอยดำรงสถิตย์ (ข้างศาลากลาง)	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,280,000			1,280,000
4 โครงการก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำหมู่บ้านอัมพร 2 (ซอย 2, 4)	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,000,000			1,000,000
5 โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำซอยวัฒนาอุทิศ 1	4.15	3	เทศบาลเมืองนครพนม			1,200,000			1,200,000

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม**
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 1 พัฒนาคุณภาพบุคลากร แหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย สินค้า และมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนาที่ 3 บริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงในท้องถิ่นในประเทศและต่างประเทศ แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ แนวทางการพัฒนาที่ 6 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ)
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561- 2580 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยว เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดประเด็นในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่สูงขึ้น และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดนครพนม หรืออาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ เป็นอาณาจักรเก่าแก่ของชนเผ่าไท มีพื้นที่อาณาเขตชายแดนเลียบฝั่งแม่น้ำโขง เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพสวยงาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ เช่น พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ หมู่บ้านมิตรภาพโฮจิมินห์ วัดนักบุญอันนาหนองแสง พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูลังกา น้ำตกตาดโพธิ์ ตาดขามแหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามเชื่อมโยงแม่น้ำโขง และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์สืบทอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า งานวันผู้ไทยโลก ในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน โดยเป็นจุดเชื่อมโยง การท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 ซึ่งควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดโควิด 19 ดังกล่าว และได้กลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติทำให้ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมควรเตรียมความพร้อมในการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ อีกทั้งยังสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้น

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อยกระดับและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3) เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น 4) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ 5) เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของกระแสการท่องเที่ยวสายมูเตลู สายธรรมมะ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7 3) จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล อย่างน้อย 100 คน 4) ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME หรือวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล จำนวนอย่างน้อย 10 ราย
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม

9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่** 1.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม งบประมาณ 231,493,000 บาท ผู้หรับผิดชอบ สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.3023 บ้านหมูม่น –บ้านแพง อ.ท่าอุเทน อ.บ้านแพง จ.นครพนม งบประมาณ 9,900,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ทางหลวงชนบทนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.4024 บ้านหาดแพง – บ้านหมูม่น อ.ศรีสงคราม อ.นาทม จ.นครพนม งบประมาณ 9,900,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ทางหลวงชนบทนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.2010 บ้านเทพพนม - บ้านชะโนดใหญ่ อ.เมือง อ.ปลาปาก จ.นครพนม งบประมาณ 9,900,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ทางหลวงชนบทนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.4 ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สาย นพ.2044 บ้านกุรุคุ – บ้านโพนสวรรค์ อ.เมือง อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม งบประมาณ 9,900,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ทางหลวงชนบทนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.5 กิจกรรมติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและปรับปรุงเกาะกลาง ทางหลวงหมายเลข 2417 ตอนควบคุม 0100 ตอน นาพระชัย-เซกา ระหว่าง กม. 6+900- กม. 38+745 (เป็นช่วงๆ) งบประมาณ 9,991,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.6 กิจกรรมปรับปรุงการแบ่งทิศทางการจราจรเพื่อความปลอดภัย ทางหลวงหมายเลข 2425 ตอนควบคุม 0100 ตอนโคกศรีทอง-ต้นแหน งบประมาณ 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงนครพนม

	กิจกรรมย่อยที่ 1.7 เพิ่มประสิทธิภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 22 จังหวัดนครพนม งบประมาณ 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวงนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.8 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานธรณีวิทยาและไดโนเสาร์ “GeoPark Center @Tha Uthen” งบประมาณ 40,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด/อบต.พนอม กิจกรรมย่อยที่ 1.9 ก่อสร้างอาคารที่พักอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูลังกา (น้ำตกตาดโพธิ์) 1. อาคารที่พักบริการนักท่องเที่ยว จำนวน 2 หลัง รวม 1,713,000 บาท 2. ถนนไปยังอาคารบริการนักท่องเที่ยว ระยะทาง 160 เมตร รวม 629,000 บาท งบประมาณ 2,342,000 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูลังกา กิจกรรมย่อยที่ 1.10 ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการ และสิ่งก่อสร้าง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว 1.ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูลังกา (น้ำตกตาดโพธิ์) 2.ปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่ ภก.1 (น้ำตกตาดขาม) 3. ปรับปรุงซ่อมแซมสะพานแขวน เพื่อบริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ที่ ภก.1 (น้ำตกตาดขาม) งบประมาณ 794,000 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูลังกา กิจกรรมย่อยที่ 1.1.11 โครงการปรับทัศนียภาพพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจืดโลกของปลาแม่น้ำโขง งบประมาณ 5,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูลังกา กิจกรรมที่ 1.1.12 ก่อสร้างอาคารบริการนักท่องเที่ยว บริเวณลานพระญาศรีสัตนาคราช ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,670,000 บาท ผู้รับผิดชอบ เทศบาลเมืองนครพนม

	กิจกรรมหลักที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม งบประมาณ 4,400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2.1 เสริมสร้างพัฒนาศักยภาพทักษะการให้บริการนักท่องเที่ยว งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2.2 การฝึกอบรมการใช้ Canva Application ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว งบประมาณ 450,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2.3 พัฒนาศักยภาพที่พักโฮมสเตย์ไทย สู่มาตรฐานโฮมสเตย์อาเซียน งบประมาณ 450,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2.4 ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นจังหวัดนครพนม รุ่นที่ 2 งบประมาณ 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม,วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ กิจกรรมย่อยที่ 1.2.5 การอบรมเชิงปฏิบัติการ Food stylist to add value การจัดตกแต่งและออกแบบอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 1.3 การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit) งบประมาณ 5,620,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.3.1** การจัดเก็บข้อมูลเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit) ประจำจังหวัดนครพนม งบประมาณ 320,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม,วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ **กิจกรรมย่อยที่ 1.3.2** กิจกรรม FAM TRIP ส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง “นครมิ่งมงคล มงคลแห่งศรัทธา” (City of Merit) ประจำจังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม,วิทยาลัยการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ **กิจกรรมย่อยที่ 1.3.3** กิจกรรมการประกวดบายศรีพญานาคา "พญาศรีสัตตนาคราช" จังหวัดนครพนม งบประมาณ 3,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.3.4** ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีนาคา "ขบวนแห่บูชาพญาสัตตนาคา ผู้พิทักษ์พระธาตุพนม" วันสัตตนาคารำลึก งบประมาณ 1,800,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม

	กิจกรรมหลักที่ 1.4 การยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง (BCG Happy Life Model) ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการนำเที่ยวท้องถิ่น (Local Tour Guide) ภายใต้แผนบูรณาการการท่องเที่ยวสมัยใหม่ งบประมาณ 1,200,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.4.1** การอบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมการยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง (BCG Happy Life Model) ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการนำเที่ยวท้องถิ่น (Local Tour Guide) ภายใต้แผนบูรณาการการท่องเที่ยวสมัยใหม่ งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.4.2** กิจกรรมการเดินทาง FAM TRIP เพื่อศึกษาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ งบประมาณ 700,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 1.5 การพัฒนาและยกระดับนักพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ (New Gen Tourism Developer) ประจำท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืน ในจังหวัดนครพนม งบประมาณ 876,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1** การฝึกอบรมโครงการผลิตนักพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ประจำท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืนในจังหวัดนครพนม งบประมาณ 876,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) แขวงทางหลวงชนบทนครพนม 2) เทศบาลเมืองนครพนม 3) อุทยานแห่งชาติภูลังกา 4) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษานครพนม 5) วิทยาลัยการท่องเที่ยวฯ ม.นครพนม 6) แขวงทางหลวงนครพนม 7) องค์การบริหารส่วนตำบลพนอม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	181,493,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครพนมได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า 5 แห่ง 2) บุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้พัฒนาศักยภาพให้มีคุณภาพ ไม่น้อยกว่า 200 คน 3) มีเส้นทางการท่องเที่ยวสายมูสู่ความปัง จังหวัดนครพนม 4) ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้ 5) ได้โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 6) มีรูปแบบการท่องเที่ยวคุณภาพสูง BCG 7) มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง 8) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 5 กิจกรรม
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้รองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) เกิดภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค/ระดับประเทศ

	3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ 4) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น **เชิงปริมาณ** 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7 3) จำนวนแรงงานและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัล อย่างน้อย 100 คน 4) ธุรกิจหรือผู้ประกอบการ SME หรือวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล จำนวนอย่างน้อย 10 ราย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมและยกระดับงานประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นสำคัญของจังหวัดนครพนม**
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณี ศาสนาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ เชิงกีฬา เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ)
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561- 2580 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยว เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดประเด็นในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่สูงขึ้น และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดนครพนม หรืออาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ เป็นอาณาจักรเก่าแก่ของชนเผ่าไท มีพื้นที่อาณาเขตชายแดนเลียบฝั่งแม่น้ำโขง เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพสวยงาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ เช่น พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ หมู่บ้านมิตรภาพโฮจิมินห์ วัดนักบุญอันนาหนองแสง พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูลังกา น้ำตกตาดโพธิ์ ตาดขาม แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามเชื่อมโยงแม่น้ำโขง และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์สืบทอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า งานวันผู้ไทยโลก ในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน โดยเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 ซึ่งควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในช่วงต้นปี 2563 ที่ผ่านมา เกิดเหตุการณ์ที่บั่นทอนสถานการณ์การท่องเที่ยว จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นว่า หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคโควิด-19 ในปี 2566 ได้คลี่คลายกลับเข้าสู่ภาวะปกติ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เป็นเอกลักษณ์และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ และยังเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั้งนี้การสร้างกิจกรรมต่างๆ ได้มีการยกระดับให้เป็นเทศกาล ประเพณีท้องถิ่น เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว ให้มีความหลากหลาย เช่น การจัดมหกรรมรวมชาติพันธุ์ 9 ชาติพันธุ์ 2 เชื้อชาติ ถนนวัฒนธรรม งานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช งานนมัสการพระธาตุพนม และพระธาตุบริวาร งานประเพณีไหลเรือไฟ ฯลฯ ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติ

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเป็นการส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชาติพันธุ์ 9 ชาติพันธุ์ 2 เชื้อชาติ จังหวัดนครพนม 2) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ประเพณี วัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 3) เพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและเกิดการหวงแหนในวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมของชาวจังหวัดนครพนม 4) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 2.1** ส่งเสริมและยกระดับงานประเพณีที่สำคัญจังหวัดนครพนม งบประมาณ 43,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.1 ส่งเสริมงานประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม** งบประมาณ 27,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานจังหวัด/อำเภอ 12 อำเภอ/ปกครองจังหวัด/ตำรวจภูธรจังหวัด/ นรข./ วัฒนธรรมจังหวัด/สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.2** ส่งเสริมงานบวงสรวงพญาศรีสัตตนาคราช (Land Mark พญานาค) เชื่อมโยงการท่องเที่ยวลุ่มแม่น้ำโขง งบประมาณ 5,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.3** ส่งเสริมงานสงกรานต์เรณูนคร อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.4** ส่งเสริมงานย้อนวิถีอีสาน สีสันแห่งวันวาน สงกรานต์นาทม ประจำปี 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.5** ส่งเสริมงานประเพณีออกพรรษา และชมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (บั้งไฟพญานาค) ประจำปี 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.6** ส่งเสริมงานสงกรานต์ "รวมใจไทโพนสวรรค์" อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.7** ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามประเพณี “งานประเพณีลอยกระทง 9 ชนเผ่า” งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.8** ส่งเสริมประเพณีแข่งเรือออกพรรษา อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม

	กิจกรรมย่อยที่ 2.1.9 ส่งเสริมประเพณีบุญแข่งเรือยาว อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.10** ส่งเสริมงานประเพณีบุญเดือนสามอำเภอวังยาง ประจำปี 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.11** ส่งเสริมประเพณีบุญเดือนสาม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ประจำปี 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.12** ส่งเสริมงานประเพณีแข่งเรือหนองเครือเขา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.13** ส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีแข่งเรือพิมาน งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.14** ส่งเสริมงานรำลึกอนุสรณ์ประวัติศาสตร์ภูพานน้อย งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1.15** ส่งเสริมสนับสนุนงานวันผู้ไทยโลก "ดูดอุเมืองเว" ประจำปี 2568 งบประมาณ 4,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2.2 ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรม ชนเผ่า ชาติพันธุ์ เพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 5,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2.1** ส่งเสริมการท่องเที่ยวงานประเพณีรวมใจไทแสก งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2.2** ส่งเสริมงานประเพณี 5 ชนเผ่า "บุญเดือนสี่ ของดีนาหว้า" งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2.3** ส่งเสริมงานวันรวมชนเผ่าไทนคร เพื่อการท่องเที่ยว 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ งบประมาณ 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2.4** สานสัมพันธ์วัฒนธรรมชนเผ่า 9 ชนเผ่า 2 เชื้อชาติ งบประมาณ 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม 2) สำนักงานจังหวัดนครพนม 3) สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครพนม

	4)สถานีตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม 5)อำเภอ ทุกอำเภอ 6) ปกครองจังหวัดนครพนม 7) น.ร.ข. นครพนม 8) สภาวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	48,500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) งานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดนครพนมได้รับการส่งเสริมและยกระดับกิจกรรมให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) มีกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตความเป็นชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลาย 3) ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้ 4) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) จังหวัดนครพนมมีกิจกรรมส่งเสริมงานประเพณีที่สำคัญและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพและรายได้ 3) เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว มีรายได้หมุนเวียนภายในจังหวัดนครพนม ขับเคลื่อนให้จังหวัดนครพนมกลายศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง 3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ **เชิงปริมาณ** 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณี ศาสนาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ เชิงกีฬา เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน OTOP นวัตวิถีสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism แนวทางการพัฒนาที่ 7 การส่งเสริมและผลักดันพระธาตุพนม เป็นมรดกโลก
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ)
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561- 2580 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยว เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดประเด็นในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่สูงขึ้น และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการจังหวัดนครพนม หรืออาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ เป็นอาณาจักรเก่าแก่ของชนเผ่าไท มีพื้นที่อาณาเขตชายแดนเลียบฝั่งแม่น้ำโขง เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพสวยงาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ เช่น พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ หมู่บ้านมิตรภาพโฮจิมินห์ วัดนักบุญอันนา หนองแสง พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูลังกา น้ำตกตาดโพธิ์ ตาดขาม แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามเชื่อมโยงแม่น้ำโขง และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์สืบทอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า งานวันผู้ไทยโลก ในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน โดยเป็นจุดเชื่อมโยง การท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 ซึ่งควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในช่วงต้นปี 2563 ที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์ที่บั่นทอนสถานการณ์การท่องเที่ยว จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นว่า การท่องเที่ยวที่ยึดเหนี่ยวจิตใจแห่งศรัทธาขององค์พระธาตุพนม พระธาตุประจำวันเกิด รวมถึงพระธาตุที่สำคัญต่างๆรวมถึงกระแสการท่องเที่ยวสายมู สายธรรมมะกำลังได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยว สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ และยังเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งยังสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้น

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุประจำวันเกิด และพระธาตุสำคัญในพื้นที่จังหวัดนครพนม 2) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว 4) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของพระธาตุพนม ในการสู่การเป็นมรดกโลก
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 3.1** ส่งเสริมและยกระดับพระธาตุสำคัญจังหวัดนครพนม เพื่อการท่องเที่ยว งบประมาณ 6,800,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.1 กิจกรรมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เส้นทางไหว้พระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.2 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุมหาชัย อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.3 ส่งเสริมรำบูชาพระธาตุพนมและส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.4 ส่งเสริมงานบุญเดือนสี่ (งานนมัสการพระธาตุเรณู) อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.5 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุภูลังกา งบประมาณ 300,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.6 ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามประเพณีอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม (งานบุญเดือน 5 บูชาพระธาตุนคร) งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.7 ส่งเสริมงานประเพณีนมัสการพระธาตุศรีคุณและบุญมหาชาติประจำปี อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.8 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุโนนตาล ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม

	กิจกรรมย่อยที่ 3.1.9 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุสิมมา ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.10 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุจำปา อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.11 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุโพนสวรรค์ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนมงบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.1.12 ส่งเสริมงานนมัสการพระธาตุนาเต่า อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 3.2 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ตำนานพระอุรังคธาตุ” จังหวัดนครพนม งบประมาณ 3,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.2.1 การจัดการองค์ความรู้ตำนานพระอุรังคธาตุ งบประมาณ 1,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3.2.2 เส้นทางการท่องเที่ยวและจุดหมายปลายทางเชิงวัฒนธรรมจากตำนานอุรังคธาตุ พร้อมเสริมสร้างอาชีพเชิงสร้างสรรค์ เส้นทางการท่องเที่ยวและจุดหมายปลายทางเชิงวัฒนธรรมจากตำนานอุรังคธาตุ งบประมาณ 2,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม 2) สำนักงานจังหวัดนครพนม 3) สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ตุลาคม 2567 สิ้นสุด กันยายน 2568
12. งบประมาณ	10,300,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวพระธาตุประจำวันเกิด และพระธาตุสำคัญในพื้นที่จังหวัดนครพนม 2) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดนครพนมให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว 4) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของพระธาตุพนม ในการสู่การเป็นมรดกโลก
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) มีกิจกรรมงานประเพณีพระธาตุสำคัญของจังหวัดนครพนและรองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) มีบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (อาสาสมัคร มัคคุเทศก์) ไว้รองรับการท่องเที่ยวทางพุทธธรรม 3) กิจกรรมส่งเสริมเส้นทางไหว้พระธาตุประจำวันเกิดและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบอย่างทั่วถึง

	4) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ **เชิงปริมาณ** 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการบูรณาการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว**
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ แนวทางการพัฒนาที่ 6 ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลในภาคบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ)
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561- 2580 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยว เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดประเด็นในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่สูงขึ้น และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดนครพนม หรืออาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ เป็นอาณาจักรเก่าแก่ของชนเผ่าไท มีพื้นที่อาณาเขตชายแดนเลียบฝั่งแม่น้ำโขง เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพสวยงาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ เช่น พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ หมู่บ้านมิตรภาพโฮจิมินห์ วัดนักบุญอันนาหนองแสง พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูลังกา น้ำตกตาดโพธิ์ ตาดขาม แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามเชื่อมโยงแม่น้ำโขง และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์สืบทอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า งานวันผู้ไทยโลก ในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน โดยเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 ซึ่งควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในช่วงต้นปี 2563 ที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์ที่บั่นทอนสถานการณ์การท่องเที่ยว จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นว่า การบูรณาการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างกิจกรรมที่มีความแปลกใหม่ และให้น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ อีกทั้งให้เหมาะแก้คนทุกช่วงวัย จะก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดนครพนม อีกทั้งยังสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางศาสนาและประวัติศาสตร์ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้น

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเป็นการกระจายกลุ่มเป้าหมายสู่การเข้าถึงการท่องเที่ยวได้สะดวกขึ้น 2) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในหลายมิติ 3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว 4) เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 5) เพื่อเป็นการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในทุกช่วงวัย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 4.1** ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ งบประมาณ 8,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 4.1.1** ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านแคมเปญ “ไหนใครเล่า” งบประมาณ 2,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 4.1.2** ส่งเสริมและกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวตามรอย Soft Power of Nakhonphanom งบประมาณ 5,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 4.1.3** จัดทำวิดีทัศน์เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ประจำปี พ.ศ. 2568 งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	8,000,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 2 กิจกรรม 2) มีวีดิทัศน์การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ประจำปี พ.ศ.2568 จำนวน 1 งาน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้รองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) เกิดภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค/ระดับประเทศ 3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ 4) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น **เชิงปริมาณ** 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม**
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 3 บริหารจัดการและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงในท้องถิ่น ในประเทศและต่างประเทศ แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและบริการผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีใหม่ New Normal และ BCG Tourism แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลให้แรงงานและผู้ประกอบการ
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 4 รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 (ข้อมูลจากตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ)
5. หลักการและเหตุผล	ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561- 2580 ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยว เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดประเด็นในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันที่สูงขึ้น และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีความสอดคล้องกับโครงพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดนครพนม ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยว 3 ธรรม (ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม) เชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดนครพนม หรืออาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ เป็นอาณาจักรเก่าแก่ของชนเผ่าไท มีพื้นที่อาณาเขตชายแดนเลียบฝั่งแม่น้ำโขง เป็นจังหวัดที่มีทัศนียภาพสวยงาม ริมฝั่งแม่น้ำโขง และมีสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ เช่น พระธาตุพนม และพระธาตุประจำวันเกิด 7 วัน 8 พระธาตุ หมู่บ้านมิตรภาพโฮจิมินห์ วัดนักบุญอันนาหนองแสง พิพิธภัณฑ์จวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม อุทยานแห่งชาติภูลังกา น้ำตกตาดโพธิ์ ตาดขาม แหล่งท่องเที่ยวลุ่มน้ำสงครามเชื่อมโยงแม่น้ำโขง และอื่นๆอีกมากมาย อีกทั้งยังมีศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอัตลักษณ์สืบทอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน อาทิเช่น งานนมัสการพระธาตุพนม งานประเพณีไหลเรือไฟ วัฒนธรรมชนเผ่า งานวันผู้ไทยโลก ในฐานะเป็นประตูสู่อินโดจีน โดยเป็นจุดเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในภูมิภาคอินโดจีนผ่านสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3 ซึ่งควรมีการพัฒนาคุณภาพการบริการและสินค้าทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในช่วงต้นปี 2563 ที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์ที่บั่นทอนสถานการณ์การท่องเที่ยว จากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ส่งผลกับการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการจัดกิจกรรมให้เกิดความหลากหลาย เป็นการกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว และยังเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน อีกทั้งยังสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมเพิ่มมากขึ้น

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเป็นการสร้างกิจกรรมให้มีความหลากหลายและกระจายกลุ่มเป้าหมายสู่การเข้าถึงการท่องเที่ยวได้สะดวกมากยิ่งขึ้น 2) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในหลายมิติ 3) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว 4) เพื่อเป็นการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น 5) เพื่อเป็นการยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนมให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในทุกช่วงวัย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 5.1** ส่งเสริมและบูรณาการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม งบประมาณ 22,300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.1** ส่งแสริมงานรำลึก วันคล้ายวันเกิดประธานโฮจิมินห์ และความสัมพันธ์มิตรภาพไทย-เวียดนาม งบประมาณ 1,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.2** งานเดิน-วิ่งข้ามโขง นครพนม- คำม่วน งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.3** ส่งเสริมเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ Nakhonphanom Winter Festival งบประมาณ 8,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.4** ส่งเสริมงานมหกรรมเทศกาลปลาลุ่มน้ำสงคราม ประจำปี 2568 อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม งบประมาณ 5000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.5** ส่งเสริมงานเทศกาลกินต่อหัวเสือ อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2568 อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม งบประมาณ 500,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.6** กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว "เบิ่งนครพนม" งบประมาณ 6,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 5.1.7** กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว Music sand Mekong Festival งบประมาณ 5,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) 2) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม 3) อำเภอศรีสงคราม

	4) อำเภอปลาปาก
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	22,300,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 6 กิจกรรม 2) กิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างความหลากหลายให้นักท่องเที่ยว 3) กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์และน่าสนใจของนักท่องเที่ยว 4) กระตุ้นการท่องเที่ยวจังหวัดด้วยเครื่องมือดิจิทัล 5) รูปแบบและกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) มีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้รองรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี 2) เกิดภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค/ระดับประเทศ 3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและบริการ 4) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น **เชิงปริมาณ** 1) ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 4 2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 7

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	**1.1 ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ** 1. ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 4. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสินค้าเกษตรปลอดภัย 5. ยุทธศาสตร์จังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **1.2 นโยบายของรัฐบาล** การผลิตพืชให้สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ลดมลพิษสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้พลังงานสะอาด ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ จะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และไม่ก่อมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	1. ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 4. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสินค้าเกษตรปลอดภัย 5. ยุทธศาสตร์จังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **นโยบายของรัฐบาล** การผลิตพืชให้สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ลดมลพิษสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้พลังงานสะอาด ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ จะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และไม่ก่อมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ด้านการเกษตรกรจังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,474,437 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรทั้งหมดในปี 2565 เป็นพื้นที่การเกษตร 2,319,566 ไร่ สภาพการเพาะปลูกพืชในจังหวัดนครพนม มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยทั่วไป คือ มีพืชหลัก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สับปะรด และลิ้นจี่ อย่างไรก็ตามได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเพาะปลูกโดยมีการเพาะปลูกพืชผักและพืชไร่บางชนิด ที่มีผลผลิตสูงและมีตลาดรองรับ เช่น แตงโมเนื้อ มะเขือเทศ พริก ข้าวโพดหวาน และพืชผัก ส่วนใหญ่จะเพาะปลูกริมแม่น้ำหรือบริเวณที่มีระบบชลประทานซึ่งเป็นการเพาะปลูกนอกฤดูกาล ด้านประมงจังหวัดนครพนมมีภูมิศาสตร์ที่เอื้อให้สามารถทำการประมง ทั้งเพาะเลี้ยงประเภทบ่อดินและกระชัง ได้แก่ แม่น้ำโขง ที่มีระยะทางประมาณ 174 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาของแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำก่ำ ลำน้ำบัง เป็นต้น มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ทำให้เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาเผาะจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรกรในจังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ1) กับสำนักงานประมงจังหวัด ในปี 2565 จำนวน 11,293 ราย เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน 422 ราย และเกษตรกรที่เลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน 10,771 ราย

	ด้านปศุสัตว์จังหวัดนครพนมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในแง่จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง และจำนวนเกษตรกร ระหว่างปี 2561 – 2565 เนื่องจากสถานการณ์ โควิด 19 ทำให้เกษตรกรตกงานกลับมาอยู่บ้าน เลยหันมาเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ ไก่เพิ่มมากขึ้นเพื่อสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวระหว่างที่รองาน อีกทั้งราคาสูงขึ้นเนื่องจากมีความต้องการในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น ยกเว้น สุกร มีจำนวนสุกรลดลง เนื่องจากเกิดโรคระบาด ASF เกษตรกรรายหลายจึงพักคอก (หยุดเลี้ยง) จึงส่งผลให้จำนวนเกษตรกรลดลงด้วย โคเนื้อ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 153,676 ตัว, กระบือ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 78,397 ตัว, สุกร ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 111,131 ตัว, ไก่ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 2,631,671 ตัว ปัจจุบันสถาบันเกษตรกรในจังหวัดนครพนม แบ่งเป็น สหกรณ์ จำนวน 84 แห่ง กลุ่มเกษตรกร จำนวน 92 แห่ง ดำเนินงานภายใต้ พรบ.สหกรณ์ พ.ศ.2542 พรก.ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 ระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้ประกอบธุรกิจให้บริการสมาชิก จำนวน 6 ธุรกิจ ดังนี้ 1) ธุรกิจรับฝากเงิน 2) ธุรกิจให้เงินกู้แก่สมาชิก 3) ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 4) ธุรกิจรวบรวมผลผลิต 5) ธุรกิจแปรรูปผลผลิต 6) ธุรกิจให้บริการ
5. หลักการและเหตุผล	ด้านการเกษตรจังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทั้งหมด 3,474,437 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตรทั้งหมดในปี 2565 เป็นพื้นที่การเกษตร 2,319,566 ไร่ ด้านประมงจังหวัดนครพนมมีภูมิศาสตร์ที่เอื้อให้สามารถทำการประมง ทั้งเพาะเลี้ยงประเภทบ่อดินและกระชัง ได้แก่ แม่น้ำโขง ที่มีระยะทางประมาณ 174 กิโลเมตร ลำน้ำสาขาของแม่น้ำต่าง ๆ เช่น ลำน้ำสงคราม ลำน้ำอูน ลำน้ำก่ำ ลำน้ำบัง เป็นต้น มีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ทำให้เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงปลาเศรษฐกิจ เช่น ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาเผาะจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในปี 2565 จำนวน 11,293 ราย เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง จำนวน 422 ราย และเกษตรกรที่เลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน 10,771 ราย ด้านปศุสัตว์จังหวัดนครพนมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งในแง่จำนวนปศุสัตว์ที่เลี้ยง และจำนวนเกษตรกร ระหว่างปี 2561 – 2565 เนื่องจากสถานการณ์ โควิด 19 ทำให้เกษตรกรตกงานกลับมาอยู่บ้าน เลยหันมาเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ ไก่ โคเนื้อ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 153,676 ตัว, กระบือ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 78,397 ตัว, สุกร ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 111,131 ตัว, ไก่ ปี 2565 มีปริมาณการเลี้ยง 2,631,671 ตัว จังหวัดนครพนมควรส่งเสริม/สร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภายใต้การนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยส่งเสริมในลักษณะของการรวมกลุ่มการผลิต เพื่อให้มีความมั่นคงและยั่งยืน โดยสนับสนุนการทำเกษตรผสมผสานเพื่อให้มีรายได้ตลาดทั้งปี เช่นการสร้างรายได้จาการปลูกพืช การเลี้ยฝงสัตว์ หรือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพิ่มรายได้ และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ และดึงศักยภาพของจังหวัดนครพนมด้านพลังงานแสงอาทิตย์ที่เข้มข้น นำมาใช้ในกระบวนการแปรรูปผลผลิตเกษตรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เช่น ระบบอบพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ นำมาอบสมุนไพร ได้แก่ กระเจี๊ยบแดง ฟ้าทะลายโจร ตะไคร้ เปลือกมะกรูด เป็นต้น ซึ่งสามารถช่วยยืดอายุสินค้าเกษตร และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ปัญหาสำคัญของเกษตรกรในจังหวัดนครพนม มีดังนี้ 1. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 2. เกษตรกรขาดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าและคุณภาพชีวิต 3. ขาดแหล่งน้ำในการทำการเกษตร 4. ขาดการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใชในด้านการเกษตร 5. ขาดการรวมกลุ่ม การบริหารการจัดการกลุ่มที่ดี **ความเร่งด่วน** : จากสภาพปัญหาด้านการเกษตรกรของเกษตรกรที่พบในจังหวัดนครพนม จึงเห็นควรส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ด้านประมง และด้าน ปศุสัตว์ และการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อทำกิจกรรมด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขภาพชีวิตที่ดี และสามารถนำความรู้ที่ได้รับการพัฒนามาปรับใช้ในชีวิตเป็นการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือและชุมชน สามารถทำให้เกษตรกรขาดแคลนสินค้าทางการเกษตร การบริโภค และขาดรายได้ จำเป็นต้องมีการส่งเสริมสร้างอาชีพการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และในการส่งเสริมอาชีพเน้นการผลิตพืช

	เพื่อเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐาน GAP และมาตรฐานอินทรีย์ และการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ตามแนวทางเศษฐกิจพอเพียง (ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง) เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตรตามศาสตร์พระราชาในพื้นที่จังหวัดนครพนม 2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในกระบวนการผลิตด้านการเกษตร (ด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง) 3). เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับทายาทเกษตรกรในการเข้าใจตนเอง มีแรงจูงใจ และทัศนคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม 4). เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้ประชาชนได้บริโภคสินค้าด้านการเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัยและเป็นแหล่งอาหารโปรตีนในครัวเรือน ช่วยลดรายจ่ายและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 5). เพื่อให้สถาบันสหกรณ์มีความเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 6) เพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสาธารณะของชุมชนด้วยการเพาะพันธุ์และปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะที่มีการบริหารจัดการ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	**เชิงคุณภาพ** : 1. รายได้จากการทำการประมงเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 2. จำนวนเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 3. แหล่งน้ำชุมชน สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้สำเร็จ ร้อยละ 60 4. ทายาทเกษตรกรมีความรู้เข้าใจในตนเอง อีกทั้งยังมีแรงจูงใจทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 80 5. เพื่อใช้แหล่งน้ำเป็นศูนย์กลางในด้านการพัฒนาการเกษตร ราษฎรในโครงการถูก เสริมสร้าง ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพทางด้านการประมง ตลอดจนเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงได้อย่างถูกต้อง 6.สร้างอาชีพ สร้างงาน ให้ครัวเรือนเกษตรกรไม่น้อยกว่า 240 ครัวเรือน 7. ร้อยละ 70 ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เป้าหมายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน **เชิงปริมาณ** : 1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 240 ราย 2. มีแปลงต้นแบบระบบพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 29 แปลง 3. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพเสริม อย่างน้อยร้อยละ 3 4. ร้อยละ 60 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ มีการปรับพื้นที่ทำการเกษตรสมัยใหม่ 5. ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำทั้ง 12 อำเภอเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 3 6. ผลผลิตปลาเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
8. พื้นที่เป้าหมาย	1. เกษตรกรทั้ง 12 อำเภอในจังหวัดนครพนมที่มีความสนใจด้านประมง 2. พื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งในจังหวัดนครพนม 12 อำเภอ 3. แหล่งน้ำขนาด 5 - 20 ไร่ จำนวน 24 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนครพนม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม (เกษตรกร 50 คน และผู้ประกอบการ 10 คน) 4.เกษตรกร 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนม 5. โรงเรียน ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม 6. แหล่งน้ำสาธารณชุมชน ในพื้นที่ 12 อำเภอในจังหวัดนครพนม ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 30 ไร่ และ เกษตรกรที่สนใจเลี้ยงไกไข่ในพื้นที่ 12 อำเภอของจังหวัดนครพนม 7. อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

	8. แหล่งน้ำสาธารณะที่มีกิจกรรมการบริหารจัดการ ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 50 ไร่ อำเภอละ 2 แห่ง ในพื้นที่ 12 อำเภอของจังหวัดนครพนม รวมทั้งสิ้น 24 แห่ง 9. เกษตรกรในจังหวัดนครพนม ที่เลี้ยงปลาในบ่อดิน ทั้ง 12 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 200 ราย
9. กิจกรรมหลัก	**<u>กิจกรรมหลักที่ 1 การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำในครัวเรือน"กินก็ได้ขายก็ดี" งบประมาณ 1,435,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม</u>** กิจกรรมย่อยที่ 1.1 กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนที่มีความอยากไร้และเกษตรกรที่มีความสนใจด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถสร้างรายได้และนำมาบริโภคในครัวเรือน จำนวน 240 ราย (110,000 บาท)หน่วยดำเนินงาน สนง ประมงจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร 240 ราย โดยมีเมนูให้เลือก 3 เมนู เมนูละ 5,000 บาท เป็นเงิน 1,200,000 บาท หน่วยดำเนินงาน สนง.ประมงจังหวัด กิจกรรมย่อยที่ 1.3 ติดตามให้คำแนะนำและประเมินผลผลิต โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานประมงจังหวัดนครพนม และเจ้าหน้าที่ประมงอำเภอ ออกติดตามแนะนำส่งเสริมและประเมินผลิตและรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (125,000 บาท) หน่วยดำเนินงาน สนง.ประมงจังหวัด
	<u>กิจกรรมหลักที่ 2 ส่งเสริมอาชีพการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพ งบประมาณ 4,915,300 บาท ผู้รับผิดชอบ สนง.เกษตรจังหวัดนครพนม</u> <u>กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่ผู้ปลูกพืชฤดูแล้งด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม</u> งบประมาณ 3,956,500 บาท หน่วยดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม,สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม 1) สัมมนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนการผลิต ด้วยเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ งบประมาณ 50,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม 2) สนับสนุนแปลงต้นแบบด้วยเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์โดยการสนับสนุนเทคโนโลยีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมวัสดุการเกษตร 3,906,500 หน่วยดำเนินการ สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม - สนับสนุนระบบสูบนำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ (แบบรถเข็น ขนาด 360 วัตต์) จำนวน 20 เครื่อง พร้อมวัสดุการเกษตร จำนวน 20 ชุด เป็นเงิน 500,000 บาท (กลุ่มละไม่น้อยกว่า 3 ราย) - สนับสนุนระบบสูบนำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ (แบบลากจูง) ขนาด 3,060 วัตต์จำนวน 6 เครื่อง พร้อมวัสดุการเกษตร จำนวน 6 ชุด เป็นเงิน 1,560,000 บาท (กลุ่มละไม่น้อยกว่า 4 ราย) - สนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (บ่อบาดาลขนาด 2.5 กิโลวัตต์) จำนวน 3 บ่อ พร้อมวัสดุการเกษตร จำนวน 3 ชุด เป็นเงิน 1,846,500 บาท (กลุ่มละไม่น้อยกว่า 7 ราย) <u>กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกร</u>ในจังหวัดนครพนม งบประมาณ 958,800 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม 1) ส่งเสริมการผลิตกระเจี๊ยบแดงในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ การสาธิตและฝึกปฏิบัติการผลิตกระเจี๊ยบแดงในระบบเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนการแปรรูปเบื้องต้น และตลาดรับซื้อผลผลิต เกษตรกร 50 ราย จำนวน 1 วัน งบประมาณ 62,000 บาท หน่วยดำเนินงาน สนง.เกษตรจังหวัด 2) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ปลูกครามสู่ระบบเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการสาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกครามสู่ระบบเกษตรที่ดีและเหมาะสม การแปรรูปเบื้องต้น เช่น ครามเปียก เกษตรกรเป้าหมาย 80 ราย จำนวน 1 วัน งบประมาณ 69,000 บาท หน่วยดำเนินงาน สนง.เกษตรจังหวัด 3) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมัลเบอร์รี่ระบบอินทรีย์ (80 ราย)เกษตรกร 80 ราย งบประมาณ 469,000 บาท หน่วยดำเนินงาน สนง.เกษตรจังหวัด

	- การอบรมเชิงปฏิบัติสาธิตและฝึกปฏิบัติการผลิตมัลเบอร์รี่ระบบอินทรีย์โดยการจัดกิ่งขึ้นค้าง ตลอดจนการเก็บรักษาผลผลิตและการแปรรูปเบื้องต้น เกษตรกร 80 ราย จำนวน 1 วัน งบประมาณ 75,000 บาท - ศึกษาดูงานการผลิตและการแปรรูปมัลเบอร์รี่ (44 ราย) ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แหล่งแปรรูปมัลเบอร์รี่ ตลอดจนเส้นทางการตลาดของมัลเบอร์รี่ สวนเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เป้าหมายเกษตรกร 40 ราย และเจ้าหน้าที่ 4 ราย รวม 44 ราย ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน งบประมาณ 394,000 บาท 4) ส่งเสริมการใช้ถ่านชีวภาพ (Biochar) ในกระบวนการผลิตการเกษตร เพื่อสร้างอาชีพการผลิตถ่านชีวภาพใช้ในแปลงของเกษตรกรและการจำหน่าย (100 ราย) งบประมาณ 358,800 บาท หน่วยดำเนินงาน สนง.เกษตรจังหวัด - ถ่ายทอดความรู้ในการผลิตถ่านชีวภาพ (Biochar) เพื่อใช้ในการปรับปรุงบำรุงดิน และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการผลิตกระเจี๊ยบ มัลเบอร์รี่ และคราม เพื่อเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐาน GAP และอินทรีย์ จัดฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ จำนวน 1 ครั้ง เกษตรกร 100 ราย งบประมาณ 69,600 บาท - ศึกษาดูงานการประยุกต์ใช้ถ่านชีวภาพ (Biochar) ในการกระบวนการผลิตทางการเกษตร การผลิตถ่านชีวภาพ (Biochar) ให้เหมาะสมกับชนิดพืชที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เกษตรกร 40 ราย และเจ้าหน้าที่ 4 ราย รวม 44 ราย งบประมาณ 289,200 บาท
	<u>กิจกรรมหลักที่ 3 โครงการพัฒนาทายาทเกษตรกรในสถานศึกษาตามศาสตร์พระราชา</u> งบประมาณ 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ผู้รับผิดชอบ/หน่วยดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม 1) การพัฒนาด้านการเกษตรตามศาสตร์พระราชา เป้าหมายทายาทเกษตรกร จำนวน 360 ราย โดยการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรตามศาสตร์พระราชา จำนวน 1 ครั้ง 1 วัน งบประมาณ **120,180** บาท 2) ยกระดับทายาทเกษตรกร ด้วยการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการเกษตร **ด้านการจัดการ และด้านผู้นำของทายาทเกษตรกร** เป้าหมายทายาทเกษตรกรจำนวน 360 ราย โดยการอบรบเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการเกษตร ด้านการจัดการ และด้านผู้นำของทายาทเกษตรกร ตลอดจนการแปรรูปสินค้าเกษตรเบื้องต้น จำนวน 1 ครั้ง 2 วัน งบประมาณ 542,620 บาท 3) อบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายทายาทเกษตรกรในสถานศึกษาทายาทเกษตรกรและครูที่ปรึกษา จำนวน 132 ราย พร้อมเจ้าหน้าที่ จำนวน 17 ราย รวม 149 ราย งบประมาณ 337,200 บาท
	<u>กิจกรรมหลักที่ 4 ธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อสร้างแหล่งผลิตอาหารชุมชน</u> งบประมาณ 1,790,400 บาท หน่วยรับผิดชอบ สนง.ประมงจังหวัด <u>กิจกรรมย่อยที่ 1 ธนาคารสัตว์น้ำชุมชนเพื่อความมั่นคงทางอาหารภายใต้สังคมแนวใหม่หลังสถานการณ์โควิด 2019</u> งบประมาณ 777,600 บาท บาท หน่วยดำเนินงาน สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม 1) เตรียมแหล่งน้ำเพื่อสร้างอาหารธรรมชาติและสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ งบประมาณ 748,800 บาท 2) ดำเนินการติดตามประเมิณผลผลิตสัตว์น้ำพร้อมให้คำแนะนำ งบประมาณ 28,800 บาท <u>กิจกรรมย่อยที่ 2 โครงการธนาคารอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน</u> งบประมาณ 1,012,800 บาท หน่วยดำเนินงาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม 1) กิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ด้านการเลี้ยงไก่ไข่ งบประมาณ 100,800 บาท 2) กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สัตว์และปัจจัยการผลิต งบประมาณ 912,000 บาท
	<u>กิจกรรมหลักที่ 5 โครงการยกระดับมาตรฐานสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง</u> งบประมาณ 457,080 บาท ผู้รับผิดชอบ/หน่วยดำเนินงาน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครพนม

	กิจกรรมย่อยที่ 1 กิจกรรมยกระดับมาตรฐานสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับมาตรฐานสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง 2 รุ่นๆ ละ 50 คน 2 งบประมาณ 162,300 บาท กิจกรรมย่อยที่ 2 กิจกรรมส่งเสริมอาชีพสมาชิกในสถาบันเกษตรกร จัดอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมอาชีพสมาชิกโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 2 รุ่นๆ ละ 50 คน 2 วัน งบประมาณ 169,700 บาท กิจกรรมย่อยที่ 3 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้นำสหกรณ์ 2 รุ่นๆ ละ 50 คน 2 วัน งบประมาณ 125,080 บาท
	<u>กิจกรรมหลักที่ 6 บริหารจัดการแหล่งน้ำและเพาะขยายพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงกลุ่มปลาเกล็ด เพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ</u> งบประมาณ 549,000 บาท **ผู้รับผิดชอบ/หน่วยดำเนินงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม** กิจกรรมย่อยที่ 1 กิจกรรมเพาะขยายพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงกลุ่มปลาเกล็ด และปล่อยพันธุ์ปลา ขนาดความยาวไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร จำนวนแห่งละ 30,000 ตัว งบประมาณ 525,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสัตว์น้ำจากการปล่อยเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน งบประมาณ 12,000 บาท หน่วยดำเนินงาน ศพจ.นครพนม กิจกรรมย่อยที่ 3 ติดตามและประเมินผลโครงการฯ งบประมาณ 12,000 บาท
	<u>กิจกรรมหลักที่ 7 เพาะขยายพันธุ์ปลาเศรษฐกิจและสนับสนุนให้แก่เกษตรกรผู้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก นำไปเลี้ยง</u> วงเงิน 777,000 บาท **ผู้รับผิดชอบ/หน่วยดำเนินงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม** กิจกรรมย่อยที่ 1 เพาะขยายพันธุ์ปลาตะเพียนปากหนวด ขนาดความยาวไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร จำนวน 600,000 ตัวงบประมาณ 525,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 2 สนับสนุนลูกพันธุ์ปลาตะเพียนปากหนวด ขนาดความยาวไม่น้อยกว่า 3 เซนติเมตร รายละ 3,000 ตัว จำนวน 200 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 600,000 ตัว และอาหารปลาชนิดเม็ดลอยน้ำ โปรตีนไม่น้อยกว่า 32% รายละ 2 กระสอบ งบประมาณ 240,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 3 ติดตามและประเมินผลโครงการฯ งบประมาณ 12,000 บาท
10. หน่วยงานดำเนินการ	1) สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม ผู้รับผิดชอบ/หน่วยดำเนินงาน 2) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม หน่วยดำเนินงาน 3) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม หน่วยดำเนินงาน 4) สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม หน่วยดำเนินงาน 5) สถาบันวิจัยฯ ม.นครพนม หน่วยดำเนินงาน 6) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครพนม หน่วยดำเนินงาน 7) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนครพนม หน่วยดำเนินงาน
	เริ่มต้น ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	**10,923,780 บาท**
13. ผลผลิต (Output)	**กิจกรรมที่ 1** 1) ผลผลิตของโครงการ จำนวน 19,200 กิโลกรัม **กิจกรรมที่ 2** 1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 100 ราย 2. มีแปลงต้นแบบการใช้เทคโนโลยีด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 29 แห่ง **กิจกรรมที่ 3** 1) เกษตรกรมีอาชีพเสริม จำนวน 310 ราย 2) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพเสริม จำนวน 310 ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ อปท. มีความรู้ความเข้าใจในการทำระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ จำนวน 75 ราย

	3) ทายาทเกษตรกรมีความรู้เข้าใจในตนเอง อีกทั้งยังมีแรงจูงใจทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 360 ราย 4) ทายาทเกษตรกรมีการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายเข้าถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคี จำนวน 12 กลุ่ม **กิจกรรมที่ 4** 1) ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำเพิ่มขึ้นจากการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ราษฎรบริเวณแหล่งน้ำมีสัตว์น้ำบริโภคและมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดี 2) สร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของชุมชนให้ก่อเกิดการพัฒนาและบริหารแหล่งน้ำ และชุมชนมีความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อใช้ประกอบอาชีพ 1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวน 240 ราย 2) สร้างอาชีพ สร้างงาน ให้ครัวเรือนเกษตรกร 240 ครัวเรือน 3) เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายต่อครัวเรือน ปีละ 11,200 บาท **กิจกรรมที่ 5** 1) คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 แห่ง จำนวน 100 คน ได้รับความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ระยะเวลา 2 วัน 2) สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 แห่ง 100 คน ได้รับความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมอาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขึ้น ระยะเวลา 2 วัน 3) คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สหกรณ์ 10 แห่ง จำนวน 100 ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจในบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ระยะเวลา 2 วัน **กิจกรรมที่ 6** 1) ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำสาธารณะเพิ่มขึ้นจากการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ราษฎรบริเวณแหล่งน้ำมีสัตว์น้ำบริโภคและมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดี **กิจกรรมที่ 7** 1) เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 200 ราย มีสัตว์น้ำบริโภค และมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดี
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**กิจกรรมที่ 1** 1) .1. เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนในครัวเรือน 2. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ **กิจกรรมที่ 2** 1. ลดต้นทุนการผลิตให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 2. มีแปลงต้นแบบ เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ เลือกใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์ **กิจกรรมที่ 3** 1) เกษตรกรมีอาชีพเสริมในการผลิตและแปรรูป กระเจี๊ยบแดง คราม มัลเบอร์รี่ และการผลิตถ่านชีวภาพ (Biochar) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในโครงการและจำหน่ายให้แก่เกษตรกรทั่วไปใช้ในพืชที่มีมูลค่าสูง 2) เกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการการผลิต การตลาด และสามารถบริหารจัดการพื้นที่มีประสิทธิภาพทำให้มีรายได้สูงขึ้น 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการเพิ่มมาตรฐานและยกระดับกระบวนการแปรรูปสมุนไพรโดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ อปท. สามารถนำองค์ความรู้การทำระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ไปขยายผลต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ในพื้นที่ 4) ทายาทเกษตรกรการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางการเกษตร ด้านการจัดการ และด้านผู้นำของทายาทเกษตรกร จำนวน 360 ราย

	5) มีแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการเกษตร จำนวน 12 แห่ง 6) เกิดการบูรณาการ การทำงานในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา **กิจกรรมที่ 4** 1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อการบริโภคในครัวเรือน **กิจกรรมที่ 5** 1) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการการผลิตและการตลาดสินค้าของสมาชิกสหกรณ์ได้อย่างครบวงจร 2) สหกรณ์เป้าหมายมีการบริหารจัดการที่ดีสามารถยกระดับให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น **กิจกรรมที่ 6** 1) เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนในครัวเรือน 2) เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ **เชิงปริมาณ** **กิจกรรมที่ 4** 1) แหล่งน้ำได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูและการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและสร้างรายได้กับชุมชน ในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท 2). เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือนปีละไม่น้อยกว่า 2,800 ฟองต่อครัวเรือน สามารถลดรายจ่ายในการซื้ออาหาร 11,200 บาท/ครัวเรือน/ปี **กิจกรรมที่ 5** 1). ร้อยละ 70 ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เป้าหมายผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 2). ร้อยละ 60 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ มีการปรับพื้นที่ทำการเกษตรสมัยใหม่ **กิจกรรมที่ 7** 1) ร้อยละ 80 ของจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 200 ราย ในจังหวัดดำเนินการเลี้ยงปลาเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม อย่างสร้างสรรค์สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม อย่างสร้างสรรค์สู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	1) ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย 3) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 4) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสินค้าเกษตรปลอดภัย 5) ยุทธศาสตร์จังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	การผลิตพืชให้สอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ลดมลพิษสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้พลังงานสะอาด ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ จะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และไม่ก่อมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ข้อมูลปัญหา/ความต้องการตาม TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ เช่น TPMAP ครัวเรือนยากจน 9,742 ครัวเรือน .....
5. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ต้นทุนในการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น และยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตรจะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยฯ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ที่มุ่งเน้นในการเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรและการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม 3. นโยบายรัฐบาล นโยบายหลัก ข้อ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย และนโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม 4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 5. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร หรือเกษตรกร จำเป็นต้องมีการฝึกฝน เรียนรู้ และพัฒนาเทคนิคในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าทางการเกษตร เพื่อให้สามารถเพิ่มรายได้มากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ ด้วย BCG Model ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ผ่านการส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าให้เป็นผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ และยังสามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพ สร้างเศรษฐกิจให้กับเกษตรกรในชุมชน สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วย “BCG Model” อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน จังหวัดนครพนม มุ่งมั่นจะพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และผู้ประกอบการกลุ่ม startup อื่นๆ ให้ก้าวไปสู่การเป็นธุรกิจที่มีความเข็มแข็งและยั่งยืน และชุมชนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดได้มากขึ้นอีก ทั้งยังส่งเสริมอาชีพให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ และมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ให้เกิดประสิทธิภาพการสร้างรายได้และความยั่งยืนให้กับชุมชน โดยการใช้ศักยภาพจากการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีองค์ความรู้ในแต่ละด้านมาพัฒนาระบบการผลิตและบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ การจัดการคุณภาพ ตลอดจนประสานงานการตลาด สู่การพัฒนาขีดความสามารถอันนำไปสู่ศักยภาพในการดำเนินงานการพึ่งตนเองและส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชนต่อไป
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม ต่อการสร้างห่วงโซ่การผลิตที่ได้มาตรฐานภายใต้โมเดล BGC 2) เพื่อยกระดับกระบวนการแปรรูปสร้างผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานในการเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรเชื่อมโยงความต้องการของตลาด 3) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากช่องทางการตลาดที่หลากหลายในการจำหน่ายผลผลิต หรือผลิตภัณฑ์ 4) เพื่อสร้างระบบการใช้ทรัพยากรสร้างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียวให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพในระบบการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด 2) ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด 3) ช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า 2 ช่องทาง
8. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมย่อยที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับสินค้าเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัย เพื่อคุณภาพสินค้าด้วยเกษตรมูลค่าสูง งบประมาณ** 9,450,500 **บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** กิจกรรมย่อยที่ 1.1 พัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ งบประมาณ 900,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ยกระดับสินค้านวัตกรรมจากสับปะรด GI เชิงพาณิชย์ งบประมาณ 1,903,500 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม/สถาบันวิจัยฯ ม.นครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมย่อยที่ 1.3 โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตกระบือ 2,428,400 บาท (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด) กิจกรรมย่อยที่ 1.4 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงปลาเผาะ วงเงิน 1,518,600 บาท (สนง.ประมงจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 1.5 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรจากโกโก้จังหวัดนครพนม วงเงิน 700,000 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 1.6 พัฒนาศักยภาพกลุ่มแปลงใหญ่ผู้ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน งบประมาณ 2,000,000 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด)
	กิจกรรมย่อยที่ 2 การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วย BCG Model งบประมาณ 10,003,650 **บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)** กิจกรรมย่อยที่ 2.1 การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตจิ้งหรีดเพิ่มมูลค่าเชิงสร้างสรรค์ภายใต้โมเดล BCG แบบยั่งยืนสู่เชิงพาณิชย์ งบประมาณ 2,957,600บาท (สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตร ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 2.2 การเพิ่มมูลค่าสำหรับของเหลือใช้จากห่วงโซ่การผลิตทางการเกษตรเพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ วงเงิน 1,968,900 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด) กิจกรรมย่อยที่ 2.3 พัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจังหวัดนครพนม วงเงิน 670,000 บาท (สนง.เกษตรและสหกรณ์ และสถาบันวิจัยฯ) กิจกรรมย่อยที่ 2.4 จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรและอาหารแปรรูป วงเงิน 1,027,350 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และคณะเกษตรฯ ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 2.5 เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปผลผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม วงเงิน 1,000,000 บาท (สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด) กิจกรรมย่อยที่ 2.6 การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์และวัฒนธรรมนวัตเมืองรองเชื่อมโยงอาเซียน วงเงิน 891,000 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และคณะเกษตรฯ ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 2.7 เศรษฐกิจฐานชีวภาพสำหรับพืชเศรษฐกิจใหม่ (กัญชง กัญชา และกระท่อม) งบประมาณ 793,300 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และคณะเกษตรฯ ม.นครพนม) กิจกรรมย่อยที่ 2.8 ยกระดับและเพิ่มมาตรฐานการแปรรูปผลผลิตโดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ งบประมาณ 723,300 บาท (สนง.พลังงานจังหวัด)
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม 2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม 3) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม 4) สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม 5) มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	19,461,950บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) เกษตรกรได้รับมาตรฐานการผลิต 2) การสร้างผลิตภัณฑ์พร้อมบรรจุภัณฑ์สินค้า อย่างน้อย 10 ชนิด 3) เกิดข้อตกลงสัญญาผู้ค้า ระหว่างผู้ผลิตกับผู้ซื้อ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ**

หัวข้อ	รายละเอียด
	1) เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างครบวงจร 2) เกษตรกรมีการผลิตที่เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนและจังหวัด ช่วยเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนครพนมให้สูงขึ้น 3) เกษตรกรมีกระบวนการแปรรูปสร้างผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้ได้รับรองมาตรฐานในการเพิ่มมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรเชื่อมโยงความต้องการตลาด 4) เกิดการใช้ทรัพยากรสร้างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียวให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพในระบบการผลิตสินค้าเกษตรครบวงจร **เชิงปริมาณ** 1) รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20-30 2) ผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่ายเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้น ยอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 20

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	**ความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่าง ๆ** 1. ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ประเด็นการเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 : ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 4. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด : ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มทางการเกษตรและครัวอาหารปลอดภัย 5. ยุทธศาสตร์จังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จังหวัดนครพนมมีพื้นที่ทำการเกษตร 1.97 ล้านไร่ (56.73 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นภาคการเกษตร 123,768 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร 247,536 คน แต่ปัญหาที่พบเกษตรส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม ตลอดจนการผลิตสินค้าเกษตรแบบดั้งเดิม มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมน้อยกว่าเท่าที่ควร
5. หลักการและเหตุผล	1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบัน และสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ต้นทุนในการจัดหาน้ำเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น และยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล 2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (03) การเกษตรจะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยฯ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ที่มุ่งเน้นในการเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม 3. นโยบายรัฐบาล นโยบายหลัก ข้อ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย และนโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม 4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง 5. การพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน ผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร หรือเกษตรกร จำเป็นต้องมีการฝึกฝน เรียนรู้ และพัฒนาเทคนิคในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	การเกษตร เพื่อให้สามารถเพิ่มรายได้มากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ การบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัดนครพนม ที่มีการนำเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ มาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้กับประชาชนในพื้นที่ ยังมีน้อย และเกษตรกรเข้าถึงได้น้อย เนื่องจากในการนำเทคโนโลยีและงานวิจัย ค่อนข้างมีต้นทุนสูง ทั้งนี้ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการผลิตทางการเกษตร ถือว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้มีการลดต้นทุนการผลิต สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ซึ่งสามารถแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นเกษตรมูลค่าสูง เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งเป็นการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้กับเกษตรกร เพื่อได้มาซึ่งผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่วไป ทั้งนี้ จังหวัดนครพนม มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขงรวมระยะทาง 174 กิโลเมตร ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ประกอบด้วยแม่น้ำโขง และแม่น้ำสาขาจำนวนมาก ซึ่งตามบริเวณริมลำน้ำสาขาและแม่น้ำโขงบริเวณพื้นที่จังหวัดนครพนม จะมีประชาชนและเกษตรกรอาศัยอยู่และมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก พบว่าเกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรสูง โดยเฉพาะในพืชผักทำให้มีสารเคมีตกค้างอยู่ตามต้นพืชและพื้นผิวดิน ซึ่งเมื่อถึงฤดูฝน น้ำฝนก็จะชะล้างเอาสารเคมีทางการเกษตรต่างๆ ไหลลงสู่แม่น้ำ ส่งผลให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำสาขาเสื่อมโทรม ส่วนใหญ่มีการใช้ทรัพยากรดิน โดยไม่คำนึงถึงผลเสียของปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ และการใช้ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์เพียงอย่างเดียว ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในแร่ธาตุกายภาพ และชีวภาพของดิน ทำให้สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ในดินนั้นสูญหาย สูญเสียความสามารถในการดูดซับแร่ธาตุ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชและปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร อีกทั้งจากการจัดทำเวทีประชาคมผู้ที่ได้รับผลกระทบต่อภาคการเกษตรจากการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของแม่น้ำโขง พบว่าเกษตรกรในพื้นที่มีความต้องการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการเพาะปลูก โดยขอให้หน่วยงานภาครัฐสนับสนุนให้มีการทำเกษตรปลอดภัย โดยการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ในการปรับเปลี่ยนวิถีการผลิตแบบเคมีสู่กระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของธรรมชาติ ฟื้นฟูระบบนิเวศของแม่น้ำโขงและลุ่มน้ำสาขา และแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินในการเพาะปลูกของเกษตรกรในพื้นที่ จึงเห็นควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร รวมถึงการสร้างการรับรู้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ทั้งปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตร และการนำเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อลดภาระต้นทุนการผลิตของเกษตรกร รวมถึงการเข้าถึงเทคโนโลยี และงานวิจัยต่างๆ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตรอย่างสร้างสรรค์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังเป็นการเพิ่มปริมาณผลผลิตให้กับเกษตรกร
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร 2.เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์แบบครบวงจร 3.เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม และมาตรฐานสินค้าเกษตร 4.ลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรอย่างสร้างสรรค์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.เกษตร 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม ได้รับองค์ความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2.ได้จัดทำต้นแบบนวัตกรรม ด้านพืช สัตว์ ประมง และเครื่องจักรกลทางการเกษตร 3.เกษตรกรได้รับการพัฒนาทักษะการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. มีศูนย์เรียนรู้บริการด้านวิชาการเกษตร และพัฒนานวัตกรรมสินค้าเกษตรและแปรูปอย่างครบวงจร 1 แห่ง
8. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอ จังหวัดนครพนม ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอนาแก อำเภอปลาปาก อำเภอธาตุพนม อำเภอวังยาง อำเภอเรณูนคร อำเภอท่าอุเทน อำเภอโพนสวรรค์ อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า และอำเภอนาทม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมย่อยที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรสร้างสรรค์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม งบประมาณ 11,792,014 บาท** **ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** กิจกรรมย่อยที่ 1.1 การใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR2 และแหนแดง ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว พื้นที่จังหวัดนครพนม (1,060,960บาท) โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม 1)อบรมเกษตรกร 2 วัน 2 รุ่นๆ ละ 30 ราย รวม 720 ราย (374,400 บาท) 2)สนับสนุนปัจจัยการผลิตพันธุ์พืช จำนวน 24 แปลงๆละ 3 ไร่ (441,360 บาท) 3)ตรวจติดตาม ให้คำแนะนำ (245,200 บาท) กิจกรรมย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร งบประมาณ 492,550 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด) 1)ฝึกอบรมเกษตรกรต้นแบบการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร (36 ราย) (273,550 บาท) 2)ศึกษาดูงานการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตร (50 ราย) (219,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 1.3 โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี งบประมาณ 1,048,270 บาท โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม 1) ถ่ายทอดการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร (1,048,270 บาท) กิจกรรมย่อยที่ 1.4 หน่วยบริการตรวจวินิจฉัยและให้คำแนะนำการควบคุมศัตรูพืช งบประมาณ 2,012,880 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด/คณะเกษตรฯม.นครพนม) 1)คลินิกให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ การควบคุมศัตรูพืชให้กับเกษตรกร (100,000 บาท) สนง.เกษตรจังหวัด 2) การผลิตสารควบคุมศัตรูพืชให้กับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (700,000 บาท) คณะเกษตรฯ 3) อบรบถายทอดองค์ความรู้การวินิจฉัย และการควบคุมศัตรูพืช ในการควบคุมศัตรูพืชให้แก่เกษตรกร ที่อำเภอเมือง ธาตุพนม ท่าอุเทน และบ้างแพง (762,880 บาท) คณะเกษตรฯ กิจกรรมย่อยที่ 1.5 ให้บริการวิชาการและวิชาชีพด้านการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ งบประมาณ 917,500 บาท โดย สนง.ปศุสัตว์จังหวัด และคณะเกษตรฯ ม.นครพนม 1) อบรมเชิงปฏิบัติการการเลี้ยงสัตว์ การเพาะขยายพันธุ์สัตว์ (สัตว์ปีกและสัตว์เคี้ยวเอื้อง พันธุ์และการคัดเลือกพันธุ์สัตว์ และการจัดการให้อาหารสัตว์ (อาหารหยาบ เช่นการจัดการแปลงหญ้า และอาหารข้น) (574,700 บาท) (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด) 2) การจัดการด้านสุขภาพ การป้องกันโรค และให้ความรู้เรื่องการทำการตลาดให้กับเครือข่ายเกษตรกรสร้างเขือข่ายเกษตรผู้เลี้ยงสัตว์ในจังหวัดนครพนม (342,800 บาท) (คณะเกษตรฯ) กิจกรรมย่อยที่ 1.6 ศูนย์การเรียนรู้พืชสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตไอน้ำต้มอบสมุนไพรเพื่อสุขภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอบนวดสมุนไพรเพื่อสุขภาพไทน้ำก่ำ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,187,400 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ) 1) การอบรมให้ความรู้เรื่องพืชสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ (494,200 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด)

หัวข้อ	รายละเอียด
	2) การถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตไอน้ำตู้อบสมุนไพรเพื่อสุขภาพ (396,600 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า (296,600 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) กิจกรรมย่อยที่ 1.7 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่เกษตรกรจังหวัดนครพนม งบประมาณ 257,800 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนม ม.นครพนม) 1)การอบรมเชิงปฏิบัติการบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตร: การใช้งานเครื่องสูบน้ำ การบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำก่อนและหลังการใช้งาน การเลือกใช้น้ำมันเครื่อง เลือกใช้อะไหล่ที่มีคุณภาพ และและการติดตามและประเมินผล (257,800 บาท) กิจกรรมย่อยที่ 1.8 การพัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขงโดยใช้พลังงานหมุนเวียนและแอพพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ งบประมาณ 2,042,400 บาท (สนง.ประมงจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ) 1)อบรมให้ความรู้การใช้เทคโนโลยีการวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง โดยใช้พลังงานหมุนเวียน งบประมาณ 483,300 บาท (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 2)อบรมเชิงปฏิบัติการการติดตั้งเทคโนโลยีการวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง โดยใช้พลังงานหมุนเวียน และแอพพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ (1,416,600 บาท)(วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 3)ติดตามและสรุปผลโครงการการพัฒนาเทคโนโลยีการวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำโขง โดยใช้พลังงานหมุนเวียน และแอพพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ (142,500 บาท) (สนง.ประมงจังหวัด) กิจกรรมย่อยที่ 1.9 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสร้างเครื่องอัดปุ๋ยเม็ดและอบรมการอัดปุ๋ยเม็ดจากมูลสัตว์เพื่อการพัฒนาชุมชนเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน งบประมาณ 1,979,004 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ) 1) อบรมทฤษฎีการนำมูลสัตว์และของเหลือทิ้งทางการเกษตรมาทำปุ๋ยชีวมวล และถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการอัดปุ๋ยเม็ดให้กับชุมชน (149,760 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด) 2) ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการสร้างเครื่องอัดปุ๋ยเม็ดให้กับชุมชน (ออกแบบและการสร้างเครื่องอัดปุ๋ยเม็ดและการบำรุงรักษา) (1,829,244 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) กิจกรรมย่อยที่ 1.10 การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่แนวทางการเพิ่มผลผลิต และการเพิ่มมูลค่ากับปูนา งบประมาณ 1,243,250 บาท) สนง.ประมงจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ) 1) อบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปูนาในบ่อพลาสติก และสาธิตการเลี้ยง การสร้างบ่อของตัวแทนกลุ่ม (667,000 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 2)อบรมเชิงปฏิบัติการ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปูนา (น้ำพริกปูนา และ อั่วปูนา) (150,000 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 3) อบรมให้ความรู้ด้านการผลิตปูนานิ่ม และสาธิตการผสมอาหารปูนาและปฏิบัติการทำปูนานิ่มของตัวแทนกลุ่มในกิจกรรมหลักที่ 1 (151,250 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 4) ติดตามให้คำแนะนำและประเมินผลผลิต โดยมีอาจารย์สาขาวิชาประมง คณะเกษตรและเทคโนโลยี และประมงอำเภอ ออกติดตามแนะนำส่งเสริมและประเมินผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ (275,000 บาท) (สนง.ประมงจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ)
	กิจกรรมย่อยที่ 2 การพัฒนาคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3,147,000 บาท โดย สนง.เกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ศูนย์เรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมอาหารจากผลผลิตทางการเกษตรในจังหวัดนครพนมอย่างครบวงจรเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเชิงพาณิชย์ (2,518,000 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด และคณะเกษตรฯ) 1) จัดทำศูนย์เรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมอาหารจากผลผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจร (1,518,000 บาท) (คณะเกษตรฯ) 2) ประชุมกลุ่มเพื่อหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและรับสมัครผู้ประกอบการรายย่อยเข้าร่วมกลุ่มประชุมเพื่อการถอดบทเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานสากล งบประมาณ (2 เดือน) (53,400 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด) 3) อบรมและให้ความรู้ผู้ประกอบการโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนานวัตกรรมอาหาร และบรรจุภัณฑ์ต้นแบบ และทดสอบตลาดของผลิตภัณฑ์ (2 เดือน) (413,600 บาท) (คณะเกษตรฯ) 4) อบรมและให้ความรู้ผู้ประกอบการโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ (1 เดือน) (207,800 บาท) (คณะเกษตรฯ) 5) อบรมและให้ความรู้ผู้ประกอบการโดยวิทยากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาดออนไลน์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน (2 เดือน) (163,600 บาท) (คณะเกษตรฯ) 6) พัฒนาช่องทางการจำหน่ายออนไลน์ และการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ในลักษณะ Content Marketing (161,600 บาท) (คณะเกษตรฯ) กิจกรรมย่อยที่ 2.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งจากฝักราชพฤกษ์และเศษถ่านไม้ ให้แก่เกษตร จังหวัดนครพนม งบประมาณ 629,000 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และวิทยาลัยธาตุพนมฯ) 1) การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดเตรียมวัตถุดิบในการผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่ง (223,000 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด) 2) การอบรมเชิงปฏิบัติการเผาวัตถุดิบเพื่อให้เกิดกระบวนการคาร์บอนไนเซชั่น (183,000 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ) 3) การอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งจากฝักราชพฤกษ์และเศษถ่านไม้ (223,000 บาท) (วิทยาลัยธาตุพนมฯ)
	กิจกรรมย่อยที่ 3 การยกระดับสินค้าเกษตรสู่ตลาดมูลค่าสูง งบประมาณ 2,336,240 บาท (สนง.เกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมย่อยที่ 3.1 เพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ ให้แก่เกษตรกร (336,240 บาท) (สนง.เกษตรจังหวัด) 1.ค่าศึกษาดูงานและฝึกทักษะภาคสนามในการหาตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ โดยการนำเกษตรกรศึกษาดูงานและฝึกทักษะภาคสนาม เกษตรกร จำนวน 80 ราย และเจ้าหน้าที่ 6 ราย รวม 86 ราย แบ่งเป็น 2 รุ่นๆ ละ 43 ราย (2 วัน 1 คืน) (244,240 บาท) 2.ค่าอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกษตรกรจำนวน 80 ราย แบ่งเป็น 2 รุ่นๆ ละ 40 รายๆ ละ 1 ครั้ง ๆละ 2 วัน รวม 4 วัน (92,000 บาท) กิจกรรมย่อยที่ 3.2 ส่งเสริมและจัดแสดงสินค้าด้านการเกษตรในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (เกษตรลุ่มน้ำโขง) วงเงิน 2,000,000 บาท (คณะเกษตรฯ) 1 การจัดนิทรรศการ/นวัตกรรม/การจัดแข่งขัน/การประกวดสินค้าเกษตร 2) ประชุมสัมมนาวิชาการทางวิชาการเกษตร 300,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	3) การจัดร้านค้าจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร พันธุ์ไม้นานาชนิด สิ้นค้าพื้นเมือง เครื่องจักรกลทางการเกษตร ร้านอาหาร ตลาดนัดชุมชน จากผู้ประกอบการ/หน่วยงานเอกชน/ชุมชน/สาขาวิชา คณะ/วิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครพนม (450,000 บาท) 4) การแสดงภาคบันเทิง ณ เวทีกลาง/การแสดงศิลปวัฒนธรรมและนันทนาการต่าง ๆ (350,000 บาท)
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม 2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครพนม 3) สำนักงานประมงจังหวัดนครพนม 4) คณะเกษตรและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนครพนม 5) วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	**17,275,254 บาท**
13. ผลผลิต (Output)	1) เกษตรกรมีความรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพิ่มขึ้น 2) เกษตรกรมีการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้นวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) สินค้าเกษตรได้รับมาตรฐานมีคุณภาพยกระดับสู่สากลเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) เกษตรกรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิตสินคาเกษตร 3) เกษตรกรมีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น **เชิงปริมาณ** 1) เกษตรกรในท้องถิ่นจังหวัดนครพนม และพื้นที่ใกล้เคียงได้มีความรู้ความสามารถ ทางทักษะวิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างดี 2) เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ วิชาชีพ ในระดับท้องถิ่น ชุมชน จังหวัด และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	1. เพิ่มพื้นที่ชลประทานและพื้นที่รับประโยชน์ 2. เพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำ 3. บรรเทาปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย 4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำการเกษตร
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	เกษตรกรกว่า 1,415 ครัวเรือน ประสบปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย รวมถึงพื้นที่ชลประทานไม่มีเพียงต่อการทำเกษตรกรรม โครงการชลประทานนครพนมจึงได้ เสนอโครงการ ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า , โครงการอาคารบังคับน้ำ และโครงการขุดลอกแก้มลิง เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานและปริมาณเก็บกักน้ำให้เพิ่มขึ้น เพื่อบรรเทาปัญหาของเกษตรในพื้นที่จังหวัดนครพนม
5. หลักการและเหตุผล	1. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ เป็นสถานีสูบน้ำฯ เดิม ซึ่งมีความยาวท่อไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง เห็นควรต่อเติมระบบท่อส่งน้ำเดิมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร 2. อาคารบังคับน้ำเป็นแบบประตูระบายน้ำซึ่งสามารถควบคุมระดับและปริมาณน้ำได้ดี เนื่องจากสามารถยกระดับน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำได้ตามระดับที่ต้องการและยังสามารถยกบานระบายพ้นน้ำเพื่อทำการระบายน้ำในปริมาณมากๆ ในกรณีน้ำหลาก นอกจากนี้จะทำให้สามารถระบายทรายได้ดีกว่าและไม่ทำให้เกิดการทับถมของสิ่งปฏิกูล 3. โครงการขุดลอกและโครงการแก้มลิง ซึ่งมีปริมาณในการกักเก็บน้ำที่น้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียง เห็นควรที่จะขุดลอกเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกร
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มระยะท่อส่งน้ำเพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรม 2. เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 3. เพื่อเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ 4. เพื่อเพิ่มปริมาณเก็บกักน้ำ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พื้นที่ชลประทาน 7,435 ไร่ 2. พื้นที่รับประโยชน์ 2,300 ไร่ 3. ปริมาณเก็บกักเพิ่มขึ้นทั้งหมด 240,000 ลบ.ม.
8. พื้นที่เป้าหมาย	1. บ้านม่วง ตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 2. บ้านน้อยทวย ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 3. บ้านดงน้อย ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 4. บ้านลาดชมพู ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม 5. บ้านนาทุ่งมั่ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม 6. บ้านเหล่าทุ่ง ตำบลสีชมพู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม 7. บ้านโพนงาม ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 8. บ้านท่าบ่อ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 9. บ้านนาถ่อน ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม 10. บ้านกกไฮ ตำบลดงขวาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 11. บ้านน้ำก่ำใต้ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

	12. บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 13. บ้านคำไฮ ตำบลหาดแพง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม 14. บ้านท่าเรือ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 15. บ้านพนอม ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 16. บ้านท่าลาด ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม 17. บ้านปากบัง ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า งบประมาณ 163,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ นายศาสตรา พรหมรักษ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.1** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านม่วง ตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 14,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.2** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านน้อยทวย ตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 65 ครัวเรือน งบประมาณ 12,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.3** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดงน้อย ตำบลสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 80 ครัวเรือน งบประมาณ 20,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.4** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเหล่าทุ่ง ตำบลสีชมพู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 1,000 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน งบประมาณ 20,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.5** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโพนงาม ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 70 ครัวเรือน งบประมาณ 11,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.6** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าบ่อ ตำบลท่าบ่อสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 11,000,000 บาท

	หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.7** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านนาถ่อน หมู่ 12 ตำบลนาถ่อน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 750 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน งบประมาณ 16,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.8** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกกไฮ ตำบลดงขวาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 750 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 16,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.9** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านน้ำก่ำใต้ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 560 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน งบประมาณ 13,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.10** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าเรือ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 110 ครัวเรือน งบประมาณ 15,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.11** ขยายระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านพนอม ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่ชลประทาน 625 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 14,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 –ขุดลอกแก้มลิง พร้อมอาคารประกอบ งบประมาณ 53,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ นายศาสตรา พรหมรักษ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1** แก้มลิงหนองบ่อเกลือพร้อมอาคารประกอบ บ้านลาดชมพู ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 400 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 25,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2** ขุดลอกแก้มลิงหนองจระเข้พร้อมอาคารประกอบ บ้านคำไฮ

	ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 400 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 90 ครัวเรือน งบประมาณ 28,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 3 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ พร้อมส่วนประกอบอื่น งบประมาณ 109,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ นายศาสตรา พรหมรักษ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครพนม ผู้รับผิดชอบ นายสวัสดิ์ นาคสิทธิ์ ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำก่ำ **กิจกรรมย่อยที่ 3.1** อาคารบังคับน้ำห้วยยางพร้อมขุดลอก บ้านนาทุ่งมั่ง ตำบลบ้านแก้ง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 300 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 80 ครัวเรือน งบประมาณ 18,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 3.2** อาคารบังคับน้ำพร้อมส่วนประกอบอื่น บ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 200 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 75 ครัวเรือน งบประมาณ 16,500,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการชลประทานนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 3.3** อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบบ้านท่าลาด ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 100 ครัวเรือน งบประมาณ 45,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำก่ำ **กิจกรรมย่อยที่ 3.4** อาคารบังคับน้ำพร้อมอาคารประกอบบ้านปากบัง จำนวน 1 แห่ง ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พื้นที่รับประโยชน์ 500 ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 100 ครัวเรือน งบประมาณ 30,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำก่ำ
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** โครงการชลประทานนครพนม และ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำก่ำ
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	326,000,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. ความยาวท่อส่งน้ำเพิ่มขึ้นทั้งหมด 28,550 เมตร 2. ปริมาณเก็บกักเพิ่มขึ้นทั้งหมด 240,000 ลบ.ม.

14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1. พื้นที่ชลประทาน 7,435 ไร่ 2. พื้นที่รับประโยชน์ 2,300 ไร่ 3. ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 1,415 ครับเรือน **เชิงปริมาณ** 1. ขยายระบบส่งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน 11 แห่ง 2. ขุดลอกแก้มลิง พร้อมอาคารประกอบ จำนวน 2 แห่ง 3. ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ พร้อมส่วนประกอบอื่น จำนวน 4 แห่ง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนา : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	**โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม**
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ ประกอบกับ การเชื่อมโยงภูมิภาคกับเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและเติบโตได้อย่างยั่งยืน การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคมได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เน้นตอบโจทย์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืน ผ่านการส่งเสริม เศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะช่วย ก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยทุกคนได้รับ ประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก มีความ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คือ 1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน 2. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่เพื่อสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด - นโยบายฝ่ายเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจไทยให้เข้มแข็ง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ กำหนดยุทธศาสตร์ในการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม สร้างผู้ประกอบการและ SMEs ให้เป็นนักรบเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง ลดอุปสรรคในการส่งออก แสวงหาตลาดที่มีศักยภาพ และส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิตอล รวมถึงยุทธศาสตร์การส่งเสริมบทบาทและใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) มุ่งเน้นส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนในพื้นที่ชายแดน ประเทศเพื่อนบ้าน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษโดยรัฐบาลมีเป้าหมายผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางอาเซียน (ASEAN Hub) ทั้งด้านคมนาคมขนส่งสินค้า การค้าขาย การลงทุน และการท่องเที่ยว -จังหวัดนครพนมได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ ในการเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ - ตะวันออก โดยมีประเด็นทางยุทธศาสตร์ “การพัฒนาการค้าการลงทุน” โดยเน้นการพัฒนาจังหวัดนครพนมให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน การลงทุน ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ - ตะวันออก และ มีกลยุทธ์ประกอบด้วย (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน เพื่อรองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายอแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ – ตะวันออก (2) การพัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือทางการค้าการลงทุนกับอาเซียนและจีนตอนใต้ – ตะวันออก (3) การส่งเสริมการค้า การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในฐานะประตูเชื่อมโยงอาเซียนและจีนตอนใต้ – ตะวันออก (4) ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs ในท้องถิ่นสู่สากล
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ กระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม และขยายตลาดสินค้าของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และต่างประเทศ 2) เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าดี สินค้าเด่นของจังหวัดนครพนม ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ขยายช่องทางการตลาดจำหน่ายในต่างจังหวัด
4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) มูลค่าการจำหน่ายสินค้าและมูลค่าการสั่งซื้อสินค้า รวมไม่น้อยกว่า 6 ล้านบาท 2) ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการจังหวัดนครพนม ทุกภูมิภาค ชิปปิ้ง ผู้ส่งออก ที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
5. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดนครพนม
6. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนและการส่งออกจังหวัดนครพนม
	Nakhon Phanom Trade Fair - จ้างเหมาจัดมหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ณ จังหวัดนครพนม จำนวน 1 ครั้ง กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการจังหวัดนครพนม ทุกภูมิภาค และผู้ประกอบการต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 200 ราย
7. หน่วยงานดำเนินงาน หน่วยงานที่ร่วม	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม หอการค้าจังหวัดนครพนม
8. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568)
9. งบประมาณ	จำนวน 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน)
10. ผลผลิต (Output)	1) มีผู้ประกอบการเข้าร่วมมหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ณ จังหวัดนครพนม จำนวน 200 ราย 2) สินค้าดี สินค้าเด่น จังหวัดนครพนม จำนวน 20 ผลิตภัณฑ์ ได้รับการประชาสัมพันธ์เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	1) ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ มีช่องทางการตลาด และสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น 2) สร้างโอกาสและขยายเครือข่ายการตลาดเพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนา : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน
2. ชื่อแผนงาน	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์
4. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันถนนในบางสายทางยังมีสภาพเป็นหลุม-บ่อ โครงสร้างชั้นทางและผิวจราจรได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากน้ำหนักบรรทุกที่เกินกว่ามาตรฐาน ทำให้ประชาชนในบริเวณพื้นที่และใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อนในการเดินทางและการขนส่งผลผลิตจากการเกษตรเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง ก่อสร้างโครงสร้างชั้นทางและผิวจราจรให้มีมาตรฐาน เพื่อมีสภาพใช้งานที่ดี โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้เส้นทางในการสัญจรไป-มา ได้รับความสะดวกและปลอดภัย เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนให้แก่ประชาชนให้พื้นที่มากยิ่งขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ซ่อมสร้างทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน จำนวน 4 สายทาง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
7. พื้นที่เป้าหมาย	อ.ศรีสงคราม อ.นาแก อ.วังยาง อ.โพนสวรรค์ อ.บ้านแพง
8. กิจกรรมหลัก	ซ่อมสร้างถนนลาดยางในโครงข่าย จำนวน 4 สายทาง
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลุงทุน สาย นพ.3047 บ้านโพนทอง - บ้านคำนกก อ.บ้านแพง จ.นครพนม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน สาย นพ.4025 บ้านคำสะอาด - บ้านค้อ อ.ศรีสงคราม อ.โพนสวรรค์ จ.นครพนม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน สาย นพ.4036 บ้านนาซอ - บ้านดอนถ่อน อ.โพนสวรรค์ อ.ศรีสงคราม จ.

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	นครพนม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน สาย นพ.4026 บ้านหนองหอยน้อย - บ้านด่านม่วงคำ อ.นาแก อ.วังยาง จ. นครพนม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
9. หน่วยงานดำเนินการ	จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	75 วัน
11. งบประมาณ	งบจังหวัด 39,600,000.00 -. บาท
12. ผลผลิต (Output)	ถนนเพื่อการสนับสนุนการค้าการลงทุนได้รับการพัฒนาจำนวน 4 สายทาง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมเดินทางได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนา : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการซ่อมสร้างปรับปรุงโครงสร้างทาง ถนนโครงข่ายทางหลวงชนบทที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมขังด้วยวิธีผสมน้ำยาโพลีเมอร์ จำนวน 4 สายทาง
2. ชื่อแผนงาน	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์
4. หลักการและเหตุผล	ถนนทางหลวงชนบทเป็นเส้นทางลัดและเป็นถนนชนส่งสินค้าด้านการเกษตรและอีกหลายด้านปัจจุบันมีสภาพชำรุดเสียหายจากการใช้ถนนมายาวนานและถนน4 สายทางนี้มีน้ำท่วมขัง เนื่องจากสภาพพื้นที่นครพนมเป็นพื้นฝนตกชุกและมีสภาพเป็นหลุมบ่อทำให้ประชาชนที่สัญจรไปมาได้รับความเดือดร้อนไม่ปลอดภัยไม่สะดวกในการเดินทางจำเป็นต้องได้รับการสร้างโครงสร้างชั้นทางด้วยวิธีผสมน้ำยาโพลีเมอร์ และปรับปรุงผิวจราจรให้มีมาตรฐาน มีสภาพใช้งานได้ดี เพื่อประชาชนและผู้ใช้เส้นทางในการสัญจรไป-มา ได้รับความสะดวกและปลอดภัย
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	ซ่อมสร้างทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุน จำนวน 4 สายทาง
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอต่างๆในจังหวัดนครพนม
8. กิจกรรมหลัก	ซ่อมสร้างถนนลาดยางในโครงข่าย จำนวน 4 สายทาง
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลุงทุน สาย นพ. 4017 บ้านหาดแพง - บ้านหนองเทา อ.ศรีสงคราม อ.ท่าอุเทน 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลุงทุน สาย นพ. 3042 บ้านเหล่าหนาด - บ้านคำสะอาด อ.ท่าอุเทน อ.ศรีสงคราม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลุงทุน

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สาย นพ. 3055 บ้านหนองเซา - บ้านเหล่าภูมี อ.เมือง 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมสร้างถนนโครงข่าย ทางหลวงชนบทเพื่อสนับสนุนการค้าการลุงทุน สาย นพ. 4024 บ้านหาดแพง - บ้านหมูม่น อ.ศรีสงคราม อ.นาทม 9,900,000 .- บาท จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
9. หน่วยงานดำเนินการ	จังหวัดนครพนม โดยแขวงทางหลวงชนบทนครพนม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	75 วัน
11. งบประมาณ	งบจังหวัด 39,600,000.00 -. บาท
12. ผลผลิต (Output)	ถนนเพื่อการสนับสนุนการค้าการลงทุนได้รับการพัฒนาจำนวน 4 สายทาง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมเดินทางได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนา : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ
2. ชื่อแผนงาน	แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม
3. แนวทางการพัฒนา	1. การส่งเสริมและพัฒนา SME สู่ 4.0 และเกษตรอุตสาหกรรม 2. การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม
4. หลักการและเหตุผล	ประชาชนจังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตร และภาคการเกษตร ก็เป็นฐานการผลิตที่สำคัญที่สามารถเชื่อมโยงให้เกิดการนำผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่การผลิตในภาคอุตสาหกรรมต่อไป อุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการแปรรูปสินค้าการเกษตรเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็น ข้าว สับปะรด ลิ้นจี่ ยางพารา มันสำปะหลัง เป็นต้น การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรจะทำให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างมาก ดังนั้นกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตร ต้องได้รับการพัฒนา เช่นเรื่องมาตรฐานนวัตกรรมและผลิตภาพ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันให้สอดรับกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจรองรับการขยายตัวด้านการค้า และโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม และเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรฐานราก ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ผ่านการสร้างความตระหนักสร้างองค์ความรู้เรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร การสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบการสร้างผู้ประกอบการขนาดย่อมรายใหม่ให้กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อให้เกษตรกรฐานรากให้มีความภาคภูมิใจและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างมั่นคง มั่งคั่งอย่างยั่งยืนสืบไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรไทยให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ และมั่งคั่งด้านรายได้ อย่างยั่งยืน โดยการสร้างองค์ความรู้ด้านการเพิ่มมูลค่าให้เกษตร 2. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร (Value Added) ให้กับเกษตรกรในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มชุมชนการเกษตร/สหกรณ์การเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งด้านการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการตลาด เพื่อเชื่อมโยงและผลักดันงานวิจัยและพัฒนา (R&D) มาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรอย่างเป็นรูปธรรม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตร กลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร จำนวน 60ราย 2. ผลิตภัณฑ์การเกษตรได้รับการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ไม่น้อยกว่า 12 ผลิตภัณฑ์ 3. เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดนครพนม
8. กิจกรรมหลัก	**1. คัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย/ จัดอบรมสัมมนา** **<u>กิจกรรม</u>** สำรวจกลุ่มเป้าหมายและคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ **<u>กิจกรรม</u>** อบรมกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การตลาดทั้งทาง Online และ Offline รวมทั้ง การบริหารจัดการองค์กร อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	เพื่อสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร **2. จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์** **<u>กิจกรรม</u>** ยกระดับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร จากขั้นต้นสู่ขั้นกลาง จากขั้นกลางสู่ขั้นสูง ส่งผลให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สามารถเป็นกลุ่มเกษตรกรต้นแบบและเกิดเครือข่ายเกษตรกรที่เข้มแข็ง **3. จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์/จำหน่าย** **<u>กิจกรรม</u>** ทดสอบตลาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ เพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับช่องทางการตลาดที่เหมาะสม
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	**1.จัดอบรมสัมมนา กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 60 ราย** งบประมาณ 100,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	2. **จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ จำนวน 12 ผลิตภัณฑ์** งบประมาณ 1,200,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	**3. จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์/จำหน่าย** งบประมาณ 300,000 บาท สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น เดือนตุลาคม 2567 สิ้นสุด เดือนกันยายน 2568
11. งบประมาณ	1,600,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. สมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตร กลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร 2. ผลิตภัณฑ์การเกษตรได้รับการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6 ปี

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนา : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน
แผนงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไทย และระบบควบคุมภายในสินค้าเพื่อส่งเสริมและยกระดับสินค้ากลุ่มจังหวัดสนุกให้ได้มาตรฐาน GI
2. ประเด็นการพัฒนา	การพัฒนาการค้าและการลงทุน
3. แนวทางการพัฒนา	1. การส่งเสริมและพัฒนา SME สู่ 4.0 และเกษตรอุตสาหกรรม 2. การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม
4. ชื่อแผนงาน	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการค้า การลงทุนจังหวัดนครพนม
5. หลักการและเหตุผล	นโยบายรัฐบาลที่มุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการเพิ่มขีดความ สามารถของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ ให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างรายได้ให้เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย โดยการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy) มุ่งเน้นการสร้างการเจริญเติบโตจากภายในประเทศ ส่งเสริมการค้าการลงทุนภายในท้องถิ่น สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง บูรณาการกับหน่วยงานที่มีส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น (Local Tourism) มีความสามารถในการแข่งขันที่จะผลักดันให้สินค้า GI ไทยเป็นที่รู้จักในต่างประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าชุมชนอย่างยั่งยืน ปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ไทยแล้ว 158 สินค้า ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัด เป็นของภาคตะวันออเฉียงเหนือ 34 สินค้า และเป็นของจังหวัดในกลุ่มสนุก (จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร) จำนวน 8 สินค้า ร้อยละ 5.06 ของสินค้า GI ทั้งหมด ได้แก่ 1) จังหวัดสกลนคร 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปี(ปี 2549) หมากเม่าสกลนคร(ปี 2549) เนื้อโคขุนโพนยางคำ(ปี 2552) น้ำหมากเม่าสกลนคร (ปี 2557) และผ้าครามธรรมชาติสกลนคร(ปี 2557) 2) จังหวัดนครพนม 2 ชนิด ได้แก่ สัปปะรดท่าอุเทน (ปี 2556) และลิ้นจี่นครพนม (ปี 2556) และ 3) จังหวัดมุกดาหาร 1 ชนิด ได้แก่ ผ้าหมักโคลนหนองสูง (ปี 2559) ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร (Agricultural Based Products) และสินค้าหัตถกรรมที่ผู้ผลิตในชุมชนได้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและลักษณะพิเศษที่เป็นผลมาจากปัจจัยธรรมชาติ สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของแหล่งผลิตผสมผสานเข้ากับภูมิปัญญาของคนในพื้นที่ที่สั่งสมกันมาจนมีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขานทั่วไป การใช้ชื่อแหล่งภูมิศาสตร์กับสินค้านี้เปรียบเสมือนเป็นแบรนด์ของชุมชนที่บ่งบอกถึงคุณภาพและแหล่งที่มาของสินค้า ดังนั้น การสร้างความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพกระบวนการผลิต และแหล่งที่มาของสินค้าชุมชนเหล่านี้จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง แต่จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี 2559 สินค้า GI ของกลุ่มจังหวัดสนุกยังไม่มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น จึงมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมเพื่อยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม ได้รับจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมและยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐาน GI จำนวน 3 ชนิด คือ 1) ครกดินบ้านกลาง 2) หัตถกรรมจากกกเหล่าพัฒนา และ 3) มันแกวน้ำก่ำธาตุพนม ซึ่งจากการศึกษา

	เบื้องต้นพบว่าสินค้าอีก 4 ชนิด คือ ผ้ามุกนครพนม อุเรญู ข้าวน้ำย้อย และข้าวปุ้นเรญู เป็นสินค้าที่มีศักยภาพที่จะส่งเสริมเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดนครพนมได้ การส่งเสริมและยกระดับสินค้ากลุ่มจังหวัดสนุกให้สามารถเข้าถึงตราสัญลักษณ์เครื่องหมายส่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ได้นั้น เกิดจากความร่วมมือของหลายภาคส่วน ในการพัฒนาและขับเคลื่อนให้สินค้าในกลุ่มจังหวัดสนุกได้รับการส่งเสริมและยกระดับสู่มาตรฐานสากล รวมถึงการเพิ่มช่องทางการตลาดทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นให้แก่กลุ่มจังหวัดสนุก และประเทศต่อไป ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล การสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ เพิ่มจำนวนสินค้าดีสินค้าเด่นที่ขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าที่ได้รับเครื่องหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI สร้างอำนาจการต่อรอง สร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ กลุ่มจังหวัดมีความโดดเด่นในเรื่องความหลากหลายและปริมาณของสินค้า GI สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการค้า การลงทุนของกลุ่มจังหวัด โดยจะส่งเสริมและยกระดับสินค้าให้ได้มาตรฐาน GI และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดจ้างที่ปรึกษาจัดทำคำขอสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย เพื่อขึ้นทะเบียนในประเทศ เพิ่มเติมอย่างน้อย จำนวน 4 สินค้า ได้แก่ 1) ผ้ามุกนครพนม 2) อุเรญู 3) ข้าวน้ำย้อย และ 4) ข้าวปุ้นเรญู สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว จะต้องจัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพ กระบวนการผลิต และแหล่งที่มาของสินค้า เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถรักษามาตรฐานตามที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา และเป็นมาตรฐานที่ยอมรับได้ในระดับสากล โดยชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ร่วมกันจัดทำระบบควบคุมภายใน (Internal control) ในระดับผู้ผลิตและระดับพื้นที่ทั้งกระบวนการผลิตที่รับรองได้ว่าการผลิตสินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดที่ขึ้นทะเบียนไว้ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับ (traceability) ถึงแหล่งที่มาของสินค้าได้ ตั้งแต่ต้นน้ำ คือ การเตรียมวัตถุดิบ จนถึงปลายน้ำ คือ การจัดจำหน่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนในชุมชนในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ ให้สามารถยกระดับสินค้าจากท้องถิ่นออกสู่ระดับประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล การสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ จึงจะต้องจัดให้มีการรับสมัครและตรวจประเมินผู้ขอใช้ตราสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้ว เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการ เกษตรกร และชุมชนต่าง ๆ เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำระบบควบคุมตรวจสอบสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว เพื่อให้กระบวนการผลิตสินค้า GI ของไทยได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถติดตราสัญลักษณ์ GI ไทย ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของสินค้าไทย ขณะเดียวกันก็จะช่วยให้สินค้า GI ไทยสามารถสร้างเรื่องราว (Story) ที่จะบ่งบอกถึงความแตกต่างเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ชื่อเสียง และแหล่งผลิตช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชนและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และต่อยอดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้สินค้า GI ไทยได้มาตรฐานสามารถส่งออกและทำตลาดได้ในสากล
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อยกระดับสินค้าให้ได้รับมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ซึ่งเป็นการสร้างโอกาส การเพิ่มมูลค่า และการแข่งขันให้กับสินค้าและผู้ประกอบการจังหวัดนครพนม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<u>กลุ่มเป้าหมาย</u> ผู้ประกอบการสินค้าเป้าหมายที่จะยกระดับให้ได้มาตรฐาน GI จำนวน 4 สินค้า และผู้ประกอบการสินค้าเป้าหมายที่จะใช้ตราสัญลักษณ์ GI จำนวน 3 สินค้า และผู้เกี่ยวข้องทั้ง

	ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักลงทุน และสื่อมวลชนในกลุ่มจังหวัดรวมจำนวน ไม่น้อยกว่า 1,000 คน <u>ผู้มีส่วนได้เสีย</u> ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักลงทุน ผู้ประกอบการ กลุ่มประชาชน ผู้บริโภคทั่วไปทั้งในกลุ่มจังหวัด ตลอดจนผู้ประกอบการทั้งต่างจังหวัดและต่างประเทศ
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** ศึกษา และยกร่างคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน 4 สินค้า **กิจกรรมย่อย** ดำเนินการสำรวจ จัดเก็บข้อมูล จนถึงการยื่นจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ส่งให้กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ งบประมาณ 2,041,600 บาท ผู้รับผิดชอบ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 จัดทำระบบการควบคุมภายใน (Internal control) สินค้าที่ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย จำนวน 3 สินค้า (ครกดินบ้านกลาง หัตถกรรมจากกกเหล่าพัฒนา และมันแกวน้ำก่ำธาตุพนม) พร้อมตรวจสอบรับรองผู้ผลิต ผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย ตามระบบการควบคุมภายในที่ได้จัดทำขึ้น ยื่นต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ งบประมาณ 2,047,800 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	4,089,400 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) ผู้ประกอบการสินค้าเป้าหมายที่จะยกระดับให้ได้มาตรฐาน GI จำนวน 4 สินค้า 2) ผู้ประกอบการสินค้าเป้าหมายที่จะใช้ตราสัญลักษณ์ GI จำนวน 3 สินค้า ได้แก่ มันแกวน้ำก่ำธาตุพนม ผลิตภัณฑ์กกบ้านเหล่าพัฒนา ครกดินบ้านกลาง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) สินค้าจะได้รับการบ่งบอกถึงเอกลักษณ์หรือคุณภาพ ชื่อเสียงหรือความพิเศษเฉพาะของตัวสินค้า รวมถึงโอกาสการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้า และโอกาสทางด้านการเพิ่มมูลค่าตลาดและถือว่าเป็นเครื่องมือทางการตลาดที่สำคัญ 2) เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มชุมชนในท้องถิ่นที่ต้องร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพของสินค้าของตน สร้างความรู้สึกผูกพันความภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิดอันเป็นการสร้างคุณค่าให้กับท้องถิ่น 3) มูลค่าการจำหน่ายสินค้าของจังหวัดเพิ่มขึ้น มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเพิ่มขึ้น มูลค่าการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาการค้า และการลงทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าอัตลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนม ตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อยกระดับสู่ความเป็นสินค้าพรีเมี่ยมมูลค่าสูง
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล
3. แนวทางการพัฒนา	1. การส่งเสริมและพัฒนา SME สู่ 4.0 และเกษตรอุตสาหกรรม 2. การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม
4. หลักการและเหตุผล	ผลิตภัณฑ์กะละแมโบราณนครพนมเป็นผลิตภัณฑ์ของฝากอัตลักษณ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครพนม และเป็นสินค้าเด่นที่ทำรายได้ให้กับห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนมเป็นจำนวนมาก จากรายงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า ห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนมประกอบไปด้วย 1) คนปลูกใบตอง 2) คนรับซื้อใบตอง 3) คนรีดใบตอง 4) คนทำไม้กลัด 5) คนห่อกะละแม และ 6) ผู้ประกอบการกะละแม ซึ่งก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในจังหวัดนครพนม ไปยังห่วงโซ่การผลิตกะละแมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องมานับ 70 ปี แต่อย่างไรก็ตาม ในห่วงโซ่การผลิตต้นน้ำที่มีการใช้แป้งข้าวเหนียวยังมีการใช้ทรัพยากรจากนอกพื้นที่แบบสำเร็จรูป ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า หากนำข้าวเหนียวในพื้นที่มาแปรรูปเป็นกะละแมจะได้รับความนิยมและสามารถดูดซับการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น และคืนรายได้ให้กับชุมชนอีกเป็นจำนวนมาก จากการทดลองของคณะผู้วิจัยพบว่ากะละแมที่ผลิตจากข้าวเหนียวดำได้รับความนิยมจากลูกค้าเยอะมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นในด้านการค้าการลงทุน มหาวิทยาลัยนครพนมร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนมและสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม จึงได้มีแนวคิดในการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพสินค้าอัตลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนมพนม ตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อยกระดับสู่ความเป็นสินค้าพรีเมี่ยม เพื่อดูดซับทรัพยากรในท้องถิ่นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาสู่สินค้า GI จังหวัดนครพนม เพื่อยกระดับการแปรรูปตั้งแต่ต้นน้ำคือการใช้ทรัพยากรแป้งข้าวเหนียวในท้องถิ่นร่วมกับการใช้ทรัพยากรอื่นรวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้ประกอบการ ตั้งแต่ต้นน้ำคือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ผู้ผลิตกะละแมโบราณนครพนม รวมถึงการใช้ทรัพยากรอื่นเข้ามาทำเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลากหลายยิ่งขึ้น เช่น กะละแมสับปะรด กะละแมฟักทอง และกะละแมข้าวกล้องเบอร์รี่ ซึ่งจากผลการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนที่ผ่านมาในการประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge – Based OTOP : KBO) ประจำปี 2564 กะละแมข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่ได้รับรางวัลรองเลิศอันดับหนึ่งของประเทศ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อดูดซับการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาสู่สินค้า GI จังหวัดนครพนม 2. เพื่อยกระดับห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนม ตั้งแต่ต้นน้ำคือการใช้ทรัพยากรแป้งข้าวเหนียวในท้องถิ่นร่วมกับการใช้ทรัพยากรอื่นรวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้ประกอบการ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. สมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตร กลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนม จำนวน 50 ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. ผลิตกะละแมโบราณนครพนม พัฒนาด้านผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบทรัพยากรในท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 5 ชนิด 3. ผู้ประกอบการผลิตกะละแมโบราณนครพนม บรรจุภัณฑ์ ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ไม่น้อยกว่า 10 ราย 4. เกิดเครือข่าย ห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนม ที่มีการดูดซับทรัพยากรท้องถิ่น 5. เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในจังหวัดนครพนม
8. กิจกรรมหลัก	**1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ กะละแมโบราณนครพนมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพิ่มยกระดับสินค้าและเพิ่มมูลค่า (คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม)** **1.1 <u>กิจกรรม</u>** พัฒนาผลิตภัณฑ์ กะละแมโบราณนครพนมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ข้าวเหนียวอินทรีย์ ข้าวเหนียวดำ การแปรรูปข้าวเหนียวเป็นแป้ง การใช้ฟักทอง สับปะรด GI นครพนม **1.2 กิจกรรม** พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนมในระดับ พรีเมี่ยม **2. คัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย/ จัดอบรมสัมมนา (คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)** **2.1 <u>กิจกรรม</u>** ประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ แก่เกษตรกรต้นน้ำ และโคก หนอง นา กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างเครือข่าย และให้ความรู้ในการเตรียม และใช้วัตถุดิบ กลุ่มเกษตรกร ต้นน้ำผู้ผลิตข้าวเหนียวคุณภาพ และผลิตพืชที่สามารถนำไปผลิตเป็นกะละแมโบราณนครพนม **(สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)** **2.2 <u>กิจกรรม</u>** ถ่ายทอดองค์ความรู้ กลุ่มผู้ประกอบการ ผลิตกะละแมโบราณนครพนม เพื่อให้ความรู้ในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการแปรรูปผลิตภัณฑ์กะละแมโบราณนครพนม **(คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม)** **<u>2.3 กิจกรรม</u>** ถ่ายทอดองค์ความรู้ กลุ่มผู้ผลิตใบตองห่อกะละแมโบราณนครพนม การผลิตใบตองรีดคุณภาพ เพื่อใช้ห่อกะละแมโบราณนครพนม **(คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม)** **2.4 <u>กิจกรรม</u>** อบรมกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การตลาดทั้งทาง Online และ Offline รวมทั้ง การบริหารจัดการองค์กรอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาใช้ผลิตกะละแมโบราณนครพนม **(คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม)** **3. จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์/จำหน่าย (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม)** **<u>3.1 กิจกรรม</u>** จัดทำสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบ โปสเตอร์ ภาพนิ่ง คลิปวีดีโอ ฯลฯ พร้อมการนำเสนอผ่านช่องทาง ออฟไลน์ และออนไลน์ **<u>3.2 กิจกรรม</u>** ทดสอบตลาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ เพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับช่องทางการตลาดที่เหมาะสม
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	**1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ กะละแมโบราณนครพนมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพิ่มยกระดับสินค้าและเพิ่มมูลค่า จำนวน 5 รูปแบบ กลุ่มผู้ประกอบการผลิตกะละแมโบราณนครพนม 10 กลุ่ม** **1.1 <u>กิจกรรม</u>** พัฒนาผลิตภัณฑ์ กะละแมโบราณนครพนมจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ข้าวเหนียวอินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ 1.1	ข้าวเหนียวดำ การแปรรูปข้าวเหนียวเป็นแป้ง การใช้ฟักทอง สับปะรด GI นครพนม
กิจกรรมหลักที่ 1.2	**1.2 <u>กิจกรรม</u>** พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์ กะละแมโบราณนครพนมในระดับพรีเมี่ยม
งบประมาณ	งบประมาณ 500,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	**2. คัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย/ จัดอบรมสัมมนา (คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม)**
กิจกรรมหลักที่ 2.1	**2.1 <u>กิจกรรม</u>** ประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ แก่เกษตรกรต้นน้ำ และโคก หนอง นา กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างเครือข่าย และให้ความรู้ในการเตรียม และใช้วัตถุดิบ กลุ่มเกษตรกรต้นน้ำผู้ผลิตข้าวเหนียวคุณภาพ และผลิตพืชที่สามารถนำไปผลิตเป็นกะละแมโบราณนครพนม จำนวน 50 ราย
งบประมาณ	งบประมาณ 350,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม**
กิจกรรมหลักที่ 2.2	**2.2 <u>กิจกรรม</u>** ถ่ายทอดองค์ความรู้ กลุ่มผู้ประกอบการผลิตกะละแมโบราณนครพนมเพื่อให้ความรู้ในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการแปรรูปผลิตภัณฑ์กะละแมโบราณนครพนม 10 กลุ่ม
งบประมาณ	งบประมาณ 300,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**
กิจกรรมหลักที่ 2.3	**<u>2.3 กิจกรรม</u>** ถ่ายทอดองค์ความรู้ กลุ่มผู้ผลิตใบตองห่อกะละแมโบราณนครพนม การผลิตใบตองรีดคุณภาพพรีเมี่ยม เพื่อใช้ห่อกะละแมโบราณนครพนม 60 ราย
งบประมาณ	งบประมาณ 350,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**
กิจกรรมหลักที่ 2.3	**<u>2.4</u> <u>กิจกรรม</u>** อบรมกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การตลาดทั้งทาง Online และ Offline รวมทั้ง การบริหารจัดการองค์กร อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาใช้ผลิตกะละแมโบราณนครพนม 50 ราย
งบประมาณ	งบประมาณ 300,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	**3. จัดแสดงสินค้าผลิตภัณฑ์/จำหน่าย**
กิจกรรมหลักที่ 3.1	**<u>3.1 กิจกรรม</u>** จัดทำสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบ คอนเทน สตอรี่เทลลิง โป๊สเตอร์ ภาพนิ่ง คลิปวีดีโอ ฯลฯ พร้อมการนำเสนอผ่านช่องทาง ออฟไลน์ และออนไลน์
งบประมาณ	งบประมาณ 350,000 บาท
หน่วยงานรับผิดชอบ	**คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม**

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ 3.1 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	**<u>3.2 กิจกรรม</u>** ทดสอบตลาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ เพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับช่องทางการตลาดที่เหมาะสม งบประมาณ 350,000 บาท **สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม**
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม, มหาวิทยาลัยนครพนม, และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น เดือนตุลาคม 2567 สิ้นสุด เดือนกันยายน 2568
11. งบประมาณ	2,500,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. สมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตร กลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการได้รับองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตผลทางการเกษตร และนำมาเป็นวัตถุดิบในห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนม 2. การผลิตกะละแมโบราณนครพนม ได้รับการพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบทรัพยากรในท้องถิ่น 3. ผู้ประกอบการผลิตกะละแมโบราณนครพนม มีบรรจุภัณฑ์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และผลิตภัณฑ์ได้รับมาตรฐาน 4. เกิดเครือข่าย ห่วงโซ่การผลิตกะละแมโบราณนครพนม ที่มีการดูดซับทรัพยากรท้องถิ่น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 6 ปี

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและระบบระบายน้ำถนนผังเมืองรวมนครพนมสาย ง7 เดิม เชื่อมระหว่างถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคม) กับถนนเทศาประดิษฐ์ ถนนผังเมือง สาย ค (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ระยะทางประมาณ 505 เมตร
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์	ถนนเฟื่องนครปัจจุบันมีการจราจรหนาแน่นติดขัด โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน
5. หลักการและเหตุผล	ถนนที่เชื่อมระหว่างถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคมและสนามกีฬากลางจังหวัดนครพนม) และถนนเทศาประดิษฐ์ ถนนผังเมือง รวม สาย ค (ข้างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม) ซึ่งเป็นถนนโครงข่ายตามผังเมืองรวมนครพนมสาย ง7 เดิม กำหนดเขตทางไว้ 20 เมตร ซึ่งปัจจุบันมีการจราจรหนาแน่นติดขัดในบริเวณถนนเฟื่องนคร โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน หากดำเนินการก่อสร้างถนนสายดังกล่าวแล้ว ก็จะช่วยลดปัญหาการจราจรในถนนเฟื่องนครและช่วยรองรับการจราจรเข้าและออกตัวเมืองนครพนมในช่วงงานเทศกาลต่าง ๆ ได้ดีขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อช่วยในการจราจรเข้าและออกตัวเมืองนครพนม อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว รองรับการขยายตัวของเมืองและการค้า การลงทุน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และระบบระบายน้ำ ถนนเชื่อมระหว่างถนนผังเมืองรวม สาย ค กับ ถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคม) จำนวน 1 สาย 2) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการสัญจร รองรับความเจริญของเมือง
8. พื้นที่เป้าหมาย	ถนนผังเมืองรวมนครพนมสาย ง7 เดิม เชื่อมระหว่างถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคม) กับถนนเทศาประดิษฐ์ ถนนผังเมือง สาย ค (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมหลัก ก่อสร้างถนน ค.ส.ล. กว้างประมาณ 15 เมตร ยาวประมาณ 505 เมตร หนา 0.20 เมตร ทางเท้าละ 1.50 เมตร วางท่อระบายน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร พร้อมบ่อพักทั้งสองข้างพร้อมระบบไฟฟ้าส่องสว่าง จำนวน 1 สาย
10. หน่วยงานดำเนินการ	เทศบาลเมืองนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ตุลาคม 2567 สิ้นสุด กันยายน 2568
12. งบประมาณ	12,951,000 บาท (สิบสองล้านเก้าแสนห้าหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)

13. ผลผลิต (Output)	1) ถนน ค.ส.ล. กว้างประมาณ 15 เมตร ยาวประมาณ 505 เมตร หนา 0.20 เมตร ทางเท้าข้างละ 1.50 เมตร 2) ท่อระบายน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร พร้อมบ่อพักทั้งสองข้างพร้อมระบบไฟฟ้าส่องสว่าง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการสัญจร รองรับความเจริญของเมือง **เชิงปริมาณ** ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและระบบระบายน้ำถนนผังเมืองรวมนครพนมสาย ง7 เดิม เชื่อมระหว่างถนนศาลากลาง (ข้างโรงเรียนนครพนมวิทยาคม) กับถนนเทศาประดิษฐ์ ถนนผังเมือง สาย ค (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม) จำนวน 1 สาย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาการค้าและการลงทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการขยายผิวจราจรคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมระบบระบายน้ำจากถนนทัศนปทุม (จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 240 ถึง ลำรางสาธารณประโยชน์) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ระยะทาง 1,250 เมตร
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าชายแดน ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง
3. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาการค้าและการลงทุน
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์	ถนนทัศนปทุมปัจจุบันผิวจราจร มีสภาพคับแคบ ทำให้การสัญจรไม่ได้รับความสะดวก ประกอบกับ ไม่มีระบบระบายน้ำทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน
5. หลักการและเหตุผล	ถนนทัศนปทุมเป็นถนนสายรองที่เป็นทางสัญจรของ ชุมชนสารภาณนิมิต ชุมชนบ้านน้อยใต้ และชุมชนใกล้เคียงใช้เป็นเส้นทางสัญจรสู่ตัวเมือง และเป็นเส้นทางสัญจรของประชาชนออกสู่เส้นทางสายเลี่ยงเมือง ปัจจุบันผิวจราจร มีสภาพคับแคบ ทำให้การสัญจรไม่ได้รับความสะดวก ประกอบกับ ไม่มีระบบระบายน้ำทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน จึงจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องขยายผิวจราจรและก่อสร้างระบบระบายน้ำเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้การได้ดี ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัย รองรับการขยายตัวของเมืองและการค้าการลงทุน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ผังเมืองรวม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ขยายผิวจราจร ค.ส.ล. และระบบระบายน้ำถนน ถนนทัศนปทุมทั้งสองฝั่งถนน จำนวน 1 สาย 2) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการสัญจร รองรับความเจริญของเมืองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
8. พื้นที่เป้าหมาย	ถนนทัศนปทุม (จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 240 ถึง ลำรางสาธารณประโยชน์) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมหลัก ก่อสร้างขยายผิวจราจร ค.ส.ล. กว้างประมาณ 3.00 – 5.00 เมตร ยาวประมาณ 1,255 เมตร รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,928 ตารางเมตร หนา 0.15 เมตร และระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.60 เมตร พร้อมบ่อพักยาวประมาณ 254 เมตร และวางท่อระบายน้ำ ค.ส.ล. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.80 เมตร ยาวประมาณ 1,836 เมตร พร้อมบ่อพัก
10. หน่วยงานดำเนินการ	เทศบาลเมืองนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ตุลาคม 2567 สิ้นสุด กันยายน 2568
12. งบประมาณ	9,999,000 บาท (เก้าล้านเก้าแสนเก้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (Output)	1) ขยายผิวจราจร ค.ส.ล. กว้างประมาณ 3.00 – 5.00 เมตร ยาวประมาณ 1,255 เมตร หนา 0.15 เมตร รวมพื้นที่ไม่น้อยกว่า 4,928 ตารางเมตร

	2) ระบบระบายน้ำ ค.ส.ล. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.60 เมตร พร้อมบ่อพัก ยาวประมาณ 254 เมตร 3) ท่อระบายน้ำ ค.ส.ล. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.80 เมตร พร้อมบ่อพัก ยาวประมาณ 1,836 เมตร
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการสัญจร รองรับความเจริญของเมืองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี **เชิงปริมาณ** ขยายผิวจราจรคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมระบบระบายน้ำจากถนนทัศนปทุม (จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 240 ถึง ลำรางสาธารณประโยชน์) ระยะทาง 1,250 เมตร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 1 สาย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมการออม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ TPMAP/HAI/SDGs/ ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	กลุ่มเป้าหมายประชากรอำเภอวังยาง จากข้อมูลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอวังยาง สรุปปัญหา/ความต้องการของพื้นที่ อำเภอวังยาง (แยกเป็นรายตำบล)
5. หลักการและเหตุผล	อำเภอวังยาง แบ่งการปกครองเป็น 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร 15,474 คน 4,644 ครัวเรือน (ที่มาของข้อมูล:สำนักทะเบียนอำเภอวังยาง ณ วันที่ 30 มิ.ย.2563) มีประชากรวัยทำงาน จำนวน 9,320 คน คิดเป็นร้อยละ 60.23 ของประชากรทั้งหมด ประชากรประกอบอาชีพภาคเกษตรเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 85 ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ อีกร้อยละ 15 เป็นอาชีพ ค้าขาย รับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 56,788.36 บาท/คน/ปี (ตามเกณฑ์ จปฐ.ปี 2562) ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ้น OTOP จำนวน 32 ราย 66 ผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้ามัดหมี่ ข้าวกล้อง กระติบข้าวจากต้นไหล เห็ดแปรรูป สรุปปัญหา/ความต้องการ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ต้องการการส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้ด้านอาชีพ หาตลาดรองรับ และให้ความรู้ในด้านการออมให้มีการส่งเสริมการออมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยการออมผ่านระบบประกันสังคม 2. สร้างความรู้ความเข้าใจ แนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง 3. สร้างหลักประกันในชีวิตเมื่อต้องประสบภัยพิบัติ เพื่อลดและบรรเทาความเดือดร้อน ด้วยหลักการประกันสังคม 4. เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยชราอย่างมีคุณภาพ มีความมั่นคงในชีวิต

7.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ประชากรวัยทำงานในอำเภอวังยางมีความรู้ความเข้าใจในการออมด้วยระบบประกันสังคมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
	2. มีเครือข่ายประกันสังคมในการดูแลให้คำปรึกษาแก่ประชากรในอำเภอวังยางไม่น้อยกว่าหมู่บ้านละ 1 คน (27 หมู่บ้าน)
	3. มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานประจำอำเภอ ไม่น้อยกว่า 1 ศูนย์
8.พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอวังยาง 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน กลุ่มเป้าหมายดำเนินการ: กลุ่มอาชีพต่างๆ ใน 4 ตำบล เช่น <u>ตำบลวังยาง</u> : กลุ่มทอผ้ามัดหมี่, กลุ่มทอผ้าขาวม้า ,กลุ่มทอเสื่อ, กลุ่มจักสาน,กลุ่มถั่วลิสงคั่วทราย,กลุ่มทำขนม ฯลฯ <u>ตำบลยอดชาด</u>: กลุ่มอาชีพทอผ้า, กลุ่มข้าวฮางงอก,กลุ่มอาชีพเลี้ยงโคขุน,กลุ่มอาชีพเลี้ยงโคแม่พันธ์,กลุ่มอาชีพเลี้ยงหมูแม่พันธ์ ฯลฯ <u>ตำบลโคกสี</u>: กลุ่มจักสานกระติกข้าว ตะกร้า หมวก งอบ ,กลุ่มอาชีพเลี้ยงโค เลี้ยงเป็ด, กลุ่มกล้วยฉาบ,กลุ่มทำหมอนฟักทอง ฯลล <u>ตำบลหนองโพธิ์</u>: กลุ่มเพาะเห็ดฟางคอนโด,กลุ่มแจ่วบอง,กลุ่มทอผ้า ฯลฯ
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการออมและการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง การให้ความรู้การเก็บออมเพื่อวัยเกษียณ วัยชรา ผ่านระบบการออมในระบบประกันสังคมสำหรับอาชีพอิสระให้แก่กลุ่มสมาชิกอาชีพต่างๆ (ใน 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน) จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 480 คน **กิจกรรมที่ 2** สร้างเครือข่ายประกันสังคมในกลุ่ม ผู้นำชุมชน และบุคลากรสาธารณสุข เพื่อให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ประชาชนในอำเภอวังยาง และขึ้นทะเบียนเป็นเครือข่ายประกันสังคม ไม่น้อยกว่าหมู่บ้านละ 1 คน (27 หมู่บ้าน) โดยการอบรมพัฒนาความรู้ จำนวน 1 ครั้งๆ 40 คน
	กิจกรรมที่ 3 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลความรู้ด้านแรงงานประจำอำเภอ ไม่น้อยกว่า 1 ศูนย์
	กิจกรรมที่ 4 หน่วยบริการเคลื่อนที่ให้ความรู้การประกันสังคมอาชีพอิสระและสนับสนุนการทำงานให้กับเครือข่ายประกันสังคม จำนวน 12 ครั้ง (บริการแบบเบ็ดเสร็จ นำระบบ Online ให้บริการ)
10 หน่วยดำเนินการ	สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาดำเนินการ	มกราคม 2568 - กันยายน 2569 (2 ปี)
12.งบประมาณ	244,000 บาท

13.ผลผลิต (Output)	1. ประชากรวัยทำงาน ที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมพร้อมวัยเกษียณ วัยชรา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
	2. เครือข่ายประกันสังคม มีความรู้ความเข้าใจสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองในระบบประกันสังคม
	3. มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานให้แก่ชุมชนในอำเภอวังยาง
14.ผลลัพท์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ประชากรวัยทำงานมีความมั่นคงในชีวิต มีการเตรียมความพร้อมในวัยเกษียณ วัยชรา
	2. ประชากรวัยทำงานที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิกฎหมายประกันสังคม ในสิทธิต่างๆ ในยามเจ็บป่วยได้รับเงินทดแทนขาดรายได้ มีบุตรได้รับเงินสงเคราะห์บุตรรายเดือนจนถึงอายุ 6 ขวบ ทุพพลภาพมีเงินทดแทนรายเดือน เสียชีวิตได้รับค่าทำศพ และมีเงินออมไว้ใช้ยามชรา เป็นการบรรเทาความเดือดร้อน และลดปัญหาการกู้ยืม สามารถทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และสามารถดำรงชีวิตยามชราได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมที่ 1 อบรม ประชากรวัยทำงาน จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 40 คน รวม 480 คน

- วิทยากรภายนอก ชั่วโมงละ 1,200 บาท 1 ชั่วโมง 1,200 บาท
- วิทยากรภายใน ชั่วโมงละ 600 บาท 4 ชั่วโมง 2,400 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท จำนวน 40 คน 4,800 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 50 บาท 2 มื้อ จำนวน 40 คน 4,000 บาท
- ค่าห้องประชุม 2,000 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ 3,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 600 บาท

รวม 18,000 บาท/รุ่น

รวมทั้งสิ้น 12 รุ่น 216,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 สร้างเครือข่าย อบรมพัฒนาความรู้ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 40 คน

- วิทยากรภายนอก ชั่วโมงละ 1,200 บาท 1 ชั่วโมง 1,200 บาท
- วิทยากรภายใน ชั่วโมงละ 600 บาท 4 ชั่วโมง 2,400 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท จำนวน 40 คน 4,800 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 50 บาท 2 มื้อ จำนวน 40 คน 4,000 บาท

- ค่าห้องประชุม 2,000 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ 3,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 600 บาท

รวม **18,000 บาท**

กิจกรรมที่ 3 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลความรู้ด้านแรงงาน จำนวน 1 ศูนย์

- จัดทำศูนย์ข้อมูลฯ บอร์ดประชาสัมพันธ์ ชั้นวางเอกสารเผยแพร่ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ **จำนวน 10,000 บาท**

กิจกรรมที่ 4 หน่วยบริการเคลื่อนที่ จำนวน 12 ครั้ง

- เจ้าหน้าที่ออกหน่วย 5 คน พขร.1 คน งบประมาณจากงบดำเนินงานปกติสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครพนม

งบประมาณรวมทั้งสิ้น จำนวน 244,000 บาท

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และ คนพิการ ให้เหมาะสม
2. ชื่อแผนงาน	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	1. เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-friendly Living) ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ 2. ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย
4. หลักการและเหตุผล	จากรายงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำในปี 2566 ในไตรมาสที่ 1 พบว่า อัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น การบริโภคเหล้าและบุหรี่เพิ่มขึ้น การคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ส่วนอุบัติเหตุลดลง การท่องเที่ยวเชิงความเชื่อ หรือ สายมู (ทั้งสถานที่และไม่ใช่สถานที่) เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีภารกิจบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาสังคมการสร้างความเป็นธรรมและการสร้างความเสมอภาคทางสังคม การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และความมั่นคงให้ชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน ได้ประกาศเจตนารมณ์ในปี 2564 ในการแก้ไขปัญหากลุ่มคนเปราะบางแบบพุ่งเป้า โดยใช้ข้อมูลจาก TPMAP ของสำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่มีข้อมูลครัวเรือนยากจนจำนวนกว่า 4,104,405 ครัวเรือน ในรูปแบบโครงการบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหากลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน โดยถอดรูปแบบการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศจีนมาใช้ และเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2564 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดทำพิธีลงนาม MOU 12 กระทรวง 1 หน่วยงาน ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาครอบครัวกลุ่มเปราะบาง โดยมีนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นประธานในพิธีลงนามดังกล่าว เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุม เป็นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลและพัฒนาครอบคลุมทั้ง 5 มิติ ได้แก่ มิติด้านสุขภาพ มิติด้านความเป็นอยู่ มิติด้านการศึกษา มิติด้านรายได้ และมิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ จากปัญหาดังกล่าว กระทวง พม. จึงมีโครงการสำรวจข้อมูลครัวเรือนเปราะบางในจังหวัด โดยใช้ฐานข้อมูลครัวเรือนเปราะบางในระบบ TPMAP จังหวัดนครพนม จากรายงานผลการสำรวจคัดกรองครัวเรือนเปราะบาง 55,141 ครัวเรือน แยกรายมิติ จังหวัดนครพนม ข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2565 ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม พบว่า ในปี 2565 ดำเนินการสำรวจไปแล้ว จำนวน 8,271 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15 ของข้อมูลทั้งหมด การสำรวจแบ่งระดับความเปราะบางตามนิยามของกระทรวง พม. ได้ดังนี้ ครัวเรือนระดับ 0 จำนวน 4,013 ครัวเรือน ครัวเรือนระดับ 1 จำนวน 663 ครัวเรือน ครัวเรือนระดับ 2 จำนวน 2,955 ครัวเรือน ครัวเรือนระดับ 3 จำนวน 640 ครัวเรือน และได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยความร่วมมือของหน่วยงาน พม. จังหวัดนครพนมไปแล้ว จำนวน 6,178 ครัวเรือน แบ่งเป็นรายมิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ 988 ครัวเรือน ด้านที่อยู่อาศัย 162 ครัวเรือน ด้านการศึกษา 122 ครัวเรือน ด้านรายได้ 3,106 ครัวเรือน ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ 1,800 ครัวเรือน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ และคนพิการ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเข้าถึงกลุ่มคนเปราะบางอย่างแท้จริง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนมจึงมุ่งหวังให้โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้สูงอายุ และ คนพิการ ให้เหมาะสม นี้ โดยมีเป้าหมาย 200 หลัง เพื่อตอบโจทย์การช่วยเหลือด้านมิติด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุและคนพิการต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนที่อยู่อาศัยไม่ปลอดภัย ได้รับการปรับปรุง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย 2. เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย ให้มีมาตรฐาน มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ขจัดอุปสรรคและสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต และปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อคนพิการ รวมถึงมีสุขอนามัยและความมั่นคงปลอดภัย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนบ้านผู้สูงอายุที่ และจำนวนบ้านคนพิการ ได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและปลอดภัย จำนวน 200 หลัง 2. ผู้สูงอายุ และ คนพิการ ที่ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจ ร้อยละ 90
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอของจังหวัดนครพนม
8. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และ คนพิการ วางแผนการดำเนินการ และคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย (ผู้สูงอายุ และคนพิการ) **เป้าหมาย** จำนวน 200 หลัง ๆ ละ 40,000 บาท = 8,000,000 บาท <u>ผู้สูงอายุ</u> - การซ่อมแซมบ้านโดยไม่ปรับปรุงโครงสร้าง เช่น เปลี่ยนฝาผนัง ฝ้าเพดาน ประตู หน้าต่าง เป็นต้น รวมทั้งค่าบริหารจัดการและค่าตอบแทน ในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกิน 22,500 บาท - ซ่อมแซมบ้านโดยจำเป็นต้องปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เช่น การสร้าง / ย้ายห้องน้ำ หรือห้องนอนใหม่ ทำหลังคาใหม่ เป็นต้น รวมทั้งค่าบริหารจัดการและค่าตอบแทน ในอัตราเหมาจ่ายหลังละไม่เกิน 40,000 บาท <u>คนพิการ</u> - เหมาจ่าย รายละไม่เกิน 40,000 บาท 2. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (เพื่อติดตามงานในแต่ละพื้นที่) 20,000 บาท รวมงบประมาณ ทั้งสิ้น 8,020,000 บาท (แปดล้านสองหมื่นบาทถ้วน)
9. หน่วยงานดำเนินการ	<u>หน่วยงานหลัก</u> : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม <u>หน่วยงานสนับสนุน</u> : 1. หน่วยงานในสังกัดกระทรวง พม. จังหวัดนครพนม (บ้านพักเด็กและเยาวชนจังหวัดฯ / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดฯ / ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุจังหวัดฯ) 2. หน่วยงานตามบันทึกความร่วมมือฯ ต่างๆ 3. หน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายอาสาสมัครต่างๆ
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
11. งบประมาณ	8,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. ผู้สูงอายุและคนพิการได้รับการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะปลอดภัย 2. ผู้สูงอายุ และคนพิการ มีคุณภาพชีวิตที่ดี 3. ช่างในชุมชนมีความรู้ และทักษะที่เพิ่มขึ้นในด้านการปรับปรุงบ้านให้มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ผู้สูงอายุ และ คนพิการ มีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	นครพนม สังคมแห่งการเรียนรู้ทุกช่วงวัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	1. เสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-friendly Living) ส่งเสริมและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต และการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ 2. ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย 3. ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ สร้างสรรค์นวัตกรรม 4. ส่งเสริมการยกระดับทักษะดิจิทัลบุคลากรภาครัฐในพื้นที่ 5. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่ 6. สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาชุมชน
4. หลักการและเหตุผล	จากรายงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วิเคราะห์สถานการณ์ความยากจน และความเหลื่อมล้ำในปี 2566 ในไตรมาสที่ 1 พบว่า อัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น การบริโภคเหล้าและบุหรี่เพิ่มขึ้น การคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ส่วนอุบัติเหตุลดลง การท่องเที่ยวเชิงความเชื่อ หรือ สายมู (ทั้งสถานที่และไม่ใช่สถานที่) เพิ่มขึ้น หมุนเวียนในระบบมากถึง 10,800 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.36 ต่อมูลค่า การท่องเที่ยวโดยรวมของประเทศปี 2562 ทั้งนี้ ยังเกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมกับการรองรับสังคมสูงวัย (ธุรกิจเพื่อสังคม, Social Enterprise: SE) โดยการนำกำไรไปดูแลสังคมและเติมเต็มจุดที่รัฐบาลยังไม่ครอบคลุม เช่น การจ้างงาน “ฝากซัก อบ พับ กับป้าชูมณี” สร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ ด้านสุขภาพ มี SE Buddy homecare พนักงานดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน SE เยือนเย็น ที่ดูแลผู้สูงอายุระยะสุดท้ายที่บ้าน และด้านจิตใจ มี Young happy พื้นที่ทำกิจกรรมผู้สูงอายุเพื่อลดโอกาสการเกิดภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ รวมถึง การส่งเสริมอาชีพและให้ความรู้เรื่อง ช่องทางการเข้าถึงตลาดด้วย ส่วนกลุ่มเด็กเยาวชน ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต พบภาวะความเครียดสูงกว่าวัยอื่น ๆ โดยเฉพาะช่วงที่ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จึงควรเพิ่มกิจกรรมแลกเปลี่ยนกับวัยอื่น ๆ เพื่อลดความกดดัน และกลุ่มวัยทำงานยังให้ความสำคัญกับค่าตอบแทนมากที่สุด รองลงมาคือ ความชอบ และความสมดุลในชีวิต สำหรับหนี้สิ้นครัวเรือนยังคงขยายตัว ต่อเนื่อง โดยเกิดจากการขยายตัวของหนี้บ้าน และหนี้เพื่ออุปโภคบริโภค โดยเฉพาะสินเชื่อดิจิทัล (Digital Lending) ความสามารถในการชำระหนี้ยังคงทรงตัว จึงถือว่า หนี้สินครัวเรือนระดับสูงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย (ภาวะสังคมไทย ไตรมาสหนึ่ง ปี 2566 ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม 2566) ซึ่งเกี่ยวโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ด้านมิติสังคม ซึ่งเป็นตัวชี้วัดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้แก่ ขจัดความยากจน ขจัดความหิวโหย การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษาที่เท่าเทียม ความเท่าเทียมทางเพศ ซึ่งสอดคล้องแผนจังหวัดนครพนม 20 ปี ด้านสังคม “เมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี” (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยประกอบไปด้วยแผนงานที่สำคัญ ได้แก่ นครพนมเมืองสุขภาพดี นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) และนครแห่งความสุข ด้วยเหตุนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีภารกิจบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาสังคมการสร้างความเป็นธรรมและการสร้างความเสมอภาคทาง

หัวข้อ	รายละเอียด
	สังคม การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และความมั่นคงให้ชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน จึงเสนอโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหลายช่วงวัยให้สอดคล้องกับแผนระดับชาติและระดับจังหวัด เหมาะกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งกำลังจะเป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้นๆของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสร้างความเข้มแข็งและเสริมภูมิคุ้มกันด้านร่างกายและจิตใจของเครือข่ายให้แข็งแรง โดยจังหวัดนครพนมมี โรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน 41 แห่ง และมีเครือข่ายสภาเด็กทุกระดับ 116 แห่ง จำนวน 2,436 คน รวมถึงกลุ่มคนพิการจังหวัดพนมจำนวน 24,298 คน ที่จะนำมาพัฒนาศักยภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคต ไปพร้อม ๆ กับการเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ทุกช่วงวัย เพื่อเป็นสังคมที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรจังหวัดนครพนมต่อไป
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง 2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะอาชีพเพื่อประกอบอาชีพได้ 3. เพื่อให้เครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้ามามีบทบาทในสังคมให้มากขึ้น
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนผู้สูงอายุ ร้อยละ 30 2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อมีทักษะในการประกอบอาชีพได้ ร้อยละ 90 3. เพื่อให้เครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ร้อยละ 90
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอของจังหวัดนครพนม
8. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**1. การพัฒนาศักยภาพโรงเรียนผู้สูงอายุ** - การบรรยายและกิจกรรมกลุ่ม ใน 4 กลุ่มวิชา คือ ด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม (1 เดือน ๆ ละ 2 วัน) งบประมาณ **383,040** บาท (สามแสนแปดหมื่นสามพันสี่สิบบาทถ้วน) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม ชมรมคลังสมอง /คลังปัญญา / ปราชญ์ชาวบ้าน/ กระทรวงสาธารณสุข / สำนักงานอัยการ (กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ / มรดก / ที่ดินทำกิน) **- กลุ่มเป้าหมาย** ผู้สูงอายุ(โรงเรียนผู้สูงอายุ) จำนวน 40 คน x 12 รุ่น รวม 480 คน **- เจ้าหน้าที่** จำนวน 4 คน * 12 รุ่น รวม 48 คน **<u>รวมทั้งสิ้น 528 คน</u>** **(2 วัน , บรรยาย และ กิจกรรมกลุ่ม)** <u>4 หมวดวิชา</u> ประกอบไปด้วย ด้านสุขภาพ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม <u>วันที่ 1</u> ด้านสุขภาพ ด้านสังคม <u>วันที่ 2</u> ด้านเศรษฐกิจ ด้านสภาพแวดล้อม - ค่าวิทยากร 4 คนๆ (4 หมวดวิชา) ละ 2 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท x **12 รุ่น** = 57,600 บาท - ค่าวิทยากรกระบวนการ 4 คนๆ ละ 1 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท x **12 รุ่น** = 28,800 บาท - ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท X 528 คน X 2 มื้อ = 126,720 บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 35 บาท x 4 มื้อ x 528 คน = 73,920 บาท - ค่าเอกสารการบรรยาย 528 คน * 50 บาท = 26,400 - ค่าป้ายไวนิล (ป้ายโครงการ) 800 บาท X **12 ป้าย** = 9,600 บาท - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรมโครงการ (เหมาจ่าย) 100 บาท X 600 คน = 60,000 บาท รวมทั้งสิ้น 383,040 บาท (สามแสนแปดหมื่นสามพันสี่สิบบาทถ้วน)
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	**2. การแก้ปัญหาความยากจนด้านมิติรายได้ (12 รุ่นๆละ 2 วัน)** <u>วันที่ 1</u> การฝึกอบรมอาชีพ (1 วัน) <u>วันที่ 2</u> การให้ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการตลาด และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (1 วัน) งบประมาณ **615,600** บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นห้าพันหกร้อยบาทถ้วน) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คลังสมอง /คลังปัญญา / ปราชญ์ชาวบ้าน มหาวิทยาลัยนครพนม / ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ **- กลุ่มเป้าหมาย** จำนวน 50 คน (สภาเด็กฯ 25 + ทั่วไป 25) * **12 รุ่น** รวม 600 คน **- เจ้าหน้าที่** จำนวน 5 คน * **12 รุ่น** รวม 60 คน <u>รวมทั้งสิ้น 660 คน</u> - ค่าวิทยากร 2 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท X **12 รุ่น** = 43,200 บาท - ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท X 660 คน X 2 วัน = 158,400 บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 35 บาท x 4 มื้อ x 660 คน = 92,400 บาท - ค่าน้ำมันรถเชื้อเพลิง 1,000 บาท X **12 รุ่น** = 12,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม 20,000 X **12 รุ่น** = 240,000 บาท - ค่าป้ายไวนิล (ป้ายโครงการ) 800 บาท X **12 ป้าย** = 9,600 บาท - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรมโครงการ (เหมาจ่าย) 100 บาท X 600 คน = 60,000 บาท รวมทั้งสิ้น 615,600 บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นห้าพันหกร้อยบาทถ้วน)
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**3. การมีส่วนร่วมกับสังคมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของชาวนครพนม (1 วัน)** งบประมาณ **367,000** บาท (สามแสนหกหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม กระทรวงสาธารณสุข / กระทรวงศึกษาธิการ **- กลุ่มเป้าหมาย** สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดนครพนม 50 คน 12 รุ่น **<u>รวม 600 คน</u>** **- เจ้าหน้าที่** จำนวน 5 คน * **12 รุ่น** รวม 60 คน <u>รวมทั้งสิ้น 660 คน</u> <u>เนื้อหา</u> การรับรู้ปัญหาทางสังคม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในจังหวัดนครพนม และด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ ควัน PM2.5 และเพื่อให้สังคมรับรู้งานของสภาเด็กและเยาวชน ฯ ในภารกิจต่าง ๆ โดยทบทวนบทบาทให้ชัดเจนยิ่งขึ้น **(1 วัน บรรยาย และ กิจกรรมกลุ่ม)** - ค่าวิทยากร 1 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท X **12 รุ่น** = 21,600 บาท - ค่าวิทยากรกระบวนการ 4 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท X **12 รุ่น** = 86,400 บาท - ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท X 660 คน X 1 มื้อ = 79,200 บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 35 บาท x 2 มื้อ x 660 คน = 46,200 บาท - ค่าน้ำมันรถเชื้อเพลิง 10,000 บาท = 10,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม 3,000 X **12 รุ่น** = 36,000 บาท - ค่าเอกสารการบรรยาย 600 คน * 30 บาท = 18,000 - ค่าป้ายไวนิล (ป้ายโครงการ) 800 บาท X **12 ป้าย** = 9,600 บาท - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรมโครงการ (เหมาจ่าย) 100 บาท X 600 คน = 60,000 บาท รวมทั้งสิ้น 367,000 บาท (สามแสนหกหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	**การฝึกทักษะการดูแลคนพิการ และสิทธิคนพิการแก่ผู้ดูแลคนพิการ/อาสาสมัคร** **(1 วัน บรรยาย และ กิจกรรมกลุ่ม)** จำนวน 217,140 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน) ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดนครพนม / สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม / กระทรวงสาธารณสุข

หัวข้อ	รายละเอียด
	-กลุ่มเป้าหมาย ผู้ดูแลคนพิการ/อาสาสมัคร จำนวน 100 คน 3 รุ่น รวม 300 คน **-เจ้าหน้าที่** จำนวน 6 คน * 3 รุ่น รวม 18 คน <u>รวมทั้งสิ้น 318 คน</u> <u>เนื้อหา</u> การให้ความรู้เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์คนพิการ / การช่วยเหลือกิจวัตรประจำวัน / การช่วยทำกายภาพ / การปฐมพยาบาล เวลาเกิดอุบัติเหตุ - มีแผล และการทำความสะอาดบาดแผล / การกระตุ้นพัฒนาการ ให้แก่ผู้ดูแลคนพิการ/อาสาสมัคร ในการดูแลคนพิการ - ค่าวิทยากร 2 คนๆ ละ 2 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท X 3 รุ่น = 7,200 บาท - ค่าวิทยากรกระบวนการ 4 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท X 3 รุ่น = 21,600 บาท - ค่าอาหารกลางวัน 120 บาท X 318 คน X 1 วัน = 38,160 บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 35 บาท x 6 มื้อ x 318 คน = 66,780 บาท - ค่าน้ำมันรถเชื้อเพลิง 2,000 บาท X 3 รุ่น = 6,000 บาท - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม 5,000 X 3 รุ่น = 15,000 บาท - ค่าป้ายไวนิล (ป้ายโครงการ) 800 บาท X 3 ป้าย = 2,400 บาท - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรมโครงการ (เหมาจ่าย) 100 บาท X 300 คน = 30,000 บาท รวมทั้งสิ้น 187,140 บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)
9. หน่วยงานดำเนินการ	<u>หน่วยงานหลัก</u> : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม <u>หน่วยงานสนับสนุน</u> : 1. หน่วยงานในสังกัดกระทรวง พม. จังหวัดนครพนม (บ้านพักเด็กและเยาวชนจังหวัดฯ / ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดฯ / ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุจังหวัดฯ) 2. หน่วยงานตามบันทึกความร่วมมือฯ ต่างๆ 3. หน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายอาสาสมัครต่างๆ
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568
11. งบประมาณ	**1,552,780** บาท (หนึ่งล้านห้าแสนแปดหมื่นสองพันเจ็ดร้อยแปดสิบบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (Output)	1. มีการพัฒนาศักยภาพโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็ง 2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะในการประกอบอาชีพได้ 3. เครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมของจังหวัดนครพนม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เครือข่ายทางสังคมมีเพิ่มมากขึ้น มีความเข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติงานผ่านกลไกการบูรณาการร่วมกันได้อย่างแท้จริง 2. กลุ่มเปราะบางได้รับการสำรวจและช่วยเหลือตามมิติต่างๆ ได้มากขึ้น และเป็นรูปธรรม

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับคุณภาพการศึกษา
3. แนวทางพัฒนา	ข้อ 1 ส่งเสริม พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/ HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/ อื่นๆ	1. ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565 **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** จังหวัดนครพนม**วิชาคณิตศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 25.24 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (28.06) และ ต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =34.13) **วิชาภาษาไทย** มีค่าเฉลี่ย 50.42 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (53.89) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =46.40) **วิชาภาษาอังกฤษ** มีค่าเฉลี่ย 32.61 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =37.62) และต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =32.92) และ**วิชาวิทยาศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 36.19 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =39.34) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ = 32.59) 2. ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565 **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3** จังหวัดนครพนม **วิชาคณิตศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 22.17 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =24.39) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =21.50) **วิชาภาษาไทย** มีค่าเฉลี่ย 48.88 ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =52.95) และ สูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =46.12) **วิชาภาษาอังกฤษ** มีค่าเฉลี่ย 29.14 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =32.05) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =27.67) และ**วิชาวิทยาศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 31.42 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (33.32) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =29.57) 3. ผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2565 **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6** จังหวัดนครพนม**วิชาคณิตศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 22.00 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =51.61) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =17.29) **วิชาภาษาไทย** มีค่าเฉลี่ย 44.25 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =44.09) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 (43.64) **วิชาภาษาอังกฤษ** มีค่าเฉลี่ย 23.67 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =32.98) และสูงกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =21.36) **วิชาวิทยาศาสตร์** มีค่าเฉลี่ย 28.67 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ($\overline{X}$ =28.08) และสูงกว่า ปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ = 26.85) และ**วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม** มีค่าเฉลี่ย **32.98** ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (**33.00**) และต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 ($\overline{X}$ =35.21) ข้อมูล SDG4 ด้านการศึกษา (SDG4) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป้าหมายย่อยที่ 4.1 ตัวชี้วัดที่ 4.1.1 (2) คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน O-NET

หัวข้อ	รายละเอียด
5. หลักการและเหตุผล	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูป ประเทศ มาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการปฏิรูป 3 ประการ คือ (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสมดุลระหว่าง การพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสุข เป็นธรรม และ มีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข และการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายโดยสอดคล้องกัน ทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 2 3 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา หัวใจของการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดนั้น เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นและใช้ในชีวิต ประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นเป้าหมายสูงสุดที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องการ แต่จากผลการทดสอบในปีการศึกษาที่ผ่านมา ของนักเรียนในจังหวัดนครพนม มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ใน 5 กลุ่มสาระหลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คะแนนยังต้องยกระดับคุณภาพ จึงมีโครงการและกิจกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
6. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O – NET ทุกกลุ่มสาระหลัก ให้สูงขึ้น ร้อยละ 3 พัฒนาการอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขเร็ว มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาเร่งรัดยกระดับผลสัมฤทธิ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 2. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดขั้นสูง (คิดวิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์) และพัฒนาความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน ครู และองค์กรท้องถิ่น

หัวข้อ	รายละเอียด
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- ตัวชี้วัดร้อยละค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น
8. พื้นที่เป้าหมาย	หน่วยงาน สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานจัดการศึกษา ในจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ส่งเสริมพัฒนา O-NET งบประมาณ 2,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1 ประชุมสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครอง ครู ชุมชน องค์กรท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิเคราะห์ผลการประเมินและการจัดทำฐานข้อมูล งบประมาณ 1,000,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 2 อบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดขั้นสูง (คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและสร้างสรรค์) และพัฒนาความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียนให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน ครูและองค์กรท้องถิ่น งบประมาณ 1,000,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม /สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 /เขต 2 /สพม. นครพนม /มหาวิทยาลัยนครพนม ท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
10. หน่วยดำเนินการ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม 4. ท้องถิ่นจังหวัดนครพนม 5. มหาวิทยาลัยนครพนม 6. หน่วยงาน สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานจัดการศึกษาในจังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ตุลาคม 2567 สิ้นสุด กันยายน 2568
12. งบประมาณ	2,000,000 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
13. ผลผลิต (Output)	เชิงปริมาณ 1. นักเรียนชั้นป.6 ม.3 ม.6 (6 รุ่น ๆ ละ 100 คน) รวมจำนวน 1,800 คน เข้าค่ายวิชาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET 2. ผู้ปกครอง ชุมชน ครู และองค์กรท้องถิ่น 12 อำเภอๆ ละ 50 คน รวมจำนวน 600 คน เชิงคุณภาพ 1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O–NET ทุกกลุ่มสาระหลัก สูงขึ้น มีพัฒนาการอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขเร็ว และมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ 2. ผู้ปกครอง ครู ชุมชน องค์กรท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการคิดขั้นสูง (คิดวิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์) และพัฒนาความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (IQ) ของนักเรียน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ 1. นักเรียนชั้นป.6 ม.3 ม.6 (6 รุ่น ๆ ละ 100 คน) รวมจำนวน 1,800 คน เข้าค่ายวิชาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน O-NET 2. ผู้ปกครอง ชุมชน ครู และองค์กรท้องถิ่น 12 อำเภอๆ ละ 50 คน รวมจำนวน 600 คน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ การพัฒนาสังคมและคุณชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการ การพัฒนานิเวศริมโขงสู่การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย
3. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ สร้างความคุ้มครองทางสังคม และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ข้อมูลปัญหา/ความต้องการตาม SDGs เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน
5. หลักการและเหตุผล	การพัฒนาเมืองในปัจจุบันและแนวโน้มในการพัฒนาเมืองในอนาคตมักมุ่งเน้นความหรูหรา ความทันสมัย สะดวกสบาย การออกแบบภูมิทัศน์ของเมืองจึงมักเป็นไปในรูปแบบของรูปทรงที่ล้ำสมัย จนทำให้เมืองแลดูไม่มีชีวิตชีวาและขาดการเชื่อมโยงกับรากเหง้าของชุมชนและอัตลักษณ์และภูมิวัฒนธรรมของเมือง ซึ่งอัตลักษณ์ของเมือง หมายถึง คุณค่าของความเป็นตัวตน ที่แสดงลักษณะเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งสะท้อนคุณค่าของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สรรค์สร้าง ปรากฏความสำคัญทางประวัติศาสตร์ การอยู่อาศัย ประเพณีและวัฒนธรรม ที่มีการสืบทอดมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน อันแสดงถึงภูมิปัญญาของผู้คนแต่ละบริบทเชิงพื้นที่ การสร้างความเข้าใจตามความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ซึ่งมีความคาบเกี่ยวกับภูมิวัฒนธรรมของเมืองนั้นๆ ย่อมช่วยให้ผู้คนเห็นคุณค่าของความงดงามของเมืองที่เกิดจากการใช้ธรรมชาติ และการสรรค์สร้างของมนุษย์ เพื่อปั้นแต่งเมืองแต่ละเมืองให้เกิดความสวยงามที่แตกต่างกันได้ การพัฒนาเมืองหรือการพัฒนาพื้นที่ตามอัตลักษณ์ของเมืองมีผลดี และยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะทำให้เมืองเป็นเมืองที่น่าอยู่ (Livable City) และมีการเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) ได้ คือการยกระดับศักยภาพของผู้คนในเมืองจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาเมืองการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างจริงจัง การสร้างนิเวศของการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ซึ่งองค์การยูเนสโก โดยสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ UNESCO ได้ให้คำนิยามของเมืองแห่งการเรียนรู้ในการเป็นพื้นที่เรียนรู้ทางสังคมของผู้คนและก่อตั้งเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือรัฐบาลท้องถิ่นพัฒนากลยุทธ์ที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาของผู้คน จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงซึ่งมีความหลากหลายทั้งทางกายภาพและชีววิทยา โดยเฉพาะชาติพันธุ์และวัฒนธรรม เป็นเมืองที่มีอัตลักษณ์ ในภาพรวมแล้วจังหวัดนครพนม จึงมีทุนที่สำคัญและโดดเด่นหลายประการ ไม่ว่าจะทุนทรัพยากรทางธรรมชาติโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติต่างๆ กิจกรรมท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมรวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนที่ประดิษฐ์สร้างขึ้นมาในภายหลัง อีกทั้งยังมีทุนทางสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบเครือญาติและเครือข่ายทางสังคมที่มีความเหนียวแน่น สอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชนบทอีสาน ตลอดทั้งทุนทางวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นแหล่งโบราณคดี และความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ โดยเฉพาะความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดนครพนม จนได้รับการหยิบยกให้เป็นจุดขายของจังหวัดที่ว่า “๘ ชาติพันธุ์ ๒ เชื้อชาติ” นอกจากนี้จังหวัดนครพนมตั้งอยู่บนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridors) ที่สามารถเชื่อมโยงติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub regional GMS) ได้อย่างสะดวก ทำให้จังหวัด

	นครพนมเป็นพื้นที่สำคัญอีกแห่งที่ได้รับเลือกให้รองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ปรากฏเป็นรูปธรรมคือการสร้างสะพานมิตรภาพแห่งที่สาม (นครพนม-คำม่วน) จากการศึกษาการบริโภคของคนอีสานที่ฟื้นตัวของกำลังซื้อในประเทศ และการฟื้นตัวจากจุดเดิมก่อนเกิดสถานการณ์ COVID-19 พบว่า ในเดือนกันยายน ปี 2565 ภาคอีสานมีจำนวนนักท่องเที่ยว 2,789,487 คน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 2,680,022 คน และนักท่องเที่ยวจากต่างชาติ 109,465 คน อีกทั้งยังมีรายได้จากการท่องเที่ยวอยู่ที่ 4,829.9 ล้านบาท โดยรายได้หลักยังคงมาจากคนในประเทศ ในการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวนั้น 3 จังหวัดภาคอีสาน ที่มีการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวไทยสูงสุด ในปี 2565 เทียบกับ ปี 2562 (ก่อนเกิดเหตุการณ์ COVID-19) อันดับ 1) จังหวัดนครพนม ฟื้นตัว 132% จำนวนนักท่องเที่ยวปัจจุบัน 144,267 คน อันดับ 2) บุรีรัมย์ ฟื้นตัว 130% จำนวนนักท่องเที่ยวปัจจุบัน 256,030 คน และ อันดับ 3) บึงกาฬ ฟื้นตัว 123% จำนวนนักท่องเที่ยวปัจจุบัน 58,687 คน (ISAN INSIGHT, 2566) หากพิจารณาลงรายละเอียดที่ผู้คนเริ่มหันมาท่องเที่ยวมากขึ้นในจังหวัดนครพนมนั้น เนื่องด้วยการมีแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดไม่ว่าจะเป็นพระธาตุพนม พระธาตุเรณูนคร พญาศรีสัตตนาคราช ความเงียบงามริมฝั่งโขง ความสงบของเมือง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอัตลักษณ์เมืองนครพนม อีกทั้งยังมีร้านกาแฟ ร้านอาหารแหล่งใหม่ และด้านโรงแรมมีการปรับตัวให้เข้ากับไลฟ์สไตล์คนรุ่นใหม่ที่เน้นการเที่ยวแบบพักผ่อน เชคอินน์ ถ่ายภาพ โพส จึงดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยนครพนม มีทุนเดิมในการศึกษาและวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ เริ่มต้นจากโครงการจัดตั้งสถาบันศรีโคตรบูรณ์ศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2559 เกิดจากคณาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยนครพนม ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และรวมตัวกันทำงาน ได้ศึกษางานด้านวัฒนธรรม จนกระทั่ง พ.ศ. 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ได้สำรวจ รวบรวม ศึกษาวิจัย ชำระประวัติศาสตร์เมืองนครพนม ประวัติศาสตร์ชาติพันธ์ผู้ไท อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ผู้ไท อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ต่างๆ ในจังหวัดนครพนม รื้อฟื้นประเพณีถวายพิชภาค บุญเสียค่าหัว พิณพาทย์หามแห่ ข้อมูลด้านวิชาการเสนอพระธาตุพนมเป็นมรดกโลก งานวิจัยด้านเอกสารโบราณ จัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานด้านการปริวรรต เช่น หนังสืออุรังคธาตุฉบับเมืองนครพนม วรรณกรรมนางผมหอม วรรณกรรมเจียงหานเจียงฮอม นอกจากนี้ภาพรวมของมหาวิทยาลัยนครพนมที่ผ่านมา จะพบว่ามหาวิทยาลัยมีประสบการณ์การทำงานวิจัย อันเป็นส่วนสำคัญของการเป็นหน่วยงานเชื่อมต่อองค์ความรู้ไปสู่การใช้ปะโยชน์ด้านการพัฒนาเมือง การกำหนดนโยบายการพัฒนาเมืองด้วยกลไกสำคัญของความร่วมมือกับเทศบาลเมือง “เมืองน่าอยู่ คือ ความอยู่ดีมีสุขของคนในเมือง” แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ย่านชุมชนเก่าเมือง นครพนมกำลังเผชิญปัญหาเช่นเดียวกับชุมชนเก่าอื่นๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะการได้รับผลกระทบในเรื่องการปรับตัวและจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไร้ระเบียบแบบแผนการพัฒนาซึ่งที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่การขยายตัวของเศรษฐกิจในเชิงปริมาณดังกล่าวกลับก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพในมิติต่างๆ ตามมา ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงความเป็นเมืองที่กำลังเพิ่มความรุนแรงขึ้นในอนาคต และเพื่อให้การพัฒนาและการอนุรักษ์ดำรงอยู่ด้วยกันได้ในภาพรวมของการพัฒนาเชิงรักษาคุณค่าความเป็นเมืองเพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ในขณะเดียวกันยเมืองยังพัฒนาไปแบบสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างสรรค์ จึงเป็นความสำคัญของการดำเนินโครงการนี้
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อยกระดับข้อมูลเมืองสู่การเป็นพิพิธภัณฑ์เมืองแห่งการเรียนรู้ 2) เพื่อศึกษารูปแบบการสร้างกระบวนการรับรู้และยกระดับทักษะดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ธุรกิจชุมชนและกิจกรรมท่องเที่ยวริมแม่น้ำโขง 3) เพื่อสร้างกิจกรรมเรียนรู้ต้นแบบในการพัฒนาและออกแบบยุทธศาสตร์และนโยบายสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเมืองนครพนมให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้

7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ส่งเสริมการรู้หนังสือและทักษะพื้นฐานในแก่พลเมืองกลุ่มสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ และผู้ประกอบการ 2) การยกระดับและขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ของจังหวัดนครพนม ที่จะนำไปสู่เมืองที่น่าอยู่ที่สอดคล้องกับแนวคิดเมืองแห่งการเรียนรู้ของยูเนสโก (The UNESCO Global Network of Learning Cities - GNLC)
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** สร้างกลไกความร่วมภาคีเครือข่ายการพัฒนาเมือง งบประมาณ 300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 ร่วมสังเคราะห์ข้อมูลเมือง สร้างความร่วมมือการพัฒนา เพื่อยกระดับไปสู่การพัฒนาเมืองแห่งแหล่งเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ งบประมาณ 300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 3 สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากทุนทางวัฒนธรรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการประกอบการ งบประมาณ 500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 4 กระบวนการนำองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่าและโอกาสต่อผู้คนในเมือง ผ่านการสร้างแบรนด์ของเมือง (City Branding) / จัดกิจกรรมนำเสนอนโยบายต่อสาธารณ งบประมาณ 400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) กิจกรรม/ รูปแบบส่งเสริมกระบวนการรับรู้ของคนในชุมชน รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ของคนในชุมชน 2) แผนการพัฒนาพื้นที่น่าอยู่ และสร้างสรรค์ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชนเก่า สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ผลิตภัณฑ์ใหม่จากทุนทางวัฒนธรรม 4) พื้นที่ต้นแบบแห่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) แบบและกิจกรรมการพัฒนาความน่าอยู่อย่างสร้างสรรค์ ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs 11) และเหมาะสมกับชุมชนเมืองนครพนม 2) เกิดแนวร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาและต่อยอดจากทุนเดิมของท้องถิ่นให้เกิดมูลค่าและคุณค่าเพิ่มขึ้น **เชิงปริมาณ** 1) ส่งเสริมการรู้หนังสือและทักษะพื้นฐานในแก่พลเมืองกลุ่มสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้สูงอายุ และผู้ประกอบการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 80

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1.ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาทักษะและส่งเสริมอาชีพบนที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดนครพนม (คทช.จังหวัด)
2.ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
3.แนวทางการพัฒนา	ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่และพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัย
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์	จังหวัดนครพนม กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดไว้ว่า “เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้-ตะวันออก” กำหนดตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาไว้ 6 ประเด็น ซึ่งประเด็นที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับความสุขของคนนครพนมเพิ่มขึ้น จากข้อมูลจากข้อมูลคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดนครพนม พบว่าประชากรในจังหวัดนครพนมมีพื้นที่เป้าหมายได้รับจัดสรรพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย ป่าดงเซกา ป่าดงหมู ป่าดงเซกา ป่าดงบ้านโพนสว่างและปลาปาก ป่าบ้านโพนตูมและป่านางงุม และป่าห้วยศรีคูณ รวม 13,223 แปลง ประชาชนผู้มีสิทธิใช้ประโยชน์จากพื้นที่บริเวณดังกล่าว จำนวน 8,536 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรมีอาชีพทำอาชีพด้านเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว ไม่มีรายได้เสริมอย่างอื่นเข้ามา เมื่อสินค้าทางการเกษตรราคาตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาหนี้สินทั้งในและนอกระบบ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะและส่งเสริมด้านอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเองอย่างยั่งยืน ลดการเดินทางไปทำงานต่างถิ่นรวมถึงสนับสนุนอาชีพที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคล สร้างขีดความสามารถในกาประกอบอาชีพที่ว่างเว้นจากอาชีพหลักให้เหมาะสมกับคนแต่ละช่วงวัย
5.หลักการและเหตุผล	การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและบริหารจัดการที่ดินให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงของประเทศตามนโยบาย “บริหารจัดการที่ดิน ประชาชนอยู่กินยั่งยืน” ที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ การแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำและออกมาตรการการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มิใช่เกษตรกร รวมถึงการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน รัฐบาลมีแนวทางนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ยากไร้ เร่งแก้ไขปัญหา กรณีราษฎรหรือชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน จากการอยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาเป็นระยะเวลานาน อนุญาตให้เข้าถึงประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อรวมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ บริหารราชการแผ่นดินเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้า ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและ ความยากจน เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง ตาม วิถีปกติใหม่หรือ New normal ที่เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของโลก สังคมไทยมีความสงบสุข สามัคคีและเอื้ออาทร ให้คนไทยมีคุณภาพมีชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงแรงงานมีนโยบายให้คนทุกกลุ่มมีงานทำมีการพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงาน ให้แรงงานมีความรู้ ความสามารถ มีมาตรฐานเพื่อรองรับความต้องการกำลังคนในอนาคต สอดรับประเทศไทย 4.0 มีการส่งเสริม

	การฝึกทักษะอาชีพ การพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนดูแลเรื่องสวัสดิการและความคุ้มครอง ให้กับแรงงาน
6.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อพัฒนาทักษะและส่งเสริมอาชีพบนที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายคณะรัฐบาลจังหวัดนครพนม 2.เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้กับแรงงานนอกระบบและผู้ประกอบอาชีพอิสระ 3.พัฒนาทักษะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถของคนในพื้นที่และความต้องการของตลาดแรงงาน
7.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<u>เป้าหมาย</u> กลุ่มประชากรวัยแรงงาน แรงงานนอกระบบ ประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงานได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะด้านอาชีพ จำนวน 500 คน <u>ตัวชี้วัด</u> 1.กลุ่มประชากรวัยแรงงาน แรงงานนอกระบบ ประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงานได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะด้านอาชีพ จำนวน 300 คน หรือร้อยละ 100 2.กลุ่มเป้าหมายมีอาชีพ มีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ 3. กลุ่มเป้าหมายมีอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับตนเองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1 ช่องทาง 4.ผู้รับการพัฒนามีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
8.พื้นที่เป้าหมาย	อ.วังยาง จ.นครพนม
9.กิจกรรมหลัก	กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาทักษะด้านอาชีพ (Up Skill/Re Skill) งบประมาณ 1,835,000 บาท หน่วยงานดำเนินการ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 41 นครพนม กิจกรรมหลักที่
10. หน่วยงานดำเนินการ	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 41 นครพนม สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครพนม องค์การปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินการ	1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,835,000 (หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (Out Put)	ประชากรในพื้นที่ได้รับการจัดสรรพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดนครพนม จำนวน 6 แห่ง (กลุ่มประชากรวัยแรงงาน แรงงานนอกระบบ ประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงาน) ได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะด้านและส่งเสริมอาชีพ จำนวน 500 คน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงคุณภาพ ผู้ผ่านการพัฒนามีรายได้ พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เชิงปริมาณ 1.ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนา (Up Skill/Re Skill) มีผลิตภาพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

<table>
<tr><th>หัวข้อ</th><th>รายละเอียด</th></tr>
<tr><td>1. ชื่อโครงการสำคัญ</td><td>โครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานต่างประเทศ</td></tr>
<tr><td>2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ</td><td><u>ยุทธศาสตร์ชาติ</u>: ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
<u>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</u>: การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต</td></tr>
<tr><td>3. แนวทางการพัฒนา</td><td>ยกระดับคุณภาพชีวิตสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) พัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ และพัฒนาศักยภาพของกำลังแรงงาน</td></tr>
<tr><td>4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์</td><td>จังหวัดนครพนม กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดไว้ว่า “เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนและจีนตอนใต้ - ตะวันออก กำหนดตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาไว้ 6 ประเด็น ซึ่งประเด็นที่ 4 การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับความสุขของคนนครพนมเพิ่มขึ้น
จากสถิติของกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางาน (ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2565) การอนุญาตให้คนหางานเดินทางไปทำงานต่างประเทศของกรมการจัดหางานและรายได้ส่งกลับของธนาคารแห่งประเทศไทย ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 รายละเอียด ดังนี้
<table>
<tr><th rowspan="2">ปีงบประมาณ พ.ศ.</th><th colspan="2">จำนวนคนหางานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ (คน)</th><th rowspan="2">จำนวนรายได้ส่งกลับรวมทั้งประเทศ (ล้านบาท)</th></tr>
<tr><th>รวมทั้งประเทศ (คน)</th><th>จังหวัดนครพนม (คน)</th></tr>
<tr><td>2563</td><td>28,997</td><td>1,042</td><td>201,133</td></tr>
<tr><td>2564</td><td>32,916</td><td>1,278</td><td>200,930</td></tr>
<tr><td>2565</td><td>43,462</td><td>1,356</td><td>196,748</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td>105,375</td><td>3,676</td><td>598,811</td></tr>
</table>
ที่มา : กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ / ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางดังกล่าว จำนวนคนหางานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ 3 ปีย้อนหลัง (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565) จำนวน 105,375 คน มีรายได้ส่งกลับประเทศ จำนวน 598,811 ล้านบาท ทั้งนี้ มีคนหางานจังหวัดนครพนมที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 3,676 คน คิดเป็นร้อยละ 3.49 ของคนหางานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานทั้งประเทศ ส่วนรายได้ส่งกลับเข้าประเทศเป็นภาพรวมของประเทศ ไม่สามารถแยกเป็นรายจังหวัดได้</td></tr>
</table>

หัวข้อ	รายละเอียด
5. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์สำคัญของนายกรัฐมนตรี เน้นเรื่องการพัฒนาสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ผ่านกลไก“ประชารัฐ” ซึ่งเป็นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทย ให้สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามชุดใหม่ในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานต่างประเทศ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จากสถิติข้อ 4. ทำให้ทราบถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นของคนหางานจังหวัดนครพนมในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ และจำนวนรายได้ที่คนหางานในต่างประเทศส่งกลับโดยผ่านระบบธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการที่จะแข่งขันด้านแรงงานกับประเทศอื่นๆ นำรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานต่างประเทศ จึงเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน ยกระดับความสุขของคนนครพนมเพิ่มขึ้น ช่วยลดค่าใช้จ่ายของคนหางานจังหวัดนครพนมในการเรียนภาษาจากภาคเอกชน รายละไม่ต่ำกว่า 9,500 บาท/หลักสูตร ซึ่งโครงการฯ นี้ จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการไปทำงานต่างประเทศที่ถูกต้องตามกฎหมาย ป้องกันความเสี่ยงที่จะถูกหลอกลวงจากนายหน้าจัดหางานเถื่อน รวมถึงป้องกันความเสี่ยงการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพิ่มศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัดนครพนม รองรับการแข่งขันด้านแรงงานในตลาดแรงงานต่างประเทศ นำรายได้เข้าสู่จังหวัดนครพนมหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งแรงงานยังสามารถนำประสบการณ์จากการทำงานในต่างประเทศมาพัฒนาต่อยอดอาชีพนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานต่างประเทศ 2. เพื่อป้องกันการลักลอบไปทำงานต่างประเทศอย่างผิดกฎหมาย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<u>เป้าหมาย</u>คนหางานผู้ประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 500 คน <u>ตัวชี้วัด</u> 1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคนหางานจังหวัดนครพนมที่สมัครงานไปทำงานต่างประเทศกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม 2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมที่ 1 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานประเทศญี่ปุ่น** (90 ชั่วโมง) เป้าหมายจำนวน 100 คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	กิจกรรมที่ 2 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานประเทศอิสราเอล (45 ชั่วโมง) เป้าหมายจำนวน 200 คน **กิจกรรมที่ 3 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพคนหางานจังหวัดนครพนมก่อนไปทำงานสาธารณรัฐเกาหลี** (90 ชั่วโมง) เป้าหมายจำนวน 200 คน **เป้าหมายรวมทั้งสิ้น จำนวน 500 คน**
10. หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานจังหวัดนครพนม (สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครพนม และสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานนครพนม เป็นเจ้าภาพหลัก)
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
12. งบประมาณ	2,500,000.- บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (Output)	ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังอบรม(Post - test) มากกว่าก่อนอบรม (Pre - test) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**<u>เชิงคุณภาพ</u>** คนหางานผู้เข้ารับการอบรมมีความพร้อมและศักยภาพในการเดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เปิดโลกทัศน์จากการไปทำงานต่างประเทศ รวมถึงนำทักษะประสบการณ์ในการทำงานของต่างประเทศ กลับมาสร้างอาชีพหลังจากการไปทำงานต่างประเทศ เช่น การปลูกกล้วยหอมคาเวนดิสอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ชาวสวนได้รับความรู้จากการถ่ายทอดของเพื่อนซึ่งเป็นคนหางานที่กลับมาจากประเทศอิสราเอล ผลผลิตจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างรายได้เข้าประเทศ เกิดการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจ **<u>เชิงปริมาณ</u>** 1) คนหางานผู้เข้ารับการอบรมประหยัดค่าใช้จ่ายในการอบรมภาษาจากภาคเอกชน รายละไม่น้อยกว่า 9,500 บาท/หลักสูตร 2) จำนวนคนหางานจังหวัดนครพนมที่ลักลอบไปทำงานต่างประเทศลดลง เมื่อเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการ 1.โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครภาคประชาชน
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
3. แนวทางการพัฒนา	ฝึกอบรมอาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่เสริมสร้างศักยภาพแก่อาสาสมัครภาคประชาชนพื้นที่ตอนใน ให้เป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมไปถึงการรักษาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าและเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย ตลอดจนการสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์ของประชาชนในอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนมให้สามารเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยตลอดจนสามารถปฏิบัติงานร่วมกับทางเจ้าหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้น
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ข้อมูลปัญหา/ความต้องการตาม TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ เช่น TPMAP ครัวเรือนยากจน 9,742 ครัวเรือน .....
5. หลักการและเหตุผล	แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาที่มีความสำคัญ ในการรักษาความมั่นคงภายใน ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความรัก สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติ ป้องกันและแก้ไขความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ ได้แก่ พัฒนาศักยภาพและความพร้อมของกองทัพ พัฒนาระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีระบบเตรียมพร้อมและกลไกเผชิญเหตุที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการก่อการร้ายทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกประเทศ พัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในจังหวัดนครพนม อำเภอวังยางจึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมอาสาสมัครภาคประชาชนเพื่อฝึกอบรมเสริมสร้างศักยภาพแก่อาสาสมัครภาคประชาชนพื้นที่ตอนใน ให้เป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมไปถึงการรักษาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าและเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย ตลอดจนการสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์ของประชาชนในอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ที่ทำการปกครองอำเภอวังยาง (ฝ่ายความมั่นคง) จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินฝึกอบรมอาสาสมัครภาคประชาชน ให้มีความพร้อมในด้านศักยภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง สนับสนุนและเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่น ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน ก่อให้เกิดความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครภาคประชาชน เพิ่มองค์ความรู้ในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแนวทางปฏิบัติงานที่สามารถช่วยเหลือ สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศการบริหารจัดการในมิติต่างๆ การอำนวยความสะดวก การตรวจตรา ลาดตระเวนภายในหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

	2. เพื่อให้อาสาสมัครภาคประชาชน ที่ผ่านการฝึกอบรม เป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและการรักษาความมั่นคงภายในป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร ประชาชนในพื้นที่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3. เพื่อมุ่งเน้นฝึกอบรมให้อาสาสมัครภาคประชาชนได้มีความพร้อมในด้านศักยภาพในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงให้แก่ประชาชน สนับสนุนและเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ หรือเจ้าพนักงานอื่น ในการรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน 4. เพื่อต่อยอดให้ภาคประชาชนที่เคยผ่านการฝึกอบรมด้านการเสริมสร้างศักยภาพด้านความมั่นคง ได้มีการฝึกฝน ทบทวน และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย 5. เพื่อพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและเสริมสร้างเครือข่ายการข่าวภาคประชาชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่างๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ตอนใน 6. เพื่อสนับสนุนภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนจังหวัดนครพนมในการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ การดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหาร ข้าราชการบุคลากรเจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้ที่มาติดต่อราชการในที่ทำการปกครองอำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) อาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอวังยาง จำนวน 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน ๆ ละ 15 คน รวม 405 คน
8. พื้นที่เป้าหมาย	อาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่อำเภอวังยาง จำนวน 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน ๆ ละ 15 คน รวม 405 คน
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** ฝึกอบรมจิตอาสาภาคประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ทั้ง 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน จำนวน 5 รุ่น ๆ ละ 85 คน จำนวนรุ่นละ 3 วัน รวมทั้งสิ้น 405 คน ผู้รับผิดชอบ ...ที่ทำการปกครองอำเภอวังยาง
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** ที่ทำการปกครองอำเภอวังยาง
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1. ผู้ผ่านการฝึกอบรมอาสาสมัครภาคประชาชน จำนวน 405 คน สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสให้ข้อมูลการกระทำผิดกฎหมาย โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่างๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ตอนใน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร 2. ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและเสริมสร้างเครือข่ายด้านการข่าวภาคประชาชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่างๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ตอนใน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร สามารถรายงานข่าว การกระทำผิดกฎหมาย ให้หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ทราบได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

	3. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครอง สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ การดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริหาร ข้าราชการ บุคลากรเจ้าหน้าที่ และประชาชน ในศูนย์ราชการจังหวัดนครพนมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 4. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสถิติการกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนมลดลง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) ..... 2) ..... **เชิงปริมาณ** 1) ..... 2) .....

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
แผนงาน เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครภาคประชาชน ในการเฝ้าระวัง ป้องกันแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3. แนวทางการพัฒนา	ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยคำนึงถึงการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ และยุทธศาสตร์ผนึกกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม เป็นหลัก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มศักยภาพของประชาชนในพื้นที่มีศักยภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขยาเสพติดในพื้นที่ 2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพประชาชนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพในด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไขยาเสพติด เป็นกำลังสำคัญให้ส่วนราชการ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ 3. เพื่อรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครภาคประชาชนในการป้องกัน เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหายาเสพติด
8. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	-

9.1 กิจกรรมหลักที่ 1	เสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการเฝ้าระวังป้องกันแก้ไขยาเสพติด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	งบประมาณ 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก (ฝ่ายความมั่นคง)
10. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 25๖๗ (เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 25๖6 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 25๖7)
12. งบประมาณ	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 25๖๗ จำนวน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (output)	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมเสริมสร้างประสิทธิภาพความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน นำความรู้ไปใช้ในการเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมาย โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
แผนงาน เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3.แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ กิจกรมเสริมสร้างประสิทธิภาพเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดนครพนม เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 256๘ จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง และรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมโครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง สามารถพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งในการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร/เบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเพื่อใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย และการป้องกันการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในพื้นที่เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยคำนึงถึงการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน และยุทธศาสตร์ผนึกกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมเป็นหลัก

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสนับสนุนงานข่าวอย่างเป็นระบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ 2. เพื่อทบทวนความรู้ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างความสัมพันธ์และขยายฐานสมาชิกเครือข่ายประชาชนด้านการข่าวอย่างต่อเนื่อง และเป็นช่องทางประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาสังคม 3. เพื่อเป็นช่องทางในการรวบรวมประเมินความคิดเห็นและความต้องการในระดับพื้นที่นำไปใช้เป็นข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติภารกิจของกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล เพื่อนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องสนองต่อความต้องการของประชาชนและสร้างความเข้าใจของประชาชนที่ถูกต้องร่วมกับภาครัฐนำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่อำเภอทั้ง 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	-
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เสริมสร้างประสิทธิภาพเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่จังหวัดนครพนม งบประมาณ 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง) ที่ทำการปกครองอำเภอ ทั้ง 12 อำเภอ
9.1 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพประชาชนในการรลาดตระเวน หาข่าว เฝ้าระวัง ป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ เพื่อรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย งบประมาณ 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง)
10. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง)
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 2567 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 2568)
12. งบประมาณ	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 2,700,000 บาท (สองล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (output)	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมโครงการเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้านการข่าวในการรักษาความมั่นคง สามารถพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งในการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร/เบาะแสที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเพื่อใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย และการป้องกันการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงภายในพื้นที่

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
แผนงาน เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3.แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม กิจกรรม เพิ่มศักยภาพภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2568 เป็นการต่อยอดโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม ประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน เพื่อสร้างภูมิป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมไปถึงการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนและพื้นที่ตอนใน การแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าและเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านความมั่นคง ตลอดจนการสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดนครพนม

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่มีศักยภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน 2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพประชาชนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพในด้านการเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมาย เป็นกำลังสำคัญให้ส่วนราชการ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ 3. เพื่อรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4. เพื่อเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม 5. เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ 6. เสริมสร้างทัศนคติและสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกช่วงวัย และทุกกลุ่มเป้าหมาย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่อำเภอทั้ง 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	-
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มศักยภาพภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน งบประมาณ 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง) ที่ทำการปกครองอำเภอ ทั้ง 12 อำเภอ
10. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง)
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 2567 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 2568)
12. งบประมาณ	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (output)	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน เพื่อสร้างภูมิป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
แผนงาน เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3.แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม กิจกรรม เพิ่มศักยภาพภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2568 เป็นการต่อยอดโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม ประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน เพื่อสร้างภูมิป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมไปถึงการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนและพื้นที่ตอนใน การแก้ไขปัญหาการลักลอบค้าและเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมาย รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านความมั่นคง ตลอดจนการสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดนครพนม

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครภาคประชาชนในพื้นที่มีศักยภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน 2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพประชาชนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพในด้านการเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมาย เป็นกำลังสำคัญให้ส่วนราชการ หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ 3. เพื่อรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4. เพื่อเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม 5. เพื่อเสริมสร้างมาตรฐานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ 6. เสริมสร้างทัศนคติและสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดในทุกช่วงวัย และทุกกลุ่มเป้าหมาย
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่อำเภอทั้ง 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	-
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มศักยภาพภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน งบประมาณ 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง) ที่ทำการปกครองอำเภอ ทั้ง 12 อำเภอ
10. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง)
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 2567 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 2568)
12. งบประมาณ	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (output)	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน เพื่อสร้างภูมิป้องกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
แผนงาน เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนในจังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3.แนวทางการพัฒนา	เพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่
4.ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2568 โครงการเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนในจังหวัดนครพนม กิจกรรม พัฒนาประสิทธิภาพราษฎรอาสาในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อเฝ้าระวังการลักลอบการกระทำผิดกฎหมาย เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมการพัฒนาประสิทธิภาพราษฎรอาสาในพื้นที่ชายแดน และพื้นที่ตอนใน ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เฝ้าระวังการลักลอบกระทำผิดกฎหมาย โดยคำนึงถึงการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน และยุทธศาสตร์ผนึกกำลังเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและภูมิคุ้มกันของคน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์จังหวัดนครพนม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ตลอดจนสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมเป็นหลัก
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพอาสาสมัครภาคประชาชน ให้เป็นกำลังสำคัญในการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน 2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพประชาชนด้านการข่าว ในการเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และเป็นกำลังหลักสำคัญในการรายงานข่าวที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ ให้หน่วยงานความมั่นคงทราบ 3. เพื่อเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครพนม

	4. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และออกจากราชอาณาจักร 5. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความมั่นคงของมนุษย์ มุ่งลดผลกระทบจากอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครภาคประชาชนในการป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
8. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่อำเภอทั้ง 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	-
9.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาประสิทธิภาพราษฎรอาสาในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อเฝ้าระวังการลักลอบกระทำผิดกฎหมาย งบประมาณ 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน) ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง) ที่ทำการปกครองอำเภอ ทั้ง 12 อำเภอ
10. หน่วยงานดำเนินงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (กลุ่มงานความมั่นคง)
11. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (เริ่มต้นปี 1 ต.ค. 2567 สิ้นสุดปี 30 ก.ย. 2568)
12. งบประมาณ	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1,800,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (output)	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
14. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมการพัฒนาประสิทธิภาพราษฎรอาสาในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน ในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อเฝ้าระวังการลักลอบกระทำผิดกฎหมายสามารถนำความรู้ไปใช้ในการการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและเสริมสร้างเครือข่ายด้านการข่าวภาคประชาชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครองป้องกันภัยด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ตอนใน ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักรและออกจากราชอาณาจักร ประชาชนในพื้นที่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสถิติการกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่จังหวัดนครพนมลดลง สามารถรายงานข่าว การกระทำผิดกฎหมาย ให้หน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ทราบได้อย่างแม่นยำ และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ลดความขัดแย้งในพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการจัดระเบียบเรือตามลำแม่น้ำโขง อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม และ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านความมั่นคง
3. แนวทางการพัฒนา	.
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปี ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบ บูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
5. หลักการและเหตุผล	1) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครพนม ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ประจำปีงบประมาณ 2566 2) การลักลอบการกระทำผิดกฎหมายตามลำแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม เช่น ปัญหา ยาเสพติด การลักลอบค้าไม้พะยูง การโจรกรรมรถข้ามชาติ สินค้าหนีภาษี ฯลฯ ที่แอบแฝงมากับเรือ โดยการใช้เรือเป็นพาหนะซุกซ่อน และลำเลียง และอาศัยการใช้ประโยชน์จากลำแม่น้ำโขงอำพรางการกระทำผิด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อให้การพิสูจน์ทราบเรือในลำแม่น้ำโขง และบุคคลเจ้าของเรือ ง่ายต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการสังเกตตรวจสอบ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพต่อการการป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในลำแม่น้ำโขงและง่ายต่อการติดตามขยายผล 2. เพื่อให้การใช้เรือในลำแม่น้ำโขง ในการใช้ประโยชน์ในลำแม่น้ำโขง และการผ่านเข้า - ออกประเทศของราษฎรไทย และราษฎรลาว เป็นระเบียบเรียบร้อยควบคุมตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นการลดปัญหาการลักลอบ การกระทำผิดกฎหมายตามลำแม่น้ำโขงในพื้นที่จังหวัดนครพนม
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- จำนวนหมู่บ้านที่ขึ้นทะเบียนเรือเพื่อปรับปรุง - จำนวนเรือที่ขึ้นทะเบียนเรือเพื่อปรับปรุงการ
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	
	กิจกรรมหลักที่ 1 การสำรวจเพื่อพัฒนาและปรับปรุง **กิจกรรมหลักที่ 2** การจัดทำข้อมูลทะเบียนเรือ **กิจกรรมที่ 3** การจัดทำป้ายจุดจอดเรือและป้ายข้อกำหนดการใช้เรือ **กิจกรรมที่ 4** เสริมสร้างให้เกิดความยั่งยืน โดยการจัดเจ้าหน้าที่และเรือเฝ้าตรวจ เพื่อควบคุม กำกับดูแล และรักษาความสงบเรียบร้อยประจำจุดจอดเรือ อีกทั้งรวบรวมปัญหา และสถานการณ์ด้านการข่าวในพื้นที่ ให้การช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำแม่น้ำโขง เขตนครพนม

11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,825,000 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
13. ผลผลิต (Output)	จำนวนเรือในลำแม่น้ำโขงในพื้นที่หมู่บ้านที่ดำเนินการจัดระเบียบได้รับการขึ้นทะเบียนเรือ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) การใช้เรือในลำแม่น้ำโขง และการผ่านเข้า - ออก ในพื้นที่ที่ดำเนินการตามโครงการฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย 2) เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการสกัดกั้น/ปราบปราม ผู้ที่ใช้เรือเป็นพาหนะในการกระทำผิดกฎหมายตามลำแม่น้ำโขง เนื่องจากเรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และกำหนดจุดจอดเรือ สามารถสังเกต และตรวจสอบได้ง่าย 3) เป็นการลดการกระทำความผิด ในพื้นที่ที่ได้ดำเนินการตามโครงการ ฯ ให้น้อยลง และหมดไป

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	ชุมชนต้นแบบลดการเผาเศษผลผลิตทางการเกษตรและเฝ้าระวังปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทฯ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน แผนย่อย การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด ประเด็นที่ ๖ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แผนงาน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดสภาวะโลกร้อน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เพื่อมุ่งสู่การเป็น “เมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปลอดมลพิษ การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	จากการมีปัญหา PM 2.5 ทั้งนี้จากข้อมูลในปี 2565 พบว่า จังหวัดนครพนมมีจำนวนวันที่ ค่า PM 2.5 สูงกว่าค่ามาตรฐาน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนวันที่ค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอยู่ถึง 46 วัน โดยมีค่าตั้งแต่ 38 – 113 มคก./ลบ.ม. ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน
5. หลักการและเหตุผล	ประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาคุณภาพอากาศรุนแรงจากฝุ่น PM 2.5 (Particulate Matters) ซึ่งเกิดขึ้นทุกปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปลายฤดูหนาวถึงต้นฤดูแล้ง (มกราคม - มีนาคม) PM2.5 คือ ฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็กมาก โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน 2.5 ไมโครเมตร หรือหากเปรียบเทียบกับขนาดเส้นผมของเรา ก็ประมาณ 1 ใน 25 ส่วนของเส้นผ่านศูนย์กลางเส้นผม ทำให้ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าและขนจมูกก็ไม่สามารถกรองฝุ่นนี้ได้ อากาศที่มี PM2.5 ในอากาศปริมาณสูงมากจะมีลักษณะคล้ายกับมีหมอกควัน โดยฝุ่น PM2.5 สามารถแพร่กระจายเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ และซึมเข้าสู่กระแสเลือด นอกจากนี้ ตัวฝุ่นเองยังเป็นพาหะนำสารมลพิษอื่นเข้ามาด้วย เช่น โลหะหนัก สารก่อมะเร็ง หรือการส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคปอดเรื้อรัง โรคหัวใจ หรือโรคภูมิแพ้ นอกจากนี้ ฝุ่น PM 2.5 ยังส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ เนื่องจากการเกิดความเสียหายของทรัพย์สิน การลดประสิทธิภาพการทำงานและการเรียน การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และการลดลงของการท่องเที่ยว จากรายงานของ TDRI ระบุว่าต้นตอใหญ่ที่สุดของฝุ่น PM2.5 ในประเทศไทย คือการเผาในที่โล่งในพื้นที่เกษตร และไฟไหม้ป่า รายงานการศึกษาในอดีตระบุว่าการเผาในที่โล่งในพื้นที่เกษตรก่อให้เกิดฝุ่น PM2.5 ประมาณ 2 แสนตัน/ปี รองลงมาคือ อุตสาหกรรม (6.5 หมื่นตัน/ปี และการขนส่ง (5 หมื่นตัน/ปี) และการผลิตไฟฟ้า (3 หมื่นตัน/ปี) ในเขตเมืองใหญ่เช่น กรุงเทพมหานคร ต้นตอที่ทำให้เกิด PM2.5 มากที่สุดมาจากไอเสียจากรถยนต์ผนวกกับการจราจรที่ติดขัด ส่วนจังหวัดต่างจังหวัดและชนบทที่มีความเป็นชุมชนเมืองขนาดเล็กนั้น PM 2.5 เกิดจากการเผาวัสดุการเกษตรทั้งในที่โล่งและที่ไม่โล่ง เช่น การเผาอ้อยก่อนตัด การเผาตอซังในไร่ข้าวโพดและนาข้าว เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายและประหยัดแรงงานและค่าใช้จ่ายสำหรับเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย การเผาขยะ การเผาเพื่อหาของป่า การเผาเพื่อบุกรุกพื้นที่ป่าและจับจองพื้นที่เพื่อทำมาหากิน ทั้งนี้เหตุผลสำคัญที่เกษตรกรยังคงต้องเผาวัสดุการเกษตรในแปลงนาข้าวและข้าวโพด หรือเผาไร่อ้อยก่อนตัด คือ การขาดเทคโนโลยีการจัดการวัสดุการเกษตรที่มีต้นทุนต่ำกว่าการเผา หรือ

	การขาดแคลนแรงงาน แปลงไร่มีขนาดเล็กจนไม่คุ้มที่จะใช้เครื่องจักร หรือขาดวิธีการจัดการวัสดุการเกษตรในนาข้าวที่มีต้นทุนจัดการต่ำกว่าการเผา หรือการทำนาติดต่อกัน 3 รอบต่อปีทำให้ไม่มีเวลานานพอที่ตอซังและฟางที่ไถกลบจะย่อยสลายได้ทัน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนในจังหวัดนครพนมมีการลดการเผาเศษวัสดุการเกษตร และการเผาในที่โล่ง โดยใช้เทคโนโลยีที่สามารถปฏิบัติได้จริงและประหยัด เพื่อลดการเผาที่ทำให้เกิด PM2.5 2) เพื่อการสร้างเครือข่ายการชุมชนป้องกันและตระหนักรู้อันตรายจาก PM 2.5 ด้วยแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้สวนภูมิทัศน์ต้นแบบที่มีการปลูกเสริมด้วยต้นไม้ดักฝุ่น
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนวันที่มีค่าฝุ่น PM 2.5 เกินค่ามาตรฐานของจังหวัดนครพนมลดลงไม่น้อยกว่า 15 % 2) ปริมาณจุดความร้อนจากการเผาในที่โล่งพื้นที่เป้าหมายลงลง ไม่น้อยกว่า 15 % 3) มีสวนภูมิทัศน์ต้นแบบพรรณไม้ในชุมชนเพื่อการลดฝุ่น PM 2.5 จำนวน 1 แห่ง
8. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมือง อำเภอปลาปาก อำเภอนาแก อำเภอนาหว้า อำเภอศรีสงคราม อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** เทคโนโลยีเพื่อลดการเผาฟางและตอซังข้าวในนา ที่ทำให้เกิด PM 2.5 งบประมาณ 1,550,000 บาท ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.1** การเปลี่ยนฟางข้าวเป็นวัสดุเพาะเห็ด งบประมาณ 450,000 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.2** การผลิตก้อนเชื้อเพลิงชีวมวลจากเศษฟางข้าวผสมเศษเหลือทิ้งทางการเกษตร งบประมาณ 550,000 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.3** การส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าวร่วมหัวเชื้อจุลินทรีย์สู่การผลิตปุ๋ยพืชสด งบประมาณ 550,000 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 การเสริมสร้างพลังชุมชน ป้องกันผลกระทบสุขภาพจาก PM 2.5 งบประมาณ 1,200,000 บาท ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1** การบูรณาการแอพพลิเคชั่นบริหารจัดการการเผาในที่โล่งและเฝ้าระวังฝุ่นเพื่อการเฝ้าระวังสุขภาพจากผลกระทบ PM 2.5 ในจังหวัดนครพนม งบประมาณ 450,000 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2** การพัฒนาสวนภูมิทัศน์ต้นแบบพรรณไม้ในชุมชนเพื่อการลดฝุ่น PM 2.5 ในจังหวัดนครพนม งบประมาณ 750,000 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** มหาวิทยาลัยนครพนม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญลยา มิขะมา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม 096 354 4623) **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม 2) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ปีงบประมาณ พ.ศ.2568
12. งบประมาณ	**2,750,000 บาท (สองล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)**
13. ผลผลิต (Output)	1) ชุมชนต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรลดการเผาฟางและตอซังข้าวในนา ไม่น้อยกว่า 3 ชุมชน มีสมาชิกรวมไม่น้อยกว่า 60 คน 2) ชุมชนต้นแบบและเครือข่ายผู้ผลิตก้อนเชื้อเพลิงชีวมวลจากเศษฟางข้าวผสมเศษเหลือทิ้งทางการเกษตร ไม่น้อยกว่า 3 ชุมชน มีสมาชิกรวมไม่น้อยกว่า 60 คน 3) ชุมชนต้นแบบและเครือข่ายการไถกลบตอซังข้าวร่วมหัวเชื้อจุลินทรีย์สู่การผลิตปุ๋ยพืชสด ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นแกนนำ ไม่น้อยกว่า 3 ชุมชน มีสมาชิกรวมไม่น้อยกว่า 60 คน

	4) ผู้นำชุมชนและเกษตรกรสามารถใช้แอพพลิเคชั่นบริหารจัดการการเผาในที่โล่งและเฝ้าระวังฝุ่นเพื่อการเฝ้าระวังสุขภาพจากผลกระทบ PM 2.5 สำหรับจังหวัดนครพนม ไม่น้อยกว่า 300 คน 5) สวนภูมิทัศน์ต้นแบบพรรณไม้ในชุมชนเพื่อการลดฝุ่น PM 2.5 จำนวน 1 แห่ง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) จังหวัดนครพนมมีคุณภาพอากาศดีขึ้น จากการมีการเผาเศษผลผลิตทางการเกษตร ที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างฝุ่น PM 2.5 2) เกษตรกรในจังหวัดนครพนมสามารถลดการเผาฟางและตอซังข้าว พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้เพิ่มมูลค่าหรือช่วยเพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้เสริม

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรท้องถิ่นของแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม และการใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.)
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ 1 สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำล่าคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนาที่ 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เพื่อมุ่งสู่การเป็น “เมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปลอดมลพิษ การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมกรธรรมชาติในพื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม และทรัพยากรในพื้นที่ ที่มีความเป็นอัตลักษณ์มีโอกาสที่จะสูญหาย เนื่องจากประชาชนขาดความรู้พร้อมทั้งมีการนำทรัพยากรเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม
5. หลักการและเหตุผล	แม่น้ำโขง เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงโดยเฉพาะพันธุ์ปลาอย่างน้อย 1,100 ชนิด ส่งผลให้เป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ซึ่งมีปริมาณการจับปลามากกว่า 2.6 ล้านตันต่อปี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25 ของปริมาณการจับปลาน้ำจืดทั่วโลก นอกจากนี้ลุ่มน้ำโขงยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมากกว่า 430 ชนิด สัตว์เลื้อยคลานและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกกว่า 800 ชนิด นก 1,200 ชนิดพันธุ์ และพันธุ์พืชอีกกว่า 20,000 ชนิด จังหวัดนครพนมพื้นที่มีลักษณะเลียบยาวตามแนวชายฝั่งขวาของแม่น้ำโขงประมาณ 174 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ครอบคลุมอำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนม นอกจากนั้นยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) ที่มีความสำคัญของจังหวัดนครพนม ต.ไชยบุรี อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม เป็นบริเวณลำน้ำสงครามไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง ชาวบ้านเรียกบริเวณดังกล่าวว่าปากน้ำไชยบุรี โดยเฉพาะแม่น้ำสงครามได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น แรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) หรือพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ แห่งที่ 15 ของประเทศไทย โดยเริ่มจากปากน้ำไชยบุรี ต.ไชยบุรี อ.ท่าอุเทน ไปถึงบ้านปากยาม ต.สามผง อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม รวมระยะทาง 92 กม. และเป็นลำน้ำสาขาเพียงแห่งเดียวในลุ่มแม่น้ำโขง ที่ทุกๆ ปีมีปลาจากลุ่มน้ำโขงอพยพขึ้นไปวางไข่ เพราะตลอดสองฟากฝั่งแม่น้ำสงครามมีป่าบุ่งป่าทาม เสมือนกำแพงที่เป็นแหล่งอาศัยหลบภัย ขยายพันธุ์และเลี้ยงลูกอ่อนของสัตว์น้ำที่เมื่อโตขึ้นก็จะว่ายออกมายังแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วไป เป็นระบบนิเวศน์ที่ดีที่สุดในลุ่มน้ำโขง นอกจากคสามหลากหลายทางชีวภาพแล้วยังมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้งด้านอาหาร และ ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ได้มีการสืบทอดงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ และทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย ก่อให้เกิดกิจกรรมร่วมคิด ร่วมปฏิบัติที่นำผลประโยชน์มาถึงประชาชนชาวไทย โดยมี 8 กิจกรรมหลัก ดังนี้ 1) การปกป้องพันธุกรรมพืช 2) การเก็บสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืช 3) การรักษาพันธุกรรมพืช 4) การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช 5) ศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช 6) การวางแผนพันธุกรรมพืช 7) การสร้าง

	จิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และ 8) การดำเนินงานพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เพื่อเป็นไปตามแผนแม่บท อพ.สธ.โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2565 - 30 กันยายน 2569) มีรายละเอียดในการดำเนินงานเก็บรวบรวมฐานข้อมูลทรัพยากรและมีการเก็บบันทึกข้อมูลลงฐานข้อมูล โดยกิจกรรมจะอยู่ภายใต้ 3 กรอบการดำเนินงาน คือ กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ กรอบการสร้างจิตสำนึก และ 3 ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา สำหรับการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดนครพนมนั้นได้ดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของโครงการและสอดคล้องกับแนวทางกิจกรรมหลักของโครงการ อพ.สธ. และแนวทางการพัฒนาที่ 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เพื่อมุ่งสู่การเป็น “เมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมปลอดมลพิษ การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โครงการความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรท้องถิ่นของแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม และการนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีส่วนร่วมตามกรอบการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.) นี้ประกอบไปด้วย 3 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลพร้อมรวบรวมข้อมูลพันธุกรรมพืช และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม กิจกรรมที่ 2) กิจกรรมเทคโนโลยีกล้าไม้พื้นถิ่นที่มีเชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาเพื่อการฟื้นฟูป่าชุมชนและเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอวังยาง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม กิจกรรมที่ 3) การส่งเสริมการเรียนรู้เยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมด้วยแนวทางสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนและสะเต็มศึกษา ซึ่งเป็นโครงการที่เสริมสร้างองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมให้ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ในการพัฒนาเมืองและบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”ด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเข้าร่วมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.) ในนามจังหวัดนครพนม 2) เพื่อสำรวจและพัฒนาระบบฐานข้อมูลและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามกรอบการดำเนินงานของโครงการ อพสธ. ในพื้นที่ชุ่มน้ำ/พื้นที่มีตามแนวชายฝั่งขวาของแม่น้ำโขงครอบคลุมอำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนม และพื้นที่ชุมน้ำในพื้นที่อำเภอศรีสงคราม 3) เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนสามารถผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นที่มีเชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาเพื่อการฟื้นฟูป่าชุมชนและเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม 4) เพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบในจังหวัดนครพนมครอบคลุมอำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนม และอำเภอศรีสงคราม ที่มีการจัดการเรียนการสอนด้วยแนวทางสะเต็มศึกษาโดยใช้ทรัพยากรจากสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวแม่น้ำโขง จำนวน 1 ฐานข้อมูล 2) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวแม่น้ำโขง 1 แผน 3) ชุมชนผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นเอ็คโตไมคอร์ไรซา จำนวน 6 ชุมชน และการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูในพื้นที่ป่าชุมชน ในแต่ละชุมชน จำนวน 6 พื้นที่ 4) เกิดโรงเรียนต้นแบบและครูแกนนำที่สามารถใช้สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนสำหรับการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางสะเต็มศึกษา 6 โรงเรียน

	5) เข้าร่วมนำเสนอ และ เผยแพร่ผลงานของโครงการ 1 ครั้ง ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.)
8. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่มีตามแนวชายฝั่งขวาของแม่น้ำโขงครอบคลุมอำเภอ บ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนม และพื้นที่ชุมน้ำในพื้นที่อำเภอศรีสงคราม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** พัฒนาระบบฐานข้อมูลพร้อมรวบรวมข้อมูลพันธุกรรมพืช และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนม และอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม งบประมาณ 949,000 บาท ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.1** พัฒนาระบบฐานข้อมูลพร้อมรวบรวมข้อมูลพันธุกรรมพืช และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา งบประมาณ 452,500 บาท หน่วยดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.2**. รวบรวมข้อมูลพร้อมรวบรวมข้อมูลพันธุกรรมพืช และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา พร้อมจัดทำแผนที่ข้อมูลทรัพยากรต่างๆ งบประมาณ 496,500 บาท หน่วยดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 เทคโนโลยีกล้าไม้พื้นถิ่นที่มีเชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาเพื่อการฟื้นฟูป่าชุมชนและเพิ่มความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอเมือง อำเภอธาตุพนมและอำเภอศรีสงคราม งบประมาณ 949,000 บาท ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1** การพัฒนากล้าไม้พื้นถิ่นที่ใส่เชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาร่วมกับชุมชน งบประมาณ 452,500 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2**. การปลูกกล้าไม้พื้นถิ่นที่ใส่เชื้อเห็ดป่าเอ็คโตไมคอร์ไรซาในพื้นที่ป่าชุมชนพร้อมการพัฒนาระบบติดตามและบำรุงรักษาระยะยาว งบประมาณ 496,500 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้เยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมด้วยแนวทางสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนและสะเต็มศึกษา งบประมาณ 612,300 บาท ผู้รับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.1** การพัฒนาครูแกนนำเพื่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางสะเต็มศึกษาที่มีสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนเป็นฐาน งบประมาณ 412,300 บาท หน่วยดำเนินการ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 2.2** ประชุมวิชาการและนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (อพ.สธ.) จังหวัดนครพนม งบประมาณ 200,000 บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** มหาวิทยาลัยนครพนม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญลยา มิขะมา ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม 096 354 4623) **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม 2) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น ปีงบระมาณ พ.ศ.2567
12. งบประมาณ	**2,510,300 บาท (สองล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นสามร้อยบาทถ้วน)**

13. ผลผลิต (Output)	1) ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวแม่น้ำโขง อย่างน้อย 1 ฐานข้อมูล 2) แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวแม่น้ำโขง อย่างน้อย 1 แผน 3) ชุมชนผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นเอ็คโตไมคอร์ไรซา 6 ชุมชน ที่สามารถผลิตกล้าไม้พื้นถิ่นที่มีคุณภาพได้ไม่น้อยกว่าชุมชนละ 10,0000 ต้น/ปี และมีการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูในพื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียงครอบคลุมพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 500 ไร่ 4) เกิดโรงเรียนต้นแบบและครูแกนนำ ไม่น้อยกว่า 5 คน ที่สามารถใช้สวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียนสำหรับการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางสะเต็มศึกษา 5) เข้าร่วมนำเสนอ และ เผยแพร่ผลงานของโครงการ อย่างน้อย 1 ครั้ง
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลทรัพยากรพื้นถิ่นจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เกิดความรู้สึกรักและหวงแหน ทรัพยากรในพื้นที่ 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามแนวแม่น้ำโขงไปใช้ประโยชน์ 3) มีข้อมูลสนับสนุนด้านความหลากหลายของทางชีวภาพของทรัพยากรพื้นถิ่นในจังหวัดนครพนม เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการวิจัยในการขอทุนสนับสนุนในระดับชาติหรือนานาชาติ **เชิงปริมาณ** 1) ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรไม่น้อยกว่า 2,000 คน 2) ประชาชน และหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีการนำเสนอ หรือสื่อเผยแพร่ผลงานของโครงการในระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อย 1 ครั้ง

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทาง และปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม
2. ชื่อแผนงาน	แผนงาน เสริมสร้างองค์ความรู้ จิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	โครงการนี้จะมีการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งในเชิงเทคโนโลยีและสังคม เพื่อหนุนเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนจากระบบการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ทั้งต้นทางและปลาทาง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ จิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างยั่งยืน ในทุกภาคส่วน
4. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่ยังประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับชุมชนอื่นทั่วไป ข้อมูลจากระบบสารสนเทศของกรมควบคุมมลพิษ การสำรวจปริมาณขยะปี พ.ศ. 2561 พบว่านครพนมมีปริมาณขยะสูงถึง 661.52 ตันต่อวัน และมีขยะที่ถูกกำจัดอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการสูงถึง 167.14 ตันต่อวัน ทั้งนี้อาจเกิดจากประชากรเพิ่มขึ้นทำให้มีการขยายตัวของเมืองเพิ่มขึ้น เกิดการเร่งและการเพิ่มการผลิตที่สูงขึ้น แต่ขาดการวางแผนด้านการจัดการขยะ ส่งผลให้เกิดวิกฤตปัญหาขยะสะสมในแต่ละวันสูงมาก ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือ สถานที่ทิ้งขยะที่มีอย่างจำกัด หากไม่มีกระบวนการจัดการขยะทั้งต้นทางและปลายทางที่ดี จังหวัดนครพนมก็จะไม่สามารถหลุดพ้นจากจังหวัดที่ประสบปัญหาด้านขยะมูลฝอยสูงสุดของประเทศได้ สอดคล้องกับข้อมูลจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 9 อุดรธานี กล่าวว่า การจัดการขยะของจังหวัดนครพนมส่วนใหญ่มีการกำจัดรูปแบบของการฝังกลบที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ (open dump) ปัจจุบันหลุมฝังกลบในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มใกล้เต็ม หากบริหารจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการขยะและจากการศึกษารูปแบบการจัดการขยะในหลายพื้นที่ พบว่าหากพื้นที่มีการบริหารจัดการขยะที่ดีเหมาะสมกับบริบทพื้นที่นอกจากจะทำให้ปริมาณขยะลดลง สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ลดปัญหาเรื่องขยะล้นถัง กลิ่นรบกวนแล้ว ยังส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชนอีกด้วย ก่อให้เกิดรายได้ เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ ทัศนคติของคนในพื้นที่เปลี่ยนไปจากเดิมเห็นขยะเป็นของที่ไม่มีประโยชน์ เปลี่ยนเป็น เห็นขยะเป็นทรัพยากรที่มีมูลค่า ส่งผลทำให้พฤติกรรมของคนในชุมชนเปลี่ยนไปด้วย

หัวข้อ	รายละเอียด
	การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่มีประสิทธิภาพควรคำนึงทั้งระบบการจัดการขยะที่ต้นทางและปลายทาง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เข้าถึงง่าย บริหารจัดการง่ายที่คนในชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ สามารถดูแลและเรียนรู้ได้ ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ก่อให้เกิดรายได้ในครัวเรือนและในชุมชน ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการขยะทั้งระบบ ปัจจุบันนครพนมเป็นหนึ่งใน 10 จังหวัดของประเทศที่มีสัดส่วนคนจนมากที่สุด สัดส่วนการถือครองรายได้ของประชากร และความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ (วิบูลย์ รัตนาภรณ์วงศ์ และคณะ, 2563) ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้เร่งแก้ไขปัญหาเพื่อลดความเลื่อมล้ำด้านรายได้ ยกระดับรายได้ครัวเรือน สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของรัฐบาลซึ่งได้มีแนวนโยบายด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมในแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มุ่งพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand’s Transformation) ให้เท่าทัน สอดคล้องกับด้านที่ 3 วิถีชีวิตที่ยั่งยืน ข้อที่ 10 เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ซึ่งเน้นของเสียถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์และพัฒนาพลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลัก ดังนั้นสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม จึงประสงค์จะส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทาง และปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม เพื่อให้เกิดการนำของเสียที่เป็นขยะกลับมาใช้เป็นทรัพยากรให้มากที่สุด เกิดเป็นรายได้ภาคครัวเรือนของชุมชน สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ขยะมูลฝอยลดลง เกิดระบบการบริหารจัดการขยะที่ต้นทางและปลายทางมีประสิทธิภาพ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการขยะทั้งต้นทาง และปลายทาง ภายใต้แนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม 2.เพื่อนำชุดความรู้เรื่องการจัดการขยะ ที่ได้จากโครงการขยายผลต้นแบบการจัดการขยะ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม มาแก้ไขปัญหาที่ต้นทางกับพื้นที่อื่นๆในจังหวัดนครพนม 3.เพื่อบูรณาการการทำงานทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำและปลายน้ำ 4.เพื่อติดตามประเมินผลพื้นที่ต้นแบบทั้ง 12 อำเภอ จังหวัดนครพนม
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนนวัตกรรมทั้งในเชิงเทคโนโลยี และสังคม ใช้ลงสู่ชุมชนต้นแบบทั้ง 12 อำเภอเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะภายใต้เศรษฐกิจหมุนเวียน ไม่น้อยกว่า 1 นวัตกรรมต่อพื้นที่ 2. จำนวนหน่วยงานที่มาบูรณาการดำเนินงานทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยงาน ในพื้นที่ 3. ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ 10 จากปีฐาน 4. เกิดรายได้จากระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ร้อยละ 20 จากปีฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	5. จำนวนชุดความรู้ที่ได้จากโครงการขยายผลต้นแบบการจัดการขยะ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ที่นำมาแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะที่ต้นทางในพื้นที่อื่น ๆ อย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชน
7. พื้นที่เป้าหมาย	12 อำเภอ ได้แก่ ท่าอุเทน ปลาปาก โพนสวรรค์ เรณูนคร ธาตุพนม ศรีสงคราม นาแก วังยาง บ้านแพง นาหว้า นาทม
8. กิจกรรมหลัก	1. สำรวจบริบทชุมชน ทั้ง 12 อำเภอ เพื่อเลือกชุมชนต้นแบบ และแบ่งกลุ่มว่าเป็นชุมชนเมืองเกษตรกรรม หรือชุมชนเมืองท่องเที่ยว หรือชุมชนชนบท จะได้เลือกชุดความรู้ในการจัดการขยะเข้ามาแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด 2.จัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนเป้าหมาย ในเรื่องนวัตกรรม เทคโนโลยี ที่จะมาส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชนในพื้นที่ (ต้นทาง) และกลุ่มเจ้าหน้าที่ (ปลายทาง) 3.จัดซื้อวัสดุ/อุปกรณ์ที่มาส่งเสริม การจัดการขยะที่ต้นทางและปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เครื่องรีดเส้นขวดพลาสติกอัตโนมัติ เครื่องสับย่อยพลาสติก เครื่องย่อยกิ่งไม้สำหรับชุมชนเมือง วัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการเลี้ยงหนอนแมลงวันลายเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ประเภทเศษอาหาร ชุดฝึกการทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง(องค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้) เพื่อกำจัดเปลือกผลไม้ ชุดฝึกอบรมธนาคารขยะ เป็นต้น 4.ติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการ
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. สำรวจบริบทชุมชน ทั้ง 12 อำเภอ เพื่อเลือกชุมชนต้นแบบ และแบ่งกลุ่มว่าเป็นชุมชนเมืองเกษตรกรรม หรือชุมชนเมืองท่องเที่ยว หรือชุมชนชนบท จะได้เลือกชุดความรู้ในการจัดการขยะเข้ามาแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด 250,000 บาท นายปิ่นทอง พจนา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	จัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนเป้าหมาย ในเรื่องนวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่จะมาส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน ทั้ง 12อำเภอ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม**ประชาชนในพื้นที่ (ต้นทาง)** -องค์ความรู้เรื่องประเภทขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะ ทั้ง 4 ประเภท -องค์ความรู้เรื่องธนาคารขยะ/ผ้าป่าขยะ -องค์ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหารด้วยถังพลาสติกขนาด 120 ลิตรอัตโนมัติขนาดครัวเรือน -องค์ความรู้เรื่องการทำไม้กวาดจากขวดพลาสติก -องค์ความรู้เรื่องการทำตลาด -องค์ความรู้การใช้แอพพลิเคชั่นการจัดการขยะในครัวเรือนมาใช้ในชีวิตประจำวัน

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-ส่งเสริมการประกวดครัวเรือนดีเด่นด้านการจัดการขยะ / ประกวดร้านค้าดีเด่นในชุมชน -การถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงหนอนแมลงวันลายในการกำจัดขยะอินทรีย์ทดแทนอาหารสัตว์โปรตีนสูง สำหรับเกษตรกรและประชาชนในชุมชน เป้าหมาย 12 แห่ง **และกลุ่มเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานท้องถิ่น (ปลายทาง)** -องค์ความรู้เรื่องประเภทขยะ ทั้ง 4 ประเภท -องค์ความรู้เรื่องการเลี้ยงหนอนแมลงวันลายเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ สำหรับหน่วยงานท้องถิ่น เป้าหมาย ทั้ง 12 แห่ง -องค์ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง เน้นผัก ผลไม้ ในตลาด -องค์ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมัก จากการบดย่อยกิ่งไม้ **2,317,140** บาท นางสาวพัชญทัฬห์ กิณเรศ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนมและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
8.3กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คู่มือการจัดการขยะ จังหวัดนครพนม จำนวน 1,200 เล่ม ๆละ 100 บาท (1,200*100) เป็นเงิน 120,000 บาท 120,000 บาท นายปิ่นทอง พจนา ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	1 ปี เริ่มเดือนตุลาคม 2567 - สิ้นสุด เดือนกันยายน 2568
11. งบประมาณ	2,687,140 บาท ประจำปีงบประมาณ 2568
12. ผลผลิต (Output)	1. ได้มีการส่งเสริมการนำนวัตกรรมทั้งในเชิงเทคโนโลยี และสังคม ใช้ลงสู่ชุมชนต้นแบบทั้ง 12 อำเภอเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะภายใต้เศรษฐกิจหมุนเวียน 2. ได้นำชุดองค์ความรู้เรื่องการจัดการขยะ ที่ได้จากโครงการขยายผลต้นแบบการจัดการขยะ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม มาแก้ไขปัญหากับพื้นที่อื่นๆในจังหวัดนครพนม 3. ได้ทำงานเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะทั้งระบบตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง 3. ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ 10 จากปีฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	4. เกิดรายได้จากระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ร้อยละ 20 จากปีฐาน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: 1. จำนวนนวัตกรรมทั้งในเชิงเทคโนโลยี และสังคม ใช้ลงสู่ชุมชนต้นแบบทั้ง 12 อำเภอเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะภายใต้เศรษฐกิจหมุนเวียน ไม่น้อยกว่า 1 นวัตกรรมต่อพื้นที่ 2. จำนวนหน่วยงานที่มาบูรณาการดำเนินงานทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยงาน ในพื้นที่ 3. ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ 10 จากปีฐาน 4. เกิดรายได้จากระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ร้อยละ 20 จากปีฐาน 5. จำนวนชุดความรู้ที่ได้จากโครงการขยายผลต้นแบบการจัดการขยะ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม ที่นำมาแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะในพื้นที่อื่น ๆ อย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชน ไม่น้อยกว่า 2 รูปแบบ 6. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมถ่ายทอดภาคประชาชนไม่น้อยกว่า 100 คน ต่อพื้นที่ หรือ 1,200 คน ต่อทั้ง 12 อำเภอ 7. จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมถ่ายทอด ภาครัฐ (เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) 12 แห่ง ๆละ 10 คนต่อหน่วยงาน หรือ 120 คนต่อทั้ง 12 อำเภอ 8. พื้นที่ต้นแบบมีความพึงพอใจในรูปแบบการบริหารจัดการขยะทั้งต้นทางและปลายทาง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	
1. ชื่อโครงการ	โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมพลังงาน “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01”
2. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	วิสัยทัศน์ของประเทศไทยได้กำหนดทิศทางเพื่อให้ประเทศเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้เน้นการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจังหวัดนครพนมได้นำแนวทางดังกล่าวมากำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ “นครพนมเมืองแห่งสิ่งแวดล้อมที่ดี Green Growth, Green City, Green Forest” รวมทั้งได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขึ้น โดยได้กำหนดให้**<u>การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</u>** เป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566 – 2570 โดยเน้นให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งทรัพยากรน้ำ อากาศ ป่าไม้ และพลังงาน การประกอบอาชีพจักสานในจังหวัดนครพนมมีกระจายอยู่เกือบทั่วทุกอำเภอ โดยมีกลุ่มอาชีพจักสานที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม อยู่มากกว่า 20 กลุ่ม ในอดีตที่ผ่านมาผลิตภัณฑ์จักสานมักประสบปัญหาด้านคุณภาพ โดยเฉพาะวัสดุที่นิยมนำมาใช้ผลิตเครื่องจักสาน เช่น ไม้ไผ่ กก มีอายุการใช้งานไม่นาน เนื่องจากเกิดเชื้อรา และมอดไม้ ในปี พ.ศ. 2562 นายสมชัย วะชุม อาจารย์จากมหาวิทยาลัยนครพนมและคณะ จึงได้ขอรับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อศึกษาวิจัยและออกแบบตู้อบรมควันกระติบข้าวด้วยเชื้อเพลิงชีวมวล (Design of the smorker cabinet fo Kratib khaw with biomass fuel) รุ่นแรกขึ้น จากนั้นได้มีการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยฯ ในปี พ.ศ.2563 โดยทุนวิจัยจาก หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และได้มีการนำผลงานวิจัยดังกล่าวไปทดลองใช้ในกลุ่มจักสานของชุมชนบ้านนาคูณใหญ่และนาคูณน้อย อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ซึ่งเกือบทุกครัวเรือนประกอบอาชีพจักสาน และที่ผ่านมาประสบปัญหามอดกัดทำลายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งเกิดเชื้อราขึ้นกับผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผู้ซื้อกระติบข้าวมีความนิยมซื้อกระติบข้าวที่มีสีเข้ม ทางชุมชนจึงมีการนำผลิตภัณฑ์เข้าอบรมควัน แต่ก็ประสบปัญหาในการใช้งาน ไม่สะดวก และต้องมีการรอคิวในการอบรมควัน(เตาอบรมควันตั้งอยู่ ณ ที่ทำการกลุ่มจักสานบ้านนาคูณน้อย) ชุมชนมีการผลิต ผลิตภัณฑ์กระติบข้าวจากแต่ละครัวเรือนจึงทำให้มีปริมาณกระติบข้าวรอการอบรมควันจำนวนมาก และเตาอบรมควันเคลื่อนย้ายไม่ได้ ต่อมา มหาวิทยาลัยนครพนมจึงได้ร่วมมือกับสำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม ในการพัฒนาต่อยอดตู้อบรมควันอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และสามารถตอบโจทย์ด้านการลดต้นทุนด้านพลังงานและลด Co_2 โดยได้มีการเรียกชื่อตู้อบที่ผ่านการพัฒนาในครั้งนี้ ใหม่ ว่า “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้

	ไผ่ NKP-E01” เนื่องจากเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่พัฒนาขึ้นในจังหวัดนครพนม จึงนับได้ว่าเป็นนวัตกรรมที่เป็นผลงานของจังหวัดนครพนม **คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของ ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01** 1. สามารถอบรมควันได้ในปริมาณที่มากกว่าขึ้น 2. สามารถระบุความต้องการความเข้ม ของสีกระติบข้าวได้ 3. สามารถระบุเวลาในการเสร็จสิ้นการอบรมควันในแต่ละรอบได้ 4. สามารถอบรมควันได้ตลอดเวลา โดยไม่มีปัญหาจากสภาพภูมิอากาศ 5. ประหยัดพลังงาน กระจายความร้อนได้ดี 6. ลด Co_2 7. การบำรุงรักษาง่าย 8. วัสดุในการผลิตตู้สามารถหาได้ภายในชุมชน 9. ใช้งานได้สะดวก ไม่ทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดความเสียหายเหมือนการอบรมควันแบบดั่งเดิมที่ชุมชนเคยปฏิบัติมา **ประโยชน์และคุณค่าของผลงาน** 1. ตู้อบรมควันสามารถอบรมควันผลิตภัณฑ์ได้จำนวนมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการอบแบบดั่งเดิม 2. ตู้อบรมควันสามารถกำหนดความเข้มของผลิตภัณฑ์ได้ 3. สะดวกในการใช้งาน 4. เป็นการยกระดับการอบรมควันของชุมชน และยังเป็นการสร้างมาตรฐานเรื่องสีของผลิตภัณฑ์ 5. เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนในการอบรมควัน 6. ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการอบรมควัน เป็นที่ต้องการของตลาด สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนมพิจารณาเห็นว่าการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ที่มีประสิทธิภาพ อย่างแพร่หลาย รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากเป็นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน ลดต้นทุนด้านพลังงานในการผลิต และส่งเสริมการใช้ประโยชน์นวัตกรรมของจังหวัดนครพนมแล้ว ยังมีความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดนครพนมให้เป็นไปตามเป้าหมาย “นครพนมเมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปลอดมลพิษ การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภาคลุ่มน้ำโขง (Green Growth, Green City, Green Forest) ” จึงได้จัดทำ: โครงการขยายผลการใช้ประโยชน์และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมพลังงาน “ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01” ขึ้น ซึ่งการส่งเสริมตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01 จะทำให้ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังเป็นการยกระดับการอบรมควันของชุมชน และยังเป็นการสร้างมาตรฐานเรื่องสีของผลิตภัณฑ์ได้ การส่งเสริมตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ฯ จะมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์เนื่องจากสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ราคาสูงขึ้น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการนำนวัตกรรมด้านพลังงานไปใช้ประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ สร้างภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมแก่ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานของจังหวัดนครพน - เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในกระบวนการผลิตเครื่องจักสาน เพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มอาชีพจักสานในจังหวัดนครพนม - เพื่อพัฒนาต่อยอดและเผยแพร่นวัตกรรมพลังงานของจังหวัดนครพนมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

4. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- กลุ่มอาชีพจักสาน ในจังหวัดนครพนม จำนวนไม่น้อยกว่า 10 กลุ่ม มีตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01 สำหรับใช้ในกระบวนการผลิตเพื่อยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานของตนเอง -
4. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครพนม
5. กิจกรรมหลัก	
5.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ 120,000 บาท สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม	**กิจกรรม :** สนับสนุนตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01 ให้กับกลุ่มทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่จำนวน 10 กลุ่ม (กลุ่มละ 1 ตู้)
6. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม
7. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี เริ่ม ตุลาคม 2567 สิ้นสุด กันยายน 256
8. งบประมาณ	120,000 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)
9. ผลผลิต (output)	ตู้อบรมควันเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ NKP-E01 ที่ได้รับการพัฒนาต่อยอด
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	**-** ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานของกลุ่มจักสานในจังหวัดนครพนมมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น **-** วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพจักสาน ในจังหวัดนครพนมสามารถผลิตสินค้าเครื่องจักสานที่มีคุณภาพได้มากตามความต้องการของตลาด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1.ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน
2.ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดนครพนมได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขึ้น โดยได้กำหนดให้ **<u>การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</u>** เป็นประเด็นการพัฒนาจังหวัดในแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ.2566 – 2570 โดยเน้นให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ทั้งทรัพยากรน้ำ อากาศ ป่าไม้ และพลังงาน จังหวัดนครพนมมีศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย เนื่องจากมีความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ แหล่งน้ำ และทรัพยากรที่หลากหลาย โดยประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกร แต่ปัญหาที่ผ่านมาเกษตรกรยังขาดการบริหารจัดการทรัพยากรในกระบวนการผลิต เช่น ระบบกระจายน้ำยังไม่เพียงพอ หรือมีการใช้เชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตที่ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้ให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง เป็นการใช้ทรัพยากรมากเกินความจำเป็น การส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้เทคโนโลยีพลังงานในการบริหารจัดการในกระบวนการผลิตจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และมีต้นทุนต่ำ อีกทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรในกระบวนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม จึงได้จัดทำ “โครงการยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีพลังงานเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน” โดยใช้เทคโนโลยีพลังงานเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการในกระบวนการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดนครพนมให้เป็นไปตามเป้าหมาย “นครพนมเมืองพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปลอดมลพิษ การบริหารจัดการต้นแบบแห่งอนุภาคลุ่มน้ำโขง (Green Growth, Green City, Green Forest) ” การจัดทำโครงการดังกล่าวจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลผลิตมีมาตรฐาน ต้นทุนการผลิตลดลง และรายได้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจฐานรากที่

	ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า-19 ให้ฟื้นตัวได้เร็วยิ่งขึ้น
3. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่ม OTOP/กลุ่มเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีพลังงาน - เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรในกระบวนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพในวิสาหกิจชุมชน/กลุ่ม OTOP/ศูนย์การเรียนรู้
4.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	-กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่ม OTOP/กลุ่มเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ มีการใช้เชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตลดลงอย่างน้อยร้อยละ 20 หรือลดระยะเวลาในกระบวนการผลิตลงอย่างน้อยร้อยละ 30
5.กิจกรรมหลัก	สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีพลังงานในกระบวนการผลิตสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่ม OTOP/กลุ่มเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ ในจังหวัดนครพนม (ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่, ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์และเตานึ่งก้อนเชื้อเห็ด)
6.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพลังงานจังหวัดนครพนม
7.ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ต.ค.67 – ก.ย.68
8.งบประมาณ	560,500 บาท (ห้าแสนหกหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)
9.แหล่งงบประมาณ	งบพัฒนาจังหวัด
10.ผลผลิต (output)	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่ม OTOP/กลุ่มเกษตรกร/ศูนย์การเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีพลังงานในกระบวนการผลิต จำนวน 12 แห่ง
11.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	-ทรัพยากรที่มีในพื้นที่ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากร -ระบบเศรษฐกิจฐานรากมีการเติบโตแบบเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโลกร้อนของจังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วน เพื่อให้ตระหนักถึงความรุนแรงของการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ จากสภาวะโลกร้อน ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้ทุกภาคส่วนจะได้ช่วยกันลดกิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้น้อยลง เพื่อให้เป็นไปตามกรอบข้อตกลงที่รัฐบาลไทยได้ให้คำมั่นสัญญาในเวทีสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ (Cop 26 – Cop28)
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ฐานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคส่วนต่างๆ ของจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ภาคพลังงาน, ภาคการขนส่ง, ภาคอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์, ภาคการจัดการของเสีย, และภาคเกษตร ที่ดิน ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของปี 2562(ปีฐาน) และข้อมูลจากการคาดการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2573
5. หลักการและเหตุผล	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่ผิดแปลกไปจากจุดสมดุลเป็นปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในปัจจุบัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศน์บนบก ระบบนิเวศน์ในน้ำ ส่งผลกระทบต่อสภาวะลมฟ้าอากาศ ทำให้เกิดภัยพิบัติรุนแรงและถี่ขึ้น และต่างๆอีกมากมาย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม สาเหตุหลักที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คือสภาวะโลกร้อนจากการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases) สู่ชั้นบรรยากาศมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากผลการสำรวจของสถาบันทรัพยากรโลก (World Resources Institute) พบว่า ชุมชนเมืองปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของก๊าซเรือนกระจก จากการใช้พลังงานมากกว่าร้อยละ 70 ของปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์รวมของโลก ในฐานะภาคีของ UNFCCC ประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงต่อประชาคมโลกในการตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NAMA) โดยเริ่มจากภาคพลังงานและภาคขนส่ง และในการประชุมระดับผู้นำ COP26 ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร ประเทศไทยได้แสดงเจตนารมณ์พร้อมยกระดับการแก้ไขปัญหาภูมิอากาศอย่างเต็มที่ด้วยทุกวิถีทาง เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) ด้วยนโยบาย แผนงาน และแผนปฏิบัติการต่างๆ เช่น แผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจก ของประเทศ ปี พ.ศ. 2564 - 2573 แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (NAP) และการพัฒนาแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2593(ค.ศ. 2015 - 2050) ซึ่งเป็นแผนระยะยาวในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานในการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เป็นไปตามกรอบเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทุกจังหวัดจะต้องดำเนินการสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามที่ได้แสดงเจตนารมณ์ไว้ และเพื่อเป็นการวางแผนการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดนครพนม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม (ทสจ.) จึงได้เสนอ “โครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อลดสภาวะโลกร้อน ของจังหวัดนครพนม” เพื่อลดผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับจังหวัด จังหวัดนครพนม” ขึ้น

6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วนได้รับทราบ 2) สร้างความเข้าใจและรณรงค์ในวงกว้าง เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก ในหน่วยงานราชการ สถานศึกษา ภาคเอกชน และภาคส่วนต่างๆ ลงไปถึงระดับในครัวเรือน 3) จัดกิจกรรมนำร่องในการลดก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมปลูกต้นไม้ของภาคส่วนต่างๆ ในท้องที่อำเภอทุกอำเภอ
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของจังหวัดนครพนมของภาคส่วนต่างๆ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีฐาน (ปี 2562) 2) กรอบเป้าหมายในการลดลงของก๊าซเรือนกระจกในระยาว (ปี ค.ศ.2050 และปี ค.ศ.2065) จะต้องเป็นไปตามกรอบเป้าหมายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้
8. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ทุกอำเภอ ของจังหวัดนครพนม
9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** การรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกแก่ทุกภาคส่วน ของจังหวัดนครพนม **<u>งบประมาณ 1,020,000 บาท</u>** ผู้รับผิดชอบ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.1** จัดทำชุดสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 1,500 ชุดๆละ 200 บาท <u>งบประมาณ 300,000 บาท</u> หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.2** จัดกิจกรรมอีเว้น เปิดตัวโครงการฯให้เป็นที่รับรู้ทั่วกันในวงกว้าง จำนวน 12 ครั้ง ระดับจังหวัด 1 ครั้ง(งบประมาณ 80,000 บาท ระดับอำเภอ 11 ครั้ง (ครั้งละ 40,000 บาท) <u>งบประมาณ 520,000 บาท</u> หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.3** จัดทำคลิปวิดีโอ สื่อสปอตวิทยุ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชุมชน เพื่อให้เป็นที่รับรับทั่วกันในวงกว้าง <u>งบประมาณ 100,000 บาท</u> บาท หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.4** จัดฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ ในการเก็บข้อมูลก๊าซเรือนกระจก จำนวน 200 คน <u>งบประมาณ 100,000 บาท</u> หน่วยดำเนินการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม
	กิจกรรมหลักที่ 2 ปลูกต้นไม้เพื่อช่วยการดูดซับคาร์บอน ลดสภาวะโลกร้อน จังหวัดนครพนม **<u>งบประมาณ 480,000 บาท</u>** ผู้รับผิดชอบ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม - โดยส่งเสริมการปลูกต้นไม้ของเครือข่ายประชาชน ภาครัฐ สถานศึกษา และเอกชน ในพื้นที่ 12 อำเภอๆละ 3,000 ต้น รวม 12 อำเภอ จำนวน 36,000 ต้น หรือพื้นที่ 180 ไร่ เพื่อเป็นโครงการนำร่องในการขับเคลื่อนการปลูกต้นไม้ของทุกภาคส่วน (ค่าใช้จ่ายอำเภอละ 40,000 บาท โดยมีกิจกรรมดังนี้ 1) จ้างเหมาจัดเตรียมพื้นที่ปลูกต้นไม้ (ปรับพื้นที่/ขุดหลุมปลูก/วางแนวปลูก) 12 อำเภอๆละ 3,000 ต้น หรือ 15 ไร่ 2) จ้างเหมาขนส่งกล้าไม้ จากหน่วยงานของรัฐที่สนับสนุน ไปพื้นที่แปลงปลูก 3) จ้างเหมาจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ (จัดเวที ป้ายเวที เต้นท์ เครื่องเสียง เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่างในการในพิธีเปิดกิจกรรมปลูกต้นไม้) โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 คน 4) จ้างเหมาจัดเตรียมอาหารว่างและเครื่องดื่มให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่า 200 ชุด 5) มอบภารกิจในการบำรุงดูแลต้นไม้ ให้ชุมชนในพื้นที่/อปท.ในพื้นที่

10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม 2) อำเภอท้องที่ 3) อปท.ในท้องที่
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	**เริ่มต้น** ตุลาคม 2567 **สิ้นสุด** กันยายน 2568
12. งบประมาณ	1,500,000 บาท
13. ผลผลิต (Output)	1) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครพนม จำนวน 1,500 2) จัดอีเว้นท์ เปิดตัวโครงการ สร้างการรับรู้และความเข้าใจในปัญหาสภาวะโลกร้อน และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ จำนวน 12 ครั้ง 3) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอ จำนวน 3 ชุด สื่อสปอตวิทยุ จำนวน 3 ชุด ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่ชุมชน จำวน 60 แผ่นป้าย 4) ฝึกอบรม และฝึกประสบการณ์แก่ตัวแทนของชุมชน ในการเก็บก๊าซเรือนกระจก จำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน 5) ปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับคาร์บอน ลดสภาวะโลกร้อน ในพื้นที่ 12 อำเภอ จำนวน 36,00 ต้น หรือพื้นที่ 180 ไร่ โดยมีประชาชนและภาคส่วนต่างๆเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า 24,000 คน
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเป็นแนวร่วมที่สำคัญของจังหวัดในการลดก๊าซเรือนกระจก ของจังหวัดนครพนม 2) จังหวัดนครพนมสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อสนับสนุนกรอบข้อตกลงการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตามที่กำหนดไว้ **เชิงปริมาณ** 1) ก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อย ร้อยละ 20 จากปีฐาน(ปี 2562)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพาะชำกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่จังหวัดนครพนม
2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ	ด้าน ความมั่นคง ด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้าน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้าน การสร้างการเติบโตบนภาพชีวิตที่มิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. แนวทางการพัฒนา	บูรณาการส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด.
4. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ (TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ)	ข้อมูลปัญหา/ความต้องการตาม TPMAP/HAI/SDGs/ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/อื่นๆ เช่น TPMAP ครัวเรือนยากจน 9,742 ครัวเรือน 1. SDGs 2. BCG economy Model
5. หลักการและเหตุผล	ในปัจจุบันทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศมายาวนาน ได้ถูกทำลายลงไปเป็นอันมาก ไม่ว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติที่เป็นแหล่งของทรัพยากรป่าไม้เพื่อการพัฒนาความเป็นอยู่ในด้านต่างๆ เพื่อการสร้างรายได้ของผู้คนในชุมชนทุกสาขาอาชีพ เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านการคมนาคม ด้านอุตสาหกรรม ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้ของประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ นอกเหนือจากการกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าไม้ และพื้นที่ป่าชุมชนนั้น ยังมีการรณรงค์ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ในพื้นของส่วนราชการและพื้นที่ส่วนบุคคลโดยเร่งด่วน สิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งคือการมีกล้าไม้ที่มีคุณภาพเพียงพอต่อความต้องการของภาครัฐและเอกชนเพื่อปลูกทดแทนเพิ่มพื้นที่สีเขียวอันเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนที่มีประสิทธิภาพที่สุดในโลก จะเป็นการสร้างแหล่งผลิตทรัพยากรที่จะอำนวยประโยชน์ต่อประชาชนในสังคมอย่างยั่งยืนสืบไป
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.ประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมได้รับกล้าไม้ที่มีคุณภาพดีและเหมาะสม 2. หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมได้รับสนับสนุนกล้าไม้ที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ 3. เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนระดับพื้นที่ 4. เพื่อสร้างความมั่นคงทางแหล่งอาหารและรายได้ให้กับประชาชนจังหวัดนครพนม 5. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าชุมชนจังหวัดนครพนม ให้คงความเป็นพื้นที่สีเขียวของชุมชนตลอดจนเป็นแหล่งสร้างประโยชน์ทางรายได้ และอาหารที่มีศักยภาพสูงให้ประชนชาชนรอบๆป่าชุมชนอย่างยั่งยืน 3. เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการ คทช. จังหวัดนครพนม ให้เกิดประสิทธิภาพ และสร้างทางเลือกการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กับประชาชนที่มีสิทธิทำกินในพื้นที่ คทช. จังหวัดนครพนมอย่างยั่งยืน 6. เพื่อสนับสนุนแหล่งกล้าไม้มีค่าพันธุ์ดีให้กับประชาชนจังหวัดนครพนม หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัด โรงเรียน และหน่วยงานเอกชน
7. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนพื้นที่ปลูกต้นไม้ 2) จำนวนประชาชนทั่วไปที่เข้ารับบริการ 3) จำนวนโครงการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ขอรับการสนับสนุนกล้าไม้
8. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครพนม

9. กิจกรรมหลัก	**กิจกรรมหลักที่ 1** เพาะชำกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่จังหวัดนครพนม **กิจกรรมย่อยที่ 1.1** เพาะชำกล้าไม้ขนาดใหญ่ (กล้าไม้ปีที่ 2) งบประมาณ 994,800 บาท (จำนวน 120,000 กล้า ราคา 8.29 บาท/กล้า) **กิจกรรมย่อยที่ 1.2** เพาะชำกล้าไม้ทั่วไป งบประมาณ 3,110,000 บาท (จำนวน 1,000,000 กล้า ราคา 3.11 บาท/กล้า) งบประมาณ 4,104,800 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม **กิจกรรมหลักที่ 2** การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้เพื่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดนครพนมอย่างยั่งยืน กิจกรรมย่อยที่ 1 เพาะชำกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวจังหวัดนครพนม กิจกรรมย่อยที่ 1.1 กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป 1.1.1 งบประมาณ 1,555,000 บาท 1.1.2 จำนวน 500,000 กล้า 1.1.3 อัตราราคางาน/หน่วย 3.11 บาท/กล้า กิจกรรมย่อยที่ 1.2 กิจกรรมจัดทำกล้าไม้ขนาดใหญ่ 1.2.1 งบประมาณ 1,658,000 บาท 1.2.2 จำนวน 200,000 กล้า 1.2.3 อัตราราคางาน/หน่วย 8.29 บาท/กล้า งบประมาณ 3,213,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม **กิจกรรมหลักที่ 3** โครงการเพาะชำกล้าไม้(ใส่เชื้อเห็ด) เพื่อส่งเสริมการปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพัฒนาอาชีพ จำนวน 300,000 กล้า งบประมาณ 1,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ป่าห้วยศรีคุณ **กิจกรรมหลักที่ 4** การเพาะชำกล้าไม้เพื่อขยายพันธุ์พืช นอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้เป็นแหล่งทดแทนการเก็บหาทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมย่อยที่ 1 - เพาะพันธุ์กล้าไม้ป่า - เพาะพันธุ์พืชที่เกิดใหม่ทดแทนได้ งบประมาณ 1,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูลังกา สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 10 (อุดรธานี) **กิจกรรมหลักที่ 5** โครงการเพาะชำกล้าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจเพื่อแจกจ่ายทั่วไป จำนวน 150,000 กล้า กิจกรรมย่อยที่ 1 เพาะชำกล้าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจเพื่อแจกจ่ายทั่วไป จำนวน 150,000 กล้า งบประมาณ 520,000 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูผายล **กิจกรรมหลักที่ 6** จัดทำแนวกันไฟป้องกันไฟป่า ดำเนินการจัดทำแนวกันไฟรอบเขตอุทยานแห่งชาติภูลังกา ท้องที่อำเภอบ้านแพง อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ระยะทาง 25 กิโลเมตร

	งบประมาณ 137,500 บาท ผู้รับผิดชอบ อุทยานแห่งชาติภูลังกา
10. หน่วยงานดำเนินการ	**หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก** **หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ** 1. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม 2. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 สาขานครพนม 3. อุทยานแห่งชาติภูลังกา 4. อุทยานแห่งชาติภูผายล 5. โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ป่าห้วยศรีคุณ
11. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้น 1 ตุลาคม 2567 สิ้นสุด 30 กันยายน 2568
12. งบประมาณ	**จำนวน 10,475,300 บาท**
13. ผลผลิต (Output)	1) กล้าไม้ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับพื้นที่ และตรงความต้องการของผู้รับ 2) พื้นที่จังหวัดนครพนม ทั้งในความรับผิดชอบของภาครัฐและเอกชนประชาชนทั่วไป ได้รับการสนับสนุนกล้าไม้ ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับที่ต้องการ
14. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	**เชิงคุณภาพ** 1) พื้นที่จังหวัดนครพนม ทั้งในความรับผิดชอบของภาครัฐและเอกชน ประชาชนทั่วไป ได้รับการสนับสนุนกล้าไม้ ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับที่ต้องการ 2) ประชาชนในท้องถิ่น มีแหล่งวัตถุดิบที่เพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน **เชิงปริมาณ** 1) จำนวนพื้นที่สีเขียวที่เพิ่มขึ้น 2) จำนวนพื้นที่ของไม้มีค่าเพิ่มขึ้น

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565
จังหวัดนครพนม

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด ดังต่อไปนี้ ☐ มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☐ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทำการศึกษาสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☐ มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด โดยการสำรวจผ่านระบบออนไลน์ ☑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ☐ ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร โดยดำเนินการ	✓	
2. จัดประชุมหารือร่วมกันกับหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565	✓	
3. การประชุมของ ก.บ.จ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มาพร้อมนี้ด้วย

(นายชวนินทร์ วงศ์สถิตจิรกาล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

ภาคผนวก ข

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) (เสนอในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567)	แผนพัฒนาจังหวัด (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
เป้าหมายการพัฒนา	เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 (ฐานปี 63 = 82,712 บาท/คน/ปี)	ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 (ฐานปี 64 = 87,122 บาท/คน/ปี)	ฐานข้อมูลรายได้ต่อหัวประชาชนมีการเปลี่ยนแปลง
ประเด็นการพัฒนา	1. การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 2. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน 4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย 6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	1. การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ 2. การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3. การพัฒนาการค้าและการลงทุน 4. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน 5. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย 6. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม ครั้งที่ 6/2566
วันอังคารที่ 12 กันยายน 2566
ณ ห้องประชุมพระธาตุพนม ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดนครพนม (หลังใหม่)

รายชื่อ ก.บ.จ. ผู้ที่มาประชุม

1. นายวันชัย จันทร์พร	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม	ประธาน
2. นายชวนินทร์ วงศ์สถิตจิรกาล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม	รองประธาน
3. นายสมลักษณ์ ยกน้อยวงษ์	ปลัดจังหวัดนครพนม	
4. พันเอก สุดเขตต์ พลยะเรศ	ผู้แทนผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 210	
5. พันเอก สุขสันติ์ พลหล้า	ผู้แทนรองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดนครพนม (ฝ่ายทหาร)	
6. พ.ต.อ.ถาวร ถาวรบุตร	ผู้แทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม	
7. นายขันชัย ขันทะชา	ผู้แทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครพนม	
8. นายฐาปกรณ์ เพื่อนเกาะ	ผู้แทนโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครพนม	
9. นางสมจิต มอญปาก	ผู้แทนคลังจังหวัดนครพนม	
10. นางสาวสายสุณี ปั้นพงษ์	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครพนม	
11. นายสุริยา สุคนธชาติ	ผู้แทนพัฒนาการจังหวัดนครพนม	
12. นางสาวชนิดาภา ฉันทะ	ผู้แทนศึกษาธิการจังหวัดนครพนม	
13. นางจุฑารัตน์ ศรีโมธา	พาณิชย์จังหวัดนครพนม	
14. นายอภิชัย ฤทธิกรรณ์	ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม	
15. นายคงกริช พงษ์พันธ์	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม	
16. นายมนตรี บุญศรี	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครพนม	
17. นายไพฑูรย์ สุธรรมมา	ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาค สาขานครพนม	
18. นางสาวกนกวรรณ ดุงศรีแก้ว	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครพนม	
19. นายจิรศักดิ์ เวียงด้าน	ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม	
20. ว่าที่ร้อยโท วิรุจน์ ไชยสัตย์	ผู้แทนนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม	
21. นายเสน่ คำมุงคุณ	นายกเทศมนตรีตำบลธาตุพนมใต้	
22. นายชัชวาล ภูดีทิพย์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาทม	
23. นายธารินทร์ พันธุมัย	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม	
24. นายกฤษฎิ์ศดิศ ธรเสนา	ผู้แทนประธาน YEC จังหวัดนครพนม	
25. นายณัฏฐ์ภูมิ พระเดชะ	ประธานวิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวคุณภาพดีบ้านหนองนางด่อน	
26. นางจำเนียร กุลจันทร์ศรี	ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอนาแก	
27. นางสาวแก้วกิริยา บุญยเกียรติ	ประธานเครือข่ายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดนครพนม	
28. นายชาญวิทย์ มูลโคตร	ผู้แทนประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครพนม	
29. นางสาวกนกพร ไชยศล	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครพนม	กรรมการและเลขานุการ
30. นายณัฐพล สุริยนต์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครพนม	ผู้ช่วยเลขานุการ
31. นายอภิชาติ บุตรวร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานจังหวัดนครพนม	ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อ ก.บ.จ. ผู้ไม่มาประชุม

1. นายวิจิตร กิจวิรัตน์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม	- ติดราชการ -
2. นายจิรศักดิ์ สีหามาตย์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม	- ติดราชการ -
3. อธิการบดีมหาวิทยาลัยนครพนม		- ติดราชการ -
4. นายกเทศมนตรีตำบลท่าเรือ		- ติดราชการ -
5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่		- ติดราชการ -
6. ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดนครพนม		- ติดภารกิจ -
7. ประธานหอการค้าจังหวัดนครพนม		- ติดภารกิจ -

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายปฏิพัทธ์ จำปาทิพย์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม
2. นางสาวปณยธร ยางธสาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครพนม
3. นางสาวภัสรา พรหมคนซื่อ	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม
4. นายประโมทย์ ติยะบุตร	ผู้วิจัย มหาวิทยาลัยนครพนม
5. นางสาวอัจฉรียา ไชยนิล	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม
6. นางสาวชนัญภัค ปานรังษี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เริ่มประชุม **เวลา 13.30 น.**

นายวันชัย จันทร์พร ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม เป็นประธานการประชุมและได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 **เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ**

ประธาน จังหวัดมีประเด็นนำเสนอคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม เพื่อพิจารณา ดังนี้

1. การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จึงได้เชิญคณะกรรมการ ก.บ.จ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมในวันนี้

มติที่ประชุม **รับทราบ**

ระเบียบวาระที่ 2 **เรื่องรับรองรายงานการประชุม ก.บ.จ. ครั้งที่ 5/๒๕๖6 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2566**

เลขานุการฯ ตามที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม ได้มีการประชุมฯ ครั้งที่ 5/๒๕๖6 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2566 สรุปได้ดังนี้

1. การพิจารณาให้ความเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) ให้ความเห็นชอบแต่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการที่ได้รับความเห็นชอบเกินกรอบวงเงิน (Y2)) จำนวน 3 โครงการ งบประมาณ 2,128,200 บาท

2. การพิจารณา...

2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบโอนสินทรัพย์/เปลี่ยนแปลงผู้ใช้ประโยชน์ที่ได้มาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 จำนวน 3 รายการ งบประมาณ 27,057,560 บาท

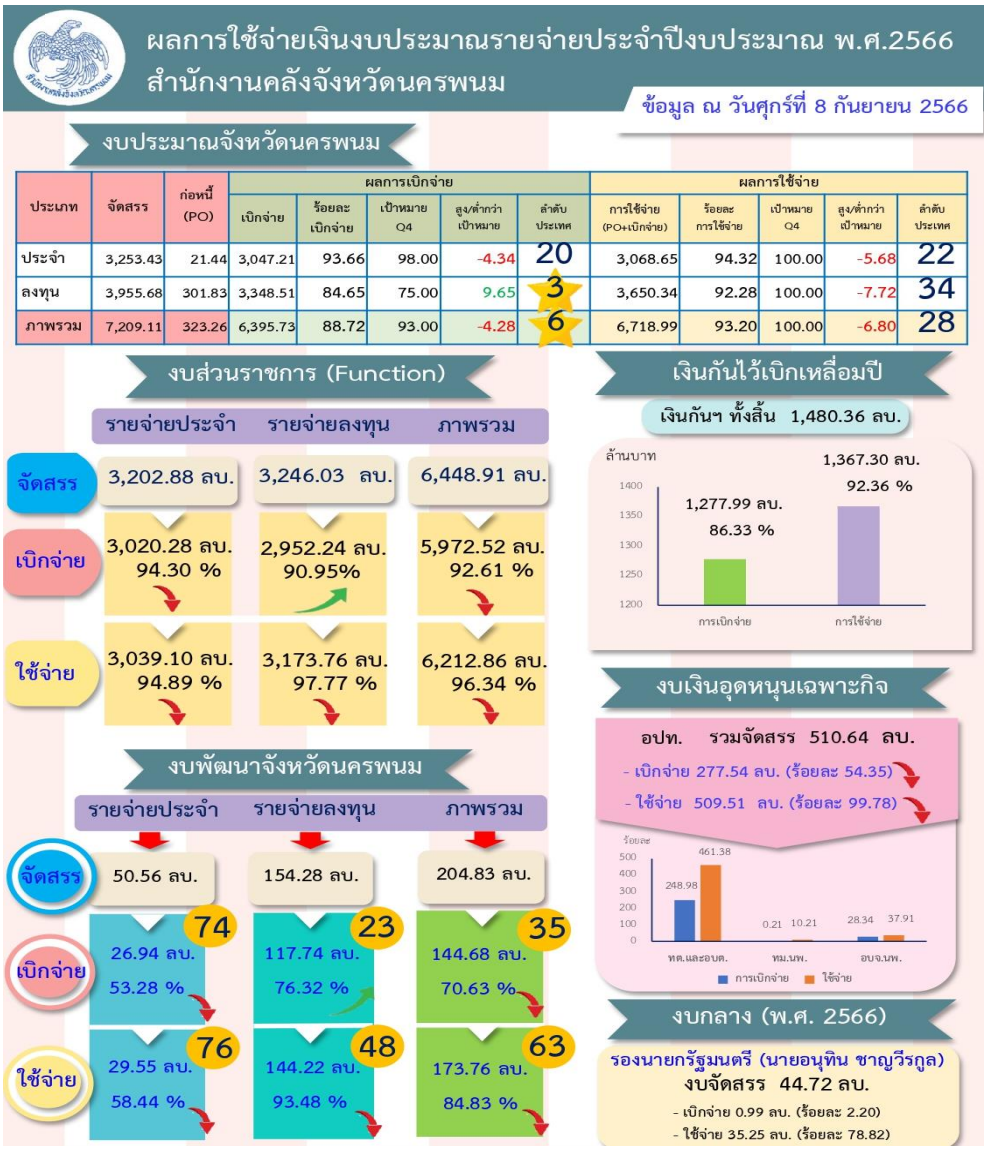
ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน 10 หน้า และได้จัดส่งให้คณะกรรมการทุกท่านเพื่อตรวจสอบล่วงหน้าแล้ว ซึ่งไม่มีคณะกรรมการฯ ขอแก้ไข จึงขอให้คณะกรรมการฯ ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมดังกล่าว รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม **ก.บ.จ. จังหวัดนครพนม รับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 5/2566 เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2566**

ระเบียบวาระที่ 3 **เรื่องเพื่อทราบ**

3.1 ผลการใช้จ่ายและเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผู้แทนคลังจังหวัดนครพนม



มติที่ประชุม **รับทราบ**

3.2 หลักเกณฑ์

3.2 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการขอกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2566 ไว้เบิกเหลื่อมปี

ผู้แทนคลังจังหวัดนครพนม

ด้วยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 43 บัญญัติให้การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณและไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ทันภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป ซึ่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 106 กำหนดให้การขอกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการก่อนสิ้นปีงบประมาณโดยปฏิบัติตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและให้มีเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งหน่วยงานของรัฐสามารถใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างต่อเนื่องจนบรรลุวัตถุประสงค์ และดำเนินการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการขอกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2566 ไว้เบิกเหลื่อมปี เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. ให้หน่วยงานของรัฐกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2566 ไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพันได้ทุกรายการ โดยไม่กำหนดวงเงิน

1.1 <u>กรณีหน่วยงานของรัฐที่มีสัญญาหรือข้อตกลงซื้อหรือจ้าง ให้บันทึก PO</u> ผ่านระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMIS Thai) สำหรับกรณีที่มีสัญญาหรือข้อตกลงซื้อหรือจ้าง และต้องชำระเงินให้แก่ผู้ขายในต่างประเทศ ให้บันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CX ผ่านระบบ New GFMIS Thai

1.2 <u>กรณีหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการซึ่งมีสัญญาหรือข้อตกลงซื้อหรือจ้าง ให้บันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CX</u> ผ่านระบบ New GFMIS Thai

1.3 <u>กรณีหน่วยงานของรัฐที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจนถึงขั้นออกประกาศ</u>ให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงาน หรือมีหนังสือเชิญชวน หรือมีประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือก และบันทึกข้อมูลในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) แล้วแต่กรณี หรืออยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 <u>ให้บันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CX</u> ตามแนวทางปฏิบัติในการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี

1.4 <u>กรณีหน่วยงานของรัฐได้รับจัดสรรงบประมาณในรายการเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)</u> รายการค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินที่มีประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่ที่จะเวนคืนแล้ว รายการเงินชดเชย เยียวยาที่จะต้องจ่ายแก่ผู้มีสิทธิตามกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี ฯลฯ และรายการค่าใช้จ่ายในการบรรเทาแก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 <u>ให้บันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CK</u> ผ่านระบบ New GFMIS Thai

1.5 <u>กรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งยังไม่เป็นหน่วยงานผู้เบิกในระบบ New GFMIS Thai</u> และต้องเบิกจ่ายเงินรายการ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจผ่านสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด เมื่อเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล<u>ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจนถึงขั้นออกประกาศ</u>ให้ผู้ประกอบการ

เข้ายื่นข้อเสนอ...

เข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงาน หรือมีหนังสือเชิญชวน หรือมีประกาศผลผู้ชนะ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือผู้ได้รับการคัดเลือก และบันทึกข้อมูลในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e- GP) แล้วแต่กรณี หรืออยู่ระหว่างกระบวนการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดดำเนินการบันทึกเอกสารสำรองเงินประเภท CX ผ่านระบบ New GFMIS Thai

1.6 เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารสำรองเงินประเภท CX และ/หรือ CK ตามข้อ 1.1 1.5ข้างต้น ที่ต้องการขอกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเลือก (LIST) เอกสารสำรองเงิน และยืนยันข้อมูล (CONFIRM) ในระบบ New GFMIS Thai

1.7 กรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานผู้เบิกแทนให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีในระบบ New GFMIS Thai ตามข้อ 1.1 – 1.4และข้อ 1.6 แล้วแต่กรณี

2. กรณีที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของงบประมาณหรือเป็นหน่วยงานผู้เบิกแทน แล้วแต่กรณี ไม่สามารถดำเนินการตามข้อ 1.6 ได้ ให้ติดต่อกรมบัญชีกลาง (กองระบบการคลังภาครัฐ) ผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ช่องทางโทรศัพท์ : Contact Center (หมายเลขโทรศัพท์ 0 ๒๐๓๒ ๒๖๓๖)

2.2 ช่องทาง Line Official Account : @gfmiscc

2.3 ช่องทาง e-mail : gfmiscc@gfmis.go.th

2.4 ช่องทาง Chat Bot ผ่าน Website ของ New GFMIS Thai

3. ให้หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานผู้เบิกแทน ตรวจสอบผลการพิจารณาการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปีผ่านระบบ New GFMIS Thai โดยใช้คำสั่งงานตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

4. กรณีหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานผู้เบิกแทน ประสงค์จะขอเบิกเงินงบประมาณ ที่ได้ขอกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ให้ขอยกเลิกรายการที่ยืนยันข้อมูล (CONFIRM) ในระบบ New GFMIS Thai โดยทำหนังสือถึงกรมบัญชีกลาง (กองบริหารการรับ - จ่ายเงินภาครัฐ) ก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนกันยายน 2566 **ทั้งนี้ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด งบประมาณดังกล่าวต้องถูกพับไป** รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม **รับทราบ**

3.3 การจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน

ผู้แทนคลังจังหวัดนครพนม สำนักงบประมาณแจ้งว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะประกาศใช้บังคับไม่ทันในวันที่ 1 ตุลาคม 2566 อันเป็นวันเริ่มต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งกรณีดังกล่าวรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 141 บัญญัติให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลางก่อน ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 มาตรา 12 บัญญัติให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดวิธีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

การใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 เป็นต้นไป จึงขอแจ้งให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม **รับทราบ**

ระเบียบวาระที่ 4 **เรื่องเพื่อพิจารณา**

4.1 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผู้ช่วยเลขานุการฯ

(1) แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(1.1) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครพนม 20 ปี (พ.ศ. 2566 – 2585)		
“นครพนมเมืองแห่งความสุขและการเรียนรู้ เคียงคู่เศรษฐกิจสีเขียว”		
ด้าน	**แนวทางการพัฒนา**	**แผนดำเนินงานที่สำคัญ**
เศรษฐกิจ	ศูนย์กลางการท่องเที่ยวสามที่สุดแห่งอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- นครมิ่งมงคล - MICE เมืองรอง
	ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่วิถีเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- Pilot Plant - สินค้าเกษตรสร้างสรรค์ (ข้าว ปลา โคเนื้อ ผลไม้ ผ้า และหัตถกรรม) - Smart Agriculture (เกษตรกร และระบบการจัดการ)
	ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	- เชื่อมโยงผู้ประกอบการรายย่อยกับรายใหญ่ - เมืองเกษียณสำราญ (Retirement Community) - Logistics Hub
สังคม	เมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตที่ดี	- นครพนมเมืองสุขภาพดี - นครพนมเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) - นครแห่งความสุข
สิ่งแวดล้อม	บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมพื้นที่ลุ่มน้ำโขง	- เพิ่มพื้นที่สีเขียว - บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี - ระบบเตือนภัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - บริหารจัดการน้ำทั้งระบบ - พลังงานทดแทน

(1.2) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : “เมืองน่าอยู่ ประตูเศรษฐกิจสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

(1.3) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด : “ประชาชนมีรายได้ต่อหัว (GPP Per Capita) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3” (ฐานปี 64 = 87,122 บาท/คน/ปี)

(1.4) สรุปผลการทบทวนประเด็นการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

(1.5) สรุปแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(1) ตารางจำแนกรายละเอียดตามปีงบประมาณ

ที่	ประเด็นการพัฒนา	งบประมาณ ปี 2566	งบประมาณ ปี 2567	งบประมาณ ปี 2568	งบประมาณ ปี 2569	งบประมาณ ปี 2570	รวมงบประมาณ 5 ปี 2566 - 2570
1	การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	273,912,000	751,975,000	**679,307,000**	195,264,000	95,420,000	**1,995,878,000**
2	การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	134,528,000	3,702,442,000	**3,450,966,900**	13,419,000	39,225,000	**7,340,580,900**
3	การพัฒนาการค้าและการลงทุน	105,311,000	5,461,735,000	**615,146,000**	12,490,000	79,200,000	**6,273,882,000**
4	การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	200,280,000	11,217,000	**72,832,000**	30,213,000	31,267,000	**345,809,000**
5	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	33,189,000	6,340,000	**8,725,000**	6,900,000	4,200,000	**59,354,000**
6	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	29,199,000	545,487,000	**525,680,000**	2,510,000	14,725,000	**1,117,603,000**
รวมทั้งสิ้น		**776,419,000**	**10,479,196,000**	**5,352,658,900**	**260,796,000**	**264,037,000**	**17,133,016,900**

(2) ตารางจำแนกรายละเอียดตามแหล่งงบประมาณ ปี 2568

ที่	ประเด็นการพัฒนา	แหล่งงบประมาณ								รวมทั้งสิ้น	
		จังหวัด		กระทรวง กรม		อปท.		เอกชน			
		โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)
1	การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	5	270,593,000	-	-	11	408,714,000	-	-	16	679,307,000
2	การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4	373,512,000	72	3,077,454,900	-	-	-	-	76	3,450,966,900
3	การพัฒนาการค้าการลงทุน	7	114,580,000	11	494,866,000	3	5,700,000	-	-	21	615,146,000

ที่	ประเด็นการพัฒนา	แหล่งงบประมาณ								รวมทั้งสิ้น	
		จังหวัด		กระทรวง กรม		อปท.		เอกชน			
		โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)	โครงการ (จำนวน)	งบประมาณ (บาท)
4	การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	8	36,426,000	88	29,806,000	2	6,600,000	-	-	98	72,832,000
5	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	4	8,725,000	-	-	-	-	-	-	4	8,725,000
6	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	7	20,602,000	-	-	5	505,080,000	-	-	12	525,682,000
รวมทั้งสิ้น		35	824,438,000	171	3,602,126,900	21	926,094,000	-	-	227	5,352,658,900

กฎหมาย/ระเบียบและหลักเกณฑ์

1. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565

มาตรา 21 ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน

แผนพัฒนาจังหวัดอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา 20 ประเด็นการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนงาน โครงการสำคัญและกิจกรรมในโครงการ งบประมาณที่ต้องใช้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการซึ่งสอดรับกันระหว่างการดำเนินการของทุกหน่วยงานและเรื่องอื่นที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา 24 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลดังต่อไปนี้ เกี่ยวกับเป้าหมายแผนพัฒนาจังหวัดที่ ก.บ.จ. จัดทำตามมาตรา 21

(1) หัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง

(2) หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด

(4) ผู้แทนภาคประชาสังคม

(5) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ ก.บ.จ. นำผลการประชุมปรึกษาหารือและความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ แล้วเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้ ก.บ.ก. ทราบด้วย

มาตรา 25 เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดประกาศใช้แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งแผนพัฒนาจังหวัดต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัด หรือที่มีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด เพื่อให้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานดังกล่าวแล้วแต่กรณี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งแผนพัฒนาจังหวัดให้องค์กรอิสระ ศาล และองค์กรอัยการซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดทราบ

2. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 – 2570 (ตามมติ ก.น.บ. ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566)

2.1 นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(1) ยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เป็นกรอบการดำเนินงานจัดทำแผน

(2) ให้ความสำคัญกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งเป็นกรอบชี้นำทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในภาพรวม และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการที่ดำเนินการในพื้นที่ ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับ นำไปสู่การเพิ่ม ขีดความสำมารถในกำรแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษรายภาค การพัฒนาเมืองเก่า

(3) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ต้องคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด โดยให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

(4) การขับเคลื่อน...

(4) การขับเคลื่อนการพัฒนา มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม หรือประชารัฐ และชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับโอกาส และศักยภาพของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด รวมทั้งร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อน การพัฒนาที่สำคัญของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด สู่การปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ผล

(5) การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนาจังหวัด ต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ให้วิเคราะห์และแสดงเหตุผลประกอบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนในระยะต่อไป

2.2 หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(1) แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 20 ปี และนโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน

(2) การดำเนินการตามมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหาร งานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 ให้จังหวัดดำเนินการจัดประชุมปรึกษาหารือตามมาตรา 24 กรณีแผนพัฒนาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด ตามมาตรา 24 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2565 และ ให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด ให้สมบูรณ์ต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ทราบด้วย

(3) กำหนดการส่งแผนพัฒนาจังหวัด ให้จัดส่งแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับทบทวน ให้ทีมบูรณาการกลาง 3 หน่วยงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย หน่วยงานละ 2 ชุด) **ภายในวันที่ 15 กันยายนของปีที่ดำเนินการปรับปรุงแผนฯ**

รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม **เห็นชอบ แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม (พ.ศ. 2566 – 2570)ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่เสนอ ทั้งนี้ มอบหมายให้สำนักงานจังหวัดนครพนมดำเนินการตามแนวทาง หลักเกณฑ์ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป**

4.2 การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผู้ช่วยเลขานุการฯ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดนครพนม มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการฯ 6 ประเด็น

การพัฒนา จัดประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทบทวนสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอก (SWOT) ประเด็นการพัฒนา วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา เพื่อทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดและจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ส่งให้จังหวัดภายในวันที่ 4 กันยายน 2566 โดยจำแนกตามประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ที่	ประเด็นการพัฒนา	แหล่งงบประมาณ (จังหวัด)				
		โครงการ (จำนวน)	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
1	การพัฒนาคุณภาพทางการท่องเที่ยวและบริการ	5	89,100,000	181,493,000	270,593,000	32.82
2	การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4	47,512,000	326,000,000	373,512,000	45.31
3	การพัฒนาการค้าการลงทุน	7	12,439,000	102,141,000	114,580,000	13.90
4	การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสร้างความสุขอย่างยั่งยืน	8	36,426,000	-	36,426,000	4.42
5	การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	4	8,725,000	-	8,725,000	1.06
6	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	7	20,602,000	-	20,602,000	2.50
รวม 6 ประเด็นการพัฒนา		**35**	**214,804,000**	**609,634,000**	**824,438,000**	**100**
รวมทั้งสิ้น		**35**	**214,804,000**	**609,634,000**	**824,438,000**	**-**

หมายเหตุ : กรอบวงเงินงบประมาณปี 2568 ของจังหวัดนครพนม จำนวน 266.66 ล้านบาท ทั้งนี้ **ให้จังหวัดเสนอโครงการไม่น้อยกว่า 1.5 เท่าแต่ไม่เกิน 2 เท่า ของกรอบวงเงินงบประมาณ <u>หรือไม่เกิน 533.32 ล้านบาท</u>**

ทั้งนี้ สรุปแผนงาน/โครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รายละเอียดตาม QR C0de ที่แนบมาพร้อมนี้

มติที่ประชุม **เห็นชอบ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่เสนอ ทั้งนี้ มอบหมายให้สำนักงานจังหวัดนครพนมดำเนินการตามแนวทาง หลักเกณฑ์ ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป**

ระเบียบวาระที่ 5 **เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)**

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา **16.00 น.**

(นายอภิชาติ บุตรวร)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ผู้จดรายงานการประชุม